Службен весник на Република Македонија

Број 10 **22 јануари 2015, четврток** **година LXXI**

www.slvesnik.com.mk **contact@slvesnik.com.mk**

С О Д Р Ж И Н А

		Стр.
152.	**Закон** за изменување и дополнување на Законот за заштита на децата ..	**2**
153.	**Закон** за изменување и дополнување на Законот за производи за заштита на растенијата.....	**3**
154.	**Закон** за изменување и дополнување на Законот за здравствената заштита.....	**12**
155.	**Закон** за изменување и дополнување на Законот за квалитет на амбиентниот воздух	**89**
156.	**Закон** за изменување и дополнување на Законот за снабдување со вода за пиење и одведување на урбани отпадни води	**90**
157.	**Закон** за изменување и дополнување на Законот за облигационите и стварноправните односи во воздушниот сообраќај	**91**
158.	**Закон** за Академијата за наставници.....	**93**
159.	**Закон** за наставници во основните и средните училишта	**117**
160.	**Закон** за обука и испит за директор на основно училиште, средно училиште, ученички дом и отворен граѓански универзитет за доживотно учење.....	**127**
161.	**Закон** за високообразовните установи за образование на наставен кадар во предучилишното воспитание, основното и средното образование	**138**
162.	**Закон** за изменување и дополнување на Законот за основното образование	**148**
163.	**Закон** за изменување и дополнување на Законот за средното образование	**149**
164.	**Закон** за изменување и дополнување на Законот за високото образование	**150**
165.	**Закон** за изменување и дополнување на Законот за задолжување на Република Македонија со заем кај Европската банка за обнова и развој по Договорот за заем за Проектот „Рехабилитација на источниот дел од железничката пруга на Коридор VIII, фаза 1 - Делница Куманово - Бељаковце“.....	**168**

		Стр.
166.	**Закон** за дополнување на Законот за задолжување на Република Македонија со заем кај Европската банка за обнова и развој по Договорот за заем за финансирање на Проектот „Изградба на нова и реконструкција на постојната делница Бељаковце-Крива Паланка - источниот дел од железничката пруга на Коридор VIII, фаза 2“	**170**
167.	**Закон** за дополнување на Законот за гаранција на Република Македонија на обврските по Договорот за заем за Проектот „Набавка на нови влечни и влечени средства во МЖ Транспорт АД - Скопје“ кој ќе се склучи меѓу Европската банка за обнова и развој и МЖ Транспорт АД-Скопје	**171**
168.	**Закон** за дополнување на Законот за гаранција на Република Македонија на обврските по Договорот за заем за финансирање на Програмата за национални патишта, кој ќе се склучи меѓу Европската банка за обнова и развој и Јавното претпријатие за државни патишта.....	**173**
169.	**Закон** за дополнување на Законот за гаранција на Република Македонија на обврските по Договорот за заем за финансирање на Проектот за рехабилитација на магистралните и регионалните патишта, кој ќе се склучи меѓу Меѓународната банка за обнова и развој-Светската банка и Јавното претпријатие за државни патишта	**174**
170.	**Одлука** за престанок и за давање на трајно користење на недвижни ствари на Министерството за труд и социјална политика	**175**
171.	**Одлука** за запишување на правото на сопственост на недвижни ствари во корист на Република Македонија во Јавната книга за запишување на правата на недвижностите	**175**
172.	**Одлука** за давање согласност на Правилникот за изменување на Правилникот за посебните барање за безбедност на додатоците на исхрана	**176**
173.	**Одлука** за давање согласност на Финансискиот план на Централниот регистар на Република Македонија за 2015 година.....	**176**
	Огласен дел.....	**1-16**

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

152.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ДЕЦАТА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за заштита на децата,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 14 јануари 2015 година.

Бр. 08 – 178/1
14 јануари 2015 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов,** с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ДЕЦАТА

Член 1

Во Законот за заштита на децата („Службен весник на Република Македонија“ број 23/13, 12/14, 44/14 и 144/14), во членот 33 алинеја 4, сврзникот „и“ се заменува со запирка и се додава нова алинеја, која гласи:

„- Даунов синдром и“.

Член 2

Во членот 35 по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Износот на посебниот додаток од ставот (1) на овој член се зголемува за 25% и изнесува 5252,50 денари за материјално необезбедени родители, кои се корисници на социјална парична помош и постојана парична помош кои имаат дете со специфични потреби кое има пречки во телесниот или менталниот развој или комбинирани пречки во развојот до 26 години живот.“

Во ставот (3), кој станува став (4), зборовите: „ставовите (1) и (2)“ се заменуваат со зборовите: „ставовите (1), (2) и (3)“.

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе отпочне да се применува од 1 јуни 2015 година.

L I GJ
PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR MBROJTJEN E FËMIJËVE

Neni 1

Në Ligjin për mbrojtjen e fëmijëve ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 23/13, 12/14, 44/14 dhe 144/14), në nenin 33 alineja 4 lidhëza "dhe" zëvendësohet me presje dhe shtohet aline e re, si vijon:

" - Sindroma e Daunit dhe".

Neni 2

Në nenin 35 pas paragrafit (2) shtohet paragraf i ri (3), si vijon:

"(3) Shuma e shtesës së veçantë nga paragrafi (1) të këtij neni, rritet për 25% dhe arrin 5252,50 denarë për prindër të pasiguruar materialisht, të cilët janë shfrytëzues të ndihmës sociale me para dhe ndihmës së përhershme me para të cilët kanë fëmijë me nevoja specifike që ka pengesa në zhvillimin trupor apo mental ose pengesa të kombinuara në zhvillim deri në 26 vjet jetë."

Në paragrafin (3), i cili bëhet paragrafi (4), fjalët: "paragrafët (1) dhe (2)" zëvendësohen me fjalët: "paragrafët (1), (2) dhe (3)".

Neni 3

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", kurse do të fillojë të zbatohet nga 1 qershori 2015.

153.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРОИЗВОДИ ЗА ЗАШТИТА НА РАСТЕНИЈАТА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за производи за заштита на растенијата,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 14 јануари 2015 година.

Бр. 08-179/1
14 јануари 2015 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов,** с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРОИЗВОДИ ЗА ЗАШТИТА НА РАСТЕНИЈАТА

Член 1

Во Законот за производи за заштита на растенијата („ Службен весник на Република Македонија “ бр. 110/07, 20/09, 17/11, 53/11 и 69/13), во членот 2 по точката 4 се додаваат две нови точки 5 и 6 кои гласат:

„5. „Помошни супстанции “ се супстанции кои влегуваат во составот на производите за заштита на растенијата, а имаат за цел подобрување на нивната ефикасност или постигнување на други пестицидни својства;

6. „Паралелен увоз на производ за заштита на растенијата“ е увоз на производ за заштита на растенијата за кој е издадено одобрение за ставање во промет во земја членка на Европската унија, Швајцарија, Норвешка, Канада, Јапонија, Израел, САД, Русија или Турција кој е ист или сличен со производ за заштита на растенијата произведен од ист производител за кој е издадено одобрение за пласирање на пазар во Република Македонија и за кој Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство има издадено одобрение за паралелен увоз.“

Точките 5, 6 ,7, 8, 9, 10, 11. 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 и 28 стануваат точки 7, 8, 9, 10, 11. 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28,29 и 30.

Член 2

Во членот 3 став (2) зборовите „ дозвола за увоз на паралелен производ “ се заменуваат со зборовите „ одобрение за паралелен увоз “.

Член 3

Во членот 4 став (2) во третата реченица зборовите „Официјалното овластување “ се заменуваат со зборот „Овластувањето“.

Член 4

Во членот 24 ставот (2) се менува и гласи:

„(2) Членовите на комисијата од ставот (1) на овој член не можат да бидат поврзани со подносителите на барања или со правните и физичките лица кои произведуваат или пласираат на пазар производи во смисла на судир на интереси. За спречување на судир на интереси, соодветно се применуваат одредбите од Законот за спречување судир на интереси. Во постапката на одобрување на производите за заштита на растенијата, членовите на стручната комисија потпишуваат изјава за непостоење на судир на интереси.“

Во ставот (5) зборовите: „ Програмата за здравје на растенијата “ се заменуваат со зборовите: „ Програма за фитосанитарна политика.“

Член 5

Во членот 25 ставот (2) се брише.

Во ставот (3) кој станува став (2) во точката 17) зборовите „ ставот (3) “ се заменуваат со зборовите „ ставот (2) “.

Во ставот (4) кој станува став (3) зборовите „ ставот (3) “ се заменуваат со зборовите „ ставот (2) “.

Ставовите (5) и (6) стануваат ставови (4) и (5).

Ставовите (7) и (8) се бришат.

Ставот (9) станува став (6).

Член 6

Во членот 27 став (1) по зборот „траење“ точката се брише и се додаваат зборовите „како и за враќање на празната амбалажа од употребените производи.“.

Член 7

Членот 28 се менува и гласи:

„(1) Одобрение за паралелен увоз на производи за заштита на растенијата на територијата на Република Македонија може да добие правно лице кое ги исполнува условите од членот 26 став (2) на овој закон за пласирање пазар на големо на производи за заштита на растенијата и кое има добиено одобрение за пласирање на пазар на големо на производи за заштита на растенијата за производ за заштита на растенијата за кој Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство веќе има издадено одобрение за пласирање на пазар.

(2) Производот за заштита на растенијата што има одобрение за пласирање на пазарот во земја членка на Европската унија, Швајцарија, Норвешка, Канада, Јапонија, Израел, САД, Русија или Турција може да се увезува паралелно на територијата на Република Македонија кога е ист или сличен со производот за заштита на растенијата за кој има одобрение за пласирање на пазар на територијата на Република Македонија.

(3) Ист или сличен производ за заштита на растенијата е производот за заштита на растенијата што е предмет на паралелен увоз и производот за заштита на растенијата што има добиено одобрение за пласирање на пазар на територијата на Република Македонија кои имаат ист квалитативен и квантитативен состав на активна супстанција, иста формулација, иста доза и се произведени од ист производител или производители што припаѓаат на иста група на производители или се произведени под лиценца на ист лиценциран партнер.

(4) Подносител на барањето за издавање на одобрение за паралелен увоз на производи за заштита на растенијата е правното лице од став (1) на овој член кое не е во деловна врска, односно капитално поврзан со носителот на одобрението за пласирање на пазар на тој производ во Република Македонија.

(5) Барањето за издавање на одобрение за паралелен увоз на производи за заштита на растенијата на територијата на Република Македонија се поднесува до Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, во кое се посочува државата од ставот (2) на овој член од која ќе се врши паралелниот увоз и кон истото се приложува документацијата и податоците од членот 28-а на овој закон.

(6) Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето за издавање на одобрение за паралелен увоз на производи за заштита на растенијата го издава одобрението или го одбива барањето.

(7) Формата и содржината на барањето од ставот (5) на овој член, начинот на добивање на одобрение за паралелен увоз и формата и содржината на одобрението за паралелен увоз на производи за заштита на растенијата ги пропишува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(8) Доколку Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство не издаде одобрение за паралелен увоз на производи за заштита на растенијата, односно не го одбие барањето за издавање на одобрение за паралелен увоз на производи за заштита на растенијата во рокот од ставот (7) на овој член, подносителот на барање има право во рок од три работни дена да поднесе барање до писарницата на седиштето на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(9) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство е должен во рок од пет работни дена од денот на поднесување на барањето од ставот (8) на овој член да донесе решение со кое барањето за издавање на одобрение за паралелен увоз на производи за заштита на растенијата е уважено или одбиено. Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство нема писарница, барањето се поднесува во писарницата на седиштето на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(10) Кон барањето за донесување на решение за издавање на одобрение за паралелен увоз на производи за заштита на растенијата подносителот на барањето доставува и копија од барањето од ставот (5) на овој член.

(11) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не донесе решение во рокот од ставот (9) на овој член, подносителот на барањето може да го извести Државниот управен инспекторат во рок од пет работни дена.

(12) Државниот управен инспекторат е должен во рок од десет дена од денот на приемот на известувањето од ставот (11) на овој член да изврши надзор во Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор да го информира подносителот на барањето.

(13) Инспекторот од Државниот управен инспекторат по извршениот надзор согласно со закон донесува решение со кое го задолжува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство во рок од десет дена да одлучи по поднесеното барање, односно да го одобри или одбие барањето и да го извести инспекторот за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој одлучил по поднесеното барање.

(14) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не одлучи во рокот од ставот (13) на овој член, инспекторот ќе поднесе барање за поведување прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена, во кои министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ќе одлучи по поднесеното барање за што во истиот рок ќе го извести инспекторот за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој одлучил по поднесеното барање. Инспекторот во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(15) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не одлучи и во дополнителниот рок од ставот (14) на овој член, инспекторот во рок од три работни дена ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител и во тој рок ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(16) Доколку инспекторот не постапи по известувањето од ставот (12) на овој член, подносителот на барањето во рок од пет работни дена има право да поднесе приговор до писарницата на директорот на Државниот управен инспекторат. Доколку директорот нема писарница, приговорот се поднесува во писарницата на седиштето на Државниот управен инспекторат.

(17) Директорот на Државниот управен инспекторат е должен во рок од три работни дена од денот на приемот да го разгледа приговорот од ставот (16) на овој член и доколку утврди дека инспекторот не постапил по известувањето од подносителот на барањето од ставовите (11) и (12)на овој член и/или не поднесе пријава согласно ставот (15) на овој член, директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе барање за поведување прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција и за инспекторот и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој инспекторот ќе изврши надзор во Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор да го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(18) Доколку инспекторот не постапи и во дополнителниот рок од ставот (17) на овој член, директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител против инспекторот и во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(19) Во случајот од ставот (18) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат веднаш, а најдоцна во рок од еден работен ден ќе овласти друг инспектор да го спроведе надзорот веднаш.

(20) Во случаите од ставот (19) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(21) Доколку директорот на Државниот управен инспекторат не постапи согласно со ставот (20) на овој член, подносителот на барањето може да поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител во рок од осум работни дена.

(22) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не одлучи во рок од ставот (15) на овој член, подносителот на барањето може да поведе управен спор пред надлежниот суд.

(23) Постапката пред Управниот суд е итна.

(24) По донесувањето на подзаконскиот акт од ставот (7) на овој член истиот веднаш, а најдоцна во рок од 24 часа се објавува на веб страницата на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.“

Член 8

По членот 28 се додаваат два нови члена 28-а и 28-б, кои гласат :

„Член 28-а

(1) За добивање на одобрение за паралелен увоз на производи за заштита на растенијата, правното лице од член 28 став (1) од овој закон поднесува барање до Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство со следната документација и податоци:

1) податоци за производот за заштита на растенијата за кој е издадено одобрение за пласирање на пазар во Република Македонија (име на производот за заштита на растенијата, назив и количество на секоја активна супстанција која ја содржи производот, квалитативен состав на помошните супстанции во производите за заштита на растенијата, типот на формулацијата, начин на дејството на производот, намените за кои е одобрен производот, детално упатство за употреба и степен на дозирање, каренца, рок на употреба, посебни услови на чување, назив и адреса на носителот на одобрението за пласирање на пазар во Република Македонија и број на одобрение за пласирање на пазар);

2) податоци за производот за заштита на растенијата за кој се поднесува барање за добивање на одобрение за паралелен увоз (име на производот за заштита на растенијата, назив и количество на секоја активна супстанција која ја содржи производот, квалитативен состав на помошните супстанции во производите за заштита на растенијата, типот на формулацијата, начин на дејство на производот, рок на употреба, каренца, земја од која производот се увезува и во која се наоѓа во промет, намените за кои е одобрен производот во земјата од која се увезува, детално упатство за употреба и доза/концентрација на производот во земјата од која се увезува, број на одобрение за ставање на производот за заштита на растенијата во промет во земјата од каде што производот се увезува, назив и седиште на носителот на одобрението за ставање во промет на производот за заштита на растенијата во земјата од каде што се увезува, назив и седиште на производителот на производот за заштита на растенијата и адреса на местото на производство, назив и седиште на правното лице од кое се набавува производот);

3) податоци за разлики меѓу производот за заштита на растенијата за кој се поднесува барањето за паралелен увоз и производот за заштита на растенијата за кој постои одобрение за пласирање на пазар во Република Македонија (разлики во име на производителот, производна локација, составот на помошните супстанции, пакувањето, намена, доза/концентрација на производот, мерки на претпазливост и предупредување), доколку постојат;

4) изјава од подносителот на барањето од член 28 став (4) од овој закон, дека производот за заштита на растенијата во пакувањето во кое се увезува во Република Македонија и е предмет на паралелен увоз има одобрение за ставање во промет и се наоѓа во промет во земјата од каде што се врши паралелен увоз на производи за заштита на растенијата со податоци за производите за заштита на растенијата од надлежен орган, доколку истите може да се обезбедат од јавно достапната веб страница на надлежниот орган;

5) доказ дека подносителот на барањето има вработено лице со завршено најмалку високо образование од областа на земјоделските науки (насоки на кои се слушани предмети од областа на заштитата на растенијата), одговорно за известување во случај со проблеми со квалитетот на производите за заштита на растенијата и дефекти на сериите на истите, со податоци за име и презиме, стручна подготовка и телефонски број за контакт заради постојана достапност;

6) изјава дека подносителот на барањето од член 28 став (4) од овој закон не е во деловна врска, односно капитално поврзан со носителот на одобрението за пласирање на пазар на производи за заштита на растенија во Република Македонија;

7) договор со правното лице од кое се набавува производот за заштита на растенијата;

8) одобрение за пласирање на пазар на големо на правното лице од кое се набавува производот за заштита на растенијата во земјата од каде што се врши паралелниот увоз, издадена од надлежен орган, со превод од овластен судски преведувач на текстот на македонски јазик и неговото кирилско писмо;

9) упатство за употреба коешто е одобрено во земјата од каде што се врши паралелен увоз и кое се наоѓа во оригиналното пакување на производите за заштита на растенијата, со превод од овластен судски преведувач на содржината на текстот на македонски јазик и неговото кирилско писмо;

10) предлог на упатство за употреба на производите за заштита на растенијата, на македонски јазик и неговото кирилско писмо, со наведување на податоци за носителот на одобрението за паралелен увоз, како и за разликите, доколку постојат;

11) примерок од производот во вид во кој се наоѓа во промет во земјата од која се врши паралелен увоз;

12) предлог на дополнителна етикета која ќе се наоѓа на оригиналното надворешно пакување на производот за заштита на растенија со потребните податоци и ознаки за производот за заштита на растенијата на македонски јазик и неговото кирилско писмо, со наведување на податоци за носителот на одобрението за паралелен увоз, како и за разликите, доколку постојат;

13) изјава дека ставањето на етикета и вметнувањето на упатство за употреба на производот за заштита на растенијата што е предмет на паралелен увоз, ќе се врши од страна на увозникот кој е подносител на барањето и

14) доказ за платени надоместоци за одобрување на паралелен увоз на производи за заштита на растенијата.

(2) Производот за заштита на растенијата кој е паралелно увезен се употребува под истите услови како и производот за заштита на растенијата за кој е издадено одобрение за пласирање на пазар на територијата на Република Македонија.

(3) Кога помеѓу производот за заштита на растенијата што е предмет на паралелен увоз и производот за заштита на растенијата што има одобрување за пласирање на пазар за употреба на Република Македонија постојат разлики правното лице од член 28 став (1) на овој закон доставува доказ дека тие не влијаат врз ефикасноста на производот за заштита на растенијата што е предмет на паралелен увоз.

(4) По добивањето на одобрението за паралелен увоз, во периодот на неговото важење, носителот на одобрението е должен да ги следи сите промени што ќе настанат кај производот за заштита на растенијата во земјата од каде што се врши паралелниот увоз (дополнување на информациите за производот за заштита на растенијата на пакувањето и/или во упатството за употреба и/или на секој друг податок) и за истото да ја извести Управата.

(5) Ако промените се однесуваат на податоците во упатството за употреба и на други безбедносни промени што ќе настанат кај производи за заштита на растенијата во земјата од каде што се врши паралелен увоз, носителот на одобрението за паралелен увоз на производот за заштита на растенијата е должен до Управата да достави барање за промени, во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на промената во земјата од каде што се врши паралелен увоз на производи за заштита на растенијата.

(6) Носителот на одобрението за паралелен увоз на производи за заштита на растенијата е должен да доставува ажурирано упатство за употреба на производи за заштита на растенијата во согласност со настанатите промени во добиеното одобрение за ставање во промет во Република Македонија за тој производ за заштита на растенијата.

(7) Носителот на одобрение за паралелен увоз на производи за заштита на растенијата е должен да определи лице одговорно за известување во случај со проблеми со квалитетот на производите за заштита на растенијата кое ќе биде постојано и континуирано достапно и кое е должно да известува во случај на проблеми со квалитетот на производите за заштита на растенијата и дефекти на сериите на истите.

(8) Носителот на одобрението за паралелен увоз на производи за заштита на растенијата е должен да ја извести Управата во случај на повлекување на одобрението за ставање на производите за заштита на растенијата во промет во земјата од каде што се врши паралелен увоз во рок од 15 дена од денот на повлекувањето на одобрението.

(9) Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство го одзема одобрението за паралелен производ за заштита на растенијата во случај на повлекување на одобрението за ставање на производот за заштита на растенијата во промет во земјата од каде што се врши паралелен увоз.

(10) Правни лица кои се директни корисници на производи за заштита на растенијата можат да вршат паралелен увоз за сопствена употреба по претходно спроведена постапка за добивање на одобрение за паралелен увоз на производи за заштита на растенијата, како и со доставување на изјава дека истите производи нема да се стават во слободен промет, пришто во овој случај не се обезбедува етикета која се прелепува на оригиналното пакување.

Член 28-б

(1) Одобрението за паралелен увоз на производот за заштита на растенијата важи две години. Ново одобрение се добива согласно со одредбите на овој закон со поднесување на барање најмалку два месеци пред истекувањето на важноста на одобрението.

(2) Одобрението за паралелен увоз на производ за заштита на растенијата не престанува да важи по автоматизам кога носителот на одобрението за пласирање на производот за заштита на растенијата на пазар во Република Македонија го повлече производот што е пласиран на пазарот на територијата на Република Македонија од причини кои не се поврзани со загрозување на безбедноста на луѓето, животните и животната средина.

(3) Носителот на одобрението за паралелен увоз на производи за заштита на растенијата е должен да води евиденција за паралелните производи за заштита на растенијата и истата да ја чува најмалку пет години. Во евиденцијата се внесуваат следните податоци:

- назив и адреса на правните лица кои имаат одобрение за пласирање на пазар на големо и мало на производи за заштита на растенијата и на лицата (правни/физички) на кои им бил продаден или биле снабдени со паралелно увезениот производ за заштита на растенијата,
- датум кога била извршена продажба или снабдување со паралелно увезениот производ; и
- доставена количина и број на серија на производот за заштита на растенијата кој е предмет на паралелен увоз.

(4) Ако носителот на одобрението за паралелен увоз одлучи да престане да пласира на пазарот производ за заштита на растенијата за кој има добиено одобрение за паралелен увоз пред истекот на одобрението, истиот е должен да ја извести Управата најмалку два месеца пред прекинот на пласирањето на производот на пазар во Република Македонија.

(5) За производот чиешто одобрение за паралелен увоз е истечено, количините кои се веќе пласирани на пазарот во Република Македонија може да останат во промет и по денот на истекувањето на рокот на важност на одобрението, но не подолго од 12 месеци од истекот на одобрението за паралелен увоз, освен во случаи поврзани со ефикасноста на производот и безбедноста во однос на здравјето на луѓето, животните и животната средина.“

Член 9

Во членот 35-а став (1) се менува и гласи:

„Испитувањата на производите за заштита на растенијата кои се во постапка на одобрување, контрола и надзор на производството, пласирање на пазарот и увозот, резидуите на и во примарните земјоделски производи од растително потекло како и испитувањата согласно мониторингот во областа на производство, преработка, складирање, дистрибуција, употреба и сообразност на производите за заштита на растенијата и резидуи од производи за заштита на растенијата во производи од примарно земјоделско производство ги врши акредитирана лабораторија согласно со стандардот МКС EN ISO/IEC 17025.“

Член 10

Во членот 36 се додава нов став (10) кој гласи:

„(10) Трошоците за собирање и уништување на празната амбалажа од производи за заштита на растенијата, заостанатите количества од производите за заштита на растенијата и производите за заштита на растенијата со поминат рок се на товар на производителот или увозникот на производите за заштита на растенијата.“

Член 11

Во членот 37 ставови (2) и (5) зборовите: „ Управата за ветеринарство ” се заменуваат со зборовите: „Агенцијата за храна и ветеринарство”.

Член 12

Во членот 38 во ставот (3) зборовите: „ пласирани на пазарот “ се заменуваат со зборовите: „од ставот (1) на овој член“.

Член 13

Во член 46 ставот (1) се менува и гласи:

„Право на вршење на професионална работа на давање јавни услуги во областа на производите и опремата имаат само лица со најмалку високо образование од областа на земјоделските или шумарските науки (насоки на кои се слушани предмети од областа на заштитата на растенијата), хемија или земјоделска механизација, со работно искуство од најмалку една година, професионално квалификувани во соодветната област за вршење на одредената јавна услуга.“

Член 14

Во членот 52 точка 2) зборовите : „ Програмата за здравје на растенијата “ се заменуваат со зборовите: „ Програма за фитосанитарна политика “.

Член 15

Во член 55 ставот (2) се менува и гласи:

„Во однос на стручниот кадар истите треба да имаат вработено најмалку едно лице со најмалку високо образование од областа на земјоделските или шумарските науки (насоки на кои се слушани предмети од областа на заштитата на растенијата), земјоделска механизација, специјализација од областа на заштитата на растенијата или хемија, со работно искуство од најмалку една година, соодветно професионално квалификувани за спроведување на задачите за кои им се доделени јавните овластувања. “

Во ставот (9) зборовите: „ Програмата за здравје на растенијата “ се заменуваат со зборовите: „ Програмата за фитосанитарна политика “.

Член 16

Во членот 56 став (6) зборовите : „ Програмата за здравје на растенијата “ се заменуваат со зборовите: „ Програмата за фитосанитарна политика “.

Член 17

Во членот 57 став (1) по точката 3) се додава нова точка 4) која гласи:

„4) одобрување на паралелен увоз на производи за заштита на растенијата;“.

Точките 4), 5), 6), 7) и 8) стануваат точки 5), 6), 7), 8) и 9).

Во ставот (2) зборовите: „точки 1), 2) и 3)“ се заменуваат со зборовите: „точки 1), 2), 3) и 4)“.

Во ставот (3) зборовите: „точки 4), 5),6), 7) и 8)“ се заменуваат со зборовите: „точки 5), 6), 7), 8) и 9)“.

Член 18

Во член 58 став (7) зборовите: „Програмата за здравје на растенијата “ се заменуваат со зборовите: „ Програмата за фитосанитарна политика “.

Член 19

Во членот 65 став (1) точката 8) се брише.

Точката 9) станува точка 8).

Точката 10) се брише.

Точката 11) станува точка 9).

Во точката 12) која станува точка 10) зборовите „ и кај производите кои немаат бандерола-маркица “ се бришат.

Точките 13), 14), 15), 16), 17) и 18) стануваат точки 11), 12), 13), 14), 15) и 16).

Член 20

Во членот 67 став (1) точката 5) се брише.

Точката 6) станува точка 5).

Точката 7) се брише.

Точките 8), 9), 10), 11) и 12) стануваат точки 6), 7), 8), 9) и 10).

Член 21

Во членот 76 став (1) по точката 7) се додаваат пет нови точки 8), 9), 10), 11) и 12) кои гласат:

„8) не ги следи сите промени што ќе настанат кај производот за заштита на растенијата во земјата од каде што се врши паралелниот увоз и за истото не ја известува Управата (член 28-а став (4));

9) не достави барање за промени во упатството за употреба и другите безбедносни промени што ќе настанат кај производите за заштита на растенијата во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на промената во земјата од каде што се врши паралелен увоз на производи за заштита на растенијата (член 28-а став (5));

10) не доставува ажурирано упатство за употреба на производи за заштита на растенијата во согласност со настанатите промени во добиеното одобрение за ставање во промет во Република Македонија за тој производ за заштита на растенијата (член 28-а став (6));

11) не определи лице одговорно за известување во случај со проблеми со квалитетот на производите за заштита на растенијата кое ќе биде постојано и континуирано достапно и не известува во случај на проблеми со квалитетот на производите за заштита на растенијата и дефекти на сериите на истите (член 28-а став (7));

12) не ја извести Управата во случај на повлекување на одобрението за ставање на производите за заштита на растенијата во промет во земјата од каде што се врши паралелен увоз во рок од 15 дена од денот на повлекувањето на одобрението (член 28-а став 8);“

Точката 8) станува точка 13).

Точката 9) која станува точка 14) се менува и гласи:

„ не ги употребува производите и не постапува со амбалажата од употребените производи, како и со неупотребените производи на пропишан начин (член 36) “.

Точката 10) станува точка 15).

Член 22

Во членот 77 став (1) по точката 7) се додаваат две нови точки 8) и 9) кои гласат:

„8) не ја чува за период од пет години евиденцијата за паралелните производи за заштита на растенијата (член 28-б став (3));

9) не ја извести Управата најмалку два месеца пред да одлучи да престане да пласира на пазарот производ за заштита на растенијата за кој има добиено одобрение за паралелен увоз пред истекот на одобрението (член 28-б став (4))“

Точките 8), 9), 10), 11), 12) и 13) стануваат 10) , 11), 12), 13), 14) и 15).

Во ставот (3) зборовите: „ точки 1, 4, 6, 8, 10, 11 и 12 “ се заменуваат со зборовите: „ точки 1, 4, 5, 6, 8, 10, 11 и 12 “.

Член 23

Во член 80-а точката 1) се менува и гласи :

„ не ги употребува производите и не постапува со амбалажата од употребените производи, како и со неупотребените производи на пропишан начин (член 36) “.

По точка 2) се додава нова точка 3) која гласи:

„3) не води евиденција (член 36 став (4)) “.

Точките 3) и 4) стануваат точки 4) и 5).

Член 24

Правните и физички лица кои до денот на влегувањето во сила на овој закон поседуваат и користат опрема за апликација на производите за заштита на растенијата на територијата на Република Македонија, се должни да поднесат барање за упис во Регистарот на опрема за апликација на производите за заштита на растенијата во рок од три години од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 25

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

До донесување на подзаконските акти од ставот (1) на овој член ќе се применуваат постоечките подзаконски акти.

Член 26

Се овластува Законодавно - правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за производи за заштита на растенијата.

Член 27

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „ Службен весник на Република Македонија “.

L I GJ
PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR PRODHIME PËR MBROJTJE TË BIMËVE

Neni 1

Në Ligjin për prodhime për mbrojtje të bimëve ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 110/07, 20/09, 17/11, 53/11 dhe 69/13), në nenin 2 pas pikës 4 shtohen dy pika të reja 5 dhe 6 si vijojnë:

„5. "Substanca ndihmëse" janë substanca të cilat hyjnë në përbërje të prodhimeve për mbrojtjen e bimëve, kurse kanë për qëllim përmirësimin e efikasitetit të tyre ose arritjen e cilësive tjera të pesticideve;

6. "Import paralel i prodhimit për mbrojtjen e bimëve" është importi i prodhimeve për mbrojtjen e bimëve për të cilin është lëshuar pëlqim për vënien në qarkullim më vend anëtar të Bashkimit Evropian, Zvicër, Norvegji, Kanada, Japoni, Izrael, SHBA, Rusi dhe Turqi i cili është i njëjtë ose i ngjashëm me prodhimin për mbrojtjen e bimëve i prodhuar nga prodhues i njëjtë për të cilin është lëshuar pëlqim për plasim në treg në Republikën e Maqedonisë dhe për të cilin Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave ka lëshuar leje për import paralel."

Pikat 5, 6 ,7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 dhe 28 bëhet pika 7, 8, 9, 10, 11. 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 dhe 30.

Neni 2

Në nenin 3 paragrafi (2) fjalët: “leje për import të prodhimit paralel" zëvendësohen me fjalët: “pëlqim për import paralel".

Neni 3

Në nenin 4 paragrafi (2) në fjalinë e tretë fjalët: “Autorizimi oficial" zëvendësohen me fjalën "Autorizimi".

Neni 4

Në nenin 24 paragrafi (2) ndryshohet si vijon:

"(2) Anëtarët e komisionit nga paragrafi (1) të këtij neni nuk mund të jenë të lidhur me parashtruesit e kërkesave ose me personat juridik dhe fizik të cilët prodhojnë ose plasojnë në treg prodhime në kuptim të konfliktit të interesave. Për parandalimin e konfliktit të interesave, në mënyrë përkatëse zbatohen dispozitat e Ligjit për parandalimin e konfliktit të interesave. Në procedurë për miratimin e prodhimeve për mbrojtjen e bimëve, anëtarët e komisionit profesional nënshkruajnë deklaratë për mosekzistimin e konfliktit të interesave."

Në paragrafin (5) fjalët: "Program për shëndetin e bimëve" zëvendësohet me fjalët: "Program për politikë fitosanitare."

Neni 5

Në nenin 25 paragrafi (2) shlyhet.

Në paragrafin (3) i cili bëhet paragrafi (2) në pikën 17) fjalët: “paragrafi (3)" zëvendësohet me fjalët: “ paragrafi (2)".

Në paragrafin (4) i cili bëhet paragrafi (3) fjalët: “paragrafi (3)" zëvendësohet me fjalët: “ paragrafi (2)".

Paragrafët (5) dhe (6) bëhen paragrafë (4) dhe (5).

Paragrafët (7) dhe (8) shlyhen.

Paragrafi (9) bëhet paragrafi (6)

Neni 6

Në nenin 27 paragrafi (1) pas fjalës "zgjatje" pika shlyhet dhe shtohen fjalët: “ si dhe për kthimin e ambalazhit të zbrazët nga prodhimet e përdorura".

Neni 7

Neni 28 ndryshohet si vijon:

"(1) Pëlqim për eksport paralel të prodhimeve për mbrojtjen e bimëve në territorin e Republikës së Maqedonisë mund të marrë personi juridik i cili i plotëson kushtet nga neni 26 paragrafi (2) i këtij ligji për plasim në treg me shumicë të prodhimeve për mbrojtjen e bimëve dhe i cili ka marrë pëlqim për plasimin në tregun me shumicë të prodhimeve për mbrojtjen e bimëve për prodhim për mbrojtjen e bimëve për të cilin Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave ka dhënë tanimë pëlqim për plasimin në treg.

(2) Prodhimi për mbrojtjen e bimëve që ka pëlqim për plasim në tregun e vendit anëtar të Bashkimit Evropian, Zvicër, Norvegji, Kanada, Japoni, Izrael, SHBA, Rusi ose Turqi mund të importojë paralelisht në territorin e Republikës së Maqedonisë kur është i njëjtë ose i ngjashëm me prodhimin për mbrojtjen e bimëve për të cilin ka pëlqim për plasimin në treg në territorin e Republikës së Maqedonisë.

(3) Prodhim i njëjtë ose i ngjashëm për mbrojtjen e bimëve është prodhimi për mbrojtjen e bimëve që është lëndë e importit paralel dhe prodhimi për mbrojtjen e bimëve që ka marrë pëlqim për plasimin në treg në territorin e Republikës së Maqedonisë të cilët kanë përbërje të njëjtë kualitative dhe kuantitative të substancës aktive, formulacion të njëjtë, dozë të njëjtë dhe janë të prodhuar nga prodhuesi i njëjtë ose prodhuesit që bëjnë pjesë në grupin e njëjtë të prodhuesve ose prodhohen nën licencën e partnerit të njëjtë të licencuar.

(4) Parashtrues i kërkesës për lëshimin e pëlqimit për import paralel të prodhimeve për mbrojtjen e bimëve është personi juridik nga paragrafi (1) i këtij neni i cili nuk është në lidhje afariste, përkatësisht nuk është i lidhur me kapital me bartësin e pëlqimit për plasimin në treg të atij prodhimi në Republikën e Maqedonisë.

(5) Kërkesa për lëshimin e pëlqimit për import paralel të prodhimeve për mbrojtjen e bimëve në territorin e Republikës së Maqedonisë parashtrohet në Ministrinë e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave, në të cilën theksohet shteti nga paragrafi (2) i këtij neni nga i cili do të bëhet importi paralel dhe me të njëjtës i bashkëngjitet dokumentacioni dhe të dhënat nga neni 28-a i këtij ligji.

(6) Ministria për Bujqësi, Pylltari dhe Ekonomi të Ujërave në afat prej 30 ditëve nga dita e pranimit të kërkesës për lëshimin e pëlqimit për import paralel të prodhimeve për mbrojtjen e bimëve e lëshon pëlqimin ose e refuzon kërkesën.

(7) Formën dhe përmbajtjen e kërkesës nga paragrafi (5) i këtij neni, mënyrën e marrjes së pëlqimit për import pozitiv dhe formën dhe përmbajtjen e pëlqimit për import paralele të prodhimeve për mbrojtjen e bimëve e përcakton ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

(8) Nëse Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk lëshon pëlqim për import paralele të prodhimeve për mbrojtjen e bimëve, përkatësisht nuk e refuzon kërkesën për lëshimin e pëlqimit për import paralel të prodhimeve për mbrojtjen e bimëve në afat nga paragrafi (7) i këtij neni, parashtruesi i kërkesës ka të drejtë në afat prej tri ditëve të punës të parashtrojë kërkesë te sekretaria e selisë së Ministrisë së Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

(9) Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave obligohet që në afat prej pesë ditësh punë nga dita e parashtrimit të kërkesës nga paragrafi (8) i këtij neni të miratojë aktvendim me të cilën kërkesa për lëshimin e pëlqimit për import paralel të prodhimeve për mbrojtjen e bimëve është pranuar ose është refuzuar. Nëse Ministri për Bujqësi, Pylltari dhe Ekonomi të Ujërave nuk ka sekretari, kërkesa parashtrohet në sekretarinë e selisë së Ministrisë së Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

(10) Me kërkesën për miratimin e aktvendimit për lëshimin e pëlqimit për import paralel të prodhimeve për mbrojtjen e bimëve parashtruesi i kërkesës dërgon edhe kopje të kërkesës nga paragrafi (5) i këtij neni.

(11) Nëse Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk miraton aktvendim në afatin nga paragrafi (9) i këtij neni, parashtruesi i kërkesës mund ta njoftojë Inspektoratin Administrativ Shtetëror në afat prej pese ditësh pune.

(12) Inspektorati Administrativ Shtetëror obligohet në afat prej dhjetë ditëve nga dita e pranimit të njoftimit nga paragrafi (11) i këtij neni të bëjë mbikëqyrje në Ministrinë e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nëse është realizuar procedura në pajtim me ligj dhe në afat prej tri ditëve nga dita e mbikëqyrjes së kryer ta informojë parashtruesin e kërkesës.

(13) Inspektori nga Inspektori Administrativ Shtetëror pas mbikëqyrjes së kryer në pajtim me ligj miraton aktvendim me të cilën e obligon Ministrin e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave në afat prej dhjetë ditëve të vendos për kërkesën e parashtruar, përkatësisht ta miratojë ose ta refuzojë kërkesën dhe ta njoftojë inspektorin për aktin e miratuar. Me njoftimin dërgohet edhe kopje nga akti me të cilin ka vendosur për kërkesën e parashtruar.

(14) Nëse Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk ka vendosur në afatin e paragrafit (13) të këtij neni, inspektori do të parashtrojë kërkesë për ngritjen e procedurës për kundërvajtje për kundërvajtje të përcaktuar në Ligjin për inspeksion administrativ dhe do të përcaktojë afat plotësues prej pesë ditësh pune, në të cilat Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave do të vendosë për kërkesën e parashtruar për çka në afatin e njëjtë do ta njoftojë inspektorin për aktin e miratuar. Me njoftimin dërgohet edhe kopje nga akti me të cilin ka vendosur për kërkesën e parashtruar. Inspektori në afat prej tri ditësh pune do ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(15) Nëse Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk vendos edhe në afatin plotësues nga paragrafi (14) i këtij neni, inspektori në afat prej tri ditësh punë do të parashtrojë kallëzim deri te prokurori publik dhe në atë afat do ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(16) Nëse inspektori nuk vepron sipas njoftimit nga paragrafi (12) i këtij neni, parashtruesi i kërkesës në afat prej pesë ditësh pune ka të drejtë të parashtrojë kundërshtim në sekretarinë e drejtorit të Inspektoratit Administrativ Shtetëror. Nëse drejtori nuk ka sekretari, kundërshtimi parashtrohet në sekretarinë e selisë së Inspektoratit Administrativ Shtetëror.

(17) Drejtori i Inspektoratit Administrativ Shtetëror obligohet në afat prej tri ditësh pune nga dita e pranimit ta shqyrtojë kundërshtimin nga paragrafi (16) i këtij neni dhe nëse konstaton se inspektori nuk ka vepruar në bazë të njoftimit nga parashtruesi i kërkesës nga paragrafët (11) dhe (12) të këtij neni dhe/ose nuk parashtron kallëzim në pajtim me paragrafin (15) të këtij neni, drejtori i Inspektoratit Administrativ Shtetëror do të parashtrojë kërkesë për ngritjen e procedurës për kundërvajtje për kundërvajtje të përcaktuar në Ligjin për inspeksion administrativ edhe për inspektorin dhe do të përcaktojë afat plotësues prej pesë ditësh pune në të cilat inspektori do të bëjë mbikëqyrje në Ministrinë e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nëse është realizuar procedura në pajtim me ligj dhe në afat prej tri ditësh pune nga dita e mbikëqyrjes së kryer, ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(18) Nëse inspektori nuk vepron edhe në afatin plotësues nga paragrafi (17) i këtij neni, drejtori i Inspektoratit Administrativ Shtetëror do të parashtrojë kallëzim te prokurori publik dhe në afat prej tri ditësh pune do ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(19) Në rastin e paragrafit (18) të këtij neni drejtori i Inspektoratit Administrativ Shtetëror menjëherë, ndërsa më së voni në afat prej një ditë pune do ta autorizojë inspektorin tjetër që ta realizojë mbikëqyrjen menjëherë.

(20) Në rastet nga paragrafi (19) i këtij neni, drejtori i Inspektoratit Administrativ Shtetëror në afat prej tri ditësh pune do ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(21) Nëse drejtori i Inspektoratit Administrativ Shtetëror nuk vepron në pajtim me paragrafin (20) të këtij neni, parashtruesi i kërkesës mund të parashtrojë kallëzim te prokurori publik kompetent në afat prej tetë ditësh pune.

(22) Nëse ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk vendos në afatin nga paragrafi (15) i këtij neni, parashtruesi i kërkesës mund të ngrejë kontest administrativ në gjykatën kompetente.

(23) Procedura në Gjykatën Administrative është urgjente.

(24) Pas miratimit të aktit nënligjor nga paragrafi (7) i këtij neni i njëjti menjëherë, ndërsa më së voni në afat prej 24 orësh publikohet në ueb faqen e Ministrisë së Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave."

Neni 8

Pas nenit 28 shtohen dy nene të reja 28-a dhe 28-b, si vijojnë:

"Neni 28 -a

(1) Për marrjen e pëlqimit për import paralel të prodhimeve për mbrojtjen e bimëve, personi juridik nga neni 28 paragrafi (1) i këtij ligji parashtron kërkesë në Ministrinë e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave me dokumentacionin dhe të dhënat si vijojnë:

1) të dhëna për prodhimin për mbrojtjen e bimëve për të cilat është lëshuar pëlqim për plasimin në treg në Republikën e Maqedonisë (emri i prodhimit për mbrojtjen e bimëve, emërtimi dhe sasia e secilës substancë aktive të cilën e përmban prodhimi, përbërja kuantitative e substancave ndihmëse në prodhimet për mbrojtjen e bimëve, lloji i formulimit, mënyra e veprimit të prodhimit, dedikimi për të cilin është lejuar prodhimi, udhëzim i detajuar për përdorim dhe shkalla e dozimit, karenca, afati i përdorimit, kushtet e posaçme për ruajtje, emërtimi dhe adresa e bartësit të pëlqimit për plasim në treg në Republikën e Maqedonisë dhe numri i pëlqimit për plasim në treg);

2) të dhëna për prodhimin për mbrojtjen e bimëve për të cilin parashtrohet kërkesë për marrjen e pëlqimit për import paralele (emri i prodhimit për mbrojtjen e bimëve, emërtimi dhe sasia e secilës substancë aktive të cilën e përmban prodhimi, përbërja kuantitative e substancave ndihmëse në prodhimet për mbrojtjen e bimëve, lloji i formulacionit, mënyra e veprimit të prodhimit, afati i përdorimit, karenca, vendi nga i cili importohet prodhimi dhe në të cilin gjendet në qarkullim, qëllimet për të cilat është lejuar prodhimi në vendin nga i cili importohet, udhëzim i detajuar dhe doza/përqendrimi i prodhimit në vendin nga i cili importohet, numri i pëlqimit për vënien e prodhimit për mbrojtjen e bimëve në qarkullim në vendin nga i cili prodhimi importohet, emërtimi dhe selia e bartësit të pëlqimit për vënien në qarkullim të prodhimit për mbrojtjen e bimëve në vendin nga i cili importohet, emërtimi dhe selia e prodhuesit të prodhimit për mbrojtjen e bimëve dhe adresa e vendit të prodhimit, emërtimi dhe selia e personit juridik nga i cili furnizohet prodhimi);

3) të dhëna për dallimet në mes të prodhimit për mbrojtjen e bimëve për të cilin parashtrohet kërkesa për import paralel dhe prodhimit për mbrojtjen e bimëve, për të cilin ekziston pëlqim për plasimin në treg në Republikën e Maqedonisë (dallimet në emrin e prodhuesit, lokacionin prodhues, përbërjen e substancave ndihmëse, paketimin, dedikimin/përqendrimin e prodhimit, masat parakujdesëse dhe paralajmërimin), nëse ekzistojnë;

4) deklaratë nga parashtruesi i kërkesës nga neni 28 paragrafi (4) i këtij ligji, se prodhimi për mbrojtjen e bimëve në paketimin në të cilin importohet në Republikën e Maqedonisë dhe është lëndë e importit paralel ka pëlqim për vënien në qarkullim dhe gjendet në qarkullim në vendin nga i cili bëhet import paralel i prodhimeve për mbrojtjen e bimëve me të dhëna për prodhimet për mbrojtjen e bimëve nga organi kompetent, nëse të njëjtat mund të sigurohen nga ueb faqja publikisht e qasshme e organit kompetent;

5) dëshmi se parashtruesi i kërkesës ka person të punësuar me më së paku arsim të lartë nga sfera e shkencave bujqësore (drejtime në të cilat janë dëgjuar lëndë nga sfera e mbrojtjes së bimëve), përgjegjës për njoftim në rast me probleme me kualitetin e prodhimeve për mbrojtjen e bimëve dhe defekte të serive të të njëjtave, me të dhëna për emër dhe mbiemër, përgatitje profesionale dhe numër telefoni për kontakt për shkak të qasshmërisë së përhershme;

6) deklaratë se prodhuesi i kërkesës nga neni 28 paragrafi (4) i këtij ligji nuk është në lidhje afariste, përkatësisht i lidhur me kapital me bartësin e pëlqimit për plasimin në treg të prodhimeve në Republikën e Maqedonisë;

7) marrëveshje me personin juridik nga i cili furnizohet prodhimi për mbrojtjen e bimëve;

8) pëlqim për plasim në treg me shumicë të personit juridik nga i cili furnizohet prodhimi për mbrojtjen e bimëve në vendin nga i cili bëhet importi paralel, i lëshuar nga organi kompetent, me përkthim të tekstit nga përkthyes i autorizuar gjyqësor në gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj cirilik;

9) udhëzim për përdorim i cili është lejuar në vendin nga i cili bëhet import paralel dhe i cili gjendet në paketimin origjinal të prodhimeve për mbrojtjen e bimëve, me përkthim nga përkthyes i autorizuar gjyqësor i përmbajtjes së tekstit në gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj cirilik;

10) propozim i udhëzimit për përdorim të prodhimeve për mbrojtjen e bimëve, në gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj cirilik, me theksim të të dhënave për bartësin e pëlqimit për import paralel, si dhe për dallimet, nëse ekzistojnë;

11) ekzemplar nga prodhimi në formë në të cilën gjendet në qarkullim në vendin nga i cili bëhet importi paralel;

12) propozim i etiketës plotësuese e cila do të gjendet në paketimin e jashtëm origjinal të prodhimit për mbrojtjen e bimëve me të dhënat e nevojshme dhe shenjat për prodhimin për mbrojtjen e bimëve në gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj cirilik, me theksim të të dhënave për bartësin e pëlqimit për import paralel, si dhe për dallimet, nëse ekzistojnë;

13) deklaratë se vënia e etiketës dhe futja e udhëzimit për përdorim të prodhimit për mbrojtjen e bimëve që është lëndë e importit paralel do të bëhet nga ana e importuesit i cili është parashtrues i kërkesës dhe

14) dëshmi për kompensime të paguara për lejimin e importit paralel të prodhimeve për mbrojtjen e bimëve.

(2) Prodhimi për mbrojtjen e bimëve i cili është i importuar paralelisht përdoret në kushtet e njëjta si edhe prodhimi për mbrojtjen e bimëve për të cilin është lëshuar pëlqim për plasim në treg në territorin e Republikës së Maqedonisë.

(3) Kur ndërmjet prodhimit për mbrojtjen e bimëve që është lëndë e importit pozitiv dhe prodhimit për mbrojtjen e bimëve që ka pëlqim për plasim në treg për përdorim në Republikën e Maqedonisë, ekzistojnë dallime personi juridik i nenit 28 paragrafi (1) i këtij ligji dërgon dëshmi se ato nuk ndikojnë në efikasitetin e prodhimit për mbrojtjen e bimëve që është lëndë e importit pozitiv.

(4) Pas marrjes së pëlqimit për importin paralel, në periudhën e vlefshmërisë së tij, bartësi i lejes obligohet që ti ndjek të gjitha ndryshimet të cilat do të krijohen te prodhimi për mbrojtjen e bimëve në vendin nga i cili bëhet importi paralel (plotësimi i informacioneve për prodhimin për mbrojtjen e bimëve në paketim dhe/ose në udhëzimin për përdorim dhe/ose të çdo të dhëne tjetër) dhe për të këtë ta njoftojë Drejtorinë.

(5) Nëse ndryshimet kanë të bëjnë me të dhënat në udhëzimin për përdorim edhe me ndryshime tjera të sigurisë që do të krijohen te prodhimet për mbrojtjen e bimëve në vendin nga i cili bëhet importi paralel, bartësi i pëlqimit për import pozitiv të prodhimit për mbrojtjen e bimëve obligohet te Drejtoria të dërgojë kërkesë për ndryshime, në afat prej 60 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi e ndryshimit në vendin nga i cili bëhet importi paralel i prodhimeve për mbrojtjen e bimëve.

(6) Bartësi i pëlqimit për import paralel të prodhimeve për mbrojtjen e bimëve obligohet që të dërgojë udhëzim të azhurnuar për përdorimin e prodhimeve për mbrojtjen e bimëve në pajtim me ndryshimet e krijuara në pëlqimin e marrë për vënien në qarkullim në Republikën e Maqedonisë për atë prodhim për mbrojtjen e bimëve.

(7) Bartësi i pëlqimit për import paralel të prodhimeve për mbrojtjen e bimëve obligohet të caktojë person përgjegjës për njoftim në rast me probleme me kualitetin e prodhimeve për mbrojtjen e bimëve i cili do të jetë vazhdimisht i qasshëm dhe i cili do të obligohet që të njoftojë në rast të problemeve me kualitetin e prodhimeve për mbrojtjen e bimëve dhe defekte të serive të të njëjtave.

(8) Bartësi i pëlqimit për import paralel të prodhimeve për mbrojtjen e bimëve obligohet që ta njoftojë Drejtorinë në rast të tërheqjes së pëlqimit për vënien e prodhimeve për mbrojtjen e bimëve në qarkullim në vendin nga i cili bëhët import paralel në afat prej 15 ditësh nga dita e tërheqjes së pëlqimit.

(9) Ministria për Bujqësi, Pylltari dhe Ekonomi të Ujërave e heq pëlqimin për import paralel të prodhimeve për mbrojtjen e bimëve në rast të tërheqjes së pëlqimit për vënien e prodhimit për mbrojtjen e bimëve në qarkullim në vendin nga i cili bëhet importi paralel.

(10) Personat juridikë të cilët janë shfrytëzues direkt të prodhimeve për mbrojtjen e bimëve mund të bëjnë import paralel për nevoja të tyre pas procedurës së realizuar përkatëse për marrjen e pëlqimit për import paralel të prodhimeve për mbrojtjen e bimëve, si dhe me dërgimin e deklaratës se prodhimet e njëjta nuk do të vihen në qarkullim të lirë, me ç'rast nuk sigurohet etiketë e cila ngjitet në paketimin origjinal.

Neni 28-b

(1) Pëlqimi për import paralele të prodhimit për mbrojtjen e bimëve zgjat dy vjet. Pëlqimi i ri merret në pajtim me dispozitat e këtij ligji me parashtrimin e kërkesës më së paku dy muaj para skadimit të vlefshmërisë së pëlqimit.

(2) Pëlqimi për import paralel të prodhimit për mbrojtjen e bimëve nuk pushon të vlejë me automatizëm kur bartësi i pëlqimit për plasimin e prodhimit për mbrojtjen e bimëve në tregun e Republikës së Maqedonisë e tërheq prodhimin që është plasuar në treg në territorin e Republikës së Maqedonisë për shkaqe të cilat nuk janë të lidhura me rrezikimin e sigurisë së njerëzve, kafshëve dhe mjedisit jetësor.

(3) Bartësi i pëlqimit për import paralele të prodhimeve për mbrojtjen e bimëve obligohet që të mbajë evidencë për prodhimet paralele për mbrojtjen e bimëve dhe të njëjtën ta ruajë më së paku pesë vite. Në evidencë futen të dhënat si në vijim:

- emërtimi dhe adresa e peronave juridikë të cilët kanë pëlqim për plasim në tregun me shumicë dhe pakicë të prodhimeve për mbrojtjen e bimëve dhe të personave (fizikë/juridikë) të cilëve u është shitur ose janë furnizuar me prodhimin e importuar paralel për mbrojtjen e bimëve,
- data kur është bërë shitja ose furnizimi me prodhimin paralel të importuar dhe
- sasia e dërguar dhe numri i serisë të prodhimit për mbrojtjen e bimëve i cili është lëndë e importit paralel.

(4) Nëse bartësi i pëlqimit për import paralel vendos që të ndërpresë të plasojë në treg prodhim për mbrojtjen e bimëve për të cilin ka marrë pëlqim për import paralel para skadimit të pëlqimit, i njëjti obligohet që ta njoftojë Drejtorinë më së paku dy muaj para ndërprerjes së plasimit të prodhimit në treg në Republikën e Maqedonisë.

(5) Për prodhimin pëlqimi për import paralel i të cilit ka skaduar, sasitë të cilat janë plasuar tanimë në tregun në Republikën e Maqedonisë mund të ngelin në qarkullim edhe pas ditës së skadimit të afatit të vlefshmërisë së pëlqimit, por jo më gjatë se 12 muaj nga skadimi i pëlqimit për import paralel, përveç në raste të lidhura me efikasitetin e prodhimit dhe sigurinë në lidhje me shëndetin e njerëzve, kafshëve dhe mjedisit jetësor."

Neni 9

Në nenin 35-a paragrafi (1) ndryshon si vijon:

"Analizat e prodhimeve për mbrojtjen e bimëve të cilat janë në procedurë për miratim, kontroll dhe mbikëqyrje të prodhimtarisë, plasimin në treg dhe importin, mbetjet e dhe në prodhimet primare bujqësore me origjinë bimore si dhe analizat në pajtim me monitorimin në sferën e prodhimtarisë, përpunimit, magazinimit, distribuimit, përdorimit dhe përputhshmërisë së prodhimeve për mbrojtjen e bimëve në prodhime nga prodhimtaria bujqësore primare i kryen laboratori i akreditуar në pajtim me standardin MKC EN ISO/IEC 17025."

Neni 10

Në nenin 36 shtohet paragraf i ri (10) si vijon:

"(10) Shpenzimet për mbledhjen dhe shkatërrimin e ambalazhit të zbrazët nga prodhimet për mbrojtjen e bimëve, sasitë e mbetura të prodhimeve për mbrojtjen e bimëve dhe prodhimet për mbrojtjen e bimëve me afat të skaduar janë në ngarkim të prodhuesit ose importuesit të prodhimeve për mbrojtjen e bimëve."

Neni 11

Në nenin 37 paragrafët (2) dhe (5) fjalët: "Drejtoria për Veterinari" zëvendësohet me fjalët: " Agjencia për Ushqim dhe Veterinari".

Neni 12

Në nenin 38 në paragrafin (3) fjalët: "të plasuar në treg" zëvendësohen me fjalët: "nga paragrafi (1) i këtij neni".

Neni 13

Në nenin 46 paragrafi (1) ndryshohet si vijon:

"Të drejtë për kryerjen e punës profesionale të dhënies së shërbimeve publike në sferën e prodhimeve dhe pajisjen kanë vetëm persona me së paku arsim të lartë nga sfera e shkencave të bujqësisë ose shkencave të pylltarisë (drejtime në të cilat janë dëgjuar lëndë nga sfera e mbrojtjes së bimëve), kimi ose mekanizëm bujqësor, me përvojë pune prej së paku një viti, të kualifikuar profesionalisht në sferën përkatëse për kryerjen e shërbimit të caktuar publik."

Neni 14

Në nenin 52 pika 2) fjalët: "Program për shëndetin e bimëve" zëvendësohet me fjalët: "Program për politikë fitosanitare."

Neni 15

Në nenin 55 paragrafi (2) ndryshohet si vijon:

"Në lidhje me kuadrin profesional të njëjtët duhet të kenë të punësuar më së paku një person me më së paku arsim të lartë nga sfera e shkencave të bujqësisë ose shkencave të pylltarisë (drejtime në të cilën janë dëgjuar lëndë nga sfera e mbrojtjes së bimëve), mekanizëm bujqësor, specializim nga sfera e mbrojtjes së bimëve ose kimi, me përvojë pune prej së paku një viti, të kualifikuar në mënyrë profesionale për zbatimin e detyrave për të cilat u janë ndarë autorizimet publike. “

Në paragrafin (9) fjalët: "Program për shëndetin e bimëve" zëvendësohet me fjalët: "Program për politikë fitosanitare."

Neni 16

Në nenin 56 paragrafi (6) fjalët: "Program për shëndetin e bimëve" zëvendësohet me fjalët: "Program për politikë fitosanitare."

Neni 17

Në nenin 57 paragrafi (1) pas pikës 3) shtohet pikë e re 4) si vijon:

"4) lejon import paralel të prodhimeve për mbrojtjen e bimëve;".

Pikat 4), 5), 6), 7) dhe 8) bëhen pika 5), 6), 7), 8) dhe 9).

Në paragrafin (2) fjalët: "pikat 1), 2) dhe 3)" zëvendësohen me fjalët: "pikat 1), 2), 3) dhe 4)".

Në paragrafin (3) fjalët: "pikat 4), 5) 6), 7) dhe 8)" zëvendësohen me fjalët: "pikat 5), 6), 7), 8) dhe 9)".

Neni 18

Në nenin 58 paragrafi (7) fjalët: "Program për shëndetin e bimëve" zëvendësohet me fjalët: "Program për politikë fitosanitare."

Neni 19

Në nenin 65 paragrafi (1) pika 8) shlyhet.

Pika 9) bëhet pika 8).

Pika 10) shlyhet.

Pika 11) bëhet pika 9).

Në pikën 12) e cila bëhet pika 10) fjalët: “edhe te prodhuesit të cilët nuk kanë banderolë-pullë" shlyhen.

Pikat 13), 14), 15), 16), 17) dhe 18) bëhet pika 11), 12), 13), 14), 15) dhe 16).

Neni 20

Në nenin 67 paragrafi (1) pika 5) shlyhet.

Pika 6) bëhet pika 5).

Pika 7) shlyhet.

Pikat 8), 9), 10), 11) dhe 12) bëhen pika 6), 7), 8), 9) dhe 10).

Neni 21

Në nenin 76 paragrafi (1) pas pikës 7) shtohen pesë pika të reja 8), 9), 10), 11) dhe 12), si vijojnë:

"8) nuk i ndjek të gjitha ndryshimet që do të ndodhin tek prodhuesi për mbrojtjen e bimëve në vendin nga ku kryhet importi paralel dhe për të njëjtën nuk e njofton Drejtorinë (neni 28-a paragrafi (4));

9) nuk dorëzon kërkesë për ndryshime në udhëzimin për përdorim dhe ndryshime tjera të sigurisë që do të ndodhin tek prodhuesit për mbrojtjen e bimëve në afat prej 60 ditëve nga dita e hyrjes në fuqi e ndryshimit në vendin nga ku kryhet import paralel i prodhimeve për mbrojtjen e bimëve (neni 28-a paragrafi (5));

10) nuk dorëzon udhëzim të azhurnuar për përdorimin e prodhimeve për mbrojtjen e bimëve në pajtim me ndryshimet e ndodhura në pëlqimin e marrë për vënien në qarkullim në Republikën e Maqedonisë për atë prodhim për mbrojtjen e bimëve (neni 28-a paragrafi (6));

11) nuk cakton person përgjegjës për njoftim në rast me probleme me kualitetin e prodhimit për mbrojtjen e bimëve që do të jetë në mënyrë të përhershme dhe në vazhdimësi e arritshme dhe nuk njofton në rast të problemeve me kualitetin e prodhimeve për mbrojtjen e bimëve dhe defekte të serive të të njëjtave (neni 28-a paragrafi (7));

12) nuk e njofton Drejtorinë në rast të tërheqjes së pëlqimit për vënien e prodhimeve për mbrojtjen e bimëve në qarkullim në vendin nga ku kryhet import paralel në afat prej 15 ditësh nga dita e tërheqjes së pëlqimit (neni 28-a paragrafi 8);"

Pika 8) bëhet pikë 13).

Pika 9) e cila bëhet pikë 14) ndryshohet si vijon:

"nuk i përdor prodhimet dhe nuk vepron me ambalazhin nga prodhimet e përdorura, si dhe me prodhimet e papërdorura në mënyrë të përcaktuar (neni 36)".

Pika 10) bëhet pikë 15).

Neni 22

Në nenin 77 paragrafi (1) pas pikës 7) shtohen dy pika të reja 8) dhe 9) si vijojnë:

"8) nuk e ruan për periudhë prej pesë vjetësh evidencën për prodhime paralele për mbrojtjen e bimëve (neni 28-b paragrafi (3));

9) nuk e njofton Drejtorinë së paku dy muaj para se të vendosë të ndërpresë të plasojë në treg prodhime për mbrojtjen e bimëve për të cilin ka marrë pëlqim për import paralel para skadimit të pëlqimit (neni 28-b paragrafi (4))".

Pikat 8), 9), 10), 11), 12) dhe 13) bëhet pika 10), 11), 12), 13), 14) dhe 15).

Në paragrafin (3) fjalët: "pikat 1, 4, 6, 8, 10, 11 dhe 12 " zëvendësohen me fjalët: "pikat 1, 4, 5, 6, 8, 10, 11 dhe 12".

Neni 23

Në nenin 80-a paragrafi (1) ndryshohet si vijon:

"nuk i përdor prodhimet dhe nuk vepron me ambalazhin nga prodhimet e përdorura, si edhe me prodhimet e papërdorura në mënyrë të përcaktuar (neni 36)".

Pas pikës 2) shtohet pikë e re 3) si vijon:

"3) nuk mban evidencë (neni 36 paragrafi (4))".

Pikat 3) dhe 4) bëhen pika 4) dhe 5).

Neni 24

Personat juridikë dhe fizikë të cilët deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji posedojnë dhe shfrytëzojnë pajisje për aplikim të prodhimeve për mbrojtjen e bimëve në territorin e Republikës së Maqedonisë, janë të obliguar të parashtrojnë kërkesë për regjistrim në Regjistrin e pajisjes për aplikim të prodhimeve për mbrojtjen e bimëve në afat prej tre vitesh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 25

Aktet nënligjore të parapara me këtë ligj do të miratohen në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi e këtij ligji.

Deri në miratimin e akteve nënligjore nga paragrafi (1) i këtij neni do të zbatohen aktet nënligjore ekzistuese.

Neni 26

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë që të përcaktojë tekst të spastruar të Ligjit për prodhime për mbrojtje të bimëve.

Neni 27

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

154.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за здравствената заштита,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 14 јануари 2015 година.

Бр. 08 – 180/1
14 јануари 2015 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов,** с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНАТА ЗАШТИТА

Член 1

Во Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14,43/14 и 132/14), во член 26 став (1) во алинејата 26 сврзникот „и“ се брише и се додаваат две нови алинеи 27 и 28, кои гласат:

„- производство на радиофармацевтски препарати,

- дијагностика на метаболно функционални промени со користење на позитронско емисиона томографија, и“.

По ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

„(4) Стандардите за медицинските помагала што се вградуваат при вршењето на одделни здравствени услуги по однос на материјалот од кој треба да се изработени, во зависност од индикацијата, возраста и здравствената состојба на пациентот ги утврдува министерот за здравство за што формира стручна комисија во која членови се и стручни лица од таа област.“

Член 2

Насловот пред член 27 се менува и гласи:

„Упатства за медицина заснована на докази, протоколи за вршење на здравствената дејност во здравствените установи од организациски аспект и правилник за хоспитална култура“

Во членот 27 по став (4) се додаваат два нови ставови (5) и (6), кои гласат:

„(5) Начинот на однесување и постапување во работењето на здравствените работници и здравствените соработници преку воведување на принципи и правила на однесување и работење, по кои здравствените работници и здравствените соработници постапуваат во извршувањето на работата со цел да се обезбеди примена и почитување на принципите на законитост, професионален интегритет, ефикасност, ефективност и посветеност при вршењето на нивните службени должности, ги утврдува министерот за здравство со правилник за хоспитална култура.

(6) По донесувањето на стручните упатства од ставот (1) на овој член, протоколите од став (4) на овој член и правилникот за хоспитална култура од став (5) на овој член, Министерството за здравство е должно веднаш да ги објави на веб страницата на Министерството и во „Службен весник на Република Македонија“. “

Член 3

Во член 28 по став (3) се додаваат пет нови ставови (4), (5),(6), (7) и (8), кои гласат:

„(4) Министерството за здравство со патен налог упатува здравствен работник, односно здравствен соработник вработен во јавна здравствена установа во мрежата, не подолго од три работни дена во текот на еден месец, на работа во друга јавна здравствена установа во мрежата, во случај кога во одредени јавни здравствени установи или на ниво на општини, на ниво на региони или на ниво на Република Македонија во рамки на мрежата на ниво на примарна здравствена заштита и/или во мрежата на ниво на секундарна и терциерна здравствена заштита за спроведување на специјалистичко-консултативна, дијагностичка здравствена дејност и болничка дејност, со постојниот број на вработени здравствени работници и/или здравствени соработници не се овозможува остварување на начелото на достапност и начелото на континуираност.

(5) Министерството за здравство, со согласност на здравствениот работник, односно здравствениот соработник дадена во писмена форма, со патен налог упатува здравствен работник, односно здравствен соработник вработен во јавна здравствена установа во мрежата, не подолго од пет работни дена во текот на еден месец, на работа во друга јавна здравствена установа во мрежата во случаите од став (4) на овој член.

(6) Здравствената установа во мрежа во која е упатен на работа со патен налог здравствениот работник односно здравствениот соработник од став (4) на овој член, за периодот за кој е упатен му исплатува патни и дневни трошоци согласно закон и колективен договор.

(7) Директорот на здравствената установа во која е вработен здравствениот работник, односно здравствениот соработник од став (4) на овој член е должен во рок од пет дена од денот кога пропуштил да се јави на работа, односно не ги извршувал работните обврски во друга здравствена установа, да поведе постапка за утврдување на дисциплинска одговорност на здравствениот работник односно здравствениот соработник од ставовите (4) и (5) на овој член.

(8) Веднаш по издавањето на патниот налог од ставовите (4) и (5) на овој член, а со цел Фондот за здравствено осигурување на Македонија да издаде одобрение здравствениот работник, односно здравствен соработник да го користи факсимилот при укажувањето на здравствени услуги во јавната здравствена установа во која е упатен на работа, Министерството за здравство го известува Фондот за здравствено осигурување на Македонија кој здравствен работник, односно здравствен соработник е упатен на работа со патен налог.“

Член 4

Во член 39 во ставот (1) по зборот „услуги“ се става запирка и се додаваат зборовите „како и редоследот на вршење на хируршките интервенции“.

Во ставот (2) зборовите „на веб апликацијата која ја администрира Министерството за здравство“ се заменуваат со зборовите „во рамки на интегрираниот здравствен информатички систем“.

По ставот (6) се додаваат три нови става (7), (8) и (9), кои гласат:

„(7) Податоците за здравственото осигурување на пациентот содржани во електронската листа на закажани прегледи и интервенции, а особено за важноста на здравственото осигурување на пациентот на денот кога треба да биде извршен прегледот, односно интервенцијата закажан преку електронската листа на закажани прегледи и интервенции, се преземаат од Фондот за здравствено осигурување на Македонија секој работен ден, најмалку три часа пред почетокот на работното време на јавната здравствена установа.“

(8) Податоците за привремена спреченост за работа поради болест и повреда на пациентот, содржани во интегрираниот здравствен информатички систем, Министерството за здравство ги презема од избраните лекари секој работен ден.

(9) Врз основа на податоците од став (8) на овој член, на барање на работодавачот Министерството за здравство издава:

- потврда со податок за периодот за кој избраниот лекар определил дека пациентот кој е во редовен работен однос кај работодавачот кој го поднесува барањето е привремено спречен за работа поради негова болест или повреда, во рок не подолг од пет дена од денот на доставување на барање од страна на работодавачот, и

- потврда со податок за датумот кога започнал периодот за кој избраниот лекар определил дека пациентот кој е во редовен работен однос кај работодавачот кој го поднесува барањето е привремено спречен за работа поради негова болест или повреда, во рок не подолг од 24 часа по доставувањето на барањето од страна на работодавачот.

(10) Во потврдата од став (9) алинеја 1 на овој член податокот за периодот се определува со наведување на датумот кога периодот започнал и датумот кога периодот завршува, а во потврдата од став (9) алинеја 2 на овој член со наведување на датумот кога периодот започнал. Министерството за здравство, освен овие податоци, не дава други лични и медицински податоци за пациентот, а работодавачот е должен добиениот податок да го чува во согласност со прописите за чување на професионална и деловна тајна, како и за заштита на личните податоци.

Член 5

Во член 39-а ставот (2) се менува и гласи:

„(2) Медицинскиот директор на здравствената установа во мрежата на секундарно и терцијарно ниво на здравствена заштита е должен да определи календар на активности однапред, најрано до десетиот ден во тековниот месец за следниот месец за секој здравствен работник кој дава специјалистичко-консултативни услуги во здравствената установа (во натамошниот текст: календар на активности) и календар на слободни термини за користење на медицинската опрема со која здравствената установа дава специјалистичко-консултативни услуги.“

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Календарот на активности од став (2) на овој член содржи термини за сите активности кои здравствениот работник кој дава специјалистичко-консултативни услуги ги извршува во текот на работното време, а особено за:

- одржување на состанок на стручен колегиум,
- вршење на прегледи во специјалистичко-консултативна амбуланта,
- давање на специјалистичко-консултативни услуги со користење на медицинска опрема,
- вршење на контролни прегледи,
- давање на услуги поврзани со вршење на болничка здравствена дејност,
- вршење на хируршки интервенции,
- вршење на конзилијарен преглед,
- дежурство, и
- учество во настава.“

Ставот (3), кој станува став (4), се менува и гласи:

„(4) Заради обезбедување на календарот од ставот (2) на овој член, здравствените работници кои даваат услуги во здравствените установи во мрежата на секундарно и терцијарно ниво на здравствена заштита се должни да определат календар на активности однапред, најрано до петтиот ден во тековниот месец за следниот месец и да го достават до директорот на здравствената установа.“

По ставот (3), кој станува став (4), се додаваат три нови става (5), (6) и (7), кои гласат:

„(5) Здравствениот работник кој дава специјалистичко-консултативни услуги во здравствените установи во мрежата на секундарно и терцијарно ниво на здравствена заштита е должен да ги упатува пациентите што тој ги прегледал, односно врз кои извршил интервенција на секундарно и терцијарно ниво на здравствена заштита за дополнителни специјалистичко-консултативни услуги преку електронската листа на закажани прегледи и интервенции заради дијагностика и лекување на болестите и повредите и рехабилитација, заради што издава интерспецијалистички упат, специјалистичко-супспецијалистички упат, упат за радиодијагностика и упат за лабораториски услуги.

(6) Здравствениот работник кој дава специјалистичко-консултативни услуги во здравствените установи во мрежата на секундарно и терцијарно ниво на здравствена заштита е должен да ги упатува пациентите што тој ги прегледал, односно врз кои извршил интервенција за контролна специјалистичко-консултативна услуга преку електронската листа на закажани прегледи и интервенции, заради што издава контролен упат.

(7) Здравствениот работник кој дава специјалистичко-консултативни услуги во здравствените установи во мрежата на секундарно и терцијарно ниво на здравствена заштита е должен да ги упатува пациентите што тој ги прегледал, односно врз кои извршил интервенција на секундарно и терцијарно ниво на здравствена заштита за болничко лекување во установата во која работи или за вршење на хируршка интервенција која тој ја извршува, заради што издава болнички упат и/или болнички упат за хируршки интервенции.“

Ставот (4), кој станува став (8), се менува и гласи:

„(8) Времетраењето на прегледите во специјалистичко-консултативните амбуланти и на давањето на специјалистичко-консултативни услуги со користење на медицинска опрема, утврдени врз основа на видот на специјалноста на здравствениот работник кој ја дава специјалистичко-консултативната услуга, видот на медицинска опрема, како и нивото на здравствена дејност кое го врши здравствената установа, го утврдува министерот за здравство, по добиено мислење од Лекарската комора, односно од Стоматолошката комора.

Ставот (5), кој станува став (9), се менува и гласи:

„(9) Здравствениот работник кој врши хируршки интервенции во здравствените установи во мрежата на секундарно и терцијарно ниво на здравствена заштита е должен во календарот на активности од ставот (2) на овој член да определи термини за вршење на елективни хируршки интервенции.

По ставот (5), кој станува став (9), се додава нов став (10), кој гласи:

„(10) Врз основа на термините за вршење на елективни хируршки интервенции од став (9) од овој член и издадените болнички упати за операции од став (7) на овој член, во електронските листи на закажани прегледи и интервенции се внесува список со распоред на пациенти врз кои треба да биде извршена хируршка интервенција (во натамошниот текст: оперативната програма). Оперативната програма ја одобрува стручниот колегиум на здравствената установа во која се врши хируршката интервенција во тековната недела за наредната недела. Секоја промена на оперативната програма задолжително се внесува во електронската листа на закажани прегледи и интервенции со наведување на причините поради кои е направена промената и за истата здравствената установа е должна да ги извести пациентите веднаш, а најдоцна во рок од 24 часа од настанувањето на промената.“

Ставот (6) станува став (11).

Во ставот (7), кој станува став (12), по зборот „интервенции“ се додаваат зборовите „и да го откажат прегледот, односно интервенцијата најмалку 24 часа пред закажаниот термин доколку се спречени да дојдат или престанала потребата од специјалистичко-консултативната услуга за која е закажан терминот. Јавната здравствена установа од пациентот кој повеќе од два пати во текот на еден месец, односно четири пати или повеќе од четири пати во текот на една година го откажал прегледот, односно интервенцијата без да го почитува рокот за откажување, како и од пациент кој воопшто ниту еднаш во текот на месецот, односно во текот на една година не го откажал прегледот, односно интервенцијата, може да побара при првото наредно користење на истата здравствена услуга да учествува со лични средства во висина од 50% од вкупните трошоци на здравствената услуга. Пациентот во овој случај учествува со лични средства во зголемен износ само за првото наредно користење на истата здравствена услуга.“

Ставовите (8), (9) и (10) стануваат ставови (13), (14) и (15).

Во ставот (11), кој станува став (16), бројот „(10)“ се заменува со бројот (15).

По ставот (11), кој станува став (16), се додава нов став (17), кој гласи:

„(17) Директорот на јавната здравствена установа е должен да обезбеди секој пациент да биде информиран за неговото право од став (15) на овој член со писмено известување кое се истакнува во влезниот дел на здравствената установа, на лесно видливо и пристапно место, отпечатено на пластифицирана хартија со димензии 100 цм x 50 цм.и врамено во рамка.“

Ставовите (12) и (13) стануваат ставови (18) и (19).

Во ставот (14), кој станува став (20), зборовите „ставовите (13) и (14)“ се заменуваат со зборовите „ставовите (18) и (19)“.

Во ставот (15), кој станува став (21), зборовите „ставовите (12), (13) и (14)“ се заменуваат со зборовите „ставовите (18), (19) и (20)“.

По ставот (15), кој станува став (21), се додава нов став (22), кој гласи:

„(22) По донесувањето на подзаконскиот акт од ставот (8) на овој член, Министерството за здравство е должно веднаш да ги објави на веб страницата на Министерството и во „Службен весник на Република Македонија“.“

Член 6

По членот 39-а, се додаваат единаесет нови наслови и единаесет нови члена 39-б, 39-в,39-г, 39-д, 39-ѓ, 39-е, 39-ж, 39-з, 39-ѕ, 39-и и 39-ј, кои гласат:

„ Почитување на термин закажан преку електронската листа на закажани прегледи и интервенции од здравствениот работник кој дава специјалистичко-консултативни услуги

Член 39-б

(1) Здравствениот работник кој дава специјалистичко-консултативни услуги е должен да го почитува терминот закажан преку електронската листа на закажани прегледи и интервенции.

(2) Здравствениот работник кој дава специјалистичко-консултативни услуги има право да го одложи почетокот на закажаниот преглед, односно интервенција најмногу за 15 минути од терминот закажан преку електронската листа на закажани прегледи и интервенции, а има право да го одложи и за повеќе од 15 минути доколку за тоа постојат објективни и оправдани причини.

(3) Објективни и оправдани причини од став (2) на овој член се причини поврзани со давање на здравствени услуги од страна на здравствениот работник кој дава специјалистичко-консултативни услуги на друг пациент, односно други пациенти, а особено поради укажување итни здравствени услуги чие неизвршување за кусо време би можело да предизвика непоправливо и тешко оштетување на здравјето на пациентот или негова смрт или поради замена на отсутен здравствен работник и/или причини поврзани со вршењето на здравствената дејност на јавната здравствена установа и/или одложување на почеток на закажаниот преглед, односно интервенција поради настапување на пречки во интернет врската или во диструбуцијата на електрична енергија и вода, и слични причини поврзани со работењето на здравствениот работник во здравствената установа.

(4) Пациентот кој нема да биде прегледан во закажаниот термин или кој ќе биде прегледан со задоцнување кое не е во согласност со ставовите (2) и (3) на овој член, доставува известување во писмена форма или усно на записник до раководителот на внатрешната организациона единица во јавната здравствена установа и/или до работоводниот орган на здравствената установа, со кое известува дека не е извршен прегледот во терминот закажан преку електронската листа на закажани прегледи и интервенции или дека извршувањето на прегледот, односно интервенцијата започнала со задоцнување кое не е во согласност со ставовите (2) и (3) на овој член.

(5) Известувањето пациентот го доставува во писмена форма, односно го дава во усна форма истиот ден, а најдоцна следниот ден од денот кога не е извршен прегледот во терминот закажан преку електронската листа на закажани прегледи и интервенции, односно кога извршувањето на прегледот, односно интервенцијата започнало со задоцнување.

(6) Работоводниот орган на здравствената установа организира печатење на известувањето во писмена форма во доволен број на примероци, што ги поставува во влезниот дел на здравствената установа, на лесно видливо и пристапно место.

(7) Известувањето во писмена форма пациентот го доставува во најмалку два примерока, од кои задржува еден примерок откако е извршен и потврден прием на известувањата согласно прописите за канцелариско и архивско работење. Во случај кога известувањето е дадено усно на записник, еден оригинален примерок од записникот му се врачува на пациентот кој дал известување во усна форма.

(8) Против здравствениот работник кој дава специјалистичко-консултативни услуги, кој нема да го изврши прегледот во терминот закажан преку електронската листа на закажани прегледи и интервенции или го започне извршувањето на прегледот, односно интервенцијата со задоцнување за што не постојат објективни и оправдани причини согласно став (3) на овој член се поведува дисциплинска постапка врз основа на известувањето доставено од пациентот согласно став (4) на овој член до раководителот на внатрешната организациона единица во јавната здравствена установа и/или до работоводниот орган на здравствената установа, односно врз основа на записникот од став (4) на овој член во случај кога известувањето е дадено во усна форма. Доколку известувањето е доставено, односно е дадено усно на записник кај раководителот на внатрешната организациона единица во јавната здравствена установа, тој е должен известувањето да го препрати до работоводниот орган на здравствената установа веднаш по неговото добивање, а најдоцна во рок од еден час од часот кога го примил известувањето, односно најдоцна во текот на првиот час од работното време од следниот работен ден.

(9) Работоводниот орган на здравствената установа формира комисија за водење на дисциплинска постапка за дисциплинскиот престап од став (8) на овој член во рок од три дена од денот кога до раководителот на внатрешната организациона единица во јавната здравствена установа, односно до работоводниот орган на здравствената установа пациентот го доставил во писмена форма, односно го дал во усна форма на записник известувањето од став (4) на овој член. Работоводниот орган на здравствената установа го известува пациентот дека е формирана комисија во рок од три дена од денот на формирањето на комисијата.

(10) Работоводниот орган на здравствената установа во рок од 15 дена од денот на започнувањето на постапката, врз основа на предлог на комисијата од став (9) на овој член донесува решение за изрекување на дисциплинска мерка за дисциплински престап. Работоводниот орган на здравствената установа до пациентот кој го доставил, односно го дал известувањето доставува примерок од решението за изрекување на дисциплинска мерка за дисциплински престап во рок од три дена од денот на донесувањето на решението.

(11) Недобивање на известување на пациентот за формирање на комисија за водење на дисциплинска постапка за дисциплинскиот престап, односно недобивање на решение за изрекување на дисциплинска мерка за дисциплински престап во роковите утврдени во ставовите (9) и (10) на овој член, се смета како комисијата за водење на дисциплинска постапка за дисциплинскиот престап да не е формирана, односно дисциплинската мерка за дисциплинскиот престап не е изречена.

(12) Пациентот од став (4) на овој член има право да достави претставка до Министерството за здравство доколку во роковите утврдени во ставовите (9) и (10) на овој член не добие известување за формирање на комисија за водење на дисциплинска постапка за дисциплинскиот престап, односно не добие решение за изрекување на дисциплинска мерка за дисциплински престап. Во прилог на претставката, пациентот доставува копија од известувањето во писмена форма, односно копија од записникот во случај кога известувањето е дадено усно на записник.

(13) Во случајот од ставот (12) на овој член министерот за здравство за работоводниот орган на јавната здравствена установа ќе определи договорна казна согласно член 104 став (4) од овој закон.

(14) Доколку поради прием на итен случај, привремена спреченост за работа поради болест и повреда на здравствениот работник, неисправност на медицинската опрема, прекин на дистрибуција на електрична енергија, прекин на интернет врска, и/или намалување на достапноста на интернет врската што доведува до нестабилност или недостапност на електронскиот систем на закажани прегледи и интервенции е очигледно дека не се исполнети условите прегледите да се извршат согласно електронската листа на закажани прегледи и интервенции, директорот е должен со писмено известување отпечатено на пластифицирана хартија со димензии 100 цм x 50 цм., кое се истакнува на видно место во чекалната на јавната здравствена установа да информира дека тој ден од оправдани причини не е можно во целост да биде почитуван терминот закажан преку електронската листа на закажани прегледи и интервенции. Покрај известувањето на пациентите во писмена форма преку поставување на писмено известување, директорот е должен да обезбеди и известување на пациентите во усна форма преку определување лице вработено во јавната здравствена установа кое ќе биде должно постојано да биде присутно во чекалната и на сите пациенти затекнати во чекалната и на пациентите кои ќе дојдат во закажаниот термин, во лична и непосредна комуникација да им ги соопшти и образложи причините за немањето можност прегледот, односно интервенцијата да биде извршена во закажаниот термин, како и да им закаже нов термин преку електронската листа на закажани прегледи и интервенции доколку прегледот, односно интервенцијата не била извршена.

(15) Доколку не било присутно ниту едно лице согласно став (14) на овој член, доколку во лична и непосредна комуникација не му биле соопштени и образложени причините за немањето можност прегледот, односно интервенцијата да биде извршена во закажаниот термин, како и доколку прегледот, односно интервенцијата не била извршена, а не му бил закажан нов термин преку електронската листа на закажани прегледи и интервенции, пациентот доставува известување во писмена форма или усно на записник до раководителот

на внатрешната организациона единица во јавната здравствена установа и/или до работоводниот орган на здравствената установа. Пациентот известувањето во писмена форма или усно на записник го дава во рокот од став (5) на овој член, а на овој случај се однесуваат и одредбите од ставовите од (6) до (13) на овој член.

(16) Во случајот од став (14) на овој член, директорот е должен да испрати известување преку интегрираниот здравствен информатички систем востановен согласно со прописите за евиденциите од областа на здравството за причините за неизвршување на прегледот во терминот закажан преку електронската листа на закажани прегледи и интервенции, односно за причините за започнување на прегледот, односно интервенцијата со задоцнување и временскиот период во кој постоеле овие причини, за новите термини закажани поради неизвршување на прегледот во терминот закажан преку електронската листа на закажани прегледи и интервенции, како и известување за името и презимето на лицето вработено во јавната здравствена установа од став (14) на овој член должно да ги известува пациентите во усна форма за причините за немањето можност прегледот, односно интервенцијата да биде извршена во закажаниот термин.

(17) Формата и содржината на известувањето во писмена форма од ставовите (4) и (15) на овој член ја утврдува министерот за здравство.

Контрола на упатувањето на пациенти и на електронската листа на закажани прегледи и интервенции за користење на здравствените услуги

Член 39-в

(1) Министерството за здравство врши контрола на електронската листа на закажани прегледи и интервенции, особено во однос на:

1) содржината на податоците што се водат во електронската листа на закажани прегледи и интервенции и начинот на нејзиното водење,

2) роковите за определување на календарот на активности и календар со слободни термини за специјалистичко-консултативни услуги од страна на медицинскиот директор на здравствената установа, односно здравствените работници кои даваат специјалистичко-консултативни услуги во здравствената установа,

3) бројот на утврдени слободни термини во текот на месецот,

4) почитувањето на терминот закажан преку електронската листа на закажани прегледи и интервенции од страна на пациентите и од страна на здравствените работници кои даваат специјалистичко-консултативни услуги во здравствената установа,

5) надоместување на патните трошоци кои пациентот ги имал заради не реализирање на закажаниот термин од која било причина поврзана со здравствената установа,

6) обезбеденост за здравствените установи во мрежата на секундарно и терцијарно ниво на здравствена заштита и во здравствените установи во која работат матичните лекари постојана интернет врска со 99,9% достапност, односно резервна постојана врска преку симетрична врска, односно асиметрична врска која ќе се употребува само за комуникација со Министерството за здравство и Фондот, во однос на СЛА договорите склучени со операторите од кои овие здравствени установи обезбедуваат интернет врска,

7) дали здравствениот работник кој дава специјалистичко-консултативни услуги има определено термини за вршење на елективни хируршки интервенции;

8) дали во електронската листа на закажани прегледи и интервенции е внесена оперативната програма со список со распоред на пациенти врз кои треба да биде извршена елективна хируршка интервенција, како и дали се внесени промените на термините доколку такви настанат и дали се известени пациентите;

9) дали здравствениот работник кој дава специјалистичко-консултативни услуги издава интерспецијалистички упат, специјалистичко-супспецијалистички упат, упат за радиодијагностика и упат за лабораториски услуги, упат за контролен прегледи, болнички упат и болнички упат за операции;

10) дали прегледите и интервенциите закажани со приоритетен упат се реализираат во период кога нема термини за прегледи и интервенции закажани преку електронската листа на прегледи и интервенции, и

11) дали во електронската листа на прегледи и интервенции е најавено отсуство на здравстениот работник кој дава специјалистичко-консултативни услуги и/или неисправност на медицинска опрема поради која прегледот, односно интервенцијата со термин закажан преку електронската листа на прегледи и интервенции треба да се откаже и презакаже.

(2) Здравствените установи се должни да обезбедат вршење на контрола на овластените лица од Министерството за здравство, како и да ја стават на увид медицинската документација поврзана со укажаните здравствени услуги на осигурените лица.

Овластено лице за контрола

Член 39-г

(1) Контролата ја врши лице за контрола овластено од министерот за здравство, вработено во Министерството за здравство или лице експерт ангажиран од страна на Министерството за здравство (во натамошниот текст: овластеното лице за контрола).

(2) Овластеното лице за контрола, при вршењето на контролата во здравствените установи се идентификува со легитимација, што ја издава министерот за здравство.

(3) Овластеното лице за контрола е лично одговорно за својата работа и е должно да ги чува како професионална и деловна тајна податоците кои се однесуваат на медицинска и немедицинска документација.

(4) Овластеното лице за контрола во својата работа е самостојно, во рамките на пропишаното овластување, должно е да постапува совесно и непристрасно во вршењето на својата работа за што одговара пред министерот за здравство.

(5) Овластеното лице за контрола е одговорно, ако:

1) при вршење на контролата со решение не нареди преземање на мерки и дејства кои по законот бил должен да ги преземе;

2) ги пречекори своите законски овластувања;

3) ја злоупотреби службената должност;

4) не поднесе пријава, односно не ги извести надлежните органи за утврдените недостатоци и

5) не се легитимира пред почнувањето на вршењето на контролата.

(6) Постапката за утврдување на дициплинска одговорност на овластеното лице за контрола се води согласно овој закон.

(7) Во зависност од обемот на контролата, истата ја спроведуваат најмалку две овластени лица за контрола.

(8) Во вршењето на контролата, овластеното лице за контрола е овластено да изврши увид во електронската листа на закажани прегледи и интервенции, да побара изјава од одговорните вработени, изјави од сведоци, а по потреба може да користи услуги на други стручни лица.

(9) Формата и содржината на легитимацијата на овластените лица за контрола, како и начинот на издавање и одземање на легитимацијата за вршење на контрола ги утврдува министерот за здравство.

(10) По донесувањето на подзаконскиот акт од став (9) на овој член, Министерството за здравство е должно веднаш да го објави на веб страницата на Министерството и во „Службен весник на Република Македонија“.

Вонтеренска, теренска, редовна и вонредна контрола

Член 39-д

(1) Министерството за здравство спроведува вонтеренска и теренска контрола.

(2) Вонтеренската контрола се врши во Министерството за здравство.

(3) Теренската контрола се врши во просториите на субјектот на контрола и при нејзиното спроведување овластеното лице за контрола има право да врши непосреден увид во работењето на субјектот на контрола.

(4) Вонтеренската контрола се врши врз основа на редовна анализа на доставените извештаи од страна на здравствените установи; добиените извештаи од Државниот санитарен и здравствен инспекторат и останати институции и други релевантни податоци и документи за здравствениот систем.

(5) Контролата се спроведува како редовна, вонредна и повторена.

(6) Редовната контрола се врши според годишни, односно месечни планови во кои се планираат контролите.

(7) Плановите за работа од став (6) на овој член, министерот за здравство ги донесува најкасно до 15 декември од тековната година за наредната година.

(8) Ако овластеното лице за контрола на денот на кој е најавена редовната контрола не го затече одговорното лице кај субјектот на контролата, овластеното лице за контрола ќе изврши контрола во присуство на службено или друго присутно лице.

(9) Вонредната контрола се врши по барање на министерот за здравство или врз основа на иницијатива поднесена од државни органи, физички или правни лица, како и по службена должност во случај на сомневање на овластеното лице за контрола.

(10) Вонредната контрола може да се врши и по укажувања, сознанија и информации за неправилности во работењето на здравствената установа и по претставка од пациенти.

(11) Повторената контрола се врши по истекот на рокот определен во записникот од извршената контрола, при што овластеното лице за контрола при утврдување на фактичката состојба ќе констатира дека субјектот на контролата постапил, делумно постапил, или не постапил по записникот од извршената контрола.

(12) Непостапувањето, односно делумно постапување по записникот од извршената контрола, претставува основа за определување на договорна казна за директорот, прекршочна постапка против здравствената установа и дисциплинска постапка против лицето вработено во здравствената установа кое е субјект на контрола, а кое ја сторило неправилноста, односно непостапило, односно делумно постапило по записникот од извршената контрола.

Постапка за вршење на контрола

Член 39-ѓ

(1) Постапката за вршење на контрола по правило се состои од подготовка, вршење на контролата, донесување на констатации и изготвување записник, извештај или известување.

(2) Подготовка на контролата опфаќа постапки за обезбедување и анализа на податоците и документацијата кои се потребни за извршување на контролата.

(3) Контролата се врши без најава со непосреден увид во работата на субјектот кој е предмет на контрола.

(4) Констатациите се завршен дел на контролата и се составен дел на записникот, извештајот или известувањето.

(5) Контролата се врши за периодот од тековната година, а по потреба може да опфати и претходен временски период во согласност со налогот за контролата.

Записник од извршена контрола

Член 39-е

(1) За извршената контрола овластеното лице за контрола составува записник на местото на вршење на контролата. Записникот го потпишуваат овластеното лице за контрола и субјектот на контрола и еден примерок од записникот му се предава на субјектот на контролата, а доколку поради обемот и сложеноста на контролата и другите околности не е можно да се состави записник во текот на контролата записникот се составува во службените простории на Министерството за здравство во рок од три дена од денот на контролата со образложение за причините поради што записникот е составен во службените простории на Министерството за здравство.

(2) Записникот го потпишува овластеното лице за контрола кое ја извршило контролата и претставник на субјектот, кој бил присутен при вршењето на контролата.

(3) Во записникот кој се состои од повеќе страници, овластеното лице за контрола и претставникот на субјектот стават свој потпис на секоја страница.

(4) Записникот се потпишува и се заверува со печат на субјектот на контрола, потпис на директорот, односно директорите на субјектот на контрола и потпис на претставникот на субјектот на контрола.

(5) Ако субјектот на контролата одбие да го потпише записникот, овластеното лице за контрола ќе ги наведе причините за одбивањето.

(6) Во записникот особено се внесува име и презиме на овластеното лице за контрола и бројот на неговата легитимација, местото, денот и часот кога е извршена контролата, предметот на контролата, присутните лица, застапникот или полномошникот на субјектот на контролата, утврдената фактичка состојба, забелешките, изјавите и другите релевантни факти и околности.

(7) Во случаите кога во записникот од извршената контрола се констатирани неправилности, овластеното лице за контрола во вршењето на контролата заради отстранување на утврдените неправилности има право и обврски на субјектот на контролата:

- да му укаже на утврдените неправилности и да определи рок за нивно отстранување,
- да му нареди да преземе соодветни мерки и активности во рок кој ќе го определи овластеното лице за контрола,
- да поднесе барање за поведување прекршочна постапка или
- да поведе друга соодветна постапка.

(8) Субјектот на контролата е должен во рок од три дена да го извести овластеното лице за контрола дали постапил по наредените мерки од контролата.

(9) По истекот на рокот од став (8) на овој член се врши повторна контрола, во делот на констатираните повреди и неправилности и се изготвува нов записник.

(10) На барање на овластеното лице за контрола, субјектот на контролата треба да обезбеди примероци од контролираната документација, како прилог на записникот.

Приговор на записникот

Член 39-ж

(1) Субјектот на контрола може да поднесе приговор на записникот за извршената контрола, во рок од осум дена од денот на приемот на записникот од извршена контрола до Министерството за здравство.

(2) Записникот во кој се констатирани неправилности, а за кој не е доставен приговор од страна на субјектот на контрола во утврдениот рок, станува конечен.

(3) Доколку субјектот на контрола достави приговор, овластеното лице за контрола кое ја извршило контролата ги доставува до Министерството за здравство за понатамошно постапување записникот од контролата и приговорот заедно со комплетната документација.

(4) По добиениот приговор, Министерството за здравство го разгледува и утврдува дали истиот е оправдан, навремен и потпишан од овластеното лице на субјектот на контрола.

(5) Доколку приговорот е неоправдан, ненавремен и не е потпишан од овластеното лице на субјектот на контрола, Министерството за здравство писмено го известува субјектот на контрола за неоснованоста на поднесениот приговор.

(6) Во случај кога Министерството за здравство при проверка на целокупната документација констатира дека приговорот треба да се прифати и нема потреба од спроведување на повторена контрола, за истото ќе достави известување во рок од 15 дена до субјектот на контрола.

(7) Доколку Министерството за здравство процени дека има потреба од повторена контрола на субјектот по основ на приговорот, истата се реализира во најкраток можен рок.

(8) Во случај кога со извршената повторена контрола се потврдат неправилностите констатирани во претходната контрола, се изготвува конечен извештај во рок од 15 дена, по кој субјектот нема право на приговор.

Доставување на конечен записник

Член 39-з

По завршување на постапката на контрола, примерок од конечниот записник може да се достави на понатамошно постапување до други овластени сектори на Министерството за здравство и надлежни институции кои вршат контрола на законитоста на работата на субјектот и контрола на стручната работа, заради запознавање или преземање на мерки кои се во нивна надлежност.

Евиденција од спроведените контроли и изречените мерки

Член 39-ѕ

(1) За спроведените контроли и изречените мерки се води евиденција во Министерството за здравство.

(2) За извршените контроли овластеното лице за контрола изготвува месечен и квартален извештај.

(3) Врз основа на месечните и кварталните извештаи од став (2) на овој член, Министерството за здравство изготвува годишен извештај за спроведени редовни и вонредни контроли кој го доставува до Владата на Република Македонија за информирање.

Поднесување на барање за поведување на прекршочна постапка

Член 39-и

(1) Ако овластеното лице за контрола при вршењето на контролата утврди дека е сторен прекршок, тој е должен без одлагање да поднесе барање за поведување на прекршочна постапка.

(2) Надлежниот орган пред кој се поведува постапката од став (1) на овој член, должен е да го извести Министерството за здравство за текот и исходот на постапката.

(3) Ако при вршењето контрола, овластеното лице за контрола утврди прекршок за кој со закон е предвидена мандатна казна, изрекува мандатна казна на самото место на прекршокот.

Упатување на пациенти за специјалистичко-консултативни услуги со користење на медицинска опрема

Член 39-ј

(1) Здравствениот работник кој дава специјалистичко - консултативни услуги е должен да ги упатува пациентите на секундарно и терцијарно ниво на здравствена заштита за специјалистичко-консултативни услуги со користење на медицинска опрема (во натамошниот текст: упатување на пациентите за користење на медицинска опрема) преку електронската листа на закажани прегледи и интервенции и во согласност со стручните упатства за медицина заснова на докази од член 27 став (1) од овој закон и протоколите од член 27 став (4) од овој закон.

(2) Здравствениот работник кој дава специјалистичко - консултативни услуги од став (1) на овој член е одговорен за неосновано и неоправдано упатување на пациентите за специјалистичко-консултативни услуги со користење на медицинска опрема.

(3) Здравствениот работник кој дава специјалистичко - консултативни услуги неосновано и неоправдано ги упатува пациентите за користење на медицинска опрема во случај кога:

- ги упатува пациентите за специјалистичко-консултативни услуги со користење на медицинска опрема во спротивност со стручните упатства за медицина заснова на докази од член 27 став (1) од овој закон и протоколите од член 27 став (4) од овој закон, и

- ги упатува пациентите на дијагностички процедури за радиолошка дијагностика со компјутерски томограф и магнетна резонанца во согласност со стручните упатства за медицина заснова на докази од член 27 став (1) од овој закон и протоколите од член 27 став (4) од овој закон, но во 20% од вкупниот број на упатувања за користење на медицинска опрема во текот на претходната година со спроведените испитувања е утврдено дека нема наод за болест и/или за повреда, освен доколку пациентот се упатува на дијагностички процедури за радиолошка дијагностика со компјутерски томограф и магнетна резонанца заради докажување дека нема наод за болест и/или повреда согласно стручните упатства за медицина заснова на докази.

(4) Основаноста и оправданоста на упатувањето од став (3) на овој член ја следи,оценува и утврдува Министерството за здравство врз основа на податоците од електронската листа на закажани прегледи и интервенции и извештајот на здравствениот работник кој дава специјалистичко - консултативни услуги и нивна споредба со стручните упатства за медицина заснова на докази од член 27 став (1) од овој закон и протоколите од член 27 став (4) од овој закон.

(5) Здравствениот работник кој дава специјалистичко - консултативни услуги од став (1) на овој член, за кој Министерството за здравство ќе утврди дека неосновано и неоправдано ги упатувал пациентите за користење на медицинска опрема во случаите од став (3) на овој член, посетува обука во траење од 20 часа за стручните упатства за медицина заснова на докази од член 27 став (1) од овој закон и протоколите од член 27 став (4) од овој закон и обука за запознавање со карактеристиките на медицинската опрема, за нејзино користење и за штетните последици од неоснованото и прекумерно користење на медицинската опрема.

(6) Обуката од ставот (5) на овој член ја организира Министерството за здравство.

(7) Доколку здравствениот работник кој дава специјалистичко - консултативни услуги од став (1) на овој член не посетува обука во согласност со ставот(5) на овој член одговара дисциплински за дисциплински престап и против него работоводниот орган на јавната здравствена установа во кој е вработен спроведува дисциплинска постапка врз основа на известување од Министерството за здравство.

(8) Доколку и покрај посетените обуки се повторат случаите од став (3) на овој член, здравствениот работник кој дава специјалистичко - консултативни услуги од став (1) на овој член одговара дисциплински за дисциплински престап и против него работоводниот орган на јавната здравствена установа во кој е вработен спроведува дисциплинска постапка врз основа на известување од Министерството за здравство,.

(9) Во случаите од ставовите (7) и (8) на овој член, министерот за здравство за работоводниот орган на јавната здравствена установа во кој е вработен здравствениот работник кој дава специјалистичко - консултативни услуги од став (1) на овој член, а кој не спровел дисциплинска постапка и не донел решение за изрекување на дисциплинска мерка, ќе определи договорна казна согласно член 104 став (4) од овој закон.

Член 7

Во член 86, став (1), по зборот „закон“ се додаваат следните зборови „и/или други услови утврдени со овој закон“.

Член 8

По член 86 се додава нов наслов и нов член 86-а, кои гласат:

„Универзитетски институт за позитрон-емисионска томографија

Член 86-а

(1) Универзитетскиот институт за позитрон-емисионска томографија на Република Македонија врши здравствена дејност, односно дијагностика на метаболно функционални промени со користење на позитрон-емисионска томографија, произведува радиофармацевтски препарати, врши научно-истражувачка дејност и учествува во образованието на кадри во областа на нуклеарната медицина, радиофармацијата, медицинската физика и други сродни гранки од медицината.

(2) Универзитетскиот институт за позитрон-емисионска томографија на Република Македонија може да врши дејност ако во работен однос има најмалку пет вработени доктори на наука од областа на медицината,од областа на фармацијата и од областа на физиката, од кои најмалку двајца наставници на високообразовна установа од областа на медицината, фармацијата и/или физиката.

(3) Универзитетскиот институт за позитрон-емисионска томографија на Република Македонија може да врши дејност и ако наставниците од ставот (2) на овој член се во работен однос во универзитетскиот институт и во високообразовната установа од областа на медицината, фармацијата и/или физиката, согласно со прописите од областа на работните односи и договорот за вработување.“

Член 9

Во членот 91-а, по ставот (2) се додаваат два нови става (3) и (4), кои гласат:

„(3) Со лабораториите што се организирани како оддели во универзитетските институти, универзитетските клиники и клиниките во универзитетскиот клинички центар, покрај доктор на медицина специјалист или супспецијалист или здравствен работник со високо образование од областа на фармацијата со соодветна специјализација или супспецијализација, можат да раководат и следните лица кои ги исполнува условите од став (2) алинеите 2, 3, 4, 5 и 6 на овој член:

- здравствен соработник со високо образование од областа на биохемијата и физиологија и молекуларната биологија и со соодветна специјализација или супспецијализација спроведена на високообразовна установа од областа на медицината;

- здравствен соработник со високо образование од областа на биохемијата и физиологија и молекуларната биологија и завршен втор или трет циклус на студии од областа на здравствената дејност или од областа на биохемијата и физиологија и молекуларната биологија, како и

- здравствен соработник со високо образование од областа на биохемијата и физиологија и молекуларната биологија, соодветна специјализација или супспецијализација спроведена на високообразовна установа од областа на медицината и завршен втор или трет циклус на студии од областа на здравствената дејност или од областа на биохемијата и физиологија и молекуларната биологија.“

(4) Со одделите во универзитетските институти, универзитетските клиники и клиниките во универзитетскиот клинички центар, во кој здравствените услуги се вршат од страна на здравствени работници и здравствени соработници поради потребата од мултидисциплинарен пристап при поставување на дијагноза и лекување на болестите, покрај доктор на медицина специјалист или супспецијалист, можат да раководат и следните лица кои ги исполнуваат условите од став (2) алинеите 2, 3, 4, 5 и 6 на овој член:

- здравствен соработник со високо образование од областа соодветна на мултидисциплинарниот пристап што се применува во одделот при поставување на дијагноза и лекување на болестите и со соодветна специјализација или супспецијализација спроведена на високообразовна установа од областа на медицината;

- здравствен соработник со високо образование од областа соодветна на мултидисциплинарниот пристап што се применува во одделот при поставување на дијагноза и лекување на болестите и завршен втор или трет циклус на студии од областа на здравствената дејност, како и

- здравствен соработник со високо образование од областа соодветна на мултидисциплинарниот пристап што се применува во одделот при поставување на дијагноза и лекување на болестите, соодветна специјализација или супспецијализација спроведена на високообразовна установа од областа на медицината и завршен втор или трет циклус на студии од областа на здравствената дејност.

Ставовите (3), (4), (5), (6) и (7) стануваат ставови (5), (6), (7), (8) и (9).

Во ставот (6) кој станува став (8) зборовите „ставот (1)“ се заменуваат со зборовите „ставовите (1), (3) и (4).

Во ставот (7) кој станува став (9) бројот „(6)“ се заменува со бројот „(8)“.

Член 10

По членот 92 се додаваат пет нови наслови и пет нови членови 92-а, 92-б, 92-в, 92-г и 92-д, кои гласат:

„Евиденција на медицинска опрема

Член 92-а

(1) Јавните здравствени установи се должни да водат евиденција на медицинската опрема со која располагаат и со која ја вршат здравствената дејност.

(2) Евиденцијата на медицинската опрема од став (1) на овој член содржи особено податоци за: тип на опремата, опис на опремата, во која специјалност, односно супспецијалност се користи, дали за користењето на опрема е потребно закажување преку електронската листа на закажани прегледи и интервенции, годината на производство, назив на производителот, година на набавка, датум на склучување на договорот за набавка, односно на договорот за донација и архивскиот број под кој е заведен договорот, набавна цена на медицинската опрема, датум на склучување на договорот за одржување на медицинската опрема и архивскиот број под кој е заведен договорот, стапка на амортизација, број на извршени поправки, заменети делови и степен на искористеност.

(3) Евиденцијата на медицинската опрема од став (1) на овој член се води континуирано и секоја промена се внесува веднаш по настанувањето, а најдоцна во рок од 12 часа.

(4) Јавните здравствени установи секој месец ги внесуваат податоците од евиденцијата од став (1) на овој член во интегрираниот здравствен информатички систем востановен согласно со прописите за евиденциите од областа на здравството .

(5) Начинот на водење на евиденцијата на медицинската опрема, како и видот, формата и содржината на обрасците за водење на евиденцијата на медицинската опрема од став (1) на овој член ги утврдува министерот за здравство.

(6) По донесувањето на подзаконскиот акт од став (5) на овој член, Министерството за здравство е должно веднаш да го објави на веб страницата на Министерството и во „Службен весник на Република Македонија“.

Користење на евиденцијата на медицинска опрема

Член 92-б

(1) Евиденцијата на медицинска опрема од член 92-а од овој закон се користи од работоводниот орган на јавната здравствена установа за планирање на користење на постојната медицинска опрема и за планирање на набавка на нова медицинска опрема, како и од Министерството за здравство.

(2) Директорот, односно директорите на јавната здравствена установа се должни при изготвувањето на предлог на планот за јавни набавки на медицинска опрема, да ги користат податоците од евиденцијата на медицинска опрема од член 92-а од овој закон, како и податоците за потребата од нова медицинска опрема утврдена врз основа на анализа на податоците од интегрираниот здравствен информатички систем.

Обврски на директорот и здравствените работници во однос на медицинската опрема

Член 92-в

(1) Директорот, односно директорите на јавната здравствена установа се должни да овозможат ставање во функција и користење на медицинската опрема заради вршење на здравствена дејност на здравствените работници кои вршат специјалистичко - консултативна дејност и на здравствените работници кои вршат интервенции и хируршки интервенции.

(2) Здравствените работници кои вршат специјалистичко - консултативна дејност и здравствените работници кои вршат интервенции и хируршки интервенции се должни да ја користат медицинската опрема заради вршење на здравствена дејност.

(3) Директорот, односно директорите на јавната здравствена установа се должни да ја одржуваат медицинската опрема во исправна состојба во секое време со цел да обезбеди континуираност на здравствената заштита и да обезбедат одржување на медицинската опрема со која располага јавната здравствена установа со која тие раководат.

(4) Директорот, односно директорите на јавната здравствена установа се должни медицинската опрема која е неисправна да ја доведат во исправна состојба во рок од еден до седум дена од денот на настапувањето на неисправноста во зависност од видот на неисправноста, а на пациентите за кои бил закажан термин преку електронската листа на закажани прегледи и интервенции да им обезбеди преглед или интервенција со друга медицинската опрема од ист тип во рамки на истата или во рамки на друга јавна здравствена установа или преглед или интервенција со поправената медицинска опрема веднаш по нејзиното ставање во исправна состојба.

(5) Директорот, односно директорите на јавната здравствена установа се должни да достават писмено известување до Министерството за здравство за секоја неисправност на медицинската опрема во рок не подолг од 24 часа од часот кога настапила неисправноста.

(6) Директорот, односно директорите на јавната здравствена установа се должни да обезбедат во електронската листа на закажани прегледи и интервенции да биде внесен податокот дека одредена медицинска опрема е во неисправна состојба веднаш по настапувањето на неисправноста.

(7) Лицата кои ја водат, објавуваат и ажурираат електронската листа на закажани прегледи и интервенции се должни да го внесат податокот дека одредена медицинска опрема е во неисправна состојба веднаш по настапувањето на неисправноста.

Национален систем за материјално-финансиско и сметководствено работење во јавните здравствени установи

Член 92-г

(1) Заради обезбедување на следливост на целокупниот медицински потрошен материјали, медицински помагала, лекови и сите останати материјали кои ги набавува јавната здравствена установа за лекување на пациентите (во натамошниот текст: основни и помошни медицински материјали) преку прибирање на податоци за количината и вредноста на основните и помошните медицински материјали и лековите што се потрошени за лекување на еден пациент, односно што ги потрошил еден здравствен работник и здравствен соработник за лекување на пациентот заради анализа и следење на количините и планирање на набавка и планирање на залихите на медицински потрошен материјали, медицински помагала, лекови и сите останати материјали

кои ги набавува јавната здравствена установа, како и заради анализа на финансиските ефекти од нивната потрошувачка и следење на целокупното финансиско работење на јавните здравствени установи се востановува Национален систем за материјално-финансиско и сметководствено работење во јавните здравствени установи (во натамошниот текст: Националниот систем), кој овозможува побрзо, полесно и правилно донесување на одлуки во управувањето со финансиите и останатите работни процеси во јавните здравствени установи, следење на критичните точки на потрошувачка, контрола и намалување на поединечните и вкупните трошоци во јавните здравствени установи.

(2) Во Националниот систем од став (1) на овој член се внесуваат особено податоци за шифрите на основните и помошните медицински материјали кои ги набавува јавната здравствена установа , нивните ЕАН (EAN-European Article Number)-кодови, шифрите за овие материјали на Фондот за здравствено осигурување на Македонија и нивните цени.

(3) Националниот систем е составен дел од интегрираниот здравствен информатички систем востановен согласно со прописите за евиденциите од областа на здравството.

(4) Јавните здравствени установи се должни да воведат редовна евиденција на сите потрошени основни и помошни медицински материјали класифицирани по пациент, по упат и по здравствен работник, односно здравствен соработник и задолжителна евиденција на залихите на медицинските материјали во главното депо и во сите помошни депоа на лекови.

(5) Во задолжителна евиденција на залихите на медицинските материјали во главното депо и во сите помошни депоа на лекови, а со цел точен увид во залихите на лекови со рок на траење, уништување на лекови со истечен рок на траење, навремено обезбедување на нови залихи и заштита на пациентите од аплицирање на неадекватни лекови, особено се внесуваат следните податоци:

- ЕАН (EAN-European Article Number) код на лекот,
- датум на производство на лекот, и
- рок на траење на лекот.

(6) Директорот на јавната здравствена установа е должен заради водење на задолжителната евиденција на залихите на медицинските материјали од став (5) на овој член да организира на лековите да бидат постави налепници со бар кодови на производителот, односно носителот на одобрението за ставање во промет на лековите и да бидат обезбедени бар код читачи за сите депоа на лекови.

(7) Директорот на јавната здравствена установа е должен да обезбеди и организира во системот за финансиското книговодство да бидат контирани и да бидат внесени и книжени во финансов налог сите материјални документи, а особено следните материјални документи:

- приемниците од добавувачи и преносниците од главното депо;
- интерните приемници по основ на преносницата и издатниците/листите на потрошени медицински материјали по пациенти и по здравствени работници, односно здравствени соработници од помошните депоа,
- нивелациите,
- повратниците, влезните и излезните фактури и
- изводите од буџетската сметка и сопствената сметка.

(8) Работите од став (7) на овој член ги врши одговорен сметководител, вработен во јавната здравствена установа.

(9) Заради непречено функционирање на Националниот систем, директорот на јавната здравствена установа е должен да обезбеди софтверска апликација која овозможува непрекината двонасочно комуникација и размена на податоци со интегрираниот здравствен информатички систем востановен согласно со прописите за евиденциите од областа на здравството.

(10) Во Националниот систем се води евиденција на целокупните финансиски ресурси на јавните здравствени установи во финансиското сметководство, евиденција на приходи и расходи по видови и по внатрешни организациони единици во рамки на секоја здравствена установа и евиденција на потрошените парични средства од буџетската и сопствената сметка групирани на ниво на јавната здравствена установа, по видови на јавни здравствени установи и вкупно за сите јавните здравствени установи.

Централен систем за електронска евиденција на работното време

Член 92-д

(1) Министерството за здравство воспоставува и води Централен систем за електронска евиденција на работното време и контрола на пристап до просториите во јавните здравствени установи (во натамошниот текст: Цeнралниот систем).

(2) Централниот систем е информациски систем кој овозможува евиденција за доаѓање и заминување од работното место на вработените во јавните здравствени установи, како и евиденција на нивното присуство во просториите на јавната здравствена установа, а особено во амбуланта, операциона сала, одделение или во просторија за вршење на интервенции или дијагностички постапки.

(3) Централниот систем ги содржи личните податоци на вработените во јавните здравствени установи, биометриските податоци потребни за потврда на идентитетот на субјектот на лични податоци и податоци за просториите во објектите каде што се сместени јавните здравствени установи.

(4) За да се обезбеди тајност и заштита на обработката и одржувањето на личните податоци на вработените во јавните здравствени установи, се применуваат соодветни технички и организациски мерки за заштита од случајно или незаконско уништување на личните податоци, или нивно случајно губење, преправање, неовластено откривање или пристап, особено кога обработката вклучува пренос на податоци преку мрежа и заштита од какви било незаконски облици на обработка.

(5) Личните податоци на вработените во јавните здравствени установи од став (4) на овој закон, можат да се пренесуваат преку електронско комуникациска мрежа, само ако посебно се заштитени со соодветни технички и организациски мерки, така што нема да бидат читливи при преносот. Техничките и организациските мерки обезбедуваат степен на заштита на личните податоци соодветно на ризикот при обработката и природата на податоците кои се обработуваат.

(6) Описот на техничките и организациските мерки за обезбедување тајност и заштита на обработката на личните податоци го утврдува министерот за здравство.

(7) Централниот систем овозможува евиденција за доаѓање и заминување од работното место на вработените во јавните здравствени установи, како и евиденција на нивното присуство во просториите на јавната здравствена установа преку проверување на личниот идентитет на вработените во јавните здравствени установи со користење на скенер со биометриски сензор поставен во објектите во кои се сместени јавните здравствени установи.

(8) Секоја јавна здравствена установа има пристап до податоците од евиденцијата за доаѓање и заминување од работното место и до податоците од евиденцијата на присуството во просториите на јавната здравствена установа за вработените во таа јавна здравствена установа и нема право на пристап до овие податоци за вработените во другите јавни здравствени установи.

(9) Начинот на водење на евиденција за доаѓање и заминување од работното место на вработените во јавните здравствени установи и на евиденцијата на нивното присуство во просториите на јавната здравствена установа, како и начинот на проверување на личниот идентитет на вработените во јавните здравствени установи со користење на скенер со биометриски сензор и видот на биометриски податок што се користи за таа цел, го утврдува министерот за здравство.

(10) По донесувањето на подзаконскиот акт од став (9) на овој член, Министерството за здравство е должно веднаш да го објави на веб страницата на Министерството и во „Службен весник на Република Македонија“.“

Член 11

Во член 104 во ставот (3) по зборот „директорот“ се става запирка и се додаваат зборовите „вршителот на должност директор“.

Во ставот (4) зборовите „од 50 до 100 евра“ се заменуваат со зборовите „од 50 до 200 евра“ и се додава нова реченица, која гласи:

„Случаите на непочитување на менаџерскиот договор кога се определува договорна казна и висината на договорната казна може да се определат и со овој закон.“

По ставот (4) се додаваат три нови става (5), (6) и (7), кои гласат:

„(5) Менаџерскиот договор од став (3) на овој член се заверува кај надлежен нотар и содржи извршна клаузула.

(6) Директорот, односно вршителот на должност директор е должен да постапува по наредби, упатства, планови и програми донесени од министерот за здравство, со кои се наредува или забранува постапување во определена ситуација која има општо значење за извршување на законите и подзаконските прописи, се пропишува начинот на постапување во извршувањето на одделни одредби на законите и подзаконските прописи, односно се утврдуваат и се разработуваат одделни прашања за извршување на законите и подзаконските прописи за кои е потребно утврдување на рокови и динамика на нивно извршување.

(7) Неисполнувањето на обврската од став (6) на овој член претставува непочитување на менаџерскиот договор од страна на директорот.“

Член 12

Во членот 104 се додава нов наслов и нов член 104-а, кои гласат:

„Договорна казна

Член 104-а

„(1) Директорот ќе се казни со договорна казна во висина од 200 евра во денарска противвредност ако здравствениот работник, односно здравствениот соработник кој работи со странки во текот на работното време на работното место не носи на видно место ознака за личното име, работното место и здравствената установа во која работи согласно член 169 од овој закон, односно со договорна казна во висина од 200 евра во денарска противвредност ако не поведе дисциплинска постапка за дисциплински престап против здравствениот работник, односно здравствениот соработник кој не носи на видно место ознака за личното име, работното место и здравствената установа во која работи, во рок од седум дена од денот кога дознал за причината за поведување на дисциплинската постапка согласно член 169 од овој закон.

(2) Директорот ќе се казни со договорна казна во висина од 200 евра во денарска противвредност ако се изврши исплата на плата на здравствените работници врз основа на неточни и неверодостојни информации за резултатите од работењето на здравствените работници внесени во интегрираниот здравствен информатички систем.

(3) Директорот ќе се казни со договорна казна во висина од 200 евра во денарска противвредност ако не поведе дисциплинска постапка за дисциплински престап против раководителот на внатрешната организациона единица и здравствениот работник кои во интегрираниот здравствен информатички систем внеле неточни и/или неверодостојни податоци спротивно на член 219 став (3) од овој закон.

(4) Директорот ќе се казни со договорна казна во висина од 200 евра во денарска противвредност ако не поведе дисциплинска постапка за дисциплински престап и/или не донесе решение за изрекување на дисциплинска мерка против здравствениот работник кој дава специјалистичко - консултативни услуги од член 39-ј став (1) од овој закон, а кој не посетува обука за запознавање со карактеристиките на медицинската опрема, за нејзино користење и за штетните последици од неоснованото и прекумерно користење на медицинската опрема, како и кој покрај посетените обуки повторно упатил пациенти на секундарно и терцијарно ниво на здравствена заштита за користење на медицинска опрема во спротивност со стручните упатства за медицина заснова на докази од член 27 став (1) од овој закон и протоколите од член 27 став (4) од овој закон и/или во 20% од вкупниот број на упатувања за користење на медицинска опрема во текот на еден месец со спроведените испитувања е утврдено дека нема наод за болест и/или за повреда.

(5) Директорот ќе се казни со договорна казна во висина од 200 евра во денарска противвредност ако во роковите утврдени во членот 193-а ставовите (8) и (9) од овој закон, подносителот на претставката од членот 193-а став (1) од овој закон со која го изразува своето незадоволство поради непримену вање и непочитување од страна на здравствените работници и здравствените соработници на принципите и правилата на однесување и работење утврдени од министерот за здравство со правилникот за хоспитална култура согласно член 27 став (5) од овој закон, не добие известување за формирање на комисија за водење на дисциплинска постапка за дисциплинскиот престап, односно не добие решение за изрекување на дисциплинска мерка за дисциплински престап против здравствен работник, односно здравствен соработник кој е дисциплински одговорен согласно член 152-а став (2) од овој закон.“

Член 13

Во член 111 став (1) во точката 10) на крајот на реченицата сврзникот „и“ се заменува со точка и запирка.

Во точката 11) на крајот на реченицата точката се заменува со точка и запирка.

По точката 11) се додаваат четири нови точки 12), 13), 14) и 15), кои гласат:

„12) ако два пати последователно или три пати во текот на една година, до директорот на јавната здравствена установа била доставена претставка согласно член 193-а од овој закон, но тој не формирал комисија за водење на дисциплинска постапка за дисциплинскиот престап, ниту донел решение за изрекување на дисциплинска мерка,

13) ако се изврши исплата на плата на здравствените работници без работоводниот орган да даде писмена изјава дека информациите за резултатите од работењето на здравствените работници внесени во интегрираниот здравствен информатички систем согласно со прописите за евиденциите од областа на здравството се точни и веродостојни,

14) ако два пати последователно или три пати во текот на една година не бидат внесени во интегрираниот здравствен информатички систем согласно со прописите за евиденциите од областа на здравството податоците потребни за мерење на клучните индикатори на постигнувањата во рок и на начин согласно членот 239-б став (2) од овој закон или се внесени неточни и/или неверодостојни податоците потребни за мерење на клучните индикатори на постигнувањата, и

15) ако не ја уплати договорната казна од членот 239-в став (4) од овој закон во износ двојно повисок од износот согласно членот 239-в ставовите (7), (8) или (9) од овој закон, во дополнителниот рок утврден во членот 239-в ставот (4) од овој закон.“

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Во случаите од ставот (1) точките од 12) до 15) на овој член, министерот за здравство ќе го разреши директорот кај кој е утврдено постоење на основ за разрешување, во рок од 15 дена од дознавањето на основот за разрешување, односно во рок од 15 дена по истекот на дополнителниот рок од член 239-в став (4) од овој закон.“

Ставовите (3) и (4) стануваат ставови (4) и (5).

Член 14

Во членот 121, ставот (5) се менува и гласи:

„(5) Испитната комисија од ставовите (3) и (4) на овој член, е составена од пет членови кои се доктори на наука од областа на медицината, односно фармацијата, односно од областа на стоматологијата, со издадени најмалку пет научни труда со импакт фактор и најмалку три месеци во последните пет години поминато на обука во земјите членки на ОЕЦД. На членовите на комисијата им се определуваат заменици кои ги исполнуваат истите услови како и членовите на комисијата.“

По ставот (5), се додаваат четиринаесет нови ставови (6), (7), (8), (9), (10), (11), (12), (13), (14), (15), (16), (17), (18) и (19), кои гласат:

„(6) Пријавата за полагање на стручниот испит се поднесува до Лекарската, Стоматолошката, односно Фармацевтската комора, најмалку еден месец пред да се полага испитот, која го одобрува полагањето на стручниот испит и го определува датумот на неговото полагање. Кон пријавата за полагање на стручниот испит се приложува сертификат за завршено високо образование од областа на медицината, стоматологијата или фармацијата и потврда за завршена пробна работа.

(7) Здравствениот работник, односно здравствениот соработник кој полага стручен испит е должен да користи стручна литература што е во употреба на врвните десет високообразовни установи од областа на медицинските науки во светот, рангирани на последната објавена листа на Центарот за универзитети од светска класа при Шангајскиот Џиао Тонг универзитет.

(8) Стручниот испит се состои од три дела и тоа:

- прв дел, кој се полага писмено и со кој се проверува теоретското знаење на здравствениот работник, односно здравствениот соработник,

- втор дел, кој се полага усно и со кој се проверува теоретското знаење на здравствениот работник, односно здравствениот соработник, и

- практичен дел, со кој се проверува способноста на здравствениот работник, односно здравствениот соработник за примена на стекнатото теоретско знаењето во практика.

(9) Првиот дел на стручниот испит се полага писмено по електронски пат со одговарање на определен број прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер, компјутерски генериран, чија содржина по случаен избор ја одредува софтвер од базата на прашања најмногу 15 минути пред почетокот на испитот, со избирање на еден точен одговор од понудените пет можни одговори, од кои еден одговор е точен, два се слични и два не се точни и со решавање на студии на случај, избрани по случаен избор со помош на софтвер од базата на студии на случаи.

(10) Вториот дел на стручниот испит се полага по правило наредниот ден по успешно полагање на првиот дел, а најдоцна во рок од три дена од денот на одржувањето на првиот дел на стручниот испит кога здравствениот работник, односно здравствениот соработник успешно го положил првиот дел. Полагањето на вториот дел на стручниот испит се врши со давање на усни одговори на прашања, кои компјутерски се доделуваат на здравствениот работник, односно здравствениот соработник по пат на случаен избор направен со помош на софтвер од базата на прашања и студии на случаи, најмногу 15 минути непосредно пред почетокот на овој дел на стручниот испит.

(11) Практичниот дел на стручниот испит се полага по правило наредниот ден по успешно полагање на вториот дел, а најдоцна во рок од пет дена од денот на одржувањето на вториот дел на стручниот испит кога здравствениот работник, односно здравствениот соработник успешно го положил вториот дел.

(12) Базата на прашања за првиот и вториот дел од стручниот испит ја изготвува комисија формирана од страна на министерот за здравство чии членови ги исполнуваат условите од ставот (5) на овој член и содржи најмалку 4.000 прашања, кои прашања се од стручната литература што е во употреба на врвните 100 високообразовни установи во светот од областа на медицинските, стоматолошките, односно фармацевтските науки, рангирани на последната објавена листа на Центарот за универзитети од светска класа при Шангајскиот Џиао Тонг универзитет, како и од најмалку по 1.500 практични примери,.

(13) Првиот и вториот дел на стручниот испит се полагаат во просторија, посебно опремена за полагање на испит со материјално-техничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањето. Полагањето на првиот и вториот дел на стручниот испит се снима и во живо се емитува на веб страницата на Министерството за здравство, а ако поради технички причини снимањето се прекине, снимката од целиот испит се поставува на веб страницата на Министерството за здравство. Полагањето на третиот дел на стручниот испит не се снима и истиот се полага во амбуланта, во болничка соба или во просторија за вршење на интервенции.

(14) Во просторијата за полагање на стручниот испит, на првиот дел на стручниот испит можат да присуствуваат само претседателот, членовите и секретарот на испитната комисија, а вториот дел на стручниот испит е јавен.

(15) При полагањето на стручниот испит пречекорувањето на времетраењето на испитот значи дека испит не е положен.

(16) Здравствениот работник, односно здравствениот соработник кој не го положил првиот или вториот, односно практичниот дел од стручниот испит има право повторно да го полага тој дел во рок од најмалку 30 дена, а најмногу 60 дена од денот кога по прв пат било спроведено полагањето на тој дел од стручниот испит.

(17) Здравствениот работник, односно здравствениот соработник кој не го положил стручниот испит има право повторно да го полага испитот уште еднаш. Доколку и по повторното полагање здравствениот работник, односно здравствениот соработник не го положи стручниот испит, повторно ја извршува пробната работа.

(18) Доколку здравствениот работник, односно здравствениот соработник не го положи специјалистичкиот испит во рок од една година од денот на завршувањето на планот и програмата за пробна работа, го губи правото за полагање на стручниот испит, освен за случаите на подолго отсуство поради болест и повреда, како и спреченост од работа поради бременост, раѓање и мајчинство.

(19) Обрасците на уверението за положен стручен испит на здравствените работници со високо образование ги утврдува Лекарската, Стоматолошката, односно Фармацевтската комора со општ акт на кој согласност дава министерот за здравство, а обрасците на уверението за положен стручен испит на здравствените работници со средно, вишо и високо стручно образование и здравствените соработници со високо образование ги утврдува министерот за здравство.“

Член 15

Во членот 123, по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) По исклучок од ставовите (1) и (2) на овој член, Лекарската комора во соработка со Министерството за здравство го врши издавањето на привремена лиценца за работа на докторите на медицина, специјалисти, односно супспецијалисти од државите членки на ОЕЦД или македонски државјани, кои работеле најмалку пет години непрекинато во здравствени установи, односно високообразовни установи од областа на медицината во државите членки на ОЕЦД, како и раководни лица од здравствени установи во државите членки на ОЕЦД, со кои согласно прописите од областа на медицинските студии и континуираното стручно усовршување на докторите на медицина Министерството за здравство склучило договор за вршење на медицинска дејност како здравствен работник во јавна здравствена установа со цел за унапредување на вештините и знаењата на докторите на медицина, специјалистите и супспецијалистите во јавните здравствени установи во Република Македонија преку пренос на вештини и знаења од областа на медицината и работењето во здравствените установи. За овие доктори на медицина не е потребна дополнителна обука и проверка на стручните знаења и способности утврдени во програмата од член 126 став (1) од овој закон и не мора да го владеат македонскиот јазик како услов од членот 128 од овој закон. Привремената лиценца за работа се издава за периодот за кој е склучен договорот за вршење на медицинска дејност како здравствен работник во јавна здравствена установа, која престанува наредниот ден од денот кога истекува периодот за кој е склучен договорот.“

Член 16

Во член 140 ставот (2) се менува и гласи:

„(2) Висината на надоместокот за спроведување на специјализацијата, односно супспецијализацијата од став (1) на овој член ја определува Владата на Република Македонија на предлог на министерот за здравство врз основа на висината на надоместокот за:

- реалните материјални трошоци за спроведување на теоретската настава од ставот (1) на овој член и за лицата ангажирани во спроведувањето на теоретската настава;

- реалните материјални трошоци за спроведување на практичната обука од ставот (1) на овој член и за лицата ангажирани во спроведувањето на практичната обука, и за

- полагање на колоквиумите, интермедијалниот испит, специјалистичкиот, односно супспецијалистичкиот испит. “

Ставот (3) се менува и гласи:

„(3) Средствата што високообразовната установа и здравствената установа ги добиваат за спроведувањето на специјализацијата, односно супспецијализацијата, се должни да ги користат за развој на високообразовната, односно здравствената дејност, за исплата на надоместокот за менторот и едукаторите, за надоместување на трошоците за изучување на странските јазици и за спроведување на тестирање на специјализантите за познавање на странските јазици со официјален европски тестатор, член на здружението ALTE на европски тестатори .“

По ставот (3) се додаваат шест нови става (4), (5), (6), (7), (8) и (9), кои гласат:

„(4) Средствата од надоместокот од ставот (2) на овој член јавната здравствена установа која ги упатува на специјализација, односно супспецијализација здравствените работници и здравствените соработници со високо образование, ги уплатува за сите специјализанти, односно супспецијализанти, на сметка на високообразовната установа на која се спроведува специјализацијата, односно супспецијализацијата, врз основа на претходно склучен договор помеѓу јавната здравствена установа и високообразовната установа во рок од еден месец од денот кога е донесен планот и програмата за специјализациите, односно супспецијализациите, а пред да бидат уплатени средствата од надоместокот од ставот (2) на овој член.

(5) Високообразовната установа задржува 50% од средствата за надоместок за секој поединечен специјализант, односно супспецијализант за спроведување на неговата специјализација, односно супспецијализација, а останатите 50% од средствата за надоместок за секој поединечен специјализант, односно супспецијализант соодветно ги распределува и уплатува на јавните здравствени установи каде што се совладуваат и исполнуваат одделните вештини од планот и програмата за специјализациите, односно супспецијализациите врз основа на претходно склучен договор со секоја јавна здравствена установа посебно.

(6) Високообразовната установа на која се спроведува специјализацијата, односно супспецијализацијата, е должна да ги склучи договорите со јавните здравствени установи од став (5) на овој член во рок од два месеца од денот кога е донесен планот и програмата за специјализациите, односно супспецијализациите, а пред да бидат уплатени средствата од надоместокот од ставот (2) на овој член согласно став (5) на овој член.

(7) Од средствата што согласно ставот (4) на овој член високообразовната установа ги добива за спроведување на специјализацијата согласно став (4) на овој член, менторот има право на надоместок во висина од 90% од средствата што високообразовната установа ги добива за секој поединечен специјализант, односно супспецијализант што тој ментор го води, а 10% се наменети за високообразовната установа за развој на високообразовната дејност. Надоместокот за менторот се исплатува врз основа на договор склучен помеѓу високообразовната установа и менторот.

(8) Од средствата што согласно ставот (4) на овој член ги добива јавната здравствена установа каде што се совладуваат и исполнуваат одделните вештини од планот и програмата за специјализациите, односно супспецијализациите, едукаторот има право на надоместок во висина од 60% од средствата што јавната здравстве-

на установа ги добива за секој поединечен специјализант, односно супспецијализант што тој едукатор го води, а јавната здравствена установа задржува 30% од средствата што ги добива за секој поединечен специјализант, односно супспецијализант за надоместување на материјалните трошоци кои произлегуваат од неговата специјализација, односно супспецијализација и 10% за унапредување и развој на здравствените услуги во јавната здравствена установа . Надоместокот за едукаторот се исплатува врз основа на договор склучен помеѓу јавната здравствена установа и едукаторот.

(9) Висината на надоместокот за спроведување на специјализација, односно супспецијализација на здравствените работници, односно здравствените соработници запишани согласно член 150 од овој закон е за 20% пониска од надоместокот што го плаќаат јавните здравствени установи за здравствените работници со високо образование, односно здравствените соработници со високо образование вработени во јавната здравствена установа, односно е намалена за висината на средствата што согласно став (8) од овој член ги добива јавната здравствена установа во која се спроведува специјализацијата за надоместување на материјалните трошоци кои произлегуваат од специјализацијата, односно супспецијализацијата и за унапредување и развој на здравствените услуги во јавната здравствена установа. На јавната здравствена установа во која се спроведува специјализацијата, односно супспецијализацијата на здравствените работници, односно здравствените соработници запишани согласно член 150 од овој закон се плаќа надоместок само за лицата ангажирани во спроведувањето на практичната обука.“

Ставовите (4) и (5) стануваат ставови (10) и (11).

Член 17

По членот 144 се додаваат 15 нови наслови и 15 нови членови 144-а, 144-б, 144-в, 144-г, 144-д, 144-ѓ, 144-е, 144-ж, 144-з, 144-ѕ,144-и, 144-ј, 144-к, 144-л и 144-љ, кои гласат:

„Спроведување, прекин и завршување на стаж на специјализација

Член 144-а

(1) Планот и програмата за специјализација се спроведуваат без прекин, а стажот на специјализацијата завршува по успешното завршување на сите турнуси по утврдената програма и спроведувањето на сите постапки и интервенции во текот на стажот на специјализацијата.

(2) Во случај на отсуство поради болест и/или повреда, спроведувањето на стажот се прекинува најмногу до 12 месеци и продолжува по завршување на отсуството за толку време колку што траел прекинот.

(3) По исклучок од став (2) на овој член, во случај на спреченост од работа поради бременост, раѓање и мајчинство, спроведувањето на стажот се прекинува најмногу до 24 месеци и продолжува по завршување на отсуството за толку време колку што траел прекинот.

(4) Спроведувањето на планот и програмата на специјалистичкиот стаж се впишува во специјализантска книшка, во која се внесуваат точни и целосни податоци особено за започнувањето и завршувањето на специјалистичкиот стаж, времето на вршење на турнусот, за исполнетите постапки предвидени со соодветниот дел на специјализацијата, стекнатите компетенции, односно вештини дефинирани со програмата за соодветниот турнус, присуството на специјализантот на теоретската настава согласно програмата, евентуалниот прекин на специјалистичкиот стаж и мислењето на менторот за спроведениот стаж на специјализантот и за исполнетоста на условите за полагање на интермедијалниот и специјалистичкиот испит.

(5) Спроведените постапки и интервенции во текот на стажот на специјализациите посебно за секоја специјализација се евидентираат во текот на стажот на специјализациите во книгата за евиденција за спроведените постапки и интервенции во која се внесуваат точни и целосни податоци особено за насловот на турнусот, видот на постапката, односно интервенцијата, датумот и здравствената установа во која е изведена постапката, односно интервенцијата, како и дали е изведена самостојно или под надзор.

(6) Спроведените постапки и интервенции во текот на стажот на специјализациите евидентирани во книгата за евиденција од став (5) на овој член во целост треба да одговараат на содржината на стажот утврден во програмите за специјализациите на здравствените работници и здравствените соработници со високо образование.

(7) Правилно и целосно пополнета со точни и целосни податоци специјализантска книшка од став (4) на овој член и правилно и целосно пополнета со точни и целосни податоци книга за евиденција за спроведените постапки и интервенции од став (5) на овој член, во која се внесени точни и целосни податоци, е услов за полагање на интермедијалниот и специјалистичкиот испит.

(8) Менторот, едукаторот и директорот на здравствената установа во која се спроведува турнусот, со свој потпис и факсимил потврдуваат дека специјализантската книшка од став (4) на овој член и книгата за евиденција за спроведените постапки и интервенции од став (5) на овој член се правилно и целосно пополнети, дека се внесени точни и целосни податоци и дека планот и програмата на специјалистичкиот стаж се спроведени, односно дека спроведените постапки и интервенции во текот на стажот на специјализациите во целост одговараат на содржината на стажот утврден во програмите за специјализациите на здравствените работници и здравствените соработници со високо образование.

Полагање на колоквиум

Член 144-б

(1) Турнусите кои се со траење подолго од два месеци, завршуваат со полагање на колоквиум. Колоквиумот се полага најдоцна еден месец по завршување на турнусот и специјализантот е должен да го положи најдоцна до завршување на наредниот турнус. Доколку специјализантот не го положи колоквиумот во текот на наредниот турнус нема право да го запише следниот турнус.

(2) Специјализантот полага колоквиум пред комисија, формирана од високообразовната установа на која се спроведува специјализацијата, составена од тројца доктори на медицински науки и специјалисти од истата или сродна гранка на медицина за која се спроведува турнусот, избрани во наставно-научно или научно звање.

(3) Специјализантот кој полага колоквиум е должен да користи стручна литература што е во употреба на врвните 100 високообразовни установи од областа на медицинските науки во светот, рангирани на последната објавена листа на Центарот за универзитети од светска класа при Шангајскиот Циао Тонг универзитет.

(4) Колоквиумот од став (1) на овој член се состои од три дела и тоа:

- прв дел, кој се полага писмено и со кој се проверува теоретското знаење на кандидатите стекнато во текот на извршувањето на турнусот,

- втор дел, кој се полага усно и со кој се проверува теоретското знаење на кандидатите стекнато во текот на извршувањето на турнусот, и

- практичен дел, со кој се проверува способноста на специјализантот за примена на знаењето стекнато во текот на турнусот во практика.

(5) Првиот дел на колоквиумот се полага писмено по електронски пат со одговарање на определен број прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер, компјутерски генериран, чија содржина по случаен избор ја одредува софтвер од базата на прашања, со избирање на еден точен одговор од понудените пет можни одговори, од кои еден одговор е точен, два се слични и два не се точни и со решавање на студии на случај, избрани по случаен избор со помош на софтвер од базата на студии на случаи. Прашањата се класифицирани во три различни тежински групи на прашања, при што точните одговори на сите поставени прашања се оценуваат со најмногу 45 бодови. Првата група на прашања опфаќа 30 прашања, од кои секое точно одговорено прашање се оценува со 0,5 бодови. Втората група на прашања опфаќа 15 прашања, од кои секое точно одговорено прашање се оценува со еден бод. Третата група на прашања опфаќа пет студии на случај, од кои секој точно решен случај се оценува со три бода. Полагањето на првиот дел од колоквиумот трае 90 минути,. Специјализантот го положил првиот дел од колоквиумот доколку освои најмалку 29 бодови, од кои најмалку 9 бодови од третата група на прашања.

(6) Вториот дел на колоквиумот се полага по правило наредниот ден по успешно полагање на првиот дел, а најдоцна во рок од три дена од денот на одржувањето на првиот дел на колоквиумот кога специјализантот успешно го положил првиот дел. Полагањето на вториот дел на колоквиумот се врши со давање на усни одговори на 10 прашања, кои компјутерски се доделуваат на специјализантот по пат на случаен избор направен со помош на софтвер од базата на прашања и студии на случаи, непосредно пред почетокот на овој дел од колоквиумот. Секое точно одговорено прашање се оценува со 5,5 бодови, при што точните одговори на сите поставени прашања се оценуваат со најмногу 55 бодови. Се смета дека специјализантот го положил вториот дел на колоквиумот доколку освоил најмалку 38,5 бодови.

(7) Практичниот дел на колоквиумот се полага по правило наредниот ден, а најдоцна во рок од три дена од денот на одржувањето на вториот дел на колоквиумот. На полагањето на практичниот дел на колоквиумот се проверува познавањето на стручните упатства за медицина базирана на докази од областа за која се спроведува турнусот, преку три случаи на вистински пациенти кои се избираат на денот на полагањето на третиот дел на колоквиумот, при што специјализантот треба да се запознае со случајот за време од 45 минути, да земе анамнеза, изврши физикален преглед и подготви план за дијагностички процедури и соодветен третман што ќе го презентира пред испитната комисија. Комисијата од став (2) на овој член го оценува полагањето на практичниот дел на колоквиумот со оценка „положил“ или „не положил“.

(8) Базата на прашања за првиот дел од колоквиумот и базата на студии на случај за вториот дел од колоквиумот ја изготвува комисијата од став (2) на овој член, и таа содржи најмалку 400 прашања кои се од стручната литература што е во употреба на врвните 100 високообразовни установи од областа на медицинските науки во светот, рангирани на последната објавена листа на Центарот за универзитети од светска класа при Шангајскиот Џиао Тонг универзитет, како и најмалку 100 студии на случај. Базата на прашања и на студии на случај, во која не се содржани одговорите на прашањата, односно решенија на студиите на случаи, се достапни за специјализантите кои го полагаат колоквиумот.

(9) Првиот и вториот дел на колоквиумот се полагаат во просторијата за полагање на интермедијалниот и специјалистичкиот испит, посебно опремена за полагање на испит со материјално-техничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањето. Полагањето на првиот и вториот дел на колоквиумот се снима и во живо се емитува на веб страницата на Министерството за здравство, а ако поради технички причини снимањето се прекине, снимката од целиот испит се поставува на веб страницата на Министерството за здравство. Полагањето на практичниот дел на колоквиумот не се снима и истиот се полага во амбуланта, во болничка соба или во просторија за вршење на интервенции.

(10) Во просторијата за полагање на интермедијалниот и специјалистичкиот испит, на првиот дел на колоквиумот можат да присуствуваат само претседателот, членовите и секретарот на комисијата од став (2) на овој член, а вториот дел на колоквиумот е јавен.

Време за стручно усовршување и права и обврски на специјализантот во текот на специјалистичкиот стаж

Член 144-в

(1) Специјализантот, во текот на првата и втората година од специјализацијата, заради стекнување на практични стручни знаења и научни сознанија поминува осум часа дневно во здравствената установа во која според програмата за специјализација се спроведуваат општите делови од специјалистичкиот стаж (во натамошниот текст: времето за стручно усовршување во здравствена установа во која се спроведува општиот турнус).

(2) Специјализантот во текот на периодот од став (1) на овој член, еднаш во текот на секоја седмица, односно четири пати во текот на секој месец поминува време за стручно усовршување за време на дежурство со кое се обезбедува непрекината 24-часовна здравствена дејност во јавната здравствена установа во која се спроведува општиот турнус.

(3) Специјализантот во случајот од став (2) од овој член, кога во работен ден поминува време за стручно усовршување за време на дежурство има право на 24-часовен одмор во текот на следниот ден по денот на дежурството.

(4) Специјализантот, од третата година на специјализација до завршување на специјалистичкиот стаж, заради стекнување на практични стручни знаења и научни сознанија поминува осум часа дневно во здравствената установа во која според програмата за специјализација се спроведуваат специјалните делови од специјалистичкиот стаж (во натамошниот текст: времето за стручно усовршување во здравствена установа во која се спроведува специјалниот турнус) .

(5) Специјализантот во текот на периодот од став (4) на овој член, еднаш во текот на секоја седмица, односно четири пати во текот на секој месец поминува време за стручно усовршување за време на дежурство со кое се обезбедува непрекината 24-часовна здравствена дејност во здравствената установа во која се спроведува специјалниот турнус.

(6) Специјализантот во случајот од став (5) од овој член, кога во работен ден поминува време за стручно усовршување за време на дежурство има право на 24-часовен одмор во текот на следниот ден по денот на дежурството.

(7) При определување на вкупното време за стручно усовршување на специјализантот што во текот на една седмица, согласно ставовите (1), (2) и (3) на овој член, односно согласно ставовите (4), (5) и (6) на овој член го поминува во здравствената установа во која се спроведува општиот турнус, односно специјалниот турнус, се имаат предвид обврските да поминува осум часа дневно во здравствената установа и дапоминува време за стручно усовршување за време на дежурство со кое се обезбедува непрекината 24-часовна здравствена дејност, како и правото на 24-часовен одмор кога во работен ден поминува време за стручно усовршување за време на дежурство.

(8) Специјализантот има право на годишен одмор во траење од 22 работни дена.

(9) За специјализантот важат сите права и обврски согласно Законот за работните односи во однос на право на пауза, отсуства, боледување и дисциплинска и материјална одговорност, доколку со овој закон поинаку не е уредено.

(10) Специјализантот е должен да носи на видно место ознака во форма на картичка која содржи фотографија на специјализантот и податоци за неговото лично име, неговиот статус на специјализант и гранката на медицина на која се усовршува.

(11) Специјализантот е должен да го евидентира своето присуство преку системот за евиденција на работно време во здравствената установа во која се спроведува турнусот, согласно распоредот на времето за стручно усовршување. Доколку специјализантот не го евидентира своето присуство, тој одговара дисциплински за повреда на работната дисциплина како дисциплински престап.

(12) Правата и обврските согласно Законот за работните односи специјализантот ги остварува, односно исполнува во здравствената установа од која е упатен на специјализација.

(13) Правата и обврските на специјализантот во текот на специјалистичкиот стаж од член 144-б од овој закон и работите што специјализантот ги врши согласно програмата за специјализација се сметаат како негови работи и работни задачи од работно место за чие вршење, извршување или неизвршување специјализантот одговара лично и дисциплински.

(14) Доколку специјализантот е здравствен работник, односно здравствен соработник кој е вработен во јавна здравствена установа, при утврдувањето на личната и дисциплинската одговорност од став (13) на овој член соодветно се применуваат одредбите за лична и дисциплинска одговорност од членовите од 180 до 193 од овој закон. Во овој случај дисциплинската мерка за дисциплинска неуредност ја изрекува работоводниот орган на јавната здравствена установа која го упатила на специјализација, а по претходен писмен извештај од неговиот ментор, коментор или едукатор кои во текот на специјализацијата се сметаат како негови непосредно претпоставени здравствени работници, односно здравствен соработници, а комисијата за водење дисциплинска постапка за дисциплински престап ја формира и решението за изрекување дисциплинска постапка за дисциплински престап го донесува работоводниот орган на јавната здравствена установа која го упатила на специјализација, по претходен писмен извештај од неговиот ментор, коментор или едукатор.

(15) За специјализантот кој е здравствен работник, односно здравствен соработник вработен во приватна здравствена установа, друго правно лице или е невработено лице, во договорот што високообразовната установа на која се спроведува специјализацијата го склучува со специјализантот се утврдува личната и дисциплинската одговорност на специјализантот која е идентична со личната и дисциплинската одговорност на специјализантот кој е вработен во јавна здравствена установа. Со овој договор особено се утврдува дека како дисциплинска мерка за повреда на работната дисциплина како дисциплинска неуредност и дисциплински престап може, со решение, да се изрече јавна опомена, зголемување на висината на надоместок за специјализација што се плаќа за еден семестар во траење од еден до шест семестри за 20% за дисциплинска неуредност и за 30% за дисциплински престап, како и престанок на специјализацијата. За дисциплинска неуредност може да се изрече јавна опомена или зголемување на висината на годишниот надоместок за специјализација за 20%. Доколку повредата на работната дисциплина се повтори, се изрекува дисциплинска мерка за дисциплински престап и тоа зголемување на висината на годишниот надоместок за специјализација за 30% или престанок на специјализацијата. Во овој случај дисциплинската мерка за дисциплинска неуредност ја изрекува работоводниот орган на јавната здравствена установа каде што се спроведува турнусот во рамки на кој е сторена дисциплинската неуредност, а по претходен писмен извештај од неговиот ментор, коментор или едукатор. Комисијата за водење дисциплинска постапка за дисциплински престап ја формира и решението за изрекување дисциплинска постапка за дисциплински престап го донесува работоводниот орган на јавната здравствена установа каде што се спроведува турнусот во рамки на кој е сторен дисциплинскиот престап, по претходен писмен извештај од неговиот ментор, коментор или едукатор.

Учество на специјализантите на утрински и на дневен состанок

Член 144-г

(1) Во текот на целокупното траење на специјалистичкиот стаж, медицинскиот директор на јавната здравствена установа во која се спроведува специјалниот турнус, заедно со еден доктор на медицина специјалист со најмалку 7 години работно искуство како специјалист, секое утро одржува состанок со сите специјализанти. На утринскиот состанок учествува едукаторот, а најмалку еднаш неделно учествува и менторот на специјализантот.

(2) Специјализантот на утринскиот состанок ги реферира случаите кои ги имал претходниот ден согласно упатните дијагнози и јавно пред сите присутни предлага кои испитувања се потребни за утврдување на таа упатна дијагноза, каков треба да биде прегледот и го презентира упатството за медицина базирана на докази за таа упатна дијагноза.

(3) Во текот на целокупното траење на специјалистичкиот стаж, медицинскиот директор на јавната здравствена установа во која се спроведува општиот турнус, заедно со еден доктор на медицина специјалист со најмалку седум години работно искуство како специјалист, во текот на денот одржува дневен состанок со сите специјализанти. На дневниот состанок учествува едукаторот, а најмалку еднаш неделно учествува и менторот на специјализантот.

(4) Специјализантот на дневниот состанок ги реферира случаите кои ги имал претходниот ден согласно упатните дијагнози и јавно пред сите присутни предлага кои испитувања се потребни за утврдување на таа упатна дијагноза, каков треба да биде прегледот и го презентира упатството за медицина базирана на докази за таа упатна дијагноза.

(5) Медицинскиот директор на јавната здравствена установа од ставовите (1) и (3) на овој член изготвува листа на сите специјалисти со најмалку седум години работно искуство како специјалисти, кои на ротациона основа учествуваат на утринските и дневните состаноци.

Задолжителни обуки за специјализантите

Член 144-д

(1) Специјализантот, во текот на целокупното траење на специјализацијата поминува обука за користење на интегрираниот здравствен информатички систем, обука за правилникот за хоспитална култура и обука за рационална употреба на лекови и ресурси во траење од најмалку вкупно 250 часа за сите видови на обука, односно од 150 часа за специјализантите чиј специјалистички стаж трае две, односно четири години .

(2) Учеството на специјализантот во обуките од став (1) на овој член е услов за продолжување во следната година на специјализација.

(3) Распоредот на задолжителната обуката од став (1) на овој член ја утврдува Министерството за здравство, на предлог на високообразовната установа на која се спроведува специјализацијата.

(4) Задолжителната обука од став (1) на овој член ја спроведуваат обучувачи овластени од страна на Министерството за здравство.

Изучување на странски јазици

Член 144-ѓ

(1) Специјалистот задолжително познава најмалку два светски јазици и тоа задолжително го познава англискиот јазик и еден од следните светски јазици како втор странски јазик: германски, француски, италијански, турски, кинески, шпански или руски јазик.

(2) Специјалистот го познава англискиот јазик најмалку на ниво Б2 според Европското јазично портфолио (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment), а другиот странски јазик на ниво А2 според Европското јазично портфолио (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment) потврдено од официјален европски тестатор, член на здружението ALTE на европски тестатори.

(3) Заради постигнување на нивото на познавање на странските јазици од став (2) на овој член, специјализантот ги изучува странските јазици во текот на целокупното траење на специјализацијата и тоа на изучување на англискиот јазик посветуваат вкупно 180 минути неделно, што може да се распореди во најмалку три наставни часови неделно во траење од по 60 минути и на изучување на другиот странски јазик посветуваат вкупно 120 минути неделно, што може да се распореди во најмалку два наставни часа неделно во траење од по 60 минути.

(4) По исклучок од став (3) на овој член, не треба да посетува часови специјализантот кој поседува меѓународно признат сертификат издаден од официјален европски тестатор, член на Здружението ALTE на европски тестатори, или уверение од меѓународна институција за познавање на англискиот јазик на Б2 нивото, а другиот странски јазик на А2 нивото. Специјализантот е должен да го достави до високообразовната установа на која се спроведува специјализацијата меѓународно признатиот сертификат, односно уверението од меѓународна институција како доказ за познавање на странските јазици на соодветното ниво.

(5) Специјализантот кој има завршено прв, втор или трет циклус на студии од областа на медицинските науки, на еден од 200-те највисоко рангирани факултети на Shanghai Ranking - ARWU (Academic Ranking of World Universities), на англиски јазик или на еден од другите јазици од став (1) на овој член, за кои студии кандидатот поседува нострифицирана диплома, не треба да посетува часови согласно став (2) на овој член за странскиот јазик на кој ги завршил студиите, а треба да посетува часови за другиот странски јазик. Тој е должен да достави до високообразовната установа на која се спроведува специјализацијата потврда или нострифицирана диплома за завршен прв, втор или трет циклус на студии на еден од 200 највисоко рангирани факултети на Shanghai Ranking - ARWU (Academic Ranking of World Universities) како доказ за познавање на странскиот јазик на кој ги завршил студиите на соодветното ниво.

(6) Странските јазици се изучуваат по завршувањето на времето за стручно усовршување на специјализантот и часовите за изучување на странските јазици не смеат да се одржуваат во текот на времето за стручно усовршување на специјализантот.

(7) При изучувањето на странските јазици особено внимание се посветува на изучувањето на медицинската терминологија на странски јазик.

(8) Високообразовната установа на која се спроведува специјализацијата е должна да овозможи изучување на англискиот јазик од страна на специјализантите во соработка со високообразовните установи од областа на филолошките науки или во соработка со други установи од областа на образованието, на кои наставата ќе ја спроведуваат лица со најмалку 10 годишно искуство во струката, а Министерството за здравство е должно да организира изучување на странските јазици кои согласно став (1) на овој член се изучуваат како втор странски јазик. Високообразовната установа на која се спроведува специјализацијата е должна да склучи договор за тестирање на специјализантите за познавање на двата странски јазици на нивото од став (2) на овој член со официјален европски тестатор, член на здружението ALTE на европски тестатори.

(9) Трошоците за изучување на англискиот јазик и другиот странски јазик и за тестирање на специјализантите, согласно став (8) на овој член, се засметани во трошоците за спроведување на специјализацијата.

Користење на стручна литература

Член 144-е

(1) Во текот на специјализацијата, односно супспецијализацијата специјализантот задолжително користи стручна литература од најдобрите 100 универзитети во светот според ранг-листата на: Shanghai Ranking - ARWU (Academic Ranking of World Universities); Times Higher Education - World University Rankings или QS World University Rankings.

(2) Стручната литература од став (1) на овој член претставува литература од која се изготвуваат прашањата за полагање на специјалистички и интермедијален испит.

(3) Листата на задолжителната стручна литература и автори од став (1) на овој член ја утврдува Владата на Република Македонија, на предлог на Министерството за здравство за секоја специјалност посебно.

Обврски на специјализантот во текот на целокупното траење на специјализацијата

Член 144-ж

(1) Во текот на секоја година на специјализација, специјализантот е должен да ги стекне предвидените вештини преку извршување на постапки, интервенции, асистенции и операции во вид и обем утврден со програмата за специјализација.

(2) Во текот на целокупното траење на специјализацијата, специјализантите од сите гранки на специјализација поминуваат најмалку вкупно 250 часа теоретска настава од соодветната гранка на специјализацијата, од кои најмногу 15% од вкупниот број на часови од предвидената теоретска настава поминуваат настава од областа на научно-истражувачката работа, донесувањето на клиничка одлука, комуникациските вештини, јавното здравство, способност на стекнување и пренесување на знаење, етика и прописи и промоција на здравјето.

(3) Наставата од соодветната гранка на специјализацијата ја организира и спроведува високообразовната установа која ја спроведува специјализацијата.

Обврски на специјализантот во првата и втората година од специјализацијата

Член 144-з

(1) Специјализантот во текот на првата и втората година на специјализација задолжително стекнува практични вештини преку обука на опрема која симулира патолошки состојби на човекот и овозможува проверка на стекнатите вештини преку дијагностички и терапевтски интервенции извршени на опремата, на конкретни случаи зададени по случаен избор, при што истовремено се врши и видеоснимање на целиот тек на интервенцијата, организирана од Медицинскиот симулациски центар.

(2) Обуката од став (1) на овој член се изведува во времетраење од најмалку еден час во текот на секој месец во годината, односно вкупно најмалку 11 часа во текот на годината.

(3) Медицинскиот симулациски центар обезбедува симулирање на најмалку 40 животозагрозувачки, односно ургенти состојби со различни витални параметри.

(4) Видеоснимката од целиот тек на интервенцијата извршена од страна на специјализантот се чува најмалку пет години по завршувањето на специјализацијата.

(5) Специјализантот во текот на првата година на специјализација задолжително успешно ги совладува и техниките на земање крв, давање инфузија, давање инјекција, преврска и мерење на витални параметри.

Интермедијален испит

Член 144-ѕ

(1) По завршувањето на втората година на специјализација, специјализантот полага интермедијален испит кој се организира за секоја гранка на медицината за која специјализантот се усовршува посебно. Успешното полагање на овој испит е услов за започнување со трета година на специјализација.

(2) Интермедијалниот испит се полага пред комисија што ја формира министерот за здравство, на предлог на високообразовната установа на која се спроведува специјализацијата, составена од тројца членови кои се доктори на наука од областа на медицината, специјалисти во истата или сродна гранка на медицината за која се спроведува специјализацијата , избрани во наставно-научни или научни звања, со издадени најмалку пет научни труда со импакт фактор и најмалку три месеци во последните пет години поминато на обука во земјите членки на ОЕЦД,. На членовите на комисијата им се определуваат заменици кои ги исполнуваат истите услови како и членовите на комисијата.

(3) Специјализантот кој полага интермедијален испит е должен да користи стручна литература што е во употреба на врвните 100 високообразовни установи од областа на медицинските науки во светот, рангирани на последната објавена листа на Центарот за универзитети од светска класа при Шангајскиот Џиао Тонг универзитет.

(4) Интермедијалниот испит се состои од три дела и тоа:

- прв дел, кој се полага писмено и со кој се проверува теоретското знаење на кандидатите стекнато во текот на извршувањето на турнусот,
- втор дел, кој се полага усно и со кој се проверува теоретското знаење на кандидатите стекнато во текот на извршувањето на турнусот, и
- практичен дел, со кој се проверува способноста на специјализантот за примена на знаењето стекнато во текот на турнусот во практика.

(5) Првиот дел на интермедијалниот испит се полага писмено по електронски пат со одговарање на определен број прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер, компјутерски генериран, чија содржина по случаен избор ја одредува софтвер од базата на прашања, со избирање на еден точен одговор од понудените пет можни одговори, од кои еден одговор е точен, два се слични и два не се точни и со решавање на студии на случај, избрани по случаен избор со помош на софтвер од базата на студии на случаи. Прашањата се класифицирани во три различни тежински групи на прашања, при што точните одговори на сите поставени прашања се оценуваат со најмногу 45 бодови. Првата група на прашања опфаќа 30 прашања, од кои секое точно одговорено прашање се оценува со 0,5 бодови. Втората група на прашања опфаќа 15 прашања, од кои секое точно одговорено прашање се оценува со еден бод. Третата група на прашања опфаќа пет студии на случај, од кои секој точно решен случај се оценува со три бода. Полагањето на првиот дел на интермедијалниот испит трае 90 минути. Специјализантот го положил првиот дел на интермедијалниот испит доколку освои најмалку 29 бодови, од кои најмалку 9 бодови од третата група на прашања.

(6) Вториот дел на интермедијалниот испит се полага по правило наредниот ден по успешно полагање на првиот дел, а најдоцна во рок од три дена од денот на одржувањето на првиот дел на интермедијалниот испит кога специјализантот успешно го положил првиот дел. Полагањето на вториот дел на интермедијалниот испит се врши со давање на усни одговори на 10 прашања, кои компјутерски се доделуваат на специјализантот по пат на случаен избор направен со помош на софтвер од базата на прашања и студии на случаи, непосредно пред почетокот на овој дел на интермедијален испит. Секое точно одговорено прашање се оценува со 5,5 бодови, при што точните одговори на сите поставени прашања се оценуваат со најмногу 55 бодови. Се смета дека специјализантот го положил вториот дел на интермедијален испит доколку освоил најмалку 38,5 бодови.

(7) Практичниот дел на интермедијалниот испит се полага по правило наредниот ден по успешно полагање на вториот дел, а најдоцна во рок од пет дена од денот на одржувањето на вториот дел на интермедијалниот испит кога специјализантот успешно го положил вториот дел. На полагањето на практичниот дел на интермедијалниот испит се проверува познавањето на стручните упатства за медицина базирана на докази преку три случаи на вистински пациенти кои се избираат на денот на полагањето на третиот дел на интермедијалниот испит, при што специјализантот треба да се запознае со случајот за време од 45 минути, да земе анамнеза, изврши физикален преглед и подготви план за дијагностички процедури и соодветен третман што ќе го презентира пред испитната комисија. Комисијата од став (2) на овој член го оценува полагањето на третиот дел на на интермедијалниот испит со оценка „положил“ или „не положил“.

(8) Базата на прашања за првиот и вториот дел од интермедијален испит содржи најмалку по 800 прашања за секоја гранка на медицината за која се спроведува специјализација, кои се од стручната литература што е во употреба на врвните 10 високообразовни установи од областа на медицинските науки во светот, рангирани на последната објавена листа на Центарот за универзитети од светска класа при Шангајскиот Циао Тонг универзитет, како и најмалку по 200 студии на случај за секоја гранка на медицината за која се спроведува специјализација.

(9) Првиот и вториот дел на интермедијалниот испит се полагаат во просторијата за полагање на интермедијалниот и специјалистичкиот испит, посебно опремена за полагање на испит со материјално-техничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањето. Полагањето на првиот и вториот дел на интермедијалниот испит се снима и во живо се емитува на веб страницата на Министерството за здравство, а ако поради технички причини снимањето се прекине, снимката од целиот испит се поставува на веб страницата на Министерството за здравство. Полагањето на практичниот дел на интермедијалниот испит не се снима и истиот се полага во амбуланта, во болничка соба или во просторија за вршење на интервенции.

(10) Во просторијата за полагање на интермедијалниот и специјалистичкиот испит, на првиот дел на интермедијалниот испит можат да присуствуваат само претседателот, членовите и секретарот на испитната комисија, а вториот дел на интермедијалниот испит е јавен.

(11) Јавноста се информира за датумот и времето на полагањето на првиот и вториот дел на интермедијалниот испит најмалку 24 часа пред одржувањето на испитот.

(12) По положувањето на интермедијалниот испит специјализантот се стекнува со статус на постар специјализант.

Национална комисија за изготвување на базите на прашања и студии на случаи за полагање на интермедијалниот и специјалистичкиот испит

Член 144-и

(1) Базата на прашања и базата на студии на случај за интермедијалниот и специјалистичкиот испит ја изготвува Националната комисија за изготвување на базите на прашања и студии на случаи за полагање на интермедијалниот и специјалистичкиот испит (во натамошниот текст: Националната комисија).

(2) Министерот за здравство ја формира Националната комисија, која е составена од десет члена кои ги исполнуваат условите од член 144-s став (2) од овој закон. Во работата на Националната комисија како нејзини членови учествуваат и сите членови на Македонската академија на науките и уметностите од областа на медицинските науки и еден претставник на Лекарската, Стоматолошката, односно Фармацевтската комора во зависност од тоа за која област на специјализација се полага интермедијалниот, односно специјалистичкиот испит.

(3) Националната комисија ги изготвува прашањата и студиите на случаи за првиот и вториот дел на интермедијалниот, односно специјалистичкиот испит користејќи ја стручната литература што е во употреба на врвните десет високообразовни установи од областа на медицинските науки во светот, рангирани на последната објавена листа на Центарот за универзитети од светска класа при Шангајскиот Циао Тонг универзитет.

(4) Националната комисија врши ревизија и ажурирање на базите на прашања и базите на студии на случаи за интермедијалниот и специјалистичкиот испит најмалку еднаш на две години.

(5) При ревизијата Комисијата особено ги има предвид промените на стручни упатства за медицина заснована на докази за одделни специјалности на кои е засновано прашањето, односно студијата на случај, бројот на специјализанти кои го одговорале, успешноста во одговарањето на истите, како и други критериуми кои можат да влијаат на подобрувањето на квалитетот на базите на прашања и базите на практични примери.

(6) Врз основа на извршената ревизија и ажурирање на базите на прашања и базите на студии на случаи, Националната комисија одлучува прашањата и студиите на случаи да бидат изменети или целосно отстранети од базите на прашања и базите на практични примери.

(7) Членовите на Националната комисија имаат право на паричен надоместок за изготвување на базата на прашања и базата на студии на случај за интермедијалниот и специјалистичкиот испит, за што решение донесува министерот за здравство.

(8) Паричниот надоместок од ставот (7) на овој член изнесува една просечна плата во Република Македонија, исплатена во претходната година, објавена од Државниот завод за статистика на Република Македонија.

Просторни услови и материјално-техничка и информатичка опрема за полагање на интермедијалниот и специјалистичкиот испит

Член 144-ј

(1) Стручните и административно-техничките работи за потребите на спроведување на интермедијалниот, односно специјалистичкиот испит ги врши Министерството за здравство, а испитот технички го спроведува високообразовната установа на која се спроведува специјализацијата.

(2) Високообразовната установа на која се спроведува специјализацијата располага со најмалку една просторија за полагање на испит, посебно опремена за полагање на стручен испит со материјално-техничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањето.

(3) Министерството за здравство и Државниот санитарен и здравствен инспекторат вршат контрола дали просторијата, односно просториите за полагање на испит е опремена во согласност со став (2) на овој член и дали опремата е во исправна состојба и изрекува времена мерка за забрана на спроведување на испитот доколку утврди неправилности која трае до отстранување на неправилностите.

(4) Критериумите во однос на просторните услови и материјално-техничката и информатичката опрема на просториите за полагање на интермедијалниот испит ги пропишува министерот за здравство.

Практична обука во општа болница или специјализирана болница, во служба за итна медицинска помош или во здравствен дом, одржување на дневна визита и присуство, односно учество при вршење на обдукција

Член 144-к

(1) Во текот на третата година на специјализација, постариот специјализант е должен да прегледува пациенти над кои треба да се изврши контролен преглед под надзор на едукаторот, а по завршување на третата година на специјализација постариот специјализант е должен да прегледува пациенти над кои треба да се изврши контролен преглед самостојно, без надзор на еду-

каторот и пациенти кои биле упатени на специјалистичко-консултативен преглед по прв пат под надзор на едукаторот.

(2) Постариот специјализант во текот на третата година на специјализација спроведува турнус во траење од најмалку два месеци во општа болница или специјализирана болница во Република Македонија.

(3) Распоредот на постарите специјализанти во општите болници и специјализираните болници го прави Министерството за здравство, на заеднички предлог на високообразовната установа на која се спроведува специјализацијата и овластената здравствена установа во која се спроведува специјалниот дел од специјалистичкиот стаж на специјализантот.

(4) За периодот поминат во општа болница или специјализирана болница, постариот специјализант има право на надомест на патни трошоци во висина на автобуски билет или железнички билет на товар на здравствената установа која го упатила на специјализација.

(5) Постариот специјализант во текот на третата година на специјализација задолжително изведува најмалку една дневна визита дневно во здравствената установа во која се спроведува турнусот, која не смее да биде во исто време со редовната визита на специјалистите и која тој ја врши индивидуално, а не во група со други специјализанти.

(6) При дневната визита постариот специјализант е должен да го посети секој хоспитализиран пациент во здравствената установа во која се спроведува турнусот, да се запознае со неговата здравствена состојба, да го распраша пациентот за неговата здравствена состојба доколку е контактибилен, да провери дали ја примил препишаната терапија и дали има несакана реакција на терапијата.

(7) Постариот специјализант води специјализантски дневник за дневните визити (во натамошниот текст: специјализантскиот дневник), во кој при изведувањето на дневната визита внесува податоци за секој пациент одделно, а особено внесува податоци за поставената дијагноза со проверка на секој елемент од постапувањето согласно упатствата за медицина базирана на докази и споредба со преземените активности од страна на специјалистите кои го лекуваат пациентот.

(8) Доколку при дневната визита постариот специјализант утврди дека пациентот не се лекува согласно упатствата за медицина базирана на докази должен е веднаш без одлагање да го извести специјалистот што го лекува пациентот и менторот, а доколку тие не преземат соодветни мерки го известува и директорот на здравствената установа во која се спроведува турнусот.

(9) Директорот на здравствената установа во која се спроведува турнусот е должен да преземе соодветни мерки во случајот од став (8) на овој член, кога постариот специјализант до него доставил известување дека одреден пациент не се лекува согласно упатствата за медицина базирана на докази.

(10) Временскиот распоред на дневните визити за секој постар специјализант одделно го определува директорот на јавната здравствена установа и истиот јавно се објавува.

(11) Правилно и целосно пополнет специјализантски дневник е услов за полагање на специјалистички испит.

(12) Менторот, едукаторот и директорот на здравствена установа во која се спроведувал соодветниот турнус од специјализацијата, со свој потпис и факсимил потврдуваат дека специјализантскиот дневник е правилно и целосно пополнет и дека дневните визити се реализирани.

(13) Во текот на последната и претпоследната година на специјализација постариот специјализант присуствува на најмалку пет обдукции годишно и тоа сам или во група со други специјализанти, што зависи од бројот на расположливи обдукции, освен специјализантот на хируршки гранки кој од првата година на специјализација како член на тимот кој ја врши обдукцијата учествува во извршувањето на најмалку пет обдукции годишно заради стекнување на практично знаење од областа на анатомијата и истражувањето и изучувањето на градбата на организмот со помош на дисекција.

(14) Во текот на последната година на специјализација постариот специјализант задолжително спроведува турнуси, каде што е активно вклучен во планот за работа на:

- служба за итна медицинска помош, во траење од најмалку еден месец;
- болница или во здравствен дом со седиште во општината каде што има седиште јавната здравствена установа која го упатила здравствениот работник или здравствениот соработник на специјализација, во траење од најмалку три месеци;
- ургентен центар или клиничка болница, во траење од најмалку 15 работни денови.

(15) Временскиот распоредот на турнусите од ставот (14) на овој член го утврдува Министерството за здравство, на предлог на високообразовната установа на која се спроведува специјализацијата, односно супспецијализацијата.

(16) Формата и содржината на специјализантскиот дневник за дневните визити и начинот на неговото пополнување го утврдува министерот за здравство, на предлог на високообразовната установа од областа на медицинските науки на која се спроведува специјализацијата.

(17) По донесувањето на подзаконскиот акт од став (16) на овој член, Министерството за здравство е должно веднаш да го објави на веб страницата на Министерството и во „Службен весник на Република Македонија“.

Времена лиценца за работа како постар специјализант и факсимил на постар специјализант

Член 144-л

(1) По истекот на третата година од специјалистичкиот стаж, постариот специјализант се стекнува со времена лиценца за работа како постар специјализант во гранката на медицината во која специјализира, која ја користи до завршување на стажот на специјализација согласно програмата за специјализација.

(2) Времената лиценца за работа како постар специјализант ја издава Лекарската комора на Македонија на барање на специјализантот, кој барањето за издавање на времена лиценца го доставува наредниот ден по истекот на третата година од специјалистичкиот стаж, а кон барањето приложува:

1) диплома за завршено соодветно образование од областа на медицината;
2) доказ за положен стручен испит,
3) доказ за положен интермедијален испит, и
4) доказ за спроведени три години специјалистички стаж.

(3) Лекарската комора на Македонија е должна времената лиценца за работа како постар специјализант да ја издаде во рок од седум дена од денот на приемот на барање на специјализантот од став (2) на овој член.

(4) Министерот за здравство издава одобрение за изработка и користење на времен факсимил на постариот специјализант од став (1) на овој член кој го користи при вршењето на прегледите, постапките и интервенциите во здравствени установи во кои се спроведуваат турнусите.

(5) Времениот факсимил од став (4) на овој член може да се употребува до завршување на стажот на специјализацијата согласно програмата за специјализација, во јавните здравствени установи во кои се спроведуваат турнусите до полагањето на специјалистичкиот испит, без можност за повторно издавање на одобрение.

(6) Во одобрението од ставот (4) на овој член се наведува дека се издава на постар специјализант врз основа на овој закон.

(7) Прегледите и интервенциите што ги врши постариот специјализант од став (1) на овој член се закажуваат преку електронската листа на закажани прегледи и интервенции.

Специјализација на хируршки и на интернистички гранки

Член 144-љ

(1) Специјализантот во текот на првото полугодие од прва година на специјализација на хируршка, односно интернистичка гранка задолжително успешно извршува најмалку три интервенции на симулирани животозагрозувачки состојби на симулатор во Медицинскиот симулациски центар, при што се врши и видеоснимање на целиот тек на интервенцијата.

(2) Медицинскиот симулациски центар на специјализантот на хируршки гранки му издава потврда доколку успешно изврши најмалку три хируршки интервенции на симулатор согласно став (1) на овој член.

(3) Доколку специјализантот не изврши успешно најмалку три хируршки интервенции на симулатор согласно став (1) на овој член, Медицинскиот симулациски центар на специјализантот не му издава потврда и периодот на специјализација му се продолжува за периодот кој му е потребен за успешно да изврши најмалку три хируршки интервенции на симулатор.

(4) Специјализантот на хируршки гранки на специјализација асистира и извршува хируршки интервенции согласно програмата за специјализација на хируршки гранки, кога врши работи како асистент на хируршки интервенции и како хирург оператор, заедно со неговиот ментор и/или едукатор.

(5) Специјализант на интернистичките гранки на специјализација е должен да стекне вештини на неинвазивни и инвазивни дијагностички методи во обем утврден со програмата за специјализација.

(6) Специјализантот во последна година на специјализација на интернистички гранки на специјализација во текот на спроведувањето на турнусите задолжително се стекнува со вештини на земање на аспирациони, тенкоиглени и/или ендоскопски биопсии, при што е должен да спроведе самостојно најмалку онолку интервентни дијагностички процедури колку што е утврдено во планот и програмата за соодветната специјализација.

Член 18

Насловот на членот 145 и членот 145 се менуваат и гласат:

„Услови за полагање на специјалистички испит

Член 145

(1) По спроведување на сите постапки и интервенции содржани во планот и програмата за специјализација, а пред полагањето на специјалистичкиот испит, специјализантот полага специјалистичкиот испит.

(2) За полагање на специјалистичкиот испит специјализантот, треба:

- да има книшка за специјализација со уредно завршени и заверени делови од стажот на специјализацијата,
- да ги има положено сите колоквиуми,
- да има писмена согласност дадена од менторот, и
- самостојно како автор или заедно со други автори како коавтор да има објавено најмалку еден научен труд во меѓународно списание кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат најмалку пет земји, при што бројот на членовите од една земја не може да надминува 40% од вкупниот број на членови, кое се издава најмалку пет години непрекинато.

Член 19

По членот 145 се додаваат три нови наслови и три нови членови 145-а, 145-б и 145-в, кои гласат:

„Полагање на специјалистички испит

Член 145-а

(1) По совладувањето на планот и програмата за специјализација, специјализантот во присуство на менторот, полага специјалистички испит.

(2) Специјалистичкиот испит од став (1) на овој член, специјализантот го полага најдоцна шест месеци од денот на завршување на стажот на специјализацијата пред испитна комисија формирана од министерот за здравство, на предлог на високообразовната установа на која се спроведува специјализацијата.

(3) Испитната комисија од став (2) на овој член, е составена од тројца членови кои се доктори на медицински науки, специјалисти во истата или сродна гранка на медицината за која се спроведува специјализацијата, избрани во наставно-научни или научни звања, со издадени најмалку пет научни труда со импакт фактор и најмалку три месеци во последните пет години поминато на обука во земјите членки на ОЕЦД,.. На членовите на комисијата им се определуваат заменици кои ги исполнуваат истите услови како и членовите на комисијата. Член на испитната комисија не може да биде менторот кој учествувал во спроведувањето на специјалистичкиот стаж.

(4) Пријавата за полагање на специјалистичкиот испит се поднесува најмалку месец дена пред да се полага испитот.

(5) Високообразовната установа на која се спроведува специјализацијата го одобрува полагањето на специјалистичкиот испит и го определува датумот на полагање на специјалистичкиот испит.

(6) Специјализантот кој полага специјалистички испит е должен да користи стручна литература што е во употреба на врвните десет високообразовни установи од областа на медицинските науки во светот, рангирани на последната објавена листа на Центарот за универзитети од светска класа при Шангајскиот Џиао Тонг универзитет.

(7) Специјалистичкиот испит се состои од три дела и тоа:

- прв дел, кој се полага писмено и со кој се проверува теоретското знаење на кандидатите стекнато во текот на извршувањето на турнусот,
- втор дел, кој се полага усно и со кој се проверува теоретското знаење на кандидатите стекнато во текот на извршувањето на турнусот, и
- практичен дел, со кој се проверува способноста на специјализантот за примена на знаењето стекнато во текот на стажот на специјализација во практика.

(8) Првиот дел на специјалистички испит се полага писмено по електронски пат со одговарање на определен број прашања во вид на решавање на електронски

тест на компјутер, компјутерски генериран, чија содржина по случаен избор ја одредува софтвер од базата на прашања, со избирање на еден точен одговор од понудените пет можни одговори, од кои еден одговор е точен, два се слични и два не се точни и со решавање на студии на случај, избрани по случаен избор со помош на софтвер од базата на студии на случаи. Прашањата се класифицирани во три различни тежински групи на прашања, при што точните одговори на сите поставени прашања се оценуваат со најмногу 45 бодови. Првата група на прашања опфаќа 30 прашања, од кои секое точно одговорено прашање се оценува со 0,5 бодови. Втората група на прашања опфаќа 15 прашања, од кои секое точно одговорено прашање се оценува со еден бод. Третата група на прашања опфаќа пет студии на случај, од кои секој точно решен случај се оценува со три бода. Полагањето на првиот дел на специјалистички испит трае 90 минути, од кои најмалку 30 минути се посветени на третата група прашања. Специјализантот го положил првиот дел на специјалистички испит доколку освои најмалку 29 бодови, од кои најмалку 9 бодови од третата група на прашања.

(9) Вториот дел на специјалистички испит се полага по правило наредниот ден по успешно полагање на првиот дел, а најдоцна во рок од три дена од денот на одржувањето на првиот дел на специјалистички испит кога специјализантот успешно го положил првиот дел. Полагањето на вториот дел на специјалистички испит се врши со давање на усни одговори на 10 прашања, кои компјутерски се доделуваат на специјализантот по пат на случаен избор направен со помош на софтвер од базата на прашања и студии на случаи, непосредно пред почетокот на овој дел на специјалистички испит. Секое точно одговорено прашање се оценува со 5,5 бодови, при што точните одговори на сите поставени прашања се оценуваат со најмногу 55 бодови. Се смета дека специјализантот го положил вториот дел на специјалистички испит доколку освоил најмалку 38,5 бодови.

(10) Практичниот дел на специјалистичкиот испит се полага по правило наредниот ден по успешно полагање на вториот дел, а најдоцна во рок од пет дена од денот на одржувањето на вториот дел на специјалистичкиот испит кога специјализантот успешно го положил вториот дел. На полагањето на практичниот дел на специјалистичкиот испит се проверува познавањето на стручните упатства за медицина базирана на докази преку три случаи на вистински пациенти кои се избираат на денот на полагањето на третиот дел на специјалистичкиот испит, при што специјализантот треба да се запознае со случајот за време од 45 минути, да земе анамнеза, изврши физикален преглед и подготви план за дијагностички процедури и соодветен третман што ќе го презентира пред испитната комисија. Специјализантот на хируршки гранки е должен да изврши една хируршка интервенција, а специјализантот на интернистички гранки е должен да изврши најмалку три интервенции или други дијагностички постапки. Комисијата од став (2) на овој член го оценува полагањето на третиот дел на специјалистичкиот испит со оценка „положил“ или „не положил“.

(11) Базата на прашања за првиот и вториот дел од специјалистички испит содржи најмалку по 1.500 прашања за секоја гранка на медицината за која се спроведува специјализација, кои прашања се од стручната литература што е во употреба на врвните 100 високообразовни установи од областа на медицинските науки во светот, рангирани на последната објавена листа на Центарот за универзитети од светска класа при Шангајскиот Циао Тонг универзитет, како и од најмалку по 500 практични примери за секоја гранка на медицината за која се спроведува специјализација.

(12) Првиот и вториот дел на специјалистичкиот испит се полагаат во просторијата за полагање на интермедијалниот и специјалистичкиот испит, посебно опремена за полагање на испит со материјално-техничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањето. Полагањето на првиот и вториот дел на специјалистичкиот испит се снима и во живо се емитува на веб страницата на Министерството за здравство, а ако поради технички причини снимањето се прекине, снимката од целиот испит се поставува на веб страницата на Министерството за здравство. Полагањето на третиот дел на специјалистичкиот испит не се снима и истиот се полага во амбуланта, во болничка соба или во просторија за вршење на интервенции.

(13) Во просторијата за полагање на интермедијалниот и специјалистичкиот испит, на првиот дел на специјалистичкиот испит можат да присуствуваат само претседателот, членовите и секретарот на испитната комисија, а вториот дел на специјалистичкиот испит е јавен.

(14) При полагањето на специјалистичкиот испит времетраењето на испитот е однапред определено и пречекорувањето на времетраењето значи дека испит не е положен.

Член 145-б

(1) За полагањето на специјалистичкиот испит се води записник во кој испитната комисија констатира дека специјализантот го положил, односно не го положил испитот. Записникот го потпишуваат сите членови на комисијата и записничарот.

(2) Специјализантот кој не го положил првиот или вториот, односно практичниот дел од специјалистичкиот испит има право повторно да го полага тој дел во рок од најмалку 30 дена, а најмногу 60 дена од денот кога по прв пат било спроведено полагањето на тој дел од специјалистичкиот испит.

(3) Специјализантот кој не го положил испитот има право повторно да го полага испитот уште еднаш. Доколку и по повторното полагање специјализантот не го положи специјалистичкиот испит, се упатува на повторно спроведување на специјалистички стаж со времетраење кое го одредува испитната комисија и кое не може да биде пократко од 90 дена.

(4) Доколку специјализантот не се пријави за полагање на специјалистичкиот испит во рокот од член 145-а став (2) од овој закон или без оправдани причини се откаже од понатамошно полагање на испитот кој започнал да го полага, се смета дека испитот не го положил и има право повторно да го полага испитот уште еднаш во рок кој ќе го определи испитната комисија, а кој не може да биде подолг од 90 дена од истекот на рокот од член 145-а став (2) од овој закон, односно од денот кога се откажал од полагање на испитот.

(5) Доколку специјализантот не го положи специјалистичкиот испит во рок од една година од денот на завршувањето на стажот на специјализација, го губи правото за полагање на тој испит, освен за случаите на подолго отсуство поради болест и повреда, како и спреченост од работа поради бременост, раѓање и мајчинство.

Обука на специјализантот во странство

Член 145-в

(1) Специјализантот се стекнува со стручен назив специјалист, од соодветната гранка на специјализација ако има:

1) уверение за положен специјалистички испит, и

2) доказ за посетена обука на специјализантот во странство во земја членка на ОЕЦД или на Европската Унија, во времетраење од три месеци.

(2) Заради исполнување на условот од став (1) точка 2) на овој член, по положувањето на специјалистичкиот испит, Министерството за здравство го упатува и ги надоместува трошоците за обука на специјализантот вработен во јавна здравствена установа во странство во земја членка на ОЕЦД или на Европската Унија, во времетраење од три месеци.

(3) Специјализантот запишан на специјализација, односно супспецијализација во согласност со член 150 од овој закон, сам ги надоместува трошоците за обука во странство во земја членка на ОЕЦД или на Европската Унија, во времетраење од три месеци, која ја посетува заради исполнување на условот од став (1) точка 2) на овој член.

(4) Специјализантот запишан на специјализација во согласност со член 150 од овој закон, има право да бара Министерството за здравство да ги надомести трошоците за обука во странство во земја членка на ОЕЦД или на Европската Унија, во времетраење од три месеци за што склучува договор со Министерството за здравство, со кој се уредуваат меѓусебните права и обврски, а особено во однос на обврската специјализантот да работи во јавна или приватна здравствена установа во Република Македонија најмалку три години по стекнувањето на статусот специјалист, како и висината на средствата што треба да ги надомести специјализантот ако по негово барање или по негова вина не ја исполни оваа обврска.

(5) Висината на средствата што треба да ги надомести специјализантот ако не ја исполни обврската од став (4) на овој член не може да биде помала од десеткратен износ на висината на трошоците за обука во странство во земја членка на ОЕЦД или на Европската Унија во времетраење од три месеци од став (4) на овој член. “

Член 20

По членот 146 се додава нов наслов и нов член 146-а, кои гласат:

„Престанок на овластувањето на менторот, коментерот и едукаторот

Член 146-а

На менторот, коментерот и едукаторот во текот на специјализацијата, односно супспецијализацијата може да му престане овластувањето за менторство, коментерство и едукатор во случај на престанок на договорот за вработување, подолготрајно отсуство поради болест и повреда, во случај на спреченост од работа поради поради бременост, раѓање и мајчинство или подолготрајно отсуство поради усовршување во странство.“

Член 21

По членот 150 се додаваат три нови наслова и три нови члена 150-а, 150-б и 150-в, кои гласат:

„Можност за продолжување на специјализација, односно супспецијализација на товар на јавна здравствена установа

Члн 150-а

(1) Здравствените работници и здравствените соработници вработени во јавна здравствена установа и запишани на специјализација, односно супспецијализација во согласност со член 150 од овој закон, можат да поднесат барање до јавната здравствена установа во која се вработени за продолжување на специјализацијата, односно супспецијализацијата на товар на јавната здравствена установа во која се вработени.

(2) Јавната здравствена установа го одобрува барањето од став (1) на овој член со донесување на решение ако специјализацијата, односно супспецијализацијата на која е запишан здравствениот работник, односно здравствениот соработник е за гранка на медицината, стоматологијата, фармацијата и други области кои ја сочинуваат дејноста на здравствената установа, како и доколку е во согласност со Програмата за потребата од специјалистички и супспецијалистички кадри од членот 148 од овој закон и ако здравствениот работник, односно здравствениот соработник ги исполнува условите од членот 141 од овој закон.

(3) Јавната здравствена установа која го одобрила барањето од став (1) на овој член ги надоместува трошоците за спроведување на специјализацијата, односно супспецијализацијата од денот на донесувањето на решението од став (2) на овој член.

Член 150-б

(1) Трошоците за специјализација, односно супспецијализација на здравствените работници, односно здравствените соработници запишани на специјализација, односно супспецијализација во согласност со член 150 од овој закон, кои се вработиле во јавна здравствена установа која врши специјалистичко-консултативна и болничка дејност, продолжува да ги надоместува јавната здравствена установа од денот на склучувањето на договор за работа, ако се исполнети следните услови:

- специјализацијата, односно супспецијализацијата на која е запишан здравствениот работник, односно здравствениот соработник е за гранка на медицината, стоматологијата, фармацијата и други области кои ја сочинуваат дејноста на здравствената установа,
- ако во согласност со Програмата за потребата од специјалистички и супспецијалистички кадри од членот 148 од овој закон и
- ако здравствениот работник, односно здравствениот соработник ги исполнува условите од членот 141 од овој закон.

(2) Вработувањето на здравствените работници, односно на здравствените соработници од став (1) на овој член престанува доколку здравствениот работник, односно здравствениот соработник не склучи договор за специјализација, односно супспецијализација со јавната здравствена установа во која е вработен.

Работна специјализација

Член 150-в

(1) Специјализантот запишан на специјализација во согласност со член 150 од овој закон, за време на специјализацијата, надвор од времето за стручно усовршување од член 144-в од овој закон, може да работи:

- како избран лекар;
- во дежурните служби на јавните здравствени установи;
- во службите за итна медицинска помош на јавните здравствени установи, и
- во остварување на правото на пациентите на здравствена заштита на примарно ниво во здравствен дом кој има седиште во подрачјето во кое е опфатена општината во која се наоѓа местото на живеење на пациентот согласно член 32-а од овој закон, односно како рурален доктор.

(2) Кога специјализантот од став (1) на овој член работи како избран лекар, има право да користи факсимил на доктор на општа медицина и да дава, односно да продолжи да дава здравствени услуги на пациентите кои го избрале за избран лекар согласно член 32 од овој закон, како и да вработи доктор на медицина кој ќе биде негова замена за време на времето за стручно усовршување од член 144-в од овој закон.

(3) Кога специјализантот од став (1) на овој член работи во дежурните служби на јавните здравствени установи, во службите за итна медицинска помош и во здравствен дом на примарно ниво, во остварување на правото на пациентите на здравствена заштита на примарно ниво во здравствен дом во кој се врши здравствена дејност на примарно ниво и кој има седиште во подрачјето во кое е опфатена општината во која се наоѓа местото на живеење на пациентот согласно член 32-а од овој закон, тој има право на исплата на надоместок, кој зависи од бројот на работни часови што специјализантот ги поминал во овие служби.

Член 22

Во член 151, ставот (2) се менува и гласи:

„(2) Министерството за здравство врши признавање на специјализации и супспецијализации завршени во странство, како и делови од специјализации и супспецијализации завршени во странство од страна на специјализанти и супспецијализанти кои се запишани на специјализација, односно супспецијализација во Република Македонија и се упатени делови од специјализацијата, односно супспецијализацијата или целокупниот специјалистички стаж да го спроведат и завршат во странство согласно програма на Владата на Република Македонија.“

По ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

„(4) По исклучок од став (3) на овој член, Министерството за здравство врши признавање со донесување на решение врз основа на доставен сертификат издаден од здравствената установа од странство, односно високообразовната установа од странство, без спроведување на постапка и без формирање на комисија, на деловите од специјализации и супспецијализации завршени во странство од страна на специјализанти и супспецијализанти кои се запишани на специјализација, односно супспецијализација во Република Македонија и се упатени делови од специјализацијата, односно супспецијализацијата или целокупниот специјалистички стаж да го спроведат и завршат во странство согласно програма на Владата на Република Македонија.“

Ставот (4) станува став (5).

Член 23

По членот 151 се додава нов наслов и нов член 151-а, кои гласат:

„ Примена на одредбите за специјализација

Член 151-а

(1) Членовите од 144-а до 144-љ од овој закон се однесуваат на специјализација на здравствените работници со завршено високо образование од областа на медицината.

(2) Членовите од 144-а до 144-љ од овој закон не се однесуваат на здравствените работници со завршено високо образование од областа на медицината кои спроведуваат специјализација по епидемиологија, имунологија, хумана генетика, клиничка фармакологија, клиничка фармакотерапија, медицинска биохемија, медицина на трудот, медицинска микробиологија со паразитологија, нуклеарна медицина, патолошка анатомија, судска медицина, социјална медицина, спортска медицина и хигиена со здравствена екологија. “

Член 24

По членот 152 се додава нов наслов и нов член 152-а, кои гласат:

„Одговорност на здравствените работници и здравствените соработници за применување и почитување на принципите и правилата на однесување и работење

Член 152-а

(1) Здравствените работници и здравствените соработници во својата работа, делување и однесување се должни да ги применуваат и почитуваат принципите и правилата на однесување и работење утврдени од министерот за здравство со протокол согласно член 27 став (5) од овој закон, со цел да се обезбеди примена и почитување на принципите на законитост, професионален интегритет, ефикасност, ефективност и посветеност при вршењето на нивните службени должности.

(2) За постапување спротивно на став (1) од овој член и одредбите утврдени со протоколот од член 27 став (5) од овој закон, здравствените работници и здравствените соработници одговараат дисциплински за дисциплински престап.

Член 25

Во членот 155-ѓ, во став (1), по зборовите „ ниво Д1 –“ се додаваат зборовите „доктори на науки и„.

Член 26

Во член 161 во ставот (1) по зборот „условите“ се додаваат зборовите „спроведува интервју и“.

Член 27

По членот 165, се додава нов наслов и нов член 165-а, кој гласи:

„Физички и психички интегритет, личност, достоинство и сигурност на здравствените работници и здравствените соработници

Член 165-а

(1) Здравствен работник со завршено високо, вишо и средно образование и здравствен соработник со завршено високо образование кога врши здравствена дејност и дава здравствени услуги се смета како службено лице кое врши службена должност врз основа на овластување дадено со овој закон.

(2) Физичкиот и психичкиот интегритет, личноста и достоинството на здравствените работници и здравствените соработници од став (1) на овој член, како и нивната сигурност мора да се почитуваат и овие здравствени работници и здравствени соработници имаат право на заштита на овие права кога вршат здравствена дејноста и даваат здравствени услуги како службена должност.

(3) Напад врз здравствен работник и здравствен соработник при вршење на здравствена дејност и давање на здравствени услуги како службена должност се смета како напад врз службено лице при вршење на здравствена дејност и давање на здравствени услуги како службена должност.“

Член 28

Насловот на членот 169 и член 169 се менуваат и гласат:

„Ознаки и одговорност за носење на ознака

Член 169

(1) Здравствениот работник, односно здравствениот соработник е должен во текот на работното време на работното место да носи на видно место ознака во форма на картичка која содржи фотографија на здравствениот работник, односно здравствениот соработник, неговото лично име, работното место и здравствената установа во која работи.

(2) Директорот на јавната здравствена установа е одговорен да организира и обезбеди здравствените работници, односно здравствените соработници да носат на видно место ознака согласно став (1) од овој член и е должен да поведе дисциплинска постапка против здравствениот работник, односно здравствениот соработник кој не ја носи ознаката од став (1) на овој член, во рок од седум дена од денот на дознавањето на причината за поведување на дисциплинска постапка.“

Член 29

Во членот 178, по став (1) се додаваат четири нови става (2), (3), (4) и (5), кои гласат:

„(2) Заради одржување и надградба на стручните знаења, способности и вештини, здравствениот работник, односно здравствениот соработник кој е избран или именуван на државна или јавна функција утврдена со закон, има право по истекот на работното време на органот на државната власт или органот на единицата на локална самоуправа, јавното претпријатие, агенцијата и друга институција основана со закон, повремено да ги извршува работите и работните задачи на здравствениот работник, односно здравствениот соработник во јавната здравствена установа каде што му мирува вработувањето согласно став (1) на овој член, за што е лично одговорен, а одговара и дисциплински, како и за штетата што на работа или во врска со работата ја предизвикал на здравствената установа.

(3) По исклучок од став (2) на овој член, здравствениот работник, односно здравствениот соработник кој е избран или именуван на државна или јавна функција утврдена со закон, може со одобрение од Министерството за здравство повремено да врши здравствена дејност и во друга јавна здравствена установа, различна од јавната здравствена установа каде што му мирува вработувањето согласно став (1) на овој член.

(4) Здравствениот работник, односно здравствениот соработник кој е избран или именуван на државна или јавна функција утврдена со закон, во случаите од ставовите (2) и (3) на овој член, има право да ги врши работите и работните задачи на здравствениот работник, односно здравствениот соработник најмногу 15 часа неделно, за што нема право на исплата на плата и надоместоци на плата, додатоци на плата и надоместок на трошоци поврзани со работата под услови и критериуми утврдени со закон, колективен договор и договор за вработување согласно член 165 од овој закон, ниту пак има право на исплата на надоместок по било кој друг основ.

(5) Здравствениот работник со високо образование од областа на медицината кој е избран или именуван на државна или јавна функција утврдена со закон, има право да го користи факсимилот за вршење на здравствена дејност во случаите од ставовите (2) и (3) на овој член.

Член 30

Во член 186 став (1) во точката 19) на крајот на реченицата точката се заменува со запирка и се додаваат десет нови точки 20), 21), 22), 23), 24), 25), 26), 27),28) и 29), кои гласат

„20) неприменување и непочитување на принципите и правилата на однесување и работење по кои здравствените работници и здравствените соработници се должни да постапуваат во извршувањето на работата со цел да се обезбеди примена и почитување на принципите на законитост, професионален интегритет, ефикасност, ефективност и посветеност при вршењето на нивните службени должности, утврдени од министерот за здравство со правилникот за хоспитална култура согласно член 27 став (5) од овој закон,

21) нејавувањето на работа во здравствената установа и неизвршувањето на работните обврски согласно патниот налог од член 28 став (4) од овој закон, од страна на здравствениот работник односно здравствениот соработник кој е упатен на работа со патниот налог, претставува дисциплински прекршок;

22) неизвршување на преглед и/или интервенција во терминот закажан преку електронската листа на закажани прегледи и интервенции од страна на здравствениот работник, односно здравствениот соработник без за тоа да постојат објективни и оправдани причини согласно член 39-б став (2) од овој закон или започнување на извршувањето на прегледот, односно интервенцијата со задоцнување од страна на здравствениот работник односно здравствениот соработник за што не постојат објективни и оправдани причини согласно член 39-б став (2) од овој закон;

23) непрепраќање на известувањето од страна на раководителот на внатрешната организациона единица во јавната здравствена установа до работоводниот орган на јавната здравствена установа согласно членот 39-б став (8) од овој закон;

24) неформирање на комисија за водење на дисциплинска постапка за дисциплинскиот престап и/или недонесување на решение за изрекување на дисциплинска мерка од страна на работоводниот орган на јавната здравствена установа до кој било доставено известување согласно членот 39-б став (8) од овој закон;

25) неприсуство на лицето вработено во јавната здравствена установа кое согласно членот 39-б став (14) од овој закон ќе биде должно постојано да биде присутно во чекалната и на сите пациенти затекнати во чекалната и на пациентите кои ќе дојдат во закажаниот термин, во лична и непосредна комуникација да им ги соопшти и образложи причините за немањето можност прегледот, односно интервенцијата да биде извршена во закажаниот термин, како и да им закаже нов термин преку електронската листа на закажани прегледи и интервенции доколку прегледот, односно интервенцијата не била извршена, несоопштување и необразложување во лична и непосредна комуникација од негова страна на причините за немањето можност прегледот, односно интервенцијата да биде извршена во закажаниот термин, незакажување на нов термин преку електронската листа на закажани прегледи и интервенции доколку прегледот, односно интервенцијата не била извршена;

26) непосетување на обука од страна на здравствениот работник кој дава специјалистичко - консултативни услуги од став (1) на овој член во согласност со член 39-ј став (5) од овој закон;

27) невнесување на податокот дека одредена медицинска опрема е во неисправна состојба веднаш по настапувањето на неисправноста од страна на лицата кои ја водат, објавуваат и ажурираат електронската листа на закажани прегледи и интервенции;

28) неевидентирање на своето присуство преку системот за евиденција на работно време во здравствената установа во која се спроведува турнусот, согласно распоредот на времето за стручно усовршување од страна на специјализантот;

29) внесување на неточни и/или неверодостојни податоци за резултатите од работењето во интегрираниот здравствен информатички систем согласно член 219 од овој закон, добиени од здравствениот работник и/или од раководителот на внатрешната организациона единица.“

Член 31

По членот 193 се додава нов наслов и нов член 193-а, кои гласат:

„Постапка во случај на одговорност на здравствените работници и здравствените соработници за непримену-вање и непочитување на принципите и правилата на однесување и работење

Член 193-а

(1) Пациентот или членовите на семејството на пациентот поднесуваат претставка во писмена форма или усно на записник до директорот, односно директорите на јавната здравствена установа, со која го изразуваат своето незадоволство поради неприменување и непочитување од страна на здравствените работници и здравствените соработници на принципите и правилата на однесување и работење утврдени од министерот за здравство со правилникот за хоспитална култура согласно член 27 став (5) од овој закон. Во претставката задолжително се наведува телефон за контакт и точна адреса заради контакт со подносителот на претставката.

(2) Подносителот на претставката од став (1) на овој член не смее да биде повикан на одговорност, ниту да трпи какви било штетни последици поради поднесувањето на претставката, освен доколку подносителот во претставката изнесува или пронесува нешто невистинито што може да наштети на честа и угледот на здравствениот работник, односно на здравствениот соработник поради што здравствениот работник, односно здравствениот соработник може да поднесе тужба.

(3) Постапувањето по претставката од став (1) на овој член опфаќа задолжително одржување на состанок со подносителот на претставката, прибирање и анализа на податоци за фактите и околностите од значење за оценување на наводите во претставката и преземање на потребни дејствија и мерки за остварување на правата на подносителот на претставката.

(4) Состанок со подносителот на претставката од став (1) на овој член одржува и директорот, односно директорите на јавната здравствена установа, во присуство на дипломиран правник вработен во јавната здравствена установа и/или координаторот за квалитет.

(5) Јавната здравствена установа не постапува по анонимна претставка, освен ако се работи за прашања од јавен интерес утврден со закон.

(6) Директорот, односно директорите на јавната здравствена установа се должни да му одговорат на подносителот на претставката од став (1) на овој член за основаноста на претставката во рок од 15 дена од приемот на претставката.

(7) Ако при постапувањето по претставката, се утврди дека на подносителот на претставката му е повредено право или му е нанесена штета, директорот, односно директорите на јавната здравствена установа ќе ги преземат потребните мерки согласно со закон за отстранување на повредата на правото, односно причинетата штета, а раководителот на внатрешната организациона единица во јавната здравствена установа во која е распореден здравствениот работник, односно здравствениот соработник против кој е поднесена претставката задолжително ќе поднесе барање за поведување на дисциплинска постапка против тој здравствен работник, односно здравствен соработник против кој е поднесена претставката согласно член 152-а став (2) од овој закон.

(8) Директорот на јавната здравствена установа формира комисија за водење на дисциплинска постапка за дисциплинскиот престап согласно член 152-а став (2) од овој закон во рок од три дена од денот кога ќе се утврди дека на подносителот на претставката му е повредено право или му е нанесена штета и го известува подносителот на претставката од став (1) на овој член дека е формирана комисија во рок од три дена од денот на формирањето на комисијата.

(9) Директорот на јавната здравствена установа во рок од 15 дена од денот на започнувањето на постапката, врз основа на предлог на комисијата од став (8) на овој член донесува решение за изрекување на дисциплинска мерка за дисциплински престап. Примерок од решението за изрекување на дисциплинска мерка за дисциплински престап директорот на јавната здравствена установа доставува до подносителот на претставката во рок од три дена од денот на донесувањето на решението.

(10) Недобивање на известување за формирање на комисија за водење на дисциплинска постапка за дисциплинскиот престап, односно недобивање на решение за изрекување на дисциплинска мерка за дисциплински престап во роковите утврдени во ставовите (8) и (9) на овој член, се смета како комисијата за водење на дисциплинска постапка за дисциплинскиот престап да не е формирана, односно дисциплинската мерка за дисциплинскиот престап не е изречена.

(11) Подносителот на претставката од став (1) на овој член има право да достави претставка до Министерството за здравство доколку во роковите утврдени во ставовите (8) и (9) на овој член не добие известување за формирање на комисија за водење на дисциплинска постапка за дисциплинскиот престап, односно не добие решение за изрекување на дисциплинска мерка за дисциплински престап. Во прилог на претставката, пациентот доставува копија од претставката во писмена форма, односно копија од записникот во случај кога претставката е дадена усно на записник.

(12) Во случајот од ставот (11) на овој член министерот за здравство за директорот на јавната здравствена установа ќе определи договорна казна согласно член 104 став (4) од овој закон во висина од 200 евра во денарска противвредност.

(13) Во случајот од ставот (11) на овој член, доколку до директорот на јавната здравствена установа била доставена претставка, но тој не формирал комисија за водење на дисциплинска постапка за дисциплинскиот престап, ниту донел решение за изрекување на дисциплинска мерка, директорот на јавната здравствена установа е должен против здравствениот работник, односно здравствениот соработник против кој е поднесена претставка да поведе дисциплинска постапка за дисциплински престап согласно став (8) на овој член.

(14) Во случајот од ставот (13) на овој член, министерот за здравство за директорот на јавната здравствена установа ќе определи договорна казна согласно член 104 став (4) од овој закон во висина од 200 евра во денарска противвредност.“

Член 32

Во членот 212 по зборот „установи“ се додаваат зборовите „и на избраните лекари“.

Член 33

Во член 219, ставот (3) се менува и гласи:

„(3) Резултатите од работењето на здравствениот работник ги оценува, утврдува и одговара за нивната точност и веродостојност раководителот на внатрешната организациона единица кој го води и организира процесот на работа и директорот, односно директорите на јавната здравствена установа во која е вработен здравствениот работник.“

По ставот (3) се додаваат три нови става (4), (5) и (6), кои гласат:

„(4) Податоците за резултатите од работењето на здравствениот работник се внесуваат во интегрираниот здравствен информатички систем како дел од интегрираниот здравствен информатички систем согласно со прописите за евиденциите од областа на здравството и за точноста и веродостојноста на податоците внесени во интегрираниот здравствен информатички систем одговара здравствениот работник, раководителот на внатрешната организациона единица кој го води и организира процесот на работа и директорот, односно директорите на јавната здравствена установа во која е вработен здравствениот работник.

(5) Директорот, односно директорите на јавната здравствена установа не одобрува исплата на плата доколку платата е пресметана врз основа на неточни, нецелосни и неверодостојни информации за резултатите од работењето на здравствениот работник.

(6) Платата на здравствените работници се исплаќа врз основа на изјавата на работоводниот орган дадена во писмена форма дека податоците за резултатите од работењето на здравствените работници внесени во интегрираниот здравствен информатички систем се точни и веродостојни.“

Ставовите (4) и (5) стануваат ставови (7) и (8).

Во ставот (6), кој станува став (9), бројот „(5)“ се заменува со бројот „(8)“

Член 34

Во член 221 во ставот (1) зборовите „непрекинато вршење на здравствената дејност“ се заменуваат со зборовите „вршење на определена здравствена услуга“, а зборот „континуирано“ се брише.

Член 35

По членот 226-з се додаваат два нови наслова и два нови члена 226-ѕ и 226-и, кои гласат:

„ Протокол за безбедна хирургија

Член 226-ѕ

(1) Хируршките интервенции во здравствените установи се извршуваат согласно протоколот за безбедна хирургија кој опфаќа вршење на проверки на преземените дејствија согласно оперативната листа за проверка за безбедна хирургија пред, за време и по извршувањето на хируршка интервенција, заради намалување на веројатноста за грешка при извршувањето на хируршка интервенција.

(2) Протоколот за безбедна хирургија и формата и содржината на оперативната листа за проверка за безбедна хирургија ги утврдува министерот за здравство.

(3) По донесувањето на протоколот од став (2) на овој член, Министерството за здравство е должно веднаш да го објави на веб страницата на Министерството и во „Службен весник на Република Македонија“.

Клиничка патека за дијагностицирање и лекување на малигни заболувања

Член 226-и

(1) Здравствениот третман на пациентите болни од малигни заболувања кој опфаќа дијагностицирање и лекување на малигните болести се врши согласно со клиничка патека со која особено се утврдува добивање на приоритетен статус на пациентите болни од малигни заболувања во давањето на здравствени услуги, најдолгото време од времето на закажување до времето на извршување на прегледите и интервенциите и задолжителните прегледи и интервенции на пациентите болни од малигни заболувања.

(2) Текот на здравствениот третман на пациентите болни од малигни заболувања од став (1) на овој член го утврдува министерот за здравство.

(3) По донесувањето на клиничката патека од став (2) на овој член, Министерството за здравство е должно веднаш да го објави на веб страницата на Министерството и во „Службен весник на Република Македонија“.“

Член 36

По членот 231 се додаваат осум нови члена 231-а, 231-б, 231-в, 231-г, 231-д, 231-ѓ, 231-е и 231-ж, кои гласат:

„Член 231-а

(1) Комисијата која го спроведува јавното наддавање, формирана од директорот на предлог на управниот одбор на јавната здравствена установа, е должна во рок од 15 дена од денот на донесувањето на одлуката на управниот одбор за давање под закуп на простор, да објави оглас во “Службен весник на Република Македонија” за давање под закуп на простор со јавно наддавање, а управниот одбор на јавната здравствена установа е должен да ја донесе одлуката за давање под закуп на простор најмалку три месеци пред истекот на договорот за закуп на просторот со претходниот закупец.

(2) Комисијата од став (1) на овој член е составена од три члена од редот на вработените во јавната здравствена установа која го издава под закуп просторот. Претседателот на комисијата се избира од редот на членовите на комисијата.

(3) Огласот за јавно наддавање јавното претпријатие “Службен весник на Република Македонија”е должно да го објави без надомест најдоцна во рок од десет дена од денот на приемот на барањето за објавување оглас.

(4) Огласот за јавно наддавање по потреба може да се објави и во дневниот печат.

(5) Во случај на неистовремено објавување на огласот за јавно наддавање, важи рокот за јавно наддавање објавен во “Службен весник на Република Македонија”.

(6) Огласот за јавно наддавање на просторот особено содржи:

- податоци за недвижната ствар што е предмет на закуп (место, улица и број, катастарска општина, катастарска парцела, број на имотенлист во кој е запишана намената на просторот, а намената може да биде станбена или деловна просторија и површина),
- почетен износ на закупнината на недвижната ствар предмет на јавното наддавање,
- висината на паричниот депозит што треба да се уплати за учество во јавното наддавање,
- сметката на која се уплаќа депозитот,
- рокот за уплата на депозитот,
- условите што треба да ги исполнат наддавачите за учество во јавното наддавање,
- рок за поднесување на пријавата за учество на јавното наддавање,
- рокот во кој треба да се пристапи кон склучување на договорот и
- место, ден и час на јавното наддавање.

Член 231-б

(1) На јавното наддавање не може да учествува лице кое не ги исполнува условите од огласот.

(2) Комисијата од член 231-а став (1) од овој закон, пред почетокот на јавното наддавање ги утврдува и ги соопштува начинот и техничките правила за наддавањето.

(3) Претседателот на Комисијата од член 231-а став (1) од овој закон раководи со работата на Комисијата и со јавното наддавање.

(4) Комисијата од член 231-а став (1) од овој закон води евидентен лист за присутните наддавачи, на кој нивните претставници своерачно се запишуваат.

(5) Комисијата од ставот (1) на овој член го спроведува јавното наддавање согласно со огласот за јавното наддавање, на начин при што учесниците на јавното наддавање го наддаваат почетниот износ утврден во огласот за јавното наддавање.

(6) Рок за поднесување на пријавата за учество на јавното наддавање не може да биде пократок од десет календарски дена ниту подолг од 30 дена сметајќи од денот на објавувањето на објавата до денот на поднесувањето на пријавите.

(7) Пријавата за учество на јавното наддавање треба да ги содржи сите податоци и докази кои се утврдени во објавата за јавно наддавање.

(8) Комисијата по приемот на пријавите утврдува дали се доставени во определениот рок и дали се комплетирани согласно со условите во објавата по што ги известува подносителите на пријавите. На подносителите на пријавите кои не доставиле комплетна документација им доставува известување со образложение дека нема да учествуваат на јавното наддавање.

Член 231-в

(1) Јавното наддавање ќе се одржи доколку учесниците ги исполнуваат условите дадени во објавата. Јавното наддавање ќе се одржи доколку по објавата се пријавил и само еден учесник кој ги исполнува условите дадени во објавата и го наддаде почетниот износ.

(2) Комисијата по завршувањето на јавното наддавање изготвува записник за спроведеното јавно наддавање кој се доставува до сите учесници на јавното наддавање. Во записникот за текот на јавното наддавање се внесуваат особено податоците за наддавачите по редослед на најповолно рангирани наддавачи и се утврдува обврската кога истекува рокот во кој најповолниот наддавач треба да пристапи кон склучување на договорот за закуп.

Член 231-г

(1) Кога на јавното наддавање за давање под закуп на просторот се јави само еден наддавач, кој ги прифаќа условите од огласот и го наддаде почетниот износ, единствениот наддавач стекнува статус на најповолен наддавач, со кој се склучува договор за закуп на простор.

(2) Кога на јавното наддавање нема учесник, јавното наддавање се повторува, при што почетниот износ за закуп на простор се намалува за 5%.

(3) Кога и второто јавно наддавање е неуспешно, јавното наддавање се повторува при што почетниот износ за закуп на простор се намалува за 10% во однос на почетниот износ објавен во огласот од првото јавно наддавање.

Член 231-д

(1) По завршувањето на постапката за јавно наддавање, со најповолниот понудувач, во рок од пет работни дена по извршената уплата на закупнината на просторот, јавната здравствена установа склучува договор за закуп на недвижните ствари. На договорот за закуп на недвижните ствари соодветно се применуваат одредбите од Законот за облигационите односи.

(2) Кога најповолниот наддавач не пристапи кон склучување, односно не склучи договор за закуп, во рок од 15 дена од денот кога најповолниот наддавач требал да го склучи договорот, следно рангираните по редослед наддавачи што ги исполниле условите и го наддале почетниот износ, стекнуваат статус на најповолен наддавач и можат да пристапат кон склучување на договорот.

Член 231-ѓ

(1) Уплатениот паричен депозит од најповолниот наддавач се засметува во постигнатиот износ на закупнина.

(2) Висината на паричниот депозит што се уплаќа за учество во јавното наддавање е еднаков на висината на закупнината што треба да се плати за користење на просторот под закуп во траење од 12 месеци.

(3) Најповолниот наддавач кој нема да пристапи кон склучување на договор за закуп го губи правото на враќање на паричниот депозит.

(4) Паричниот депозит за учество на јавното наддавање се враќа на подносителот на пријавата кој не е најповолен понудувач за учество на јавното наддавање во целост, во рок од 15 дена од денот на одржувањето на јавното наддавање.

Член 231-е

(1) Учесниците на јавното наддавање имаат право на приговор само по однос на постапката на јавното наддавање, во рок од три дена од одржувањето на јавното наддавање до Комисијата која одлучува по приговорот со решение во рок од пет дена од приемот на приговорот.

(2) Против решението од ставот (1) на овој член може да се изјави жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

Член 231-ж

(1) Договорот за закуп се склучува во писмена форма и особено содржи страни на договорот, предмет на договорот, односно конкретни податоци за недвижната ствар и обврска за закупецот за плаќање на нотарските трошоци.

(2) Договорот кој не ги содржи елементите од ставот (1) на овој член е ништовен.

(3) По склучувањето на договорот закупецот во рок од 30 дена истиот го доставува кај нотар заради вршење на солемнизација.“

Член 37

По одделот 2. „Внатрешно следење и унапредување на квалитетот на здравствената заштита“ се додава нов оддел. 2-а „Систем за стратешко планирање и менаџмент и избалансирано оценување на постигнувањата“ и шест нови членови 239-а, 239-б, 239-в, 239-г, 239-д и 239-ѓ, кои гласат:

„2-а Систем за стратешко планирање и менаџмент и избалансирано оценување на постигнувањата

Член 239-а

(1) Во јавните здравствени установи се воведува систем за стратешко планирање и менаџмент кој опфаќа следење на јавните здравствени установи во однос на стратешките цели на Република Македонија во областа на здравството со цел да се овозможи стабилност и развој на здравствениот систем преку утврдување на урамнотежен план на постигнувања (BSC-Balanced ScoreCard-урамнотежен план на постигнувања (во натамошниот текст: УПП).

(2) УПП се состои од критични фактори за успешност и од клучни индикатори на постигнувањата, кои ги утврдува министерот за здравство на национално ниво и на ниво на јавна здравствена установа, за секоја од следните области:
- финансии;
- пациенти;
- клинички фокус, и
- развој и обука.

(3) УПП на национално ниво го утврдува министерот за здравство со програма и ја објавува во „Службен весник на Република Македонија“.

(4) УПП на ниво на јавна здравствена установа го утврдува министерот за здравство врз основа на УПП на национално ниво, со донесување на наредба најдоцна до 1 декември во тековната година за наредната година.

(5) За секоја од областите од став (2) на овој член се утврдуваат критични фактори за успешност, а за секој критичен фактор за успешност се утврдуваат клучни индикатори на постигнувањата со соодветна целна вредност, тежински коефициент и динамика на известување.

(6) Како клучни индикатори на постигнувањата се утврдуваат индикатори кои овозможуваат прибирање на статистички и/или квантитативни податоци потребни за мерење на индикаторите.

(7) За секој клучен индикатор на постигнувањата се утврдуваат минимални, просечни или максимални годишни целни вредности кои јавната здравствена установа треба да ги оствари за да се смета за успешна, како и дека активноста е успешно спроведена (во натамошниот текст: целна вредност). Секој клучен индикатори на постигнувањата учествува во вкупната успешност на јавната здравствена установа со одреден процент (во натамошниот текст: тежинскиот коефициент).

Член 239-б

(1) Директорот, односно директорите на јавната здравствена установа се одговорни за остварувањето на УПП на ниво на јавната здравствена установа.

(2) Директорот, односно директорите на јавната здравствена установа се должни да организираат и обезбедат тековно прибирање и обработување на податоци потребни за мерење на клучните индикатори на постигнувањата и внесување на овие податоци во интегрираниот здравствен информатички систем најдоцна до петти секој месец за претходниот месец.

(3) Директорот, односно директорите на јавната здравствена установа се одговорни за точноста и целосноста на податоците за мерење на клучните индикатори на постигнувањата од став (1) на овој член.

(4) Податоците потребни за мерење на клучните индикатори на постигнувањата се чуваат и обработуваат во интегрираниот здравствен информатички систем, на начин утврден со прописите од областа на евиденциите во здравството и со овој закон.

Член 239-в

(1) Клучните индикатори на постигнувањата, годишните целни вредности и тежинскиот коефициент на секој клучен индикатор на постигнувањата претставуваат показатели на успешност кои директорот треба да ги оствари и се содржани во менаџерскиот договор од член 104 став (3) од овој закон.

(2) За неостварување на годишните целни вредности на клучните индикатори на постигнувањата, одговара директорот на јавната здравствена установа кој плаќа договорна казна согласно член 104 став (4) од овој закон во износ еднаков на износот за кој би била намалена платата на директорот на јавната здравствена установа зависно од процентот на остварени месечни целни вредности кои произлегуваат од годишните целни вредности на клучните индикатори на постигнувањата.

(3) Министерот за здравство со решение утврдува обврска за директорот на јавната здравствена установа за плаќање на договорната казна од став (2) на овој член во рок од десет дена од денот на донесувањето на решението во износ согласно ставовите (7), (8) или (9) на овој член.

(4) Доколку директорот на јавната здравствена установа не ја уплати договорната казна во рокот утврден во ставот (3) на овој член, тој е должен да уплати договорна казна во износ двојно повисок од износот согласно ставовите (7), (8) или (9) на овој член, во дополнителен рок од десет дена од денот кога требал да ја уплати договорната казна од став (3) на овој член.

(5) Вкупниот износ на договорна казна што во текот на еден месец директорот на јавната здравствена установа е должен да го уплати согласно ставот (3) на овој член, не смее да биде повисок од 200 евра во денарска противвредност според среден курс на Народна банка на Република Македонија на денот на донесувањето на решението од став (3) на овој член.

(6) Вкупниот износ на договорна казна во износ двојно повисок од износот согласно ставовите (7), (8) или (9) на овој член, што во текот на еден месец директорот на јавната здравствена установа е должен да го уплати согласно ставот (4) на овој член, не смее да биде повисок од 400 евра во денарска противвредност според среден курс на Народна банка на Република Македонија на денот на донесувањето на решението од став (3) на овој член.

(7) Директорот на јавната здравствена установа е должен да уплати договорна казна во износ во висина од 20% од неговата основна плата во период од три месеци, доколку оствари вредности пониски од 80% од годишните целни вредности на клучните индикатори на постигнувањата на ниво на јавната здравствена установа.

(8) Директорот на јавната здравствена установа е должен да уплати договорна казна во износ во висина од 10% од неговата основна плата во период од три месеци, доколку оствари вредности од 81% до 85% од годишните целни вредности на клучните индикатори на постигнувањата на ниво на јавната здравствена установа.

(9) Директорот на јавната здравствена установа е должен да уплати договорна казна во износ во висина од 5% од неговата основна плата во период од три месеци, доколку оствари вредности од 86% до 90% од годишните целни вредности на клучните индикатори на постигнувањата на ниво на јавната здравствена установа.

(10) Директорот на јавната здравствена установа има право на жалба против решението од став (3) на овој член во рок од осум дена од денот на приемот на решението до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

(11) Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен одлучува по жалбата од ставот (11) на овој член во рок од осум дена од денот на приемот на жалбата.

(12) Жалбата од ставот (11) на овој член го одлага извршувањето на решението од став (3) на овој член. Доколку Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор сте-

пен ја отфрли или одбие жалбата и го потврди решението од став (3) на овој член, договорната казна од став (2) на овој член се уплатува по конечноста на решението од став (3) на овој член.

(13) Директорот на јавната здравствена установа има право на плата во висина од 100% од неговата основна плата, доколку оствари вредности од 91% до 94% од годишните целни вредности на клучните индикатори на постигнувањата на ниво на јавната здравствена установа.

Член 239-г

(1) За надминување на годишните целни вредности на клучните индикатори на постигнувањата на ниво на јавната здравствена установа, право на еднократна парична награда во висина од две плати исплатени на директорот што се наградува во последниот месец во годината за која се однесуваат годишните целни вредности, имаат најдобрите пет директори на јавни здравствени установи и тоа двајца директори на јавни здравствени установи на терцијарно ниво на здравствена заштита, двајца директори на јавни здравствени установи на секундарно ниво на здравствена заштита кои вршат болничка дејност и еден директор на јавна здравствена установа на примарно ниво на здравствена заштита, за што министерот за здравство донесува решение.

(2) Директорот на јавната здравствена установа има право на еднократна парична награда во текот на три месеци последователно во износ од 5% од неговата основна плата доколку оствари вредности од 95% до 97% од годишните целни вредности на клучните индикатори на постигнувањата на ниво на јавната здравствена установа.

(3) Директорот на јавната здравствена установа има право на еднократна парична награда во текот на три месеци последователно во износ од 10% од неговата основна плата доколку оствари вредности од 98% до 99% од месечни годишните целни вредности на клучните индикатори на постигнувањата на ниво на јавната здравствена установа.

(4) Директорот на јавната здравствена установа има право на еднократна парична награда во текот на три месеци последователно во износ од 20% од неговата основна плата доколку оствари вредности од 100% од годишните целни вредности на клучните индикатори на постигнувањата на ниво на јавната здравствена установа.

(5) Министерот за здравство со решение утврдува право на директорот на јавната здравствена установа на парична награда од ставовите (1), (2), (3) и (4) на овој член и нејзина исплата во рок од 10 дена од денот на донесувањето на решението.

(6) Средствата потребни за исплата на паричната награда од ставовите (1), (2), (3) и (4) на овој член се обезбедуваат во Буџетот на Република Македонија, за што Владата на Република Македонија секоја година донесува посебна програма за поврзување на платите на директорите со критериуми и индикатори, на предлог на Министерството за здравство.

Член 239-д

(1) Министерството за здравство четири пати годишно врши евалуација на успешноста на јавната здравствена установа во остварувањето на УПП врз основа на податоците содржани во интегрираниот здравствен информатички систем, како и податоците доставени од Фондот и Државниот санитарен и здравствен инспекторат, како и врз основа на спроведени анкети.

(2) Евалуацијата од став (1) на овој член Министерството за здравство ја врши како квартална евалуација во април, јули, октомври и декември во тековната година за претходните три месеци, за што изготвува квартален извештај. Кварталните извештаи Министерството за здравство ги објавува на својата веб страница најдоцна до 15 април, односно 15 јули, односно 15 октомври, односно 15 декември.

(3) Министерството за здравство врз основа на кварталните извештаи од став (2) на овој член изготвува годишен извештај, кој го објавува најдоцна до 15 јануари во тековната година за минатата година и врз основа на кој најдоцна до 31 јануари во тековната година министерот за здравство донесува решение за договорна казна од член 239-в од овој закон или решение за парична награда од член 239-г од овој закон.

(4) Врз основа на кварталниот извештај од став (2) на овој член, Министерството за здравство четири пати годишно изготвува ранг листа на најуспешни јавни здравствени установи.

(5) Здравствените работници, здравствените соработници и другите даватели на јавни услуги во здравството вработени во јавната здравствена установа која се наоѓа осум пати во текот на две последователни години на прво место на ранг листата на најуспешни јавни здравствени установи, добиваат парична награда во износ од 10% од минималната плата во Република Македонија согласно со прописите со кои се утврдува минимална плата во Република Македонија, во текот на три месеци последователно.

(6) Административните службеници и помошно-техничките лица вработени во јавната здравствена установа која се наоѓа осум пати во текот на две последователни години на прво место на ранг листата на најуспешни јавни здравствени установи изготвена врз основа на кварталните извештаи, ќе бидат парично наградени во согласност со прописите за административните службеници, како и прописите за вработените во јавниот сектор и општите прописи за работни односи.

(7) Средствата потребни за исплата на паричната награда од ставот (5) на овој член се обезбедува во Буџетот на Република Македонија, за што Владата на Република Македонија секоја година донесува посебна програма на предлог на Министерството за здравство.“

Член 239-ѓ

(1) Министерството за здравство, во соработка со Агенцијата за квалитет и акредитација на здравствените установи, организира спроведување на анонимни анкети за задоволството на пациентите два пати годишно.

(2) Податоците од анкетите се доставуваат до Министерството за здравство, кое јавно ги објавува на својата веб страница во рок од три дена од денот на нивното доставување до Министерството и ги доставува до средствата за јавно информирање заради нивно објавување. “

Член 38

По членот 248, се додаваат два нови наслова и два нови члена 248-а и 248-б, кои гласат:

„Национална комисија за дијабетес мелитус

Член 248-а

(1) Заради спроведување на соодветен третман на пациентите болни од дијабетес мелитус, министерот за здравство формира Националната комисија за дијабетес мелитус.

(2) Националната комисија за дијабетес особено:

- ја следи имплементацијата на стручните упатства за медицина базирана на докази од областа на дијабетес мелитус за начинот на вршење на здравствената

дејност која се однесува на третманот и контролата на пациентите болни од дијабетес мелитус од страна на докторите на медицина специјалисти по интерна медицина кои препишуваат инсулинска терапија;

- врз основа на препораките од стручните упатства за медицина базирана на докази од областа на дијабетес мелитус за начинот на вршење на здравствената дејност која се однесува на третманот и контролата на дијабетес мелитус, одобрува префрлување од терапија со хумани инсулини на терапија со инсулински аналози и обратно, како и префрлување од терапија со едни инсулински аналози на други инсулински аналози, и

- врши евалуација на инсулинската терапија кај пациенти болни од дијабетес мелитус согласно нивната медицинска документација и дава препораки за понатамошно користење на инсулинската терапија и останатиот антидијабетичен третман кај евалуираните пациенти.

(3) Националната комисија за дијабетес мелитус се формира со мандат од четири години и е составена од претседател и четири члена избрани од редот на докторите на медицина специјалисти по интерна медицина и докторите на медицина специјалисти по педијатрија, кои се доктори на медицински науки од областа на ендокринологијата и дијабетологијата и кои се вработени или пензионирани во јавна здравствена установа која врши здравствена дејност на терцијарно ниво на здравствена заштита. Членовите на Националната комисија за дијабетес мелитус имаат право на повторен избор.

(4) За работата на Националната комисија за дијабетес мелитус на членовите на комисијата им се исплаќа месечен надоместок во висина од 70% од просечната плата по работник во Република Македонија, според податоците на Државниот завод за статистика објавени за претходната година.

(5) Административно-техничките работи за потребите на Националната комисија за дијабетес мелитус ги врши секретар кој се определува со решението за нејзиното формирање, од редот на вработените во Министерството за здравство и истиот не е член на Националната комисија за дијабетес мелитус. На секретарот му се исплаќа месечен надоместок во висина од 30% од просечната плата по работник во Република Македонија, според податоците на Државниот завод за статистика објавени за претходната година.

(6) Надоместоците од ставовите (4) и (5) на овој член се исплаќаат доколку Националната комисија за дијабетес мелитус одржи најмалку два состанока месечно, на кои се присутни сите членови и секретарот согласно член 248-б став (1) од овој закон.

Член 248-б

(1) Националната комисија за дијабетес мелитус работи на работни состаноци кои се одржуваат најмалку два пати месечно. Работните состаноци се одржуваат доколку се присутни сите членови на Националната комисија за дијабетес мелитус .

(2) Седниците на Националната комисија за дијабетес мелитус ги закажува претседателот на Комисијата, а седница на Комисијата може да биде закажана и на барање на министерот за здравство.

(3) Сите членови на Националната комисија за дијабетес мелитус се должни да учествуваат со свое мислење во работата на Националната комисија за дијабетес мелитус.

(4) По спроведената дискусија за секој случај одделно Националната комисија за дијабетес мелитус изготвува извештај во кој се содржани заедничките наоди, заклучоци и препораки за натамошен третман, на кој се потпишуваат сите членови на Националната комисија за дијабетес мелитус и кој претставува составен дел од медицинското досие на пациентот.

(5) За секој состанок се води евиденција за присуството на членовите на Националната комисија за дијабетес и записник за работата. За одржаните состаноци се води записник во писмена форма и/или во форма на електронски видео или аудиозапис.

(6) Сите членови на Националната комисија за дијабетес мелитус се должни да ги чуваат како деловна тајна информациите изнесени на состаноците.“

Член 39

По членот 249 се додава нова Глава Х-а. Електронско здравство и осум нови наслови и осум нови члена 249-а, 249-б, 249-в, 249-г, 249-д, 249-ѓ, 249-е и 249-ж, кои гласат:

„Х-а. ЕЛЕКТРОНСКО ЗДРАВСТВО

Управа за електронско здравство

Член 249-а

Управата за електронско здравство е орган на државна управа во состав на Министерството за здравство со својство на правно лице која врши стручни работи од значење за развојот и унапредувањето на интегрираниот здравствен информатички систем, како и формирање на концепти за развој на здравствената политика врз основа на добиените анализи од податоците внесени во националниот систем.

Организациона поставеност и државни службеници со специфична природа на работните задачи и посебност на извршувањето на посебните должности и овластувања

Член 249-б

(1) Организационата поставеност на Управата за електронско здравство (во натамошниот текст: Управата) се уредува со актот за внатрешна организација на Министерството за здравство.

(2) Називот на работните места, работните должности и бројот на извршителите во Управата се уредуваат со актот за систематизација на работните места.

(3) На државните службеници кои ги извршуваат работите од областа на информатичко-комуникациската технологија во функција на интегрираниот здравствен информатички систем, заради специфичната природа на работните задачи и посебностите на извршувањето на посебните должности и овластувања, основната плата и додатокот на плата за звање им се зголемува за 33%.

Надлежност на Управата за електронско здравство

Член 249-в

(1) Управата е надлежна за надградба, оптимизација, извршување, регулирање, одржување, контрола, едукација на здравствениот кадар и анализа на сите процеси и функционалности поврзани со интегрираниот здравствен информатички систем, а особено за:

1. надградба на интегрираниот здравствен информатички систем со нови функционалности кои се потребни и кои ги користат здравстените установи кои спаѓаат во мрежата на здравствени установи, Министерството за здравство, Фондот за здравствено осигурување, Агенцијата за лекови или други субјекти од областа на здравството;

2. оптимизација и одржување на програмските модули и функционалности кои се во склоп на националниот систем;

3. воспоставување и одржување на регистар на здравствени установи, регистар на здравствени работници и здравствени соработници, регистар на здравствени услуги, регистар на пациенти по дијагнози на болести, регистар на ретки болести и на пациенти кои боледуваат од ретки болести, регистар на медицински потрошен материјал и на други регистри за потребите на здравственият систем;

4. воспоставување и одржување на единствен електронски здравствен картон на здравствените осигуреници;

5. изработка и одржување на веб сервиси за интеграција и размена на податоци со органи на државната управа, како и со софтерски решенија кои се во употреба во здравствените установи кои спаѓаат во мрежата на здравствени установи;

6. предлагање за дефинирање на работните должности, овластувањата и обврските на здравствените работници и раководните органи на здравствените установи во однос на функционалностите на интегрираниот здравствен информатички систем и листите на закажани интервенции;

7. предлагање на министерот за здравство концепти за развој на здравствената политика врз основа на добиените анализи од податоците внесени во интегрираниот здравствен информатички систем;

8. предлагање стандарди за најкратко и најдолго времетраење на специјалистичко-консултативниот преглед по специјалност во амбуланта;

9. предлагање на распоред за работа на вработените во здравствените установи, како и план за работа преку дефинирање на оптимален број на амбулантски прегледи по лекар или медицински апарат, број на амбуланти за одредена специјалност, како и други параметри за непречено функционирање на интегрираниот здравствен информатички систем во поглед на листите на закажување на прегледи и интервенции;

10. контрола на придржувањето на стандарди и протоколи при работењето на здравствената установа во однос на примената на функционалности од интегрираниот здравствен информатички систем и електронската листа на закажани прегледи и интервенции;

11. управување и унапредување на интегрираниот здравствен информатички систем;

12. дефинирање и ажурирање на кодни табели со кои се разменуваат податоците во централната база на интегрираниот здравствен информатички систем со медицинскиот софтвер кој се користи во здравствените установи во Република Македонија;

13. оптимизација на постојните системи за електронска евиденција во здравството и нивна интеграција во еден колаборациски систем вклучувајќи ги сите надлежни институции;

14. вршење на обука на здравствените работници и здравствените соработници во здравствените установи за користење на интегрираниот здравствен информатички систем и сите негови функционалности.

15. сертификација и одобрување за користење и продажба на софтверски решенија кои се користат во здравствевните установи во состав на мрежата на здравствени установи;

16. изготвување на анализи и извештаи кои ќе ги користи Министерството за здравство, Агенцијата за лекови, Владата на Република Македонија, Државниот санитарен и здравствен инспекторат, Институтот за јавно здравје, Агенцијата за акредитација на здравствените установи, Фондот за здравствено осигурување и други субјекти од областа на здравството;

17. управување со комуникацискиот центар за техничка поддршка на сите корисници на интегрираниот здравствен информатички систем, и

18. создавање и одржување на база на податоци од интегрираниот здравствен информатички систем .

(2) Стандардите за сертификација на софтверските решенија од ставот (1) точка 13 на овој член ги утврдува министерот за здравство.

(3) По донесувањето на подзаконскиот акт од став (2) на овој член, Министерството за здравство е должно веднаш да го објави на веб страницата на Министерството и во „Службен весник на Република Македонија“.

(4) Начинот на пристап, дистрибуција, издавање, користење, чување и заштита на податоците од интегрираниот здравствен информатички систем го утврдува министерот за здравство.

(5) За користење и увид на податоците од интегрираниот здравствен информатички систем се плаќа надоместок.

(6) По исклучок од став (5) на овој член, Фондот за здравствено осигурување на Македонија не плаќа надоместок за увид и користење на податоците од интегрираниот здравствен информатички систем.

(7) Висината на надоместокот за користење и за увид на податоците од интегрираниот здравствен информатички систем зависи од реалните трошоци за нивното изготвување, видот на податоците, содржината на податоците, формата на податоците (електронска/писмена), количината на податоците (број на истоветни издадени податоци) и друго.

(8) Во случај на зголемен обем на поднесени барања од ист подносител за користење на податоци, Управата може со подносителот на барањето да склучи договор со кој го уредува начинот на плаќањето.

(9) Висината на надоместокот за користење и увид на податоците од интегрираниот здравствен информатички систем се утврдува со тарифник кој го донесува министерот за здравство.

(10) По донесувањето на подзаконскиот акт од став (8) на овој член, Министерството за здравство е должно веднаш да го објави на веб страницата на Министерството и во „Службен весник на Република Македонија“.

(11) Управата и Фондот за здравствено осигурување на Македонија вршат размена на податоците со кои располагаат во рамки на својата надлежност, на начин утврден од страна на Министерството за здравство и Фондот за здравствено осигурување на Македонија со правила за пренос, односно за испраќање и примање на податоците.

Финансирање на дејноста на Управата

Член 249-г

(1) Средствата за финансирање на Управата се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија.

(2) Управата може да остварува сопствени приходи, приходи од донации и од други извори утврдени со овој закон.

Раководење со Управата

Член 249-д

(1) Со Управата раководи директор.

(2) Директорот на Управата го именува и разрешува Владата на Република Македонија на предлог од министерот за здравство, со мандат од четири години. (3) За именување на директор на Управата се објавува јавен оглас во најмалку три дневни весници кои се издаваат на целата територија на Република Македонија од кои еден од весниците што се издаваат на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граг?аните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик.

Член 249-ѓ

(1) За директор на Управата може да биде именувано лице кое:

1. е државјанин на Република Македонија;

2. во моментот на именувањето со правосилна судска пресуда не му е изречена казна или прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност;

3. има завршено висока стручна спрема (VII/1) или најмалку 240 ЕКТС на природно-математички студии или студии по информатика;

4. има најмалку пет години искуство во управување на системи со поголем број на корисници, од кои најмалку три години во управување на проекти од областа на здравството, и

5. поседува еден од следниве меѓународно признати сертификати или уверенија за активно познавање на англискиот јазик не постар од пет години:

- ТОЕФЛ ИБТ најмалку 74 бода,
- ИЕЛТС (IELTS) - најмалку 6 бода,
- ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English: Legal) - најмалку Б2 (B2) ниво,
- ФЦЕ (FCE) (Cambridge English: First) - положен,
- БУЛАТС (BULATS) - најмалку 60 бода или
- АПТИС (APTIS) - најмалку ниво Б2 (B2) и

6. има положено психолошки тест и тест за интегритет.

(2) Директорот на Управата е одговорен за својата работа и за работата на Управата пред Владата на Република Македонија и министерот за здравство.

(3) Директорот на Управата донесува годишна програма за работа на Управата и го организира нејзиното спроведување.

(4) Директорот за својата работа и за работата на Управата поднесува годишен извештај до министерот за здравство за усвојување, а по потреба и до Владата на Република Македонија за информирање.

(5) Годишниот извештај за работењето на Управата директорот го доставува до Министерството за здравство за усвојување, најдоцна до 31 март во тековната година за претходната година.

Член 249-е

(1) Владата го разрешува директорот на Управата:

- ако не постапува според закон и општите акти на Управата,
- ако со својата несовесна и неправилна работа предизвика штета на Управата,
- ако ги занемарува или не ги извршува своите обврски и поради тоа настанат или би можеле да настанат потешки нарушувања во извршување на дејноста на Управата, и
- ако работи спротивно на закон.

(2) На директоротна Управата му престанува мандатот во следните случаи:

- на негово барање,
- ако настане некоја од причините, поради кои според прописите за работни односи, му престанува работниот однос по сила на закон, и
- му престане договорот за вработување или договорот за продолжување на вработувањето, поради возраст согласно прописите од областа на работните односи.

Вршење на стручни работи од надлежност на Управата

Член 249-ж

(1) За вршење на стручните работи од надлежност на Управата, директорот може да формира стручни тимови со учество на надворешни стручни и научни експерти.

(2) Составот и бројот на членовите на стручните тимови ги утврдува директорот на Управата со решение.

(3) Директорот со писмено овластување може да пренесе одделни негови надлежности на раководни службеници во Управата.

(4) Стручните, административно-техничките, помошните и други работи ги вршат вработените во стручните служби на Управата.“

Член 40

По членот 304-б се додаваат два нови наслови и два нови члена 304-в и 304-г, кои гласат:

„ Внесување на неточни податоци за бројот, видот и обемот на здравствените услуги во интегрираниот здравствен информатички систем

Член 304-в

Тој што ќе внесе во интегрираниот здравствен информатички систем неточни податоци за бројот, видот и обемот на здравствените услуги, ќе внесе податоци за здравствени услуги кои не биле извршени или нема да внесе податоци за здравствени услуги кои биле извршени, кривично ќе одговара и ќе се казни со парична казна или казна затвор до една година.“

Напад врз здравствен работник и здравствен соработник при вршење на здравствена дејност

Член 304-г

(1) Тој којшто ќе нападне или сериозно се заканува дека ќе нападне здравствен работник и здравствен соработник при вршење на здравствена дејност како службена дејност и давање на здравствени услуги, ќе се казни со парична казна или со затвор до три години.

(2) Ако при извршувањето на делото од став (1) на овој член, сторителот со употреба на оружје или друго опасно орудие го малтретира или го навредува здравствениот работник и/или здравствениот соработник или телесно го повреди, ќе се казни со затвор од шест месеци до пет години.

(3) Ако при извршувањето на делото од став (1) на овој член, на здравствениот работник и/или здравствениот соработник му е нанесена тешка телесна повреда, сторителот ќе се казни со затвор од една до десет години.

(4) Ако сторителот на делото од ставовите (1) и (2) на овој член бил предизвикан со незаконито или грубо постапување на здравствениот работник и/или здравствениот соработник, може да се ослободи од казна. “

Член 41

По членот 313 се додава нов член 313-а, кој гласи:

„Член 313-а

(1) Глоба во износ од 3.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правно лице, ако:

1) не му овозможи на здравствен работник односно здравствен соработник вработен во здравствена установа во мрежата на работа, да работи врз основа на патен налог на Министерството за здравство најмногу три работни дена во текот на еден месец, односно најмногу пет работни дена во текот на еден месец со писмена согласност од здравствениот работник односно здравствениот соработник, во друга здравствена установа во мрежата на здравствени установи, во која има потреба од извршување на работните задачи од страна на здравствениот работник односно здравствениот соработник согласно член 28 ставови (4) и (5) од

овој закон, а здравствената установа во мрежата на здравствени установи во која е упатен на работа со патен налог, за периодот за кој е упатен на здравствениот работник односно здравствениот соработник не му исплатува согласно член 28 став (6) од овој закон патни и дневни трошоци согласно закон и колективен договор;

2) медицинскиот директор на здравствената установа во мрежата на секундарно и терцијарно ниво на здравствена заштита не определи календар на активности однапред, најрано до десетиот ден во тековниот месец за следниот месец за секој здравствен работник кој дава специјалистичко-консултативни услуги во здравствената установа и не определи календар на слободни термини за користење на медицинската опрема со која здравствената установа дава специјалистичко-консултативни услуги согласно член 39-а став (2) од овој закон;

3) здравствениот работник кој дава услуги во здравствените установи во мрежата на секундарно и терцијарно ниво на здравствена заштита не определи календар на активности однапред, најрано до петтиот ден во тековниот месец за следниот месец и не го достави до директорот на здравствената установа согласно член 39-а став (4) од овој закон;

4) здравствениот работник кој дава специјалистичко-консултативни услуги во здравствените установи во мрежата на секундарно и терцијарно ниво на здравствена заштита не ги упатува пациентите што тој ги прегледал, односно врз кои извршил интервенција на секундарно и терцијарно ниво на здравствена заштита за дополнителни специјалистичко-консултативни услуги преку електронската листа на закажани прегледи и интервенции заради дијагностика и лекување на болестите и повредите и рехабилитација и не издава интерспецијалистички упат, специјалистичко-супспецијалистички упат, упат за радиодијагностика и упат за лабораториски услуги согласно член 39-а став (5) од овој закон;

5) здравствениот работник кој дава специјалистичко-консултативни услуги во здравствените установи во мрежата на секундарно и терцијарно ниво на здравствена заштита не ги упатува пациентите што тој ги прегледал, односно врз кои извршил интервенција за контролна специјалистичко-консултативните услуга преку електронската листа на закажани прегледи и интервенции и не издава контролен упат согласно член 39-а став (6) од овој закон;

6) здравствениот работник кој дава специјалистичко-консултативни услуги во здравствените установи во мрежата на секундарно и терцијарно ниво на здравствена заштита не ги упатува пациентите што тој ги прегледал, односно врз кои извршил интервенција на секундарно и терцијарно ниво на здравствена заштита за болничко лекување во установата во која работи или за вршење на хируршка интервенција која тој ја извршува и не издава болнички упат и/или болнички упат за хируршки интервенции согласно член 39-а став (7) од овој закон.

7) здравствениот работник кој врши хируршки интервенции во здравствените установи во мрежата на секундарно и терцијарно ниво на здравствена заштита во календарот на активности не определи термини за вршење на елективни хируршки интервенции согласно член 39-а став (9) од овој закон;

8) списокот со распоред на пациенти врз кои треба да биде извршена хируршка интервенција (оперативна програма) не е изработен согласно член 39-а став (10) од овој закон врз основа на термините за вршење на елективни хируршки интервенции од член 39-а став (9) од овој закон и издадените болнички упати за операции од член 39-а став (7) од овој закон;

9) во електронските листи на закажани прегледи и интервенции не е внесен списокот со распоред на пациенти врз кои треба да биде извршена хируршка интервенција (оперативна програма) согласно член 39-а став (10) од овој закон;

10) оперативната програма не ја одобрува, односно не ја одобрил стручниот колегиум на здравствената установа во која се врши хируршката интервенција во тековната недела за наредната недела согласно член 39-а став (10) од овој закон;

11) секоја промена на оперативната програма не се внесува, односно не е внесена во електронската листа на закажани прегледи и интервенции со наведување на причините поради кои е направена промената и за истата согласно член 39-а став (10) од овој закон;

12) здравствената установа не ги известила, односно не ги известува пациентите веднаш, а најдоцна во рок од 24 часа од настанувањето на промената на оперативната програма согласно член 39-а став (10) од овој закон;

13) здравствениот работник кој дава специјалистичко-консултативни услуги, нема да го изврши прегледот во терминот закажан преку електронската листа на закажани прегледи и интервенции согласно член 39-б став (1) од овој закон или го започне извршувањето на прегледот, односно интервенцијата со задоцнување за што не постојат објективни и оправдани причини согласно член 39-б став (3) од овој закон;

14) здравствениот работник кој дава специјалистичко консултативни услуги, кој неосновано и неоправдано упатил пациенти на секундарно и терцијарно ниво на здравствена заштита за користење на медицинска опрема во случаите од член 39-ј став (3) од овој закон (ги упатува пациентите за специјалистичко-консултативни услуги со користење на медицинска опрема во спротивност со стручните упатства за медицина заснова на докази од член 27 став (1) од овој закон и протоколите од член 27 став (4) од овој закон и ги упатува пациентите на дијагностички процедури за радиолошка дијагностика со компјутерски томограф и магнетна резонанца во согласност со стручните упатства за медицина заснова на докази од член 27 став (1) од овој закон и протоколите од член 27 став (4) од овој закон, но во 20% од вкупниот број на упатувања за користење на медицинска опрема во текот на претходната година со спроведените испитувања е утврдено дека нема наод за болест и/или за повреда, освен доколку пациентот се упатува на дијагностички процедури за радиолошка дијагностика со компјутерски томограф и магнетна резонанца заради докажување дека нема наод за болест и/или повреда согласно стручните упатства за медицина заснова на докази) , нема да посетува обука во траење од 20 часа за стручните упатства за медицина заснова на докази од член 27 став (1) од овој закон и протоколите од член 27 став (4) од овој закон и обука за запознавање со карактеристиките на медицинската опрема, за нејзино користење и за штетните последици од неоснованото и прекумерно користење на медицинската опрема согласно член 39-ј став (5) од овој закон;

15) лицата кои ја водат, објавуваат и ажурираат електронската листа на закажани прегледи и интервенции нема да го внесат податокот дека одредена медицинска опрема е во неисправна состојба веднаш по настапувањето на неисправноста согласно член 92-в став (7) од овој закон;

16) не воведе редовна евиденција на сите потрошени основни и помошни медицински материјали по пациент, по упат и по здравствен работник, односно здравствен соработник и задолжителна евиденција на залихите на медицинските материјали во главното депо и во сите помошни депоа на лекови согласно член 92-г став (4) од овој закон;

17) високообразовната установа и здравствената установа нема да ги распоредат и користат средствата што ги добиваат за спроведувањето на специјализацијата, односно супспецијализацијата на начин и во висина согласно член 140 ставовите (4), (5), (6), (7),(8) и (9) од овој закон;

18) високообразованата установа на која се спроведува специјализацијата, односно супспецијализацијата и јавната здравствена установа на здравствените работници, односно здравствените соработници запишани на специјализација, односно супспецијализација согласно член 150 од овој закон им пресмета и/или наплати надоместокот за јавната здравствена установа за материјалните трошоци кои произлегуваат од специјализацијата, односно супспецијализацијата и за унапредување и развој на здравствените услуги во јавната здравствена установа, спротивно на член 140 став (9) од овој закон;

19) во специјализантската книшка не се внесени податоците од член 144-а став (4) од овој закон и во книгата за евиденција за спроведените постапки и интервенции не се внесени податоците од член 144-а став (5) од овој закон;

20) специјализантската книшка од член 144-а став (4) од овој закон и книгата за евиденција за спроведените постапки и интервенции од член 144-а став (5) од овој закон не се правилно и целосно пополнети, во нив се внесени неточни, погрешни и нецелосни податоци, како и планот и програмата на специјалистичкиот стаж не се спроведени воопшто или не се спроведени во целост, односно спроведените постапки и интервенции во текот на стажот на специјализациите внесени во книгата за евиденција за спроведените постапки и интервенции во целост не одговараат на содржината на стажот утврден во програмите за специјализациите на здравствените работници и здравствените соработници со високо образование согласно член 144-а став (6) од овој закон;

21) специјализантот, заради стекнување на практични стручни знаења и научни сознанија не поминува осум часа дневно во здравствената установа во која според програмата за специјализација се спроведуваат општиот, односно специјалниот дел од специјалистичкиот стаж согласно член 144-в ставови (1) и (4) од овој закон, односно специјализантот не поминува време за стручно усовршување за време на дежурство со кое се обезбедува непрекината 24-часовна здравствена дејност во јавната здравствена установа во која се спроведува општиот, односно специјалниот турнус, еднаш во текот на секоја недела, односно четири пати во текот на секој месецсогласно член 144-в ставови (2) и (5) од овој закон, а здравствената установа не му овозможи да го оствари правото на 24-часовен одмор во текот на следниот ден по денот на дежурството согласно член 144-в ставови (3) и (6) од овој закон ;

22) специјализантот нема да го евидентира своето присуство преку системот за евиденција на работно време во здравствената установа во која се спроведува турнусот, согласно член 144-в став (11) од овој закон;

23) високообразовната установа на која се спроведува специјализацијата не обезбеди најмалку една просторија за полагање на испит, посебно опремена за полагање на стручен испит со материјално-техничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањет согласно член 144-ј став (2) од овој закон;

24) специјализантот нема да ги исполни обврските од член 144-г ставови (1) и (3) од овој закон за учество на дневен и утрински состанок, член 144-д став (1) од овој закон за задолжителни обуки, член 144-ѓ ставови (1) и (3) од овој закон за изучување на странски јазици, член 144-ж став (2) од овој закон за обврските на специјализантот во текот на целокупното траење на специјализацијата, член 144-з ставови (1), (2) и (5) од овој закон за обврските на специјализантот во текот на првата и втората година на специјализацијата, член 144-к ставови (1), (2), (5), (7), (8), (13) и (14) од овој закон за практичната обука во општа болница или специјализирана болница, во служба за итна медицинска помош или во здравствен дом, одржување на дневна визита и присуство при вршење на обдукција и од член 144-љ ставови (1), (4), (5) и (6) од овој закон за специјализација на хируршки и на интернистички гранки;

25) високообразовната установа на која се спроведува специјализацијата не овозможи изучување на англиски јазик од страна на специјализантите во соработка со високообразовните установи од областа на филолошките науки или во соработка со други установи од областа на образованието, на кои наставата ќе ја спроведуваат лица со најмалку десет годишно искуство во струката, како и не склучи договор за тестирање на специјализантите со официјален европски тестатор, член на здружението ALTE на европски тестатори, а Министерството за здравство не организира изучување на странските јазици кои согласно член 144-ѓ став (1) од овој закон се изучуваат како втор странски јазик, согласно член 144-ѓ став (8) од овој закон,;

26) високообразовната установа на која се спроведува специјализацијата за специјализантите од сите гранки на специјализација не организира и спроведе настава од најмалку вкупно 250 часа теоретска настава од соодветната гранка на специјализацијата, од кои најмногу 15% од вкупниот број на часови од предвидената теоретска настава е настава од областа на научно-истражувачката работа, донесувањето на клиничка одлука, комуникациските вештини, јавното здравство, способност на стекнување и пренесување на знаење, етика и прописи и промоција на здравјето во текот на целокупното траење на специјализацијата, согласно член 144-ж ставови (2) и (3) од овој закон;

27) овластената здравствена установа во која се спроведува специјалниот дел од специјалистичкиот стаж на специјализантот до Министерството за здравство не достави предлог распоред на постарите специјализанти во општите болници и специјализираните болници согласно член 144-к став (3) од овој закон;

28) здравствената установа која го упатила на специјализација не му ги надоместила патни трошоци во висина на автобуски билет или железнички билет на постариот специјализант за периодот поминат во општа болница или специјализирана болница, согласно член 144-к став (4) од овој закон;

29) високообразовната установа на која се спроведува специјализацијата до Министерството за здравство не достави предлог на временскиот распоред на турнусите во текот на последната година на специјализација кога постариот специјализант задолжително спроведува турнуси во служба за итна медицинска помош, во болница или во здравствен дом со седиште во општината каде што има седиште јавната здравствена установа која го упатила здравствениот работник или здравствениот соработник на специјализација и во ургентен центар или клиничка болница, согласно член 144-к став (15) од овој закон;

30) јавната здравствена установа не го одобри согласно член 150-а став (2) од овој закон барањето на здравствените работници и здравствените соработници вработени во јавна здравствена установа и запишани на специјализација, односно супспецијализација во согласност со член 150 од овој закон, за продолжување на специјализацијата, односно супспецијализацијата на товар на јавната здравствена установа во која се вработени, со донесување на решение кога се исполнети условите од член 150-а став (1) од овој закон;

31) јавната здравствена установа која го одобрила барањето од член 150-а став (1) од овој закон, не продолжи да ги надоместува трошоците за спроведување на специјализацијата, односно супспецијализацијата согласно член 150-а став (3) од овој закон;

32) јавната здравствена установа која врши специјалистичко-консултативна и болничка дејност, а во која се вработиле здравствените работници, односно здравствените соработници запишани на специјализација, односно супспецијализација во согласност со член 150 од овој закон, не продолжи да ги надоместува нивните трошоци за специјализација, односно супспецијализација од денот на склучувањето на договор за работа, кога се исполнети условите од член 150-б став (1) од овој закон;

33) не го раскине договорот за вработување на здравствените работници, односно на здравствените соработници запишани на специјализација, односно супспецијализација во согласност со член 150 од овој закон, кои се вработиле во јавна здравствена установа која врши специјалистичко-консултативна и болничка дејност согласно член 150-б став (2) од овој закон, затоа што здравствениот работник, односно здравствениот соработник не склучил договор за специјализација, односно супспецијализација со јавната здравствена установа во која е вработен;

34) здравствениот работник, односно здравствениот соработник не носи на видно место ознака во форма на картичка која содржи фотографија на здравствениот работник, односно здравствениот соработник, неговото лично име, работното место и здравствената установа во која работи во текот на работното време на работното место согласно член 169 став (1) од овој закон;

35) хируршките интервенции во здравствените установи се извршуваат спротивно на протоколот за безбедна хирургија кој опфаќа вршење на проверки на преземените дејствија согласно оперативната листа за проверка за безбедна хирургија пред, за време и по извршувањето на хируршка интервенција, заради намалување на веројатноста за грешка при извршувањето на хируршка интервенција (член 226-s став (1) од овој закон);

36) здравствениот третман на пациентите болни од малигни заболувања кој опфаќа дијагностицирање и лекување на малигните болести се врши спротивно на клиничката патека со која особено се утврдува добивање на приоритетен статус на пациентите болни од малигни заболувања во давањето на здравствени услуги, најдолгото време од времето на закажување до времето на извршување на прегледите и интервенциите и задолжителните прегледи и интервенции на пациентите болни од малигни заболувања (член 226-и став (1) од овој закон);

(2) Глоба во износ од 1.500 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице за прекршок од ставот (1) на овој член.

(3) Глоба во износ од 3.000 до 6.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на одговорното лице во правното лице ако се повтори прекршокот од ставот (1) на овој член.

(4) Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице, ако:

1) не спроведе постапка за утврдување на дисциплинска одговорност согласно член 28 став (7) од овој закон за здравствениот работник односно здравствениот соработник од член 28 ставови (4) и (5) од овој закон во рок од пет дена од денот кога здравствениот работник односно здравствениот соработник од член 28 ставови (4) и (5) од овој закон пропуштил да се јави на работа односно не ги извршувал работните обврски во друга здравствена установа врз основа на патен налог на Министерството за здравство;

2) не обезбеди секој пациент да биде информиран за неговото право од член 39-а став (15) од овој закон со писмено известување кое се истакнува во влезниот дел на здравствената установа, на лесно видливо и пристапно место (член 39-а став (12)).

3) не организира печатење во писмена форма во доволен број на примероци на известувањето дека не е извршен прегледот, односно интервенцијата во терминот закажан преку електронската листа на закажани прегледи и интервенции или дека извршувањето на прегледот, односно интервенцијата започнала со задоцнување кое не е во согласност со член 39-б ставови (2) и (3) од овој закон, што се поставува во влезниот дел на здравствената установа, на лесно видливо и пристапно место согласно член 39-б став (6) од овој закон;

4) не истакне на видливо место писмено известување и/или не определил лице вработено во јавната здравствена установа согласно член 39-б ставовите (16) и (17) од овој закон, односно не испратил известување преку интегрираниот здравствен информатички систем согласно член 39-б став (16) од овој закон;

5) не спроведе постапка за утврдување на дисциплинска одговорност против здравствениот работник кој дава специјалистичко-консултативни услуги затоа што не посетува обука согласно член 39-ј став (5) од овој закон (член 39-ј став (7));

6) не достави писмено известување до Министерството за здравство за секоја неисправност на медицинската опрема во рок не подолг од 24 часа од часот кога настапила неисправноста согласно член 92-в став (5) од овој закон и не обезбеди во електронската листа на закажани прегледи и интервенции да биде внесен податокот дека одредена медицинска опрема е во неисправна состојба веднаш по настапувањето на неисправноста согласно член 92-в став (6) од овој закон.

7) не спроведе дисциплинска постапка против лицата кои ја водат, објавуваат и ажурираат електронската листа на закажани прегледи и интервенции, а кои не го внеле податокот дека одредена медицинска опрема е во неисправна состојба веднаш по настапувањето на неисправноста согласно член 92-в став (7) од овој закон (член 186 став (1) точка 27) од овој закон);

8) не ги внесе во задолжителната евиденција на залихите на медицинските материјали во главното депо и во сите помошни депоа на лекови, а со цел точен увид во залихите на лекови со рок на траење, уништување на лекови со истечен рок на траење, навремено обезбедување на нови залихи и заштита на пациентите од аплицирање на неадекватни лекови, особено податоците за ЕАН (EAN-European Article Number) код на лекот, датум на производство на лекот и рок на траење на лекот, согласно член 92-г став (5) од овој закон;

9) не обезбеди и не организира во системот за финансиското книговодство да бидат контирании да бидат внесени и книжени во финансов налог сите материјални документи, а особено приемниците од добавувачи и преносниците од главното депо, интерните приемници по основ на преносницата и издатниците/листите на потрошени медицински материјали по пациенти и по здравствени работници и здравствени соработници од помошните депоа, нивелациите, повратниците, влезните и излезните фактури и изводите од буџетската сметка и од сопствената сметка согласно член 92-г став (7) од овој закон;

10) не постапува по наредби, упатства, планови и програми донесени од министерот за здравство со кои се наредува или забранува постапување во определена ситуација која има општо значење за извршување на законите и подзаконските прописи, се пропишува начинот на постапување во извршувањето на одделни одредби на законите и подзаконските прописи, односно се утврдуваат и се разработуваат одделни прашања за извршување на законите и подзаконските прописи за кои е потребно утврдување на рокови и динамика на нивно извршувањесогласно член 104 став (6) од овој закон;

11) јавната здравствена установа која упатува здравствени работници и здравствени соработници на специјализација и супспецијализација не склучи договор со високообразовната установа на која се спроведува специјализацијата и супспецијализацијата, односно високообразовната установа на која се спроведува специјализацијата и супспецијализацијата не склучи договор со јавните здравствени установи кои упатуваат здравствени работници и здравствени соработници на специјализација и супспецијализација согласно член 140 став (4) од овој закон, во рок од еден месец од денот кога е донесен планот и програмата за специјализациите, односно супспецијализациите, а пред да бидат уплатени средствата од надоместокот;

12) високообразовната установа не склучи договор со јавните здравствени установи каде што се совладуваат и исполнуваат одделните вештини од планот и програмата за специјализациите, односно супспецијализациите со кој е предвидено распределување и уплата на 50% од средствата за надоместок за секој поединечен специјализант, односно супспецијализант за спроведување на неговата специјализација, односно супспецијализација согласно член 140 став (5) од овој закон во рок од два месеца од денот кога е донесен планот и програмата за специјализациите, односно супспецијализациите, а пред да бидат уплатени средствата од надоместокот од член 140 став (2) од овој закон согласно член 140 став (5) од овој закон (член 140 став (6) од овој закон);

13) високообразовната установа на која се спроведува специјализацијата и супспецијализацијата не склучи договор со менторот за исплата на надоместок во висина од 90% од средствата што високообразовната установа ги добива за секој поединечен специјализант, односно супспецијализант што тој ментор го води, согласно член 140 став (7) од овој закон;

14) јавната здравствена установа каде што се совладуваат и исполнуваат одделните вештини од планот и програмата за специјализациите, односно супспецијализациите не склучи договор со едукаторот за исплата на надоместок во висина од 60% од средствата што јавната здравствена установа ги добива за секој поединечен специјализант, односно супспецијализант што тој едукатор го води, согласно член 140 став (8) од овој закон;

15) директорот на здравствената установа во која се спроведува турнусот не преземе соодветни мерки согласно член 144-к став (9) од овој закон во случајот кога постариот специјализант до него доставил известување дека одреден пациент не се лекува согласно упатствата за медицина базирана на докази;

16) директорот на здравствената установа во која се спроведува турнусот не определи и јавно не го објави временски распоред на дневните визити за секој постар специјализант одделно согласно член 144-к став (10) од овој закон;

17) не организира и не обезбеди здравствениот работник, односно здравствениот соработник во текот на работното време на работното место да носи на видно место ознака во форма на картичка која содржи фотографија на здравствениот работник, односно здравствениот соработник, неговото лично име, работното место и здравствената установа во која работи согласно член 169 став (2) од овој закон;

18) не поведе дисциплинска постапка против здравствениот работник, односно здравствениот соработник кој не ја носи ознаката во форма на картичка која содржи фотографија на здравствениот работник, односно здравствениот соработник, неговото лично име, работното место и здравствената установа во која работи, во рок од седум дена од денот на дознавањето на причината за поведување на дисциплинска постапка, согласно член 169 став (2) од овој закон;

19) не му одговори на подносителот на претставката од член 193-а став (1) од овој закон за основаноста на претставката во рок од 15 дена од приемот на претставката согласно член 193-а став (6) од овој закон;

20) не формира комисија за водење на дисциплинска постапка за дисциплинскиот престап, не го извести подносителот на претставката од член 193-а став (1) од овој закон дека е формирана комисија во рок од три дена од денот на формирањето на комисијата и/или во рок од 15 дена од денот на започнување на постапката не донесе решение за изрекување на дисциплинска мерка за дисциплински престап, односно не достави примерок од решението за изрекување на дисциплинска мерка за дисциплински престап во рок од три дена од денот на донесувањето на решението, согласно членот 193-а ставовите (8) и (9) од овој закон;

21) не спроведе дисциплинска постапка против здравствениот работник за дисциплински престап согласно член 193-а став (13) од овој закон;

22) внесени се неточни и неверодостојни податоци за резултатите од работењето на здравствениот работник во интегрираниот здравствен информатички систем (член 219 став (4) од овој закон);

23) одобрува исплата на плата пресметана врз основа на неточни, нецелосни и неверодостојни информации за резултатите од работењето на здравствениот работник спротивно на член 219 став (5) од овој закон;

24) платата на здравствените работници се исплаќа без постоење на изјавата на работоводниот орган во писмена форма дека податоците за резултатите од работењето на здравствените работници внесени во интегрираниот здравствен информатички систем се точни и веродостојни, спротивно на член 219 став (6) од овој закон;

25) биде утврдено дека директорот, односно директорите на јавната здравствена установа не организираат и не обезбедуваат тековно прибирање и обработување на податоците потребни за мерење на клучните индикатори на постигнувањата и внесување на овие податоци во интегрираниот здравствен информатички систем најдоцна до петти секој месец за претходниот месец согласно член 239-б став (2) од овој закон или дека се внесени неточни и/или неверодостојни податоци потребни за мерење на клучните индикатори на постигнувањата (член 239-б став (3) од овој закон);

26) податоците потребни за мерење на клучните индикатори на постигнувањата се чуваат и обработуваат во интегрираниот здравствен информатички систем, спротивно на начинот утврден со прописите од областа на евиденциите во здравството и со овој закон (член 239-б став (4) од овој закон).

(5) Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на одговорното лице во правното лице ако се повтори прекршокот од ставот (4) на овој член.

(6) Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на здравствен работник со високо образование, односно на здравствен соработник со високо образование, ако:

1) не определи календар на активности однапред, најрано до петтиот ден во тековниот месец за следниот месец и не го достави до директорот на здравствената установа согласно член 39-а став (4) од овој закон;

2) не ги упатува пациентите што тој ги прегледал, односно врз кои извршил интервенција на секундарно и терцијарно ниво на здравствена заштита за дополнителни специјалистичко-консултативни услуги преку електронската листа на закажани прегледи и интервенции заради дијагностика и лекување на болестите и повредите и рехабилитација и не издава интерспецијалистички упат, специјалистичко-супспецијалистички упат, упат за радиодијагностика и упат за лабораториски услуги согласно член 39-а став (5) од овој закон;

3) не ги упатува пациентите што тој ги прегледал, односно врз кои извршил интервенција за контролна специјалистичко-консултативните услуга преку електронската листа на закажани прегледи и интервенции и не издава контролен упат согласно член 39-а став (6) од овој закон;

4) не ги упатува пациентите што тој ги прегледал, односно врз кои извршил интервенција на секундарно и терцијарно ниво на здравствена заштита за болничко лекување во установата во која работи или за вршење на хируршка интервенција која тој ја извршува и не издава болнички упат и/или болнички упат за хируршки интервенции согласно член 39-а став (7) од овој закон.

5) во календарот на активности не определи термини за вршење на елективни хируршки интервенции согласно член 39-а став (9) од овој закон;

6) нема да го изврши прегледот во терминот закажан преку електронската листа на закажани прегледи и интервенции согласно член 39-б став (1) од овој закон;

7) основано и неоправдано упатил пациенти на секундарно и терцијарно ниво на здравствена заштита за користење на медицинска опрема во спротивност со стручните упатства за медицина заснова на докази од член 27 став (1) од овој закон и протоколите од член 27 став (4) од овој закон (член 39-б од овој закон) и/или неосновано и неоправдано упатил пациентите на дијагностички процедури за радиолошка дијагностика со компјутерски томограф и магнетна резонанца во согласност со стручните упатства за медицина заснова на докази од член 27 став (1) од овој закон и протоколите од член 27 став (4) од овој закон, но во 20% од вкупниот број на упатувања за користење на медицинска опрема во текот на претходната година со спроведените испитувања е утврдено дека нема наод за болест и/или за повреда, освен доколку пациентот се упатува на дијагностички процедури за радиолошка дијагностика со компјутерски томограф и магнетна резонанца заради докажување дека нема наод за болест и/или повреда согласно стручните упатства за медицина заснова на докази (член 39-ј став (3) од овој закон);

8) продолжува, и покрај посетената обука согласно член 39-ј став (5) од овој закон и изречената дисциплинска мерка за дисциплински престап од член 39-ј став (8) од овој закон, да неосновано и неоправдано да упатува пациенти на секундарно и терцијарно ниво на здравствена заштита за користење на медицинска опрема во спротивност со стручните упатства за медицина заснова на докази од член 27 став (1) од овој закон и протоколите од член 27 став (4) од овој закон и/или ја продолжува праксата во текот на претходната година во 20% од вкупниот број на упатувања за користење на медицинска опрема, со спроведените испитувања да е утврдено дека нема наод за болест и/или за повреда, освен доколку пациентот се упатува на дијагностички процедури за радиолошка дијагностика со компјутерски томограф и магнетна резонанца заради докажување дека нема наод за болест и/или повреда согласно стручните упатства за медицина заснова на докази;

9) специјализантот, заради стекнување на практични стручни знаења и научни сознанија не поминува осум часа дневно во здравствената установа во која според програмата за специјализација се спроведуваат општиот, односно специјалниот дел од специјалистичкиот стаж согласно член 144-в ставови (1) и (4) од овој закон, односно специјализантот не поминува време за стручно усовршување за време на дежурство со кое се обезбедува непрекинатата 24-часовна здравствена дејност во јавната здравствена установа во која се спроведува општиот, односно специјалниот турнус, еднаш во текот на секоја недела, односно четири пати во текот на секој месец, согласно член 144-в ставови (2) и (5) од овој закон а здравствената установа не му овозможи да го оствари правото на 24-часовен одмор во текот на следниот ден по денот на дежурството согласно член 144-в ставови (3) и (6) од овој закон;

10) менторот и едукаторот со свој потпис и факсимил не потврдуваат согласно член 144-а став (8) од овој закон или потврдуваат специјализантска книшка од став (4) на овој член и книга за евиденција за спроведените постапки и интервенции од став (5) на овој член кои не се правилно и целосно пополнети и во кои се внесени погрешни и нецелосни податоци, а со кои се тврди дека планот и програмата на специјалистичкиот стаж се спроведени, односно дека спроведените постапки и интервенции во текот на стажот на специјализациите во целост одговараат на содржината на стажот утврден во програмите за специјализациите на здравствените работници и здравствените соработници со високо образование;

11) специјализантот нема да го евидентира своето присуство преку системот за евиденција на работно време во здравствената установа во која се спроведува турнусот, согласно член 144-в став (11) од овој закон;

12) специјализантот нема да ги исполни обврските од член 144-г ставови (1) и (3) од овој закон за учество на дневен и утрински состанок, член 144-д став (1) од овој закон за задолжителни обуки, член 144-ѓ ставови (1) и (3) од овој закон за изучување на странски јазици, член 144-ж став (2) од овој закон за обврските на специјализантот во текот на целокупното траење на специјализацијата, член 144-з ставови (1), (2) и (5) од овој закон за обврските на специјализантот во текот на првата и втората година на специјализацијата, член 144-к ставови (1), (2), (5), (7), (8), (13) и (14) од овој закон за практичната обука во општа болница или специјализирана болница, во служба за итна медицинска помош или во здравствен дом, одржување на дневна визита и присуство при вршење на обдукција и од член 144-љ ставови (1), (4), (5) и (6) од овој закон за специјализација на хируршки и на интернистички гранки;

13) внесе неточни и неверодостојни податоци за резултатите од своето работење во интегрираниот здравствен информатички систем (член 219 став (4) од овој закон);

(7) Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на здравствен работник со високо образование, односно на здравствен соработник со високо образование, ако се повтори прекршокот од ставот (6) на овој член.

(8) Глоба во износ од 15.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на министерот за здравство кога нема да го разреши директорот на јавната здравствена установа во случаите од членот 111 став (1) точки од 12 до 15 од овој закон и кога нема да организира објавување на податоците од спроведените анонимни анкети за задоволството на пациентите согласно член 239-ѓ став (2) од овој закон.

Член 42

Одредбите од членот 16 од овој закон, со кои во членот 140 ставот (2) се менуваат ставовите (2) и (3) од овој закон и се додаваат шест нови става (4), (5), (6), (7), (8) и (9), се применуваат и на специјализантите, односно супспецијализантите кои на денот на влегувањето во сила на овој закон се запишани на специјализација, односно супспецијализација, освен ставот (9) кој ќе отпочне да се применува на здравствените работници, односно здравствените соработници што ќе се запишат на специјализација, односно супспецијализација согласно член 150 од овој закон по влегувањето во сила на овој закон .

Член 43

Одредбите од членот 17 од овој закон, со кој се додава нов член 144-в, кои се однесуваат на времето за стручно усовршување, обврската за носење на ознака и обврската за евиденција на присуството на специјализантот во текот на специјалистичкиот стаж и одредбите од членот 18 од овој закон, со кој се додава нов член 145-в, кои се однесуваат на обуката во странство по положувањето на специјалистичкиот испит, се применуваат и на специјализантите кои на денот на влегувањето во сила на овој закон спроведуваат специјалистички стаж во јавните здравствени установи.

Член 44

(1) Одредбата од членот 14 од овој закон, со кој се заменува ставот (5) од членот 121 со нов став (5) и одредбата од членот 17 од овој закон, со кој се додава нов член 144-s став (2) и член 18 од овој закон, со кој се додава нов член 145-а став (3), ќе отпочнат да се применуваат од 15 септември 2017 година.

(2) До отпочнувањето на примената на одредбите од став (1) на овој член, интермедијалниот испит и специјалистичкиот испит се полагаат пред комисија што ја формира министерот за здравство, на предлог на високообразованата установа на која се спроведува специјализацијата, составена од тројца членови кои се доктори на медицински науки, специјалисти во истата или во сродна гранка на медицината за која се спроведува специјализацијата, избрани во наставно-научно или научно звање, со издадени најмалку три научни труда со импакт фактор.

Член 45

(1) Владата на Република Македонија во рок од три месеци од денот на влегување во сила на овој закон ќе донесе одлука за основање на Јавна здравствена установа Универзитетски институт за позитрон-емисионска томографија на Република Македонија.

(2) Со денот на започнувањето со работа на Јавната здравствена установа Универзитетскиот институт за позитрон-емисионска томографија на Република Македонија, вработените од Универзитетот „Гоце Делчев“ Штип, Факултет за медицински науки, Центар за нуклеарни испитувања од областа на медицината, ги презема Јавната здравствена установа Универзитетскиот институтот за позитрон-емисионска томографија на Република Македонија.

(3) Одредбата од член 86-а став (2), додадена со член 8 од овој закон, согласно која Јавната здравствена установа Универзитетскиот институт за позитрон-емисионска томографија на Република Македонија може да врши дејност ако во работен однос има најмалку пет вработени доктори на наука од областа на медицината, односно од областа на фармацијата и/или од областа на физиката, од кои најмалку двајца наставници на високообразовна установа од областа на медицината, фармацијата и/или физиката, ќе отпочне да се применува од 01.01.2020 година.

(4) До отпочнувањето на примената на одредбите од став (3) на овој член, Универзитетскиот институт за позитрон-емисионска томографија на Република Македонија може да врши дејност ако во работен однос има најмалку тројца вработени доктори на наука од областа на медицината, односно од областа на фармацијата и/или од областа на физиката, од кои најмалку еден наставник на високообразовна установа од областа на медицината, фармацијата и/или физиката.

(5) Опремата, документацијата и другите средства за работа на Центарот за нуклеарни испитувања од областа на медицината при Универзитетот „Гоце Делчев“ Штип, Факултет за медицински науки, кои се во врска со вршењето на работите од страна на вработените од ставот (2) на овој член, ги презема Универзитетскиот институт за позитрон-емисионска томографија на Република Македонија.

Член 46

Подзаконските прописи предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 47

Правилникот за специјализациите и супспецијализациите на здравствените работници и здравствените соработници („Службен весник на Република Македонија“ бр. 137/12 и 121/13), ќе се усогласи со одредбите од овој закон во рок од 3 месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 48

(1) Управата за електронско здравство ќе започне со работа од 1 јуни 2015 година, а до започнувањето со работа на Управата за електронско здравство, Министерството за здравство ќе ги врши работите од надлежност на Управата за електронско здравство.

(2) Директорот на Управата за електронско здравство ќе се избере најдоцна до 1 јуни 2015 година.

(3) Актите за внатрешната организација и систематизација на работните места во Управата за електронско здравство ќе се донесат во рок од три месеци од денот на влегување во сила на овој закон.

(4) Со денот на започнувањето со работа на Управата за електронско здравство, вработените од Министерството за здравство кои ги вршат работите поврзани со интегрираниот здравствен информатички систем, ги презема Управата за електронско здравство.

(5) Опремата, документацијата и другите средства за работа на Министерството за здравство кои се во врска со вршењето на работите од страна на вработените од ставот (4) на овој член, ги презема Управата за електронско здравство.

Член 49

(1) Министерот за здравство е должен да ја формира Националната комисија за изготвување на базите на прашања и студии на случаи за полагање на интермедијалниот и специјалистичкиот испит во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) Националната комисија за изготвување на базите на прашања и студии на случаи за полагање на интермедијалниот и специјалистичкиот испит е должна базите на прашања и студии на случаи за полагање на интермедијалниот и специјалистичкиот испит да ги изготви во рок од три месеци од нејзиното формирање.

Член 50

Министерот за здравство е должен да ја формира Националната комисија за дијабетес мелитус во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 51

Министерот за здравство е должен да го востанови Националниот систем за материјално-финансиско и сметководствено работење во јавните здравствени установи во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 52

Министерот за здравство е должен да го востанови Централниот систем за евиденција на работното време во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 53

Министерот за здравство е должен да го востанови Системот за стратешко планирање и менаџмент преку утврдување на урамнотежен план на постигнувања во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 54

(1) Јавните здравствени установи се должни барањето за стекнување на акредитација по прв пат да го достават до Агенција за квалитет и акредитација на здравствените установи најдоцна до 30 јуни 2016 год., а Агенцијата за квалитет и акредитација на здравствените установи е должна да донесе решение за утврдување на исполнетост на стандардите за акредитација на здравствената установа согласно член 243 став (4) од Законот за здравствената заштита и да издаде сертификат за акредитација на здравствената установа согласно член 243 став (5) од Законот за здравствената заштита најдоцна до 31 декември 2016 година.

(2) Недоставувањето на барањето за стекнување на акредитација согласно став (1) на овој член ќе се смета за непочитување на менаџерскиот договор од страна на директорот на јавната здравствена установа и основа за изрекување на договорна казна во висина од 500 евра.

Член 55

Се овластува Законодавно - правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за здравствената заштита.

Член 56

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I GJ
PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PER MBROJTJE SHËNDETËSORE

Neni 1

Në Ligjin për mbrojtje shëndetësore ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14 dhe 132/14), në nenin 26 paragrafi (1) në alinenë 26 lidhëza "dhe" shlyhet dhe shtohen dy aline të reja 27 dhe 28, si vijojnë:

"- prodhimi i preparateve radiofarmaceutike,

- diagnostikimi i ndryshimeve metabolike funksionale me shfrytëzimin e tomografisë pozitroni-emisioni dhe".

Pas paragrafit (3) shtohet paragraf i ri (4), si vijon:

"(4) Standardet për veglat ndihmëse mjekësore që inkorporohen gjatë kryerjes së shërbimeve të caktuara shëndetësore lidhur me materialin prej të cilit duhet të jenë të përpunuara, varësisht nga indikacioni, mosha dhe gjendja shëndetësore e pacientit i përcakton ministri i Shëndetësisë për këtë formon komision profesional në të cilin janë anëtarë edhe personat profesionalë nga kjo sferë."

Neni 2

Titulli para nenit 27 ndryshohet si vijon:

"Udhëzimet për mjekësi të bazuar në dëshmi, protokollet për kryerjen e veprimtarisë shëndetësore në institucionet shëndetësore nga aspekti organizativ dhe rregullore për kulturë hospitale

Në nenin 27 pas paragrafit (4) shtohen dy paragrafë të rinj (5) dhe (6), si vijojnë:

"(5) Mënyra e sjelljes dhe vendosjes në punën e punëtorëve shëndetësorë dhe bashkëpunëtorëve shëndetësorë nëpërmjet futjes së parimeve dhe rregullave të sjelljes dhe punës, sipas të cilave punëtorët shëndetësorë dhe bashkëpunëtorët shëndetësorë veprojnë në kryerjen e punës me qëllim që të sigurohet zbatimi dhe respektimi i parimeve të ligjshmërisë, integritetit profesional, efikasitetit, efektivitetit dhe përkushtimit gjatë kryerjes së detyrave të tyre zyrtare, i përcakton ministri i Shëndetësisë me rregullore për kulturë hospitale.

(6) Pas miratimit të udhëzimeve profesionale nga paragrafi (1) i këtij neni, protokollet nga paragrafi (4) i këtij neni dhe rregulloren për kulturë hospitale nga paragrafi (5) i këtij neni, Ministria e Shëndetësisë detyrohet menjëherë t'i publikojë në ueb faqen e Ministrisë dhe në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë". “

Neni 3

Në nenin 28 pas paragrafit (3) shtohen pesë paragrafë të rinj (4), (5), (6), (7)dhe (8), si vijojnë:

"(4) Ministria e Shëndetësisë me urdhëresë për udhëtim dërgon punëtor shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtor shëndetësor të punësuar në institucion shëndetësor publik në rrjet, jo më gjatë se tri ditë pune gjatë një muaji, për punë në institucion tjetër shëndetësor publik në rrjet, në rast kur në institucione të caktuara shëndetësore publike ose në nivel të komunave, në nivel të rajoneve ose në nivel të Republikës së Maqedonisë në suaza të rrjetit në nivel të mbrojtjes shëndetësore primare dhe/ose në rrjetin në nivel të mbrojtjes shëndetësore sekondare dhe terciare për zbatimin e veprimtarisë diagnostike specialistike-konsultuese shëndetësore dhe veprimtarisë spitalore, me numrin ekzistues të punëtorëve shëndetësorë dhe/ose bashkëpunëtorëve shëndetësorë nuk mundësohet realizim i parimit të qasjes dhe parimit të vazhdueshmërisë.

(5) Ministria e Shëndetësisë me pëlqim të punëtorit shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtorit shëndetësor të dhënë në formë me shkrim, me urdhëresë për udhëtim dërgon punëtor shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtor shëndetësor të punësuar në institucion shëndetësor publik në rrjet, jo më gjatë se pesë ditë pune gjatë një muaji, për punë në institucion tjetër shëndetësor publik në rrjet në rastet nga paragrafi (4) i këtij neni.

(6) Institucion shëndetësor në rrjet në të cilin është dërguar për punë me urdhëresë për udhëtim punëtori shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtori shëndetësor nga paragrafi (4) i këtij neni, për periudhën për të cilën është dërguar i paguan edhe shpenzime ditore në pajtim me ligjin dhe marrëveshjen kolektive.

(7) Drejtori i institucionit shëndetësor në të cilin është punësuar punëtori shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtori shëndetësor nga paragrafi (4) i këtij neni është i obliguar në afat prej pesë ditësh nga dita e kur nuk është paraqitur në punë, përkatësisht nuk i ka kryer obligimet e punës në institucionin tjetër, të ngrejë procedurë për përcaktimin e përgjegjësisë disiplinore për punëtorin shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtorin shëndetësor nga paragrafët (4) dhe (5) të këtij neni.

(8) Menjëherë pas dhënies së urdhëresës për udhëtim nga paragrafët (4) dhe (5) të këtij neni, dhe me qëllim që Fondi për Sigurim Shëndetësor i Maqedonisë t'i lëshojë leje që punëtori shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtori shëndetësor ta shfrytëzojë faksimilen gjatë ofrimit të shërbimeve shëndetësore në institucionin shëndetësor publik në të cilin është dërguar për punë, Ministria e Shëndetësisë e njofton Fondin për Sigurim Shëndetësor të Maqedonisë se cili punëtor shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtor shëndetësor është dërguar për punë me urdhëresë për udhëtim."

Neni 4

Në nenin 39 në paragrafin (1) pas fjalës "shërbime" vendoset presje dhe shtohen fjalët: "si dhe radhitja e kryerjes së intervenimeve kirurgjike".

Në paragrafin (2) fjalët: "në ueb aplikimin të cilin e administron Ministria e Shëndetësisë" zëvendësohet me fjalët: "në suaza të sistemit të integruar informatik shëndetësor".

Pas paragrafit (6) shtohen tre paragrafë të rinj (7), (8) dhe (9), si vijojnë:

"(7) Të dhënat për sigurimin shëndetësor të pacientit të përmbajtura në listën elektronike të kontrolleve dhe intervenimeve të caktuara, dhe veçanërisht për rëndësinë e sigurimit shëndetësor të pacientit në ditën kur duhet të kryhet kontrolli, përkatësisht intervenimi i caktuar nëpërmjet listës elektronike të kontrolleve dhe intervenimeve të caktuara, merren nga Fondi për Sigurim Shëndetësor i Maqedonisë çdo ditë pune, së paku tri orë para fillimit të kohës së punës në institucionin shëndetësor publik.

(8) Të dhënat për pengesë të përkohshme për punë për shkak të sëmundjes dhe lëndimit të pacientit, të përmbajtuar në sistemin e integruar shëndetësor informatik, Ministria e Shëndetësisë i merr nga mjekët e zgjedhur çdo ditë pune.

(9) Në bazë të të dhënave nga paragrafi (8) i këtij neni, me kërkesë të punëdhënësit Ministria e Shëndetësisë lëshon:

- vërtetim me të dhëna për periudhën për të cilën mjeku i zgjedhur ka konstatuar se pacienti që është në marrëdhënie të rregullt pune te punëdhënësi që e parashtron kërkesën, është i penguar përkohësisht për punë për shkak të sëmundjes ose lëndimit të tij, në afat jo më të gjatë se pesë ditë nga dita e parashtrimit të kërkesës nga punëdhënësi dhe
- vërtetim me të dhëna për datën kur ka filluar periudha për të cilën mjeku i zgjedhur ka konstatuar se pacienti që është në marrëdhënie të rregullt pune te punëdhënësi që e parashtron kërkesën, është i penguar përkohësisht për punë për shkak të sëmundjes ose lëndimit të tij, në afat jo më të gjatë se 24 orë pas parashtrimit të kërkesës nga punëdhënësi.

(10) Në vërtetimin nga paragrafi (9) alineja 1 të këtij neni, e dhëna për periudhën përcaktohet me shënimin e datës kur periudha ka filluar dhe datës kur periudha përfundon, e në lejen nga paragrafi (9) alineja 2 të këtij neni, me shënimin e datës kur periudha ka filluar. Ministria e Shëndetësisë përveç këtyre të dhënave, nuk jep të dhëna tjera personale dhe mjekësore, e punëdhënësi obligohet që të dhënën e marrë ta ruajë në pajtim me rregullat për ruajtjen e fshehtësisë profesionale dhe afariste, si dhe për ruajtjen e të dhënave personale."

Neni 5

Në nenin 39-a paragrafi (2) ndryshohet si vijon:

"(2) Drejtori mjekësor i institucionit shëndetësor në rrjetin e nivelit sekondar dhe terciar të mbrojtjes shëndetësore detyrohet të përcaktojë kalendar të aktiviteteve prej më parë, më herët deri në ditën e dhjetë të muajit rrjedhës për muajin e ardhshëm për çdo punëtorë shëndetësorë i cili jep shërbime specialistike-konsultuese në institucionin shëndetësor (në tekstin e mëtejmë: kalendar i aktiviteteve) dhe kalendar të termineve të lira për shfrytëzimin e pajisjes mjekësore me të cilën institucioni shëndetësor jep shërbime specialistike-konsultuese."

Pas paragrafit (2) shtohet paragraf i ri (3), si vijon:

"(3) Kalendari i aktiviteteve nga paragrafi (2) i këtij neni përmban termine për të gjitha aktivitetet të cilat punëtori shëndetësor i cili jep shërbime konsultuese-specialistike i kryen gjatë kohës së punës, dhe veçanërisht për:

- mbajtjen e mbledhjes së kolegjiumit profesional,
- kryerjen e kontrolleve në ambulantë specialistike-konsultuese,
- dhënien e shërbimeve specialistike-konsultuese me shfrytëzimin e pajisjes mjekësore,
- kryerjen e kontrolleve kontrolluese,
- dhënien e shërbimeve lidhur me kryerjen e veprimtarisë shëndetësore spitalore,
- kryerjen e intervenimeve kirurgjike,
- kryerjen e kontrolleve konsiliare,
- kujdestari dhe
- pjesëmarrje në mësim."

Paragrafi (3), i cili bëhet paragraf (4), ndryshohet si vijon:

"(4) Për sigurimin e kalendarit nga paragrafi (2) i këtij neni, punëtorët shëndetësorë të cilët ofrojnë shërbime në institucionet shëndetësore në rrjetin e nivelit sekondar dhe terciar të mbrojtjes shëndetësore detyrohen të përcaktojnë kalendar të aktiviteteve prej më parë, më herët deri në ditën e pestë të muajit rrjedhës për vitin e ardhshëm dhe ta dorëzojnë te drejtori i institucionit shëndetësor."

Pas paragrafit (3), i cili bëhet paragraf (4), shtohen tre paragrafë të rinj (5), (6) dhe (7), si vijojnë:

"(5) Punëtori shëndetësor i cili jep shërbime specialistike-konsultuese në institucionet shëndetësore më rrjet në nivel sekondar dhe terciar të mbrojtjes shëndetësore detyrohet t'i udhëzojë pacientët të cilët i ka kontrolluar ai, përkatësisht mbi të cilët ka kryer intervenim në nivel terciar dhe sekondar të mbrojtjes shëndetësore për shërbime plotësuese specialistike-konsultuese nëpërmjet listës elektronike të kontrolleve dhe intervenimeve të caktuara për shkak të diagnostikimit dhe mjekimit të sëmundjeve dhe lëndimeve dhe rehabilitimit, për ç'arsye jep udhëzim interspecialistik, udhëzim specialistik-subspecialistik, udhëzim për radiodiagnostikë dhe udhëzim për shërbime laboratorike.

(6) Punëtori shëndetësor i cili jep shërbime specialistike-konsultuese në institucionet shëndetësore në rrjet në nivel sekondar dhe terciar të mbrojtjes shëndetësore detyrohet t'i udhëzojë pacientët të cilët ai i ka kontrolluar, përkatësisht mbi të cilët ka kryer intervenim për shërbim kontrollues specialistik-konsultues nëpërmjet listës elektronike të kontrolleve dhe intervenimeve të caktuara, për çka jep udhëzim kontrollues.

(7) Punëtori shëndetësor i cili jep shërbime specialistike-konsultuese në institucionet shëndetësore në rrjetin e nivelit sekondar dhe terciar të mbrojtjes shëndetësore detyrohet t'i udhëzojë pacientët të cilët ai i ka kontrolluar, përkatësisht mbi të cilët ka kryer intervenim në nivel sekondar dhe terciar të mbrojtjes shëndetësore për mjekim spitalor në institucionin ku punon ose për kryerjen e intervenimit kirurgjik të cilin e kryen ai, për çka jep udhëzim spitalor dhe/ose udhëzim spitalor për intervenime kirurgjike."

Paragrafi (4), i cili bëhet paragraf (8), ndryshohet si vijon:

"(8) Kohëzgjatja e kontrolleve në ambulancat specialistike-konsultuese dhe e dhënies së shërbimeve specialistike-konsultuese me shfrytëzimin e pajisjes mjekësore, të përcaktuara në bazë të llojit të specializimit

të punëtorit shëndetësor i cili e jep shërbimin specialistik konsultues, llojin e pajisjes mjekësore, si dhe nivelin e veprimtarisë shëndetësore të cilin e kryen institucioni shëndetësor, e përcakton ministri e Shëndetësisë, pas marrjes së mendimit nga Oda e Mjekëve, përkatësisht nga Oda Stomatologjike."

Paragrafi (5) i cili bëhet paragraf (9), ndryshohet si vijon:

"(9) Punëtori shëndetësor i cili kryen intervenime kirurgjike në institucionet shëndetësore në rrjet në nivel sekondar dhe terciar të mbrojtjes shëndetësore detyrohet në kalendarin e aktiviteteve nga paragrafi (2) i këtij neni të përcaktojë termine për kryerjen e intervenimeve kirurgjike elektive."

Pas paragrafit (5), i cili bëhet paragraf (9), shtohet paragraf i ri (10), si vijon:

"(10) Në bazë të termineve për kryerjen e intervenimeve kirurgjike elektive nga paragrafi (9) i këtij neni dhe udhëzimeve të lëshuara spitalore për operacione nga paragrafi (7) i këtij neni, në listat elektronike të kontrolleve dhe intervenimeve të caktuara futet listë me orarin e pacientëve mbi të cilët duhet të kryhet intervenimi kirurgjik (në tekstin e mëtejmë: program operativ). Programin operativ e miraton kolegjiumi profesional i institucionit shëndetësor ku kryhet intervenimi kirurgjik në javën rrjedhëse për javën e ardhshme. Çdo ndryshim i programit operativ në mënyrë të obligueshme futet në listën elektronike të kontrolleve dhe intervenimeve të caktuara me shënimin e shkaqeve për të cilat është bërë ndryshimi dhe për të njëjtën institucioni shëndetësor detyrohet t'i njoftojë pacientët menjëherë, dhe më së voni në afat prej 24 orësh nga krijimi i ndryshimit."

Paragrafi (6) bëhet paragraf (11).

Në paragrafin (7) i cili bëhet paragraf (12), pas fjalës "intervenime" shtohen fjalët: “dhe ta anulojnë kontrollin, përkatësisht intervenimin së paku 24 orë para terminit të caktuar nëse janë të penguar të vijnë ose ka pushuar nevoja për shërbim specialistik-konsultues për të cilin është caktuar termini. Institucioni shëndetësor publik nga pacienti i cili më shumë se dy herë gjatë një muaji, përkatësisht katër herë ose më tepër se katër herë gjatë një viti e ka anuluar kontrollin, përkatësisht intervenimin pa e respektuar afatin për anulim, si dhe nga pacienti i cili aspak as një herë gjatë muajit, përkatësisht gjatë një viti nuk e ka anuluar kontrollin, përkatësisht intervenimin, mund të kërkojë gjatë shfrytëzimit të parë të radhës për të njëjtin shërbim shëndetësor të marrë pjesë me mjete personale në lartësi prej 50% nga shpenzimet e përgjithshme të shërbimit shëndetësor. Pacienti në këtë rast merr pjesë me mjete personale në shumë të rritur vetëm për shfrytëzimin e parë të ardhshëm të shërbimit të njëjtë shëndetësor."

Paragrafët (8), (9) dhe (10) bëhen paragrafë (13), (14) dhe (15).

Në paragrafin (11), i cili bëhet paragraf (16), numri "(10)" zëvendësohet me numrin (15).

Pas paragrafit (11), i cili bëhet paragraf (16), shtohet paragraf i ri (17), si vijon:

"(17) Drejtori i Institucionit shëndetësor publik detyrohet të sigurojë që çdo pacient të informohet për të drejtën e tij nga paragrafi (15) i këtij neni me njoftim me shkrim i cili vendoset në pjesën hyrëse të institucionit shëndetësor, në vend lehtësisht të dukshëm dhe të kapshëm, i shtypur në letër të plastifikuar me dimensione 100 cm x 50 cm dhe të vendosur në kornizë."

Paragrafët (12) dhe (13) bëhen paragrafë (18) dhe (19).

Në paragrafin (14), i cili bëhet paragraf (20), fjalët: “paragrafët (13) dhe (14)" zëvendësohen me fjalët: “paragrafët (18) dhe (19)".

Në paragrafin (15), i cili bëhet paragraf (21), fjalët: “paragrafët (12), (13) dhe (14)" zëvendësohen me fjalët: “paragrafët (18), (19) dhe (20)".

Pas paragrafit (15), i cili bëhet paragraf (21), shtohet paragraf i ri (22), si vijon:

"(22) Pas miratimit të aktit nënligjor nga paragrafi (8) i këtij neni, Ministria e Shëndetësisë detyrohet menjëherë t’i publikojë në ueb faqen e Ministrisë dhe në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë"."

Neni 6

Pas nenit 39-a, shtohen njëmbëdhjetë tituj të rinj dhe njëmbëdhjetë nene të reja 39-b, 39-v, 39-g, 39-d, 39-gj, 39-e, 39-zh, 39-z, 39-x, 39-i dhe 39-j, si vijojnë:

"Respektimi i terminit të caktuar nëpërmjet listës elektronike të kontrolleve dhe intervenimeve të caktuara nga punëtori shëndetësor i cili jep shërbime specialistike-konsultuese

Neni 39-b

(1) Punëtori shëndetësor i cili jep shërbime specialistike-konsultuese detyrohet ta respektojë terminin e caktuar nëpërmjet listës elektronike të kontrolleve dhe intervenimeve te caktuara.

(2) Punëtori shëndetësor i cili jep shërbime specialistike-konsultuese ka të drejtë ta prolongojë fillimin e kontrollit të caktuar, përkatësisht intervenimit më së shumti për 15 minuta nga termini i caktuar nëpërmjet listës elektronike të kontrolleve dhe intervenimeve të caktuara, dhe ka të drejtë ta prolongojë edhe për më shumë se 15 minuta nëse për atë ekzistojnë shkaqe objektive dhe të arsyeshme.

(3) Shkaqet objektive dhe të arsyeshme nga paragrafi (2) i këtij neni janë shkaqet lidhur me dhënien e shërbimeve shëndetësore nga ana e punëtorit shëndetësor i cili i jep shërbime specialistike-konsultuese një pacienti tjetër, përkatësisht pacientëve tjerë, sidomos për shkak të ofrimit të shërbimeve urgjente shëndetësore moskryerja e të cilave për kohë të shkurtër do të mund të shkaktojë dëmtim të papërmirësueshëm dhe të rëndë të shëndetit të pacientit ose vdekjen e tij ose për shkak të zëvendësimit të punëtorit shëndetësor që mungon dhe/ose shkaqe lidhur me kryerjen e veprimtarisë shëndetësore në institucion shëndetësor publik dhe/ose prolongimin e fillimit të kontrollit të caktuar, përkatësisht intervenimit për shkak të krijimit të pengesave në lidhjen e internetit ose në shpërndarjen e energjisë elektrike dhe ujit, dhe shkaqe të ngjashme lidhur me punën e punëtorit shëndetësor në institucionin shëndetësorë.

(4) Pacienti i cili nuk do të kontrollohet në terminin e caktuar ose do të kontrollohet me vonesë e cila nuk është në pajtim me paragrafët (2) dhe (3) të këtij neni, dorëzon njoftim me shkrim ose gojarisht në procesverbal te udhëheqësi i njësisë së brendshme organizative në institucion publik dhe/ose te organi udhëheqës të institucionit shëndetësor, me të cilin njofton se nuk është kryer kontrolli në terminin e caktuar nëpërmjet listës elektronike të kontrolleve dhe intervenimeve të caktuara ose se kryerja e kontrollit, përkatësisht intervenimit ka filluar me vonesë që nuk është në pajtim me paragrafët (2) dhe (3) të këtij neni.

(5) Njoftimin pacienti e dorëzon në formë me shkrim, ose e jep gojarisht të njëjtën ditë, dhe më së voni ditën e ardhshme prej kur nuk është kryer kontrolli në terminin e caktuar nëpërmjet listës elektronike të kontrolleve dhe intervenimeve të caktuara, përkatësisht kur kryerja e kontrollit, përkatësisht intervenimit ka filluar me vonesë.

(6) Organi udhëheqës i institucionit shëndetësor organizon shtypjen e njoftimit në formë me shkrim në numër të mjaftueshëm të ekzemplarëve, që i vendos në pjesën hyrëse institucionit shëndetësor, në vend lehtësisht të dukshëm dhe të kapshëm.

(7) Njoftimin në formë shkrim pacienti e dorëzon në së paku dy ekzemplarë, prej të cilëve një ekzemplar e ruan pasi që është kryer dhe përcaktuar pranimi i njoftimeve në pajtim me rregullat për punë në zyrë dhe punë arkivore. Në rastet kur njoftimi është dhënë me gojë në procesverbal, një ekzemplar në origjinal nga procesverbali i dorëzohet pacientit i cili ka dhënë njoftim me gojë.

(8) Kundër punëtorit shëndetësor i cili jep shërbime specialistike-konsultuese, i cili nuk do ta kryejë kontrollin në terminin e caktuar nëpërmjet listës elektronike të kontrolleve dhe intervenimeve te caktuara ose e fillon kryerjen e kontrollit, përkatësisht intervenimit me vonesë për çka nuk ekzistojnë shkaqe objektive ose të arsyeshme në pajtim me paragrafin (3) të këtij neni ngrihet procedurë disiplinore në bazë të njoftimit të dorëzuar nga pacienti në pajtim me paragrafin (4) të këtij neni te udhëheqësi i njësisë së brendshme organizative në institucionin publik shëndetësor dhe/ose te organi udhëheqës në institucionin shëndetësor, përkatësisht në bazë të procesverbalit nga paragrafi (4) i këtij neni në rastet kur njoftimi është dhënë në formë me gojë. Nëse njoftimi është dorëzuar, përkatësisht është dhënë me gojë në procesverbal te udhëheqësi i njësisë së brendshme organizative në institucionin shëndetësor publik, ai detyrohet njoftimin ta dërgojë te organi udhëheqës në institucionin shëndetësor menjëherë pas marrjes së tij, dhe më së voni në afat prej një ore nga ora kur e ka pranuar njoftimin, përkatësisht më së voni gjatë orës së parë të kohës së punës nga dita e ardhshme e punës.

(9) Organi udhëheqës i institucionit shëndetësor formon komision për mbajtjen e procedurës disiplinore për kundërvajtje disiplinore nga paragrafi (8) i këtij neni në afat prej tri ditësh pune nga dita kur te udhëheqësi i njësisë së brendshme organizative në institucionin shëndetësor publik,

përkatësisht te organi udhëheqës i punës të institucionit shëndetësor pacienti e ka dorëzuar me shkrim, përkatësisht e ka dhënë gojarisht në procesverbal njoftimin nga paragrafi (4) i këtij neni. Organi udhëheqës i institucionit shëndetësor e njofton pacientin se është formuar komision në afat prej tri ditësh nga dita e formimit të komisionit.

(10) Organi udhëheqës i institucionit shëndetësor në afat prej 15 ditësh nga dita e fillimit të procedurës, në bazë të propozimit të komisionit nga paragrafi (9) i këtij neni miraton aktvendim për shqiptimin e masës disiplinore për kundërvajtje disiplinor. Organi udhëheqës i institucionit shëndetësor pacientit i cili e ka dorëzuar, përkatësisht e ka dhënë njoftimin i dorëzon ekzemplar nga aktvendimi për shqiptimin e masës disiplinore për kundërvajtje disiplinore në afat prej tri ditësh pune nga dita e miratimit të aktvendimit.

(11) Mosmarrja e njoftimit të pacientit për formimin e komisionit për mbajtjen e procedurës disiplinore për kundërvajtjen disiplinore, përkatësisht mosmarrja e aktvendimit për shqiptimin e masës disiplinore për kundërvajtje disiplinore në afatet e përcaktuara në paragrafët (9) dhe (10) të këtij neni, konsiderohet si komisioni për mbajtjen e procedurës disiplinore për kundërvajtje disiplinore të mos jetë formuar, përkatësisht masa disiplinore për kundërvajtjen disiplinore nuk është shqiptuar.

(12) Pacienti nga paragrafi (4) i këtij neni ka të drejtë të dorëzojë parashtresë te Ministria e Shëndetësisë nëse në afatet e përcaktuara në paragrafët (9) dhe (10) të këtij neni nuk merr njoftim për formimin e komisionit për mbajtjen e procedurës disiplinore për kundërvajtjen disiplinore, përkatësisht nuk merr aktvendim për shqiptimin e masës disiplinore për kundërvajtje disiplinore. Në shtojcë të parashtresës, pacienti dorëzon kopje nga njoftimi, përkatësisht kopje nga procesverbali në rast kur njoftimi është dhënë me gojë në procesverbal.

(13) Në rastin nga paragrafi (12) i këtij neni ministri i Shëndetësisë për organin udhëheqës në institucionin shëndetësor publik do të përcaktojë dënim kontraktues në pajtim me nenin 104 paragrafi (4) të këtij ligji.

(14) Nëse për shkak të pranimit të rastit urgjent, pengesës së përkohshme për punë për shkak të sëmundjes dhe lëndimit të punëtorit shëndetësor, parregullsisë së pajisjes mjekësore, ndërprerjes së shpërndarjes së energjisë elektrike, ndërprerjes së lidhjes së internetit, dhe/ose zvogëlimit të qasjes në lidhje të internetit që shpie në mosstabilitet ose mosqasje në sistemin elektronik të kontrolleve dhe intervenimeve të përcaktuara është evidente se nuk janë plotësuar kushtet që kontrollet të kryhen në pajtim me listën elektronike të kontrolleve dhe intervenimeve të caktuara, drejtori detyrohet me njoftim me shkrim të shtypur në letër të plastifikuar me dimensione 100 cm x 50 cm, që vendoset në vend të dukshëm në vendpritjen në institucionin publik shëndetësor të informojë se atë ditë për shkaqe të arsyeshme nuk ka mundësi që plotësisht të respektohet termini i caktuar nëpërmjet listës elektronike të kontrolleve dhe intervenimeve të caktuara. Krahas njoftimit të pacientit në formë me shkrim nëpërmjet vendosjes së njoftimit me shkrim, drejtori detyrohet të sigurojë edhe njoftim të pacientëve gojarisht nëpërmjet caktimit të personit të punësuar në institucionin publik shëndetësor i cili do të obligohet vazhdimisht të jetë prezent në vendpritje dhe të gjithë pacientëve që do të vijnë në vendpritje dhe pacientëve që do të vijnë në terminin e caktuar, me komunikim të drejtpërdrejtë ose personal t'ua kumtojë dhe arsyetojë shkaqet për mospasjen e mundësisë që kontrolli, përkatësisht intervenimi të kryhet në terminin e caktuar, si dhe t'u caktojë termin të ri nëpërmjet listës elektronike të kontrolleve dhe intervenimeve të caktuara nëse kontrolli përkatësisht intervenimi nuk është kryer.

(15) Nëse nuk ka qenë prezent as një person në pajtim me paragrafin (14) të këtij neni, nëse në komunikim personal dhe drejtpërdrejtë nuk u janë kumtuar dhe arsyetuar shkaqet për mospasjen e mundësisë që kontrolli, përkatësisht intervenimi të kryhet terminin e caktuar, si dhe nëse kontrolli, përkatësisht intervenimi nuk është kryer, dhe nuk i është caktuar termin i ri nëpërmjet listës elektronike të kontrolleve dhe intervenimeve të caktuara, pacienti dorëzon njoftim në formë me shkrim ose gojarisht në procesverbal te udhëheqësi i njësisë së brendshme organizative në institucion shëndetësor publik dhe/ose te organi udhëheqës i institucionit shëndetësor. Pacienti njoftimin në formë me shkrim ose gojarisht në procesverbal e jep në afatin nga paragrafi (5) i këtij neni, dhe me këtë rast kanë të bëjnë edhe dispozitat nga paragrafët prej (6) deri (13) të këtij neni.

(16) Në rastin nga paragrafi (14) i këtij neni, drejtori detyrohet të dërgojë njoftim nëpërmjet sistemit informatik shëndetësor të integruar të vendosur në pajtim me rregullat për evidencat nga sfera e shëndetësisë për shkaqet për moskryerjen e kontrollit në terminin e caktuar nëpërmjet listës elektronike të kontrolleve dhe intervenimeve të caktuara,

përkatësisht për shkaqet për fillimin e kontrollit, përkatësisht intervenimit me vonesë dhe periudhën kohore në të cilën kanë ekzistuar këto shkaqe, për terminet e reja të caktuara për shkak të moskryerjes së kontrollit në terminin e caktuar nëpërmjet listës elektronike të kontrolleve dhe intervenimeve të caktuara, si dhe njoftim për emrin dhe mbiemrin e personit të punësuar në institucion shëndetësor publik nga paragrafi (14) i këtij neni, i detyruar që t'i njoftojë pacientët në formë me gojë për shkaqet për mospasjen e mundësisë që kontrolli, përkatësisht intervenimi të kryhet në terminin e caktuar.

(17) Formën dhe përmbajtjen e njoftimit me shkrim nga paragrafët (4) dhe (15) të këtij neni e përcakton ministri i Shëndetësisë.

Kontrolli i dërgimit të pacientëve edhe i listës elektronike të kontrolleve dhe intervenimeve të caktuara për shfrytëzimin e shërbimeve shëndetësore

Neni 39-v

(1) Ministria e Shëndetësisë kryen kontroll të listës elektronike të kontrolleve dhe intervenimeve të caktuara, veçanërisht lidhur me:

1) përmbajtjen e të dhënave që mbahen në listën elektronike të kontrolleve dhe intervenimeve dhe mënyrën e mbajtjes së tyre;

2) afatet për përcaktimin e kalendarit të aktiviteteve dhe kalendarit me termine të lira për shërbime specialistike-konsultuese nga ana e drejtorit mjekësor në institucion shëndetësor, përkatësisht punëtorët shëndetësorë të cilët japin shërbime specialistike-konsultuese në institucion shëndetësor;

3) numrin e termineve të lira të përcaktuara gjatë muajit;

4) respektimin e terminit të caktuar nëpërmjet listës elektronike të kontrolleve dhe intervenimeve të caktuara nga ana e pacientëve dhe nga ana e punëtorëve shëndetësorë të cilët japin shërbime specialistike-konsultuese në institucion shëndetësor;

5) kompensimin e shpenzimeve rrugore të cilat pacienti i ka pasur për shkak të mos realizimit të terminit të caktuar nga cila do arsye lidhur me institucionin shëndetësor;

6) sigurinë për institucionet shëndetësore në rrjet të nivelit sekondar dhe terciar të mbrojtjes shëndetësore dhe në institucionet shëndetësore ku punojnë mjekët amë lidhje të përhershme interneti me 99,9% qasje, përkatësisht lidhje rezervë të përhershme nëpërmjet lidhjes simetrike, përkatësisht asimetrike e cila do të përdoret vetëm për komunikim me Ministrinë e Shëndetësisë dhe Fondin, lidhur me SLA marrëveshjet e lidhura me operatorët prej të cilëve këto institucione shëndetësore sigurojnë lidhje interneti;

7) nëse punëtori shëndetësor i cili jep shërbime specialistike-konsultuese ka termin të caktuar për kryerjen e intervenimeve kirurgjike elektive;

8) nëse në listë elektronike të kontrolleve dhe intervenimeve të caktuara është futur program operativ me listë me orarin e pacientëve mbi të cilët duhet të kryhet intervenimi kirurgjik elektiv, si dhe nëse janë futur ndryshimet e termineve nëse krijohen të tilla dhe nëse janë njoftuar pacientët;

9) nëse punëtori shëndetësor i cili jep shërbime specialistike-konsultuese lëshon udhëzim interspecialistik, udhëzim specialistik - subspecialistik, udhëzim për radiodiagnostikim dhe udhëzim për shërbime laboratorike, udhëzim për kontroll kontrollues, udhëzim spitalor dhe udhëzim spitalor për operacione;

10) nëse kontrollet dhe intervenimet e caktuara me udhëzim prioritar realizohen në periudhë kur nuk ka termine për kontrolle dhe intervenime të caktuara nëpërmjet listës elektronike për kontrolle dhe intervenime dhe

11) nëse në listën elektronike të kontrolleve dhe intervenimeve është paralajmëruar mungesë e punëtorit shëndetësor i cili jep shërbime specialistike - konsultuese dhe/ose parregullsi e pajisjes mjekësore për shkak të të cilës kontrolli, përkatësisht intervenimi me termin i caktuar nëpërmjet listës elektronike për kontrolle dhe intervenime duhet të anulohet dhe të ricaktohet.

(2) Institucionet shëndetësore detyrohen të sigurojnë kryerjen e kontrollit të personave të autorizuar në Ministrinë e Shëndetësisë, si dhe ta vënë në këqyrje dokumentacionin mjekësor lidhur shërbimet e ofruara shëndetësore të personave të siguruar.

Personi i autorizuar për kontroll

Neni 39-g

(1) Kontrollin e kryen personi për kontroll i autorizuar nga ministri i Shëndetësisë, i punësuar në Ministrinë e Shëndetësisë ose personi ekspert i angazhuar nga Ministria e Shëndetësisë (në tekstin e mëtejmë: personi i autorizuar për kontroll).

(2) Personi i autorizuar për kontroll, gjatë kryerjes së kontrollit në institucionin shëndetësor identifikohet me legjitimacion, që e jep ministri i Shëndetësisë.

(3) Personi i autorizuar për kontroll është personalisht përgjegjës për punën e vet dhe detyrohet t'i ruajë si fshehtësi profesionale dhe të punës të dhënat të cilat kanë të bëjnë me dokumentacionin mjekësor dhe jomjekësor.

(4) Personi i autorizuar për kontroll në punën e vet është i mëvetësishëm, në suaza të autorizimit të përcaktuar, detyrohet të veprojë me ndërgjegje dhe në mënyrë të paanshme në kryerjen e punës së vet për çka përgjigjet para ministrit të Shëndetësisë.

(5) Personi i autorizuar për kontroll përgjigjet, nëse:

1) gjatë kryerjes së kontrollit me aktvendim nuk urdhëron ndërmarrjen e masave dhe veprimeve të cilat sipas ligjit ka qenë i obliguar t'i ndërmarrë;

2) i tejkalon autorizimet e tij ligjore;

3) e keqpërdor detyrën zyrtare;

4) nuk parashtron kallëzim, përkatësisht nuk i njofton organet kompetente për mangësitë e përcaktuara dhe

5) nuk legjitimohet para fillimit të kryerjes së kontrollit.

(6) Procedura për përcaktimin e përgjegjësisë disiplinore të personit të autorizuar për kontroll mbahet në pajtim me këtë ligj.

(7) Varësisht nga vëllimi i kontrollit, të njëjtën e zbatojnë së paku dy persona të autorizuar për kontroll.

(8) Në kryerjen e kontrollit, personi i autorizuar për kontroll është i autorizuar të bëjë këqyrje në listën elektronike për kontrolle dhe intervenime të caktuara, të kërkojë deklaratë nga të punësuarit përgjegjës, deklarata nga dëshmitarët, dhe sipas nevojës mund të shfrytëzojë shërbime të personave tjerë profesional.

(9) Formën dhe përmbajtjen e legjitimacionit të personit të autorizuar për kontroll, si dhe mënyrën e lëshimit dhe heqjes së legjitimacionit për kryerjen e kontrollit i përcakton ministri i Shëndetësisë.

(10) Pas miratimit të aktit nënligjorë nga paragrafi (9) i këtij neni, Ministria e Shëndetësisë detyrohet menjëherë t'i publikojë në ueb faqen e Ministrisë dhe në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

Kontrolli jashtë terrenit, i terrenit, i rregullt dhe i jashtëzakonshëm

Neni 39-d

(1) Ministria e Shëndetësisë zbaton kontroll jashtë terrenit dhe të terrenit.

(2) Kontrolli jashtë terrenit kryhet në Ministrinë e Shëndetësisë.

(3) Kontrolli i terrenit kryhet në hapësirat e subjektit të kontrollit dhe gjatë zbatimit të tij personi i autorizuar për kontroll ka të drejtë të kryejë këqyrje të drejtpërdrejtë në punën e subjektit të kontrollit.

(4) Kontrolli jashtë terrenit kryhet në bazë të analizës së rregullt të raporteve të dorëzuara nga ana institucioneve shëndetësore; raporteve të marra nga Inspektorati Shtetëror Sanitar dhe Shëndetësor dhe institucionet tjera dhe të dhënave dhe dokumenteve tjera relevante për sistemin shëndetësor.

(5) Kontrolli zbatohet si i rregullt, i jashtëzakonshëm dhe i përsëritur.

(6) Kontrolli i rregullt kryhet sipas planeve vjetore përkatësisht mujore në të cilat planifikohen kontrollet.

(7) Planet për punë nga paragrafi (6) i këtij neni, ministri i Shëndetësisë i miraton më së voni deri më 15 dhjetor nga viti rrjedhës për vitin e ardhshëm.

(8) Nëse personi i autorizuar për kontroll në ditën kur është njoftuar kontrolli i rregull nuk e takon personin përgjegjës te subjekti i kontrollit, personi i autorizuar për kontroll do të kryejë kontroll në prezencë të personit zyrtar ose personit tjetër prezent.

(9) Kontrolli i jashtëzakonshëm kryhet me kërkesë të ministrit të Shëndetësisë ose në bazë të iniciativës së parashtruar nga organet shtetërore, personat fizikë ose juridikë, si dhe me detyrë zyrtare në rast të dyshimit të personit të autorizuar për kontroll.

(10) Kontrolli i jashtëzakonshëm mund të kryhet edhe pas sugjerimeve, njohurive dhe informatave për parregullsitë në punën e institucionit shëndetësor dhe me parashtresë nga pacientët.

(11) Kontrolli i përsëritur kryhet pas skadimit të afatit të përcaktuar në procesverbal nga kontrolli i kryer, me ç'rast personi i autorizuar për kontroll gjatë përcaktimit të gjendjes faktike do të konstatojë se subjekti në kontroll ka vepruar pjesërisht ose nuk ka vepruar sipas procesverbalit nga kontrolli i kryer.

(12) Mosveprimi, përkatësisht veprimi i pjesshëm sipas procesverbalit nga kontrolli i kryer, paraqet bazë për përcaktimin e dënimit kontraktues për drejtorin, procedurë kundërvajtëse kundër institucionit shëndetësor dhe procedurë disiplinore kundër personit të punësuar në institucionin shëndetësor i cili është subjekt i kontrollit, dhe i cili e ka kryer parregullsinë, përkatësisht nuk ka vepruar, përkatësisht pjesërisht ka vepruar sipas procesverbalit nga kontrolli i kryer.

Procedura për kryerjen e kontrollit

Neni 39-gj

(1) Procedura për kryerjen e kontrollit sipas rregullës përbëhet nga përgatitja, kryerja e kontrollit, miratimi i konstatimeve dhe përpilimi i procesverbalit, raportit ose njoftimit.

(2) Përgatitja e kontrollit përfshin procedura për sigurim dhe analizë të të dhënave dhe dokumentacionit të cilat nevojiten për përpilimin e kontrollit.

(3) Kontrolli kryhet pa paralajmërim me këqyrje të drejtpërdrejtë në punën e subjektit i cili është lëndë e kontrollit.

(4) Konstatimet janë pjesë përfundimtare e kontrollit dhe janë pjesë përbërëse e procesverbalit, raportit ose njoftimit.

(5) Kontrolli kryhet për periudhën nga viti rrjedhës, dhe sipas nevojës mund të përfshin edhe periudhë paraprake kohore në pajtim me urdhëresën për kontroll.

Procesverbali nga kontrolli I kryer

Neni 39-e

(1) Për kontrollin e realizuar, personi i autorizuar për kontroll, përpilon procesverbal në vendin e kryerjes së kontrollit. Procesverbalin e nënshkruajnë personi i autorizuar për kontroll dhe subjekti i kontrollit dhe një ekzemplar i procesverbalit i dorëzohet subjektit të kontrollit, e nëse për shkak të vëllimit dhe ndërlikueshmërisë së kontrollit dhe rrethanave tjera nuk mund të përpilohet procesverbal gjatë kontrolit, procesverbali përpilohet në hapësirat zyrtare të Ministrisë së Shëndetësisë në afat prej tri ditësh nga dita e kontrollit me arsyetim për shkaqet për të cilat është përpiluar në hapësirat zyrtare të Ministrisë së Shëndetësisë.

(2) Procesverbali nënshkruhet nga personi i autorizuar për kontroll që e ka kryer kontrollin dhe nga përfaqësuesi i subjektit që ka qenë i pranishëm gjatë kryerjes së kontrollit.

(3) Në procesverbalin që përbëhet prej më shumë faqeve, personi i autorizuar për kontroll dhe përfaqësuesi i subjektit, vendosin nënshkrimin e tyre në çdo faqe.

(4) Procesverbali nënshkruhet dhe vërtetohet me vulën e subjektit të kontrollit, nënshkrim të drejtorit, përkatësisht drejtorëve të subjektit të kontrollit dhe nënshkrim të përfaqësuesit të subjektit të kontrollit.

(5) Nëse subjekti i kontrollit refuzon ta nënshkruajë procesverbalin, personi i autorizuar për kontroll do t'i theksojë arsyet e refuzimit.

(6) Në procesverbal veçanërisht shënohet emri dhe mbiemri i personit të autorizuar për kontroll dhe numri i legjitimacionit të tij, vendi, dita dhe ora kur është kryer kontrolli, lënda e kontrollit, personat e pranishëm, përfaqësuesi ose i autorizuari i subjektit të kontrollit, gjendja e konstatuar faktike, vërejtjet, deklaratat dhe faktet dhe rrethanat tjera relevante.

(7) Në rastet kur në procesverbalin nga kontrolli i realizuar janë konstatuar parregullsi, personi i autorizuar për kontroll në kryerjen e kontrollit, me qëllim të mënjanimit të parregullsive të konstatuara ka të drejtë dhe detyrim ndaj subjektit të kontrollit:

- t'i sugjerojë për parregullsitë e konstatuara dhe të përcaktojë afat për mënjanimin e tyre,
- t'i urdhërojë që të ndërmarrë masa dhe aktivitete adekuate në afat të përcaktuar nga personi i autorizuar për kontroll,
- të parashtrojë kërkesë për ngritjen e procedurës kundërvajtëse ose
- të ngrejë procedurë tjetër adekuate.

(8) Subjekti i kontrollit detyrohet që në afat prej tri ditësh ta njoftojë personin e autorizuar për kontroll nëse ka vepruar sipas masave të urdhëruara nga kontrolli.

(9) Pas skadimit të afatit nga paragrafi (8) i këtij neni, bëhet kontroll i sërishëm, në pjesën e shkeljeve dhe parregullsive të konstatuara dhe përpilohet procesverbal i ri.

(10) Me kërkesë të personit të autorizuar për kontroll, subjekti i kontrollit duhet të sigurojë ekzemplarë nga dokumentacioni i kontrolluar, si shtojcë e procesverbalit.

Kundërshtimi i procesverbalit

Neni 39-zh

(1) Subjekti i kontrollit mund të parashtrojë kundërshtim të procesverbalit për kontrollin e realizuar, në afat prej tetë ditëve nga dita e pranimit të procesverbalit nga kontrolli i realizuar te Ministria e Shëndetësisë.

(2) Procesverbali në të cilin janë konstatuar parregullsitë, e për të cilin nuk është dorëzuar kundërshtim nga ana e subjektit të kontrollit në afatin e përcaktuar, bëhet përfundimtar.

(3) Nëse subjekti i kontrollit dorëzon kundërshtim, personi i autorizuar për kontroll që e ka realizuar kontrollin, idorëzon në Ministrinë e Shëndetësisë për veprim të mëtejshëm procesverbalin nga kontrolli dhe kundërshtimin së bashku me dokumentacionin e kompletuar.

(4) Pas kundërshtimit të marrë, Ministria e Shëndetësisë e shqyrton dhe përcakton nëse i njëjti është i arsyeshëm, i parashtruar në kohë dhe i nënshkruar nga personi i autorizuar i subjektit të kontrollit.

(5) Nëse kundërshtimi është i paarsyeshëm, i parashtruar jo në kohë dhe i panënshkruar nga personi i autorizuar i subjektit të kontrollit, Ministria e Shëndetësisë e njofton me shkrim subjektin e kontrollit për pabazueshmërinë e kundërshtimit të parashtruar.

(6) Në rast kur Ministria e Shëndetësisë gjatë kontrollit të dokumentacionin të plotë konstaton se kundërshtimi duhet të pranohet dhe nuk ka nevojë për të zbatuar kontroll të përsëritur, për të njëjtin parashtron njoftim në afat prej 15 ditëve te subjekti i kontrollit.

(7) Nëse Ministria e Shëndetësisë vlerëson se ka nevojë për kontroll të përsëritur të subjektit në bazë të kundërshtimit, ai realizohet në afat sa më të shkurtër të mundshëm.

(8) Në rast kur me kontrollin e kryer të përsëritur konfirmohen parregullsitë e konstatuara nga kontrolli paraprak, përpilohet raport përfundimtar në afat prej 15 ditëve, për të cilin subjekti nuk ka të drejtë të kundërshtimit.

Dorëzimi i procesverbalit përfundimtar

Neni 39-z

Pas përfundimit të procedurës së kontrollit, një ekzemplar nga procesverbali përfundimtar mund të dorëzohet për veprim të mëtejshëm te sektorët e tjerë të autorizuar të Ministrisë së Shëndetësisë si dhe institucionet kompetente që kryejnë kontroll mbi ligjshmërinë e punës së subjektit dhe kontroll të punës profesionale, për shkak të informimit ose ndërmarrjes së masave që janë në kompetencë të tyre.

Evidenca nga kontrollet e zbatuara dhe masave të shqiptuara

Neni 39-x

(1) Për kontrollet e zbatuara dhe masat e shqiptuara mbahet evidencë në Ministrinë e Shëndetësisë.

(2) Për kontrollet e zbatuara, personi i autorizuar për kontroll përpilon raport mujor dhe tremujor.

(3) Në bazë të raporteve mujore dhe tremujore nga paragrafi (2) të këtij neni, Ministria e Shëndetësisë përpilon raport vjetor për kontrollet e rregullta dhe të jashtëzakonshme të zbatuara, të cilin e dorëzon te Qeveria e Republikës së Maqedonisë për informim.

Parashtrimi i kërkesës për ngritjen e procedurës kundërvajtëse

Neni 39-i

(1) Nëse personi i autorizuar për kontroll gjatë kryerjes së kontrollit konstaton se është bërë shkelje, ai detyrohet që pa prolongim të parashtrojë kërkesë për ngritjen e procedurës kundërvajtëse.

(2) Organi kompetent para të cilit ngrihet procedura nga paragrafi (1) i këtij neni, detyrohet që ta njoftojë Ministrinë e Shëndetësisë për rrjedhën dhe rezultatin e procedurës.

(3) Nëse gjatë kryerjes së kontrollit, personi i autorizuar për kontroll konstaton shkelje për të cilën me ligj parashihet dënim mandatar, shqiptohen dënim mandatar në vendngjarje të kundërvajtjes.

Udhëzimi i pacientëve për shërbime specialistike - konsultuese me shfrytëzimin e pajisjes mjekësore

Neni 39-j

(1) Punëtori shëndetësor i cili jep shërbime specialistike-konsultuese detyrohet që t'i udhëzojë pacientët në nivel sekondar dhe terciar të mbrojtjes shëndetësore për shërbime specialistike-konsultuese me shfrytëzimin e pajisjes mjekësore (në tekstin e mëtejmë: udhëzim i pacientëve për shfrytëzimin e pajisjes mjekësore) nëpërmjet listës elektronike të kontrolleve dhe intervenimeve të caktuara dhe në pajtim me udhëzimet profesionale për mjekësi të bazuar në dëshmi nga neni 27 paragrafi (1) i këtij ligji dhe protokollet nga neni 27 paragrafi (4) i këtij ligji.

(2) Punëtori shëndetësor që ofron shërbime specialistike-konsultuese nga paragrafi (1) i këtij neni është përgjegjës për udhëzimin e pabazuar dhe të paarsyeshëm të pacientëve për shërbime specialistike-konsultuese me shfrytëzim të pajisjes mjekësore.

(3) Punëtori shëndetësor qe ofron shërbime specialistike-konsultuese në mënyrë të pabazuar dhe të paarsyeshme i dërgon pacientët për shfrytëzimin e pajisjes mjekësore në rast kur:

- i udhëzon pacientët për shërbime specialistike - konsultuese me shfrytëzimin e pajisjes mjekësore në kundërshtim me udhëzimet profesionale për mjekësi të bazuar në dëshmi nga neni 27 paragrafi (1) i këtij ligji dhe protokollet nga neni 27 paragrafi (4) i këtij ligji dhe
- i udhëzon pacientët për procedura diagnostikuese për diagnozë radiologjike me tomografi kompjuterike dhe rezonancë magnetike në pajtim me udhëzimet profesionale për mjekësi të bazuar në dëshmi nga neni 27 paragrafi (1) i këtij ligji dhe protokollet nga neni 27 paragrafi (4) i këtij ligji, por në 20% nga numri i përgjithshëm i udhëzimeve për shfrytëzimin e pajisjes mjekësore gjatë vitit paraprak me hulumtimet e zbatuara është konstatuar se nuk ka konstatim për sëmundje dhe/ose lëndim, përveç nëse pacienti udhëzohet për procedura diagnostikuese për diagnostikë radiologjike me tomografi kompjuterike dhe rezonancë magnetike për dëshmim se nuk ka konstatim për sëmundje dhe/ose lëndim në pajtim me udhëzimet profesionale për mjekësi të bazuar në dëshmi.

(4) Bazueshmërinë dhe justifikimin e udhëzimit nga paragrafi (3) i këtij neni, e ndjek, vlerëson dhe përcakton Ministria e Shëndetësisë në bazë të të dhënave nga lista elektronike e kontrolleve dhe intervenimeve të caktuara dhe raportin e punëtorit shëndetësor që ofron shërbime specialistike-konsultuese dhe krahasimin e tyre me udhëzimet profesionale për mjekësi të bazuar në dëshmi nga neni 27 paragrafi (1) të këtij ligji dhe protokollet nga neni 27 paragrafi (4) të këtij ligji.

(5) Punëtori shëndetësor i cili jep shërbime specialitike - konsultuese nga paragrafi (1) i këtij neni, për të cilin Ministria e Shëndetësisë do të konstatojë se në mënyrë të pabazuar dhe të pajustifikuar i ka udhëzuar pacientët për shfrytëzimin e pajisjes mjekësore në rastet nga paragrafi (3) të këtij neni, ndjek trajnim në kohëzgjatje prej 20 orëve për udhëzimet profesionale për mjekësi të bazuar në dëshmi nga neni 27 paragrafi (1) i këtij ligji dhe protokollet nga neni 27 paragrafi (4) të këtij ligji dhe trajnim për njohjen me karakteristikat e pajisjes mjekësore, për shfrytëzimin e saj dhe për pasojat e dëmshme nga shfrytëzimi i pabazuar dhe tejmase i pajisjes mjekësore.

(6) Trajnimi nga paragrafi (5) i këtij neni organizohet nga Ministria e Shëndetësisë.

(7) Nëse punëtori shëndetësor i cili jep shërbime specialitike - konsultuese nga paragrafi (1) i këtij neni, nuk ndjek trajnim në pajtim me paragrafin (5) të këtij neni, përgjigjet në mënyrë disiplinore për kundërvajtje disiplinore dhe kundër tij organi udhëheqës i institucionit shëndetësor publik në të cilin është i punësuar zbaton procedurë disiplinore në bazë të njoftimit nga Ministria e Shëndetësisë.

(8) Nëse edhe përkundër trajnimeve të ndjekura përsëriten rastet nga paragrafi (3) i këtij neni, punëtori shëndetësor i cili jep shërbime specialitike - konsultuese nga paragrafi (1) i këtij neni, përgjigjet në mënyrë disiplinore për kundërvajtje disiplinore dhe kundër tij organi udhëheqës i institucionit shëndetësor publik në të cilin është i punësuar zbaton procedurë disiplinore në bazë të njoftimit nga Ministria e Shëndetësisë.

(9) Në rastet nga paragrafët (7) dhe (8) të këtij neni, ministri i Shëndetësisë për organin udhëheqës të institucionit shëndetësor publik ku është i punësuar punëtori shëndetësor që ofron shërbime specialistike-konsultuese nga paragrafit (1) i këtij neni, e që nuk ka zbatuar procedurë disiplinore dhe nuk ka miratuar aktvendim për shqiptim të masës disiplinore, do të përcaktojë dënim kontraktues në pajtim me nenin 104 paragrafi (4) të këtij ligji.

Neni 7

Në nenin 86 paragrafi (1), pas fjalës "ligj" shtohen fjalët si vijon "dhe/ose kushte tjera të përcaktuara me këtë ligj".

Neni 8

Pas nenit 86 shtohet titull i ri dhe nen i ri 86-a, si vijojnë:

"Instituti Universitar për Tomografi Pozitroni-Emisioni"

Neni 86-a

(1) Instituti Universitar për Tomografi Pozitroni-Emisioni i Republikës së Maqedonisë kryen veprimtari shëndetësore, përkatësisht diagnostik të ndryshimeve funksionale metabolike me shfrytëzimin e tomografisë pozitrone-emisione, prodhon preparate radiofarmaceutike, kryen veprimtari shkencore hulumtuese dhe merr pjesë në arsimimin e kuadrove në sferën e mjekësisë nukleare, radiofarmacisë, fizikës mjekësore dhe degëve tjera të ngjashme të mjekësisë.

(2) Instituti Universitar për Tomografi Pozitroni-Emisioni i Republikës së Maqedonisë mund të kryejë veprimtari nëse ka në marrëdhënie pune së paku pesë të punësuar doktorë shkence nga sfera e mjekësisë, nga sfera e farmacisë dhe e fizikës, prej të cilëve së paku dy mësimdhënës në institucione të arsimit të lartë nga sfera e mjekësisë, farmacisë dhe/ose fizikës.

(3) Instituti Universitar për Tomografi Pozitroni-Emisioni i Republikës së Maqedonisë mund të kryejë veprimtari edhe nëse mësimdhënësit nga paragrafi (2) i këtij neni janë në marrëdhënie pune në institutin universitar dhe në institucionin e arsimit të lartë nga sfera e mjekësisë, farmacisë dhe/ose fizikës, në pajtim me rregullat nga sfera e marrëdhënieve të punës dhe marrëveshjes për punësim. “

Neni 9

Në nenin 91-a pas paragrafit (2) shtohet dy paragrafë të rinj (3) dhe (4), si vijojnë:

"(3) Me laboratorët që janë të organizuar si seksione në institutet universitare, klinikat universitare dhe klinikat në qendrën klinike universitare, krahas doktorit të mjekësisë specialist ose subspecialist ose punëtorit shëndetësor me arsim të lartë nga sfera e farmacisë me specializim adekuat ose subspecializim, mund të udhëheqin edhe personat në vijim që i plotësojnë kushtet nga paragrafi (2) alinetë 2, 3, 4, 5 dhe 6 të këtij neni:

- bashkëpunëtor shëndetësor me arsim të lartë nga sfera e biokimisë dhe fiziologjisë dhe biologjisë molekulare dhe me specializim adekuat ose supspecializim të realizuar në institucion të lartë arsimor nga sfera e mjekësisë;

- bashkëpunëtor shëndetësor me arsim të lartë nga sfera e biokimisë dhe fiziologjiksë dhe biologjisë molekulare dhe cikël të dytë ose të tretë të studimeve të mbaruar nga sfera e veprimtarisë shëndetësore ose nga sfera e biokimisë dhe fiziologjisë dhe biologjisë molekulare, si dhe

- bashkëpunëtor shëndetësor me arsim të lartë nga sfera e biokimisë dhe fiziologjisë dhe biologjisë molekulare, specializim adekuat ose supspecializim të realizuar në institucion të lartë arsimor nga sfera e mjekësisë dhe cikël të dytë ose të tretë të studimeve të mbaruar nga sfera e veprimtarisë shëndetësore ose nga sfera e biokimisë dhe fiziologjisë dhe biologjisë molekulare.

(4) Me seksionet në institutet universitare, klinikat universitare dhe klinikat në qendrën klinike universitare, në të cilat shërbimet mjekësore kryhen nga punëtorë shëndetësorë dhe bashkëpunëtorë shëndetësorë për shkak të nevojës për qasje multidisiplinare gjatë përcaktimit të diagnozës dhe mjekimit të sëmundjeve, krahas doktorit të mjekësisë specialist ose subspecialist, mund të udhëheqin e dhe personat në vijim që i plotësojnë kushtet nga paragrafi (2) alinetë 2, 3, 4, 5 dhe 6 të këtij neni:

- bashkëpunëtor shëndetësor me arsim të lartë nga sfera përkatëse e qasjes multidisiplinare që zbatohet në seksion gjatë përcaktimit të diagnozës dhe mjekimit të sëmundjeve dhe me specializim ose subspecializim adekuat të realizuar në institucion të arsimit të lartë nga sfera e mjekësisë;

- bashkëpunëtor shëndetësor me arsim të lartë nga sfera përkatëse e qasjes multidisiplinare që zbatohet në seksion gjatë përcaktimit të diagnozës dhe mjekimit të sëmundjeve dhe me ciklin e dytë apo të tretë të kryer të studimeve nga sfera e veprimtarisë mjekësore si dhe

- bashkëpunëtor shëndetësor me arsim të lartë nga sfera përkatëse e qasjes multidisiplinare që zbatohet në seksion gjatë përcaktimit të diagnozës dhe mjekimit të sëmundjeve dhe me specializim ose subspecializim adekuat të realizuar në institucion të arsimit të lartë nga sfera e mjekësisë dhe me ciklin e dytë apo të tretë të kryer të studimeve nga sfera e veprimtarisë mjekësore.

Paragrafët (3), (4), (5), (6) dhe (7) bëhen paragrafë (5), (6), (7), (8) dhe (9).

Në paragrafin (6) që bëhet paragraf (8) fjalët: “paragrafi (1)" zëvendësohen me fjalët: “paragrafët (1), (3) dhe (4)."

Në paragrafin (7) që bëhet paragraf (9) numri "(6) " zëvendësohet me numrin "(8)".

Neni 10

Pas nenit 92 shtohen pesë tituj të rinj dhe pesë nene të reja,92-a, 92-b, 92-v, 92-g dhe 92-d si vijojnë :

"Evidenca e pajisjes mjekësore"

Neni 92-a

(1) Institucionet publike shëndetësore detyrohen që të mbajnë evidencë të pajisjes mjekësore me të cilën disponojnë dhe me të cilën e kryejnë veprimtarinë shëndetësore.

(2) Evidenca e pajisjes mjekësore nga paragrafi (1) i këtij neni përmban të dhëna për: tipin e pajisjes, përshkrimin e pajisjes, në cilin specialitet apo subspecialitet shfrytëzohet, nëse për shfrytëzimin e pajisjes nevojitet caktim i terminit nëpërmjet listës elektronike të kontrolleve dhe intervenimeve të caktuara, viti i prodhimit, emri i prodhuesit, viti i blerjes, data e lidhjes së marrëveshjes për blerje, ose e marrëveshjes për donacion dhe numri arkivor me të cilin është regjistruar marrëveshja, çmimi blerës i pajisjes mjekësore, data e lidhjes së marrëveshjes për mirëmbajtjen e pajisjes mjekësore dhe numri arkivor me të cilin është regjistruar marrëveshja, shkalla e amortizimit, numri i rregullimeve të bëra, pjesëve të ndërruara dhe shkalla e shfrytëzueshmërisë.

(3) Evidenca e pajisjes mjekësore nga paragrafi (1) i këtij neni mbahet në vazhdimësi dhe çdo ndryshim futet menjëherë pas shkaktimit, kurse më së voni në afat prej 12 orëve.

(4) Institucionet publike shëndetësore çdo muaj i fusin të dhënat e evidencës nga paragrafi (1) i këtij neni në sistemin e integruar informatik shëndetësor të vendosur në pajtim me rregullat për evidencat nga sfera e shëndetësisë.

(5) Mënyrën e udhëheqjes së evidencës së pajisjes mjekësore, si dhe llojin, formën dhe përmbajtjen e formularëve për udhëheqjen e evidencës së pajisjes mjekësore nga paragrafi (1) i këtij neni, i përcakton ministri i Shëndetësisë.

(6) Pas miratimit të aktit nënligjor nga paragrafi (5) i këtij neni, Ministria e Shëndetësisë detyrohet që menjëherë ta publikojë në ueb faqen e Ministrisë dhe në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

Shfrytëzimi i evidencës së pajisjes mjekësore

Neni 92-b

(1) Evidenca e pajisjes mjekësore nga neni 92-a i këtij ligji shfrytëzohet nga organi udhëheqës i institucionit publik shëndetësor për planifikimin e shfrytëzimit të pajisjes ekzistuese mjekësore dhe për planifikimin e blerjes së pajisjes së re mjekësore, si dhe nga Ministria e Shëndetësisë.

(2) Drejtori, përkatësisht drejtorët e institucionit publik shëndetësor detyrohen që gjatë përpilimit të propozim-planit për furnizime publike për pajisje mjekësore, t'i shfrytëzojnë të dhënat e evidencës së pajisjes mjekësore nga neni 92-a i këtij ligji, si dhe të dhënat për nevojën për pajisje të re mjekësore të përcaktuar në bazë të analizës së të dhënave nga sistemi i integruar shëndetësor informatik.

Obligimet e drejtorit dhe punëtorëve shëndetësorë në lidhje me pajsijen mjekësore

Neni 92-v

(1) Drejtori, përkatësisht drejtorët e institucionit publik shëndetësor detyrohen që të mundësojnë vënien në funksion dhe shfrytëzimin e pajisjes mjekësore për kryerje të veprimtarisë shëndetësore të punëtorëve shëndetësorë që kryejnë veprimtari specialistike - konsultuese dhe të punëtorëve shëndetësorë që kryejnë intervenime dhe intervenime kirurgjike.

(2) Punëtorët shëndetësorë që kryejnë veprimtari specialistike - konsultuese dhe punëtorët shëndetësorë që kryejnë intervenime dhe intervenime kirurgjike detyrohen që ta shfrytëzojnë pajisjen mjekësore për kryerje të veprimtarisë shëndetësore.

(3) Drejtori, përkatësisht drejtorët e institucionit publik shëndetësor detyrohen që ta mirëmbajnë pajisjen mjekësore në gjendje të rregullt në çdo kohë me qëllim që të sigurojë vazhdimësi të mbrojtjes shëndetësore dhe të sigurojnë mirëmbajtje të pajisjes mjekësore me të cilën disponon institucioni publik shëndetësor me të cilin ato udhëheqin.

(4) Drejtori, përkatësisht drejtorët e institucionit publik shëndetësor detyrohen që pajisjen mjekësore që është në gjendje të parregullt që ta sjellin në gjendje të rregullt në afat prej një deri në shtatë ditë nga dita e shkaktimit të parregullsisë në varësi prej llojit të parregullsisë, kurse pacientëve për të cilët është caktuar termin nëpërmjet listës elektronike të kontrolleve dhe intervenimeve të caktuara t'u sigurojë kontroll ose intervenim me pajisje tjetër mjekësore të tipit të njëjtë në kuadër të institucionit të njëjtë ose në kuadër të institucionit tjetër publik shëndetësor ose kontroll ose intervenim me pajisjen e rregulluar mjekësore menjëherë pas vënies së saj në gjendje të rregullt.

(5) Drejtori, përkatësisht drejtorët e institucionit publik shëndetësor detyrohen që të dorëzojnë njoftim me shkrim te Ministria e Shëndetësisë për çdo parregullsi të pajisjes mjekësore në afat jo më të gjatë se 24 orë nga ora kur është shkaktuar parregullsia.

(6) Drejtori, përkatësisht drejtorët e institucionit publik shëndetësor detyrohen që të sigurojnë që në listën elektronike të kontrolleve dhe intervenimeve të caktuara të futet e dhëna se pajisje e caktuar mjekësore është në gjendje të parregullt menjëherë pas shkaktimit të parregullsisë.

(7) Personat që e udhëheqin, publikojnë dhe azhurnojnë listën elektronike të kontrolleve dhe intervenimeve detyrohen ta futin të dhënën se pajisje e caktuar mjekësore është në gjendje të parregullt menjëherë pas shkaktimit të parregullsisë.

Sistemi nacional për punë materiale- financiare dhe punë të kontabilitetit në institucionet shëndetësore publike

Neni 92-g

(1) Për sigurimin e vijueshmërisë së materialeve të përgjithshme shpenzuese mjekësore, mjeteve ndihmëse mjekësore, barnave dhe të gjitha materialeve tjera që i furnizon institucioni publik shëndetësor për mjekim të pacientëve (në tekstin e mëtejmë: materiale bazë dhe materiale ndihmëse mjekësore) nëpërmjet mbledhjes së të dhënave për sasinë dhe vlerën e materialeve bazë dhe materialeve ndihmëse mjekësore dhe barnave që janë harxhuar për mjekimin e një pacienti, përkatësisht që i ka harxhuar një punëtor shëndetësor dhe bashkëpunëtor shëndetësor për mjekimin e pacientit për analizë dhe përcjellje të sasive dhe planifikim të furnizimit dhe planifikim të sasive të materialeve të shpenzuara mjekësore, mjeteve ndihmëse mjekësore, barnave dhe të gjitha materialeve tjera që i furnizon institucioni publik shëndetësor, si dhe për shkak të analizës së efekteve financiare nga shpenzimi i tyre dhe përcjellja e punës së përgjithshme financiare tëinstitucioneve publike shëndetësore, vendoset Sistem nacional për punë materiale-financiare dhe punë të kontabilitetit në institucionet publike shëndetësore (në tekstin e mëtejmë: Sistemi nacional), që mundëson miratim më të shpejtë, më të lehtë dhe më të drejtë të vendimeve në menaxhimin me financat dhe proceset e tjera të punës në institucionet publike shëndetësore, përcjelljen e pikave kritike të konsumit, kontroll dhe zvogëlim të shpenzimeve individuale dhe të përgjithshme në institucionet publike shëndetësore.

(2) Në Sistemin nacional nga paragrafi (1) i këtij neni futen veçanërisht edhe të dhënat për shifrat e materialeve mjekësore dhe atyre ndihmëse që i furnizion institucioni publik shëndetësor, kodet e tyre të EAN (EAN-European Article Number), shifrat për këto materiale të Fondit për Sigurim Shëndetësor të Maqedonisë dhe çmimet e tyre.

(3) Sistemi nacional është pjesë përbërëse nga sistemi i integruar shëndetësor informatik, i vendosur në pajtim me rregullat për evidencat nga sfera e shëndetësisë.

(4) Institucionet publike shëndetësore detyrohen që të fusin një evidencë të rregullt të të gjitha materialeve mjekësore të shpenzuara bazë dhe atyre ndihmëse të klasifikuara për pacientë, sipas udhëzimit dhe sipas puëtorit shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtorit shëndetësor dhe evidencës së detyrueshme të rezervave të materialeve mjekësore në depon kryesore dhe në të gjitha depot ndihmëse të barnave.

(5) Në evidencën e detyrueshme të rezervave të materialeve mjekësore në depon kryesore dhe në të gjitha depot ndihmëse të barnave, e me qëllim të këqyrjes së saktë në rezervat e barnave me afat i skadimit, shkatërrimin e barnave me afat të skaduar të skadimit, sigurimit në kohë të rezervave të reja dhe mbrojtjes së pacientëve nga aplikimi i barnave joadekuate, sidomos futen këto të dhëna:

- EAN (EAN-European Article Number) kodi i barit,
- data e prodhimit të barit, dhe
- afati i barit.

(6) Drejtori i institucionit publik shëndetësor detyrohet që për shkak të udhëheqjes së evidencës së detyrueshme të rezervave të materialeve mjekësore nga paragrafi (5) të këtij neni që të organizojë që në barna të vendosen etiketa me bar kodet e prodhuesit, përkatësisht bartësit të lejes për vënie në qarkullim të barnave dhe të sigurohen me lexues të bar-kodeve për të gjitha depot e barnave.

(7) Drejtori i institucionit publik shëndetësor detyrohet që të sigurojë dhe organizojë që në sistemin e kontabilitetit financiar të llogariten edhe të futen në urdhëresë financuese të gjitha dokumentet materiale, e veçanërisht edhe këto dokumente materiale:

- fletëpranimet nga furnizuesit dhe fletëtransportet nga depoja kryesore;
- fletëpranimet interne në bazë të fletëtransportit dhe fletëdorëzimet/listat e materialeve të shpenzuara mjekësore për pacientë dhe për punëtorë shëndetësorë, përkatësisht bashkëpunëtorë shëndetësorë nga depot ndihmëse,
- nivelizimiet,
- fletëkthimet, faturat hyrëse dhe dalëse dhe
- ekstraktet nga llogaria buxhetore dhe llogaria personale.

(8) Punët nga paragrafi (7) i këtij neni, i kryen kontabilisti përgjegjës, i punësuar në institucionin publik shëndetësor.

(9) Për shkak të funksionimit të papenguar të Sistemit nacional, drejtori i institucionit publik shëndetësor detyrohet që të sigurojë aplikacion softuerik që mundëson komunikim të papenguar të dyanshëm dhe shkëmbimin e të dhënave me sistemin e integruar shëndetësor informatik të vendosur në pajtim me rregullat për evidencat nga sfera e shëndetësisë.

(10) Në sistemin nacional mbahet evidencë për resurset e përgjithshme financiare të institucioneve publike shëndetësore në kontabilitetin financiar, evidencë e të hyrave dhe shpenzimeve sipas llojeve dhe sipas njësive të brendshme organizative në kuadër të çdo institucioni shëndetësor dhe evidenca e mjeteve të shpenzuara nga llogaria buxhetore dhe nga llogaria personale të grupuar në nivel të institucionit publik shëndetësor, sipas llojeve të institucioneve publike shëndetësore dhe gjithsej për të gjitha institucionet publike shëndetësore.

Sistemi qendror për evidencë elektronike të kohës së punës

Neni 92-d

(1) Ministria e Shëndetësisë vendos dhe udhëheq Sistem qendror për evidencë elektronike të kohës së punës dhe kontroll të qasjes te hapësirat e institucioneve publike shëndetësore (në tekstin e mëtejmë: Sistemi qendror).

(2) Sistemi qendror është sistem informativ që mundëson evidencë për ardhjen dhe shkuarjen nga vendi i punës për të punësuarit në institucionet publike shëndetësore si dhe evidencë të pranisë së tyre në hapësirat e institucionit publik shëndetësor, e sidomos në ambulancë, sallën e operimit, seksionin ose hapësirën për kryerjen e intervenimeve ose procedurave diagnostike.

(3) Sistemi qendror i përmban të dhënat personale të të punësuarve në institucionet publike shëndetësore, të dhënave biometrike të nevojshme për vërtetimin e identitetit të subjektit të të dhënave personale dhe të dhënave për hapësirat e objekteve ku janë të vendosura institucionet publike shëndetësore.

(4) Që të sigurohet fshehtësi dhe mbrojte e përpunimit dhe mirëmbajtjes së të dhënave personale për të punësuarit në institucionet publike shëndetësore, zbatohen masat adekuate teknike dhe organizative për mbrojtjen nga asgjësimi i rastësishëm ose i paligjshëm i të dhënave personale, ose humbja e tyre e rastësishme, përmirësimi, zbulimi i paautorizuar ose qasja, sidomos kur përpunimi përfshinë bartjen e të dhënave nëpërmjet rrjetit dhe mbrojtjen nga çfarëdo forma të paligjshme të përpunimit.

(5) Të dhënat personale të të punësuarve në institucionet publike shëndetësore nga paragrafi (4) i këtij ligji, mund të barten nëpërmjet rrjetit elektro komunikues, vetëm nëse janë të mbrojtura me masa adekuate teknike dhe organizative, në mënyrë që të mos jenë të lexueshme gjatë bartjes. Masat teknike dhe organizative sigurojnë shkallë të mbrojtjes së të dhënave personale përkitazi me rrezikun gjatë përpunimit dhe natyrën e të dhënave që përpunohen.

(6) Përshkrimi i masave teknike dhe organizative për sigurimin e fshehtësisë dhe mbrojtjes së përpunimit të të dhënave personale përcaktohet nga ministri i Shëndetësisë.

(7) Sistemi qendror mundëson evidencën për ardhjen dhe shkuarjen nga vendi i punës së të punësuarve në institucionet publike shëndetësore, si dhe evidencë të pranisë së tyre në hapësirat e institucionit shëndetësor nëpërmjet kontrollimit të identitetit personal të të punësuarve në institucionet publike shëndetësore me shfrytëzimin e skanerit me senzor biometrik të vendosur në objektet ku janë të vendosura institucionet publike shëndetësore.

(8) Çdo institucion publik shëndetësor ka qasje te të dhënat e evidencës për ardhjen dhe shkuarjen nga vendi i punës dhe te të dhënat e evidencës për praninë në hapësirat e institucionit publik shëndetësor për të punësuarit në atë institucion publik shëndetësor dhe nuk ka të drejtë të qasjes te këto të dhëna për të punësuarit në institucionet e tjera publike shëndetësore.

(9) Mënyrën e mbajtjes së evidencës për ardhjen dhe shkuarjen nga vendi i punës për të punësuarit në institucionet publike shëndetësore dhe për evidencën e pranisë së tyre në hapësirat e institucionit publik shëndetësor, si dhe mënyrën e kontrollimit të identitetit personal për të punësuarit në institucionet publike shëndetësore me shfrytëzimin e skanerit me senzor biometrik dhe llojin e të dhënës biometrike që shfrytëzohet për atë qëllim, e përcakton ministri i Shëndetësisë.

(10) Pas miratimit të aktit nënligjor nga paragrafi (9) i këtij neni, Ministria e Shëndetësisë detyrohet që menjëherë ta publikojë në ueb faqen e Ministrisë dhe në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

Neni 11

Në nenin 104 në paragrafin (3) pas fjalës "drejtori" vihet presje dhe shtohen fjalët: “ushtruesi i detyrës drejtor".

Në paragrafin (4) fjalët: “prej 50 deri 100 euro" zëvendësohen me fjalët: “prej 50 deri 200 euro" dhe shtohet fjali i re, si vijon:

"Rastet e mosrespektimit të marrëveshjes menaxhuese kur përcaktohet dënim kontraktues dhe lartësia e dënimit kontrakstues mund të përcaktohen edhe me këtë ligj."

Pas paragrafit (4) shtohen tre paragrafë të rinj (5), (6)dhe (7) si vijojnë:

"(5) Marrëveshja menaxhuese nga paragrafi (3) i këtij neni vërtetohet te noteri kompetent dhe përmban klauzolë ekzekutive.

(6) Drejtori ose ushtruesi i detyrës drejtor detyrohet që të veprojë sipas urdhrave, udhëzimeve, planeve dhe programeve të miratuara nga ministri i Shëndetësisë, me të cilat urdhërohet ose ndalohet veprimi në situatë të caktuar që ka rëndësi të përgjithshme për zbatimin e ligjeve dhe rregullave nënligjore, përshkruhet mënyra e veprimit gjatë realizimit të dispozitave të caktuara dhe rregullave nënligjore, përkatësisht përcaktohen dhe përpunohen çështje të caktuara për realizimin e ligjeve dhe rregullave nënligjore për të cilat nevojitet përcaktimi i afateve dhe dinamikës së realizimit të tyre.

(7) Mosplotësimi i obligimit nga paragrafi (6) i këtij neni paraqet mosrespektim të marrëveshjes menaxhuese nga ana e drejtorit."

Neni 12

Pas nenit 104 shtohet titull i ri dhe nen i ri 104-a, si vijojnë:

"Dënimi kontraktues

Neni 104-a

"(1) Drejtori do të dënohet me dënim kontraktues në lartësi prej 200 euro në kundërvlerë me denarë nëse punëtori shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtori shëndetësor që punon me palë gjatë orarit të punës nuk e mban në vend të dukshëm shenjën për emrin personal , vendin e punës dhe institucionin shëndetësor në të cilin punon në pajtim me nenin 169 të këtij ligji, përkatësisht me dënim kontraktues në lartësi prej 200 euro në kundërvlerë të denarit nëse nuk ngre procedurë disiplinore për kundërvajtje disiplinore kundër punëtorit shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtorit shëndetësor që nuk mban nëvend të dukshëm shenjë me emrin personal, vendin e punës dhe institucionin shëndetësor ku punon, në afat prej shtatë ditëve nga dita kur ka zbuluar arsyen për ngritjen e procedurës disiplinore në pajtim me nenin 169 të këtij ligji.

(2) Drejtori do të dënohet me dënim kontraktues në lartësi prej 200 euro në kundërvlerë të denarit nëse bëhet pagesa e pagës së punëtorëve shëndetësorë në bazë të informatave të pasakta dhe joautentike për rezultatet e punës së punëtorëve shëndetësorë të futura në sistemin e integruar shëndetësor informatik.

(3) Drejtori do të dënohet me dënim kontraktues në lartësi prej 200 euro në kundërvlerë të denarit nëse nuk ngre procedurë disiplinore për kundërvajtje disiplinore kundër udhëheqësit të njësisë së brendshme organizative

dhe punëtorit shëndetësor që në sistemin e integruar shëndetësor informatik që kanë futur të dhëna të pasakta dhe/ose joautentike në kundërshtim me nenin 219 paragrafi (3) i këtij ligji.

(4) Drejtori do të dënohet me dënim kontraktues në lartësi prej 200 euro në kundërvlerë të denarit nëse nuk ngre procedurë disiplinore për kundërvajtje disiplinore dhe / ose nuk miraton aktvendim për shqiptimin e masës disiplinore punëtorit shëndetësor i cili ofron shërbime specialistike - konsultuese nga neni 39-j paragrafi (1) të këtij ligji, e i cili nuk ndjek trajnimpër njohje me karakteristikat e pajisjes mjekësore, për shfrytëzimin e saj dhe për pasojat e dëmshme nga shfrytëzimi i pabazuar dhe tejmase i pajisjes mjekësore, si dhe i cili krahas trajnimeve të ndjekura, përsëri ka dërguar pacientë në nivelin sekondar dhe terciar të mbrojtjes shëndetësore për shfrytëzimin e pajisjes mjekësore në kundërshtim me udhëzimet profesionale për mjekësi të bazuar në dëshmi nga neni 27 paragrafi (1) të këtij ligji dhe protokollet nga neni 27 paragrafi (4) të këtij ligji dhe/ose 20% nga numri i përgjithshëm i udhëzimeve për shfrytëzimin e pajisjes mjekësore gjatë një muaji me hulumtimet e kryera nëse konstatohet se nuk ka konstatim për sëmundje dhe/ose lëndim.

(5) Drejtori do të dënohet me dënim kontraktues në lartësi prej 200 euro në kundërvlerë të denarit nëse në afatet e përcaktuara në nenin 193-a paragrafët (8) dhe (9) të këtij ligji, parashtruesi i parashtresës nga neni 193-a paragrafi (1) i këtij ligji me të cilin e shpreh pakënaqësinë e tij për shkak të moszbatimit dhe mosrespektimit nga ana e punëtorëve shëndetësorë dhe bashkëpunëtorëve shëndetësorë të parimeve dhe rregullave të sjelljes dhe punës, të përcaktuara nga ministri i Shëndetësisë me rregulloren për kulturë hospitale në pajtim menenin 27 paragrafin (5) të këtij ligji, nuk merr njoftim për formimin e komisionit për udhëheqjen e procedurës disiplinore për kundërvajtjen disiplinore, përkatësisht nuk merr akrvendim për shqiptimin e masës disiplinore për kundërvajtje disiplinore kundër punëtorit shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtorit shëndetësor që është përgjegjës në mënyrë disiplinore në pajtim me nenin 152-a paragrafi (2) i këtij ligji."

Neni 13

Në nenin 111 paragrafi (1) në pikën 10) në fund të fjalisë, lidhëza "dhe" zëvendësohet me pikëpresje.

Në pikën 11) në fund të fjalisë, pika zëvendësohet me pikëpresje.

Pas pikës 11) shtohen katër pika të reja, 12), 13), 14) dhe 15), si vijojnë:

"12) nëse dy herë radhazi ose tre herë gjatë një viti, te drejtori i institucionit publik shëndetësor është dorëzuar parashtresë në pajtim me nenin 193-a të këtij ligji, por ai nuk ka formuar komision për mbajtjen e procedurës disiplinore për kundërvajtje disiplinore, as nuk ka miratuar aktvendim për shqiptimin e masës disiplinore,

13) nëse bëhet pagesa e pagës së punëtorëve shëndetësorë pa dhënë deklaratë me shkrim organi udhëheqës se informatat për rezultatet e punës së punëtorëve shëndetësorë të futura në sistemin e integruar shëndetësor informatik në pajtim me rregullat për evidencë nga sfera e shëndetësisë janë të sakta dhe autentike,

14) nëse dy herë radhazi ose tri herë gjatë një viti nuk futen në sistemin e integruar informatik shëndetësor në pajtim me rregulloret për evidencat nga sfera e shëndetësisë, të dhënat e nevojshme për matje të indikatorëve kryesorë të arritjeve në afat dhe mënyrë sipas nenit 239-b paragrafi (2) të këtij ligji apo janë futur të dhëna të pasakta dhe/ose joautentike, të nevojshme për matje të indikatorëve kryesorë të arritjeve dhe

15) nëse nuk e paguan dënimin kontraktues nga neni 239-v paragrafi (4) i këtij ligji në shumë dyfish më të lartë se shuma në pajtim me nenin 239-v paragrafët (7), (8) dhe (9) të këtij ligji, në afatin e përcaktuar shtesë në nenin 239-v paragrafi (4) i këtij ligji."

Pas paragrafit (2) shtohet paragraf i ri (3) si vijon:

"(3) Në rastet nga paragrafi (1) pikat prej 12) deri 15) të këtij neni, ministri i Shëndetësisë do ta shkarkojë drejtorin te i cili është konstatuar bazë për shkarkim, në afat prej 15 ditëve nga kuptimi i bazës për shkarkim, përkatësisht në afat prej 15 ditëve pas skadimit të afatit shtesë nga neni 239-v paragrafi (4) të këtij ligji."

Paragrafët (3) dhe (4) bëhen paragrafë (4) dhe (5).

Neni 14

Në nenin 121 paragrafi (5) ndryshohet si vijon:

"(5) Komisioni i provimeve nga paragrafët (3) dhe (4) të këtij neni, përbëhet prej pesë anëtarëve të cilët janë doktorë të shkencës në fushën e mjekësisë, përkatësisht farmacisë, përkatësisht nga sfera e stomatologjisë, me së paku pesë punime shkencore të botuara me impakt faktor dhe së paku tre muaj në pesë vitet e fundit të kaluar në trajnime në vendet anëtare të OECD. Anëtarëve të komisionit u caktohen edhe zëvendës që i plotësojnë kushtet e njëjta si edhe anëtarët e komisionit."

Pas paragrafit (5), shtohen katërmbëdhjetë paragrafë të rinj, (6), (7), (8), (9), (10), (11), (12), (13), (14), (15), (16), (17), (18) dhe (19), si vijojnë:

(6) Fletëparaqitja për dhënien e provimit profesional parashtrohet te Oda e Mjekëve, Oda Stomatologjike përkatësisht Oda Farmaceutike, së paku një muaj para se të jepet provimi, që e miraton dhënien e provimit profesional dhe e përcakton datën e dhënies së tij. Me fletëparaqitjen për dhënie të provimit profesional parashtrohet certifikatë për arsimin e lartë të kryer nga sfera e mjekësisë, stomatologjisë ose farmacisë dhe vërtetim për punë të kryer provuese.

(7) Punëtori shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtori shëndetësor që hyn në provimin profesional, obligohet që të shfrytëzojë literaturë profesionale që është në përdorim në dhjetë institucionet e arsimit të lartë të nivelit të lartë në fushën e shkencave mjekësore në botë, të ranguara në listën e fundit të publikuar nga Qendra për universitete të klasës botërore pranë Universitetit të Shangait Xhiao Tong.

(8) Provimi profesional përbëhet prej tri pjesëve edhe atë:

- pjesa e parë që jepet me shkrim dhe me të cilën kontrollohet njohuria teorike e punëtorit shëndetësor, përkatësisht bashkëpunonit shëndetësor,
- pjesa e dytë që jepet me gojë dhe me të cilën kontrollohet njohuria teorike e punëtorit shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtorit shëndetësor dhe
- pjesa praktike, me të cilin kontrollohet aftësia e punëtorit shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtorit shëndetësor për zbatimin e njohurisë së fituar teorike në praktikë.

(9) Pjesa e parë e provimit jepet me shkrim në mënyrë elektronike me përgjigje të numrit të caktuar të pyetjeve në formë e zgjidhjes së testit elektronik në kompjuter, të gjeneruar me kompjuter, përmbajtjen e të cilit me zgjedhje të rastësishme e përcakton softueri nga baza e pyetjeve më së shumti 15 minuta para fillimit të provimit, me zgjedhje të një përgjigjeje të saktë nga pesë përgjigjet e mundshme të ofruara, prej të cilave njëra përgjigje është e saktë, dy janë të ngjashme dhe dy nuk janë të sakta dhe me zgjidhje të studimeve të rastit, të zgjedhura me zgjedhje të rastësishme me ndihmën e softuerit nga baza e studimeve të rasteve.

(10) Pjesa e dytë e provimit profesional jepet sipas rregullës në ditën e ardhshme pas dhënies me sukses të pjesës së parë, kurse më së voni në afat prej tri ditësh nga dita e realizimit të pjesës së parë të provimit profesional, kur punëtori shëndetësor përkatësisht bashkëpunëtori shëndetësor e ka kaluar me sukses pjesën e parë. Dhënia e pjesës së dytë të provimit profesional bëhet me përgjigje me gojë të pyetjeve që i ndahen në mënyrë kompjuterike punëtorit shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtorit shëndetësor nëpërmjet zgjedhjes së rastësishme të bërë me ndihmën softuerit nga baza pyetjeve dhe studimeve të rasteve, më së shumti 15 minuta drejtpërdrejt para fillimit të kësaj pjese të provimit profesional.

(11) Pjesa e praktike e provimit profesional jepet sipas rregullës në ditën e ardhshme pas dhënies me sukses të pjesës së dytë, kurse më së voni në afat prej pesë ditësh nga dita e realizimit të pjesës së dytë të provimit profesional, kur punëtori shëndetësor përkatësisht bashkëpunëtori shëndetësor e ka kaluar me sukses pjesën e dytë.

(12) Bazën e pyetjeve për pjesën e parë dhe të dytë të provimit e përgatit komisioni i formuar nga ana e ministrit të Shëndetësisë, anëtarët e të cilit i përmbushin kushtet nga paragrafi (5) i këtij neni, dhe përmban së paku 4000 pyetje, pyejte të cilat janë nga literatura që është në përdorim në 100 institucionet e arsimit të lartë të nivelit të lartë në botë në fushën e shkencave mjekësore, stomatologjike, përkatësisht farmaceutike, të ranguara në listën e fundit të publikuar nga Qendra për universitete të klasës botërore në Universitin të Shanghait Xhiao Tong, si dhe së paku 1 500 shembuj praktikë.

(13) Pjesa e parë dhe e dytë e provimit profesional jepen në hapësirë të pajisur posaçërisht për dhënien e provimit me pajisje materiale - teknike dhe informatike, lidhje interneti dhe pajisje për incizimin e provimit. Dhënia e pjesës së parë dhe të dytë të provimit profesional incizohet dhe drejtpërdrejt emetohet në ueb faqen e Ministrisë së Shëndetësisë, e nëse për shkaqe teknike incizimi ndërpritet, incizimi i tërë provimit vendoset në ueb faqen e Ministrisë së Shëndetësisë. Dhënia e pjesës së tretë të provimit profesional nuk incizohet dhe i njëjti jepet në ambulancë, në dhomë spitalore ose në hapësirë për kryerjen e intervenimeve.

(14) Në hapësirën e dhënies së provimit profesional, në pjesën e parë të provimit mund të jenë të pranishëm vetëm kryetari, anëtarët dhe sekretari i komisionit të provimit, kurse pjesa e dytë provimit profesional është publike.

(15) Gjatë dhënies së provimit profesional, tejkalimi i kohëzgjatjes së provimit domethënë se provimi nuk është dhënë.

(16) Punëtori shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtori shëndetësor i cili nuk e ka kaluar pjesën e parë apo të dytë, përkatësisht pjesën praktike të provimit ka të drejtë të hyjë përsëri në provim në afat prej së paku 30 ditëve, e deri më së shumti 60 ditë nga dita kur për herë të parë është zbatuar dhënia e provimit për atë pjesë të provimit profesional.

(17) Punëtori shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtori shëndetësor, që nuk e ka dhënë provimin profesional ka të drejtë që përsëri ta japë provimin edhe njëherë. Nëse edhe gjatë dhënies së sërishme puntori shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtorit nuk e kalon provimin profesional, përsëri e kryen punën provuese.

(18) Nëse punëtori shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtori shëndetësor nuk e kalon provimin specialistik, në afat prej një viti nga dita e përfundimit të planit dhe programit për punë provuese, e humb të drejtën për dhënien e provimit profesional, përveç në rastet për mungesë më të gjatë, për shkak të sëmundjes ose lëndimit, si dhe pengesës nga puna për shkak të shtatzënisë, lindjes ose amësisë.

(19) Formularët e certifikatës për provim të dhënë profesional të punëtorëve shëndetësorë me arsim të lartë i përcakton Oda e Mjekëve, Stomatologjike, përkatësisht Farmaceutike me akt të përgjithshëm për të cilin pëlqim jep ministri i Shëndetësisë, ndërsa formularët e certifikatës për provim të dhënë profesional të punëtorëve shëndetësorë me arsim profesional të mesëm, të lartë dhe sipëror, dhe të bashkëpunëtorëve shëndetësorë me arsim të lartë i përcakton ministri i Shëndetësisë."

Neni 15

Në nenin 123 pas paragrafit (2) shtohet paragraf i ri (3) si vijon:

"(3) Me përjashtim të paragrafëve (1) dhe (2) të këtij neni, Oda e Mjekëve në bashkëpunim me Ministrinë e Shëndetësisë e kryen dhënien e licencës së përkohshme për punë të doktorëve të mjekësisë, specialistëve, respektivisht subspecialistëve të vendeve anëtare të OECD ose shtetasve të Maqedonisë, që kanë punuar së paku pesë vite pa ndërprerje në institucione shëndetësore, përkatësisht institucione të arsimit të lartë nga sfera e mjekësisë në vendet anëtare të OECD, si dhe personave udhëheqës të institucioneve shëndetësore në vendet anëtare të OECD, me të cilët në pajtim me rregullat nga sfera e studimeve të mjekësisë dhe përsosjes së vazhdueshme profesionale të doktorëve të mjekësisë, Ministria e Shëndetësisë ka lidhur marrëveshje për kryerje të veprimtarisë mjekësore si punëtor shëndetësor në institucion shëndetësor publik me qëllim të avancimit të shkathtësive dhe njohurive të doktorëve të mjekësisë, specialistëve dhe subspecialistëve në institucionet publike shëndetësore në Republikën e Maqedonisë nëpërmjet bartjes së shkathtësive dhe njohurive të sferës së mjekësisë dhe punës në institucionet shëndetësore. Për këta doktorë të mjekësisë nuk nevojitet trajnim dhe kontroll shtesë i njohurive dhe aftësive profesionale në përcaktuara në programin nga neni 126 paragrafi (1) i këtij ligji dhe nuk duhet medoemos ta zotërojnë gjuhën maqedonase si kusht nga neni 128 i këtij

ligji. Licenca e përkohshme për punë jepet për periudhën për të cilën është lidhur marrëveshja për kryerjen e veprimtarisë mjekësore si punëtor shëndetësor në institucion shëndetësor publik, që shfuqizohet në ditën e ardhshme nga dita kur skadon periudha për të cilën është lidhur marrëveshja."

Neni 16

Në nenin 140, paragrafi (2) ndryshohet si vijon:

"(2) Lartësinë e kompensimit për zbatimin e specializimit, përkatësisht subspecializimit nga paragrafi (1) i këtij neni e përcakton Qeveria e Republikës së Maqedonisë me propozim të ministrit të Shëndetësisë në bazë të lartësisë së kompensimit për:

- shpenzimet reale materiale për zbatimin mësimit teoretik nga paragrafi (1) i këtij neni dhe për personat e angazhuar në zbatimin e mësimit teoretik;
- shpenzimet reale materiale për zbatimin e trajnimit praktik të paragrafit (1) të këtij neni dhe për personat e angazhuar në zbatimin e trajnimit praktik dhe për
- dhënien e kolokuiumeve, provimit intermedial, provimit specialistik, përkatësisht subspecialistik.

Paragrafi (3) ndryshohet si vijon:

"(3) Mjetet që Institucioni i lartë arsimor dhe institucioni shëndetësor i marrin për zbatimin e specializimit, përkatësisht subspecializimit janë të detyruar t'i përdorin për zhvillimin e veprimtarisë së arsimit të lartë, përkatësisht veprimtarisë shëndetësore, për pagesë të kompensimit për mentorin dhe edukatorët, për kompensim të shpenzimeve për mësim të gjuhëve të huaja dhe për zbatim të testimit të specializantëve për njohje të gjuhëve të huaja me testues evropian oficial, anëtar i Shoqatës ALTE të testuesve evropianë."

Pas paragrafit (3) shtohen gjashtë paragrafë të rinj (4), (5), (6), (7), (8) dhe (9), si vijojnë:

"(4) Mjetet e kompensimit nga paragrafi (2) i këtij neni, institucioni publik shëndetësor që i dërgon për specializim, përkatësisht subspecializim punëtorët shëndetësorë dhe bashkëpunëtorët shëndetësorë me arsim të lartë, i paguan për të gjithë specializantët, përkatësisht subspecializantët, në llogari të institucionit të lartë arsimor në të cilën zbatohet specializimi, përkatësisht subspecializimi, në bazë të marrëveshjes së lidhur paraprake në mes të institucionit publik shëndetësor dhe institucionit të arsimit të lartë në afat prej një muaji nga ditakur është miratuar plani dhe programi për specializimet, përkatësisht subspecializimet, e para se të paguhen mjetet e kompensimit nga paragrafi (2) i këtij neni.

(5) Institucioni i arsimit të lartë mban 50% të mjeteve për kompensim për çdo specializant individual, përkatësisht subspecializant për zbatimin e specializimit të tij, përkatësisht subspecializimit, kurse 50% e mjeteve tjerapër kompensim për çdo specializant individual, përkatësisht subspecializant në mënyrë adekuate i shpërndan dhe paguan në institucionet publike shëndetësore ku zotërohen dhe plotësohen shkathtësitë e caktuara të planit dhe programit për specializimet, përkatësisht subspecializimet në bazë të marrëveshjes së lidhur paraprake me çdo institucion publik shëndetësor veçanërisht.

(6) Institucioni i arsimit të lartë ku zbatohet specializimi, përkatësisht subspecializimi, obligohet që t'i lidhë marrëveshjet meinstitucionet publike shëndetësore nga paragrafi (5) i këtij neni në afat prej dy muajve nga dita kur është miratuar plani dhe programi për specializimet, përkatësisht subspecializimet, e para se të paguhen mjetet e kompensimit nga paragrafi (2) i këtij neni në pajtim me paragrafin (5) të këtij neni.

(7) Nga mjetet që në pajtim me paragrafin (4) të këtij neni, institucioni i arsimit të lartë i merr për zbatimin e specializimit në përputhje me paragrafin (4) të këtij neni, mentori ka të drejtë për kompensim në lartësi prej 90% të mjeteve që institucioni i arsimit të lartë i merr për çdo specializant individual, përkatësisht subspecializant që ai mentor e udhëheq, ndërsa 10% dedikohen për institucionin e arsimit të lartë për zhvillimin e veprimtarisë së arsimit të lartë. Kompensimi për mentorin paguhet në bazë të marrëveshjes së lidhur në mes të institucionit të arsimit të lartë dhe mentorit.

(8) Nga mjetet që në pajtim me paragrafin (4) të këtij neni i merr institucioni shëndetësor publik ku mësohen dhe plotësohen shkathtësi të caktuara nga plani dhe programi për specializime, përkatësisht subspecializime, edukatori ka të drejtë të kompensimit në lartësi prej 60% të mjeteve që institucioni publik shëndetësor i merr për çdo specializant veçanërisht, apo subspecializant që ai edukator e udhëheq, kurse institucioni publik shëndetësor mban 30% të mjeteve që i merr për çdo specializant individual, përkatësisht subspecializant për kompensim të shpenzimeve materiale që dalin nga specializimi i tij, përkatësisht subspecializimi, dhe 10% për avancimin dhe zhvillimin e shërbimeve shëndetësore në institucionin shëndetësor publik. Kompensimi për edukatorin paguhet në bazë të marrëveshjes së lidhur në mes të institucionit publik shëndetësor dhe edukatorit.

(9) Lartësia e kompensimit për zbatimin e specializimit, përkatësisht subspecializimit të punëtorëve shëndetësorë, përkatësisht bashkëpunëtorëve shëndetësorë në pajtim me nenin 150 të këtij ligji është për 20% më e ulët se kompensimi që e paguajnë institucionet publike shëndetësore për punëtorët shëndetësorë me arsim të lartë, përkatësisht bashkëpunëtorët shëndetësorë me arsim të lartë të punësuar në institucionin publik shëndetësor, përkatësisht është zvogëluar për lartësinë e mjeteve që në pajtim me paragrafin (8) të këtij neni i merr institucioni publik shëndetësor në të cilin zbatohet specializimi për kompensimin e shpenzimeve materiale që dalin nga specializimi, përkatësisht subspecializimi dhe për avancimin dhe zhvillimin e shërbimeve shëndetësore në institucionin publik shëndetësor. Nëinstitucionin publik shëndetësor në të cilën zbatohet specializimi, përkatësisht subspecializimi i punëtorëve shëndetësorë, përkatësisht bashkëpunëtorëve shëndetësorë të regjistruar në pajtim me nenin 150 të këtij ligji, paguhet kompensim vetëm për personat e angazhuar në zbatimin e trajnimit praktik."

Paragrafët (4) dhe (5) bëhen paragrafë (10) dhe (11).

Neni 17

Pas nenit 144 shtohen 15 tituj të rinj dhe 15 nene të reja 144-a, 144-b, 144-v, 144-g, 144-d, 144-gj, 144-e, 144-zh, 144-z, 144-x,144-i, 144-j, 144-k, 144-ll dhe 144-l, si vijojnë:

"Zbatimi, ndërprerja dhe përfundimi i stazhit të specializimit

Neni 144-a

(1) Plani dhe programi për specializim zbatohen pa ndërprerje, kurse stazhi i specializimit përfundon pas përfundimit të suksesshëm të të gjitha turneve të programeve të përcaktuara dhe zbatimin e të gjitha proceduarve dhe intervenimeve gjatë stazhit të specializimit.

(2) Në rast të mungesës për shkak të sëmundjes dhe/ose lëndimit, zbatimi i stazhit ndërpritet më së shumti deri 12 muaj dhe vazhdon pas përfundimit të mungesës për aq kohë sa ka zgjatur ndërprerja.

(3) Me përjashtim të paragrafit (2) të këtij neni, në rast të pamundësisë për punë për shkak të shtatzënisë, lindjes dhe amësisë, zbatimi i stazhit ndërpritet më së shumti deri në 24 muaj dhe vazhdon pas përfundimit të mungesës për aq kohë sa ka zgjatur ndërprerja.

(4) Zbatimi i planit dhe programit të stazhit specialistik shënohet në librezën e specializantit, ku futen të dhëna të sakta dhe të plotasidomos për fillimin dhe përfundimin e stazhit specialistik, kohën e kryerjes së turnit, për procedurat e plotësuara të parapara me pjesën adekuate të specializimit, kompetencat e fituara, përkatësisht shkathtësitë e definuara në programin për turnin adekuat, praninë e specializantit në mësimin teorik, në pajtim me programin, ndërprerjen eventuale të stazhit specialistik dhe mendimin e mentorit për stazhin e zbatuar të specializantit dhe për plotësimin e kushteve për dhënien e provimit të provimit intermedial dhe specialistik.

(5) Procedurat e zbatuara dhe intervenimet gjatë stazhit të specializimeve veçanërisht për çdo specializim evidentohen gjatë stazhit të specializimeve në librin për evidencë për procedurat e zbatuara dhe intervenimet në të cilin futen të dhëna të sakta dhe të plota sidomos për titullin e turnit, llojin e procedurës, përkatësisht intervenimit, datën dhe institucionin shëndetësor në të cilin është realizuar procedura, përkatësisht intervenimi dhe nëse ajo është realizuar në mënyrë të pavarur apo nën mbikëqyrje.

(6) Procedurat dhe intervenimet e realizuara gjatë stazhit të specializimeve të evidentuara në librin e evidencës nga paragrafi (5) i këtij neni në tërësi duhet t'i përgjigjen përmbajtjes së stazhit të përcaktuar në programet e specializimeve të punëtorëve shëndetësorë dhe bashkëpunëtorëve shëndetësorë me arsim të lartë.

(7) Libreza e specializantit e plotësuar me rregull dhe në tërësi me të dhëna të sakta dhe të plota nga paragrafi (4) i këtij neni dhe libri për evidencë i plotësuar me rregull dhe në tërësi me të dhëna të sakta dhe të plota për evidencë për procedura dhe intervenime të realizuara nga paragrafi (5) i këtij neni, në të cilin janë futur të dhëna të sakta dhe të plota, është kusht për dhënien e provimit intermedial dhe specialistik.

(8) Mentori, edukatori dhe drejtori i institucionit shëndetësor në të cilin zbatohet turni, me nënshkrimin e vet dhe faksimile vërtetojnë se libreza e specializantit nga paragrafi (4) i këtij neni dhe libri për evidencë të procedurave dhe intervenimeve të zbatuara nga paragrafi (5) i këtij neni, janë plotësuar me rregull dhe në tërësi me të dhëna të sakta dhe të plota, dhe se plani dhe programi i stazhit specialistik janë realizuar, përkatësisht se procedurat dhe intervenimet e zbatuara gjatë stazhit të specializimeve në tërësi korrespondojnë me përmbajtjen e stazhit të përcaktuar në programet e specializimeve të punëtorëve shëndetësorë dhe bashkëpunëtorëve shëndetësorë me arsim të lartë.

Dhënia e kolokuiumit

Neni 144-b

(1) Turnet që janë me kohëzgjatje më gjatë se dy muaj, përfundojnë me dhënien e kolokuiumit. Kolokuiumi jepet më së voni një muaj pas përfundimit të turnit dhe specializanti detyrohet ta kalojë më së voni deri në përfundimin e turnit të ardhshëm. Nëse specializanti nuk e ka dhënë kolokuiumin gjatë turnit të ardhshëm nuk ka të drejtë ta regjistrojë turnin e ardhshëm.

(2) Specializanti jep kolokuium para komisionit, të formuar nga institucioni i arsimit të lartë në të cilin realizohet specializimi, i përbërë prej tre doktorëve të shkencave mjekësore dhe specialistë nga dega e njëjtë ose e ngjashme e mjekësisë për të cilën zbatohet turni, të zgjedhur në titull shkencor-mësimor ose shkencor.

(3) Specializanti i cili jep kolokuiumin detyrohet të shfrytëzojë literaturë profesionale që është në përdorim në 100 institucionet e arsimit të lartë të nivelit të lartë nga fusha e shkencave mjekësore në botë, të ranguara në listën e fundit të publikuar të Qendrës së universiteteve të klasës botërore pranë Universitetit të Shangait Xhiao Tong.

(4) Kolokuiumi nga paragrafi (1) i këtij neni përbëhet prej tri pjesëve dhe atë:

- pjesa e parë, që jepet me shkrim dhe me të cilën kontrollohet njohuria teorike e kandidatëve të cilën e kanë fituar gjatë përfundimit të turnit,
- pjesa e dytë, që jepet me gojë dhe me të cilën kontrollohet njohuria teorike e kandidatëve të cilën e kanë fituar gjatë përfundimit të turnit dhe
- pjesa praktike, me të cilën kontrollohet aftësia e specializantit për aplikim të njohurisë së fituar gjatë turnusit në praktikë.

(5) Pjesa e parë e kolokuiumit jepet me shkrim në mënyrë elektronike me përgjigje të numrit të caktuar të pyetjeve në formë të zgjidhjes së testit elektronik në kompjuter, të gjeneruara me kompjuter, përmbajtjen e të cilave me zgjedhje të rastësishme e përcakton softueri nga baza e pyetjeve, me zgjedhjen e njërës përgjigje të saktë nga pesë përgjigjet e ofruara të mundshme, prej të cilave njëra përgjigje është e saktë, dy janë të ngjashme dhe dy janë të pasakta dhe me zgjidhjen e studimeve të rastit, të zgjedhura me zgjedhje të rastësishme me ndihmën e softuerit nga baza e studimeve të rasteve. Pyetjet janë të klasifikuara në tri grupe të ndryshme të pyetjeve sipas peshës, me ç'rast përgjigjet e sakta të të gjitha pyetjeve të parashtruara vlerësohen me më së shumti 45 pikë. Grupi i parë i pyetjeve përfshin 30 pyetje, prej të cilave çdo pyetje e përgjigjur saktë vlerësohet me 0,5 pikë. Grupi i dytë i pyetjeve përfshin 15 pyetje, prej të cilave çdo pyetje e përgjigjur saktë vlerësohet me një pikë. Grupi i tretë i pyetjeve përfshin pesë studime të rastit, prej të cilëve çdo rast saktë i zgjidhur vlerësohet me tri pikë. Dhënia e pjesës së parë të kolokuiumit zgjat 90 minuta. Specializanti e ka dhënë pjesën e parë të kolokuiumit nëse fiton së paku 29 pikë, prej të cilave së paku 9 pikë nga grupi i tretë i pyetjeve.

(6) Pjesa e dytë e kolokuiumit sipas rregullit mbahet në ditën e ardhshme pas dhënies së suksesshme të pjesës së parë, kurse më së voni në afat prej tri ditësh nga dita e mbajtjes së pjesës së parë të kolokuiumit kur specializanti me sukses e ka dhënë pjesën e parë. Dhënia e pjesës së dytë të kolokuiumit bëhet me dhënien e përgjigjeve me gojë për 10 pyetje, të cilat me kompjuter i ndahen specializantit nëpërmjet zgjedhjes së rastësishme të bërë me ndihmë të softuerit nga baza e pyetjeve dhe studimeve të rasteve, drejtpërdrejt para fillimit të kësaj pjese të kolokuiumit. Çdo pyetje saktë e përgjigjur vlerësohet me 5,5 pikë, me ç'rast përgjigjet e sakta për të gjitha pyetjet e parashtruara vlerësohen me më së shumti 55 pikë. Konsiderohet se specializanti e ka dhënë pjesën e dytë të kolokuiumit nëse ka fituar së paku 38,5 pikë.

(7) Pjesa praktike e kolokuiumit sipas rregullës mbahet ditën e ardhshme, kurse më së voni në afat prej tri ditësh nga dita e mbajtjes së pjesës së dytë të kolokuiumit. Në dhënien e pjesës praktike të kolokuiumit kontrollohet njohja e udhëzimeve profesionale për mjekësi të bazuar në dëshmi nga fusha për të cilën zbatohet turni, nëpërmjet tri rasteve të pacientëve të vërtetë të cilët zgjedhen në ditën e dhënies së pjesës së tretë të kolokuiumit, me ç'rast specializanti duhet të njoftohet me rastin në kohë prej 45 minutave, të merr anamnezë, të bëjë kontroll fizikal dhe përgatit plan për procedura diagnostike dhe trajtim përkatës që do ta prezantojë para komisionit të provimit. Komisioni nga paragrafi (2) i këtij neni e vlerëson dhënien e pjesës praktike të kolokuiumit me notë "kaloi" dhe "nuk kaloi".

(8) Bazën e pyetjeve për pjesën e parë të kolokuiumit dhe bazën e studimeve të rastit për pjesën e dytë të kolokuiumit e përpilon komisioni nga paragrafi (2) i këtij neni, dhe e njëjta përmban së paku 400 pyetje të cilat janë nga literatura profesionale që është në përdorim në 100 institucionet e arsimit të lartë të nivelit të lartë nga fusha e shkencave mjekësore në botë, të ranguara në listën e fundit të publikuar të Qendrës për universitete të klasës botërore

pranë Universitetit të Shangait Xhiao Tong, si dhe së paku 100 studime të rastit. Baza e pyetjeve dhe e studimeve të rastit, në të cilën nuk janë përfshirë përgjigjet e pyetjeve, përkatësisht zgjidhjet e studimeve të rasteve, janë të arritshme për specializantët të cilët e japin kolokuiumin.

(9) Pjesa e parë dhe e dytë e kolokuiumit mbahet në hapësirë për dhënie të provimit intermedial dhe specialistik, veçanërisht të pajisur me pajisje materialo-teknike dhe informatike, lidhje interneti dhe pajisje për incizim të provimit. Dhënia e pjesës së parë dhe të dytë të kolokuiumit incizohet dhe drejtpërdrejt emitohet në ueb faqen e Ministrisë së Shëndetësisë, kurse nëse për shkaqe teknike ndërpritet incizimi, incizimi i tërë provimit publikohen në ueb faqen e Ministrisë së Shëndetësisë. Dhënia e pjesës praktike të kolokuiumit nuk incizohet dhe e njëjta jepet në ambulantë, në dhomë spitalore ose në hapësirë për kryerjen e intervenimeve.

(10) Në hapësirën e dhënies së provimit intermedial dhe specialistik, në pjesën e parë të kolokuiumit mund të marrin pjesë vetëm kryetari, anëtarët dhe sekretari i komisionit nga paragrafi (2) i këtij neni, kurse pjesa e dytë e kolokuiumit është publike.

Koha për përsosje profesionale dhe të drejtat dhe obligimet e specializantit gjatë stazhit specialistik

Neni 144-v

(1) Specializanti, gjatë vitit të parë dhe të dytë të specializimit, për shkak të fitimit të njohurive praktike profesionale dhe njohurive shkencore kalon tetë orë në ditë në institucion shëndetësor në të cilin sipas programit për specializim zbatohen pjesët e përgjithshme të stazhit specialistik (në tekstin e mëtejmë: kohë për përsosje profesionale në institucion shëndetësor në të cilët zbatohet turni i përgjithshëm).

(2) Specializanti gjatë periudhës nga paragrafi (1) i këtij neni, një herë gjatë çdo jave, përkatësisht katër herë gjatë një muaji kalon kohë për përsosje profesionale në kujdestari me të cilën sigurohet veprimtari e papenguar shëndetësore 24-orëshe në institucionin publik shëndetësor në të cilin zbatohet turni i përgjithshëm.

(3) Specializanti në rastin nga paragrafi (2) i këtij neni, kur në ditë pune kalon kohë për përsosje profesionale gjatë kujdestarisë ka të drejtë për pushim 24 orësh gjatë ditës së ardhshme pas ditës së kujdestarisë.

(4) Specializanti, prej vitit të tretë të specializimit deri në përfundimin e stazhit specialistik, për shkak të fitimit të njohurive praktike profesionale dhe njohurive shkencore kalon tetë orë në ditë në institucionin shëndetësor në të cilin sipas programit për specializim zbatohen pjesët speciale të stazhit specialistik (në tekstin e mëtejmë: koha për përsosje profesionale në institucion shëndetësor në të cilin zbatohet turni specal).

(5) Specializanti gjatë periudhës nga paragrafi (4) i këtij neni, një herë gjatë çdo jave, përkatësisht katër herë gjatë një muaji kalon kohë për përsosje profesionale në kujdestari me të cilën sigurohet veprimtari e papenguar shëndetësore 24-orëshe në institucionin publik shëndetësor në të cilin zbatohet turni special.

(6) Specializanti në rastin nga paragrafi (5) i këtij neni, kur në ditë pune kalon kohë për përsosje profesionale gjatë kujdestarisë ka të drejtë për pushim 24 orësh gjatë ditës së ardhshme pas ditës së kujdestarisë.

(7) Gjatë përcaktimit të kohës së përgjithshme për përsosje profesionale të specializantit që gjatë një jave, në pajtim me paragrafët (1), (2) dhe (3) të këtij neni, përkatësisht në pajtim me (4), (5) dhe (6) të këtij neni e kalon në institucionin shëndetësor në të cilin zbatohet turni i përgjithshëm, përkatësisht turni special, kihen parasysh obligimet të kalojë tetë orë në ditë në institucionin shëndetësor dhe të kalojë kohë për përsosje profesionale gjatë kohës së kujdestarisë me të cilën sigurohet veprimtari shëndetësore 24 orëshe, si dhe e drejta e pushimit 24 orësh kur në ditë pune kalon kohë për përsosje profesionale gjatë kohës së kujdestarisë.

(8) Specializanti ka të drejtë për pushim vjetor në kohëzgjatje prej 22 ditëve të punës.

(9) Për specializantin vlejnë të gjitha të drejtat dhe obligimet në pajtim me Ligjin për marrëdhëniet e punës në lidhje me të drejtën për pauzë, mungesa, pushim mjekësor dhe përgjegjësi disiplinore dhe materiale, nëse me këtë ligj nuk është rregulluar ndryshe.

(10) Specializanti detyrohet të mbajë në vend të dukshëm shenjë në formë të kartelës që përmban fotografi të specializantit dhe të dhëna për emrin e vet personal, statusin e tij të specializantit dhe degën e mjekësisë në të cilën përsoset.

(11) Specializanti detyrohet ta evidentojë prezencën e tij nëpërmjet sistemit të evidencës së kohës së punës në institucionin shëndetësor në të cilin zbatohet turni, në pajtim me orarin e kohës për përsosje profesionale. Nëse specializanti nuk e evidenton prezencën e vet, ai përgjigjet në mënyrë disiplinore për shkelje të disiplinës së punës si kundërvajtje disiplinore.

(12) Të drejtat dhe obligimet në pajtim me Ligjin për marrëdhëniet e punës specializanti i realizon, përkatësisht plotëson në institucionin shëndetësor nga i cili është i dërguar në specializim.

(13) Të drejtat dhe obligimet e specializantit gjatë stazhit specialistik nga neni 144-b i këtij ligji dhe punët të cilat specializanti i kryen në pajtim me programin për specializim konsiderohen si punë të tij dhe detyra pune nga vendi i punës për kryerjen, realizimin ose mosrealizimin e të cilës specializanti përgjegjigjet personalisht dhe në mënyrë disiplinore.

(14) Nëse specializanti është punëtor shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtor shëndetësor i cili është i punësuar në institucion shëndetësor publik, gjatë konstatimit të përgjegjësisë personale dhe disiplinore nga paragrafi (13) i këtij neni në mënyrë përkatëse aplikohen dispozitat për përgjegjësi personale dhe disiplinore nga nenet prej 180 deri 193 të këtij ligji. Në këtë rast masën disiplinore për parregullsi disiplinore e shqipton organi i institucionit publik shëndetësor i cili e ka dërguar në specializim, kurse pas raportit me shkrim paraprak nga mentori i tij, komentori ose edukatori i cili gjatë specializimit konsiderohen si punëtorë shëndetësorë përkatësisht bashkëpunëtor shëndetësor, eprorë të drejtpërdrejtë të tij, kurse komisionin për mbajtjen e procedurës disiplinore për kundërvajtje disiplinore e formon dhe aktvendimin për shqiptim të procedurës disiplinore për kundërvajtje disiplinore e miraton organi udhëheqës i institucionit publik shëndetësor që e ka dërguar në specializim, pas raportit me shkrim paraprak nga mentori, komentori ose edukatori i tij.

(15) Për specializantin i cili është punëtor shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtor shëndetësor i punësuar në institucion privat shëndetësor, person tjetër juridik ose person i papunësuar, në marrëveshjen që institucioni i arsimit të lartë në të cilin zbatohet specializimi e lidh me specializantin përcaktohet përgjegjësia personale dhe disiplinore e specializantit që është identike me përgjegjësinë personale dhe disiplinore të specializantit i cili është i punësuar në institucionin shëndetësor publik. Me këtë marrëveshje veçanërisht përcaktohet se si masë disiplinore për shkelje të disiplinës së punës si parregullsi disiplinore dhe kundërvajtje disiplinore, me aktvendim, mund të shqiptohet vërejtje publike, rritje e lartësisë së kompensimit për specializim që paguhet për një semestër në kohëzgjatje prej një deri gjashtë semestra për 20% për parregullsi disiplinore dhe për 30% për kundërvajtje disiplinore, si dhe ndërprerje të specializimit. Për parregullsi disiplinore mund të shqiptohet vërejtje publike ose rritje e lartësisë së kompensimit vjetor për specializim

për 20%. Nëse shkelja e disiplinës së punës përsëritet, shqiptohet masë disiplinore për kundërvajtje disiplinore edhe atë rritje të lartësisë së kompensimit vjetor për specializim për 30% ose ndërprerje të specializimit. Në këtë rast masën disiplinore për parregullsi disiplinore e shqipton organi udhëheqës në institucionin publik shëndetësor ku zbatohet turni në suazat e të cilit është kryer parregullsia disiplinore, kurse pas raportit me shkrim paraprak nga mentori, komentori ose edukatori i tij. Komisionin për mbajtjen e procedurës disiplinore për kundërvajtje disiplinore e formon dhe aktvendimin për shqiptim të procedurës disiplinore për kundërvajtje disiplinore e miraton organi udhëheqës në institucionin publik shëndetësor kur zbatohet turni në suazat e të cilit është kryer kundërvajtja disiplinore, pas raportit me shkrim paraprak nga mentori, komentori ose edukatori i tij.

Pjesëmarrja e specializantëve në takim të mëngjesit dhe takim ditor

Neni 144-g

(1) Gjatë kohëzgjatjes së përgjithshme të stazhit specialistik, drejtori mjekësor i institicionit publik shëndetësor në të cilin zbatohet turni special, bashkë me një doktor të mjekësisë specialist me së paku 7 vite përvojë pune si specialist, çdo mëngjes mban takim me të gjithë specializantët. Në takimin e mëngjesit merr pjesë edukatori kurse së paku një herë në javë merr pjesë edhe mentori i specializantit.

(2) Specializanti në takimin e mëngjesit i thekson rastet të cilat i ka pasur ditën paraprake në pajtim me diagnozat udhëzuese dhe publikisht para gjithë të pranishmëve propozon se cilat analiza janë të nevojshme për konstatimin asaj diagnoze udhëzuese, si duhet të jetë kontrolli dhe ta prezantojë udhëzimin për mjekësi të bazuar në dëshmi për atë diagnozë udhëzuese.

(3) Gjatë kohëzgjatjes së përgjithshme të stazhit specialistik, drejtori mjekësor i institicionit publik shëndetësor në të cilin zbatohet turni i përgjithshëm, bashkë me një doktor të mjekësisë specialist me së paku shtatë vjet përvojë pune si specialist, gjatë ditës mban takim ditor me gjithë specializantët. Në takimin e ditor merr pjesë edukatori, kurse së paku një herë në javë merr pjesë edhe mentori i specializantit.

(4) Specializanti në takimin ditor i referon rastet të cilat i ka pasur ditën paraprake në pajtim me diagnozat udhëzuese dhe publikisht para gjithë të pranishmëve propozon se cilat analiza janë të nevojshme për konstatimin asaj diagnoze udhëzuese, si duhet të jetë kontrolli dhe e prezanton udhëzimin për mjekësi të bazuar në dëshmi për atë diagnozë udhëzuese.

(5) Drejtori mjekësor i institucionit publik shëndetësor nga paragrafët (1) dhe (3) të këtij neni përpilon listë të gjithë specialistëve me së paku shtatë vite përvojë pune si specialistë, të cilët në bazë rotacioni marrin pjesë në takimet e mëngjesit dhe ato ditore.

Trajnime të detyrueshme për specializantët

Neni 144-d

(1) Specializanti, gjatë kohëzgjatjes së përgjithshme të specializimit kalon trajnim për shfrytëzim të sistemit të integruar shëndetësor informatik, trajnim për rregulloren për kulturë hospitale dhe trajnim për përdorim racional të barnave dhe resurseve në kohëzgjatje prej së paku 250 orë për gjitha llojet e trajnimit, përkatësisht 150 orë për specializantët stazhi specialistik i të cilëve zgjat dy, përkatësisht katër vite.

(2) Pjesëmarrja e specializantit në trajnimet nga paragrafi (1) i këtij neni është kusht për vazhdim në vitin e ardhshëm të specializimit.

(3) Orarin e trajnimit të detyrueshëm nga paragrafi (1) i këtij neni e përcakton Ministri i Shëndetësisë, me propozim të institucionit të arsimit të lartë në të cilin zbatohet specializimi.

(4) Trajnimin e detyrueshëm nga paragrafi (1) i këtij neni e zbatojnë trajnues të autorizuar nga ana e Ministrisë së Shëndetësisë.

Mësimi i gjuhëve të huaja

Neni 144-gj

(1) Specialisti detyrimisht njeh së paku dy gjuhë botërore edhe atë detyrimisht e njeh gjuhën angleze dhe njërën prej gjuhëve tjera botërore si gjuhë të dytë të huaj: gjermanisht, frengjisht, italisht, turqisht, kinezisht, spanjolisht ose gjuhën ruse.

(2) Specialisti e njeh gjuhën angleze së paku në nivelin B2 sipas Portofolit Gjuhësor të Evropës (Common European Framework or Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment), kurse gjuhën tjetër të huaj në nivelin A2 sipas Portofolit Gjuhësor të Evropës (Common European Framework or Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment) të konfirmuar nga testator zyrtar evropian, anëtar i shoqatës ALTE të testatorëve evropianë.

(3) Për shkak të arritjes së nivelit të njohjes së gjuhëve të huaja nga paragrafi (2) i këtij neni, specializanti i mëson gjuhët e huaja gjatë kohëzgjatjes së përgjithshme të specializimit edhe atë mësimit të gjuhës angleze i përkushtojnë gjithsej 180 minuta në javë, çka mund të sistemohet në së paku në tre orë mësimore në javë në kohëzgjatje prej nag 60 minuta dhe në mësim të gjuhës tjetër të huaj gjithsej 120 minuta në javë, që mund të sistemohetr në së paku dy orë mësimore në javë në kohëzgjatje prej nga 60 minuta.

(4) Me përjashtim të paragrafit (3) të këtij neni, nuk duhet të ndjek orë specializanti i cili posedon certifikatë të njohur ndërkombëtarisht të lëshuar nga testatori zyrtar evropian, anëtar i shoqatës ALTE të testatorëve evropianë ose dëshmi nga institucioni ndërkombëtar për njohje të gjuhës angleze të nivelit B2, kurse gjuhën tjetër të huaj në nivelin A2. Specializanti detyrohet ta dërgojë në institucionin e arsimit të lartë në të cilin zbatohet specailizimi certifikatën e njohur dërkombëtare, përkatësisht dëshminë nga institucioni ndërkombëtar si dëshmi për njohjen e gjuhëve të huaja në nivelin përkatës.

(5) Specializanti i cili ka mbaruar ciklin e parë, të dytë dhe tretë të studimeve nga fusha e shkencave mjekësore, në njërin prej 200 fakulteteve të ranguara më lartë të Shanghai Ranking – ARWU (Academic Ranking of World Universities), në gjuhën angleze ose një prej gjuhëve tjera nga paragrafi (1) i këtij neni, studime për të cilat kandidati posedon diplomë të nostrifikuar, nuk duhet të ndjekë orë në pajtim me paragrafin (2) të këtij neni për gjuhën e huaj në të cilën i ka mbaruar studimet, kurse duhet të ndjekë orë për gjuhën tjetër të huaj. Ai detyrohet të dërgojë në institucionin e arsimit të lartë në të cili zbatohet specializimi vërtetim ose diplomë të nostrifikuar për ciklin e parë, të dytë dhe tretë të studimeve të mbaruara në një prej 200 fakulteteve të ranguara më lartë në Shanghai Ranking – ARWU (Academic Ranking of World Universities) si dëshmi për njohjen e gjuhës së huaj në të cilën i ka mbaruar studimet në nivelin përkatës.

(6) Gjuhët e huaja mësohen pas përfundimit të kohës për përsosje profesionale të specializantit dhe orët për mësim të gjuhëve të huaja nuk guxojnë të mbahen gjatë kohës së përsosjes profesionale të specializantit.

(7) Gjatë mësimit të gjuhëve të huaja vëmendje e veçantë i përkushtohet mësimit të terminologjisë mjekësore në gjuhën e huaj.

(8) Institucioni i arsimit të lartë në të cilin zbatohet specalizimi është i detyruar të mundësojë mësim të gjuhës angleze nga ana e specializantëve në bashkëpunim me institucionet e arsimit të lartë nga fusha e shkencave filologjike ose në bashkëpunim me institucionet e tjera nga fusha e arsimit, në të cilin mësimin do ta zbatojnë persona me së paku 10 vite përvojë pune në profesion, kurse Ministria e Shëndetësisë detyrohet të organizojë mësim të gjuhëve të huaja të cilat në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni mësohen si gjuhë e dytë e huaj. Institucioni i arsimit të lartë në cilin zbatohet specializimi detyrohet të nënshkruajë marrëveshje për testim të specializantëve për njohjen e të dyja gjuhëve të huaja në nivelin nga paragrafi (2) i këtij neni me testator zyrtar evropian, anëtar i shoqatës ALTE të testarorëve evropianë.

(9) Shpenzimet për mësim të gjuhës angleze dhe gjuhës tjetër të huaj dhe për testimin e specializantëve, në pajtim me paragrafin (8) të këtij neni, janë llogaritur në shpenzimet për zbatimin e specializimin.

Shfrytëzimi i literaturës profesionale

Neni 144-e

(1) Gjatë specializimit, përkatësisht subspecializimit specializanti detyrimisht shfrytëzon literaturë profesionale nga 100 universitetet më të mira në botë sipas rang-listës së: Shanghai Ranking – ARWU (Academic Ranking of World Universities); Times Higher Education – World University Rankings ose QS World University Rankings.

(2) Literatura profesionale nga paragragi (1) i këtij neni paraqet literaturë me të cilën përpilohen pyetjet për dhënie të provimit intermedial dhe specialistik.

(3) Listën e literaturës së detyrueshme profesionale dhe autorëve nga paragrafi (1) i këtij neni e përcakton Qeveria e Republikës së Maqedonisë, me propozim të Ministrisë së Shëndetësisë për çdo specialitet veçanërisht.

Obligimet e specializantit gjatë kohëzgjatjes së përgjithshme të specializimit

Neni 144-zh

(1) Gjatë secilit vit të specializimit, specializanti detyrohet t'i fitojë shkathtësitë e parapara nëpërmjet kryerjes së veprimeve, intervenimeve, asistimeve dhe operacioneve në formë dhe vëllim të caktuar me programin për specializim.

(2) Gjatë kohëzgjatjes së përgjithshme të specializimit, specializantët prej gjitha degëve të specializimit kalojnë së paku 250 orë mësim teorik nga dega përkatëse e specializimit, prej të cilave më së shumti 15% e numrit të përgjithshëm të orëve nga mësimi i paraparë teorik kalojnë mësim nga fusha e punës shkencoro-hulumtuese, miratimi i vendimit klinik, shkathtësitë komunikuese, shëndetësia publike, aftësia e fitimit dhe transferimit të njohurisë, etikë dhe rregulla dhe promovim të shëndetit.

(3) Mësimin nga dega përkatëse e specializimit e organizon dhe zbaton institucioni i arsimit të lartë që e zbaton specializimin.

Obligimet e specializantit në vitin e parë dhe të dytë të specializimit

Neni 144-z

(1) Specializanti gjatë vitit të parë dhe të dytë të specializimit detyrimisht fiton shkathtësi praktike nëpërmjet trajnimit në pajisje e cila simulon gjendje patologjike të njeriut dhe mundëson kontrollimin e shkathtësive të fituara nëpërmjet intervenimeve diagnostike dhe terapeutike të kryera në pajisje, në raste konkrete të dhëna me zgjedhje të rastësishme, me ç'rast njëkohësisht bëhet edhe videoincizim i tërë rrjedhës së intervenimit, të organizuar nga Qendra Mjekësore për Simulim.

(2) Trajnimi nga paragrafi (1) i këtij neni realizohet në kohëzgjatje prej së paku një orë gjatë çdo muaji të vitit, përkatësisht gjithsej së paku 11 orë gjatë vitit.

(3) Qendra Mjekësore për Simulim siguron simulim të së paku 40 situatave të rrezikimit të jetës, përkatësisht gjendje urgjente me parametra të ndryshëm vitalë.

(4) Videoincizimi i tërë rrjedhës së intervenimit të kryer nga ana e specializantit ruhet së paku pesë vjet pas përfundimit të specializimit.

(5) Specializanti gjatë vitit të parë të specializimit detyrimisht me sukses i përvetëson edhe teknikat për marrje të gjakut, dhënie të infuzionit, dhënie të injeksionit, të lidhurit me fashë dhe matje të parametrave vitalë.

Provimi intermedial

Neni 144-x

(1) Pas përfundimit të vitit të dytë të specializimit, specializanti jep provim intermedial që organizohet për secilën degë të mjekësisë për të cilën specializanti përsoset veçanërisht. Dhënia e suksesshme e këtij provimi është kusht për fillimin e vitit të tretë të specializimit.

(2) Provimi intermedial jepet pranë komisionit të cilin e formon ministri i Shëndetësisë, me propozim të institucionit të arsimit të lartë në të cilin zbatohet specializimi, i përbërë prej tre anëtarëve të cilët janë doktorë të shkencës nga fusha e mjekësisë, specialistë në degën e njëjtë ose të ngjashme të mjekësisë për të cilën zbatohet specializimi, të zgjedhur në tituj shkencorë-mësimorë ose shkencorë, me së paku pesë punime shkencore të botuara me impakt faktor dhe së paku tre muaj në pesë vitet e fundit trajnim të kaluar në shtetet anëtare të OECD. Anëtarëve të komisionit u përcaktohen zëvendës të cilët i plotësojnë kushtet e njëjta si edhe anëtarët e komisionit.

(3) Specializanti i cili jep provimin intermedial detyrohet të shfrytëzojë literaturë profesionale që është në përdorim në 100 institucionet e arsimit të lartë të nivelit të lartë nga fusha e shkencave mjekësore në botë, të ranguara në listën e fundit të publikuar në Qendrën e universiteteve të klasës botërore pranë Universitetit të Shangait Xhiao Tong.

(4) Provimi intermedial përbëhet prej tri pjesëve dhe atë:

- pjesa e parë, që jepet me shkrim dhe me të cilin kontrollohet njohuria teorike e kandidatëve të cilën e kanë fituar gjatë kryerjes së turnit,
- pjesa e dytë, që jepet me gojë dhe me të cilën kontrollohet njohuria teorike e kandidatëve të cilën e kanë fituar gjatë përfundimit të turnit dhe
- pjesa praktike, me të cilën kontrollohet aftësia e specializantit për aplikim të njohurisë së fituar gjatë turnit në praktikë.

(5) Pjesa e parë e provimit intermedial jepet me shkrim në mënyrë elektronike me përgjigje të numrit të caktuar të pyetjeve në formë të zgjidhjes së testit elektronik në kompjuter, të gjeneruar me kompjuter, përmbajtjen e të cilit me zgjedhje të rastësishme e përcakton softueri nga baza e pyetjeve, me zgjidhjen e njërës përgjigje të saktë nga pesë përgjigjet e ofruara të mundshme, prej të cilave njëra përgjigje është e saktë, dy jane të ngjashme dhe dy janë të pasakta dhe me zgjidhjen e studimeve të rastit, të zgjedhura me zgjedhje të rastësishme me ndihmën e softuerit nga baza e studimeve të rasteve. Pyetjet janë të klasifikuara në tri grupe të pyetjeve të ndryshme sipas peshës, me ç'rast përgjigjet e sakta për gjitha pyetjet e parashtruara vleresohën me më së shumti 45 pikë. Grupi i parë i pyetjeve përfshin 30 pyetje, prej të cilave çdo pyetje e përgjigjur saktë vlerësohet me 0,5 pikë. Grupi i dytë i pyetjeve përfshin 15 pyetje, prej të cilave çdo pyetje e përgjigjur saktë vlerësohet me një pikë. Grupi i tretë i pyetjeve përfshin pesë studime të rasteve prej të cilave çdo

rast saktë i zgjidhur vlerësohet me tri pikë. Dhënia e pjesës së parë të provimit intermedial zgjatë 90 minuta. Specializanti e ka dhënë pjesën e parë të provimit intermedial nëse fiton së paku 29 pikë, prej të cilave së paku 9 pikë nga grupi i tretë i pyetjeve.

(6) Pjesa e dytë e provimit intermedial jepet sipas rregullës në ditën e ardhshme pas dhënies së suksesshme të pjesës së parë, kurse më së voni në afat prej tri ditësh nga dita e mbajtjes së pjesës së parë të provimit intermedial kur specializanti me sukses ka dhënë pjesën e parë. Dhënia e pjesës së dytë provimit intermedial bëhet me dhënien e përgjigjeve me gojë për 10 pyetje, të cilat me kompjuter i ndahen specializantit nëpërmjet zgjedhjes së rastësishme të bërë me ndihmë të softuerit nga baza e pyetjeve dhe studimeve të rasteve, drejtpërdrejt para fillimit të kësaj pjese të provimit intermedial. Çdo pyetje saktë e përgjigjur vlerësohet me 5,5 pikë, me ç'rast përgjigjet e sakta për gjitha pyetjet e parashtruara vlerësohen me më së shumti 55 pikë. Konsiderohet se specializanti e ka dhënë pjesën e dytë të provimit intermedial nëse ka fituar së paku 38,5 pikë.

(7) Pjesa praktike e provimit intermedial sipas rregullës mbahet ditën e ardhshme pas dhënies së suksesshme të pjesës së dytë, kurse më së voni në afat prej tri ditësh nga dita e mbajtjes së pjesës së parë të provimit intermedial kur specializanti me sukses e ka dhënë pjesën e dytë. Në dhënien e pjesës praktike të provimit intermedial kontrollohet njohja e udhëzimeve profesionale për mjekësi të bazuar në dëshmi nëpërmjet tre rasteve të pacientëve të vërtetë të cilët zgjedhen në ditën e dhënies së pjesës së tretë të provimit intermedial, me ç'rast specializanti duhet të njoftohet me rastin në kohë prej 45 minutave, të marrë anamnezë, të zbatojë kontroll fizikal dhe përpilojë plan për procedura diagnostike dhe trajtim adekuat që do ta prezantojë para komisionit të provimit. Komisioni nga paragrafi (2) i këtij neni e vlerëson dhënien e pjesës së tretë të provimit intermedial me notë "kaloi" dhe "nuk kaloi".

(8) Baza e pyetjeve për pjesën e parë dhe të dytë të provimit intermedial përmban së paku 800 pyetje për çdo degë të mjekësisë për të cilën zbatohet specializim, që janë nga literatura profesionale që është në përdorim në 10 institucionet e arsimit të lartë të nivelit të lartë nga sfera e shkencave të mjekësisë në botë, të ranguara në listën e fundit të publikuar të Qendrës së universiteteve nga klasa botërore pranë Universitetit të Shangait Xhiao Tong, si dhe së paku nga 200 studime të rastit për çdo degë të mjekësisë për të cilën zbatohet specializimi.

(9) Pjesa e parë dhe e dytë e provimit intermedial mbahen në hapësirë për dhënie të provimit intermedial dhe specialistik, veçanërisht të pajisur me pajisje materialo-teknike dhe informatike, internet lidhje dhe pajisje për incizim të provimit. Dhënia e pjesës së parë dhe të dytë të provimit intermedial incizohet dhe drejtpërdrejt emitohet në ueb faqen e Ministrisë së Shëndetësisë, kurse nëse për shkaqe teknike ndërpritet incizimi, incizimi i tërë provimit publikohet në ueb faqen e Ministrisë së Shëndetësisë. Dhënia e pjesës praktike të provimit intermedial nuk incizohet dhe e njëjta mbahet në ambulantë, në dhome spitalore ose në hapësirë për kryerjen e intervenimeve.

(10) Në hapësirën për dhënie të provimit intermedial dhe specialistik, në pjesën e parë të provimit intermedial mund të marrin pjesë vetëm kryetari, anëtarët dhe sekretari i komisionit të provimit, kurse pjesa e dytë e provimit intermedial është publike.

(11) Publiku informohet për datën dhe kohën e mbajtjes së pjesës së parë dhe të dytë të provimit intermedial së paku 24 orë para mbajtjes së provimit.

(12) Pas dhënies së provimit intermedial specializanti fiton status të specializantit të vjetër.

Komisioni Nacional për Përpilimin e Bazave të Pyetjeve dhe Studimeve të Rasteve për Dhënie të Provimit Intermedial dhe Specialistik

Neni 144-i

(1) Bazën e pyetjeve dhe bazën e studimeve të rasteve për provimin intermedial dhe specialistik e përpilon Komisioni Nacional për Përpilimin e Bazave të Pyetjeve dhe Studimeve të Rasteve për Dhënie të Provimit Intermedial dhe Specialistik (në tekstin e mëtejmë: Komisioni Nacional).

(2) Ministri i Shëndetësisë e formon Komisionin Nacional, që përbëhet prej dhjetë anëtarëve të cilët i plotësojnë kushtet nga neni 144-x paragrafi (2) i këtij ligji. Në punën e Komisionit Nacional si anëtarë të komisionit marrin pjesë edhe gjithë anëtarët e Akademisë Maqedonase të Shkencave dhe Arteve nga fusha e shkencave mjekësore dhe një përfaqësues nga Oda e Mjekëve, Stomatologjike, përkatësisht Farmaceutike varësisht nga ajo për cilën sferë të specializimit mbahet provimi intermedial, përkatësisht provimi specialistik.

(3) Komisioni nacional i përpilon pyetjet dhe studimet e rasteve për pjesën e parë dhe të dytë të provimit intermedial, përkatësisht specialistik duke shfrytëzuar literaturën profesionale që është në përdorim në dhjetë universitetet e arsimit të lartë të nivelit të lartë nga fusha e shkencave mjekësore në botë, të ranguara në listën e fundit të publikuar të Qendrës për universitete të klasës botërore pranë Universitetit të Shangait Xhiao Tong.

(4) Komisioni Nacional bën revidimin dhe azhurnimin e bazave të pyetjeve dhe bazave të studimeve të rastit për provimin intermedial dhe specialistik së paku një herë në dy vite.

(5) Gjatë revizionit Komisioni veçanërisht i merr parasysh ndryshimet e udhëzimeve profesionale për mjekësi të bazuar në dëshmi për specialitete të veçanta në të cilat është bazuar pyetja, përkatësisht studimi i rastit, numri i specializantëve të cilët janë përgjigjur, suksesi në përgjigjen e tyre, si dhe kritere tjera që mund të ndikojnë në përmirësimin e cilësisë së bazave të pyetjeve dhe bazave të shembujve praktikë.

(6) Në bazë të revizionit të kryer dhe azhurnimit të bazave të pyetjeve dhe bazave të studimeve të rasteve, Komisioni Nacional vendos që pyetjet dhe studimet e rasteve të ndryshohen ose plotësisht të mënjanohen nga bazat e pyetjeve dhe bazat e shembujve praktikë.

(7) Anëtarët e Komisionit Nacional kanë të drejtë për kompensim me para për përpilimin e bazës së pyetjeve dhe bazës së studimeve të rastit për provimin intermedial dhe specialistik, për çka aktvendim miraton ministri i Shëndetësisë.

(8) Kompensimi me para nga paragrafi (7) i këtij neni është një pagë mesatare në Republikën e Maqedonisë, e paguar në vitin e kaluar, publikuar nga Enti shtetëror për statistikë i Republikës së Maqedonisë.

Kushtet hapësinore dhe pajisjet materiale-teknike dhe informatike për dhënien e provimit të provimit intermedial dhe specialistik

Neni 144-j

(1) Punët profesionale dhe administrative-teknike për nevojat e zbatimit të provimit intermadial përkatësisht specialistik i kryen ministri i Shëndetësisë, ndërsa provimin teknikisht e realizon institucioni i lartë arsimor në të cilin zbatohet specializimi.

(2) Institucioni i arsimit të lartë në të cilin realizohet specializimi disponon me së paku një hapësirë për dhënien e provimit, të pajisur veçanërisht për dhënien e provimit profesional me pajisje materiale-teknike dhe informatike, lidhje të internetit dhe pajisje për incizimin e dhënies së provimit.

(3) Ministria e Shëndetësisë dhe Inspektorati Shtetëror Sanitar dhe Shëndetësor kryen kontroll nëse hapësira, përkatësisht hapësira për dhënien e provimit është pajisur në pajtim me paragrafin (2) të këtij neni dhe nëse pajisja është në gjendje të rregullt, dhe shqipton masë të përkohshme për ndalim të realizimit të provimit nëse konstaton parregullsi që zgjatë deri në mënjanimin e parregullisve.

(4) Kriteret lidhur me kushtet e hapësirës dhe pajisjet materiale-teknike dhe informatike të hapësirave për dhënien e provimit të provimit intermedial i përcakton ministri i Shëndetësisë.

Trajnimi praktik në spitalin e përgjithshëm apo spitalin e specializuar, në shërbimin e ndihmës urgjente mjekësore ose në shtëpi shëndetësore, mbajtja e vizitës ditore dhe prania, gjegjësisht pjesëmarrja në kryerjen e obduksionit

Neni 144-k

(1) Gjatë vitit të tretë të specializimit, specializanti i vjetër detyrohet të kontrollojë pacientë mbi të cilët duhet të kryejë kontroll nën mbikëqyrje të edukatorit, ndërsa pas përfundimit të vitit të tretë të specializimit specializanti i vjetër detyrohet të kontrollojë pacientë mbi të cilët duhet të kryejë kontroll vetë, pa mbikëqyrjen e edukatorit dhe pacientë të cilët kanë qenë të udhëzuar në kontroll specialistik-konsultues për herë të parë nën mbikëqyrje të edukatorit.

(2) Specializanti i vjetër gjatë vitit të tretë të specializimit realizon turn në kohëzgjatje prej së paku dy muaj në spital të përgjithshëm ose në spital të specializuar në Republikën e Maqedonisë. <0}

(3) Orarin e specializantëve të vjetër në spitalet e përgjithshme dhe spitalet e specializuara e bën Ministri i Shëndetësisë, me propozim të përbashkët të institucionit të lartë arsimor në të cilin realizohet specializimi dhe institucioni shëndetësor i autorizuar në të cilin realizohet pjesa e specializimit nga stazhi specialistik i specializantit.

(4) Për periudhën e kaluar në spital të përgjithshëm ose spital të specializuar, specializanti i vjetër ka të drejtë në kompensim të harxhimeve të rrogës me shumë prej buletës së autobusit ose buletës së trenit në barë të institucionit shëndetësor i cili e ka dërguar në specializim.

(5) Specializanti i vjetër gjatë vitit të tretë të specializimit detyrimisht realizon së paku një vizitë ditore në institucionin shëndetësor në të cilin realizohet turni, që nuk guxon të jetë njëkohësisht me vizitën e rregullt të specialistëve dhe të cilën ai e kryen individualisht e jo grup me specializantë të tjerë.

(6) Gjatë vizitës ditore specializanti i vjetër detyrohet ta vizitojë çdo pacientë të hospitalizuar në institucionet shëndetësore në të cilin realizohet turni, të njoftohet me gjendjen e tyre shëndetësore, ta marrë në pyetje pacientin për gjendjen e tij shëndetësore nëse është kontaktibil, të kontrollojë nëse e ka pranuar terapinë e shënuar dhe nëse ka reagim të padëshiruar të terapisë.

(7) Specializanti i vjetër mban ditar të specializantit për vizitat ditore (në tekstin e mëtejmë: ditari i specializantit), në të cilin gjatë realizimit të vizitës ditore i fut të dhënat për çdo pacientë veças, ndërsa veçanërisht fut të dhëna për diagnozën e vendosur me kontrollin e çdo elementi të veprimit, në pajtim me udhëzimet e mjekësisë së bazuar në dëshmi dhe krahasim me aktivitetet e marra nga ana e specialistëve që e mjekojnë pacientin.

(8) Nëse gjatë vizitës ditore specializanti i vjetër konstaton se pacienti nuk mjekohet në pajtim me udhëzimet e mjekësisë të bazuar në dëshmi detyrohet menjëherë pa shtyrje ta informojë specializantin që e mjekon pacientin dhe mentorin, nëse ata nuk marrin masa përkatëse e informojnë drejtorin e institucionit shëndetësor në të cilin realizohet turni.

(9) Drejtori i institucionit shëndetësor në të cilin realizohet turni detyrohet të marrë masa përkatëse në rastin e paragrafit (8) të këtij neni, kur specializanti i vjetër tek ai ka dorëzuar njoftim se pacienti i caktuar nuk mjekohet në pajtim me udhëzimet për mjekësi të bazuar në dëshmi.

(10) Orarin e kohës së vizitave ditore për çdo specializantë të vjetër të veçantë e përcakton drejtori i institucionit shëndetësor publik dhe i njëjti publikisht shpallet.

(11) ditari i plotësuar në rregull dhe plotësisht është kusht për dhënien e provimit specialistik.

(12) Mentori, edukatori dhe drejtori i institucionit shëndetësor në të cilin është realizuar turni përkatës nga specializimi, me nënshkrimin e vet dhe faksimile, vërtetojnë se ditari i specializantit është plotësuar në rregull dhe tërësisht dhe se vizitat ditore janë realizuar.

(13) Gjatë vitit të fundit dhe parafundit të specializimit specializanti i vjetër merr pjesë në më së shumti pesë obduksione, vetë ose në grup me specializantë tjerë, që varet nga numri i obduksioneve që janë në dispozicion, përpos specializantit të degëve kirurgjike i cili nga viti i parë i specializimit si anëtar i ekipit i cili e kryen obduksionin merr pjesë në kryerjen e së paku pesë obduksioneve në vit për shkak të arritjes së njohurive praktike nga sfera e anatomisë dhe hulumtimit dhe studimit të ndërtimit të organizimit me ndihmën e diseksionit.

(14) Gjatë vitit të fundit të specializimit, specializanti i vjetër detyrimisht realizon turne, ku aktivisht është i përfshirë në planin për punë:

- shërbimi për ndihmë urgjente mjekësor, në kohëzgjatje prej së paku një muaj;
- spital ose shtëpi shëndetësore me seli në komunë ku e ka selinë institucioni publik shëndetësor i cili e ka dërguar punëtorin shëndetësor ose bashkëpunëtorin shëndetësor në specializim, në kohëzgjatje prej së paku tre muaj.
- qendra urgjente ose spitali i klinikës, në kohëzgjatje prej së paku 15 ditë pune.

(15) Orarin e kohës së turneve nga paragrafi (14) i këtij neni e përcakton Ministria e Shëndetësisë, në propozim të institucionit të lartë arsimor në të cilin realizohet specializimi, përkatësisht subspecializimi.

(16) Formën dhe përmbajtjen e ditarit të specializantit për vizitat ditore dhe mënyrën e plotësimit të tij e përcakton ministri i Shëndetësisë, në propozim të institucionit të lartë arsimor nga sfera e shkencave mjekësore në të cilin realizohet specializimi.

(17) Pas miratimit të aktit nënligjor nga paragrafi (16) i këtij neni, Ministria e Shëndetësisë detyrohet menjëherë ta publikojë në ueb faqen e Ministrisë dhe në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

Licenca e përkohshme për punë si specializant i vjetër dhe faksimilja e specializantit të vjetër

Neni 144-ll

(1) Pas kalimit të vitit të tretë të stazhit të specializimit, specializanti i vjetër merr licencë të përkohshme për punë si specializant i vjetër në degën e mjekësisë në të cilën specializon, të cilën e shfrytëzon deri në përfundim të stazhit të specializimit në pajtim me programin për specializim.

(2) Licencën e përkohshme për punë si specializant i vjetër e lëshon Oda e Mjekëve të Maqedonisë me kërkesë të specializantit, që kërkesën për dhënien e licencës së përkohshme e dorëzon ditën e ardhshme pas skadimit të vitit të tretë të stazhit të specializimit, kërkesës ia bashkëngjet:

1) diplomën për arsimin e mbaruar përkatës nga sfera e mjekësisë;

2) provë për provimin e dhënë profesional,

3) provë për provimin intermedial të dhënë dhe

4) provë për realizimin e tre viteve të stazhit specialistik.

(3) Oda e Mjekëve të Maqedonisë detyrohet që licencën e përkohshme për punë si specializant i vjetër ta lëshojë në afat prej shtatë ditëve nga dita e pranimit të kërkesës së specializantit nga paragrafi (2) i këtij neni.

(4) Ministria e Shëndetësisë jep leje për përpunimin dhe shfrytëzimin e përkohshëm të faksimiles specializantit të vjetër nga paragrafi (1) i këtij neni i cili shfrytëzon gjatë kryerjes së kontrolleve, veprimeve dhe intervenimeve në institucionet shëndetësore në të cilën realizohen turnet.

(5) Faksimilja e përkohshme nga paragrafi (4) i këtij neni mund të përdoret deri në përfundimin e stazhit të specializantit në pajtim me programin për specializim, në institucionet publike shëndetësore në të cilat realizohet turnet deri në dhënien e provimit specialistik, pa mundësi që përsëri të lëshohet leja.

(6) Në lejen nga paragrafi (4) i këtij neni theksohet se i lëshohet specializantit të vjetër në bazë të këtij ligji.

(7) Kontrollet dhe intervenimet që i kryen specializanti i vjetër nga paragrafi (1) i këtij neni caktohen nëpërmjet listës elektronike të kontrolleve dhe intervenimeve të caktuara.

Specializimi në degë kirurgjike dhe interniste

Neni 144-l

(1) Specializanti gjatë gjysmë vjetorit të parë të vitit të parë të specializimit në kirurgji, përkatësisht në degën interniste detyrimisht realizon së paku tre intervenime të gjendjeve simuluese të gjendjes në rrezik të jetës në simulator në Qendrën Mjekësore Simuluese, në ç'rast bëhet edhe videoincizimi i plotë i intervenimit.

(2) Qendra mjekësore simuluese e specializantit të degës kirurgjikale i jep vërtetim nëse me sukses kryen së paku tre intervenime kirurgjikale në simulator në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni.

(3) Nëse specializanti nuk kryen së paku tre intervenime kirurgjikale në Simulator në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni, Qendra Mjekësore Simuluese, specializantit nuk i jep vërtetim edhe periudha e specializimit i vazhdohet për periudhën e cila është e nevojshme që me sukses të kryejë së paku tre intervenime kirurgjike në simulator.

(4) Specializanti i degës kirurgjikale të specializimit asiston dhe kryen intervenime kirurgjike në pajtim me programin për specializim të degëve kirurgjike, kur kryen punë si asistent i intervenimeve kirurgjike dhe si kirurg operator, së bashku me mentorin e tij ose edukatorin.

(5) Specializanti i degëve interne të specializimit të detyrohet të arrijë shkathtësi në metoda jo invazive dhe invazive në vëllim të përcaktuar me programin e specializimit.

(6) Specializanti në vitin e fundit të specializimit në degët e interne të specializimit gjatë realizimit të turneve të detyrueshme arrihen me shkathtësi për marrjen e biopsive aspiracione, me gjilpëra të holla dhe/ose biopsione endoskopike, në ç'rast detyrohet të realizojë në mënyrë të pavarur së paku aq procedura diagnostike intervenuese sa është përcaktuar në planin dhe programin për specializimin përkatës.

Neni 18

Titulli i nenit 145 dhe neni 145 ndryshohen si vijojnë:

"Kushtet për dhënien e provimit specialistik

Neni 145

(1) Pas zbatimit të të gjitha procedurave dhe intervenimeve të përmbajtura në planin dhe programin për specializim, ndërsa para dhënies së provimit specialistik, specializanti e jep provimin specialistik.

(2) Për dhënien e provimit specialistik specializanti duhet:

- të ketë librezë për specializim me pjesë të përfunduara në rregull dhe të vërtetuara nga stazhi i specializimit,
- t'i ketë dhënë të gjitha kolokuiumet,
- të ketë pëlqim me shkrim të dhënë nga mentori dhe
- i pavarur si autor ose bashkë me autorë të tjerë si bashkautor të ketë të publikuar së paku një punim shkencor në revistë ndërkombëtare që ka këshill redaktues ndërkombëtar në të cilin marrin pjesë së paku pesë vende, në ç'rast numri i anëtarëve nga një vend nuk mund të tejkalojë 40% nga numri i plotë i anëtarëve, që publikohet së paku pesë vjet pa ndërprerje."

Neni 19

Pas nenit 145 shtohen tre tituj të rinj dhe tre nene të reja 145-a, 145-b dhe 145-v, si vijojnë:

"Dhënia e provimit specialistik

Neni 145-a

(1) Pas zotërimit të planit dhe programit për specializim, specializanti në prani të mentorit, jep provim specialistik.

(2) Provimi i specializimit nga paragrafi (1) i këtij neni, specializanti e jep më së voni gjashtë muaj nga dita e përfundimit të stazhit të specializimit para komisionit të provimit të formuar nga ministri i Shëndetësisë, me propozim të institucionit të lartë arsimor në të cilin realizohet specializimi.

(3) Komisioni i provimit nga paragrafi (2) i këtij neni, është i përbërë nga tre anëtarë të cilët janë doktorë të shkencave mjekësore, specialistë në degën e njëjtë ose të ngjashme të mjekësisë për të cilën realizohet specializimi, të zgjedhur në tituj shkencorë-misimorë ose tituj shkencorë, me botimin e së paku pesë punimeve shkencore me impakt faktor dhe së paku tre muaj në pesë vitet e fundit të kaluar në trajnim në vendet anëtare të OECD. Anëtarëve të komisionit u përcaktohen zëvendës të cilët i plotësojnë të gjitha kushtet si edhe anëtarët e komisionit. Anëtari i komisionit të provimit nuk mund të jetë mentori i cili ka marrë pjesë në zbatimin e stazhit specialistik.

(4) Kërkesa për dhënien e provimit specialistik dorëzohet së paku një muaj para dhënies të provimit.

(5) Institucioni i lartë arsimor në të cilin realizohet specializimi e lejon dhënien e provimit specialistik dhe e përcakton datën e mbajtjes së provimit specialistik.

(6) Specializanti i cili jep provimin e specializimit detyrohet të shfrytëzojë literaturë profesionale që është në përdorim të dhjetë institucioneve të arsimit sipëror të nivelit të lartë nga sfera e shkenca mjekësore në botë, të ranguara në listën e fundit të publikuar në Qendrën e Universiteteve nga klasa botërore në Universitetin e Shangait Xhiao Tong.

(7) Provimi specialistik përbëhet nga tri pjesë si vijojnë:

- pjesa e parë, e cila jepet me shkrim dhe me të cilën kontrollohet njohuria teorike e kandidatëve e arritur gjatë kryerjes së turnit.

- pjesa e dytë, e cila jepet gojarisht dhe me të cilën kontrollohet njohuria teorike e kandidatëve e arritur gjate kryerjes së turnit dhe

- pjesa praktike me të cilën kontrollohet aftësia e specializantit për zbatimin e njohurive të arritura gjatë stazhit të specializimit në praktikë.

(8) Pjesa e parë e provimit specialistik jepet me shkrim në formë elektronike me dhënien e përgjigjeve të një numri të caktuar në formë të zgjidhjes së testit elektronik në kompjuter, të gjeneruara me kompjuter, përmbajtjen e të cilës me zgjedhje të rastësishme e përcakton softueri nga baza e pyetjeve, me zgjedhjen e një përgjigje të saktë nga pesë përgjigjet e mundshme të ofruara, prej të cilave një është e saktë, dy janë të ngjashme dhe dy janë të pasakta dhe me zgjidhjen e studimeve të rastit, të zgjedhura me zgjidhje të rastësishme me ndihmën e softuerit nga baza e studimeve të rastit. Pyetjet janë të klasifikuara në tre grupe të ndryshme të pyetjeve sipas peshës, me ç'rast përgjigjet e sakta për të gjitha pyetjet e shtruara vlerësohen me më së shumti 45 pikë. Grupi i parë i pyetjeve përfshinë 30 pyetje, prej të cilave çdo pyetje e përgjigjur saktë vlerësohet me 0,5 pikë. Grupi i dytë i pyetjeve përfshinë 15 pyetje, prej të cilave çdo pyetje e përgjigjur saktë vlerësohet me një pikë. Grupi i tretë i pyetjeve përfshinë pesë studime të rastit,prej të cilave çdo rast i zgjidhur saktë vlerësohet me tre pikë. Dhënia e provimit të pjesës së parë të provimit specialistik zgjatë 90 minuta, prej të cilave 30 minuta i kushtohen grupit të tretë të pyetjeve. Specializanti e ka dhënë pjesën e parë të provimit specialistik nëse merr së paku 29 pikë, prej të cilave së paku 9 pikë nga grupi i tretë i pyetjeve.

(9) Pjesa e dytë e provimit specializimik jepet sipas rregullit ditën e ardhshme pas dhënies së suksesshme të pjesës së parë, ndërsa më së voni në afat prej tri ditësh nga dita e mbajtjes së pjesës së parë të provimit specialistik kur specializanti me sukses e ka dhënë pjesën e parë. Dhënia e pjesës së dytë të provimit specialistik kryhet me dhënien e përgjigjeve gojore të 10 pyetjeve, të cilat me kompjuter i ndahen specializantit me anë të zgjedhjes së rastësishme me ndihmën e softuerit nga baza e pyetjeve dhe studimeve të rastit, drejtpërdrejt para fillimit të kësaj pjese të provimit specialistik. Çdo pyetje e përgjigjur saktë vlerësohet me 5,5 pikë, në ç'rast përgjigjet e sakta për të gjitha pyetjet e shtruara vlerësohen me më së shumti 55 pikë. Llogaritet se specializanti e ka dhënë pjesën e dytë të provimit specialistik nëse ka marrë së paku 38,5 pikë.

(10) Pjesa praktike e provimit specialistik jepet sipas rregullës ditën e ardhshme pas dhënies së suksesshme të pjesës së dytë, ndërsa më së voni në afat prej tri ditësh nga dita e mbajtjes së pjesës së dytë të provimit specialistik kur specializanti me sukses e ka dhënë pjesën e dytë. Në dhënien e pjesës praktike të provimit specialistik kontrollohet njohja e udhëzimeve profesionale për mjekësi të bazuar në prova nëpërmjet tre rasteve të pacientëve të vërtetë, që zgjidhen në ditën e dhënies së provimit të pjesës së tretë të provimit specialistik, në ç'rast specializanti duhet të njoftohet me rastin në kohë prej 45 minutash, të merr anamnezë, të kryejë kontroll fizikal dhe të përgatitë plan për procedura diagnostiko dhe trajnim përkatës që do të prezantohet para komisionit të provimit. Specializanti i degëve kirurgjike detyrohet të kryejë intervenim kirurgjik, ndërsa specializanti i degëve interniste detyrohet të kryejë së paku tre intervenime ose procedura diagnostike. Komisionin nga paragrafi (2) i këtij neni e vlerëson dhënien e provimit të pjesës së tretë të provimit specialistik me vlerësim "kaloi" ose "nuk kaloi".

(11) Baza e të dhënave për pjesën e parë dhe të dytë të provimit specialistik përmban së paku nga 1 500 pyetje për çdo degë të mjekësisë për të cilën realizohet specializimi, për të cilën pyetjet janë nga literatura profesionale që është në përdorim në 100 institucione të arsimit të lartë të nivelit të lartë nga sfera e shkencave të mjekësisë në botë, të ranguara në publikimet e fundit në Qendrën për Universitete të klasës botërore në Universitetin e Shangait Xhio Tong, si dhe nga së paku 500 shembuj praktikë për çdo degë të mjekësisë për të cilën realizohet specializimi.

(12) Pjesa e dytë dhe e tretë e provimit specialistik jepet në hapësirat për dhënin e provimit intermedial dhe specialistik, veçanërisht e pajisur për dhënien e provimit me pajisje materiale-teknike dhe informatike, lidhje të internetit dhe pajisje për incizimin e provimit. Dhënia e provimit të pjesës së parë dhe të dytë të provimit specialistik incizohet dhe direkt emitohet në ueb faqen e Ministrisë së Shëndetësisë, nëse për shkak të pengesave teknike incizimi ndërpritet, incizimi nga provimi i tërë vendoset në ueb faqen e Ministrisë së Shëndetësisë. Dhënia e pjesës së tretë të provimit specialistik nuk incizohet dhe e njëjta jepet në ambulantë, në dhomë spitalore ose në hapësirën për kryerjen e intervenimeve.

(13) Në hapësirat për dhënien e provimit intermedial dhe specialistik, në pjesën e parë të provimit specialistik mund të marrin pjesë vetëm kryetari anëtarët dhe sekretari i komisionit të provimit, ndërsa pjesa e dytë e provimit të specializim është publike.

(14) Gjatë dhënies së provimit specialistik kohëzgjatja e provimit është paraprakisht e përcaktuar dhe tejkalimi i kohëzgjatjes domethënë se provimi nuk është dhënë.

Neni 145-b

(1) Për dhënien e provimit specialistik mbahet procesverbal në të cilin komisioni i provimeve konstaton se specializanti e ka dhënë, përkatësisht nuk e ka dhënë provimin. Procesverbalin e nënshkruajnë të gjithë anëtarët e komisionit dhe mbajtësi i procesverbalit.

(2) Specializanti i cili nuk e ka dhënë pjesën e parë ose të dytë, përkatësisht pjesën praktike të provimit specialistik ka të drejtë përsëri ta jep atë pjesë në afat prej së paku 30 ditë, ndërsa më së shumti 60 ditë nga dita kur për herë të parë është mbajtur provimi për atë pjesë të provimit specialistik.

(3) Specializanti i cili nuk e ka dhënë provimin ka të drejtë përsëri ta jep provimin edhe një herë. Nëse edhe pas përsëritjes së provimit specializanti nuk e jep provimin specialistik, dërgohet në realizim të përsëritshëm të stazhit specialistik me kohëzgjatje të cilën e cakton komisioni i provimeve dhe e cila nuk mund të jetë më e shkurtër se 90 ditë.

(4) Nëse specializanti nuk paraqitet për dhënien e provimit specialistik në afatin e nenit 145-a paragrafi (2) të këtij ligji ose pa shkaqe të arsyeshme heq dorë nga dhënia e provimit të cilin e ka filluar për ta dhënë, llogaritet se provimin nuk e ka dhënë dhe se ka të drejtë përsëri ta japë provimin edhe një herë në afatin të cilin do ta përcaktojë komisioni i provimeve, dhe i cili nuk mund të jetë më i gjatë se 90 ditë pas skadimit të afatit të nenit 145-a (2) i këtij ligji, përkatësisht nga dita kur ka hequr dorë nga dhënia e provimit.

(5) Nëse specializanti nuk e jep provimin specialistik në afat prej një viti nga dita e përfundimit të stazhit të specializimit, e humb të drejtën e dhënies së atij provimi, përpos për rastet të mungesës së gjatë për shkak të sëmundjes dhe lëndimit, si dhe pengesa nga puna për shkak shtatzënisë, lindjes dhe amësisë.

Trajnimi i specializantit në vend të huaj

Neni 145-v

(1) Specializanti merr titullin profesional specialist, nga degët përkatëse të specializimit nëse ka:

1) certifikatë për provimin e dhënë specialistik dhe

2) dëshmi për trajnimin e kryer të specializantit në vende të huaja në vende anëtare të OECD ose në Bashkimin Evropian, me kohëzgjatje prej tre muajve.

(2) Për shkak të plotësimit të kushtit nga paragrafi (1) pika 2) e këtij neni, pas dhënies së provimit specialistik, Ministria e Shëndetësisë e udhëzon dhe i kompenson harxhimet për trajnim specializantit të punësuar në institucionin shëndetësor publik në vende të huaja dhe në vend anëtar të OECD ose në Bashkimin Evropian, në kohëzgjatje prej tre muajve.

(3) Specializanti i regjistruar në specializim, përkatësisht subspecializim në pajtim me nenin 150 të këtij ligji, vetë i kompenson harxhimet për trajnim në vende të huaja në vend anëtar të OECD ose në Bashkimin Evropian, në kohëzgjatje prej tre muajve, në të cilin merr pjesë për shkak të plotësimit të kushtit të paragrafit (1) pika 2) e këtij neni.

(4) Specializanti i regjistruar në specializim në pajtim me nenin 150 të këtij ligji, ka të drejtë të kërkojë që Ministria e Shëndetësisë t'i kompensojë harxhimet për trajnim në vend të huaj në vend anëtar të OECD ose të Bashkimit Evropian, në kohëzgjatje prej tre muajve për të cilën lidhë marrëveshje me Ministrinë e Shëndetësisë, me të cilën rregullohen të drejtat e ndërsjella dhe obligimet, veçanërisht lidhur me obligimin që specializanti të punojë në institucion shëndetësor publik ose privat në Republikën e Maqedonisë së paku tre vjet pas marrjes së statusit specialist, si dhe lartësinë e mjeteve që duhet t'i kompensojë nëse me kërkesë të tij ose me faj të tij nuk e plotëson këtë obligim.

(5) Lartësia e mjeteve që duhet t'i kompensojë specializanti nëse nuk e kryen obligimin e paragrafit (4) të këtij neni nuk mund të jetë më e vogël se shuma dhjetë herë e harxhimeve për trajnim në vend të huaj në vend anëtar të OECD ose të Bashkimit Evropian në kohëzgjatje prej tre muajve nga paragrafi (4) i këtij neni."

Neni 20

Pas nenit 146 shtohet titulli i ri dhe neni i ri 146-a, si vijojnë:

"Ndërprerja e autorizimit të mentorit, komentorit dhe edukatorit

Neni 146-a

Mentorit, komentorit dhe edukatorit gjatë specializimit, përkatësisht subspecializimit mund t'i ndërpritet autorizimi për mentorim, komentorim, dhe edukim në rast të ndërprerjes së marrëveshjes për punësim, mungesës më të gjatë për shkak të sëmundjes ose lëndimit, në rast të pengimit nga puna për shkak të shtatzënisë, lindjes dhe amësisë ose mungesës afatgjatë për shkak të përsosjes në vende të huaja."

Neni 21

Pas nenit 150 shtohen tre tituj të rinj dhe tre nene të reja 150-a, 150-b dhe 150-v, si vijojnë:

"Mundësia për vazhdimin e specializimit, përkatësisht subspecializimit në barë të institucionit publik shëndetësor

Neni 150-a

(1) Punëtorët shëndetësorë dhe bashkëpunëtorët shëndetësorë të punësuar në institucion shëndetësor publik dhe të regjistruar për specializim, përkatësisht subspecializim në pajtim me nenin 150 të këtij ligji, mund të dorëzojnë kërkesë në institucionin shëndetësor publik në të cilin janë të punësuar për vazhdimin e specializimit, përkatësisht subspecializimit në barë të institucionit shëndetësor publik në të cilin janë të punësuar.

(2) Institucioni shëndetësor publik e miraton kërkesën nga paragrafi (1) i këtij neni me miratimin e aktvendimit nëse specializimi, përkatësisht subspecializimi në të cilin është i regjistruar punëtori shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtori shëndetësor është për degën e mjekësisë, stomatologjisë, farmacisë ose sfera të tjera të cilat e përbëjnë veprimtarinë e institucionit shëndetësor, si dhe nëse është në pajtim me Programin për nevojën e kuadrove të specialistëve dhe subsepcialistëve nga neni 148 të këtij ligji dhe nëse punëtori shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtori shëndetësor i plotëson kushtet e nenit 141 të këtij ligji.

(3) Institucioni Shëndetësor Publik i cili e ka miratuar kërkesën nga paragrafi (1) i këtij neni i kompenson harxhimet për zbatimin e specializimit, përkatësisht subspecializimit nga dita e miratimit të aktvendimit nga paragrafi (2) i këtij neni.

Neni 150-b

(1) Harxhimet për specializim, përkatësisht subspecializim të punëtorëve shëndetësorë, përkatësisht bashkëpunëtorëve shëndetësorë të regjistruar në specializim, përkatësisht subspecializim në pajtim me nenin 150 të këtij ligji, të cilët janë punësuar në institucion shëndetësor publik i cili kryen veprimtari specialiste-konsultuese dhe spitalore, vazhdon t'i kompensojë institucioni shëndetësor publik nga dita e lidhjes së marrëveshjes për punë, nëse janë plotësuar këto kushte:

- specializimi, përkatësisht subspecializimi në të cilin është i regjistruar punëtori shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtori shëndetësor është për degën e mjekësisë, stomatologjisë, farmacisë dhe sfera të tjera të cilat e përbëjnë veprimtarinë e institucionit shëndetësor,
- nëse në pajtim me Programin për nevojën e kuadrove të specialistëve dhe subspecialistëve nga neni 148 të këtij ligji dhe
- nëse punëtori shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtori shëndetësor i plotëson kushtet nga neni 141 i këtij ligji.

(2) Punësimi i punëtorëve shëndetësorë, përkatësisht bashkëpunëtorëve shëndetësorë nga paragrafi (1) i këtij neni ndërpritet nëse punëtori shëndetësor përkatësisht bashkëpunëtori shëndetësor nuk lidh marrëveshje për specializim, përkatësisht subspecializim me institucionin publik shëndetësor në të cilin është i punësuar. “

Specializimi i punës

Neni 150-v

(1) Specializanti i regjistruar në specializim në pajtim me nenin 150 të këtij ligji, gjatë kohës së specializimit, jashtë kohës për përsosmëri profesionale nga neni 144-v i këtij ligji mund të punojë:

- si mjek i zgjedhur;
- në shërbimet e kujdestarisë në institucionet publike shëndetësore;
- në shërbimin e ndihmës urgjente mjekësore në institucionet publike shëndetësore, dhe
- në realizimin e të drejtës së pacientëve të mbrojtjes shëndetësore të nivelit primar në institucionin shëndetësor i cili ka seli në rajonin në të cilin është përfshirë komuna në të cilën gjendet vendbanimi i pacientëve në pajtim me nenin 32-a të këtij ligji, përkatësisht si mjek rural.

(2) Kur specializanti nga paragrafi (1) i këtij neni punon si mjek i zgjedhur, ka të drejtë të shfrytëzojë faksimil të mjekut të mjekësisë së përgjithshme dhe të japë, përkatësisht të vazhdojë tu japë shërbime shëndetësore pacientëve të cilët e kanë zgjedhur si mjek në pajtim me

nenin 32 të këtij ligji, si dhe të punësojë mjek të mjekësisë i cili do të jetë zëvendës i tij gjatë kohës së përsosmërisë profesionale nga neni 144-v i këtij ligji.

(3) Kur specializanti nga paragrafi (1) i këtij neni punën në shërbimet e kujdestarisë në institucionet shëndetësore publike, në shërbimet e ndihmës së shpejtë mjekësore dhe në institucionin shëndetësor të nivelit primar, në realizimin e të drejtës së pacientëve në mbrojtjen shëndetësore në nivelin primar në institucionin shëndetësor në të cilin kryhet veprimtaria shëndetësore e nivelit primar dhe i cili ka seli në rajonin në të cilin është përfshirë komuna në të cilën gjendet vendbanimi i pacientit në pajtim me nenin 32-a të këtij ligji, i cili ka të drejtë të paguajë kompensim, i cili varet nga numri i orëve të punës që specializanti i ka kaluar në këto shërbime."

Neni 22

Në nenin 151 paragrafi (2) ndryshohet si vijon:

"(2) Ministria e Shëndetësisë bën njohjen e specializimeve dhe subspecializimeve të kryera në vende të huaja, si dhe pjesë të specializimit dhe subspecializimit të kryera në ven të huaj nga specializantë dhe subspecializantë të cilët janë regjistruar në specializim, përkatësisht subspecializim në Republikën e Maqedonisë dhe janë dërguar që një pjesë të specializimit, përkatësisht subspecializimit ose stazhit të plotë të specializimit ta realizojnë dhe kryejnë në vende të huaja në pajtim me programin e Qeverisë së Republikës së Maqedonisë."

Pas paragrafit (3) shtohet paragraf i ri (4), si vijon:

"(4) Me përjashtim të paragrafit (3) të këtij neni, Ministria e Shëndetësisë bën njohjen me miratimin e aktvendimit në bazë të certifikatës së dorëzuar të lëshuar nga institucioni shëndetësor nga vendet e huaja, përkatësisht institucioni i lartë arsimor nga vendet e huaja, pa e zbatuar procedurën dhe pa formimin e komisionit, në pjesën e specializimeve dhe subspecializimeve të kryera në vende të huaja nga specializantë dhe subspecializantë të cilët janë të regjistruar për specializim në vende të huaja, përkatësisht subspecializim në Republikën e Maqedonisë dhe janë dërguar që një pjesë të specializimit, përkatësisht subspecializimit ose stazhin e plotë të specializimit ta realizojnë dhe kryejnë në vende të huaja në pajtim me programin e Qeverisë së Republikës së Maqedonisë."

Paragrafi (4) bëhet paragraf (5).

Neni 23

Pas nenit 151 shtohet titulli i ri dhe neni i ri 151-a, si vijojnë:

"Zbatimi i dispozitave për specializim

Neni 151-a

(1) Nenet prej 144-a deri 144-l të këtij ligji kanë të bëjnë me specializimin e punëtorëve shëndetësorë me arsim të lartë të kryer nga sfera e mjekësisë.

(2) Nenet prej 144-a deri 144-l të këtij ligji nuk kanë të bëjnë me punëtorët shëndetësorë me arsim të kryer sipëror nga sfera e mjekësisë të cilët kryejnë specializim të epidemiologjisë, imunologjisë, gjenetikës humane, farmakologjisë klinike, farmakoterapisë klinike, biokimisë mjekësore, mjekësisë së punës, mikrobiologjisë mjekësore me parazitologjisë, mjekësisë nukleare, anatomisë patologjike, mjekësisë gjyqësore, mjekësisë sociale, mjekësisë sportive dhe higjienës me ekologji shëndetësore.“

Neni 24

Pas nenit 152 shtohet titulli i ri dhe neni i ri 152-a, si vijojnë:

"Përgjegjësi e punëtorëve shëndetësorë dhe bashkëpunëtorëve shëndetësorë për tejkalimin dhe respektimin e parimeve dhe rregullave të sjelljes dhe punës

Neni 152-a

(1) Punëtorët shëndetësorë dhe bashkëpunëtorët shëndetësorë në punën, veprimin dhe sjelljen e tyre, janë të obliguar t'i zbatojnë dhe respektojnë parimet dhe rregullat e sjelljes dhe punës të përcaktuara nga ministri i shëndetësisë me protokoll në pajtim me nenin 27, paragrafin (5) të këtij ligji, me qëllim që të sigurohet zbatim dhe respektim i parimeve të ligjshmërisë, integritetit profesional, efikasitetit, efektivitetit dhe përkushtimit gjatë kryerjes së detyrave të tyre zyrtare.

(2) Për veprim në kundërshtim me paragrafin (1) të këtij neni dhe dispozitat e përcaktuara me protokollin e nenit 27 paragrafit (5) të këtij ligji, punëtorët shëndetësorë dhe bashkëpunëtorët shëndetësorë përgjigjen në mënyrë disiplinore për shkelje disiplinore."

Neni 25

Në nenin 155-gj paragrafi (1) pas fjalëve: "niveli D1-" shtohen fjalët: "doktorë të shkencave dhe".

Neni 26

Në nenin 161 në paragrafin (1) pas fjalëve: "kushtet" shtohen fjalët: "realizon intervistë dhe".

Neni 27

Pas nenit 165 shtohet titulli i ri dhe neni i ri 165-a, si vijojnë:

"Integriteti fizik dhe psikik, personaliteti, dinjiteti dhe siguria e punëtorëve shëndetësorë dhe bashkëpunëtorëve shëndetësorë

Neni 165-a

(1) Punëtori shëndetësor me arsim sipëror, të lartë ose të mesëm dhe bashkëpunëtori shëndetësor me arsim sipëror kur kryen veprimtari shëndetësore dhe jep shërbime shëndetësore konsiderohet si person zyrtar i cili kryen detyrë zyrtare në bazë të autorizimit të dhënë me këtë ligj.

(2) Integriteti fizik dhe psikik, personaliteti dhe dinjiteti i punëtorëve shëndetësorë dhe bashkëpunëtorëve shëndetësorë nga paragrafi (1) i këtij neni, si dhe siguria e tyre detyrimisht duhet të respektohen dhe këto punëtorë shëndetësorë dhe bashkëpunëtorë shëndetësorë kanë të drejtë në mbrojtjen e këtyre të drejtave kur kryejnë veprimtari shëndetësore dhe japin shërbime shëndetësore si detyrë zyrtare.

(3) Sulmi mbi punëtorin shëndetësor dhe bashkëpunëtorin shëndetësor gjatë kryerjes së veprimtarisë shëndetësore dhe dhënies së shërbimeve shëndetësore si detyrë zyrtare konsiderohet si sulm mbi personin zyrtar gjatë kryerjes së veprimtarisë shëndetësore dhe dhënie të shërbimeve shëndetësore si detyrë zyrtare."

Neni 28

Titulli i nenit 169 dhe neni 169 ndryshohen, si vijojnë:

"Shenjat dhe përgjegjësia për mbajtjen e shenjës

Neni 169

(1) Punëtori shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtori shëndetësor është i obliguar gjatë kohës së punës në vendin e punës të mbajë në vend të dukshëm shenjë në formë të kartelës e cila përmban fotografi të punëtorit shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtorit shëndetësor, emrin e tij personal, vendin e punës dhe institucionin në të cilin punon.

(2) Drejtori i institucionit publik shëndetësor është përgjegjës të organizojë dhe sigurojë që punëtorët shëndetësorë, përkatësisht bashkëpunëtorët shëndetësorë të mbajnë në vend të dukshëm shenjë në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni dhe është i obliguar të ngritë masë disiplinore kudër punëtorit shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtorit shëndetësor i cili nuk e mban shenjën nga paragrafi (1) i këtij neni, në afat prej shtatë ditëve nga dita e kuptimit të shkakut për ngritjen e procedurës disiplinore."

Neni 29

Në nenin 178 pas paragrafit (1) shtohen katër paragrafë të rinj (2), (3), (4) dhe (5), si vijojnë:

"(2) Për shkak të mbajtjes dhe përsosjes së njohurive, aftësive dhe shkathtësive profesionale, punëtori shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtori shëndetësor i cili është zgjedhur ose emëruar me ligj në funksion shtetëror ose publik, ka të drejtë pas kalimit të kohës së punës në organin e pushtetit shtetëror ose organin e njësisë së vetadministrimit lokal, ndërmarrjes publike, agjenci dhe institucion tjetër të bazuar me ligj, përkohësisht t'i kryejë punët dhe detyrat e punës së punëtorit shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtorit shëndetësor në institucionin shëndetësor publik ku i pushon puna në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni, për shkak se është personalisht përgjegjës, ndërsa përgjigjet edhe në mënyrë disiplinore, si dhe për dëmin që në punë ose lidhur me punën e ka shkaktuar në institucionin shëndetësor.

(3) Me përjashtim të paragrafit (2) të këtij neni, punëtori shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtori shëndetësor i cili është i zgjedhur ose i emëruar me ligj në funksion shtetëror ose publik, mundet me leje të Ministrisë së Shëndetësisë përkohësisht të kryejë veprimtari shëndetësore dhe institucion tjetër shëndetësor publik, të ndryshëm nga institucioni ku i pushon puna në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni.

(4) Punëtori shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtori shëndetësor i cili është zgjedhur ose emëruar me ligj në funksion shtetëror ose publik, në rastet nga paragrafët (2) dhe (3) të këtij neni, ka të drejtë t'i kryejë punët dhe detyrat e punës të punëtorit shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtorit shëndetësor më së shumti 15 orë në javë, për çka nuk ka të drejtë për pagim të rrogës dhe kompensimeve të rrogës, shtesave të rrogës dhe kompensimeve të harxhimeve lidhur me punën nën kushte dhe kritere të përcaktuara me ligj, marrëveshje kolektive dhe marrëveshje për punësim në pajtim me nenin 165 të këtij ligji, e as nuk ka të drejtë për pagim të ndonjë kompensimi në çfarëdo baze tjetër.

(5) Punëtori shëndetësor me arsim sipëror nga sfera e mjekësisë i cili është zgjedhur ose emëruar në funksion shtetëror ose publik të vërtetuar me ligj, ka të drejtë të shfrytëzojë faksimil për kryerjen e veprimtarisë shëndetësore në rastet e paragrafëve (2) dhe (3) të këtij neni.

Neni 30

Në nenin 186 paragrafin (1) në pikën 19) në fund të fjalisë pika zëvendësohet me presje dhe shtohen nëntë pika të reja 20), 21), 22), 23), 24), 25), 26), 27) dhe 28), si vijojnë:

"20) moszbatimi dhe mosrespektimi i parimeve dhe rregullave të sjelljes dhe punës sipas të cilave punëtorët shëndetësorë dhe bashkëpunëtorët shëndetësorë janë të obliguar të veprojnë në kryerjen e punëve me qëllim të sigurimit të zbatimit dhe respektimit të parimeve të ligjshmërisë, integritetit profesional, efikasitetit efektivitetit dhe përkushtimit gjatë kryerjes së detyrave të tyre zyrtare, të përcaktuara nga ministri i Shëndetësisë me rregulloren për kulturë hospitale në pajtim me nenin 27 paragrafin (5) të këtij ligji.

21) paraqitja në punë në institucionin shëndetësor dhe mos kryerja e obligimeve të punës në pajtim me fletudhëtimin nga neni 28 paragrafi (4) të këtij ligji, nga punëtori shëndetësor përkatësisht bashkëpunëtori shëndetësor i cili është dërguar në punë me fletudhëtim, paraqet kundërvajtje disiplinore.

22) mos kryerja e kontrollit ose intervenimit në terminin e caktuar nëpërmjet listës elektronike të kontrolleve të caktuara dhe intervenimeve nga punëtori shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtori shëndetësor për këtë pa pasur shkaqe të arsyeshme objektive në pajtim me nenin 39-b paragrafin (2) të këtij ligji ose fillimi i realizimit të kontrollit, përkatësisht intervenimi me vonesë nga punëtori shëndetësor përkatësisht bashkëpunëtori shëndetësor për shkak se nuk ekzistojnë shkaqe objektive dhe të arsyeshme në pajtim me nenin 39-b paragrafin (2) të këtij ligji;

23) mosdërgimi i njoftimit nga udhëheqësi i njësisë së brendshme organizative në institucionin shëndetësor publik te organi punëdhënës të institucionit shëndetësor publik në pajtim me nenin 39-b paragrafi (8) i këtij ligji;

24) mosformimi i komisionit për udhëheqjen e procedurës disiplinore për qasje disiplinore ose mosmiratimi i aktvendimit për shqiptimin e masave disiplinore nga organi punëdhënës i institucionit publik shëndetësor te i cilin është dërguar njoftim në pajtim me nenin 39-b paragrafin (8) të këtij ligji;

25) mosprania e personit të punësuar në institucion shëndetësor publik i cili në pajtim me nenin 39-b paragrafin (14) të këtij ligji do të jetë i obliguar gjithnjë të jetë i pranishëm në vendin e pritjes dhe të gjithë pacientëve të hasur në vendin e pritjes dhe pacientëve të cilët do të vijnë në terminin e caktuar, në komunikim personal dhe të drejtpërdrejtë t'ua kumtojë dhe arsyetojë shkaqet për mos pasjen e mundësisë që kontrollimi gjegjësisht intervenimi të kryhet në terminin e caktuar, si dhe t'i caktojë termin të ri nëpërmjet listës elektronike në kontrollet dhe intervenimet e caktuara nëse kontrolli, përkatësisht intervenimi nuk ka qenë i kryer, mos kumtimi dhe mos arsyetimi në komunikim personal dhe të drejtpërdrejtë nga ana e tij për shkaqet për mos pasjen e mundësisë së kontrollit, përkatësisht që intervenimi të kryhet në terminin e caktuar, mos caktimi i terminit të ri nëpërmjet listës elektronike të kontrolleve të caktuara dhe intervenimeve nëse kontrolli, përkatësisht intervenimi nuk është kryer.

26) mosndjekja e trajnimit nga punëtori shëndetësor i cili jep shërbime konsultuese të specializimit nga paragrafi (1) i këtij neni në pajtim me nenin 39-j paragrafi (5) të këtij ligji;

27) mosvendosja e të dhënave se ndonjë pajisje e caktuar mjekësore është në gjendje të prishur menjëherë pas shkaktimit të parregullsisë nga personat të cilët e udhëheqin publikojnë dhe plotësojnë listën elektronike të kontrolleve dhe intervenimeve;

28) mosevidentimi i pranisë nëpërmjet sistemit për evidencë të orarit të punës në institucionin shëndetësor në të cilin realizohet qarkullimi, në pajtim me orarin e kohës për përsosmëri profesionale nga ana e specializantit;

29) vendosja e të dhënave të pasakta ose joautentike për rezultatet e punës së sistemit të integruar informatik shëndetësor në pajtim me nenin 219 të këtij ligji, të marra nga punëtori shëndetësor ose nga udhëheqësi i njësisë së brendshme organizuese."

Neni 31

Pas nenit 193 shtohet titull i ri dhe nen i ri 193-a, si vijon:

Procedura në rast të përgjegjësie të punëtorëve shëndetësorë dhe bashkëpunëtorëve shëndetësorë për moszbatimin dhe mosrespektimin e principit dhe rregullat e sjelljes dhe punës

Neni 193-a

(1) Pacienti ose anëtari i familjes së pacientit paraqesin parashtresë në me shkrim ose me gojë në procesverbal te drejtori, respektivisht drejtori i institucionit shëndetësor publik, me të cilin e shpreh pakënaqësinë për shkak të mos zbatimit dhe mosrespektimit nga punëtorët shëndetësorë dhe bashkëpunëtorët shëndetësorë të principit dhe rregullave të sjelljes dhe punës të përcaktuara nga ministri i Shëndetësisë me rregulloren për kulturë hospitale në pajtim me nenin 27 paragrafin (5) të këtij ligji. Në parashtresën detyrimisht theksohet telefoni për kontakt dhe adresa e saktë për kontakt me parashtruesin e parashtresës.

(2) Parashtruesi i parashtresës nga paragrafi (1) i këtij neni nuk mund të thirret në përgjegjësi, as të pësojë çfarëdo pasoja të dëmshme për parashtrimin e parashtresës, përveç nëse parashtruesi në parashtresë shpreh ose bart diçka të pavërtetë që mund ta dëmtojë nderin dhe imazhin e punëtorit shëndetësor, respektivisht të bashkëpunëtorit shëndetësor për çka punëtori shëndetësor, respektivisht bashkëpunëtori shëndetësor mund të parashtrojë padi.

(3) Veprimi me parashtresën nga paragrafi (1) i këtij neni përfshin mbajtjen e detyrueshme të mbledhjes me parashtruesin e parashtresës, grumbullimin dhe analizën e të dhënave për faktin dhe rrethanat me rëndësi për vlerësimin e konstatimeve në parashtresën dhe marrjen e veprimeve të nevojshme dhe masa për realizimin e të drejtës së parashtruesit të parashtresës.

(4) Mbledhje me parashtruesin nga paragrafi (1) i këtij neni mban drejtori, respektivisht drejtori i institucionit publik shëndetësor, në prezencë të juristit të diplomuar i punësuar në institucionin shëndetësor publik dhe/ose koordinator për kualitet.

(5) Institucioni shëndetësor publik nuk vepron sipas parashtresës anonime, përveç nëse bëhet fjalë për çështje me interes publik të përcaktuar me ligj.

(6) Drejtori, respektivisht drejtori i institucionit shëndetësor publik janë të obliguar t'i përgjigjen parashtruesit të kërkesës nga paragrafi (1) i këtij neni për bazën e parashtresës në afat prej 15 ditëve nga pranimi i parashtresës.

(7) Nëse gjatë veprimit sipas parashtresës, përcaktohet se parashtruesit të parashtresës nuk i është e shkelur e drejta ose i është shkaktuar dëm, drejtori respektivisht drejtorët e institucionit shëndetësor publik do t'i marrin masat e nevojshme në pajtim me ligjin për mënjanimin e shkeljes së të drejtës, respektivisht dëmit të shkaktuar, kurse udhëheqësi i organizimit të brendshëm në institucion shëndetësor publik në të cilin është sistemuar punëtori shëndetësor, respektivisht bashkëpunëtori shëndetësor kundër të cilit është parashtruar parashtresa detyrimisht do të parashtrojë kërkesë për ngritjen e procedurës disiplinore kundër atij punëtori shëndetësor, respektivisht bashkëpunëtorit shëndetësor kundër të cilit është parashtruar parashtresa në pajtim me nenin 152-a paragrafin (2) të këtij ligji.

(8) Drejtori i institucionit shëndetësor publik formon komision për mbajtjen e procedurës disiplinore për shkelje disiplinore në pajtim me nenin 152-a paragrafin (2) të këtij ligji në afat prej tri ditësh nga dita kur do të përcaktohet se parashtruesit të parashtresës i është shkelur e drejta ose i është shkaktuar dëm dhe e njofton parashtruesin e parashtresës nga paragrafi (1) i këtij neni se është formuar komision në afat prej tri ditësh nga dita e formimit të komisionit.

(9) Drejtori i institucionit shëndetësor publik në afat prej 15 ditëve nga dita e fillimit të procedurës, në bazë të propozimit ë komisionit nga paragrafi (8) i këtij neni miraton aktvendim për shqiptimin e masës disiplinore për shkelje disiplinore. Ekzemplarin nga aktvendimi për shqiptimin e masës disiplinore për shkeljen disiplinore drejtori i institucionit publik shëndetësor e dorëzon te parashtruesi i parashtresës në afat prej tri ditësh nga dita e miratimit të aktvendimit.

(10) Mos marrja e njoftimit për formimin e komisionit për mbajtjen e procedurës disiplinore për shkelje disiplinore, respektivisht mos marrja e vaktendimit për shqiptimin e masës disiplinore për shkelje disiplinore në afatet e përcaktuara në paragrafët (8) dhe (9) të këtij neni, konsiderohet sikur komisioni për mbajtjen e procedurës disiplinore për shkelje disiplinore të mos jetë i formuar, respektivisht masa disiplinore për shkelje disiplinore nuk është shqiptuar.

(11) Parashtruesi i parashtresës nga paragrafi (1) i këtij neni ka të drejtë të dorëzojë parashtresë te Ministria e Shëndetësisë nëse në afatet e përcaktuara në paragrafët (8) dhe (9) të këtij neni nuk merr njoftim për formimin e komisionit për mbajtjen e procedurës disiplinore për shkelje disiplinore, respektivisht nuk merr aktvendim për shqiptimin e masave disiplinore për shkelje disiplinore. Në shtesë të parashtresës, pacienti dorëzon kopje nga parashtresa me shkrim, respektivisht kopje nga procesverbali në rast kur parashtresa është dhënë me gojë në procesverbal.

(12) Në rast nga paragrafi (11) i këtij neni ministri i Shëndetësisë për drejtorin e institucionit shëndetësor publik do të përcaktojë dënim me marrëveshje në pajtim me nenin 104 paragrafin (4) të këtij ligji në lartësi prej 200 eurosh në kundërvlerë me denarë.

(13) Në rast nga paragrafi (11) i këtij neni, nëse te drejtori i institucionit shëndetësor publik është dorëzuar parashtresë, por ai nuk ka formuar komision për mbajtjen e procedurës disiplinore për shkelje disiplinore, as nuk ka miratuar aktvendim për shqiptim të masës disiplinore, drejtori i institucionit shëndetësor publik është i obliguar kundër punëtorit shëndetësor, respektivisht bashkëpunëtorit shëndetësor kundër të cilit është parashtruar parashtresa të ngrit procedurë disiplinore për shkelje disiplinore në pajtim me paragrafin (8) të këtij neni.

(14) Në rast nga paragrafi (13) i këtij neni ministri i Shëndetësisë për drejtorin e institucionit shëndetësor publik do të përcaktojë dënim me marrëveshje në pajtim me nenin 104 paragrafin (4) të këtij ligji në lartësi prej 200 eurosh në kundërvlerë me denarë.

Neni 32

Në nenin 212 pas fjalës " institucione" shtohen fjalët: " dhe të mjekëve të zgjedhur"

Neni 33

Në nenin 219 paragrafi (3) ndryshohet dhe vijon:

"(3) Rezultatet nga puna e punëtorit shëndetësor i vlerëson, përcakton dhe përgjigjet për saktësinë dhe autenticitetin e tyre udhëheqësi i njësisë organizative të brendshme i cili udhëheq dhe organizon procesin e punës dhe drejtori, respektivisht drejtorët e institucionit shëndetësor publik në të cilën është i punësuar punëtori shëndetësor."

Pas paragrafit (3) shtohen tre paragraf të rinj (4), (5) dhe (6), si vijojnë:

"(4) Të dhënat për rezultatet nga puna e punëtorit shëndetësor vendosen në sistemin informatik shëndetësor të integruar si pjesë e sistemit informatik shëndetësor të integruar në pajtim me dispozitat për evidencat në sferën e shëndetësisë dhe për saktësinë dhe autenticitetin e të

dhënave në sistemin informatik shëndetësor të integruar përgjigjet punëtori shëndetësor, udhëheqësi i njësisë organizative të brendshme i cili e mban dhe organizon procesin e punës dhe drejtori, respektivisht drejtorët e institucionit shëndetësor publik në të cilin është i punësuar punëtori shëndetësor.

(5) Drejtori, respektivisht drejtorët e institucionit shëndetësor publik nuk miratojnë pagimin e rogave nëse roga është llogaritur në bazë të informatave jo të sakta, jo të plota dhe jo autentike për rezultatet nga puna e punëtorit shëndetësor.

(6) Rroga e punëtorit shëndetësor paguhet në bazë të deklaratës së organit udhëheqës të punës e dhënë me shkrim nëse të dhënat për rezultatet nga puna e punëtorëve shëndetësorë të vendosura në sistemin informatik shëndetësor janë të sakta dhe autentike."

Paragrafët (4) dhe (5) bëhen paragrafë (7) dhe (8).

Në paragrafin (6), i cili bëhet paragrafi (9), numri "(5)" zëvendësohet me numrin "(8)"

Neni 34

Në nenin 221 në paragrafin (1) fjalët: "kryerje e pandërprerë e veprimtarisë shëndetësore" zëvendësohet me fjalët: " kryerjen e shërbimit të përcaktuar shëndetësor", kurse fjala " e vazhdueshme" shlyhet.

Neni 35

Pas nenit 226-z shtohen dy tituj të ri dhe dy nene të reja 226-x dhe 226-i, si vijojnë:

"Protokoll për kirurgji të sigurt

Neni 226-x

(1) Intervenimet kirurgjike në institucionet shëndetësore kryhen në pajtim me protokollin për kirurgji të sigurt e cila përfshin kryerjen e kontrolleve të veprimeve të marra në pajim me listën operative për kontroll të kirurgjisë së sigurt, gjatë dhe pas mbarimit të intervenimit kirurgjik, për shkak të uljes së probabilitetit për gabime gjatë kryerjes së intervenimit kirurgjik.

(2) Protokollin për kirurgji të sigurt dhe formën dhe përmbajtjen e listës operative për kontroll për kirurgji të sigurt i përcakton ministri i Shëndetësisë.

(3) Pas miratimit të protokollit nga paragrafi (2) i këtij neni, Ministria e Shëndetësisë është e obliguar që menjëherë ta publikojë në ueb faqen e Ministrisë dhe në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

Rruga klinike për diganostifikim të sëmundjeve malinje

Neni 226-i

(1) Trajtimi shëndetësor i pacientëve të sëmurë nga sëmundje malinje i cili përfshin diagnostifikim dhe mjekim të sëmundjeve malinje kryhet në pajtim me rrugën klinike me të cilën në veçanti përcaktohet marrja e statusit prioritar të pacientëve të sëmurë nga sëmundje malinje në dhënien e shërbimeve shëndetësore, koha më e gjatë e kohës së caktimit deri në kohën e kryerjes së kontrolleve dhe intervenimeve dhe kontrolleve të detyrueshme dhe intervenimeve të pacientëve të sëmurë nga sëmundje malinje.

(2) Rrjedhën e trajtimit shëndetësor të pacientëve të sëmurë nga sëmundje malinje nga paragrafi (1) i këtij neni e përcakton ministri i Shëndetësisë.

(3) Pas miratimit të rrugës klinike nga paragrafi (2) i këtij neni, Ministria e Shëndetësisë është e obliguar ta publikojë në ueb faqen e Ministrisë dhe në " Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

Neni 36

Pas nenit 231 shtohen tetë nene të reja 231-a, 231-b, 231-v, 231-g, 231-d, 231-gj, 231-e dhe 231-zh, si vijojnë:

"Neni 231-a

(1) Komisioni i cili e zbaton ankandin publik, të formuar nga drejtori me propozim të këshillit drejtues në institucionin shëndetësor publik, është i obliguar në afat prej 15 ditësh nga dita e miratimit të vendimit të këshillit drejtues për dhënien me qira të hapësirës, të publikojë shpallje në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë" për dhënien me qira të hapësirës me ankand publik, kurse këshilli drejtues i institucionit shëndetësor publik është i obliguar të marrë vendim për dhënien me qira të hapësirës së paku tre muaj para skadimit të marrëveshjes për qira të hapësirës me qiramarrësin paraprak

(2) Komisioni nga paragrafi (1) i këtij neni është I përbërë nga tre anëtarë nga radhët e të punësuarve në institucionin shëndetësor publik i cili e lëshon me qira hapësirën. Kryetari i komisionit zgjidhet nga radhët e anëtarëve të komisionit.

(3) Shpalljen për ankand publik ndërmarrja publike "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" është e obliguar ta botojë pa kompensim më së voni në afat prej dhjetë ditësh nga dita e pranimit të kërkesës për publikimin e shpalljes.

(4) Shpallja për ankandin publik sipas nevojës mund të publikohet edhe në shtypin ditor.

(5) Në rast të publikimit jo të njëkohsishëm të shpalljes për ankandin publik, vlen afati për ankand publik i botuar në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

(6) Shpallja për ankand publik të hapësirës në veçanti përmban:

- të dhëna për sendet e patundshme që janë lëndë e qirasë (vendi, rruga dhe numri, komuna e kadastrës, parcela e kadastrës, numri i fletpronësisë në të cilën është regjistruar dedikimi i hapësirës, kurse dedikimi mund të jetë hapësirë dhe sipërfaqe banesore ose afariste),
- shumë fillestare të qirasë së sendeve të patundshme lëndë e ankandit publik,
- lartësinë e depozitës në para që duhet të paguhet për pjesëmarrje në ankandin publik,
- llogarinë në të cilën paguhet depozita,
- afatin e pagimit të depozitës,
- kushtet të cilat duhet t'i plotësojnë pjesëmarrësit në ankand për pjesëmarrje në ankandin publik,- afatin për parashtrimin e paraqitjes së pjesëmarrjes në ankandin publik,
- afatin në të cilën duhet të qaset drejt lidhjes së marrëveshjes dhe - vendin, ditën dhe orën e ankandit publik.

Neni 231-b

(1) Në ankandin publik nuk mund të marrë pjesë personi i cili nuk i plotëson kushtet e shpalljes.

(2) Komisioni nga neni 231-a paragrafi (1) i këtij ligji, para fillimit të ankandit publik i përcakton dhe i paraqet mënyrën dhe rregullat teknike për ankand.

(3) Kryetari i Komisionit nga neni 231-a paragrafi (1) i këtij ligji udhëheq me punën e Komisionit dhe me ankandin publik.

(4) Komisioni nga neni 231-a paragrafi (1) i këtij ligji mban listë evidentuese për pjesëmarrësit e pranishëm ankand, në të cilin përfaqësuesit tyre regjistrohen dhe nënshkruhen me dorë.

(5) Komisioni nga paragrafi (1) i këtij neni e zbaton ankandin publik në pajtim me shpalljen për ankand publik, në mënyrë me ç'rast pjesëmarrësit në ankand publik nuk e ankandojnë çmimin fillestar të përcaktuar në shpalljen për ankand publik.

(6) Afati për parashtrimin e paraqitjes së pjesëmarrjes në ankand publik nuk mund të jetë më i shkurtë se dhjetë ditë kalendarike as më i gjatë se 30 ditë duke llogaritur nga dita e publikimit të shpalljes deri në ditën e parashtrimit të paraqitjeve.

(7) Paraqitja për pjesëmarrje për ankandin publik duhet t'i përmbajë të gjitha të dhënat dhe provat të cilat janë përcaktuar në publikimin për ankand publik.

(8) Komisioni pas pranimit të paraqitjes përcakton nëse janë dorëzuar në afatin e përcaktuar dhe nëse janë kompletuar në pajtim me kushtet në publikim pas të cilës i njofton parashtruesit e paraqitjes. Parashtruesit e paraqitjes të cilët nuk kanë dorëzuar dokumentacion të plotë u dorëzon njoftim me arsyetim se nuk do të marrin pjesë në ankandin publik.

Neni 231-v

(1) Ankandi publik do të mbahet nëse pjesëmarrësit i plotësojnë kushtet e dhëna në publikim. Ankandi publik do të mbahet nëse pas publikimit paraqitet edhe vetëm një pjesëmarrës i cili i plotëson kushtet e dhëna në publikim dhe nuk e ankandon shumën fillestare.

(2) Komisioni pas mbarimit të ankandit publik përgatit procesverbal për ankandin e zbatuar publik i cili dorëzohet te të gjithë pjesëmarrësit e ankandit publik. Në procesverbal gjatë ankandit publik vendosen në veçanti të dhënat për ankanduesit sipas radhitjes së ankanduesve më të volitshëm të ranguar dhe përcaktohet obligimi kur kalon afati në të cilin ankanduesi më i volitshëm duhet të qaset drejt lidhjes së marrëveshjes për qira.

Neni 231-g

(1) Kur në ankand publik për dhënien me qira të hapësirës paraqitet vetëm një ankandues, i cili i pranon kushtet nga shpallja dhe ankandon shumën fillestare, ankanduesi i veçantë fiton statusin e ofertuesit më të volitshëm, me të cilin lidhet marrëveshja për qira të hapësirës.

(2) Kur në ankand publik nuk ka pjesëmarrës, ankandi publik përsëritet, me ç'rast shuma fillestare për qira të hapësirës ulet për 5%.

(3) Kur ankandi i dytë publik është i pa suksesshëm, ankandi publik përsëritet me ç'rast shuma fillestare për qira të hapësirës ulet për 10% në raport të shumës fillestare publikuar në shpalljen nga ankandi i parë publik.

Neni 231-d

(1) Pas mbarimit të procedurës për ankand publik, me ofertuesin më të volitshëm, në afat prej pesë ditë pune pas pagimit të kryer të qirasë të hapësirës, institucioni shëndetësor publik lidh marrëveshje për qira të sendeve të patundshme. Në marrëveshjen për qira të sendeve të patundshme në mënyrë përkatëse zbatohen dispozitat nga Ligji për marrëdhënie obligative.

(2) Kur ankanduesi më i volitshëm nuk qaset drejt lidhjes, respektivisht nuk lidh marrëveshje për qira, në afat prej 15 ditësh nga dita kur ofertuesi më i volitshëm duhej ta lidhë marrëveshjen, të ranguarit e ardhshëm sipas radhitjes së ofertuesve që i kanë plotësuar kushtet dhe e kanë ankanduar shumën fillestare, marrin statusin e ankanduesit më të volitshëm dhe mund të qasen drejt lidhjes së marrëveshjes.

Neni 231-gj

(1) Shuma e paguar e depozitës nga ofertuesi më i volitshëm llogaritet në shumën e arritur të qirasë.

(2) Lartësia e depozitës në para që paguhet për pjesëmarrje në ankandin publik është e barabartë me shumën e qirasë që duhet të paguhet për shfrytëzimin e hapësirës me qira në kohëzgjatje prej 12 muajve.

(3) Ofertuesi më i volitshëm i cili nuk do të qaset drejt lidhjes së marrëveshjes për qira e humb të drejtën e kthimit të depozitës në para.

(4) Depozita në para për pjesëmarrje në ankandin publik i kthen parashtruesit të paraqitjes i cili nuk është ofertuesi më i volitshëm për pjesëmarrje në ankandin publik në tërësi, në afat prej 15 ditëve nga dita e mbajtjes së ankandit publik.

Neni 231-e

(1) Pjesëmarrësit e ankandit publik kanë të drejtë të kundërshtimit vetëm në raport të procedurës për ankand publik, në afat prej tri ditësh nga mbajtja e ankandit publik te Komisioni i cili vendos për ankesën me aktvendim në afat prej pesë ditësh nga pranimi i kundërshtimit.

(2) Kundër aktvendimit nga paragrafi (1) i këtij neni mund të paraqitet ankesë te Komisioni Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurë Administrative dhe Procedurë të Marrëdhënies së Punës në Shkallë të Dytë.

Neni 231-zh

(1) Marrëveshja për qira lidhet me shkrim dhe veçanërisht përmban faqet e marrëveshjes, lëndë e marrëveshjes, respektivisht të dhëna konkrete për sendin e patundshëm dhe obligimin e qiramarrësit për pagesën e shpenzimeve të noterit.

(2) Marrëveshja që nuk i përmban elementet nga paragrafi (1) i këtij neni, është e pavlefshme.

(3) Pas lidhjes së marrëveshjes qiramarrësi në afat prej 30 ditëve, atë e dorëzon te noteri për kryerje të solemnizimit."

Neni 37

Pas repartit 2. "Përcjellja e brendshme dhe avancimi i kualitetit të mbrojtjes shëndetësore" shtohet reparti i ri 2-a "Sistemi për planifikimin dhe menaxhimin strategjik dhe vlerësimi i balancuar i arritjeve" dhe gjashtë nene të reja 239-a, 239-b, 239-v, 239-g, 239-d и 239-gj, si vijojnë:

„2-a "Sistemi për planifikim dhe menaxhim strategjik dhe vlerësimi i balancuar i arritjeve

Neni 239-a

(1) Në institucionet publike shëndetësore vendoset sistemi për planifikimin strategjik dhe menaxhim që përfshin përcjelljen e institucioneve publike shëndetësore në aspekt të qëllimeve strategjike të Republikës së Maqedonisë në sferën e shëndetësisë me qëllim që të mundësohet stabilitet dhe zhvillim i sistemit shëndetësor nëpërmjet përcaktimit të planit të balancuar për arritjet (BSC-Balanced ScoreCard- plani i balancuar i arritjeve (në tekstin e mëtejmë: PBA).

(2) PBA përbëhet prej faktorëve kritikë për suksesin dhe indikatorët kryesorë të arritjeve, që i përcakton ministri i Shëndetësisë në nivel nacional dhe në nivel të institucionit publik shëndetësor, për secilën prej këtyre sferave:

- financa;
- pacientë;
- fokus klinik, dhe
- zhvillim dhe trajnim.

(3) PBA në nivel nacional e përcaktohen ministri i Shëndetësisë me program dhe e publikon në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

(4) PBA në nivel të institucionit publik shëndetësor përcaktohen nga ministri i Shëndetësisë në bazë të PBA në nivel nacional, me miratimin e urdhëresës më së voni deri më 1 dhjetor të vitit rrjedhës për vitin e ardhshëm.

(5) Për secilën prej sferave nga paragrafi (2) i këtij neni përcaktohen faktorët kritikë për sukses, kurse për çdo faktor kritik për sukses përcaktohen indikatorët kryesorë për arritjet me vlerën adekuate, koeficientin dhe dinamikën e njoftimit.

(6) Si indikatorë kryesorë të arritjeve përcaktohen indikatorët që mundësojnë grumbullimin e të dhënave statistikore dhe/ose të dhënave kuantitative për matjen e indikatorëve.

(7) Për çdo indikator kryesor të arritjeve përcaktohen qëllimet minimale, mesatare ose maksimale të vlerave që institucioni publik shëndetësor duhet t'i realizojë që të konsiderohet si sukses, si dhe se aktiviteti është zbatuar me sukses (në tekstin e mëtejmë: vlera e qëllimit). Çdo indikator kryesor i arritjeve merr pjesë në suksesin e përgjithshëm të institucionit publik shëndetësor me një përqindje të caktuar (në tekstin e mëtejmë: koeficienti i rëndësisë).

Neni 239-b

(1) Drejtori, respektivisht drejtorët e institucionit publik shëndetësor janë përgjegjës për realizimin e PBA në nivel të institucionit publik shëndetësor.

(2) Drejtori, respektivisht drejtorët e institucioneve publike shëndetësore janë të obliguar që të organizojnë dhe sigurojnë grumbullimin dhe përpunimin rrjedhës të të dhënave të nevojshme për matjen e indikatorëve kryesorë të arritjeve dhe vendosjen e këtyre të dhënave në sistemin e integruar shëndetësor informatik më së voni deri në datën pesë të çdo muaji, për muajin e kaluar.

(3) Drejtori, respektivisht drejtorët e institucionit publik shëndetësor janë përgjegjës për saktësin dhe tërësinë e të dhënave për matjen e indikatorëve kryesorë të arritjeve nga paragrafi (1) i këtij neni.

(4) Të dhënat e nevojshme për matjen e indikatorëve kryesorë të arritjeve ruhen dhe përpunohen në sistemin e integruar informatik shëndetësor, në mënyrë të përcaktuar me rregullat nga sfera e evidencave në shëndetësi por edhe me këtë ligj.

Neni 239-v

(1) Indikatorët kryesorë të arritjeve, vlerat vjetore të qëllimit dhe koeficienti i rëndësisë për çdo indikator kryesor të arritjeve paraqesin indikatorë të suksesit që drejtori duhet t'i realizojë dhe t'i shënojë në marrëveshjen menaxhuese nga neni 104 paragrafi (3) të këtij ligji.

(2) Për mosrealizimin e qëllimeve vjetore të indikatorëve kryesorë të arritjeve, përgjigjet drejtori i institucionit publik shëndetësor që paguan dënim të kontraktuar në pajtim me nenin 104 paragrafin (4) të këtij ligji në shumë të barabartë me shumën për të cilën ishte ulur roga e drejtorit të institucionit publik shëndetësor varësisht nga përqindja e vlerave të realizuara mujore që dalin nga vlerat vjetore të indikaotrëve kryesorë të arritjeve.

(3) Ministri i Shëndetësisë me aktvendim përcakton obligimin e drejtorit të institucionit publik shëndetësor për pagesën e dënimit të kontraktuar nga paragrafi (2) i këtij neni në afat prej dhjetë ditëve nga dita e miratimit të aktvendimit në shumën sipas paragrafëve (7), (8) ose (9) të këtij neni.

(4) Nëse drejtori i institucionit publik shëndetësor nuk e paguan marrëveshjen e kontraktuar në afatin e përcaktuar në paragrafin (3) të këtij neni, ai është i obliguar që të paguajë dënim të kontraktuar në shumë dyfish më të lartë nga shuma nga paragrafët (7), (8) ose (9) të këtij neni, në afatin shtesë prej dhjetë ditëve nga dita kur është dashur që ta paguajë marrëveshjen e kontraktuar nga paragrafi (3) i këtij neni.

(5) Shuma e përgjithshme e dënimit të kontraktuar që gjatë një muaji drejtori i institucionit publik shëndetësor obligohet ta paguajë në pajtim me paragrafin (3) të këtij neni, nuk guxon të jetë më e lartë se 200 euro në kundërvlerë me denarë sipas kursit mesatar të Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë në ditën e miratimit të aktvendimit nga paragrafi (3) i këtij neni.

(6) Shuma e përgjithshme e dënimit të kontraktuar në shumë dyfish më të lartë se shuma në pajtim me paragrafët (7), (8) ose (9) të këtij neni, që gjatë një muaji drejtori i institucionit publik shëndetësor obligohet ta paguajë në pajtim me paragrafin (4) të këtij neni, nuk guxon të jetë më e lartë se 400 euro në kundërvlerë me denarë sipas kursit mesatar të Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë në ditën e miratimit të vendimit nga paragrafi (3) i këtij neni.

(7) Drejtori i institucionit publik shëndetësor është obliguar që të paguaj dënim të kontraktuar në shumë prej 20% nga roga e tij bazë në periudhë prej tre muajve, nëse realizon vlera më të ulëta se 80% e vlerave vjetore për indikatorët kryesorë të arritjeve në nivel të institucionit publik.

(8) Drejtori i institucionit publik shëndetësor është i obliguar që të paguajë dënim të kontraktuar në shumë prej 10% nga roga e tij bazë në periudhë prej tre muajve, nëse realizon vlera më të ulëta prej 81% deri 85% të vlerave vjetore për indikatorët kryesorë të arritjeve në nivel të institucionit publik.

(9) Drejtori i institucionit publik shëndetësor është I obliguar që të paguajë dënim të kontraktuar në shumë prej 5% nga roga e tij bazë në periudhë prej tre muajve, nëse realizon vlera më të ulëta prej 86% deri 90% ë vlerave vjetore për indikatorët kryesor të arritjeve në nivel të institucionit publik.

(10) Drejtori i institucionit publik shëndetësor ka të drejtë ankese kundër aktvendimit të paragrafit (3) të këtij neni, në afat prej tetë ditëve nga dita e marrjes së aktvendimit te Komisioni Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurë Administrative dhe Procedurë të Marrëdhënies së Punës në Shkallë të Dytë.

(11) Komisioni Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurë Administrative dhe Procedurë të Marrëdhënies së Punës në Shkallë të Dytë vendos për ankesën nga paragrafi (11) të këtij neni, në afat prej tetë ditëve nga dita e pranimit të ankesës.

(12) Ankesa nga paragrafi (11) i këtij neni e prolongon zbatimin e aktvendimit nga paragrafi (3) i këtij neni. Nëse Komsioni për Vendimmarrje në Procedurë Administrative dhe Procedurë të Marrëdhënies së Punës në Shkallë të Dytë e hedh poshë ose e refuzon ankesën dhe e konfirmon aktvendimin nga paragrafi (2) i këtij neni, dënimi i kontraktuar nga paragrafi (3) i këtij neni paguhet pas përfundimit të aktvendimit nga paragrafi (3) i këtij neni.

(13) Drejtori i institucionit publik shëndetësor ka të drejtë për rogë në shumë prej 100% nga roga e tij bazë nëse realizon vlera prej 91% deri 94% e vlerave vjetore për indikatorët kryesorë të arritjeve në nivel të institucionit publik.

Neni 239-g

(1) Për tejkalimin e vlerave të qëllimeve vjetore të indikatorëve kryesorë të arritjeve në nivel të institucionit publik shëndetësor, të drejtë për shpërblim të njëhershëm në para në shumë prej dy rogave ka drejtori

që shpërblehet në muajin e fundit të vitit për të cilin kanë të bëjnë vlerat vjetore, dhe kanë pesë mjekët më të mirë të institucioneve publike shëndetësore edhe atë dy drejtorë të institucioneve publike shëndetësore.

në nivel terciar të mbrojtjes shëndetësore, dy drejtorë të institucioneve publike shëndetësore të nivelit sekondar të mbrojtjes shëndetësore që kryejnë veprimtari spitalore dhe një drejtor i institucionit publik shëndetësor të nivelit primar të mbrojtjes shëndetësore, për çka ministri i Shëndetësisë miraton aktvendim.

(2) Drejtori i institucionit publik shëndetësor ka të drejtë për shpërblim të njëfishtë gjatë tre muajve të njëpasnjëshëm në shumë prej 5% nga roga e tij bazë nëse realizon vlera prej 95% deri 97% t vlerave vjetore për indikatorët kryesorë të arritjeve në nivel të institucionit publik shëndetësor.

(3) Drejtori i institucionit publik shëndetësor ka të drejtë për shpërblim të njëfishtë gjatë tre muajve të njëpasnjëshëm në shumë prej 10% nga roga e tij bazë nëse realizon vlera prej 98% deri 99% të vlerave vjetore për indikatorët kryesorë të arritjeve në nivel të institucionit publik shëndetësor.

(4) Drejtori i institucionit publik shëndetësor ka të drejtë për shpërblim të njëfishtë gjatë tre muajve të njëpasnjëshëm në shumë prej 20% nga roga e tij bazë nëse realizon vlera prej 100% të vlerave vjetore për indikatorët kryesorë të arritjeve në nivel të institucionit publik shëndetësor.

(5) Ministri i Shëndetësisë me aktvendim e përcakton të drejtën e drejtorit të institucionit publik shëndetësor për shpërblim në para nga paragrafët (1), (2), (3) dhe (4) të këtij neni dhe pagesën e tyre në afat prej 10 ditëve nga dita e miratimit të aktvendimit.

(6) Mjetet e nevojshme për pagesën e shpërblimit në para nga paragrafët (1), (2), (3) dhe (4) të këtij neni sigurohen në Buxhetin e Republikës së Maqedonisë, për çka Qeveria e Republikës së Maqedonisë çdo vit miraton program të veçantë për lidhjen e rogave të drejtorëve me kriteret dhe indikatorët, me propozim të Ministrisë së Shëndetësisë.

Neni 239-d

(1) Ministria e Shëndetësisë katër herë në vit bën vlerësimin e suksesit të institucionit pubik shëndetësor me realizimin e PBA në bazë të të dhënave të shënuara në sistemin informatik të integruar shëndetësor, si dhe të dhënat e dorëzuara nga Fondi dhe Inspektorati Shtetëror Shëndetësor dhe Sanitar, si dhe në bazë të anketave të realizuara.

(2) Vlerësimin nga paragrafi (1) i këtij neni, Ministria e Shëndetësisë e kryen si vlerësim tremujor në prill, korrik, tetor dhe dhjetor të vitit rrjedhës për tre muajt e fundit, për çka përpilon raport tremujor. Raportet tremujore Ministria e Shëndetësisë i publikon në ueb faqen e saj më së voni deri më 15 prill, respektivisht 15 korrik, respektivisht 15 tetor, respektivisht 15 dhjetor.

(3) Ministria e Shëndetësisë në bazë të raporteve tremujore nga paragrafi (2) i këtij neni përpilon raport vjetor, që e publikon më së voni deri më 15 janar në vitin rrjedhës, ministri i Shëndetësisë miraton aktvendim për dënim të kontraktuar nga neni 239-v i këtij ligji ose vendim për dënim në para nga neni 239-g i këtij ligji.

(4) Në bazë të raportit tremujor nga paragrafi (2) i këtij neni, Ministria e Shëndetësisë katër herë në vit përpilon rang listë të institucioneve më të suksesshme shëndetësore.

(5) Punëtorët shëndetësorë, bashkëpunëtorët shëndetësorë dhe dhënësit e tjerë të shërbimeve publike në shëndetësi, të punësuar në institucionin publik shëndetësor që gjendet tetë herë gjatë dy viteve në vendin e parë të rang listës të institucioneve më të suksesshme shëndetësore, marrin shpërblim në para në shumë prej 10% nga roga minimale në Republikën e Maqedonisë në pajtim me rregullat me të cilat përcaktohet roga minimale në Republikën e Maqedonisë, gjatë tre muajve të njëpasnjëshëm.

(6) Nëpunësit administrativë dhe personat ndihmës - teknikë të punësuar në institucionin publik shëndetësor që gjendet tetë herë gjatë dy viteve në vendin e parë në rang listën e institucioneve më të suksesshme shëndetësore të përpiluar në bazë të raporteve tremujore, do të shpërblehen me para në pajtim me rregullat për nëpunësit administrativë, si dhe rregullat për të punësuarit në sektorin publik dhe rregullat e përgjithshme për marrëdhëniet e punës.

(7) Mjetet e nevojshme për pagesën e shpërblimit në para nga paragrafi (5) i ketij neni sigurohen në Buxhetin e Republikës së Maqedonisë, që çka Qeveria e Republikës së Maqedonisë çdo vit miraton program të veçantë, me propozim të Ministrisë së Shëndetësisë.

Neni 239-gj

(1) Ministria e Shëndetësisë, në bashkëpunim me Agjencinë për Kualitet dhe Akreditim të Institucioneve Shëndetësore, organizon zbatimin e anketave anonime për kënaqjen e pacientëve dy herë në vit.

(2) Të dhënat nga anketat dorëzohen te Ministria e Shëndetësisë, që publikisht i vendos në ueb faqen e saj në afat prej tri ditëve nga dita e dorëzimit të tyre te Ministria dhe i dorëzon te mjetet për informim publik për shpalljen e tyre.

Neni 38

Pas nenit 248, shtohen dy tituj të rinj dhe dy nene të reja 248-a dhe 248-b si vijojnë:

"Komisioni Nacional për Diabetes Melitus

Neni 248-a

(1) Për shkak të zbatimit të trajtimit adekuat të pacientëve të sëmurë me diabetes melitus, ministri i Shëndetësisë formon komisionin nacional për diabetes melitus.

(2) Komisioni nacional për diabetes në veçanti:

- e përcjell implementimin e udhëzimeve profesionale për mjeksi të bazuar në argumente nga sfera e diabetes melitus për mënyrën e kryerjes së veprimtarisë shëndetësore që ka të bëjë me trajtimin dhe kontrollin e pacientëve të sëmurë nga diabetes melitus nga ana e doktorëve të mjekësisë, specialistë të mjeksisë interne që përshkruajnë terapitë me insulinë;

-në bazë të rekomandimeve nga udhëzimet profesionale për mjekësi të bazuar në argumente në sferën e diabetes melitus për mënyrën e kryerjes së kontrollit të veprimtarisë shëndetësore që ka të bëjë me trajtimin dhe kontrollin e diabetes melitus, miraton bartjen nga terapia me insulinë humane në terapi me analogë të insulinës dhe anasjelltas, si dhe bartjen nga terapia me njëri analog i insulinës në analogë tjerë të insulinës, dhe

- bën vlerësimin e terapisë insuline te pacientët e sëmurë me diabetes melitus në pajtim me dokumentacionin e tyre mjekësor dhe jep rekomandime për përdorimin e mëtejmë të terapisë së insulinës dhe trajtime tjera antidiabetike te pacientët e vlerësuar.

(3) Komisioni Nacional për diabet melitus është formuar për një mandat katër vjeçar dhe është i përbërë nga Kryetari dhe katër anëtarë të zgjedhur nga radhët e

doktorëve të medicinës specialistë të mjekësisë interne dhe doktorëve të medicinëd specialistëe mjekësorë në pediatri, të cilët janë doktorë të shkencave mjekësore në fushën e endokrinologjisë dhe diabetologjisë dhe të punësuar ose në pension në institucionin shëndetësor publik që kryen aktivitete shëndetësore në nivelin e kujdesit terciar Anëtarët e Komisionit Nacional për Diabetes Melitus kanë të drejtë për rizgjedhje.

(4) Për punën e Komisionit Nacional për Diabetes Melitus, anëtarëve të komisionit u paguhet një kompensim mujor në shumë prej 70% të rogës mesatare të punëtorit në Republikën e Maqedonisë, sipas të dhënave të Entit Shtetëror për Statistikë të publikuara për vitin e kaluar.

(5) Punët administrative-teknike për nevojat e Komisionit Nacional për Diabetes Melitus që i kryen sekretari që përcaktohet me vendim të formimit të saj, nga radhët e të punësuarve në Ministrinë e Shëndetësisë dhe i njëjti nuk është anëtar i Komisionit Nacional për Diabetes Melitus. Sekretarit i paguhet një kompensim mujor në shumë prej 30% të rogës mesatare të punëtorit në Republikën e Maqedonisë, sipas të dhënave të Entit Shtetëror për Statistikë të publikuara për vitin e kaluar.

(6) Kompensimet nga paragrafët (4) dhe (5) të këtij neni paguhen nëse Komisioni Nacional për Diabetes Melitus realizon së paku dy takime në muaj, ku janë të pranishëm të gjithë anëtarët dhe sekretari në pajtim me nenin 248-b paragrafin (1) i këtij ligji.

Neni 248-b

(1) Komisioni Nacional për Diabetes Melitus punon në takime pune që realizohen së paku dy herë në muaj. Takimet e punës realizohen nëse janë të pranishëm të gjithë anëtarët e Komisionit Nacional për Diabetes Melitus.

(2) Seancat e Komisionit Nacional për Diabetes Melitus i cakton kryetari i Komisionit, kurse seanca e Komisionit mund të caktohet me kërkesë të ministrit të Shëndetësisë.

(3) Të gjithë anëtarët e Komisionit Nacional për Diabetes Melitus janë të obliguar që të marrin pjesë me mendim të tyre në punën e Komisionit Nacional për Diabetes Melitus.

(4) Pas diskutimit të realizuar për çdo rast në veçanti Komisioni Nacional për Diabetes Melitus përpilon raport ku shënohen konstatimet e përbashkëta, konkluzionet dhe rekomandimet për trajtimin e mëtejmë, ku nënshkruhen të gjitha anëtarët e Komisionit Nacional për Diabetes Melitus dhe i cili paraqet pjesë përbërëse të dosjes mjekësore të pacientit.

(5) Në secilin takim mbahet evidnecë për praninë e anëtarëve të Komisionit Nacional për Diabet dhe procesverbal i punës. Për takimet e realizuara mbahet procesverbal me shkrim dhe/ose shënim video ose audio elektronik.

(6) Të gjithë anëtarët e Komisionit Nacional për Diabetes Melitus janë të obliguar që të ruajnë si sekret të punës informatat e takimeve."

Neni 39

Pas nenit 249 shtohet Kreu i X-a Shëndetësia elektronike dhe tetë tituj dhe tetë nene të reja 249-a, 249-b, 249-v, 249-g, 249-f, 249-gj, 249-e dhe 249-zh, si vijojnë:

"X-a SHËNDETËSIA ELEKTRONIKE

Drejtoria për shëndetësi elektronike

Neni 249-a

Drejtoria për Shëndetësi Elektronike është organ i administratës shtetërore në përbërje të Ministrisë së Shëndetësisë në cilësi të personit juridik që kryen punët profesionale me rëndësi për zhvillimin dhe avancimin e sistemit të integruar shëndetësor informatik, si dhe formimin e koncepteve për zhvillimin e politikës shëndetësore në bazë të analizave të marra nga të dhënat e sistemit nacional.

Vendosja organizative dhe nëpunësit shtetërorë me natyrë specifike të detyrave të punës dhe veçoritë e realizimit të detyrave dhe autorizimeve të veçanta

Neni 249-b

(1) Vendosja organizative e Drejtorisë së Shëndetësisë Elektronike (në tekstin e mëtejmë: Drejtoria) rregullohet me aktin për organizim të brendshëm të Ministrisë së Shëndetësisë.

(2) Titulli i vendeve të punës, detyrave të punës dhe numri i realizuesve në Drejtori rregullohen me aktin e sistematizimit të vendeve të punës.

(3) Nëpunësve shtetërorë që kryejnë punë nga sfera e teknologjisë informatike-komunikuese në funksion të sistemit të integruar shëndetësor, për shkak të natyrës specifike të detyrave të punës dhe veçantive të kryerjes së detyrave dhe autorizimeve të veçanta, roga bazë dhe shtesa e titullit ju rritet për 33%.

Kompetencat e Drejtorisë për Shëndetësi Elektronike

Neni 249-v

(1) Drejtoria është kompetente për përsosjen, optimizmin, realizimin, rregullimin, mirëmbajtjen, kontrollin, edukimin e kuadrit shëndetësor dhe analizën e të githa proceseve dhe funksionaliteteve në lidhje me sistemin e integruar shëndetësor, në veçanti për:

1. përsosjen e sistemit të integruar shëndetësor informatik me funksionalitetet e reja që nevojiten dhe që përdoren nga institucionet publike që bëjnë pjesë në rrjetin e institucioneve shëndetësore, Ministrisë së Shëndetësisë, Fondit për Sigurim Shëndetësor, Agjencisë për Barna ose subjekteve tjera nga sfera e shëndetësisë;
2. optimizimin dhe mirëmbajtjen e moduleve programore dhe funksionaliteteve që janë në kuadër të sistemit nacional;
3. vendosjen dhe mirëmbajtjen e regjistrit të institucioneve shëndetësore, regjistrit të punëtorëve shëndetësorë dhe bashkëpunëtorëve shëndetësorë, regjistrit të shërbimeve shëndetësore, regjistrit të pacientëve me diagnoza të sëmundjeve, regjistrit të sëmundjeve të rralla dhe pacientëve që vuajnë nga sëmundje të rralla, regjistrit të materialit shpenzues mjekësor dhe regjistra tjerë për nevojat e sistemit shëndetësor;
4. vendosjen dhe mirëmbajtjen e kartonit unik shëndetësor elektronik për të siguruarit shëndetësorë;
5. përpilimin dhe mirëmbajtjen e ueb servisit për integrimin dhe shkëmbimin e të dhënave me organet e administratës shtetërore, si dhe me zgjidhje softuerike që janë në përdorim në institucionet shëndetësore që bëjnë pjesë në rrjetin e institucioneve shëndetësore;
6. propozimin për definimin e detyrave të punës, autorizimeve dhe obligimeve të punëtorëve shëndetësorë dhe organeve udhëheqëse të institucioneve shëndetësore në aspekt të funksionaliteteve të sistemit të integruar shëndetësor dhe listave të intervenimeve të caktuara;
7. propozimin e ministrit të Shëndetësisë për koncepte të zhvillimit të politikës shëndetësore në bazë të analizave të marra nga të dhënat e vendosura në sistemin e integruar shëndetësor informatik;
8. propozimin e standardeve për kohëzgjatje më të shkurtë dhe më të gjatë të kontrollit specialistik - konsultues për çdo specialist në ambulantë;

9. propozimin e orarit të punës së të punësuarve në institucionet shëndetësore, si dhe plan i punës nëpërmjet përcaktimit të numrit optimal të kontrolleve të ambulancave për çdo mjek ose aparat mjekësor, numrin i ambulantes për specialist të caktuar, si dhe parametra tjerë për funksionimin e papenguar të sistemit të integruar informatik shëndetësor në drejtim të listave për caktimin e kontrolleve dhe intervenimeve;

10. kontrollin e standardeve dhe protokolleve të punës së institucionit shëndetësor në aspekt të zbatimit të funksionaliteteve të sistemit të integruar shëndetësor dhe listës elektronike të kontrolleve dhe intervenimeve të caktuara;

11. menaxhimin dhe avancimin e sistemit të integruar informatik shëndetësor;

12. përcaktimin dhe azhurnimin e tabelave të koduara me të cilat shkëmbehen të dhënat në bazën qendrore të sistemit shëndetësor me softuer mjekësor që përdoret në institucionet shëndetësore në Republikën e Maqedonisë;

13. optimizimin e sistemeve ekzistuese të evidencës elektronike në shëndetësi dhe integrimin e tyre në një sistem kolaborativ përfshirë të gjitha institucionet shëndetësore;

14. kryerjen e trajnimeve të punëtorëve shëndetësorë dhe bashkëpunëtorëve shëndetësorë në institucionet shëndetësore për përdorimin e sistemit të integruar shëndetësor dhe të gjitha funksionalitetet e tija.

15. certifikimin dhe miratimin për përdorimin dhe shitjen e zgjidhjeve softuerike që përdoren në institucionet shëndetësore në përbërje të rrjetit të institucioneve shëndetësore;

16. përpilimin e analizave dhe raporteve që do të përdoren nga Ministria e Shëndetësisë, Agjencia e Barnave, Qeveria e Republikës së Maqedonisë, Inspektorati Shtetëror Sanitar dhe Shëndetësor, Instituti për Shëndet Publik, Agjencia e Akreditimit të Institucioneve Shëndetësore, Fondi për Sigurim Shëndetësor dhe subjekte tjera nga sfera shëndetësore.

17. menaxhimin me qendrën komunikuese për përkrahje teknike të të gjithë përdoruesve të sistemit të integruar shëndetësor informatik, dhe

18. krijimin dhe mirëmbajtjen e bazës së të dhënave nga sistemi i integruar shëndetësor informatik.

(2) Standardet për certifikimin e zgjidhjeve softuerike nga paragrafi (1) pika 13 të këtij neni, përcaktohen nga ministri i Shëndetësisë.

(3) Pas miratimit të aktit nënligjor nga paragrafi (2) i këtij neni, Ministria e Shëndetësisë është e obliguar që menjëherë ta publikojnë në ueb faqen e Ministrisë dhe në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

(4) Mënyra e qasjes, distribuimit, publikimit, përdorimit, ruajtjes dhe mbrojtjes së të dhënave nga sistemi i integruar shëndetësor informatik përcaktohet nga ministri i Shëndetësisë.

(5) Për përdorimin dhe kontrollin e të dhënave nga sistemi i integruar shëndetësor informatik paguhet kompensim.

(6) Me përjashtim të paragrafit (5) të këtij neni, Fondi për Sigurim Shëndetësor i Maqedonisë nuk paguan kompensim për kontroll dhe përdorim të të dhënave nga sistemi i integruar shëndetësor informatik.

(7) Shuma e kompensimit për përdorimin dhe kontrollin e të dhënave nga sistemi i integruar shëndetësor informatik varet nga shpenzimet reale për përpilimin e tyre, lloji i të dhënave, përmbajtja e të dhënave forma e të dhënave (elektronike/me shkrim), sasia e të dhënave (numri i të dhënave të lëshuara) e tjerë.

(8) Në rast të vëllimit të rritur të kërkesave të parashtruara nga parashtrues i njëjtë për përdorimin e të dhënave, Drejtoria me parashtruesin e kërkesës mund të lidh marrëveshje me të cilën e rregullon mënyrën e pagesës.

(9) Shuma e kompensimit për përdorimin dhe kontrollin e të dhënave nga sistemi i integruar shëndetësor informatik përcaktohet me listë tarifore që e miraton ministri i Shëndetësisë.

(10) Pas miratimit të aktit nënligjor nga paragrafi (8) i ketij neni, Ministria e Shëndetësisë është e obliguar që menjëherë ta publikojnë në ueb faqen e Ministrisë dhe në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

(11) Drejtoria dhe Fondi për Sigurim Shëndetësor i Maqedonisë kryejnë shkëmbimin e të dhënave me të cilat disponojnë në kuadër të kompetencave të tyre, në mënyrë të përcaktuar nga Ministria e Shëndetësisë dhe Fondi për Sigurim Shëndetësor të Maqedonisë me rregulla për transfer, respektivisht për dërgimin dhe pranimin e të dhënave.

Financimi i veprimtarisë së Drejtorisë

Neni 249-g

(1) Mjetet për financimin e Drejtorisë sigurohen nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë.

(2) Drejtoria mund të realizojë të hyra personale, të hyra nga donacionet dhe nga burime tjera të përcaktuara me ligj.

Udhëheqja me Drejtorinë

Neni 249-d

(1) Me drejtorinë udhëheq drejtori.

(2) Drejtori i Drejtorisë emërohet dhe shkarkohet nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë me propozim të ministrit të Shëndetësisë, me mandat prej katër viteve. (3) Për emërimin e drejtorit të Drejtorisë publikohet shpallje publike në së paku tri gazeta ditore që publikohen në tërë territorin e Republikës së Maqedonisë nga të cilat një prej gazetave që publikohen në gjuhën që e flasin së paku 20% nga qytetarët që flasin gjuhë zyrtare të ndryshme nga gjuha maqedonase.

Neni 249-gj

(1) Për drejtor të Drejtorisë mund të emërohet personi i cili:

1. është shtetas i Republikës së Maqedonisë;

2. në momentin e emërimit me vendim të plotfuqishëm gjyqësor nuk i shqiptohet denim ose sanksion kundërvajtës, ndalim për kryerjen e funksionit, veprimtarisë ose detyrës;

3. të ketë të kryer arsimin e sipëror (VII/1) ose së paku 240 SETK nga shkencat matematikore-natyrore ose studime të informatikës;

4. të ketë së paku pesë vite përvojë pune në menaxhimin me sisteme më më shumë përdorues, prej të cilave tre vite në menaxhim me projekte nga sfera e shëndetësisë, dhe

5. të posedojë një prej certifikatave ndërkombëtare ose vërtetimeve për njohje aktive të gjuhës angleze jo më të vjetër se pesë vite:

- TOEFL IBT së paku 74 pikë.
- (IELTS) - 6 pikë
- (ILEC) (Cambridge English Legal) - së paku B2 nivelin First) - të kaluar,
- (BULATS) - së paku 60 pikë ose
- (APTIS) - të paktën nivelin (B2) dhe

6. të kalojë testin psikologjik dhe testin e integritetit.

(2) Drejtori i Drejtorisë është përgjegjës për punën e vet dhe për punën e Drejtorisë para Qeverisë së Republikës së Maqedonisë dhe ministrit të Shëndetësisë.

(3) Drejtori i Drejtorisë miraton programin vjetor për punë të Drejtorisë dhe e organizon zbatimin e tij.

(4) Drejtori për punën e vet dhe punën e Drejtorisë parashtron raport vjetor te ministri i Shëndetësisë për miratim, kurse sipas nevojës edhe te Qeveria e Republikës së Maqedonisë për informim.

(5) Raportin vjetor për punën e Drejtorisë, drejtori i dorëzon te Ministria e Shëndetësisë për miratim, më së voni deri më 31 mars në vitin rrjedhës për vitin e kaluar.

Neni 249-e

(1) Qeveria e shkarkon drejtorin e Drejtorisë:

- nëse nuk vepron sipas ligjit dhe akteve të përgjithshme të Drejtorisë,
- nëse me punën e tij të padrejtë dhe pandërgjegjshme shkakton dëm në Drejtori,
- nëse i anashkalon ose nuk i kryen obligimet e tij dhe për këtë arsye shkaktohen ose mund të shkaktohen çrregullime më të rënda në realizimin e veprimtarisë së Drejtorisë, dhe
- nëse punon në kundërshtim me ligjin.

(2) Drejtorit të Drejtorisë i pushon mandati në këto raste:

- me kërkesë personale,
- nëse shkaktohet ndonjë prej arsyeve, për të cilat sipas rregullave për marrëdhënie të punës, i pushon marrëdhënia e punës me fuqi të ligjit, dhe
- i pushon marrëveshja e punësimit ose marrëveshja për vazhdimin e punësimit, për shkak të moshës në pajtim me rregullat nga sfera e marrëdhënieve të punës.

Kryerja e punëve profesionale nga kompetenca e Drejtorisë

Neni 249-zh

(1) Për kryerje të punëve profesionale nga kompetenca e Drejtorisë, drejtori mund të formojë ekipe profesionale me pjesëmarrje të ekspertëve të jashtëm profesionalë dhe shkencorë.

(2) Përbërjen dhe numrin e anëtarëve të ekipeve profesionale i përcakton drejtori i Drejtorisë me aktvendim.

(3) Drejtori me autorizim me shkrim mund t'u bart disa kompetenca të veçanta nëpunësve udhëheqës në Drejtori.

(4) Punët profesionale, administrative-teknike, punët ndihmëse dhe të tjera i kryejnë të punësuarit në shërbimet profesionale të Drejtorisë."

Neni 40

Pas nenit 304-b shtohen dy tituj të rinj dhe dy nene të reja 304-v dhe 304-g, si vijojnë:

Vendosja e të dhënave të pasakta për numrin, llojin dhe vëllimin e shërbimeve shëndetësore në sistemin informatik shëndetësor integrues

Neni 304-v

Ai i cili do të vendosë në sistemin informatik shëndetësor integrues të dhëna të pasakta për numrin, llojin dhe vëllimin e shërbimeve shëndetësore, do të vendosë të dhëna për shërbimet shëndetësore që nuk janë kryer apo nuk do të vendosë të dhëna për shërbimet shëndetësore që janë kryer, në mënyrë penale do të përgjigjet dhe do të dënohet me dënim me para apo dënim me burg deri në një vit."

Sulmi ndaj punëtorit shëndetësor dhe bashkëpunëtorit shëndetësor gjatë ushtrimit të veprimtarisë shëndetësore

Neni 304-g

(1) Ai i cili do të sulmojë apo seriozisht kërcënohet se do të sulmojë punëtor shëndetësor dhe bashkëpunëtor shëndetësor gjatë ushtrimit të veprimtarisë shëndetësore si veprimtari zyrtare dhe dhënie të shërbimeve shëndetësore, do të dënohet me dënim me para apo me burg deri më tre vjet.

(2) Nëse gjatë kryerjes së veprës nga paragrafi (1) i këtij neni, kryerësi me përdorimin e armës apo veglës tjetër të rrezikshme e maltreton apo e lëndon punëtorin shëndetësor dhe/apo bashkëpunëtorin shëndetësor apo e lëndon në trup, do të dënohet me burg prej gjashtë muajsh deri në pesë vjet.

(3) Nëse gjatë kryerjes së veprës nga paragrafi (1) i këtij neni, punëtorit shëndetësor dhe/apo bashkëpunëtorit shëndetësor i shkaktohet lëndim i rëndë në trup, kryerësi do të dënohet me burg prej një deri në dhjetë vjet.

(4) Nëse kryerësi i veprës nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni është shkaktuar me veprim pa ligj apo veprim të ashpër të punëtorit shëndetësor dhe/apo bashkëpunëtorit shëndetësor, mund të lirohet nga dënimi.

Neni 41

Pas nenit 313 shtohet nen i ri 313-a, si vijon:

"Neni 313-a

(1) Gjobë në shumë prej 3 000 deri më 5 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit juridik nëse:

1) nuk i mundëson punëtorit shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtorit shëndetësor të punësuar në institucionin shëndetësor në rrjetin e punës, të punojë në bazë të fletudhëtimit të Ministrisë së Shëndetësisë më së shumti tri ditë pune gjatë një muaji, përkatësisht më së shumti pesë ditë pune gjatë një muaji me pëlqim me shkrim nga punëtori shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtori shëndetësor, në institucionin tjetër shëndetësor në rrjetin e institucioneve shëndetësore, në të cilën ka nevojë për kryerjen e detyrave të punës nga punëtori shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtori shëndetësor në pajtim me nenin 28 paragrafët (4) dhe (5) të këtij ligji, kurse institucioni shëndetësor në rrjetin e institucioneve shëndetësore në të cilin është dërguar në punë me fletudhëtim, për periudhën për të cilën është dërguar punëtori shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtori shëndetësor nuk i paguan në pajtim me nenin 28 paragrafi (6) të këtij ligji shpenzime të udhëtimit dhe shpenzime ditore në pajtim me ligjin dhe marrëveshjen kolektive;

2) drejtori mjekësor i institucionit shëndetësor në rrjetin në nivel sekondar dhe terciar të mbrojtjes shëndetësore nuk cakton kalendar të aktiviteteve prej përpara, më herët deri në ditën e dhjetë në muajin rrjedhës për muajin e ardhshëm për secilin punëtor shëndetësor që jep shërbime konsultative specializuese në institucionin shëndetësor dhe nuk cakton kalendar të terminëve të lira për shfrytëzimin e pajisjes mjekësore me të cilën institucioni shëndetësor jep shërbime konsultative specializuese në pajtim me nenin 39-a paragrafi (2) të këtij ligji;

3) punëtori shëndetësor i cili jep shërbime në institucionet shëndetësore në rrjetin në nivel sekondar dhe terciar të mbrojtjes shëndetësore nuk cakton kalendar të aktiviteteve prej përpara, më herët deri në ditën e pestë në muajin rrjedhës për muajin e ardhshëm dhe nuk e dorëzon te drejtori i institucionit shëndetësor në pajtim me nenin 39-a paragrafi (4) të këtij ligji;

4) punëtori shëndetësor i cili jep shërbime konsultative specializuese në institucionet shëndetësore në rrjet në nivel sekondar dhe terciar të mbrojtjes shëndetësore nuk i dërgon pacientët që ai i ka kontrolluar, përkatësisht te të cilët ka kryer ndërhyrje në nivel sekondar dhe terciar të mbrojtjes shëndetësore për shërbimet konsultative specializuese shtesë nëpërmjet listës elektronike të kontrolleve dhe ndërhyrjeve të caktuara për shkak të diagnostikës dhe mjekimit të sëmundjeve dhe lëndimeve dhe rehabilitimit dhe nuk lëshon udhëzim interspecializues, udhëzim supspecialist specialist, udhëzim për radiodiagnostikë dhe udhëzim për shërbime laboratorike në pajtim me nenin 39-a paragrafi (5) të këtij ligji;

5) punëtori shëndetësor i cili jep shërbime konsultative specializuese në institucionet shëndetësore në rrjetin në nivel sekondar dhe terciar të mbrojtjes shëndetësore nuk i dërgon pacientët që ai i ka kontrolluar, përkatësisht te të cilët ka kryer ndërhyrje për shërbimin e kontrollit konsultativ specializues nëpërmjet listës elektronike të kontrolleve dhe ndërhyrjeve të caktuara dhe nuk lëshon udhëzim kontrolli në pajtim me nenin 39-a paragrafi (6) të këtij ligji;

6) punëtori shëndetësor i cili jep shërbime konsultative specializuese në institucionet shëndetësore në rrjetin në nivel sekondar dhe terciar të mbrojtjes shëndetësore nuk i dërgon pacientët që ai i ka kontrolluar, përkatësisht te të cilët ka kryer ndërhyrje në nivel sekondar dhe terciar të mbrojtjes shëndetësore për mjekim në spital në institucion në të cilën punon apo për kryerjen e ndërhyrjes kirurgjike që ai e kryen dhe nuk lëshon udhëzim dhe/apo udhëzim për ndërhyrjet kirurgjike në pajtim me nenin 39-a paragrafi (7) të këtij ligji;

7) punëtori shëndetësor i cili kryen ndërhyrje kirurgjike në institucionet shëndetësore në rrjetin në nivel sekondar dhe terciar të mbrojtjes shëndetësore në kalendarin e aktiviteteve nuk cakton terminë për kryerje të ndërhyrjeve kirurgjike elektive në pajtim me nenin 39-a paragrafi (9) të këtij ligji;

8) lista me rendin e pacientëve ndaj të cilëve duhet të kryhet ndërhyrja kirurgjike (programi operativ) nuk është hartuar në pajtim me nenin 39-a paragrafin (10) të këtij ligji në bazë të terminëve për kryerje të ndërhyrjeve kirurgjike elektive nga neni 39-a paragrafi (9) të këtij ligji dhe udhëzimet e lëshuara për operacione nga neni 39-a paragrafi (7) të këtij ligji;

9) në listat elektronike të kontrolleve dhe ndërhyrjeve të caktuara nuk është vendosur lista me radhitjen e pacientëve te të cilët duhet të kryhet ndërhyrja kirurgjike (programi operativ) në pajtim me nenin 39-a paragrafi (10) të këtij ligji;

10) programin operativ nuk e miraton, përkatësisht nuk e ka miratuar kolegjiumi profesional i institucionit shëndetësor në të cilën kryhet ndërhyrja kirurgjike në javën rrjedhës për javën e ardhshme në pajtim me nenin 39-a paragrafi (10) të këtij ligji;

11) secili ndryshim i programit operativ nuk vendoset, përkatësisht nuk është vendosur në listën elektronike të kontrolleve dhe ndërhyrjeve të caktuara me theksimin e shkaqeve për arsye të të clave është bërë ndryshimi edhe për të njëjtën në pajtim me nenin 39-a paragrafi (10) të këtij ligji;

12) institucioni shëndetësor nuk i ka njoftuar, përkatësisht nuk i njofton pacientët menjëherë, e më së voni në afat prej 24 orësh nga bërja e ndryshimit të programit operativ në pajtim me nenin 39-a paragrafi (10) të këtij ligji;

13) punëtori shëndetësor i cili jep shërbime konsultative specializuese nuk do ta kryejë kontrollin në terminin e caktuar nëpërmjet listës elektronike të kontrolleve dhe ndërhyrjeve të caktuara në pajtim me nenin 39-b paragrafi (1) të këtij ligji apo e fillon kryerjen e kontrollit, përkatësisht ndërhyrjes me vonesën për çka nuk ekzistojnë shkaqe objektive dhe të arsyeshme në pajtim me nenin 39-b paragrafi (3) të këtij ligji;

14) punëtori shëndetësor i cili jep shërbime konsultative specializuese, i cili në mënyrë të pabazë dhe të paarsyetuar ka dërguar pacientë në nivelin sekondar dhe terciar të mbrojtjes shëndetësore për shfrytëzim të pajisjes mjekësore në rastet nga neni 39-j paragrafi (3) të këtij ligji (i dërgon pacientët për shërbime konsultative specializuese me shfrytëzim të pajisjes mjekësore në kundërshtim me udhëzimet profesionale për mjekësi të bazuar në prova nga neni 27 paragrafi (1) të këtij ligji dhe protokollet nga neni 27 paragrafi (4) të këtij ligji dhe i dërgon pacientët në procedurat diagnostike për diagnostikë radiologjike me tomograf kompjuterik dhe rezonancë magnetike në pajtim me udhëzimet profesionale për mjekësi të bazuar në prova nga neni 27 paragrafi (1) të këtij ligji dhe protokollet nga neni 27 paragrafi (4) të këtij ligji, por në 20% të numrit të përgjithshëm të dërgimeve për shfrytëzim të pajisjes mjekësore gjatë vitit paraprak me shqyrtimet e zbatuara përcaktohet se nuk ka konstatim për sëmundjen dhe/apo për lëndimin, përveç nëse pacienti dërgohet në procedurat diagnostike për diagnostikë radiologjike me tomograf kompjuterik dhe rezonancë magnetike për shkak të dëshmimit se nuk ka konstatim për sëmundje dhe/apo lëndim në pajtim me udhëzimet profesionale për mjekësi të bazuar në prova), nuk do të vizitojë trajnim në kohëzgjatje prej 20 orësh për udhëzimet profesionale për mjekësi të bazuar në prova nga neni 27 paragrafi (1) të këtij ligji dhe protokollet nga neni 27 paragrafi (4) të këtij ligji dhe trajnimi për njohje me karakteristikat e pajisjes mjekësore, për shfrytëzimin e sajdie për pasojat e dëmshme nga shfrytëzimi i pathemeluar dhe tejmase i pajisjes mjekësore në pajtim me nenin 39-j paragrafi (5) të këtij ligji;

15) personat që e mbajnë, publikojnë dhe azhurnojnë listën elektronike të kontrolleve dhe ndërhyrjeve të caktuara nuk do ta fusin të dhënën se pajisja e caktuar mjekësore është në gjendje të parregullt menjëherë pas shkaktimit të parregullsisë në pajtim me nenin 92-v paragrafin (7) të këtij ligji;

16) nuk vendos evidencë të rregullt në të gjitha materialet mjekësore të shpenzuara kryesore dhe ndihmëse për pacient, për udhëzim dhe për punëtor shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtor shëndetësor dhe evidencë të detyrueshme të tepricave të materialeve mjekësore në depon kryesore dhe në të gjitha depot ndihmëse të barnave në pajtim me nenin 92-g paragrafi (4) të këtij ligji;

17) institucioni i arsimit të lartë dhe institucioni shëndetësor nuk do t'i radhisin dhe shfrytëzojnë mjetet që i marrin për zbatim të specializimit, përkatësisht subspecializimit në mënyrën dhe në lartësinë në pajtim me nenin 140 paragrafët (4), (5), (6), (7), (8) dhe (9) të këtij ligji;

18) institucioni i arsimit të lartë në të cilin zbatohet specializimi, përkatësisht subspecializimi dhe institucioni shëndetësor publik i punëtorëve shëndetësorë, përkatësisht bashkëpunëtorëve shëndetësorë të regjistruar në specializim, përkatësisht subspecializim në pajtim me nenin 150 të këtij ligji u llogaritet dhe/apo arkëtohet kompensimi për institucionin shëndetësor publik për shpenzimet e materialeve që dalin nga specializimi, përkatësisht subspecializimi dhe për përparim dhe zhvillim të shërbimeve shëndetësore në institucionin shëndetësor publik, në kundërshtim me nenin 140 paragrafi (9) të këtij ligji;

19) në librezën e specializimit nuk janë vendosur të dhënat nga neni 144-a paragrafi (4) të këtij ligji dhe në librin e evidencës për procedurat dhe ndërhyrjet e zbatuara nuk janë vendosur të dhënat nga neni 144-a paragrafi (5) të këtij ligji;

20) libreza e specializimit nga neni 144-a paragrafi (4) të këtij ligji dhe libri i evidencës për procedurat dhe ndërhyrjet e zbatuara nga neni 144-a paragrafi (5) të këtij ligji nuk janë plotësuar në mënyrë të drejtë dhe të plotë, në këto janë vendosur të dhëna të pasakta, të gabuara dhe të paplota, si dhe plani dhe programi i përvojës së specializimit nuk janë zbatuar në përgjithësi apo nuk janë zbatuar në tërësi, përkatësisht procedurat dhe ndërhyrjet e zbatuara gjatë kohës së përvojës të specializimeve të vendosura në librin e evidencës për procedurat dhe ndërhyrjet e zbatuara në tërësi nuk i përgjigjen përmbajtjes së përvojës të përcaktuar në programet për specializimet e punëtorëve shëndetësorë dhe bashkëpunëtorëve shëndetësorë me arsim të lartë në pajtim me nenin 144-a paragrafi (6) të këtij ligji;

21) specializanti, për shkak të nxënies së njohurive profesionale praktike dhe dijeve shkencore nuk kalon tetë orë në ditë në institucionin shëndetësor në të cilin sipas programit për specializim zbatohet pjesa e përgjithshme, përkatësisht pjesa speciale e përvojës së specializimit në pajtim me nenin 144-v paragrafët (1) dhe (4) të këtij ligji, përkatësisht specializanti nuk kalon kohë për përsosje profesionale gjatë kohës së kujdestarisë me të cilën sigurohet veprimtaria shëndetësore e pandërprerë 24-orëshe në institucionin shëndetësor publik në të cilën zbatohet rendi i përgjithshëm, përkatësisht rendi special, një herë gjatë secilës javë, përkatësisht katër herë gjatë secilit muaj në pajtim me nenin 144-v paragrafët (2) dhe (5) të këtij ligji, kurse institucioni shëndetësor nuk i mundëson ta realizojë të drejtën e pushimit 24-orësh gjatë ditës së ardhshme pas ditës së kujdestarisë në pajtim me nenin 144-v paragrafët (3) dhe (6) të këtij ligji;

22) specializanti nuk do ta evidentojë prezencën e tij nëpërmjet sistemit të evidencës në orarin e punës në institucionin shëndetësor në të cilën zbatohet rendi, në pajtim me nenin 144-v paragrafi (11) të këtij ligji;

23) institucioni i arsimit të lartë në të cilën zbatohet specializimi nuk siguron së paku një lokal për dhënie të provimit, të pajisur posaçërisht për dhënie të provimit profesional me pajisjen materiale-teknike dhe informatike, lidhje të internetit dhe pajisje për incizim të dhënies së provimit në pajtim me nenin 144-j paragrafi (2) të këtij ligji;

24) specializanti nuk do t'i plotësojë obligimet nga neni 144-g paragrafët (1) dhe (3) të këtij ligji për pjesëmarrje në mbledhjen ditore dhe të mëngjesit, neni 144-d paragrafi (1) të këtij ligji për trajnimet e detyrueshme, neni 144-gj paragrafët (1) dhe (3) të këtij ligji për mësimin e gjuhëve të huaja, neni 144-zh paragrafi (2) të këtij ligji për obligimet e specializantit gjatë kohëzgjatjes së plotë të specializimit, neni 144-z paragrafët (1), (2) dhe (5) të këtij ligji për obligimet e specializantit gjatë vitit të parë dhe të dytë, neni 144-k paragrafët (1), (2), (5), (7), (8), (13) dhe (14) të këtij ligji për trajnimin praktik në spitalin e përgjithshëm apo spitalin e specializuar, në shërbim për ndihmën mjekësore urgjente apo në dhomën shëndetësore, mbajtjen e vizitës ditore dhe prezencën gjatë kryerjes së obduksionit dhe nga neni 144-lj paragrafët (1), (4), (5) dhe (6) të këtij ligji për specializim të degëve kirurgjike dhe interniste;

25) institucioni i arsimit të lartë në të cilin zbatohet specializimi nuk mundëson mësimin e gjuhës angleze nga specializanti në bashkëpunim me institucionet e arsimit të lartë nga sfera e shkencave filologjike apo në bashkëpunim me institucionet tjera nga sfera e arsimit, në të cilat mësimin do ta zbatojnë personat me së paku përvojë dhjetëvjeçare në profesion, si dhe nuk lidh marrëveshje për testim të specializuesve me testatorin evropian zyrtar, anëtarësinë e shoqatës ALTE të testatorëve evropianë, kurse Ministria e Shëndetësisë nuk organizon mësimin e gjuhëve të huaja që në pajtim me nenin 144-gj paragrafin (1) të këtij ligji mësohen si gjuhë e dytë e huaj, në pajtim me nenin 144-gj paragrafin (8) të këtij ligji;

26) institucioni i arsimit të lartë në të cilën zbatohet specializimi për specializantit nga të gjitha degët e specializimit nuk organizon dhe zbaton mësim nga së paku gjithsej 250 orë të mësimit teorik nga dega përkatëse e specializimit, nga të cilat më së shumti 15% të numrit të përgjithshëm të orëve nga mësimi i paraparë teorik është mësimi nga sfera e punës hulumtuese shkencore, miratimi i vendimit klinik, shkathtësitë komunikuese, shëndetësia publike, aftësia e nxënies dhe bartjes së njohurive, etika dhe rregullat dhe promovimi i shëndetit gjatë kohëzgjatjes së plotë të specializimit, në pajtim me nenin 144-zh paragrafët (2) dhe (3) të këtij ligji;

27) institucioni i autorizuar shëndetësor në të cilin zbatohet pjesa speciale e përvojës së specializimit të specializantit te Ministria e Shëndetësisë nuk dorëzon propozim të radhitjes së specializuesve të vjetër në spitalet e përgjithshme dhe spitalet e specializuara në pajtim me nenin 144-k paragrafin (3) të këtij ligji;

28) institucioni shëndetësor që e ka dërguar në specializim nuk ia ka kompensuar shpenzimet e rrugës në lartësinë e biletës së autobusit apo biletës së trenit specializantit të vjetër për periudhën e kaluar në spitalin e përgjithshëm apo spitalin e specializuar, në pajtim me nenin 144-k paragrafin (4) të këtij ligji;

29) institucioni i arsimit të lartë në të cilin zbatohet specializimi te Ministria e Shëndetësisë nuk dorëzon propozim të orarit kohor të rendeve gjatë vitit të fundit të specializimit kur specializanti i vjetër detyrimisht zbaton rende në shërbim për ndihmën mjekësore urgjente, në spital apo në dhomën shëndetësore me seli në komunën ku ka seli institucioni shëndetësor publik që e ka dërguar punëtorin shëndetësor apo bashkëpunëtorin shëndetësor në specializim dhe në qendrën urgjente apo spitalin klinik, në pajtim me nenin 144-l paragrafi (15) të këtij ligji;

30) institucioni shëndetësor publik nuk e miraton në pajtim me nenin 150-a paragrafin (2) të këtij ligji kërkesën e punëtorëve shëndetësorë dhe bashkëpunëtorëve shëndetësorë të punësuar në institucionin shëndetësor publik dhe të regjistruar në specializim, përkatësisht subspecializim në pajtim me nenin 150 të këtij ligji, për vazhdim të specializimit, përkatësisht subspecializimit në barrë të institucionit shëndetësor publik në të cilin janë të punësuar, me miratim të aktvendimit kur plotësohen kushtet nga neni 150-a paragrafi (1) të këtij ligji;

31) institucioni shëndetësor publik i cili e miraton kërkesën nga neni 150-a paragrafi (1) të këtij ligji, nuk vazhdon t'i kompensojë shpenzimet për zbatim të specializimit, përkatësisht subspecializimit në pajtim me nenin 150-a paragrafin (3) të këtij ligji;

32) institucioni shëndetësor publik i cili ushtron veprimtari konsultative specializuese dhe të spitalit, në të cilën janë të punësuar punëtorët shëndetësorë, përkatësisht bashkëpunëtorët shëndetësorë të regjistruar në specializim, përkatësisht subspecializim në pajtim me nenin 150 të këtij ligji, nuk vazhdon t'i kompensojë shpenzimet e tyre për specializim, përkatësisht subspecializim nga dita e lidhjes së marrëveshjes për punë, kur plotësohen kushtet nga neni 150-b paragrafi (1) të këtij ligji;

33) nuk e ndërpret marrëveshjen për punësim të punëtorëve shëndetësorë, përkatësisht bashkëpunëtorëve shëndetësorë të regjistruar në specializim, përkatësisht në subspecializim në pajtim me nenin 150 të këtij ligji, që janë punësuar në institucionin shëndetësor publik që ushtron

veprimtari konsultative specializuese dhe të spitalit në pajtim me nenin 150-b paragrafin (2) të këtij ligji, sepse punëtori shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtori shëndetësor nuk lidh marrëveshje për specializim, përkatësisht subspecializim me institucionin shëndetësor publik në të cilin është i punësuar;

34) punëtori shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtori shëndetësor nuk mban në vend të dukshëm shenjën në formë të kartelës që përmban fotografinë e punëtorit shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtorit shëndetësor, emrin e tij personal, vendin e punës dhe institucionin shëndetësor në të cilin punon gjatë orarit të punës në vendin e punës në pajtim me nenin 169 paragrafin (1) të këtij ligji;

35) ndërhyrjet kirurgjike në institucionet shëndetësore kryhen në kundërshtim me protokollin për higjienë të sigurt që përfshijnë kryerjen e kontrolleve të veprimeve të marra në pajtim me listën operative për kontroll për higjienë të sigurt para, gjatë dhe pas kryerjes së ndërhyrjes kirurgjike, për shkak të zvogëlimit të mundësisë për gabim gjatë kryerjes së ndërhyrjes kirurgjike (neni 226-x paragrafi (1) të këtij ligji);

36) trajtimi shëndetësor i pacientëve të sëmurë nga sëmundjet malinje që përfshin diagnostifikimin dhe mjekimin e sëmundjeve malinje kryhet në kundërshtim me udhëzimin klinik që veçanërisht përcaktohet marrja e statusit prioritar të pacientëve të sëmurë nga sëmundjet malinje në dhënien e shërbimeve shëndetësore, koha më e gjatë e caktimit se koha e kryerjes së kontrolleve dhe ndërhyrjeve dhe kontrollet dhe ndërhyrjet e detyrueshme të pacientëve të sëmurë nga sëmundjet malinje (neni 226-i paragrafi (1) të këtij ligji);

(2) Gjobë në shumë prej 1.500 deri më 3.000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet edhe personit përgjegjës në personin juridik për kundërvajtje nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Gjobë në shumë prej 3.000 deri më 6.000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit përgjegjës në personin juridik nëse përsëritet kundërvajtja nga paragrafi (1) i këtij neni.

(4) Gjobë në shumë prej 500 deri në 1.000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit përgjegjës në personin juridik, nëse:

1) nuk zbaton procedurë për përcaktim të përgjegjësisë disiplinore në pajtim me nenin 28 paragrafin (7) të këtij ligji për punëtorin shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtorin shëndetësor nga neni 28 paragrafët (4) dhe (5) të këtij ligji në afat prej pesë ditësh nga dita kur punëtori shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtori shëndetësor nga neni 28 paragrafët (4) dhe (5) të këtij ligji ka lëshuar të lajmërohet në punë, përkatësisht nuk i ka kryer obligimet e punës në institucionin tjetër shëndetësor në bazë të fletudhëtimit të Ministrisë së Shëndetësisë;

2) nuk siguron që secili pacient të informohet për të drejtën e tij nga neni 39-a paragrafi (15) të këtij ligji me njoftim me shkrim që theksohet në pjesën e hyrjes të institucionit shëndetësor, në vend lehtë të dukshëm dhe të qasshëm (neni 39-a paragrafi (12));

3) nuk organizon botimin në formën me shkrim në numër të mjaftueshëm të ekzemplarëve të njoftimit se nuk është kryer kontrolli, përkatësisht ndërhyrja në terminin e caktuar nëpërmjet listës elektronike të kontrolleve dhe ndërhyrjeve të caktuara apo se kryerja e kontrollit, përkatësisht ndërhyrjes ka filluar me vonesë që nuk është në pajtim me nenin 39-b paragrafët (2) dhe (3) të këtij ligji, që vendoset në pjesën e hyrjes në institucionin shëndetësor, në vendin lehtë të dukshëm dhe të qasshëm në pajtim me nenin 39-b paragrafi (6) të këtij ligji;

4) nuk thekson në vend të dukshëm njoftimin me shkrim dhe/apo nuk cakton person të punësuar në institucionin shëndetësor publik në pajtim me nenin 39-b paragrafët (16) dhe (17) të këtij ligji, përkatësisht nuk jep njoftim nëpërmjet sistemit informatik shëndetësor integrues në pajtim me nenin 39-b paragrafin (16) të këtij ligji;

5) nuk zbaton procedurë për përcaktim të përgjegjësisë disiplinore kundër punëtorit shëndetësor i cili jep shërbime konsultative specializuese sepse nuk ndjek trajnim në pajtim me nenin 39-j paragrafi (5) të këtij ligji (neni 39-j paragrafi (7));

6) nuk dorëzon njoftim me shkrim te Ministria e Shëndetësisë për çdo parregullsi të pajisjes mjekësore në afat jo më të gjatë se 24 orë nga ora kur është bërë parregullsia në pajtim me nenin 92-v paragrafi (5) të këtij ligji dhe nuk siguron në listën elektronike të kontrolleve dhe ndërhyrjeve të caktuara të vendoset e dhëna se pajisja e caktuar mjekësore është në gjendje të parregullt menjëherë pas shkaktimit të parregullsisë në pajtim me nenin 92-v paragrafin (6) të këtij ligji;

7) nuk zbaton procedurë disiplinore kundër personave të cilët e mbajnë, publikojnë dhe azhurnojnë listën elektronike të kontrolleve dhe ndërhyrjeve të caktuara, e të cilët nuk e kanë vendosur të dhënën se pajisja e caktuar mjekësore është në gjendje të parregullt menjëherë pas shkaktimit të parregullsisë në pajtim me nenin 92-v paragrafin (7) të këtij ligji (neni 186 paragrafi (1) pika 27) të këtij ligji);

8) nuk i vendos në evidencën e detyrueshme të tepricave të materialeve mjekësore në depon kryesore dhe në të gjitha depot ndihmëse të barnave, e me qëllim të kontrollit të saktë në tepricat e barnave me afat të kohëzgjatjes, prishjes së barnave me afat të kaluar të kohëzgjatjes, sigurimit me kohë të tepricave të reja dhe mbrojtjes së pacientëve nga aplikimi i barnave joadekuate, veçanërisht të dhënave për kodin EAH (EAN-European Article Number) të ilaçit, datën e prodhimit të ilaçit dhe afatin e kohëzgjatjes së ilaçit, në pajtim me nenin 92-g paragrafi (5) të këtij ligji;

9) nuk siguron dhe nuk organizon në sistemin për kontabilitet financiar të përcaktohen dhe të vendosen dhe regjistrohen në urdhëresën financiare të të gjitha dokumenteve materiale, e veçanërisht në aparatin e pranimit nga furnizuesit dhe bartësit nga depoja kryesore, aparatet interne të pranimit në bazë të bartjes dhe listave të materialeve mjekësore të shpenzuara për pacientë dhe për punëtorë shëndetësorë dhe bashkëpunëtorë shëndetësorë nga depot ndihmëse, nivelizimet, kthimet, faturat e hyrjes dhe të daljes dhe ekstraktet nga llogaria buxhetore dhe nga llogaria personale në pajtim me nenin 92-g paragrafi (7) të këtij ligji;

10) nuk vepron sipas urdhrave, udhëzimeve, planeve dhe programeve të miratuara nga ministri i Shëndetësisë me të cilat urdhërohet apo ndalohet veprimi në situatë të caktuar që ka rëndësi të përgjithshme për realizimin e ligjeve dhe rregullave nënligjore, përcaktohet mënyra e veprimit në realizimin e dispozitave të caktuara të ligjeve dhe rregullave nënligjore, përkatësisht përcaktohen dhe përpunohen çështje të caktuara për realizimin e ligjeve dhe rregullave nënligjore për të cilat nevojitet përcaktimi i afateve dhe dinamika e kryerjes së tyre në pajtim me nenin 104 paragrafin (6) të këtij ligji;

11) institucioni shëndetësor publik që dërgon punëtorë shëndetësorë dhe bashkëpunëtorë shëndetësorë në specializim dhe subspecializim nuk lidh marrëveshje me institucionin e arsimit të lartë në të cilën zbatohet specializimi dhe subspecializimi, përkatësisht institucioni i arsimit të lartë në të cilën zbatohet specializimi dhe subspecializimi nuk lidh marrëveshje me institucionet

shëndetësore publike që dërgojnë punëtorë shëndetësorë dhe bashkëpunëtorë shëndetësorë në specializim dhe subspecializim në pajtim me nenin 140 paragrafin (4) të këtij ligji, në afat prej një muaji nga dita kur miratohet plani dhe programi për specializimet, përkatësisht subspecializimet, e para se të arkëtohen mjetet nga kompensimi;

12) institucioni i arsimit të lartë nuk lidh marrëveshje me institucionet shëndetësore publike ku zotërohen dhe plotësohen shkathtësi të caktuara nga plani dhe programi për specializimet, përkatësisht subspecializimet me të cilën parashihet ndarja dhe arkëtimi i 50% të mjeteve për kompensim për secilin specializues veçmas, përkatësisht subspecializues për zbatim të specializimit të tij, përkatësisht subspecializimit në pajtim me nenin 140 paragrafi (5) të këtij ligji në afat prej dy muajsh nga dita kur miratohet plani dhe programi për specializimet, përkatësisht subspecializimet, e para se të arkëtohen mjetet nga kompensimi nga neni 140 paragrafi (2) të këtij ligji në pajtim me nenin 140 paragrafi (5) të këtij ligji (neni 140 paragrafi (6) të këtij ligji);

13) institucioni i arsimit të lartë në të cilin zbatohet specializimi dhe subspecializimi nuk lidh marrëveshje me mentorin për pagesë të kompensimit në lartësi prej 90% të mjeteve që institucioni i arsimit të lartë i merr për secilin specializues veçmas, përkatësisht subspecializues që ai mentor e mban, në pajtim me nenin 140 paragrafin (7) të këtij ligji;

14) institucioni shëndetësor publik ku zotërohen dhe plotësohen shkathtësitë e caktuara nga plani dhe programi për specializim, përkatësisht subspecializim nuk lidh marrëveshje me edukuesin për pagesë të kompensimit në lartësi prej 60% të mjeteve që institucioni shëndetësor publik i merr për secilin specializues veçmas, përkatësisht subspecializues që ai edukues e mban, në pajtim me nenin 140 paragrafin (8) të këtij ligji;

15) drejtori i institucionit shëndetësor në të cilin zbatohet rendi nuk merr masa përkatëse në pajtim me nenin 144-k paragrafin (9) të këtij ligji në rastin kur specializanti i vjetër i dorëzon atij njoftim se pacienti i caktuar nuk mjekohet në pajtim me udhëzimet për mjekësi të bazuar në prova;

16) drejtori i institucionit shëndetësor në të cilin zbatohet rendi nuk cakton dhe publikisht nuk e publikon radhitjen kohore të vizitave ditore për secilin specializues të vjetër veçmas në pajtim me nenin 144-k paragrafin (10) të këtij ligji;

17) nuk organizon dhe nuk sigurin që punëtori shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtori shëndetësor gjatë orarit të punës në vendin e punës të mbajë në vend të dukshëm shenjën në formë të kartelës që përmban fotografinë e punëtorit shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtorit shëndetësor, emrin e tij personal, vendin e punës dhe institucionin shëndetësor në të cilin punon në pajtim me nenin 169 paragrafin (2) të këtij ligji;

18) nuk ngrit procedurë disiplinore kundër punëtorit shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtorit shëndetësor i cili nuk e mban shenjën në formë të kartelës që përmban fotografinë e punëtorit shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtorit shëndetësor, emrin e tij personal, vendin e punës dhe institucionin shëndetësor në të cilin punon, në afat prej shtatë ditësh nga dita e të kuptuarit të shkakut për ngritje të procedurës disiplinore, në pajtim me nenin 169 paragrafi (2) të këtij ligji;

19) nuk i përgjigjet parashtruesit të parashtresës nga neni 193-a paragrafit (1) të këtij ligji për bazën e parashtresës në afat prej 15 ditësh nga pranimi i parashtresës në pajtim me nenin 193-a paragrafin (6) të këtij ligji;

20) nuk formon komision për mbajtje të procedurës disiplinore për deliktin disiplinor, nuk e njofton parashtruesin e parashtresës nga neni 193-a paragrafi (1) të këtij ligji se është formuar komisioni në afat prej tri ditësh nga dita e formimit të komisionit dhe/apo në afat prej 15 ditësh nga dita e fillimit të procedurës nuk miraton aktvendim për shqiptim të masës disiplinore për deliktin disiplinor, përkatësisht nuk dorëzon ekzemplar nga aktvendimi për shqiptim të masës disiplinore për deliktin disiplinor në afat prej tri ditësh nga dita e miratimit të aktvendimit, në pajtim me nenin 193-a paragrafët (8) dhe (9) të këtij ligji;

21) nuk zbaton procedurë disiplinore kundër punëtorit shëndetësor për deliktin disiplinor në pajtim me nenin 193-a paragrafin (13) të këtij ligji;

22) vendosen të dhëna të pasakta dhe të pabesueshme për rezultatet nga puna e punëtorit shëndetësor në sistemin informatik shëndetësor integrues (neni 219 paragrafi (4) të këtij ligji);

23) lejon pagesë të rrogës të llogaritur në bazë të informatave të pasakta, të paplota dhe joautentike për rezultatet nga puna e punëtorit shëndetësor në kundërshtim me nenin 219 paragrafin (5) të këtij ligji;

24) rroga e punëtorëve shëndetësorë paguhet pa ekzistim të deklaratës së organit të mbajtjes së punës me shkrim se të dhënat për rezultatet nga puna e punëtorëve shëndetësorë të vendosura në sistemin informatik shëndetësor integrues janë të sakta dhe autentike, në kundërshtim me nenin 219 paragrafin (6) të këtij ligji;

25) përcaktohet se drejtori, përkatësisht drejtorët e institucionit shëndetësor publik nuk organizojnë dhe nuk sigurojnë grumbullim dhe përpunim rrjedhës të të dhënave të nevojshme për matjen e indikatorëve kryesorë të arritjeve dhe vendosjes së këtyre të dhënave në sistemin informatik shëndetësor integrues më së voni deri në të pestin e secilit muaj për muajin paraprak në pajtim me nenin 239-b paragrafi (2) të këtij ligji apo se janë vendosur të dhëna të pasakta dhe/apo të pabesueshme të nevojshme për matjen e indikatorëve kryesorë të arritjeve (neni 239-b paragrafi (3) të këtij ligji);

26) të dhënat e nevojshme për matjen e indikatorëve kryesorë të arritjeve ruhen dhe përpunohen në sistemin informatik shëndetësor integrues, në kundërshtim me mënyrën e përcaktuar me rregullat nga sfera e evidencave në shëndetësi dhe me këtë ligj (neni 239-b paragrafi (4) të këtij ligji).

(5) Gjobë në shumë prej 1.000 deri më 2.000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit përgjegjës në personin juridik nëse përsëritet kundërvajtja nga paragrafi (4) i këtij neni.

(6) Gjobë në shumë prej 500 deri më 1.000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje punëtorit shëndetësor me arsim të lartë, përkatësisht bashkëpunëtorit shëndetësor me arsim të lartë, nëse:

1) nuk cakton kalendar të aktiviteteve prej përpara, më herët deri në ditën e pestë në muajin rrjedhës për muajin e ardhshëm dhe nuk e dorëzon te drejtori i institucionit shëndetësor në pajtim me nenin 39-a paragrafi (4) të këtij ligji;

2) nuk i dërgon pacientët qe ai i ka kontrolluar, përkatësisht te të cilët ka kryer ndërhyrje në nivel sekondar dhe terciar të mbrojtjes shëndetësore për shërbimet konsultative specializuese shtesë nëpërmjet listës elektronike të kontrolleve dhe ndërhyrjeve të caktuara për shkak të diagnostikës dhe mjekimit të sëmundjeve dhe lëndimeve dhe rehabilitimit dhe nuk lëshon udhëzim interspecializues, udhëzim subspecialist specialist, udhëzim për radiodiagnostikë dhe udhëzim për shërbime laboratorike në pajtim me nenin 39-a paragrafi (5) të këtij ligji;

3) nuk i dërgon pacientët që ai i ka kontrolluar, përkatësisht te të cilët ka kryer ndërhyrje për shërbimin e kontrollit konsultativ specializues nëpërmjet listës elektronike të kontrolleve dhe ndërhyrjeve të caktuara dhe nuk lëshon udhëzim kontrolli në pajtim me nenin 39-a paragrafi (6) të këtij ligji;

4) nuk i dërgon pacientët që ai i ka kontrolluar, përkatësisht te të cilët ka kryer ndërhyrje në nivel sekondar dhe terciar të mbrojtjes shëndetësore për mjekim në spital në institucion në të cilën punon apo për kryerjen e ndërhyrjes kirurgjike që ai e kryen dhe nuk lëshon udhëzim spitalor dhe/apo udhëzim spitalor për ndërhyrjet kirurgjike në pajtim me nenin 39-a paragrafi (7) të këtij ligji;

5) në kalendarin e aktiviteteve nuk cakton terminë për kryerje të ndërhyrjeve kirurgjike elektive në pajtim me nenin 39-a paragrafi (9) të këtij ligji;

6) nuk do ta kryejë kontrollin në terminin e caktuar nëpërmjet listës elektronike të kontrolleve dhe ndërhyrjeve të caktuara në pajtim me nenin 39-b paragrafi (1) të këtij ligji;

7) me bazë dhe në mënyrë të paarsyetuar ka dërguar pacientë në nivelin sekondar dhe terciar të mbrojtjes shëndetësore për shfrytëzim të pajisjes mjekësore në kundërshtim me udhëzimet profesionale për mjekësi të bazuar në prova nga neni 27 paragrafi (1) të këtij ligji dhe protokollet nga neni 27 paragrafi (4) të këtij ligji (neni 39-b të këtij ligji) dhe/apo në mënyrë të pabazë dhe të paarsyetuar dërgon pacientë në procedurat diagnostike për diagnostikë radiologjike me tomograf kompjuterik dhe rezonancë magnetike në pajtim me udhëzimet profesionale për mjekësi të bazuar në prova nga neni 27 paragrafi (1) të këtij ligji dhe protokollet nga neni 27 paragrafi (4) të këtij ligji, por në 20% të numrit të përgjithshëm të dërgimeve për shfrytëzim të pajisjes mjekësore gjatë vitit paraprak me shqyrtimet e zbatuara përcaktohet se nuk ka konstatim për sëmundjen dhe/apo për lëndimin, përveç nëse pacienti dërgohet në procedurat diagnostike për diagnostikë radiologjike me tomograf kompjuterik dhe rezonancë magnetike për shkak të dëshmimit se nuk ka konstatim për sëmundje dhe/apo lëndim në pajtim me udhëzimet profesionale për mjekësi të bazuar në prova (neni 39-j paragrafi (3) të këtij ligji);

8) vazhdon, edhe krahas trajnimit të vizituar në pajtim me nenin 39-j paragrafin (5) të këtij ligji dhe shqiptimi i masës disiplinore për deliktin disiplinor nga neni 39-j paragrafi (8) të këtij ligji, në mënyrë të pabazë dhe të paarsyetuar të dërgojë pacientë në nivelin sekondar dhe terciar të mbrojtjes shëndetësore për shfrytëzim të pajisjes mjekësore në kundërshtim me udhëzimet profesionale për mjekësi të bazuar në prova nga neni 27 paragrafi (1) të këtij ligji dhe protokollet nga neni 27 paragrafi (4) të këtij ligji dhe/apo e vazhdon praktikën gjatë vitit paraprak në 20% të numrit të përgjithshëm të dërgimeve për shfrytëzim të pajisjes mjekësore, me shqyrtimet e zbatuara të përcaktohet se nuk ka konstatim për sëmundje dhe/apo lëndim, përveç nëse pacienti dërgohet në procedurat diagnostike për diagnostikë radiologjike me tomograf kompjuterik dhe rezonancë magnetike për shkak të dëshmimit se nuk ka konstatim për sëmundje dhe/apo lëndim në pajtim me udhëzimet profesionale për mjekësi të bazuar në prova;

9) specializanti, për shkak të nxënies së njohurive profesionale praktike dhe dijeve shkencore nuk kalon tetë orë në ditë në institucionin shëndetësor në të cilin sipas programit për specializim zbatohet pjesa e përgjithshme, përkatësisht pjesa speciale e përvojës së specializimit në pajtim me nenin 144-v paragrafët (1) dhe (4) të këtij ligji, përkatësisht specializanti nuk kalon kohë për përsosje profesionale gjatë kohës së kujdestarisë me të cilën sigurohet veprimtaria shëndetësore e pandërprerë 24-orëshe në institucionin shëndetësor publik në të cilën zbatohet rendi i përgjithshëm, përkatësisht rendi special, një herë gjatë secilës javë, përkatësisht katër herë gjatë secilit muaj në pajtim me nenin 144-v paragrafët (2) dhe (5) të këtij ligji, kurse institucioni shëndetësor nuk i mundëson ta realizojë të drejtën e pushimit 24-orësh gjatë ditës së ardhshme pas ditës së kujdestarisë në pajtim me nenin 144-v paragrafët (3) dhe (6) të këtij ligji;

10) mentori dhe edukuesi me nënshkrim dhe faksimil të tij nuk vërtetojnë në pajtim me nenin 144-a paragrafin (8) të këtij ligji apo vërtetojnë librezë të specializantit nga paragrafi (4) i këtij neni dhe libri i evidencës për procedurat dhe ndërhyrjet e zbatuara nga paragrafi (5) të këtij neni që nuk janë të plotësuara në mënyrë të drejtë dhe të plotë dhe në të cilat janë vendosur të dhëna të gabuara dhe të paplota, e me të cilat pohohet se plani dhe programi i përvojës specializuese zbatohen, përkatësisht se procedurat dhe ndërhyrjet e zbatuara gjatë përvojës së specializimeve në tërësi i përgjigjen përmbajtjes së përvojës të përcaktuar në programet për specializime të punëtorëve shëndetësorë dhe bashkëpunëtorëve shëndetësorë me arsim të lartë;

11) specializanti nuk do ta evidentojë prezencën e tij nëpërmjet sistemit të evidencës në orarin e punës në institucionin shëndetësor në të cilën zbatohet rendi, në pajtim me nenin 144-v paragrafi (11) të këtij ligji;

12) specializanti nuk do t'i plotësojë obligimet nga neni 144-g paragrafët (1) dhe (3) të këtij ligji për pjesëmarrje në mbledhjen ditore dhe të mëngjesit, neni 144-d paragrafi (1) të këtij ligji për trajnimet e detyrueshme, neni 144-gj paragrafët (1) dhe (3) të këtij ligji për mësimin e gjuhëve të huaja, neni 144-zh paragrafi (2) të këtij ligji për obligimet e specializantit gjatë kohëzgjatjes së plotë të specializimit, neni 144-z paragrafët (1), (2) dhe (5) të këtij ligji për obligimet e specializantit gjatë vitit të parë dhe të dytë të specializimit, neni 144-k paragrafët (1), (2), (5), (7), (8), (13) dhe (14) të këtij ligji për trajnimin praktik në spitalin e përgjithshëm apo spitalin e specializuar, në shërbim për ndihmën mjekësore urgjente apo në dhomën shëndetësore, mbajtjen e vizitës ditore dhe prezencën gjatë kryerjes së obduksionit dhe nga neni 144-lj paragrafët (1), (4), (5) dhe (6) të këtij ligji për specializim të degëve kirurgjike dhe interniste;

13) vendosen të dhëna të pasakta dhe joautentike për rezultatet nga puna e tij në sistemin informatik shëndetësor integrues (neni 219 paragrafi (4) të këtij ligji);

(7) Gjobë në shumë prej 1 000 deri më 2 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje punëtorit shëndetësor me arsim të lartë, përkatësisht bashkëpunëtorit shëndetësor me arsim të lartë, nëse përsëritet kundërvajtja nga paragrafi (6) i këtij neni.

(8) Gjobë në shumë prej 15 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet ministrit të Shëndetësisë kur nuk do ta shkarkojë drejtorin e institucionit shëndetësor publik në rastet nga neni 111 paragrafi (1) pika prej 12 deri në 15 të këtij ligji dhe kur nuk do të organizojë publikimin e të dhënave nga anketat e zbatuara anonime për kënaqësinë e pacientëve në pajtim me nenin 239-gj paragrafi (2) të këtij ligji.

Neni 42

Dispozitat e nenit 16 të këtij ligji, me të cilat në nenin 140 paragrafin (2) ndryshohen paragrafët (2) dhe (3) të këtij ligji dhe shtohen gjashtë paragrafë të rinj (4), (5), (6), (7), (8) dhe (9), zbatohen edhe te specializantët, përkatësisht subspecializantët të cilët në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji janë regjistruar në specializim, përkatësisht subspecializim, përveç paragrafit (9) i cili do të fillojë të zbatohet te punëtorët shëndetësorë, përkatësisht

bashkëpunëtorët shëndetësorë që do të regjistrohen në specializim, përkatësisht subspecializim në pajtim me nenin 150 të këtij ligji pas hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 43

Dispozitat e nenit 17 të këtij ligji, me të cilin shtohet nen i ri 144-v, që kanë të bëjnë me kohën e përsosjes profesionale, obligimin për mbajtjen e shenjës dhe obligimin për evidencën e prezencës së specializantit gjatë stazhit të specialistit dhe dispozitat e nenit 18 të këtij ligji, me të cilin shtohet nen i ri 145-v, që kanë të bëjnë me trajnimin jashtë vendit pas dhënies së provimit të specialistit, zbatohen edhe te specializantët të cilët në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji realizojnë stazh të specialistit në institucionet shëndetësore publike.

Neni 44

(1) Dispozita nga neni 14 i këtij ligji, me të cilin zëvendësohet paragrafi (5) i nenit 121 me paragraf të ri (5) dhe dispozita e nenit 17 të këtij ligji, me të cilin shtohet nen i ri 144-x paragrafi (2) dhe neni 18 i këtij ligji, me të cilin shtohet nen i ri 145-a paragrafi (3), do të fillojnë të zbatohen nga 15 shtatori 2017.

(2) Deri në fillimin e zbatimit të dispozitave nga paragrafi (1) i këtij neni, provimi intermedial dhe provimi i specialistit jepen para komisionit të cilin e formon Ministria e Shëndetësisë, me propozim të institucionit të arsimit të lartë ku realizohet specializimi, të formuar prej tre anëtarëve që janë doktorë të shkencave të mjekësisë, specialistë në degën e njëjtë ose të ngjashme të mjekësisë për të cilën realizohet specializimi, të zgjedhur në titullin mësimor-shkencor ose shkencor, me së paku tre punime të botuara shkencore me impakt faktor.

Neni 45

(1) Qeveria e Republikës së Maqedonisë në afat prej tre muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji do të miratojë vendim për themelimin e Institucionit Shëndetësor Publik Instituti Universitar për Tomografi me Emision Pozitronesh të Republikës së Maqedonisë.

(2) Me ditën e fillimit me punë të Institucionit Shëndetësor Publik Instituti Universitar për Tomografi me Emision Pozitronesh i Republikës së Maqedonisë, të punësuarit nga Universiteti "Goce Dellçev" Shtip, Fakulteti i Shkencave të Mjekësisë, Qendra Hulumtimeve Nukleare nga sfera e mjekësisë, e morën përsipër Institutin Universitar për Tomografi me Emetim Pozitronesh të Republikës së Maqedonisë.

(3) Dispozita nga neni 86-a paragrafi (2), e shtuar me nenin 8 të këtij ligji, në pajtim me të cilin Instituti Shëndetësor Publik Instituti Universitar për Tomografi me Emetim Pozitronesh i Republikës së Maqedonisë mund të ushtrojë veprimtari nëse në marrëdhënie pune ka së paku pesë të punësuar doktorë shkence nga sfera e mjekësisë, përkatësisht nga sfera e farmacisë dhe/ose nga sfera e fizikës, nga të cilët së paku dy mësimdhënës në institucion të arsimit të lartë nga sfera e mjekësisë, farmacisë dhe/ose fizikës, do të fillojë të zbatohet nga 01.01.2020.

(4) Deri në fillimin e zbatimit të dispozitave nga paragrafi (3) i këtij neni, Instituti Universitar për Tomografi me Emetim Pozitronesh i Republikës së Maqedonisë mund të ushtrojë veprimtari nëse në marrëdhënie pune ka së paku tre të punësuar doktorë shkence nga sfera e mjekësisë, përkatësisht nga sfera e farmacisë dhe/ose nga sfera e fizikës, nga të cilët së paku një mësimdhënës në institucion të arsimit të lartë nga sfera e mjekësisë, farmacisë dhe/ose fizikës.

(5) Pajisjen, dokumentacionin dhe mjetet tjera për punë të Qendrës për hulumtime nukleare nga sfera e mjekësisë pranë Universitetit "Goce Dellçev" Shtip, Fakulteti i Shkencave të Mjekësisë, që janë në lidhje me kryerjen e punëve nga të punësuarit nga paragrafi (2) i këtij neni, i merr përsipër Instituti Universitar për Tomografi me Emetim Pozitronesh i Republikës së Maqedonisë.

Neni 46

Rregullat nënligjore të parapara me këtë ligj do të miratohen në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 47

Rregullorja për specializimet dhe subspecializimet e punëtorëve shëndetësorë dhe bashkëpunëtorëve shëndetësorë ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 137/12 dhe 121/13), do të harmonizohet me dispozitat e këtij ligji në afat prej 3 muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 48

(1) Drejtoria e Shëndetësisë Elektronike do të fillojë me punë nga 1 qershori 2015, ndërsa deri në fillimin e punës së Drejtorisë së Shëndetësisë Elektronike, Ministria e Shëndetësisë do t'i kryejë punët me kompetencë të Drejtorisë së Shëndetësisë Elektronike.

(2) Drejtori i Drejtorisë së Shëndetësisë Elektronike do të zgjidhet më së voni deri më 1 qershor 2015.

(3) Aktet për organizimin e brendshëm dhe sistematizimin e vendeve të punës në Drejtorinë e Shëndetësisë Elektronike do të miratohen në afat prej tre muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

(4) Me ditën e fillimit me punë të Drejtorisë së Shëndetësisë Elektronike, të punësuarit nga Ministria e Shëndetësisë që i kryejnë punët lidhur me sistemin e integruar informatik shëndetësor, i merr Drejtoria e Shëndetësisë Elektronike.

(5) Pajisjen, dokumentacionin dhe mjetet tjera për punë të Ministrisë së Shëndetësisë që janë në lidhje me kryerjen e punëve nga të punësuarit nga paragrafi (4) i këtij neni, i merr Drejtoria e Shëndetësisë Elektronike.

Neni 49

(1) Ministria e Shëndetësisë është e detyruar që ta formojë Komisionin Nacional për Përgatitjen e Bazave të Pyetjeve dhe Studimeve të Rasteve për Dhënie të Provimit Intermedial dhe të Specialistit në afat prej tre muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

(2) Komisioni Nacional për Përgatitjen e Bazave të Pyetjeve dhe Studimeve të Rastit për Dhënie të Provimit Intermedial dhe të Specialistit është i detyruar që bazat e pyetjeve dhe studimeve të rastit për dhënie të provimit intermedial dhe të specialistit t'i përgatisë në afat prej tre muajsh nga formimi i tij.

Neni 50

Ministri i Shëndetësisë është i detyruar që ta formojë Komisionin Nacional për Diabetes Melitus në afat prej tre muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 51

Ministri i Shëndetësisë është i detyruar që ta themelojë Sistemin nacional për punë materiale-financiare dhe të kontabilitetit në institucionet shëndetësore publike në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 52

Ministri i Shëndetësisë është i detyruar që ta themelojë Sistemin qendror për evidencë të orarit të punës në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 53

Ministri i Shëndetësisë është i detyruar ta themelojë Sistemin për planifikim dhe menaxhim strategjik nëpërmjet përcaktimit të planit të balancuar të arritjeve në afat prej tre muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 54

(1) Institutcionet shëndetësore janë të detyruara që kërkesën për marrjen e akreditimit për herë të parë ta dorëzojnë në Agjencinë e Cilësisë dhe Akreditimit të Institucioneve Shëndetësore më së voni deri në 30 qershor 2016, ndërsa Agjencia e Cilësisë dhe Akreditimit të Institucioneve Shëndetësore është e detyruar që të miratojë aktvendim për përcaktimin e përmbushjes e standardeve për akreditim të institucionit shëndetësor në pajtim me nenin 243 paragrafin (4) nga Ligji për mbrojtje shëndetësore dhe të lëshojë certifikatë për akreditim të institucionit shëndetësor në pajtim me nenin 243 paragrafin (5) të Ligjit për mbrojtje shëndetësore më së voni deri më 31 dhjetor 2016.

(2) Mosdorëzimi i kërkesës për marrjen e akreditimit në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni do të konsiderohet si mosrespektim i marrëveshjes menaxheriale nga drejtori i institucionit shëndetësor publik dhe bazë për shqiptimin e dënimit kontraktues në lartësi prej 500 eurosh.

Neni 55

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë që të përcaktojë tekst të spastruar të Ligjit për Mbrojtje Shëndetësore.

Neni 56

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

155.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА КВАЛИТЕТ НА АМБИЕНТНИОТ ВОЗДУХ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за квалитет на амбиентниот воздух,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 14 јануари 2015 година.

Бр. 08-181/1
14 јануари 2015 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов,** с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА КВАЛИТЕТ НА АМБИЕНТНИОТ ВОЗДУХ

Член 1

Во Законот за квалитет на амбиентниот воздух („Службен весник на Република Македонија“ број 67/2004, 92/2007, 35/10, 47/11, 59/12, 100/12 и 163/13) во членот 42 по ставот (3) се додаваат два нови става (4) и (5), кои гласат:

„(4) Од извршениот мониторинг на квалитетот на амбиентниот воздух, акредитираните научни, стручни организации и институции, како и други правни лица подготвуваат извештај од спроведените мерења.

(5) Формата, содржината, начинот и рокот за доставување на извештајот од спроведените мерења од ставот (4) на овој член ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина.“

Член 2

Во членот 47 по ставот (2) се додаваат три нови става (3), (4) и (5) кои гласат:

„(3) Лицата од ставот (1) на овој член, не можат следењето на изворот на емисии и контрола на квалитетот на амбиентниот воздух да го доверат да го вршат научни и стручни организации или други правни лица кои се акредитирани за вршење на мониторинг на квалитетот на амбиентниот воздух во кој истите имаат сопственички или акционерски удел од најмалку 10%, без оглед дали тие правни лица имаат седиште во земјата или во странство.

(4) Во случаите од ставот (2) на овој член, следењето на изворот на емисии и контрола на квалитетот на амбиентниот воздух лицата од ставот (1) на овој член се должни да го вршат преку научни и стручни организации или други правни лица акредитирани од Институтот за акредитација на Република Македонија или научни и стручни организации или други правни лица акредитирани од акредитициони тела во земјите Швајцарија, Германија, Велика Британија, Франција, Финска, Шведска, Данска и Холандија.

(5) Листа на научни и стручни организации за следењето на изворот на емисии и контрола на квалитетот на амбиентниот воздух акредитирани од Институтот за акредитација на Република Македонија како и национални акредатициони тела во земјите Швајцарија, Германија, Велика Британија, Франција, Финска, Шведска, Данска и Холандија, објавува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина на предлог на Институтот за акредитација на Република Македонија.

Ставот (3) станува став (6).

Во ставот (4) кој станува став (7) зборовите: „од ставот (3)“ се заменуваат со зборовите: „од ставот (6)“.

Ставот (5) станува став (8).

Член 3

Во членот 76 став (1) точките 1) и 2) се бришат.

Точката 3) кој станува точка 1) се менува и гласи:

„не води дневник за изворите на емисиите на пропишан согласно член 45 став (1) точка 2) на овој закон.“

Точката 4) се брише.

Точките 5), 6), 7) и 8) стануваат точки 2), 3), 4) и 5).

Член 4

Во членот 77 став (1) по точката 3 се додаваат три нови точки 3-а), 3-б), 3-в и 3-г) кои гласат:

„3-а) врши определени стручни работи за мониторинг на квалитетот на амбиентниот воздух, спротивно на пропишаните услови (член 42 став 2);

3-б) не инсталира и не ги одржува во исправна состојба мерните инструменти за следење на емисиите на местото на изворот (член 45 став (1) точка 1);

3-в) извештајот од спроведените мерења е неточен и содржи не вистинити податоци (член 42);

3-г) не изгради систем за следење на изворите на емисиите и за контрола на квалитетот на амбиентниот воздух (член 47 став (1);

По ставот (5) се додава нов став (6), кој гласи:

„(6) За прекршокот од ставот (1) на овој член на правното лице од став (1) точка 3-в на овој член му се изрекува прекршочна санкција забрана на вршење на дејност на правното лице.“

Член 5

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I GJ
PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN ELIGJIT PËR KUALITETIN E AJRIT TË AMBIENTIT

Neni 1

Në Ligjin për kualitetin e ajrit të ambientit (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 67/2004, 92/2007, 35/10, 47/11, 59/12, 100/12 dhe 163/13) në nenin 42 pas paragrafit (3) shtohen dy paragraf të rinj (4) dhe (5), si vijojnë:

“(4) Nga monitorimi i kryer i kualitetit të ajrit të ambientit, institucionet dhe organizatat e akredituara shkencore, profesionale, si dhe personat tjerë juridikë përgatisin raport nga matjet e zbatuara.

(5) Formën, përmbajtjen, mënyrën dhe afatin për dorëzimin e raportit nga matjet e zbatuara nga paragrafi (4) i këtij neni i përcakton ministri i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për kryerjen e punëve nga sfera e mjedisit jetësor."

Neni 2

Në nenin 47 pas paragrafit (2) shtohen tre paragraf të rinj (3), (4) dhe (5) si vijojnë:

"(3) Personat nga paragrafi (1) të këtij neni, nuk munden ndjekjen e burimit të emisioneve dhe kontrollin e kualitetit të ajrit të ambientit ta besojnë që ta kryejnë organizata shkencore dhe profesionale ose persona tjerë juridikë të cilët janë të akredituar për kryerjen e monitorimit të kualitetit të ajrit të ambientit në të cilën të njëjtët kanë pjesëmarrje pronësore ose aksionare prej së paku 10%, pa marrë parasysh nëse ato persona juridikë kanë seli në vend ose jashtë vendit.

(4) Në rastet nga paragrafi (2) i këtij neni, ndjekjen e burimit të emisioneve dhe kontrollin e kualitetit të ajrit të ambientit personat nga paragrafi (1) të këtij neni janë të detyruar ta kryejnë përmes organizatave shkencore dhe profesionale ose personave tjerë juridikë të akredituar nga Instituti për Akreditim i Republikës së Maqedonisë ose organizata shkencore dhe profesionale ose persona tjerë juridikë të akredituar nga trupa të akredituar në vendet Zvicër, Gjermani, Britani e Madhe, Francë, Finlandë, Suedi, Danimarkë dhe Holandë.

(5) Listën e organizatave shkencore dhe profesionale për ndjekjen e burimit të emisioneve dhe kontrollin e kualitetit të ajrit të ambientit të akredituar nga Instituti për Akreditim i Republikës së Maqedonisë si dhe trupave nacionalë të akredituar në vendet Zvicër, Gjermani, Britani e Madhe, Francë, Finlandë, Suedi, Danimarkë dhe Holandë, publikon ministri i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për kryerjen e punëve nga sfera e mjedisit jetësor në propozim të Institutit për Akreditim të Republikës së Maqedonisë.

Paragrafi (3) bëhet paragraf (6).

Në paragrafin (4) i cili bëhet paragraf (7) fjalët: “nga paragrafi (3)” zëvendësohen me fjalët: “nga paragrafi (6)”.

Paragrafi (5) bëhet paragraf (8).

Neni 3

Në nenin 76 paragrafi (1) pikat 1) dhe 2) shlyhen.

Pika 3) e cila bëhet pika 1) ndryshon si vijon:

“nuk mban ditar për burimet e emisioneve të përcaktuar në pajtim me nenin 45 paragrafi (1) pika 2) të këtij ligji.”

Pika 4) shlyhet.

Pikat 5), 6), 7) dhe 8) bëhen pika 2), 3), 4) dhe 5).

Neni 4

Në nenin 77 paragrafi (1) pas pikës 3 shtohen tri pika të reja 3-a), 3-b), 3-v) dhe 3-g), si vijojnë:

“3-a) kryen punë të caktuara profesionale për monitorim të kualitetit të ajrit të ambientit , në kundërshtim me kushtet e përcaktuara (neni 42 paragrafi 2);

3-b) nuk instalon dhe nuk i mirëmban në gjendje të rregullt instrumentet matëse për ndjekjen e emisioneve në vendin e burimit (neni 45 paragrafi (1) pika 1);

3-v) raporti nga matjet e zbatuara është i pasaktë dhe përmban të dhëna të pavërteta (neni 42);

3-g) nuk ndërton sistem për ndjekjen e burimeve të emisioneve dhe për kontroll të kualitetit të ajrit të ambientit (neni 47 paragrafi (1);”

Pas paragrafit (5) shtohet paragraf i ri (6) si vijon:

“(6) Për kundërvajtjen nga paragrafi (1) i këtij neni personit juridik nga paragrafi (1) pika 3-v të këtij neni do t’i shqiptohet sanksion kundërvajtës ndalim i kryerjes së veprimtarisë së personit juridik.”

Neni 5

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në “Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë”.

156.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СНАБДУВАЊЕ СО ВОДА ЗА ПИЕЊЕ И ОДВЕДУВАЊЕ НА УРБАНИ ОТПАДНИ ВОДИ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за снабдување со вода за пиење и одведување на урбани отпадни води,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 14 јануари 2015 година.

Бр. 08-182/1
14 јануари 2015 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов,** с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СНАБДУВАЊЕ СО ВОДА ЗА ПИЕЊЕ И ОДВЕДУВАЊЕ НА УРБАНИ ОТПАДНИ ВОДИ

Член 1

Во Законот за снабдување со вода за пиење и одведување на урбани отпадни води („Службен весник на Република Македонија број 68/2004, 28/2006, 103/2008, 17/11, 54/11 и 163/13) во членот 6 по ставот (8) се додава нов став (9), кој гласи:

„(9) Давателот на услугата е должен сметките за наплата на надоместокот од ставот (8) на овој член на правните лица да ги доставува само по електронски пат на нивната електронска адреса, а на барање на физичките лица може сметките да се доставуваат на нивната електронска адреса.“

Ставот (9) станува став (10).

Член 2

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе отпочне да се применува од 1 април 2015 година.

L I GJ
PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR FURNIZIM ME UJË TË PIJSHËM DHE SHKARKIM TË UJËRAVE TË ZEZA URBANE

Neni 1

Në Ligjin për furnizim me ujë të pijshëm dhe shkarkim të ujërave të zeza urbane ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 68/2004, 28/2006, 103/2008, 17/11, 54/11 dhe 163/13) në nenin 6 pas paragrafit (8) shtohet paragraf i ri (9), si vijon:

"(9) Dhënësi i shërbimit është i obliguar që llogaritë për arkëtimin e kompensimit nga paragrafi (8) i këtij neni personave juridikë t'ua dorëzojë vetëm në formë elektronike në adresën e tyre elektronike, e me kërkesë të personave fizikë mundet llogaritë të dorëzohen në adresën e tyre elektronike."

Paragrafi (9) bëhet paragraf (10).

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", ndërsa do të fillojë të zbatohet nga 1 prilli 2015.

157.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ОБЛИГАЦИОНИТЕ И СТВАРНОПРАВНИТЕ ОДНОСИ ВО ВОЗДУШНИОТ СООБРАЌАЈ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за облигационите и стварноправните односи во воздушниот сообраќај,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 14 јануари 2015 година.

Бр. 08-183/1
14 јануари 2015 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов,** с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ОБЛИГАЦИОНИТЕ И СТВАРНОПРАВНИТЕ ОДНОСИ ВО ВОЗДУШНИОТ СООБРАЌАЈ

Член 1

Во Законот за облигационите и стварноправните односи во воздушниот сообраќај („Службен весник на Република Македонија“ број 85/2008 и 148/11), во членот 137 после зборот „ствари“ се додаваат зборовите: „со правен статус на недвижна ствар“.

Член 2

Во членот 141 став (1) после зборот „воздухоплови“ се додаваат зборовите: „ , освен за законските заложни права“.

Член 3

Во членот 142 ставот (4) се менува и гласи:

„Законското заложно право настанува на начин утврден согласно овој или друг пропис за законско заложно право и се впишува во Регистарот на воздухоплови само кога тоа е утврдено со закон.“

Член 4

Во членот 162 став (1) пред точката 1) се додава нова точка 1) која гласи:

„1) даноци и споредни даночни давачки;“

Точката 1) станува точка 2).

Во точката 2) која станува точка 3) сврзникот „и“ се заменува со точка запирка.

Во точката 3) која станува точка 4) точката се заменува со сврзникот „и“.

По точката 4) се додава нова точка 5) која гласи:

„5) други случаи определени со закон.“

Член 5

Во членот 164 точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: „ , освен ако со друг закон не е поинаку определено.“.

Член 6

Во членот 165 став (1) точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: „ , освен ако со друг закон не е нешто друго определено.“.

Член 7

Во членот 167 став (1) точката 2) се брише.

Во точката 3) која станува точка 2) по зборовите: „воздухопловот во“ се додава зборот „ даночна,“.

Во точката 4) која станува точка 3) во алинејата 2 зборовите: “во рок од 60 дена од денот на објавувањето на огласот за впишување на преносот, но пред истекот на рокот од три месеца од денот на настанувањето на побарувањето,” се бришат. Точката се заменува со сврзникот „и“.

По точката 3) се додава нова точка 4) која гласи:

„4) во други случаи определени со посебен закон.“

Ставот (2) се брише.

Член 8

Насловот на членот 168 и членот 168 како и насловот на членот 169 и членот 169 се бришат.

Член 9

Во членот 173 став (1) точка 1) по зборовите: „противпожарни воздухоплови“ се додаваат зборовите: „на органите на државната управа “.

Член 10

Во членот 177 став (1) зборовите: „на судски одлуки (извршител)“ се брише.

По ставот (1) се додава нов став (2) кој гласи:

„(2) Присилната наплата на даноци и споредни даночни давачки врз воздухоплов се спроведува според одредбите на Законот за даночна постапка.“

Ставовите (2), (3) и (4) стануваат ставови (3), (4) и (5).

Член 11

Во членот 189 став (1), по точката 1) се додава нова точка 2), која гласи:

“2) вклучување на сите применливи услуги што се понудени или објавени во каков било облик, вклучително и на интернет, во цените и таксите на воздухопловните услуги што се достапни за јавноста од аеродром што се наоѓа на територијата на Република Македонија, како и пристап до цените и тарифите на воздухопловните услуги без било каква дискриминација, на начин предвиден со одредбите на Регулативата 1008/2008;“.

Точките 2) и 3) стануваат точки 3) и 4).

Член 12

Во членот 190 став (1), по точката 1) се додава нова точка 2), која гласи:

“2) превозник, а не обезбедило вклучување на сите применливи услуги што се понудени или објавени во каков било облик, вклучително и на интернет, во цените и таксите на воздухопловните услуги што се достапни за јавноста од аеродром што се наоѓа на територијата на Република Македонија, како и пристап до цените и тарифите на воздухопловните услуги без било каква дискриминација, на начин предвиден со одредбите на Регулативата 1008/2008;“.

Точките 2) и 3) стануваат точки 3) и 4).

Став (2) се менува и гласи:

„За прекршокот од ставот (1) на овој член глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице.“

Член 13

Се овластува Законодавно-правната комисија при Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за облигационите и стварноправните односи во воздушниот сообраќај.

Член 14

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I GJ
PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR MARRËDHËNIE OBLIGUESE DHE REALE JURIDIKE NË KOMUNIKACIONIN AJROR

Neni 1

Në Ligjin për marrëdhënie obliguese dhe reale juridike në komunikacionin ajror ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 85/2008 dhe 148/11), në nenin 137 pas fjalës "sende" shtohen fjalët: "me status juridik të sendit të patundshëm".

Neni 2

Në nenin 141 paragrafi (1) pas fjalëve: "mjete fluturuese" shtohen fjalët: ", përveç për të drejtat ligjore të pengut".

Neni 3

Në nenin 142 paragrafi (4) ndryshon si vijon:

"E drejta ligjore e pengut krijohet në mënyrë të përcaktuar në pajtim me këtë rregull ose me rregull tjetër për të drejtën ligjore të pengut dhe regjistrohet në Regjistrin e mjeteve fluturuese vetëm kur kjo është përcaktuar me ligj."

Neni 4

Në nenin 162 paragrafi (1) para pikës 1) shtohet pikë e re 1) si vijon:

"1) tatimet dhe detyrimet dytësore tatimore;"

Pika 1) bëhet pikë 2).

Në pikën 2) e cila bëhet pikë 3) lidhëza "dhe" zëvendësohet me pikëpresje.

Në piken 3) e cila bëhet pikë 4) pika zëvendësohet me lidhëzën "dhe".

Pas pikës 4) shtohet pikë e re 5) si vijon:

"5) raste tjera të përcaktuara me ligj."

Neni 5

Në nenin 164 pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: ", përveç nëse me ligj tjetër nuk është përcaktuar ndryshe.".

Neni 6

Në nenin 165 paragrafi (1) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: ", përveç nëse me ligj tjetër nuk është përcaktuar diçka tjetër.".

Neni 7

Në nenin 167 paragrafi (1) pika 2) shlyhet.

Në pikën 3) e cila bëhet pikë 2) pas fjalëve: "mjeti fluturues në" shtohet fjala "tatimore,".

Në piken 4) e cila bëhet pika 3) në alinenë 2 fjalët: "në afat prej 60 ditësh nga dita e publikimit të shpalljes për regjistrimin e bartjes, por para skadimit të afatit prej tre muajsh nga dita e krijimit të kërkesës," shlyhen. Pika zëvendësohet me lidhëzën "dhe".

Pas pikës 3) shtohet pikë e re 4) si vijon:

"4) në raste tjera të përcaktuara me ligj të veçantë."

Paragrafi (2) shlyhet.

Neni 8

Titulli i nenit 168 dhe neni 168 si dhe titulli i nenit 169 dhe neni 169 shlyhen.

Neni 9

Në nenin 173 paragrafi (1) pika 1) pas fjalëve: "mjete fluturuese për zjarrfikje" shtohen fjalët: "të organeve të vetëqeverisjes lokale".

Neni 10

Në nenin 177 paragrafi (1) fjalët: "të vendimeve gjyqësore (përmbarues)" shlyhen.

Pas paragrafit (1) shtohet paragraf i ri (2) si vijon:

"(2) Arkëtimi i detyrueshëm i tatimeve dhe detyrimeve dytësore tatimore për mjetin fluturues zbatohet sipas dispozitave të Ligjit për procedurë tatimore."

Paragrafët (2), (3) dhe (4) bëhen paragrafë (3), (4) dhe (5).

Neni 11

Në nenin 189 paragrafi (1), pas pikës 1) shtohet pikë e re 2), si vijon:

"2) përfshirja e të gjithë shërbimeve të zbatueshme të cilat janë ofruar ose shpallur në çfarëdo forme, duke përfshirë edhe internetin, në çmimet dhe taksat e shërbimeve të aviacionin që janë të kapshme për publikun nga aeroporti që gjendet në territorin e Republikës së Maqedonisë, si dhe qasje te çmimet dhe tarifat e shërbimeve të aviacionit pa kurrfarë diskriminimi, në mënyrë të paraparë me dispozitat e Rregullativës 1008/2008;".

Pikat 2) dhe 3) bëhen pika 3) dhe 4).

Neni 12

Ne nenin 190 paragrafi (1), pas pikës 1) shtohet pikë e re 2), si vijon:

"2) transportues, e nuk ka siguruar përfshirjen e të gjitha shërbimeve të zbatueshme të cilat janë ofruar ose shpallur në çfarëdo forme, duke përfshirë edhe internetin, në çmimet dhe taksat e shërbimeve të aviacionin që janë të kapshme për publikun nga aeroporti që gjendet në territorin e Republikës së Maqedonisë, si dhe qasje te çmimet dhe tarifat e shërbimeve të aviacionit pa kurrfarë diskriminimi, në mënyrë të paraparë me dispozitat e Rregullativës 1008/2008;".

Pikat 2) dhe 3) bëhen pika 3) dhe 4).

Paragrafi (2) ndryshon si vijon:

"Për kundërvajtje nga paragrafi (1) i këtij neni gjoba në shumë prej 1 000 deri në 2 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet edhe personit përgjegjës në personin juridik."

Neni 13

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë që të përcaktojë tekst të spastruar të Ligjit për marrëdhënie obliguese dhe reale juridike në komunikacionin ajror.

Neni 14

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

158.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА АКАДЕМИЈАТА ЗА НАСТАВНИЦИ

Се прогласува Законот за Академијата за наставници,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 14 јануари 2015 година.

Бр. 08 – 188/1
14 јануари 2015 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов,** с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА АКАДЕМИЈАТА ЗА НАСТАВНИЦИ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Предмет на уредување

Член 1

Со овој закон се основа и се уредува работењето на Академијата за наставници (во натамошниот текст: Академијата) како јавна установа за прием и стручно усовршување на кандидати за учество во обуката за наставници во јавните и приватните училишта, како и издавањето, обновувањето и одземањето на лиценца за работа на наставници (во понатамошниот текст: лиценца).

Член 2

(1) Заради стручно усовршување на идните наставници и усовршување и обука за професионално, стручно и ефикасно извршување на работните задачи на идните наставници и веќе вработените наставници се основа Академија за наставници.

(2) Академијата има својство на правно лице кое го стекнува со запишувањето во Централниот регистар на Република Македонија.

(3) Седиштето на Академијата е во Скопје.

Дејност на Академијата

Член 3

(1) Академијата врши прием и стручно усовршување на идните наставници и усовршување и обука за професионално, стручно и ефикасно извршување на работните задачи на идните наставници согласно одредбите од овој закон.

(2) Академијата својата дејност ја спроведува преку:

- прием на кандидати во програмата за обука по пат на организирање и полагање на приемен испит,
- организирање и спроведување на програмата за обука за идните кандидати за наставници во основните и средните училишта и спроведување на завршен испит,
- издавање, обновување и одземање на лиценца за работа на наставник,
- врши и други работи утврдени со закон и општите акти на Академијата.

(3) Заради спроведување на нејзината дејност, Академијата:

- организира и спроведува домашни и меѓународни конференции, тркалезни маси, семинари, програми за стручни посети и други форми на обука и стручно усовршување,
- води Регистар на лиценцирани наставници,
- ја подготвува годишната анализа на потребите за обука врз основа на извршената евалуација, предлозите и сугестиите на учесниците на обуките и предавачите, како и домашната и европската практика,
- ангажирање на надворешни стручни лица ,
- воспоставува и одржува соработка во полето на обуката со сродни домашни и странски институции, организации, установи, здруженија и фондации,
- соработува со европските мрежи на институциите за обука на наставниците,

- организира и води библиотека,
- издава публикации и врши друга издавачка дејност за свои потреби,
- остварува соработка со педагошките факултети и други високообразовни установи заради развој на програми и подготвување на студентите од педагошките факултети и други високообразовни установи за прием во Академијата и
- организира и учествува во истражувачки проекти и други дејности од значење за унапредување и усовршување на обуките во образованието,
- изготвува и предлага етички кодекс за наставници кој го утврдува министерот за образование и наука (во понатамошниот текст: министерот).

Член 4

Во Академијата се забранува политичко и верско организирање и дејствување.

Правична застапеност

Член 5

(1) При конституирањето на органите и телата на Академијата, назначувањето на предавачите, конституирањето на Комисијата за приемен испит и Комисијата за завршен испит, се применува начелото на соодветна и правична застапеност на граѓаните кои припаѓаат на сите заедници во Република Македонија.

(2) При селекцијата на кандидатите за прием во програмата за обука во Академијата, без да се нарушат критериумите предвидени со овој закон, се обезбедува соодветна и правична застапеност на граѓаните кои им припаѓаат на сите заедници во Република Македонија, согласно член 37 од овој закон.

II. ОРГАНИ НА АКАДЕМИЈАТА

Член 6

Органи на Академијата се Управниот одбор, директорот и Програмскиот совет како стручно тело на Академијата.

Управен одбор

Член 7

(1)Управниот одбор е орган на управување на Академијата и го сочинуваат девет члена, и тоа:
- еден член од Министерството за образование и наука (во натамошниот текст: Министерството), кој го определува министерот,
- еден член од Центарот за стручно образование и обука, кој го определува директорот,
- еден член од Бирото за развој на образованието, кој го определува директорот,
- еден член од Државниот просветен инсекторат, кој го определува директорот,
- четири члена кои ги определува Владата на Република Македонија (во натамошниот текст: Владата),
- еден член од редот на вработените во Академијата.

(2) Начинот на определувањето на членот од редот на вработените во Академијата, се уредува со статутот на Академијата.

(3) Член на Управниот одбор треба да ги исполнува и следните услови:
- во моментот на именувањето со правосилна судска пресуда да не му е изречена казна или прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност;
- да има завршено високо образование или стекнато најмалку 240 ЕКТС, односно најмалку VI А ниво согласно со Националната рамка на високообразовните квалификации;
- да има најмалку пет години стаж во струката по дипломирањето и
- да поседува еден од следниве меѓународно признати сертикати или уверенија за активно познавање на англискиот јазик не постар од пет години:
- ТОЕФЛ ИБТ најмалку 74 бода,
- ИЕЛТС (IELTS) - најмалку 6 бода,
- ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English: Legal) - најмалку Б2 (B2) ниво,
- ФЦЕ (FCE) (Cambridge English: First) - положен,
- БУЛАТС (BULATS)-најмалку 60 бода или
- АПТИС (APTIS) - најмалку ниво Б2 (B2).

(4) Членовите на Управниот одбор ги избира и разрешува Владата.

(5) Во работата на Управниот одбор учествува директорот на Академијата (во натамошниот текст: директорот), без право на глас.

(6) Управниот одбор има секретар кој е од редот на вработените во Академијата.

Член 8

Управниот одбор ги врши следниве работи:
- ги донесува општите акти на Академијата и го следи нивното извршување,
- избира претседател на Управниот одбор и негов заменик, од редот на членовите на Управниот одбор,
- распишува јавен конкурс за избор на директор и заменик директор,
- го именува и го разрешува директорот и заменикот на директорот,
- одлучува за времено отстранување од работа на директорот при поведена постапка за разрешување,
- констатира и утврдува престанок и разрешување на член на Управниот одбор,
- назначува и утврдува престанок и разрешување на член на Програмскиот совет,
- ја избира и конституира Комисијата за приемен испит и Комисијата за завршен испит, го избира претседателот на Комисијата за приемен испит и претседателот на Комисијата за завршен испит, утврдува престанок на функцијата на членовите на Комисијата за приемен испит и Комисијата за завршен испит и нивните заменици и ги усвојува нивните извештаи за текот на постапката за полагање на испитите,
- ја утврдува листата на предавачи по предлог на директорот на Академијата,
- ги разрешува предавачите на Академијата по предлог на директорот,
- по предлог на Програмскиот совет, донесува програми за приемен испит, за обука и за завршниот испит, програма за практичниот дел од обуката, и специјализирани програми за обука,
- донесува годишен финансиски план што го доставува до надлежните органи,
- го утврдува начинот на користењето на средствата за работа на Академијата,
- донесува стратешки план на Академијата,
- ја утврдува висината на уписнината, врз основа на реално направени трошоци, а по претходна согласност од Владата,
- ја усвојува завршната сметка и Програмата за работа на Академијата поднесена од директорот,

- најдоцна до 1 март во тековната година, усвојува годишен извештај за работата на Академијата во претходната година и го доставува до институциите од член 7 став 1 од овој закон, застапени во Управниот одбор и до Владата,
- дава насоки за соработката со сродни институции, организации и здруженија од земјата и од странство, за меѓународни проекти, грантови и донации,
- донесува Деловник за својата работа,
- донесува акти за внатрешната организација и систематизација на работните места и други општи акти, по предлог на директорот,
- донесува одлуки, решенија и заклучоци и
- врши други работи утврдени со овој закон и други општи акти.

Мандат на членовите на Управниот одбор

Член 9

Мандатот на член на Управниот одбор трае четири години со право на уште еден избор, со тоа што членовите на Управниот одбор се избираат така што два члена од Владата се избираат на три години, другите два члена од Владата на четири години, членовите од Државниот просветен инспекторат и од Академијата се избираат на три години, а членовите од Центарот за стручно образование и обука, Бирото за развој на образованието и Министерството се избираат на четири години.

Престанок на мандатот и разрешување на член на Управниот одбор

Член 10

(1) На член на Управниот одбор му престанува мандатот:
- по негово барање,
- поради смрт,
- ако му престане функцијата или работниот однос во органот каде што ја извршува функцијата или има засновано работен однос и
- ако е спречен да ја врши функцијата член на Управниот одбор подолго од шест месеци поради болест или други оправдани причини.

(2) Член на Управниот одбор се разрешува поради:
- нестручно и несовесно вршење на функцијата во Управниот одбор,
- ако со правосилна одлука му е изречена мерка забрана за вршење професија, дејност или должност и
- ако со правосилна судска одлука е осуден на казна затвор во траење над шест месеци.

(3) Во случаите од ставот (1) или (2) на овој член, органот кој го назначил членот, кој е разрешен или чиј мандат престанал номинира нов член најдоцна во рок од 30 дена од денот на донесувањето на одлуката за разрешување, односно престанок на мандатот.

Претседател на Управниот одбор

Член 11

(1) Претседателот на Управниот одбор се избира од редот на членовите на Управниот одбор.

(2) Претседателот на Управниот одбор не може да биде избран од редот на вработените во Академијата.

(3) Мандатот на претседателот на Управниот одбор трае согласно член 9 од овој закон, со можност за уште еден избор.

Начин на работа на Управниот одбор

Член 12

(1) Работите од својот делокруг Управниот одбор ги врши на седница.

(2) Седниците се закажуваат најрано седум работни дена пред денот на одржувањето, а материјалите за седницата се доставуваат до членовите на Управниот одбор најдоцна пет работни дена пред одржувањето на седницата.

(3) Седниците на Управниот одбор ги свикува и со нив раководи претседателот на Управниот одбор.

(4) Седница на Управниот одбор може да се свика и по барање на директорот или на член на Управниот одбор.

(5) Управниот одбор одржува седница ако се присутни повеќе од половината од вкупниот број членови на Управниот одбор.

(6) За секоја седница секретарот води записник.

Начин на одлучување на Управниот одбор

Член 13

(1) Управниот одбор донесува одлуки со мнозинство гласови од вкупниот број членови на Управниот одбор.

(2) Доколку не се обезбеди потребното мнозинство од ставот (1) на овој член, седницата се одлага и претседателот веднаш закажува нова седница која ќе се одржи најдоцна во рок од осум дена.

Надоместок на трошоци на членовите на Управниот одбор

Член 14

Претседателот и членовите на Управниот одбор имаат право на надоместок врз основа на реални патни и дневни трошоци, чија висина ја определува Владата.

Директор

Член 15

(1) Директорот е раководен и извршен орган на Академијата.

(2) Директорот има заменик.

(3) Директорот и заменикот на директорот ги избира Управниот одбор врз основа на јавен оглас кој се објавува во "Службен весник на Република Македонија", во најмалку два дневни весници од кои еден од весниците кои се издаваат е на македонски јазик и еден од весниците кои го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик.

(4) Јавниот оглас за директор се објавува и во меѓународно јавно гласило.

(5) Управниот одбор е должен одлуката за распишување на јавен оглас за избор на директор и заменик на директор да ја донесе најмалку 60 дена пред истекот на мандатот на директорот, односно заменикот на директорот.

(6) Рокот за пријавување на јавниот оглас е 15 дена од денот на неговото објавување во "Службен весник на Република Македонија".

(7) За директор, односно заменик на директор се избира лице кое ги исполнува следните услови:
- да е државјанин на Република Македонија,
-во моментот на именувањето со правосилна судска пресуда не му е изречена казна или прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност;

- има завршено високо образование со најмалку 240 ЕКТС, односно најмалку VI А ниво согласно со Националната рамка на високообразовните квалификации;

-има најмалку десет години работно искуство од кои најмалку три години да се на раководна позиција;

- да има положено психолошки тест и тест на интегритет;

- поседува еден од следниве меѓународно признати сертикати или уверенија за активно познавање на англискиот јазик не постар од пет години:

- ТОЕФЛ ИБТ најмалку 74 бода,

- ИЕЛТС (IELTS) - најмалку 6 бода,

- ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English: Legal) - најмалку Б2 (B2) ниво,

- ФЦЕ (FCE) (Cambridge English: First) - положен,

- БУЛАТС (BULATS) - најмалку 60 бода или

- АПТИС (APTIS) - најмалку ниво Б2 (B2).

(8) За директор и за заменик директор на Академијата може да биде избрано и лице странски државјанин кое ги исполнува следните услови:

-да стекнал високо образование на универзитет од првите 50 високо рангирани универзитети согласно со Шангајската листа или првите десет високо рангирани универзитети од областа на образовните науки согласно со QS University World Rankings.

- во моментот на именувањето со правосилна судска пресуда не му е изречена казна или прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност;

- да има положено психолошки тест и тест на интегритет,

- ако мајчиниот јазик не му е англиски јазик да поседува еден од следниве меѓународно признати сертикати или уверенија за активно познавање на англискиот јазик не постар од пет години:

- ТОЕФЛ ИБТ најмалку 74 бода,

- ИЕЛТС (IELTS) - најмалку 6 бода,

- ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English: Legal) - најмалку Б2 (B2) ниво,

- ФЦЕ (FCE) (Cambridge English: First) - положен,

- БУЛАТС (BULATS) - најмалку 60 бода или

- АПТИС (APTIS) - најмалку ниво Б2 (B2).

(9) Лицето избрано за директор, односно заменик директор на Академијата документите од став (4) алинеи 5 и 6 и став (8) алинеи 3 и 4 ги доставува во рок од 30 дена од денот кога е известено дека е избран за директор, односно заменик директор на Академијата.

(10) Доколку на конкурс за избор на директор се пријави лице странски државјанин кое раководело со иста или слична институција со Академијата ќе има предност за избор, за што треба да достави соодветни докази.

(11) Начинот за именување и разрешување на директорот и заменикот на директорот се уредува со општите акти на Академијата.

(12) Согласност на одлуката на Управниот одбор за избор на директор и на заменик на директор на Академијата дава Владата.

(13) Заменикот на директорот го заменува директорот во случај кога тој е отсутен, или кога поради болест и други причини не е во можност да ја врши својата функција. Заменикот на директорот врши работи од надлежност на директорот што тој ќе му ги довери.

Права и должности на директорот

Член 16

Директорот ги има следниве права и должности:

- раководи со работењето на Академијата,

- ја застапува и ја претставува Академијата пред домашните и меѓународните институции,

- ги извршува одлуките на Управниот одбор,

- ја координира и организира работата на Академијата,

- се грижи за обезбедување на услови за секојдневно функционирање на Академијата,

- до Управниот одбор поднесува предлог-програма за работа на Академијата,

- до Управниот одбор поднесува годишен извештај за работата на Академијата,

- учествува во изготвувањето на сите програми за обука од надлежност на Академијата,

- учествува во работата на Управниот одбор,

- распишува јавен конкурс за предавачи на Академијата,

- предлага листа на предавачи,

- распишува јавен повик за пројавување на интерес за членови на Програмскиот совет од редот на наставниците на универзитетите од првите 50 високо рангирани универзитети согласно со Шангајската листа, првите десет високо рангирани универзитети од областа на образовните науки согласно со QS University World Rankings и од редот на наставниците од училишта од различни држави кои се меѓу првите десет високорангирани согласно Programme for International Student Assessment (PISA), по претходна согласност на управниот одбор,

- воспоставува и одржува соработка со сродни домашни и странски институции за унапредување на обуката,

- раководи со службата за стручно, административно-технички и помошни работи на Академијата,

- управува со финансиските средства и со имотот на Академијата,

- предлага изменување и дополнување на општите акти на Академијата,

- одговара за законитоста во работењето на Академијата и

- врши и други работи согласно со овој закон и општите акти на Академијата.

Член 17

Платата на директорот и заменикот на директорот на Академијата ги утврдува Владата на Република Македонија со посебен акт.

Мандат на директорот и заменикот на директорот

Член 18

(1) Директорот се именува за период од три години, а заменикот на директорот се именува за време од две години, со можност за уште еден мандат.

Престанок на мандатот и разрешување на директорот и заменикот на директорот

Член 19

(1) На директорот и на заменикот на директорот им престанува мандатот пред истекот на времето за кое се именувани:

- поради смрт,

- на негово барање,

- ако е утврдена трајна неспособност за работа и

- ако ги исполнува условите за пензионирање.

(2) Директорот и заменикот на директорот се разрешуваат пред истекот на мандатот за кој се именувани:

- поради нестручно и несовесно вршење на функцијата,

- ако со правосилна одлука му е изречена мерка забрана за вршење професија, дејност или должност и
- ако со правосилна судска пресуда е осуден на казна затвор во траење над шест месеци.

(3)Против одлуката на Управниот одбор за разрешување на директорот, односно заменикот на директорот, директорот, односно заменикот на директорот има право на управен спор пред надлежен суд.

(4) До именувањето на нов директор Управниот одбор ќе определи вршител на должноста директор кој ги исполнува условите за директор на Академијата, но не подолго за период од шест месеци.

Програмски совет

Член 20

(1) Програмскиот совет е стручно тело на Академијата.

(2) Програмскиот совет е составен од девет члена и тоа: еден член од редот на наставниците во основните, односно средните училишта, еден член од Бирото за развој на образованието, еден член од Центарот за стручно образование и обука, еден наставник од редот на академската заедница, два члена од редот на наставниците на универзитетите од првите 50 високо рангирани универзитети согласно со Шангајската листа, два наставници од училишта од различни држави кои се меѓу првите десет рангирани согласно Programme for International Student Assessment (PISA) и еден член од првите десет високо рангирани универзитети од областа на образовните науки согласно QS University World Rankings и кој е на раководна позиција.

Член 21

(1) Членот од академската заедница го предлага Ректорската конференција на јавните универзитети од редот на наставниците по предметните области: педагогија, психологија или методика кои имаат од најмалку десет години работно искуство и објавено најмалку шест труда во меѓународни научни списанија или три труда во списание со импакт фактор во последните седум години.

(2) Членот од редот на наставниците во основните, односно средните училишта ги предлага Министерството од редот на наставниците кои се оценети со највисока оценка во последните две интегрални евалуации на училиштето во кое се вработени со најмалку работно искуство од десет години во струката и да не биде во збирниот извештај со резултати од спроведеното екстерно проверување на постигањата на успехот на учениците на наставници кои се со најголеми отстапувања.

(3) Членот од Бирото за развој на образованието го предлага директорот на Бирото за развој на образованието.

(4) Членот од Центарот за стручно образование и обука го предлага директорот на Центарот за стручно образование и обука.

(5) Членовите на Програмскиот совет треба да ги исполнуваат и следните услови:

- во моментот на именувањето со правосилна судска пресуда не му е изречена казна или прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност;
- ако мајчиниот јазик не му е англиски јазик да поседува еден од следниве меѓународно признати сертикати или уверенија за активно познавање на англискиот јазик не постар од пет години:
  - ТОЕФЛ ИБТ најмалку 74 бода,
  -ИЕЛТС (IELTS) - најмалку 6 бода,
  - ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English: Legal) - најмалку Б2 (B2) ниво,
  - ФЦЕ (FCE) (Cambridge English: First) - положен,
  - БУЛАТС (BULATS) - најмалку 60 бода или
  - АПТИС (APTIS) - најмалку ниво Б2 (B2) и
- да има најмалку десет години работно искуство.

(6) Лицето избрано за член на Програмскиот совет документите од став (5) алинеја 2 ги доставува во рок од 30 дена од денот кога е известено дека е избрано.

(7) Членот од редот на наставниците на универзитетите од првите 50 високо рангирани универзитети согласно со Шангајската листа и членот од првите десет високо рангирани универзитети од областа на образовните науки согласно QS University World Rankings треба да има објавено најмалку три труда во списание со импакт фактор во последните седум години,

(8) Членовите на Програмскиот совет треба да поседуваат високи стручни квалитети и углед во вршењето на дејноста и професијата, кои имаат потврдени резултати во работењето, на трудови, на написи и да имаат искуство во наставната или менторската работа поврзана со образованието.

(9) Членовите на Програмскиот совет се избираат за време од четири, односно пет години, со право на повторен избор, со тоа што членот од академската заедница, членот од Бирото за развој на образованието и еден член од првите десет високо рангирани универзитети од областа на образовните науки согласно QS University World Rankings се избираат на четири години, а останатите членови на Програмскиот совет од член 20 став 2 од овој закон се избираат на пет години.

(10) Членови на Програмскиот совет не можат да бидат членовите на Управниот одбор на Академијата, Комисијата за приемен испит и Комисијата за завршен испит.

(11) Доколку на јавниот повик за пријавување на интерес за избор на членови на Програмскиот совет од редот на наставници од училишта од различни држави кои се меѓу првите десет рангирани согласно Programme for International Student Assessment (PISA), од редот на наставниците на универзитетите од првите 50 високо рангирани универзитети согласно со Шангајската листа и од редот на наставници од првите десет високо рангирани универзитети од областа на образовните науки согласно QS University World Rankings и кој е на раководна позиција, нема пријавување на интерес, во тој случај Управниот одбор објавува повторен повик за пројавување на интерес. Доколку и на тој јавен повик нема пријавено соодветни кандидати, тогаш на местото на наставници од училишта од различни држави кои се меѓу првите десет рангирани согласно Programme for International Student Assessment (PISA) се избира наставник од основно и средно образование, а на местото на наставниците на универзитетите од првите 50 високо рангирани универзитети согласно со Шангајската листа и од редот на наставници од првите десет високо рангирани универзитети од областа на образовните науки согласно QS University World Rankings и кој е на раководна позиција, се избира од редот на наставници од академската заедница кои ги исполнуваат условите утврдени со овој закон.

(12) Програмскиот совет има секретар кој е од редот на вработените и поседува еден од следниве меѓународно признати сертикати или уверенија за активно познавање на англискиот јазик не постар од пет години:

- ТОЕФЛ ИБТ најмалку 74 бода,
-ИЕЛТС (IELTS) - најмалку 6 бода,
- ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English: Legal) - најмалку Б2 (B2) ниво,

- ФЦЕ (FCE) (Cambridge English: First) - положен,
- БУЛАТС (BULATS) - најмалку 60 бода или
- АПТИС (APTIS) - најмалку ниво Б2 (B2).

Член 22

(1) Програмскиот совет од неговите редови избира претседател и негов заменик.

(2) Изборот за Претседателот и неговиот заменик се врши по пат на тајно гласање.

(3) Согласност на одлуката за избор на претседател и заменик претседател на Програмскиот совет дава Владата.

(4) Мандатот на претседателот и неговиот заменик трае согласно член 21 став (9) од овој закон, со право на уште еден мандат.

Член 23

Програмскиот совет на Академијата:

- ја утврдува предлог-програмата за приемен испит,
- ја утврдува предлог-програмата за обука,
- ја утврдува предлог-програмата за завршен испит,
- ја утврдува предлог-програмата за практична обука на воспитно-образовната дејност и други специјализирани програми,
- ги обновува и ги развива програмите за обука, во согласност со годишната анализа на потребите за обука, извршената евалуација, предлозите и сугестиите на учесниците на обуките и предавачите, како и домашната и европската практика,
- дава насоки за унапредување на наставните методи и техники самостојно и во соработка со предавачите,
- дава мислење за листата на предавачи,
- дава совети, предлози и сугестии на органите на Академијата за подобрување на квалитетот на наставата и
- врши други работи во согласност со овој закон и општите акти на Академијата.

Член 24

(1) Академијата по предлог на Програмскиот совет, а врз основа на јавен конкурс, може да ангажира надворешни стручни лица за изготвување на: предлог-програма за приемен испит, предлог-програма за обука, предлог-програма за завршен испит, предлог-програма за специјализирана обука, како и други прашања од дејноста на Академијата.

(2) Правата и обврските на надворешните стручни лица се уредуваат со договор склучен меѓу нив и Академијата, согласно со општите акти на Академијата.

Престанок на мандатот и разрешување на член на Програмскиот совет

Член 25

(1) На член на Програмскиот совет му престанува мандатот:

- по негово барање,
- поради смрт,
- ако му престане функцијата или работниот однос во органот каде што ја извршувал функцијата или има засновано работен однос и
- ако е спречен да ја врши функцијата член на Програмскиот совет подолго од шест месеци поради болест или други оправдани причини.

(2) Престанокот на мандатот од став 1 алинеја 3 на овој член не се однесува на членовите од редот на: наставниците на универзитетите од првите 50 високо рангирани универзитети согласно со Шангајската листа, наставниците од училишта од различни држави кои се меѓу првите десет рангирани согласно Programme for International Student Assessment (PISA) и членот од првите десет високо рангирани универзитети од областа на образовните науки согласно QS University World Rankings.

(3) Член на Програмскиот совет се разрешува поради:

- нестручно и несовесно вршење на функцијата во Програмскиот совет,
- ако три пати по ред неоправдано не присуствува во седниците на Програмскиот совет
- ако со правосилна одлука му е изречена мерка забрана за вршење професија, дејност или должност и
- ако со правосилна судска одлука е осуден на казна затвор во траење над шест месеци.

(4) Во случаите од ставот (1) или (3) на овој член органот кој го номинирал членот кој е разрешен или чиј мандат престанал номинира нов член најдоцна во рок од 30 дена од денот на донесувањето на одлуката за разрешување, односно престанок на мандатот.

(5) Мандатот на новоназначениот член на Програмскиот совет трае до истекот на мандатот за кој членовите на Програмскиот совет се назначени.

Надоместок на трошоци на членовите на Програмскиот совет

Член 26

(1)Членовите на Програмскиот совет имаат право на личен надомест и други трошоци.

(2) Видот и висината на трошоците, како и висината на личниот надомест ги утврдува Академијата со посебен акт, по претходна согласност од Владата.

Начин на работа на Програмскиот совет

Член 27

(1) Седниците на Програмскиот совет ги свикува и со нив раководи претседателот на Програмскиот совет.

(2) На седниците на Програмскиот совет може да присуствуваат предавачите и други лица кои со своите стручни, професионални знаења и искуства можат да дадат придонес за подобрување на наставата во Академијата.

(3) Членовите од редот на наставниците на универзитетите од првите 50 високо рангирани универзитети согласно со Шангајската листа, наставниците од училишта од различни држави кои се меѓу првите десет рангирани согласно Programme for International Student Assessment (PISA) и од редот на првите десет високо рангирани универзитети од областа на образовните науки согласно QS University World Rankings и кој е на раководна позиција задолжително присуствуваат лично на најмалку две седници во текот на годината, а на останатите седници може да учествуваат во работата и преку видеоконференциска врска, која гарантира идентификација и дозволува учество во дискусијата и донесувањето на одлуката. Гласот на овој член се потврдува во записник од страна на присутните членови на Програмскиот совет.

Член 28

(1) Седниците се закажуваат најрано 15 дена пред денот на одржувањето, а материјалите за седницата се доставуваат до членовите на Програмскиот совет најдоцна пет работни дена пред одржувањето на седницата.

(2) Седница на Програмскиот совет може да се свика и по барање на директорот.

(3) Програмскиот совет одржува седница ако се присутни лично или преку видеоконференциска врска повеќе од половината од вкупниот број членови на Управниот одбор.

(4)За секоја седница секретарот на Програмскиот совет води записник.

(5) Својата работа Програмскиот совет поблиску ја уредува со деловник за работа.

III. ПРЕДАВАЧИ

Предавачи на Академијата

Член 29

(1) Предавачите се стручни лица кои учествуваат во реализацијата на теоретскиот и практичната обукаво Академијата.

(2) Начинот на изготвувањето, бројот, мандатот и составот на предлог-листата на предавачите, надоместоците, како и поблиските критериуми за евалуација на учесниците на обуката, се уредува со општите акти на Академијата, согласно со начелата на јавност, стручност и еднаков пристап.

(3) Правата и обврските на предавачите од ставот (1) на овој член се уредуваат со договор склучен меѓу нив и Академијата, согласно со општите акти на Академијата.

(4) Предавачи на Академијата можат да бидат домашни и странски наставници, и универзитетски професори од соодветната област, кои се ангажираат во програмите за обука на Академијата.

(5) Предавачи на Академијата од ставот (4) на овој член од редот на домашните наставници, може да бидат лица кои имаат звање наставник-советник и наставник-ментор.

(6) Во програмите за обука се определува и нормативот за лицата кои може да бидат предавачи.

(7) Академијата, за предавачите кои реализираат предавања на друг јазик од јазикот кои го употребуваат учесниците на Академијата, обезбедува превод.

(8) Предавањата на Академијата се изведуваат на јазиците на кои се изведува наставата во основните и средните училишта во Република Македонија.

Член 30

Како предавачи во обуката не можат да бидат избрани членовите на Управниот одбор, членовите на Комисијата за приемен испит, како и членовите на Комисијата за завршен испит и нивните заменици.

Член 31

Практичната обука ја реализираат вработени наставници со стекнато звање наставник-советник и наставник-ментор.

IV. СЛУЖБА ЗА АДМИНИСТРАТИВНО-ТЕХНИЧКИ РАБОТИ НА АКАДЕМИЈАТА

Член 32

(1) Вработените во Академијата имаат статус на административни службеници.

(2) Стручните, нормативно-правните, управните, управно-надзорните, материјално финансиските, сметководствените, информациските и другите работи во Академијата ги врши стручна служба, чија внатрешна организација, делокруг на работа и услови за вработување поблиску се уредуваат со актите за внатрешна организација и систематизација на работите и задачите, согласно со Закон за административните службеници.

(3) За вработените од став (1) на овој член се утврдуваат следниве нивоа на работни места:

- категорија В - стручни
- ниво В1 советник за нормативно правни работи (секретар) и
- категорија Г - помошно - стручни
- ниво Г1 самостоен референт (технички секретар кој врши благајнички и други слични работи, благајник кој врши и административни и слични работи) и
- ниво Г2 виш референт (благајник, технички секретар и други).

V. ФИНАНСИРАЊЕ И СРЕДСТВА ЗА РАБОТА НА АКАДЕМИЈАТА

Извори на финансирање

Член 33

(1) Средствата за работа на Академијата се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија.

(2) Други извори на финансирање се:

- уплата за упис во Академијата,
- донации и подароци и
- самостојни приходи и приходи преку издавање на публикации, реализација на обуки за други целни групи кои се поврзани со областа на образованието, реализација на проекти, грантови, кои не се во спротивност со дејноста на Академијата.

Член 34

Буџетските средства од членот 33 став (1) на овој закон се обезбедуваат во висина за да го покријат организирањето и спроведувањето на приемниот и завршниот испит, обуката согласно со овој закон, како и за платите на вработените во Академијата.

Простории и опрема

Член 35

(1) Владата на Република Македонија ги обезбедува просториите и опремата за вршење на дејноста на Академијата.

(2) Академијата може да обезбеди средства за опрема и простории и со донации и грантови согласно закон.

VI. ПРОГРАМА ЗА ОБУКА

Поим и цел

Член 36

(1)Програмата за обука претставува организирано стекнување и усовршување на практичните и теоретските знаења и вештини потребни за независно, самостојно, стручно и ефикасно вршење на работата.

(2) Академијата организира обука за наставници за добивање на лиценца за наставник.

(3) Програмата за обука се организира заради стекнување практични и теоретски знаења и вештини, со цел за создавање на високообучени, стручни и ефикасни наставници во основните и средните училишта, за стекнување на професионални компетенции за изведување настава во основно и средно училиште како и заради унапредување на квалитетот на воспитно-образовната работа во интерес на граѓаните на Република Македонија.

Квоти за упис во Програмата за обука

Член 37

Квотите за упис во програмата за обука, земајќи го предвид вкупниот број на слободни места за наставници во основните и средните училишта, ги одобрува Владата, согласно проекцијата за потребите од работни места по општини и јазици на кои се изведува наставата, а кои се пополнуваат по завршување на обуката, за наредните пет години што ја донесува Министерството.

Начела на приемот во обука

Член 38

(1) Приемот во програмата за обука е достапен за секој кој ги исполнува условите за прием утврдени со овој закон, општите акти на Академијата и кој успешно ќе го положи приемниот испит.

(2) Постапката за организација и полагање на приемниот испит се заснова на начелото на јавност на правилата, методите и начинот на спроведувањето, оценувањето и објавувањето на резултатите, како и работењето на Комисијата за прием во обуката, засновани на објективни и јавно објавени критериуми кои обезбедуваат независност, објективност, како и слободен пристап до програмата за приемен испит.

(3) Приемниот испит за упис во програмата за обука се организира најдоцна до 30 септември во годината.

(4) Доколку на приемниот испит за упис од став (3) на овој член не се пополни квотата на запишани учесници по општини, Академијата може да објави и дополнителни приемни испити и по 30 септември, по претходна согласност од Владата.

(5) Вработени наставници во основните и средните училишта може да конкурираат за прием во програмата за обука при што полагаат приемен испит.

Основни цели и принципи на приемниот испит

Член 39

(1) Полагањето на приемниот испит се врши во писмена форма, анонимно, и со усмен дел, а има за цел по пат на проверка на знаењата на пријавените кандидати за да ги селектира кандидатите по квалитет, определен како минимум знаење за посетување на програмата за обука.

(2) Тестот на интегритет има за цел проверка на етичките и моралните вредности на кандидатот за вршење на работите на наставник.

(3) Проценатa на карактеристики на лицето за подобност со работа со деца и адолесценти во воспитно-образовната дејност (во натамошниот текст: тест на личноста) се заснова врз постојните етички и професионални кодекси за вршење на работите на наставник и се состои од тест кој се спроведува во писмена форма и анонимно, врз основа на стандардно утврдена листа на прашања.

(4) Кандидатот кој нема да ги положи тестовите од ставовите (2) и (3) на овој член, нема право да го продолжи приемниот испит.

(5) Тестовите од ставовите (2) и (3) на овој член се со важност две години.

(6) Приемниот испит има за цел проверка на севкупните знаења и способности на кандидатите за прием и посетување на програмата за обука, а се состои од:

- усниот дел кој подразбира проверка на знаењата на кандидатот и можноста за изразување, елоквенција и разбирање на значењето на работата на наставник преку давање на одговори на прашања од работата на наставник и прашања од општа култура и

-писмен дел кои се состои од решавање на прашања по електронски пат преку кој се проверува теоретското знаење и способноста за примена на стекнатото знаење во практиката, логичното и аналитичкото мислење, изразувањето и писмената комуникација, кои ги стекнал кандидатот.

(7) Кандидатот кој нема да го положи усниот испит нема право да го полага писмениот дел од испитот.

(8) Академијата е должна при спроведување на приемниот испит, а особено при спроведување на тестот на интегритет и тестот на личноста да се грижи за заштита на личните податоци, угледот и достоинството на кандидатите, согласно со закон.

(9) Трошоците за полагање на тестовите од ставовите 2 и 3 на овој член ги сноси кандидатот.

(10) Кандидатот кој не е примен, има право во рок од три дена од денот на добивањето на известувањето, да приговара до Управниот одбор на Академијата, кој во рок од пет дена одлучува по приговорот.

Јавен оглас за прием во програмата за обука

Член 40

(1) Управниот одбор на Академијата донесува одлука за објавување на јавен оглас за полагање на приемниот испит за следење на програмата за обука во рок од 15 дена од денот на приемот на одлуката од членот 37 од овој закон во Академијата.

(2)Управниот одбор на Академијата донесува одлука за објавување на јавен оглас за полагање на приемниот испит за следење на програмата за обука на вработени наставници во основните и средните училишта за полагање на приемниот испит најмалку три пати во годината.

(3) Јавниот оглас се објавува во најмалку два дневни весници од кој еден од весниците кои се издаваат е на македонски јазик и еден од весниците кои се издаваат на јазик кој го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик.

(4) Рокот за пријавување на лицата на јавниот оглас е 15 дена, сметано од денот на неговото објавување.

Приемен испит

Член 41

(1) Услови за прием во обуката на кандидатите се:

- завршени високообразовани студии од прв, односно втор циклус на студии од наставнички и други факултети, со стекнати најмалку 240 кредити и

- најмалку постигнат просечен успех од студиите од 7.00 за кандидатите кои завршиле студии од областа на природно-математичките, техничките и медицинските науки и најмалку постигнат просечен успех од 8.00 за кандидатите кои завршиле студии од областа општествените и хуманистичките науки.

(2) За кандидатите вработени наставници во основните и средните училишта кои конкурираат за прием во обуката услов за прием е завршено најмалку високо образование.

(3) Кандидатите од ставовите (1) и (2) на овој член треба да ги исполнуваат и условите согласно нормативот за наставен кадар во основното образование, односно нормативот за наставен кадар во средното образование.

Член 42

(1) Пред полагањето на приемниот испит кандидатот треба да ги има положено тестовите од член 39 ставови 2 и 3 од овој закон.

(2) Приемниот испит и испитните материјали се водат во јазикот и писмото на кој се изведува наставата во основните и средните училишта во Република Македонија.

(3) Писмениот дел од приемниот треба да содржи прашања од мајчиниот јазик, прашања од соодветната стручната област, познавање на англиски јазик и од областа на претприемништвото, иновациите и бизнисот.

(4) Се смета писмениот делот од испитот го положил оној кандидат кој со точни одговори на прашањата од тестот постигнал најмалку 80% од вкупниот број предвидени поени од секој дел од писмениот дел од испитот.

(5) Кандидатот го полага писмениот дел само ако претходно го положил усниот дел од приемниот испит.

(6) Базите на прашања за писмениот делот од испитот ги изготвуваат стручни лица од редот на наставниците во основните и средните училишта и високообразовните установи, кои имаат најмалку седум години работно искуство во соодветната област, определени од министерот.

(7) За секој дел од писмениот дел од приемниот испит од став (3) на овој член Академијата јавно објавува база на прашања, која се состои од прашања од јазикот на кој ќе ја изведува наставата, од прашања од соодветната стручната област, од познавање на англиски јазик и од областа на претприемништвото, иновациите и бизнисот.

(8) Приемниот испит на Академијата се полага истовремено во просторија за полагање на испит, посебно опремена со материјално-техничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањето.

(9) Јавноста се информира за датумот и времето на полагањето на приемниот испит најмалку три дена пред одржувањето на испитот со објава на веб страницата на Академијата.

(10) Полагањето на испитот се снима и во живо се емитува на веб страницата на Академијата, а ако поради технички причини снимањето се прекине, снимката од целиот испит се поставува на веб страницата на Академијата.

(11) Во просторијата за полагање на испитот, за време на полагање на испитот покрај лица определени од Академијата, присутни се и двајца претставници од Министерството, од кои еден е информатичар.

(12) Поблиските критериуми за условите, начинот и постапката за изведување на приемниот испит и испитните материјали се регулираат со посебен акт, кој го донесува Академијата, по претходно мислење од Министерството.

Комисија за приемен испит

Член 43

(1) Комисијата за приемен испит се состои од претседател и четири члена од редот на вработените во Академијата.

(2) Претседателот и членовите на Комисијата за приемен испит имаат свои заменици.

(3) Комисијата за приемен испит има мандат од две години, без право на повторен мандат.

Право на стипендија

Член 44

(1) Со стекнување на статусот на кандидат за обука во Академијата, учесникот се стекнува со право на месечна стипендија на определено време за периодот на спроведување на обуката.

(2) Висината на стипендијата од став 1 на овој член изнесува 100% од просечната месечна нето плата во Република Македонија.

(3) Академијата со учесникот на кого му доделува стипендија од став (2) на овој член склучува договор за доделување на стипендија.

(4) Со договорот за доделување на стипендија се уредуваат меѓусебните права, обврски и одговорности на Академијата и учесникот, а особено дека учесникот по стекнувањето со лиценца за наставник и по вработувањето во училиште има обврска најмалку пет години да е во работен однос во училиштето.

(5) Доколку учесникот во текот на обука се откаже, не го положил завршниот испит или ја прекине обуката е должен да ја врати стипендијата која ја примил додека бил учесник на обуката на Академијата.

(6) Ако учесникот, по завршувањето на обуката во Академијата одбие да се вработи како наставник, во тој случај ја враќа стипендијата во двојно поголем износ од износот на стипендијата која ја примал за времето додека бил учесник на обуката на Академијата.

(7) Учесникот на обуката нема да ги надомести трошоците од ставот (5) на овој член доколку се откажал, ја прекинал обуката од здравствени причини кои што оневозможуваат посетување на обуката подолго од еден месец што се докажува со лекарско уверение.

(8) Учесникот на обуката нема да ги надомести трошоците од ставот (6) на овој член доколку на свое барање го прекине работниот однос во училиштето од здравствени причини кои што оневозможуваат работа подолго од шест месеци во училиштето што се докажува со лекарско уверение.

(9) Ако учесникот на обуката по завршувањето на обуката и вработувањето како наставник на свое барање го прекине работниот однос во училиштето, за барањето за прекин на работниот однос треба да го извести основачот на училиштето и до Министерството, најдоцна една година пред да го прекине работниот однос. Ако учесникот на обуката е вработен во приватно средно училиште, известувањето го поднесува до Министерството.

(10) Право на стипендија немаат учесниците во обуката на Академијата кои се вработени наставници во основните, односно средните училишта.

Содржина и времетраење на обуката

Член 45

(1) Програмата за обука се состои од теоретска настава и практична обука.

(2)Времетраењето на обука се разликува во зависност од видот на високообразовната квалификација со која се стекнале учесниците во обуката.

(3) При реализацијата на теоретската настава предавачите задолжително користат и стручна литература која се користи на првите десет рангирани универзитети на Шангајската листа, а која Министерството ја печати и доставува до високообразовните установи.

(4) Основното, односно средното училиште во кој кандидатот ќе ја посетува практичната обука се одредува регионално, според подрачјето во кое кандидатот има живеалиште, односно престојувалиште.

(5) Училиштето во кое ќе се изведе практичната обука треба да има вработено лице со звање наставник-ментор или наставник-советник.

(6) Времетраењето на програмата за обука се определува на следниот начин:

- кај учесниците со завршени студии на наставнички факултет, програмата за обука трае вкупно осум месеци и тоа три месеци теоретска настава и пет месеци практична обука.

- кај учесниците со завршени студии на ненаставна насока на наставнички студии, односно на студии кои немаат наставна насока, програмата за обука трае вкупно 12 месеци и тоа четири месеци теоретска настава и осум месеци практична обука,

- кај учесниците вработени наставници во основните, односно средните училишта, програмата за обука трае шест месеци и тоа три месеци теоретска настава и три месеци практична обука. Теоретската настава може да се реализира и во текот на месеците јуни, јули и август.

Член 46

(1) Училиштата во кои ќе се реализира практичниот дел од обуката ги определува министерот, од редот на училиштата во општината, односно соседната општина.

(2) Учесниците од редот на вработени наставници во основните, односно средните училишта практичниот дел од обуката го реализираат во училиштата во кое се вработени.

Општи цели на теоретската и практичната обука во Академијата

Член 47

(1) Целта на теоретската настава во Академијата е кај учесниците да развие поширок знаења од областа на педагошките науки, како и современите методи на работа.

(2) Целта на практичната обука е да ги оспособи учесниците да ја планираат и реализираат воспитно-образовна работа во училиште.

(3) Целите на теоретската и практичната обука во Академијата се остваруваат согласно со програмата за обука.

Член 48

(1) Практичната обука учесниците ја реализираат во училиште под менторство на наставник-ментор или наставник-советник.

(2) На учесникот на обуката наставникот-ментор, односно наставникот-советник од ставот (1) на овој член му го определува Академијата, врз основа на добиена листа на наставници-ментори, односно наставници-советници вработени во училиштата во кои учесникот ја реализира практичната настава.

(3) Еден наставник-ментор, односно наставник-советник може да менторира најмногу до пет учесници во обуката.

(4) На наставникот-ментор, односно наставник-советник од став (1) на овој член му следи надоместок за менторирање, чија висина се определува врз основа на бројот на учесници кој ги менторира.

(5) Висината на надоместокот од став (4) на овој член ја определува и исплаќа Академијата, по претходна согласност од Владата.

(6) Ако учесникот е незадоволен од менторството, најдоцна до истекот на првата половина од обуката, има право да поднесе образложено барање до Управниот одбор на Академијата да му се определи друг ментор.

(7) Управниот одбор, доколку го уважи барањето на учесникот му определува нов ментор до крајот на обуката.

(8) За време на практичната обука учесниците изработуваат студија на случај или акциско истражување поврзано со педагошко-образовни прашања со кои се сретнале за време на практичната обука.

(9) Практичната обука учесниците ја реализираат во најмалку две училишта со различни услови за работа.

(10) Учесниците за својата работа за време на практичната обука водат портфолио.

(11) Начинот на изведување на практичната обука, времетраењето на практичната обука, поединечните задачи на вклучените страни, начинот на водењето на портфолиото, како и начинот на контрола на реализацијата на практичната обука го пропишува министерот, на предлог на Академијата.

VII. ЗАВРШЕН ИСПИТ

Завршен испит

Член 49

(1) По спроведената обука, а по позитивно мислење од менторот, кандидатот се пријавува за полагање на завршен испит (во натамошниот текст: испит), со поднесување на пријава до Академијата.

(2) Кандидатот кој ги исполнува условите за полагање на испит, се известува за времето и местото на полагање на испитот најдоцна осум дена пред денот определен за полагање на испитот, со објавување на терминот за испит на веб страницата на Академијата.

Член 50

(1) Испитот се полага пред испитни комисии за завршен испит, формирани од директорот на Академијата.

(2) Испитната комисија од ставот (1) на овој член се состои од претседател и четири членови. Претседателот на Испитната комисија е од редот на вработените во Академијата кој го определува директорот, еден член од Бирото за развој на образованието кој го определува директорот или еден член од Центарот за стручно образование и обука кој го определува директорот, еден член од Државниот просветен инспекторат кој го определува директорот и член од Министерство за образование и наука, кој го определува министерот.

(3) Претседателот и членовите на комисијата имаат свои заменици.

(4) Испитната комисија има мандат од две години.

(5) Претседателот и членовите на комисијата и нивните заменици имаат право на паричен надомест чија висина со посебен акт ја утврдува Управниот одбор на Академијата, врз основа на бројот на кандидати кои полагаат завршен испит.

Член 51

(1) Испитот се состои од два дела и тоа: теоретски и практичен дел.

(2) Теоретскиот дел од испитот се полага во Академијата во просторија за полагање на испит, посебно опремена со материјално-техничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањето.

(3) Јавноста се информира за датумот и времето на полагањето на приемниот испит најмалку три дена пред одржувањето на испитот со објава на веб страницата на Академијата.

(4) Полагањето на испитот се снима и во живо се емитува на веб страницата на Академијата, а ако поради технички причини снимањето се прекине, снимката од целиот испит се поставува на веб страницата на Академијата.

(5) На денот на полагањето на теоретскиот дел од испитот, член на Испитната комисија му дава на кандидатот пристапен код, односно лозинка со кој му се одобрува пристап во електронскиот систем.

(6) По одобувањето на пристапот, кандидатот добива електронски тест за теоретскиот дел од испитот, компјутерски генериран, чија содржина по случаен избор ја одредува софтверот на електронскиот систем од став (5) на овој член.

(7) Студијата на случај кандидатот ја добива од електронскиот систем, компјутерски генерирана, чија содржина по случаен избор ја одредува софтверот на електронскиот систем од листата на теми.

(8) Теоретскиот дел од испитот содржи и упатство за начинот на решавање на истиот, за кое претставник на Испитната комисија дава појаснување, пред да започне полагањето на испитот.

(9) Електронскиот систем за полагање на испитот содржи база од најмалку 100 прашања и 100 теми за студии на случаи.

(10) Електронскиот систем за полагање на испитот не може да дозволи постоење на идентична содржина на електронски тест за теоретскиот дел од испитот во една сесија за повеќе од еден кандидат.

(11) Практичниот дел од испитот се одржува во училиште и се состои одржување на наставен час и презентација на студија на случај.

Член 52

(1) Испитот може да трае најмногу 120 минути и тоа 60 минути за теоретскиот дел и 60 минути за практичниот дел од испитот. Практичниот дел од испитот се полага најдоцна 30 дена од денот на полагањето на теоретскиот дел од испитот.

(2) Ако во текот на полагањето на испитот за наставник настанат оправдани причини поради кои кандидатот не може да го продолжи полагањето на испитот (болест, повреда, влошена здравствена состојба, смрт на член на потесното семејство) за што кандидатот доставува содветна лекарска потврда, односно друга документација, како и во вонредни случаи на елементарна или друга непогода, ќе се прекине испитот за определено време, кое не може да биде подолго од шест месеци.

(3) Решение за продолжување на испитот донесува директорот на Академијата по молба на кандидатот. Молбата се поднесува во рок од осум дена од престанокот на причините за одлагање на испитот, но најдоцна во рок од шест месеци.

(4) Ако кандидатот не поднесе молба за продолжување на испитот во рокот определен во ставот (3) на овој член ќе се смета дека испитот не го положил.

(5) Против решението на Академијата од ставот (3) на овој член кандидатот може да изјави жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен, во рок од 15 дена од денот на приемот на решението.

(6) Во продолжувањето на испитот, кандидатот за кој е донесено решение од став (3) на овој член, не го полага оној дел од испитот што претходно веќе го има положено.

(7) На кандидатот за време на полагањето на теоретскиот дел од испитот не му се дозволува користење на мобилен телефон, преносни компјутерски уреди и други технички и информатички средства, претходно подготвени предмети и слично.

(8) На кандидатот за време на полагањето на теоретскиот дел од испитот не му се дозволува да контактира со други учесници или лица освен со администраторот, во случај доколку има технички проблем со компјутерот.

(9) Ако техничките проблеми со компјутерот бидат отстранети за пет минути испитот продолжува, а доколку не бидат отстранети во овој рок испитот само за тој кандидат се прекинува и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на испитот.

(10) Ако има проблеми со повеќе од пет компјутери и тие не бидат отстранети во рок од пет минути испитот се прекинува за сите учесници што го полагаат испитот и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на испитот.

(11) Доколку кандидатот при полагањето на првиот дел од испитот постапува спротивно од ставовите (7) и (8) на овој член, нема да му се дозволи натамошно полагање на испитот во таа испитна сесија.

(12) Во случаите од ставот (11) на овој член, се смета дека кандидатот не го положил испитот и истото се констатира во записникот за полагање на испитот.

(13) Начинот и постапката за организирање и реализација на завршниот испит ги утврдува министерот, по предлог на Академијата.

VIII. ЛИЦЕНЦА ЗА НАСТАВНИК

Член 53

(1) На кандидатот кој го положил испитот му се издава лиценца за наставник (во понатамошниот текст: лиценца) потпишана од министерот и од директорот на Академијата, во рок од најмногу петнаесет дена од денот на завршување на испитот.

(2) Лиценцата може да биде потпишана и од страна на заменик на директорот на Академијата, по претходно овластување од директорот на Академијата.

(3) Лиценцата се издава за времетраење од пет години.

(4) На кандидатот кој се стекнал со лиценца за наставник при вработувањето во училиште му се исплаќа плата за наставник зголемена за 3000, 00 денари месечно (додаток за лиценца).

(5) Наставниците кои се стекнале со лиценца за наставник имаат обврска за обновување на лиценцата.

(6) Лиценцата која се обновува по трети пат станува трајна.

(7) При обновување на лиценцата кандидатите полагат тест на интегритет и тест на личноста.

(8) Лиценцата се обновува со приложување на докази за реализиран план за професионален развој за периодот за којшто ја обновува лиценцата согласно определениот број на часови за обука утврден со Законот за наставници.

(9) Формата и содржината на лиценцата ја пропишува министерот, на предлог на Академијата.

Член 54

(1) На наставник кој посетувал обука на Академијата и се стекнал со лиценца му се обезбедува вработување во училиште.

(2) Ако наставникот од став (1) на овој член во рок од три години од денот на стекнувањето со лиценца за наставник не се вработи во училиште, му се исплаќа месечен надоместок во висина од 80% од просечна месечна плата исплатена во Република Македонија.

(3) Ако наставникот од став (2) на овој член одбие да се вработи во училиште, престанува да му се исплаќа месецниот надоместок од став (2) на овој член.

Член 55

(1) Наставник - странски државјанин може да се стекне со лиценца за работа, ако покрај општите услови утврдени со прописите од областа на движење, престој и вработување на странци ги исполни и условите утврдени со Законот за наставници во основно и средно образование за државјаните на Република Македонија кои образованието го завршиле во странство и ако успешно ја поминал проверката на стручните знаења и способности согласно со Програмата за проверка на стручните знаења и способности од став (3) на овој член. Проверка на стручните знаења и способности е на јазикот на кој ја реализира воспитно-образовната работа во Република Македонија.

(2) Програмата за проверка на стручните знаења и способности на наставниците-странски државјани, составот на испитната комисија и начинот на спроведувањето на проверката ги утврдува Академијата со акт, на кој министерот за образование и наука дава согласност.

(3) Проверката од ставот (1) на овој член ја врши Академијата.

(4) Наставникот од ставот (1) на овој член познавањето на јазикот го докажува со потврда од овластена образовна установа за успешно положен тест за знаење на јазикот на кој ја реализира воспитно-образовната работа во Република Македонија.

Член 56

Академијата со решение ја одзема лиценцата на лицето кое во моментот работи како наставник ако:

- се утврдат нерегуларности во полагањето на испитот,
- му е изречена забрана за вршење професија, дејност или должност, со денот на правосилноста на судската пресуда и
- ако е донесена правосилна пресуда за кривични дела сторени во врска со вршење на професијата со која му е изречена безусловна казна затвор над шест месеци.

Член 57

(1) За одземање на лиценцата предлог дава Комисија за ревизија и за одземање на лиценца за наставник.

(2) Комисијата од став (1) од овој член ја формира директорот на Академијата.

(3) Комисијата од став (1) на овој член е составена од: двајца претставници од вработените во Министерството, определени од министерот, двајца членови од редот на вработените во Академијата, определени од директорот, еден претставник од Владата на Република Македонија .

(4) Комисијата од став (1) на овој член се состанува најмалку еднаш годишно и врши ревизија на начинот на спроведување на најмалку две сесии одржани во тековната година.

(5) Комисија од став (1) на овој член има право да изврши ревизија и на начинот на спроведување на испитите одржани во последните пет години до денот на одржувањето на состанокот на комисијата, но не порано од денот на отпочнувањето со примена на овој закон.

(6) Доколку Комисија од став (1) на овој член утврди нерегуларности во спроведувањето на испитот, предлага одземање на лиценцата на наставник.

Член 58

(1) Комисијата за ревизија и за одземање на лиценца до директорот на Академијата доставува предлог за одземање на лиценцата за наставник.

(2) Директорот на Академијата донесува решение за одземање на лиценцата за наставник, врз основа на писмен предлог на Комисијата од став (1) на овој член, во рок од седум дена од приемот на предлогот.

(3) Ако директорот на Академијата не донесе решение за одземање на лиценцата во рокот утврден во став (2) на овој член, решение за одземање на лиценцата донесува министерот.

(4) Против решението за одземање на лиценцата може да се изјави жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен, во рок од 15 дена од приемот на решението.

(5) По конечноста на решението за одземање на лиценцата решението се доставува до Министерството за образование и наука, Државниот просветен инспекторат и единицата на локалната самоуправа на чие подрачје е училиштето во кое е вработен наставникот чија лиценца се одзема.

(6) Одземањето на лиценцата се забележува во Регистарот.

(7) На наставник на кој му е одземена лиценцата му престанува работниот однос.

IX. СПЕЦИЈАЛИЗИРАНИ ОБУКИ

Член 59

(1) Програмскиот совет ќе донесе специјализирана програма за обука за стекнување со лиценца за наставниците кои во денот на отпочнувањето на примената на овој закон се во работен однос во училиште.

(2) Начинот за организирање и спроведување на специјализираната обука за стекнување со лиценца за наставниците кои се во работен однос го пропишува министерот, по предлог на Академијата, Бирото за развој на образованието и Центарот за стручно образование и обука.

(3) Наставниците од став (1) на овој член може да се стекнат со лиценца за наставник под услови и на начин утврден со овој закон.

(4) На наставниците од став (3) на овој член кои се стекнале со лиценца за наставник им се зголемува платата за 3000, 00 денари месечно (додаток за лиценца).

(5) На наставниците од став (4) на овој член кои нема да ја обноват лиценцата им престанува исплатата на додатокот за лиценца, но не им престанува работниот однос во училиштето во кое се вработени, освен ако се во работен однос на определено време.

X. РЕГИСТАР НА ЛИЦЕНЦИРАНИ НАСТАВНИЦИ

Содржина на Регистарот на лицencирани наставници

Член 60

(1) Регистарот на наставници со лиценца (во понатамошниот текст: Регистарот) го води Академијата.

(2) Академијата ја води и одржува базата на податоци на сите наставници со лиценца кои имаат право да работат во основните и средните училишта во Република Македонија.

(3) Регистарот се води во електронска форма.

(4) Регистарот е јавен документ и се објавува на веб-страната на Академијата.

(5) Регистарот се води под условите утврдени со овој закон и општите акти на Академијата.

Член 61

(1) Лицата кои се стекнале со лиценца, односно лицата кои ја обновуваат лиценцата, поднесуваат писмено барање до Академијата за нивно запишување во Регистарот.

(2) Академијата ги утврдува потребните документи за запишување во Регистрот.

(3) Лицата кои ги исполнуваат условите за запишување во Регистарот, по нивното прво запишување добиваат идентификационен број на наставник.

(4) Податоците на запишаните наставници со лиценца се предмет на постојано ажурирање од Академијата.

(5) За ажурирање на податоците во Регистарот, лиценцираните наставници поднесуваат барање во пропишан образец заедно со целокупната документација заверена кај нотар.

(6) Надлежните органи и институции за водење на евиденција за изречени забрани за вршење професија, дејност или должност, односно за донесени правосилни пресуди за кривични дела сторени во врска со вршење на професијата со кои е изречена безусловна казна затвор над шест месеци, задолжително за истите ја известуваат Академијата во рок од 15 дена од денот на внесувањето на податокот во соодветната евиденција .

(7) При водењето на Регистарот соодветно се применуваат одредбите од Законот за заштита на личните податоци.

Податоци на Регистарот

Член 62

(1) Регистарот особено ги содржи следните податоци:

- име и презиме на наставникот,
- единствен матичен број на наставникот,
- идентификационен број на лиценциран наставник,
- адреса на живеење и датум на раѓање,
- датум на стекнување со лиценца,
- работен стаж,
- обуки,
- изречени прекршочни санкции поврзани со дејноста на образованието,
- правосилни судски мерки за привремена или доживотна забрана за вршење на професија, дејност или должност,
- правосилни пресуди за кривични дела сторени во врска со вршење на професијата со кои е изречена безусловна казна затвор над шест месеци и
- одземање на лиценцата.

(2) Министерството има право на увид во податоците на Регистарот.

Надзор

Член 63

(1) Надзор над спроведувањето на одредбите на овој закон врши Министерството.

(2) Инспекциски надзор над спроведувањето на одредбите на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон врши Државниот просветен инспекторат.

XI. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 64

(1) Членовите на Управниот одбор на Академијата ќе бидат именувани во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) Академијата ќе започне со работа со денот на именувањето на членовите на Управниот одбор.

(3) Управниот одбор, до изборот на директор на Академијата, именува вршител на должноста директор во рок од еден месец од денот на неговото конституирање.

(4) Управниот одбор го конституира Програмскиот совет во рок од шест месеци од денот на неговото конституирање.

(5) Управниот одбор во рок од 60 дена од денот на неговото конституирање ќе ги донесе актите за организација и систематизација на работните места во Академијата.

Член 65

До добивање на звања наставник ментор и наставник советник, за предавачи на Академијата од член 29 став (5) од овој закон кои се од редот на домашните наставници со звање наставник-советник и наставник-ментор, како и за наставници со стекнато звање наставник-советник и наставник-ментор кои ја реализираат практичната обука согласно член 31 од овој закон, Академијата назначува наставници кои се од редот на наставниците со најдобри постигнати резултати од интегралната евалуација во последните три години и доколку не се во збирниот извештај со резултати од спроведеното екстерно проверување на постигањата на успехот на учениците на наставници кои се со најголеми отстапувања.

Член 66

Најмалку постигнатиот просечен успех за кандидатите кои завршиле студии од областа општествените и хуманистичките науки од член 41 став 1 алинеја 2 од овој закон ќе изнесува 7.00 до 2025 година.

Член 67

Подзаконските акти предвидени во овој закон ќе се донесат во рок од шест месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 68

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија", а ќе започне да се применува од учебната 2015/2016 година.

L I GJ
PËR AKADEMINË E MËSIMDHËNËSVE

I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Objekti i rregullimit

Neni 1

Me këtë Ligj themelohet dhe rregullohet puna e Akademisë së Mësimdhënësve (në tekstin në vijim: Akademia) si institucion publik për pranimin dhe përsosjen profesionale të kandidatëve për pjesëmarrje në trajnimin për mësimdhënës në shkollat publike dhe private, si dhe për lëshimin, përtëritjen dhe heqjen e licencës për punë të mësimdhënësve (në tekstin në vijim: licencë).

Neni 2

(1) Për ngritje profesionale të mësimdhënësve të ardhshëm dhe përsosje dhe trajnim për kryerjen profesionale dhe efikase të detyrave të punës të mësimdhënësve të ardhshëm dhe mësimdhënësve tani më të punësuar themelohet Akademia e Mësimdhënësve.

(2) Akademia ka cilësi të personit juridik që e merr me regjistrimin në Regjistrin Qendror të Republikës së Maqedonisë.

(3) Selia e Akademisë është në Shkup.

Veprimtaria e Akademisë

Neni 3

(1) Akademia e kryen pranimin dhe përsosjen profesionale të mësimdhënësve të ardhshëm, dhe përsosjen dhe trajnimin për kryerjen profesionale, kompetente dhe efikase të detyrave të punës të mësimdhënësve të ardhshëm, në përputhje me dispozitat e këtij ligji.

(2) Akademia veprimtarinë e vet e zbaton përmes:

- pranimit të kandidatëve në programin për trajnim përmes organizimit dhe dhënies së provimit pranues,
- organizimit dhe zbatimit të programit për trajnim për kandidatët e ardhshëm për mësimdhënës në shkollat fillore dhe të mesme dhe zbatimin e provimit përfundimtar,
- lëshimit, përtëritjes dhe heqjes së licencës për punë të mësimdhënësit,
- kryen edhe punë të tjera të përcaktuara me ligj dhe aktet e përgjithshme të Akademisë.

(3) Me qëllim të zbatimit të veprimtarisë së vet, Akademia:

- organizon dhe realizon konferenca vendore dhe ndërkombëtare, tryeza të rrumbullakëta, seminare, programe për vizita profesionale dhe forma të tjera të trajnimit dhe përsosjes profesionale,
- mban Regjistër të mësimdhënësve të licencuar,
- e përgatit analizën vjetore të nevojave për trajnim në bazë të evaluimit të realizuar, propozimeve dhe sugjerimeve të pjesëmarrësve në trajnime dhe ligjëruesve, si dhe praktikën vendore dhe evropiane,
- i përkufizon kushtet për angazhimin e personave profesionistë të jashtëm,
- vendos dhe zhvillon bashkëpunim në fushën e trajnimit me institucione, organizata, ente, shoqata dhe fondacione simotra vendore dhe të huaja,
- bashkëpunon me rrjetet evropiane të institucioneve për trajnimin e mësimdhënësve,
- organizon dhe udhëheq bibliotekë,
- boton publikime dhe kryen veprimtari të tjera botuese për nevojat e veta,
- realizon bashkëpunim me fakultetet pedagogjike dhe me institucione të tjera të arsimit të lartë, me qëllim të zhvillimit të programeve dhe përgatitjes së studentëve të fakulteteve pedagogjike dhe institucioneve të tjera të arsimit të lartë për pranim në Akademi, dhe
- organizon dhe merr pjesë në projekte hulumtuese dhe në veprimtari të tjera të rëndësishme për avancimin dhe përsosjen e trajnimeve në arsim,
- përpilon dhe propozon Kodeks etik për mësimdhënësit që e përcakton ministri i Arsimit dhe Shkencës (në tekstin në vijim: ministri).

Neni 4

Në Akademi ndalohet organizimi dhe veprimi politik dhe fetar.

Përfaqësimi i drejtë

Neni 5

(1) Gjatë konstituimit të organeve dhe trupave të Akademisë, caktimit të ligjëruesve, konstituimit të Komisionit për Provimin Pranues dhe Komisionit për Provimin Përfundimtar, zbatohet parimi i përfaqësimit të drejtë dhe adekuat të qytetarëve të cilët u takojnë të gjitha bashkësive në Republikën e Maqedonisë.

(2) Gjatë seleksionimit të kandidatëve për pranim në programin për trajnim në Akademi, pa u cenuar kriteret e parashikuara me këtë ligj, sigurohet përfaqësimi përkatës dhe i drejtë i qytetarëve që u takojnë të gjitha bashkësive në Republikën e Maqedonisë, sipas nenit 37 të këtij ligji.

II. ORGANET E AKADEMISË

Neni 6

Organe të Akademisë janë: Këshilli Drejtues, Drejtori dhe Këshilli Programor si trup profesional i Akademisë.

Këshilli Drejtues

Neni 7

(1)Këshilli Drejtues është organ i administrimit të Akademisë të cilin e përbëjnë nëntë anëtarë, si vijon:

- një anëtar nga Ministria e Arsimit dhe Shkencës (në tekstin në vijim: Ministria), të cilin e përcakton ministri,
- një anëtar nga Qendra për Arsim Profesional dhe Trajnim, të cilin e përcakton drejtori,
- një anëtar nga Byroja për Zhvillimin e Arsimit, të cilin e përcakton drejtori,
- një anëtar nga Inspektorati Shtetëror i Arsimit, të cilin e përcakton drejtori,
- katër anëtarë të cilët i përcakton Qeveria e Republikës së Maqedonisë (në tekstin në vijim: Qeveria),
- një anëtar nga radhët e të punësuarve në Akademi.

(2) Mënyra e përcaktimit të anëtarit, nga radhët e të punësuarve në Akademi, rregullohet me Statutin e Akademisë.

(3) Anëtari i Këshillit Drejtues duhet t'i përmbush kushtet, si vijojnë:

- në momentin e emërimit me aktgjykim të plotfuqishëm gjyqësor të mos i jetë shqiptuar dënim ose sanksion për kundërvajtje ndalim për ushtrimin e profesionit, veprimtarisë ose detyrës;
- të ketë kryer arsim të lartë ose të ketë më së paku 240 SETK, përkatësisht më së paku nivelin VI A në përputhje me kornizën nacionale të kualifikimeve të arsimit të lartë;
- të ketë më së paku pesë vjet stazh në profesion pas diplomimit dhe
- të posedojë një nga certifikatat ose dëshmitë e njohura ndërkombëtarisht për njohjen aktive të gjuhës angleze jo më të vjetër se pesë vjet, si vijon:
- TOEFL IBT së paku 74 pikë,
- IELTS (IELTS) –së paku 6 pikë,
- ILEC (ILEC) (Cambridge English: Legal) – së paku niveli B2 (B2),
- FCE (FCE) (Cambridge English: First) – i dhënë,
- BULATS (BULATS) –së paku 60 pikë ose
- APTIS (APTIS) –së paku niveli B2 (B2).

(4) Anëtarët e Këshillit Drejtues i zgjedh dhe shkarkon Qeveria.

(5) Në punën e Këshillit Drejtues merr pjesë drejtori i Akademisë (në tekstin në vijim: drejtori), pa të drejtë vote.

(6) Këshilli Drejtues ka sekretar i cili është nga radhët e të punësuarve në Akademi.

Neni 8

Këshilli Drejtues i kryen punët, si vijon:

- i miraton aktet e përgjithshme të Akademisë dhe e ndjek realizimin e tyre,
- e zgjedh kryetarin e Këshillit Drejtues dhe zëvendësin e tij, nga radhët e anëtarëve të Këshillit Drejtues,
- shpall konkurs publik për zgjedhjen e drejtorit dhe zëvendësdrejtorit,
- e emëron dhe shkarkon drejtorin dhe zëvendësdrejtorin,

- vendos për largimin e përkohshëm nga puna të drejtorit gjatë procedurës të ngritur për shkarkim,
- konstaton dhe përcakton ndërprerjen dhe shkarkimin e anëtarit të Këshillit Drejtues,
- cakton dhe konstaton ndërprerjen dhe shkarkimin e anëtarit të Këshillit Programor,
- e zgjedh dhe konstituon Komisionin për Provimin Pranues dhe Komisionin për Provimin Përfundimtar, e zgjedh kryetarin e Komisionit për Provimin Pranues dhe kryetarin e Komisionit për Provimin Përfundimtar, konstaton ndërprerje të funksionit të anëtarëve të Komisionit për Provimin Pranues dhe Komisionit për Provimin Përfundimtar dhe zëvendësve të tyre, si dhe i miraton raportet e tyre për rrjedhën e procedurës për zhvillimin e provimeve,
- e përcakton listën e ligjëruesve sipas propozimit të drejtorit të Akademisë,
- i shkarkon ligjëruesit e Akademisë sipas propozimit të drejtorit,
- sipas propozimit të Këshillit Programor, miraton programe për provimin pranues, për trajnim dhe për provimin përfundimtar, program për pjesën praktike të trajnimit dhe programe të specializuara për trajnime,
- miraton plan financiar vjetor të cilin ua dërgon organeve kompetente,
- e përcakton mënyrën e shfrytëzimit të mjeteve për punën e Akademisë,
- miraton plan strategjik të Akademisë,
- e përcakton lartësinë e taksës për regjistrim, në bazë të shpenzimeve të bëra reale sipas pëlqimit paraprak të Qeverisë,
- e miraton llogarinë përfundimtare dhe Programin e punës së Akademisë të paraqitur nga drejtori,
- më së voni deri më 1 mars gjatë vitit rrjedhës, miraton raport vjetor për punën e Akademisë për vitin paraprak dhe ua dërgon institucioneve të përfaqësuara në Këshillin Drejtues dhe Qeverisë,
- jep udhëzime për bashkëpunim me institucione, organizata dhe shoqata simotra nga vendi dhe jashtë vendit, për projekte, grante dhe donacione ndërkombëtare,
- miraton Rregullore pune për punën e vet,
- miraton akte për organizimin dhe sistematizimin e brendshëm të vendeve të punës, si dhe akte të tjera të përgjithshme, sipas propozimit të drejtorit,
- miraton vendime, aktvendime dhe konkluzione dhe
- kryen punë të tjera të përcaktuara me këtë ligj dhe me akte të tjera të përgjithshme.

Mandati i anëtarëve të Këshillit Drejtues

Neni 9

Mandati i anëtarit të Këshillit Drejtues zgjat katër vjet me të drejtë për rizgjedhje, me atë që anëtarët e Këshillit Drejtues zgjidhen në atë mënyrë që dy anëtarët e Qeverisë zgjidhen për tre vjet, dy anëtarët e tjerë të Qeverisë për katër vjet, anëtarët e Inspektoratit Shtetëror të Arsimit dhe të Akademisë zgjidhen për tre vjet, ndërsa anëtarët e Qendrës për Arsim Profesional dhe Trajnim, Byrosë për Zhvillimin e Arsimit dhe të Ministrisë zgjidhen për katër vjet.

Ndërprerja e mandatit dhe shkarkimi i anëtarit të Këshillit Drejtues

Neni 10

(1) Anëtarit të Këshillit Drejtues i ndërpritet mandati:
- me kërkesë të tij,
- për shkak të vdekjes,
- nëse i ndërpritet funksioni ose marrëdhënia e punës në organin në të cilin e kryen funksionin ose në të cilin ka themeluar marrëdhënie pune dhe
- nëse është penguar ta kryejë funksionin anëtar i Këshillit Drejtues më gjatë se gjashtë muaj për shkak të sëmundjes ose për shkaqe të tjera të arsyeshme.

(2) Anëtari i Këshillit Drejtues shkarkohet për shkak të:
- kryerjes joprofesionale dhe të pandërgjegjshme të funksionit në Këshillin Drejtues,
- nëse me vendim të plotfuqishëm i është shqiptuar masa ndalim për ushtrimin e profesionit, veprimtarisë ose detyrës dhe
- nëse me vendim të plotfuqishëm gjyqësor është gjykuar me dënim me burgim me kohëzgjatje mbi gjashtë muaj.

(3) Në rastet e paragrafit (1) ose (2) të këtij neni, organi i cili e ka caktuar anëtarin, i cili është shkarkuar ose mandati i të cilit është ndërprerë emëron anëtar të ri më së voni në afat prej 30 ditësh nga dita e miratimit të vendimit për shkarkim, përkatësisht ndërprerje të mandatit.

Kryetari i Këshillit Drejtues

Neni 11

(1) Kryetari i Këshillit Drejtues zgjidhet nga radhët e anëtarëve të Këshillit Drejtues.

(2) Kryetari i Këshillit Drejtues nuk mund të zgjidhet nga radhët e të punësuarve të Akademisë.

(3) Mandati i kryetarit të Këshillit Drejtues zgjat në përputhje me nenin 9 të këtij Ligji, me mundësi për edhe një rizgjedhje.

Mënyra e punës të Këshillit Drejtues

Neni 12

(1) Punët nga fushëveprimi i vet Këshilli Drejtues i kryen në mbledhje.

(2) Mbledhjet caktohen më së paku shtatë ditë pune para ditës së mbajtjes së mbledhjes, ndërsa materialet e mbledhjes u dërgohen anëtarëve të Këshillit Drejtues më së voni pesë ditë pune para mbajtjes së mbledhjes.

(3) Mbledhjet e Këshillit Drejtues i thërret dhe me të njëjtat kryeson kryetari i Këshillit Drejtues.

(4) Mbledhja e Këshillit Drejtues mund të thërritet edhe me kërkesë të drejtorit ose anëtarit të Këshillit Drejtues.

(5) Këshilli Drejtues mban mbledhje nëse janë të pranishëm më shumë se gjysma e numrit të përgjithshëm të anëtarëve të Këshillit Drejtues.

(6) Për çdo mbledhje sekretari mban procesverbal.

Mënyra e vendimmarrjes të Këshillit Drejtues

Neni 13

(1) Këshilli Drejtues miraton vendime me shumicë të votave nga numri i përgjithshëm i anëtarëve të Këshillit Drejtues.

(2) Nëse nuk sigurohet shumica e nevojshme nga paragrafi (1) të këtij neni, mbledhja shtyhet, ndërsa kryetari menjëherë cakton mbledhje të re e cila do të mbahet më së voni në afat prej tetë ditësh.

Kompensimi i shpenzimeve të anëtarëve të Këshillit Drejtues

Neni 14

Kryetari dhe anëtarët e Këshillit Drejtues kanë të drejtë për kompensim të shpenzimeve të rrugës dhe ditore, lartësinë e të cilit e përcakton Qeveria.

Drejtori

Neni 15

(1) Drejtori është organ udhëheqës dhe ekzekutiv i Akademisë.

(2) Drejtori ka zëvendës.

(3) Drejtorin dhe zëvendësdrejtorin i zgjedh Këshilli Drejtues në bazë të konkursit publik i cili shpallet në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", në më së paku dy gazeta ditore prej të cilave njëra nga gazetat që botohet në gjuhën maqedonase dhe njëra nga gazetat e cila botohet në gjuhën të cilën e flasin më së paku 20% e qytetarëve, të cilët flasin gjuhë zyrtare të ndryshme nga gjuha maqedonase.

(4) Konkursi publik për drejtor shpallet edhe në një nga mjetet e informimit publik ndërkombëtar.

(5) Këshilli Drejtues e ka për detyrë që vendimin për shpalljen e konkursit publik, për zgjedhjen e drejtorit dhe zëvendësdrejtorit, ta miratojë më së paku 60 ditë para skadimit të mandatit të drejtorit, përkatësisht zëvendësdrejtorit.

(6) Afati për paraqitje në konkursin publik është 15 ditë nga dita e publikimit të tij në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

(7) Për drejtor, përkatësisht zëvendësdrejtor zgjidhet personi i cili i përmbush kushtet, si vijojnë:

- të jetë shtetas i Republikës së Maqedonisë,
- në momentin e emërimit me aktgjykim të plotfuqishëm gjyqësor të mos i jetë shqiptuar dënim ose sanksion për kundërvajtje ndalim për ushtrimin e profesionit, veprimtarisë ose detyrës;
- të ketë kryer arsim të lartë me më së paku 240 SETK, përkatësisht më së paku nivelin VI A në përputhje me Kornizën nacionale të kualifikimeve të arsimit të lartë;
- të ketë më së paku dhjetë vjet përvojë pune prej të cilave më së paku tre vjet në pozitë udhëheqëse;
- ta ketë dhënë testin psikologjik dhe testin e integritetit;
- të posedojë një nga certifikatat ose dëshmitë e njohura ndërkombëtarisht për njohjen aktive të gjuhës angleze jo më të vjetër se pesë vjet, si vijon:
  - TOEFL IBT më së paku 74 pikë,
  - IELTS (IELTS) – më së paku 6 pikë,
  - ILEC (ILEC) (Cambridge English: Legal) – më së paku niveli B2 (B2),
  - FCE (FCE) (Cambridge English: First) – i dhënë,
  - BULATS (BULATS) – më së paku 60 pikë ose
  - APTIS (APTIS) – më së paku niveli B2 (B2).

(8) Për drejtor dhe zëvendësdrejtor të Akademisë mund të zgjidhet edhe personi shtetas i huaj i cili i përmbush kushtet, si vijojnë:

- të ketë të kryer arsim të lartë nga 50 universitetet e para të ranguara lart në përputhje me Listën e Shangait ose në dhjetë universitetet e ranguara të para nga fusha e shkencave arsimore në përputhje me QS University World Rankings.
- në momentin e emërimit me aktgjykim të plotfuqishëm gjyqësor nuk i është shqiptuar dënim ose sanksion për kundërvajtje ndalim për ushtrimin e profesionit, veprimtarisë ose detyrës;
- ta ketë dhënë testin psikologjik dhe testin e integritetit,
- nëse gjuhë amtare nuk e ka gjuhën angleze të posedojë një nga certifikatat ose dëshmitë e njohura ndërkombëtarisht për njohjen aktive të gjuhës angleze jo më të vjetër se pesë vjet, si vijon:
  - TOEFL IBT së paku 74 pikë,
  - IELTS (IELTS) –së paku 6 pikë,
  - ILEC (ILEC) (Cambridge English: Legal) –së paku niveli B2 (B2),
  - FCE (FCE) (Cambridge English: First) – i dhënë,
  - BULATS (BULATS) –së paku 60 pikë ose
  - APTIS (APTIS) –së paku niveli B2 (B2).

(9) Personi i zgjedhur për drejtor, përkatësisht për zëvendësdrejtor të Akademisë dokumentet nga paragrafi (4) alineja 5 dhe 6 dhe paragrafi (8) alineja 3 dhe 4 i paraqet në afat prej 30 ditësh nga dita e njoftimit se është zgjedhur për drejtor, përkatësisht zëvendësdrejtor i Akademisë.

(10) Nëse në konkursin për zgjedhjen e drejtorit paraqitet personi shtetas i huaj i cili ka udhëhequr me institucion të njëjtë apo të ngjashëm me Akademinë, do të ketë përparësi gjatë zgjedhjes, për çfarë duhet të dorëzojë dëshmi përkatëse.

(11) Mënyra e emërimit dhe shkarkimit të drejtorit dhe zëvendësdrejtorit rregullohet me aktet e përgjithshme të Akademisë.

(12) Pëlqim për vendimin e Këshillit Drejtues për zgjedhjen e drejtorit dhe zëvendësdrejtorit të Akademisë jep Qeveria.

(13) Zëvendësdrejtori e zëvendëson drejtorin në rast kur ai mungon, ose kur për shkak të sëmundjes dhe për shkaqe të tjera nuk ka mundësi ta kryejë funksionin e tij. Zëvendësdrejtori kryen punë në kompetencë të drejtorit të cilat do t'ia besojë ai.

Të drejtat dhe detyrimet e drejtorit

Neni 16

Drejtori i ka këto të drejta dhe detyrime:

- udhëheq me punën e Akademisë,
- e përfaqëson dhe prezanton Akademinë para institucioneve vendore dhe të huaja,
- i ekzekuton vendimet e Këshillit Drejtues,
- e bashkërendit dhe organizon punën e Akademisë,
- kujdeset për sigurimin e kushteve për funksionimin e përditshëm të Akademisë,
- Këshillit Drejtues i paraqet propozim-program për punën e Akademisë,
- Këshillit Drejtues i paraqet raport vjetor për punën e Akademisë,
- merr pjesë në hartimin e të gjitha programeve për trajnim në kompetencë të Akademisë,
- merr pjesë në punën e Këshillit Drejtues,
- shpall konkurs publik për ligjërues të Akademisë,
- propozon listë të ligjëruesve,
- shpall thirrje publike për paraqitjen e interesimit për anëtarë të Këshillit Programor nga radhët e mësimdhënësve universitarë nga 50 universitetet e para të ranguara lart në përputhje me Listën e Shangait, nga dhjetë universitetet e para të ranguara lart nga fusha e shkencave të arsimit në përputhje me QS University World Rankings dhe nga radhët e mësimdhënësve të shkollave nga shtete të ndryshme të cilat janë në mesin e dhjetë shkollave të para të ranguara lart në përputhje me Programme for International Student Assessment (PISA), sipas pëlqimit paraprak të Këshillit Drejtues,
- vendos dhe zhvillon bashkëpunim me institucione simotra vendore dhe të huaja për avancimin e trajnimit,
- udhëheq me shërbimin për punë profesionale, administrative-teknike dhe punë ndihmëse të Akademisë,
- menaxhon me mjetet financiare dhe me pronën e Akademisë,
- propozon ndryshime dhe plotësime të akteve të përgjithshme të Akademisë,

- mban përgjegjësi për ligjshmëri në punën e Akademisë dhe
- kryen edhe punë të tjera në përputhje me këtë ligj dhe aktet e përgjithshme të Akademisë.

Neni 17

Pagën e drejtorit dhe zëvendësdrejtorit të Akademisë e përcakton Qeveria e Republikës së Maqedonisë me akt të veçantë.

Mandati i drejtorit dhe zëvendësdrejtorit

Neni 18

(1) Drejtori emërohet për periudhë prej tre vitesh, ndërsa zëvendësdrejtori emërohet për periudhë prej dy vitesh, me mundësi edhe për një mandat.

Ndërprerja e mandatit dhe shkarkimi i drejtorit dhe zëvendësdrejtorit

Neni 19

(1) Drejtorit dhe zëvendësdrejtorit u ndërpritet mandati para skadimit të kohës për të cilën janë emëruar:
- për shkak të vdekjes,
- me kërkesë të tij,
- nëse është konstatuar paaftësi e përhershme për punë dhe
- nëse i përmbush kushtet për pensionim.

(2) Drejtori dhe zëvendësdrejtori shkarkohen para skadimit të mandatit për të cilin janë emëruar:
- për shkak të kryerjes joprofesionale dhe të pandërgjegjshme të funksionit,
- nëse me vendim të plotfuqishëm i është shqiptuar masa ndalim për ushtrimin e profesionit, veprimtarisë ose detyrës dhe
- nëse me aktgjykim të plotfuqishëm gjyqësor është dënuar me dënim me burgim në kohëzgjatje mbi gjashtë muaj.

(3) Kundër vendimit të Këshillit Drejtues për shkarkimin e drejtorit, përkatësisht zëvendësdrejtorit, drejtori përkatësisht zëvendësdrejtori ka të drejtë në kontest administrativ para gjykatës kompetente.

(4) Deri në emërimin e drejtorit të ri Këshilli Drejtues do të përcaktojë ushtrues detyre, drejtor i cili i përmbush kushtet për drejtor të Akademisë por jo më gjatë se për periudhë prej gjashtë muajsh.

Këshilli Programor

Neni 20

(1) Këshilli Programor është trup profesional i Akademisë.

(2) Këshilli Programor përbëhet nga nëntë anëtarë, si vijon: një anëtar nga radhët e mësimdhënësve në shkollat fillore, përkatësisht shkollat e mesme, një anëtar nga Byroja për Zhvillimin e Arsimit, një anëtar nga Qendra për Arsim Profesional dhe Trajnim, një mësimdhënës nga radhët e komunitetit akademik, dy anëtarë nga radhët e mësimdhënësve universitarë nga 50 universitetet e para të ranguara lart në përputhje me Listën e Shangait, dy mësimdhënës nga shkollat e shteteve të ndryshme të cilat janë në mesin e dhjetë shkollave të para të ranguara lart në përputhje me Programme for International Student Assessment (PISA) dhe një anëtar nga dhjetë universitetet e para të ranguara lart nga fusha e shkencave të arsimit në përputhje me QS University World Rankings dhe i cili është në pozitë udhëheqëse.

Neni 21

(1) Anëtarin nga komuniteti akademik e propozon Konferenca e Rektorëve të Universiteteve Publike nga radhët e mësimdhënësve nga lëndët: pedagogji, psikologji ose metodikë, të cilët kanë më së paku dhjetë vjet përvojë pune dhe kanë botuar më së paku gjashtë punime në revista shkencore ndërkombëtare ose tre punime në revista me impakt faktor në shtatë vitet e fundit.

(2) Anëtarin nga radhët e mësimdhënësve të shkollave fillore, përkatësisht të mesme e propozon Ministria nga radhët e mësimdhënësve të cilët janë vlerësuar me notë më të lartë në dy evaluimet e fundit integrale të shkollës në të cilën janë të punësuar me më së paku përvojë pune prej dhjetë vitesh në profesion dhe të mos jetë në raportin e sublimuar me rezultatet e kontrollit të realizuar ekstern të arritjeve të suksesit të nxënësve të mësimdhënësve të cilët kanë mospërputhje më të mëdha.

(3) Anëtarin e Byrosë për Zhvillimin e Arsimit e propozon drejtori i Byrosë për Zhvillimin e Arsimit.

(4) Anëtarin e Qendrës për Arsim Profesional dhe Trajnim e propozon drejtori i Qendrës për Arsim Profesional dhe Trajnim.

(5) Anëtarët e Këshillit Programor duhet t'i përmbushin edhe kushtet, si vijojnë:
- në momentin e emërimit, me aktgjykim të plotfuqishëm gjyqësor, të mos i jetë shqiptuar dënim ose sanksion për kundërvajtje ndalim për ushtrimin e profesionit, veprimtarisë ose detyrës;
- nëse gjuhën angleze nuk e ka gjuhë amtare të posedojë një nga certifikatat ose dëshmitë e njohura ndërkombëtarisht për njohjen aktive të gjuhës angleze jo më të vjetër se pesë vjet, si vijon:
- TOEFL IBT së paku 74 pikë,
- IELTS (IELTS) –së paku 6 pikë,
- ILEC (ILEC) (Cambridge English: Legal) –së paku niveli B2 (B2),
- FCE (FCE) (Cambridge English: First) – i dhënë,
- BULATS (BULATS) –së paku 60 pikë ose
- APTIS (APTIS) –së paku niveli B2 (B2) dhe
- të ketë më së paku dhjetë vjet përvojë pune.

(6) Personi i zgjedhur për anëtar të Këshillit Programor, dokumentet nga paragrafi (5) alineja 2 i paraqet në afat prej 30 ditësh nga dita kur është njoftuar se është zgjedhur.

(7) Anëtari nga radhët e mësimdhënësve universitarë nga 50 universitetet e para të ranguara lart në përputhje me Listën e Shangait dhe anëtari nga dhjetë universitetet e para të ranguara lart nga fusha e shkencave të arsimit në përputhje me QS University World Rankings duhet të ketë publikuar më së paku tre punime në revista me impakt faktor në shtatë vitet e fundit.

(8) Anëtarët e Këshillit Programor duhet të posedojnë kualitete të larta profesionale dhe autoritet në kryerjen e veprimtarisë dhe profesionit, të cilët kanë rezultate të konfirmuara gjatë punës, punimeve, artikujve, si dhe të kenë përvojë në mësimdhënie ose punën e mentorit në lidhje me arsimin.

(9) Anëtarët e Këshillit Programor zgjidhen për periudhë kohore prej katër vitesh, përkatësisht për pesë vjet, me të drejtë rizgjedhjeje, me atë që anëtari i komunitetit akademik, anëtari i Byrosë për Zhvillimin e Arsimit dhe një anëtar nga dhjetë universitetet e para të ranguara lart nga fusha e shkencave të arsimit në përputhje me QS University World Rankings zgjidhen për periudhë kohore prej katër vitesh, ndërsa anëtarët e tjerë të Këshillit Programor nga neni 20 paragrafi 2 të këtij Ligji zgjidhen për pesë vjet.

(10) Anëtarë të Këshillit Programor nuk mund të jenë anëtarët e Këshillit Drejtues të Akademisë, Komisionit për Provimin Pranues dhe të Komisionit për Provimin Përfundimtar.

(11) Nëse në thirrjen publike për shprehjen e interesimit për zgjedhjen e anëtarëve të Këshillit Programor nga radhët e mësimdhënësve të shkollave nga shtete të ndryshme të cilat janë në mesin e dhjetë shkollave të para të ranguara lart, në përputhje me Programme for International Student Assessment (PISA), nga radhët e mësimdhënësve universitarë nga 50 universitetet e para të ranguara lart në përputhje me Listën e Shangait dhe nga radhët e mësimdhënësve nga dhjetë universitetet e para të ranguara lart nga fusha e shkencave të arsimit në përputhje me QS University World Rankings dhe i cili është në pozitë udhëheqëse, nuk shfaqet interesim, në këtë rast Këshilli Drejtues shpall thirrje të sërishme për shfaqjen e interesimit. Nëse edhe në këtë thirrje publike nuk paraqiten kandidatë përkatës, atëherë në vendin e mësimdhënësve të shkollave nga shtete të ndryshme, të cilat janë në mesin e dhjetë shkollave të para të ranguara lart në përputhje me Programme for International Student Assessment (PISA) zgjidhet mësimdhënës nga arsimi fillor dhe i mesëm, ndërsa në vendin e mësimdhënësve universitar nga 50 universitetet e para të ranguara lart në përputhje me Listën e Shangait dhe nga radhët e mësimdhënësve nga dhjetë universitetet e para të ranguara lart nga fusha e shkencave të arsimit në përputhje me QS University World Rankings dhe i cili është në pozitë udhëheqëse, zgjidhet nga radhët e mësimdhënësve nga komuniteti akademik të cilët i përmbushin kushtet e përcaktuara me këtë Ligj.

(12) Këshilli Programor ka sekretar i cili është nga radhët e të punësuarve dhe posedon një nga certifikatat dhe dëshmitë e njohura ndërkombëtarisht për njohjen aktive të gjuhës angleze jo me të vjetër se pesë vjet, si vijon:

- TOEFL IBT së paku 74 pikë,
- IELTS (IELTS) –së paku 6 pikë,
- ILEC (ILEC) (Cambridge English: Legal) –së paku niveli B2 (B2),
- FCE (FCE) (Cambridge English: First) – i dhënë,
- BULATS (BULATS) –së paku 60 pikë ose
- APTIS (APTIS) –së paku niveli B2 (B2).

Neni 22

(1) Këshilli Programor nga radhët e veta e zgjedh kryetarin dhe zëvendësin e tij.

(2) Zgjedhja e kryetarit dhe zëvendëskryetarit bëhet përmes votimit të fshehtë.

(3) Pëlqim për vendimin për zgjedhjen e kryetarit dhe zëvendëskryetarit të Këshillit Programor jep Qeveria.

(4) Mandati i kryetarit dhe i zëvendëskryetarit zgjat në përputhje me nenin 21 paragrafi (9) të këtij ligji, me të drejtë për edhe një mandat.

Neni 23

Këshilli Programor i Akademisë:

- e përcakton propozim-programin për provimin pranues,
- e përcakton propozim-programin për trajnim,
- e përcakton propozim-programin për provimin përfundimtar,
- e përcakton propozim-programin për trajnimin praktik të veprimtarisë edukative-arsimore dhe programe të tjera të specializuara,
- i përtërinë dhe i zhvillon programet e trajnimit, në përputhje me analizën vjetore të nevojave për trajnim, evaluimin e kryer, propozimet dhe sugjerimet e pjesëmarrësve të trajnimeve dhe ligjëruesve, si dhe praktikat vendore dhe evropiane,
- jep udhëzime për avancimin e metodave dhe teknikave të mësimdhënies në mënyrë të pavarur dhe në bashkëpunim me ligjëruesit,
- jep mendime për listën e ligjëruesve,
- u jep këshilla, propozime dhe sugjerime organeve të Akademisë për përmirësimin e cilësisë së mësimdhënies dhe
- kryen punë të tjera në përputhje me këtë ligj dhe aktet e përgjithshme të Akademisë.

Neni 24

(1) Akademia me propozim të Këshillit Programor, ndërkaq në bazë të konkursit publik, mund të angazhojë persona profesionistë të jashtëm për përpilimin e: propozim-programit për provimin pranues, propozim-programin për trajnim, propozim-programin për provimin përfundimtar, propozim-programin për trajnim të specializuar, si dhe çështje të tjera nga veprimtaria e Akademisë.

(2) Të drejtat dhe detyrimet e personave profesionistë të jashtëm rregullohen me marrëveshje të lidhur midis tyre dhe Akademisë, në përputhje me aktet e përgjithshme të Akademisë.

Ndërprerja e mandatit dhe shkarkimi i anëtarit të Këshillit Programor

Neni 25

(1) Anëtarit të Këshillit Programor i ndërpritet mandati:

- me kërkesë të tij,
- për shkak të vdekjes,
- nëse i ndërpritet funksioni ose marrëdhënia e punës në organin ku e ka kryer funksionin ose në të cilin ka themeluar marrëdhënie pune dhe
- nëse është penguar ta kryejë funksionin e anëtarit të Këshillit Programor më gjatë se gjashtë muaj për shkak të sëmundjes ose për shkaqe tjera të arsyeshme.

(2) Ndërprerja e mandatit nga paragrafi 1 alineja 3 të këtij neni nuk ka të bëjë me anëtarët nga radhët e: mësimdhënësve universitarë nga 50 universitetet e para të ranguara lart në përputhje me Listën e Shangait, nga radhët e mësimdhënësve të shkollave nga shtete të ndryshme të cilat janë në mesin e dhjetë shkollave të para të ranguara lart në përputhje me Programme for International Student Assessment (PISA) dhe anëtari nga dhjetë universitetet e para të ranguara lart nga fusha e shkencave të arsimit në përputhje me QS University World Rankings.

(3) Anëtari i Këshillit Programor shkarkohet:

- për shkak të kryerjes joprofesionale dhe të pandërgjegjshme të funksionit në Këshillin Programor,
- nëse tri herë radhazi pa arsye nuk merr pjesë në mbledhjet e Këshillit Programor,
- nëse me vendim të plotfuqishëm i është shqiptuar masa ndalim për ushtrimin e profesionit, veprimtarisë ose detyrës dhe
- nëse me vendim të plotfuqishëm gjyqësor është dënuar me dënim me burgim në kohëzgjatje mbi gjashtë muaj.

(4) Në rastet nga paragrafi (1) ose (3) të këtij neni organi i cili e ka nominuar anëtarin e shkarkuar ose mandati i të cilit është ndërprerë, nominon anëtar të ri më së voni në afat prej 30 ditësh nga dita e miratimit të vendimit për shkarkim, përkatësisht për ndërprerjen e mandatit.

(5) Mandati i anëtarit të sapoemëruar të Këshillit Programor zgjat deri në skadimin e mandatit për të cilin anëtarët e Këshillit Programor janë emëruar.

Kompensimi i shpenzimeve të anëtarëve të Këshillit Programor

Neni 26

(1) Anëtarët e Këshillit Programor kanë të drejtë për kompensim personal dhe shpenzime të tjera.

(2) Llojin dhe lartësinë e shpenzimeve, si dhe lartësinë e kompensimit personal i përcakton Akademia me akt të veçantë, sipas pëlqimit paraprak të Qeverisë.

Mënyra e punës e Këshillit Programor

Neni 27

(1) Mbledhjet e Këshillit Programor i thërret dhe me të njëjtat kryeson kryetari i Këshillit Programor.

(2) Në mbledhjet e Këshillit Programor mund të jenë të pranishëm ligjërues dhe persona të tjerë të cilët me njohuritë dhe përvojën e tyre si profesionistë dhe ekspertë mund ta japin kontributin e tyre për përmirësimin e mësimdhënies në Akademi.

(3) Anëtarët nga radhët e mësimdhënësve universitarë nga 50 universitetet e para të ranguara lart në përputhje me Listën e Shangait, nga radhët e mësimdhënësve të shkollave nga shtete të ndryshme të cilat janë në mesin e dhjetë shkollave të para të ranguara lart në përputhje me Programme for International Student Assessment (PISA) dhe nga radhët e dhjetë universiteteve të para listuara lart nga fusha e shkencave të arsimit në përputhje me QS University World Rankings dhe të cilët janë në pozita udhëheqëse detyrimisht personalisht marrin pjesë në më së paku dy mbledhje gjatë vitit, ndërsa në mbledhjet e tjera në punime mund të marrin pjesë edhe përmes lidhjes me video-konferencë, që garanton identifikim dhe e mundëson pjesëmarrjen gjatë diskutimit dhe miratimit të vendimit. Vota e këtij anëtari konfirmohet në procesverbal nga ana e anëtarëve të pranishëm të Këshillit Programor.

Neni 28

(1) Mbledhjet caktohen më herët 15 ditë para ditës së mbajtjes, ndërsa materialet e mbledhjes u dërgohen anëtarëve të Këshillit Programor më së voni pesë ditë pune para mbajtjes së mbledhjes.

(2) Mbledhja e Këshillit Programor mund të thërritet edhe me kërkesë të drejtorit.

(3) Këshillit Programor mban mbledhje nëse janë të pranishëm personalisht ose përmes lidhjes me video-konferencë më shumë se gjysma nga numri i përgjithshëm i anëtarëve të Këshillit Drejtues.

(4) Për çdo mbledhje sekretari i Këshillit Programor mban procesverbal.

(5) Punën e vet, Këshilli Programor më për së afërmi e rregullon me Rregullore pune.

III. LIGJËRUES

Ligjërues të Akademisë

Neni 29

(1) Ligjëruesit janë persona profesionistë të cilët marrin pjesë në realizimin e trajnimit teorik dhe praktik në Akademi.

(2) Mënyra e përpilimit, numri, mandati dhe përbërja e propozim-listës së ligjëruesve, kompensimeve, si dhe kriteret e përafërta për evaluimin e pjesëmarrësve në trajnim, rregullohet me aktet e përgjithshme të Akademisë, në përputhje me parimet e transparencës, profesionalizmit dhe qasjes së barabartë.

(3) Të drejtat dhe detyrimet e ligjëruesve nga paragrafi (1) të këtij neni rregullohen me marrëveshje të lidhur midis tyre dhe Akademisë, në përputhje me aktet e përgjithshme të Akademisë.

(4) Ligjërues në Akademi mund të jenë mësimdhënës vendorë dhe të huaj, dhe profesorë universitarë nga fusha përkatëse, të cilët angazhohen në programet për trajnim në Akademi.

(5) Ligjërues të Akademisë nga paragrafi (4) të këtij neni nga radhët e mësimdhënësve vendorë, mund të jenë persona të cilët kanë titull mësimdhënës-këshilltar dhe mësimdhënës-mentor.

(6) Në programet për trajnimin përcaktohet edhe normativi për personat të cilët mund të jenë ligjërues.

(7) Akademia, për ligjëruesit të cilët realizojnë ligjërata në gjuhë tjetër nga gjuha të cilën e përdorin pjesëmarrësit e Akademisë, siguron përkthim.

(8) Ligjëratat në Akademi realizohen në gjuhët në të cilat realizohet mësimdhënia në shkollat fillore dhe të mesme në Republikën e Maqedonisë.

Neni 30

Si ligjërues të trajnimit nuk mund të zgjidhen anëtarët e Këshillit Drejtues, Anëtarët e Komisionit për Provimin Pranues, si dhe anëtarët e Komisionit për Provimin Përfundimtar dhe zëvendësit e tyre.

Neni 31

Trajnimin praktik e realizojnë mësimdhënësit e punësuar të cilët posedojnë titull mësimdhënës-këshilltar dhe mësimdhënës-mentor.

IV. SHËRBIMI PËR PUNË ADMINISTRATIVE-TEKNIKE I AKADEMISË

Neni 32

(1) Të punësuarit në Akademi kanë status të nëpunësve administrativë.

(2) Punët profesionale, normative-juridike, administrative, administrative-mbikëqyrëse, materiale financiare, të kontabilitetit, të informacionit dhe punë të tjera në Akademi i kryen shërbimi profesional, organizimi i brendshëm i të cilit, fushëveprimi dhe kushtet e punësimit më për së afërmi rregullohen me aktet për organizimin dhe sistematizimin e brendshëm të punëve dhe detyrave, në përputhje me Ligjin për nëpunës administrativë.

(3) Për të punësuarit nga paragrafi (1) të këtij neni përcaktohen këto nivele të vendeve të punës:

- kategoria V - profesionale
- niveli V1 këshilltar për punë normative juridike (sekretar) dhe
- kategoria G – ndihmës-profesionale
- niveli G1 referent i pavarur (sekretar teknik i cili kryen punë arkëtari dhe punë të tjera të ngjashme, arkëtar i cili kryen edhe punë administrative dhe punë të ngjashme) dhe
- niveli G2 referent i lartë (arkëtar, sekretar teknik e të tjerë).

V. FINANCIMI DHE MJETET E PUNËS TË AKADEMISË

Burimet e financimit

Neni 33

(1) Mjetet e punës së Akademisë sigurohen nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë.

(2) Burime tjera të financimit janë:

- pagesa për regjistrim në Akademi,
- donacione dhe dhurata dhe
- të ardhura të pavarura dhe të ardhura përmes botimit të publikimeve, realizimit të trajnimeve për target grupe të tjera të cilat janë të lidhura me fushën e arsimit, realizimit të projekteve, granteve, të cilat nuk janë në kundërshtim me veprimtarinë e Akademisë.

Neni 34

Mjetet buxhetore nga neni 33 paragrafi (1) të këtij Ligji sigurohen në lartësi që ta mbulojnë organizimin dhe zbatimin e provimit pranues, provimit përfundimtar dhe trajnimit në përputhje me këtë ligj, si edhe për rrogat e të punësuarve në akademi.

Hapësirat dhe pajisja

Neni 35

(1) Qeveria e Republikës së Maqedonisë i siguron hapësirat dhe pajisjet për ushtrimin e veprimtarisë së Akademisë.

(2) Akademia mund të sigurojë mjete për pajisje dhe hapësira edhe përmes donacioneve dhe granteve, në përputhje me ligj.

VI. PROGRAMI PËR TRAJNIM

Përkufizimi dhe qëllimi

Neni 36

(1) Programi për trajnim e nënkupton fitimin dhe përsosjen e organizuar të njohurive dhe shkathtësive praktike dhe teorike të nevojshme për kryerjen e pavarur, të mëvetësishme, profesionale dhe efikase të punës.

(2) Akademia organizon trajnim për mësimdhënës për fitimin e licencës për mësimdhënës.

(3) Programi për trajnim organizohet për shkak të fitimit të njohurive dhe shkathtësive praktike dhe teorike me qëllim të formimit të mësimdhënësve me trajnim të lart, profesionistë dhe efikas në shkollat fillore dhe të mesme për fitimin e kompetencave profesionale për realizimin e procesit të mësimdhënies në shkollat fillore dhe të mesme, si dhe për shkak të avancimit të cilësisë së punës edukative-arsimore në interes të qytetarëve të Republikës së Maqedonisë.

Kuotat e regjistrimit në Programin për trajnim

Neni 37

Kuotat e regjistrimit në Programin për trajnim, duke e pasur parasysh numrin e përgjithshëm të vendeve të lira për mësimdhënës në shkollat fillore dhe të mesme, i aprovon Qeveria, në përputhje me projeksionin e nevojave të vendeve të punës sipas komunave dhe gjuhëve në të cilat zhvillohet procesi mësimor, të cilat plotësohen pas kryerjes së trajnimit për pesë vitet e ardhshëm, të cilin e miraton Ministria.

Parimet e pranimit në trajnim

Neni 38

(1) Pranimi në Programin për trajnim është i qasshëm për secilin që i plotëson kushtet e pranimit të përcaktuara me këtë ligj, me aktet e përgjithshme të Akademisë dhe i cili me sukses do ta jap provimin pranues.

(2) Procedura e organizimit dhe zhvillimit të provimit pranues bazohet në parimin e transparencës së rregullave, metodave dhe mënyrës së zbatimit, vlerësimit dhe publikimit të rezultateve, si dhe në punën e Komisionit për Pranim në Trajnim, që mbështeten në kritere objektive dhe publikisht të shpallura të cilat sigurojnë pavarësi, objektivitet, si dhe akses të lirë deri te programi për provimin pranues.

(3) Provimi pranues për regjistrim në Programin për trajnim organizohet më së voni deri më 30 shtator të vitit.

(4) Nëse në provimin pranues për regjistrim nga paragrafi (3) të këtij neni nuk plotësohet kuota e pjesëmarrësve të regjistruar sipas komunave, Akademia mund të shpall edhe provime pranuese plotësuese edhe pas datës 30 shtator, sipas pëlqimit paraprak nga Qeveria.

(5) Mësimdhënësit e punësuar në shkollat fillore dhe të mesme mund të konkurrojnë për pranim në Programin për trajnim, me ç'rast i nënshtrohen provimit pranues.

Qëllimet dhe parimet themelore të provimit pranues

Neni 39

(1) Provimi pranues zhvillohet në formë të shkruar, anonime dhe me pjesën gojore, ndërkaq ka për qëllim përmes kontrollit të njohurive të kandidatëve të paraqitur t'i selektojë kandidatët sipas cilësisë, të përcaktuar si minimum njohurish për ndjekjen e Programit për trajnim.

(2) Testi i integritetit ka për qëllim kontrollin e vlerave etike dhe morale të kandidatit për kryerjen e punëve të mësimdhënësit.

(3) Vlerësimi i karakteristikave të personit, për të përshtatshëm për punë me fëmijë dhe adoleshentë në veprimtarinë edukative-arsimore (në tekstin në vijim: testi i personalitetit), bazohet mbi kodekset ekzistues etikë dhe profesionalë për kryerjen e punëve të mësimdhënësit dhe përbëhet nga testi i cili realizohet në formë të shkruar dhe anonime, në bazë të listës të përcaktuar standarde të pyetjeve.

(4) Kandidati i cili nuk do t'i kalojë testet nga paragrafët (2) dhe (3) të këtij neni nuk ka të drejtë ta vazhdojë provimin pranues.

(5) Testet nga paragrafi (2) dhe (3) të këtij neni kanë vlefshmëri prej dy vitesh.

(6) Provimi pranues ka për qëllim kontrollin e njohurive dhe aftësive të përgjithshme të kandidatëve për pranimin dhe ndjekjen e Programit për trajnim, ndërkaq përbëhet nga:

- pjesa me gojë, e cila nënkupton kontrollin e njohurive të kandidatit dhe mundësinë e të shprehurit, elokuencën dhe të kuptuarit e rëndësisë së punës të mësimdhënësit duke iu përgjigjur pyetjeve nga puna e mësimdhënësit dhe pyetjeve nga kultura e përgjithshme dhe
- pjesa me shkrim përbëhet nga zgjidhja e pyetjeve në formë elektronike përmes të cilës kontrollohen njohuritë dhe aftësitë teorike për aplikimin e njohurive të fituara në praktikë, të menduarit logjik dhe analitik, të shprehurit dhe komunikimit me shkrim, të cilat i ka fituar kandidati.

(7) Kandidati i cili nuk do ta kalojë provimin me gojë nuk ka të drejtë të hyjë në pjesën me shkrim të provimit.

(8) Akademia e ka për detyrë që gjatë zbatimit të provimit pranues, dhe veçanërisht gjatë zbatimit të testit të integritetit dhe testit të personalitetit të kujdeset për mbrojtjen e të dhënave personale, autoritetin dhe dinjitetin e kandidatëve, në përputhje me ligj.

(9) Shpenzimet e testimit nga paragrafët 2 dhe 3 të këtij neni i bart kandidati.

(10) Kandidati i cili nuk është pranuar, ka të drejtë në afat prej tri ditëve, nga dita e pranimit të njoftimit, të paraqes kundërshtim pranë Këshillit Drejtues të Akademisë, i cili në afat prej pesë ditësh vendos në lidhje me kundërshtimin.

Konkurs publik për pranimin në Programin për trajnim

Neni 40

(1) Këshilli Drejtues i Akademisë miraton vendim për shpalljen e konkursit publik për mbajtjen e provimit pranues për ndjekjen e Programit për trajnim në afat prej 15 ditësh nga dita e pranimit të vendimit nga neni 37 të këtij ligji në Akademi.

(2) Këshilli Drejtues i Akademisë merr vendim për shpalljen e konkursit publik për mbajtjen e provimit pranues për ndjekjen e Programit për trajnim të mësimdhënësve të punësuar në shkollat fillore dhe të mesme për zhvillimin e provimit pranues më së paku tre herë brenda vitit.

(3) Konkursi publik shpallet në më së paku dy gazeta ditore prej të cilave njëra nga gazetat që botohet në gjuhën maqedonase dhe njëra nga gazetat që botohet në gjuhën të cilën e flasin më së paku 20% e qytetarëve, të cilët flasin gjuhë zyrtare të ndryshme nga gjuha maqedonase.

(4) Afati i paraqitjes së personave në konkursin publik është 15 ditë, llogaritur nga dita e shpalljes së tij.

Provimi pranues

Neni 41

(1) Kushtet për pranim në trajnim të kandidatëve janë:

- studime të kryera të arsimit të lartë të ciklit të parë, përkatësisht të dytë të studimeve nga fakultetet e mësuesisë dhe fakultete të tjerë, me së paku 240 kredi të fituara dhe

- suksesi më i ulët i arritur mesatar gjatë studimeve prej 7.00 për kandidatët të cilët kanë kryer studime nga fusha e shkencave matematikore-natyrore, teknike dhe të mjekësisë dhe sukses më i ulët i arritur mesatar prej 8.00 për kandidatët të cilët kanë kryer studime nga fusha e shkencave shoqërore dhe humanitare.

(2) Për kandidatët mësimdhënës të punësuar në shkollat fillore dhe të mesme të cilët konkurrojnë për t'u pranuar në trajnim, kusht për pranim është të kenë kryer së paku arsim të lartë.

(3) Kandidatët nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni duhet t'i plotësojnë edhe kushtet në pajtim me normativin për kuadrin mësimdhënës në arsimin fillor, përkatësisht normativin për kuadrin mësimdhënës në arsimin e mesëm.

Neni 42

(1) Para se të hyjë në provimin pranues kandidati duhet t'i ketë dhënë testet nga neni 39 paragrafi 2 dhe 3 të këtij ligji.

(2) Provimi pranues dhe materialet e provimit zhvillohen në gjuhën dhe alfabetin në të cilin zhvillohet procesi mësimor në shkollat fillore dhe të mesme në Republikën e Maqedonisë.

(3) Pjesa me shkrim e provimit pranues duhet të përmbajë pyetje nga gjuha amtare, pyetje nga fusha përkatëse profesionale, njohja e gjuhës angleze dhe nga fusha e sipërmarrësisë, inovacioneve dhe biznesit.

(4) Konsiderohet se e ka dhënë pjesën me shkrim të provimit ai kandidat i cili me përgjigje të sakta në pyetjet e testit ka arritur më së paku 80% nga numri i përgjithshëm i pikëve të parashikuara nga çdo pjesë e provimit me shkrim.

(5) Kandidati mund të hyjë në pjesën me shkrim të provimit vetëm nëse paraprakisht e ka dhënë pjesën me gojë të provimit pranues.

(6) Bazat e pyetjeve për pjesën me shkrim të provimit i përpilojnë persona profesionistë nga radhët e mësimdhënësve në shkollat fillore dhe të mesme dhe institucionet e arsimit të lartë, të cilët kanë më së paku shtatë vjet përvojë pune në fushën përkatëse, të caktuar nga ministri.

(7) Për çdo pjesë, nga pjesa me shkrim e provimit pranues nga paragrafi (3) të këtij neni, Akademia e shpall publikisht bazën e pyetjeve që përbëhet nga pyetje nga gjuha në të cilën do ta realizojë mësimin, nga pyetje nga fusha përkatëse profesionale, nga njohja e gjuhës angleze dhe nga fusha e sipërmarrësisë, inovacioneve dhe biznesit.

(8) Provimi pranues në Akademi zhvillohet njëkohësisht në hapësirën për mbajtjen e provimeve, posaçërisht të pajisur me pajisje materiale-teknike dhe informatike, lidhje interneti dhe pajisje për regjistrimin e provimit.

(9) Publiku informohet për datën dhe kohën e mbajtjes së provimit pranues, më së paku tre ditë para mbajtjes së provimit, përmes publikimit në ueb-faqen e Akademisë.

(10) Zhvillimi i provimit regjistrohet dhe emetohet drejtpërdrejt në ueb-faqen e Akademisë, ndërsa nëse për shkaqe teknike incizimi ndërpritet, regjistrimi i provimit në tërësi postohet në ueb-faqen e Akademisë.

(11) Në hapësirën në të cilën mbahet provimi, gjatë kohës së zhvillimit të provimit, përveç personave të caktuar nga Akademia, janë të pranishëm edhe dy përfaqësues nga Ministria, nga të cilët njëri është informatikan.

(12) Kriteret më të përafërta për kushtet, mënyrën dhe procedurën e zbatimit të provimit pranues dhe materialet e provimeve rregullohen me akt të veçantë të cilin e miraton Akademia, sipas mendimit paraprak të Ministrisë.

Komisioni për Provimin Pranues

Neni 43

(1) Komisioni për Provimin Pranues përbëhet nga kryetari dhe katër anëtarë nga radhët e të punësuarve në Akademi.

(2) Kryetari dhe anëtarët e Komisionit për Provimin Pranues kanë zëvendës të tyre.

(3) Komisioni për Provimin Pranues ka mandat prej dy vitesh, pa të drejtë për edhe një mandat.

E drejta e bursës

Neni 44

(1) Me fitimin e statusit të kandidatit për trajnim në Akademi, pjesëmarrësi e fiton të drejtën e bursës mujore për kohë të caktuar për periudhën e zbatimit të trajnimit.

(2) Lartësia e bursës nga paragrafi 1 të këtij neni është 100% nga neto paga mesatare mujore në Republikën e Maqedonisë.

(3) Akademia lidh marrëveshje për akordimin e bursës me pjesëmarrësin të cilit i akordon bursë nga paragrafi (2) të këtij neni.

(4) Me marrëveshjen për akordimin e bursës rregullohen të drejtat e ndërsjella, detyrimet dhe përgjegjësitë e Akademisë dhe pjesëmarrësit, dhe veçanërisht ajo se pjesëmarrësi pas fitimit të licencës për mësimdhënës dhe pas punësimit në shkollë e ka për detyrë më së paku pesë vjet të jetë në marrëdhënie pune në atë shkollë.

(5) Nëse pjesëmarrësi gjatë trajnimit heq dorë, nuk e kalon provimin përfundimtar ose e ndërpret trajnimin, detyrohet ta kthejë bursën të cilën e ka pranuar derisa ka qenë pjesëmarrës në trajnimin e Akademisë.

(6) Nëse pjesëmarrësi, pas përfundimit të trajnimit në Akademi, refuzon të punësohet si mësimdhënës, në këtë rast e kthen bursën në shumë dyfish më të madhe nga shuma e bursës të cilën e ka pranuar gjatë kohës derisa ka qenë pjesëmarrës në trajnimin e Akademisë.

(7) Pjesëmarrësi në trajnim nuk do t'i kompensojë shpenzimet nga paragrafi (5) të këtij neni nëse heq dorë, e ndërpret trajnimin për shkaqe shëndetësore të cilat e pamundësojnë ndjekjen e trajnimit më gjatë se një muaj, gjë e cila dëshmohet me vërtetim mjekësor.

(8) Pjesëmarrësi në trajnim nuk do t'i kompensojë shpenzimet, nga paragrafi (6) të këtij neni, nëse me kërkesë të tij e ndërpret marrëdhënien e punës në shkollë për shkaqe shëndetësore të cilat e pamundësojnë të punojë më gjatë se gjashtë muaj në shkollë, gjë e cila dëshmohet me vërtetim mjekësor.

(9) Nëse pjesëmarrësi në trajnim pas përfundimit të trajnimit dhe punësimit si mësimdhënës me kërkesë të tij e ndërpret marrëdhënien e punës në atë shkollë, lidhur me kërkesën për ndërprerjen e marrëdhënies së punës duhet ta njoftojë themeluesin e shkollës dhe Ministrinë, më së voni një vit para se ta ndërpresë marrëdhënien e punës. Nëse pjesëmarrësi në trajnim është i punësuar në shkollë të mesme private, njoftimin e paraqet pranë Ministrisë.

(10) Të drejtë për bursë nuk kanë pjesëmarrësit e trajnimit në Akademi të cilët janë mësimdhënës të punësuar në shkollat fillore, përkatësisht në shkollat e mesme.

Përmbajtja dhe kohëzgjatja e trajnimit

Neni 45

(1) Programi për trajnim përbëhet nga mësimi teorik dhe trajnimi praktik.

(2) Kohëzgjatja e trajnimit dallohet varësisht nga lloji i kualifikimit të arsimit të lartë, të cilin e kanë fituar pjesëmarrësit në trajnim.

(3) Gjatë realizimit të mësimit teorik ligjëruesit detyrimisht përdorin edhe literaturë profesionale e cila përdoret në dhjetë universitetet e para të ranguara në Listën e Shangait, e të cilën Ministria e boton dhe dorëzon te institucionet e arsimit të lartë.

(4) Shkolla fillore, përkatësisht shkolla e mesme në të cilën kandidati do ta ndjek trajnimin praktik caktohet në bazë rajonale, sipas zonës në të cilën kandidati ka vendbanim, përkatësisht vendqëndrim.

(5) Shkolla në të cilën do të zhvillohet trajnimi praktik duhet të ketë person të punësuar me titullin mësimdhënës-mentor ose mësimdhënës-këshilltar.

(6) Kohëzgjatja e Programit për trajnim përcaktohet në këtë mënyrë:

- te pjesëmarrësit me studime të kryera në fakultetin e mësuesisë, programi për trajnim gjithsej zgjatë tetë muaj edhe atë tre muaj mësim teorik dhe pesë muaj trajnim praktik.
- te pjesëmarrësit me studime të kryera në drejtimin jomësimor të studimeve të mësuesisë, përkatësisht studime të cilat nuk kanë drejtim mësimor, programi për trajnim gjithsej zgjatë 12 muaj edhe atë katër muaj mësim teorik dhe tetë muaj trajnim praktik,
- te pjesëmarrësit mësimdhënës të punësuar në shkollat fillore, përkatësisht në shkollat e mesme, programi për trajnim zgjatë gjashtë muaj edhe atë tre muaj mësim teorik dhe tre muaj trajnim praktik. Mësimi teorik mund të realizohet edhe gjatë muajve qershor, korrik dhe gusht.

Neni 46

(1) Shkollat në të cilat do të realizohet pjesa praktike e trajnimit i përcakton ministri, nga radhët e shkollave në komunë, përkatësisht në komunën fqinje.

(2) Pjesëmarrësit nga radhët e mësimdhënësve të punësuar në shkollat fillore, përkatësisht në shkollat e mesme, pjesën praktike të trajnimit e realizojnë në shkollat në të cilat janë të punësuar.

Qëllimet e përgjithshme të trajnimit teorik dhe praktik në Akademi

Neni 47

(1) Qëllimi i mësimit teorik në Akademi është që tek pjesëmarrësit të zhvillojë njohuri më të gjera nga fusha e shkencave pedagogjike, si dhe nga metodat bashkëkohore të punës.

(2) Qëllimi i trajnimit praktik është t'i aftësojë pjesëmarrësit që ta planifikojnë dhe realizojnë punën edukative-arsimore në shkollë.

(3) Qëllimet e trajnimit teorik dhe praktik në Akademi zbatohen në përputhje me programin për trajnim.

Neni 48

(1) Trajnimin praktik pjesëmarrësit e realizojnë në shkollë nën mentorimin e mësimdhënësit-mentor ose mësimdhënësit-këshilltar.

(2) Pjesëmarrësit në trajnim, Akademia ia cakton mësimdhënësin-mentor përkatësisht mësimdhënësin-këshilltar nga paragrafi (1) të këtij neni, në bazë të listës së pranuar të mësimdhënësve-mentorë, përkatësisht mësimdhënësve-këshilltarë të punësuar nëpër shkollat në të cilat pjesëmarrësi e realizon mësimin praktik.

(3) Një mësimdhënës-mentor, përkatësisht mësimdhënës-këshilltar mund të mentorojë më së shumti deri në pesë pjesëmarrës gjatë trajnimit.

(4) Mësimdhënësit-mentorë, përkatësisht mësimdhënësit-këshilltarë nga paragrafi (1) të këtij neni, i takon kompensim për mentorim, lartësia e të cilit përcaktohet në bazë të numrit të pjesëmarrësve të cilët i mentoron.

(5) Lartësinë e kompensimit nga paragrafi (4) të këtij neni, e përcakton Akademia, sipas pëlqimit paraprak të Qeverisë.

(6) Nëse pjesëmarrësi nuk është i kënaqur nga mentorimi, më së voni deri në skadimin e gjysmës së parë të trajnimit, ka të drejtë të paraqesë kërkesë të justifikuar pranë Këshillit Drejtues të Akademisë që t'i caktojë mentor tjetër.

(7) Këshilli Drejtues, nëse e miraton kërkesën e pjesëmarrësit i cakton mentor të ri deri në fund të trajnimit.

(8) Gjatë kohës së trajnimit praktik pjesëmarrësit përpilojnë studim të rastit ose hulumtim të veprimit lidhur me çështjet pedagogjike-arsimore me të cilat janë ballafaquar gjatë kohës së trajnimit praktik.

(9) Trajnimin praktik pjesëmarrësit e realizojnë në më së paku dy shkolla me kushte të ndryshme të punës.

(10) Pjesëmarrësit gjatë kohës së punës praktike për punën e tyre mbajnë portofol.

(11) Mënyrën e realizimit të trajnimit praktik, kohëzgjatjen e trajnimit praktik, detyrat e posaçme të palëve të përfshira, mënyrën e mbajtjes të portofolit, si dhe mënyrën e kontrollit të realizimit të trajnimit praktik e përcakton ministri me propozim të Akademisë.

VII. PROVIMI PËRFUNDIMTAR

Provimi përfundimtar

Neni 49

(1) Pas trajnimit të zbatuar e pas mendimit pozitiv nga mentori, kandidati paraqitet në provimin përfundimtar, (në tekstin në vijim: provimi), përmes parashtrimit të fletëparaqitjes pranë Akademisë.

(2) Kandidati, i cili i plotëson kushtet për të hyrë në provim, njoftohet për kohën dhe vendin e mbajtjes së provimit më së voni tetë ditë para ditës së caktuar për mbajtjen e provimit, përmes publikimit të terminit për provim në ueb-faqen e Akademisë.

Neni 50

(1) Provimi zhvillohet para komisioneve të provimeve të formuara nga drejtori i Akademisë.

(2) Komisioni i provimit përbëhet nga kryetari dhe katër anëtarë. Kryetari i Komisionit të provimit është nga radhët e të punësuarve në Akademi të cilin e përcakton drejtori, një anëtar nga Byroja për Zhvillimin e Arsimit të cilin e përcakton drejtori ose një anëtar nga Qendra për Arsim Profesional dhe Trajnim të cilin e përcakton drejtori, një anëtar nga Inspektorati Shtetëror i Arsimit të cilin e përcakton drejtori dhe një anëtar nga Ministria e Arsimit dhe Shkencës të cilin e përcakton ministri.

(3) Kryetari dhe anëtarët e Komisionit kanë zëvendës të tyre.

(4) Komisioni i provimit ka mandat prej dy vitesh.

(5) Kryetari dhe anëtarët e Komisionit dhe zëvendësit e tyre kanë të drejtë për kompensim në para, lartësinë e të cilit me akt të veçantë e përcakton Këshilli Drejtues i Akademisë.

Neni 51

(1) Provimi përbëhet nga dy pjesë: pjesa teorike dhe pjesa praktike.

(2) Pjesa teorike e provimit mbahet në Akademi në hapësirën për mbajtjen e provimit, e pajisur në mënyrë të posaçme me pajisje materiale teknike dhe informatike, lidhje interneti dhe pajisje për regjistrimin e provimit.

(3) Publiku informohet për datën dhe kohën e mbajtjes së provimit pranues më së paku tre ditë para mbajtjes së provimit përmes publikimit në ueb-faqen e Akademisë.

(4) Zhvillimi i provimit regjistrohet dhe emetohet drejtpërdrejt në ueb-faqen e Akademisë, ndërsa nëse për shkaqe teknike incizimi ndërpritet, regjistrimi i provimit në tërësi postohet në ueb-faqen e Akademisë.

(5) Në ditën e mbajtjes së pjesës teorike të provimit, anëtari i Komisionit të provimit i jep kandidatit kod për akses, përkatësisht fjalëkalim me të cilin i mundësohet akses në sistemin elektronik.

(6) Pas aprovimit të aksesit, kandidati e pranon testin elektronik për pjesën teorike të provimit, të gjeneruar në mënyrë elektronike, përmbajtjen e të cilit sipas zgjedhjes së rastësishme e përcakton softueri i sistemit elektronik nga paragrafi (5) të këtij neni.

(7) Studimin e rastit kandidati e pranon nga sistemi elektronik, të gjeneruar në mënyrë elektronike, përmbajtjen e të cilit, sipas zgjedhjes së rastësishme, e përcakton softueri i sistemit elektronik nga lista e temave.

(8) Pjesa teorike e provimit përmban edhe udhëzim për mënyrën e zgjidhjes së të njëjtit, për të cilën përfaqësuesi i Komisionit të provimit jep sqarim, para se të fillojë provimi.

(9) Sistemi elektronik për zhvillimin e provimit përmban bazë prej më së paku 100 pyetjeve dhe 100 temave për studime të rasteve.

(10) Sistemi elektronik për zhvillimin e provimit nuk mund ta lejojë ekzistimin e përmbajtjeve identike të testit elektronik për pjesën teorike të provimit në një sesion për më shumë se një kandidat.

(11) Pjesa praktike e provimit zhvillohet në shkollë dhe përbëhet nga realizimi i orës mësimore dhe prezantimit të studimit të rastit.

Neni 52

(1) Provimi mund të zgjasë më së shumti 120 minuta edhe atë 60 minuta për pjesën teorike dhe 60 minuta për pjesën praktike të provimit. Pjesa praktike e provimit jepet më së voni në afat prej 30 ditësh nga dita e dhënies së pjesës teorike të provimit.

(2) Nëse gjatë zhvillimit të provimit për mësimdhënës shfaqen shkaqe të arsyeshme për shkak të të cilave kandidati nuk mund ta vazhdojë provimin (sëmundje, lëndim, gjendje shëndetësore e përkeqësuar, vdekje e anëtarit të familjes më të ngushtë) për çka kandidati paraqet vërtetim përkatës mjekësor, përkatësisht dokumentacion tjetër, si dhe në raste të jashtëzakonshme të fatkeqësive elementare ose fatkeqësive të tjera, do të ndërpritet provimi për kohë të caktuar e cila nuk mund të jetë më e gjatë se gjashtë muaj.

(3) Aktvendim për vazhdimin e provimit miraton drejtori i Akademisë sipas lutjes së kandidatit. Lutja paraqitet në afat prej tetë ditësh nga ndërprerja e shkaqeve për shtyrjen e provimit, por më së voni në afat prej gjashtë muajsh.

(4) Nëse kandidati nuk paraqet lutje për vazhdimin e provimit në afatin e përcaktuar në paragrafin (3) të këtij neni do të konsiderohet se nuk e ka dhënë provimin.

(5) Kundër aktvendimit të Akademisë nga paragrafi (3) të këtij neni, kandidati mund të paraqes ankesë deri te Komisioni Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurë Administrative dhe Procedurë të Marrëdhënies së Punës në Shkallë të Dytë, në afat prej 15 ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit.

(6) Në vazhdimin e provimit, kandidati për të cilin është miratuar aktvendimi nga paragrafi (3) të këtij neni nuk e jep atë pjesë të provimit të cilën paraprakisht e ka dhënë.

(7) Kandidatit, gjatë kohës së mbajtjes së pjesës teorike të provimit, nuk i lejohet përdorimi i telefonit celular, pajisjeve portative kompjuterike dhe mjete të tjera teknike dhe informatike, lëndë paraprakisht të përgatitura dhe ngjashëm.

(8) Kandidatit, gjatë kohës së zhvillimit të pjesës teorike të provimit, nuk i lejohet të kontaktojë me pjesëmarrës ose persona të tjerë përveç me administratorin, në rast se ka problem teknik me kompjuterin.

(9) Nëse problemet teknike të kompjuterit shmangen për pesë minuta provimi vazhdon, ndërsa nëse nuk shmangen brenda këtij afati provimi do të ndërpritet vetëm për atë kandidat dhe do të mbahet në afat prej më së shumti tre ditësh nga dita e ndërprerjes së provimit.

(10) Nëse ka probleme me më shumë se pesë kompjuterë dhe të njëjtat nuk shmangen në afat prej pesë minutash, provimi ndërpritet për të gjithë pjesëmarrësit që i janë nënshtruar provimit dhe do të mbahet në afat prej më së shumti tre ditësh nga dita e ndërprerjes së provimit.

(11) Nëse kandidati gjatë zhvillimit të pjesës së parë të provimit vepron në kundërshtim me paragrafët (7) dhe (8) të këtij neni, nuk do t'i lejohet hyrja në provim në atë sesion të provimeve.

(12) Në rastet nga paragrafi (11) të këtij neni, konsiderohet se kandidati nuk e ka dhënë provimin dhe e njëjta konstatohet në procesverbalin për zhvillimin e provimit.

(13) Mënyrën dhe procedurën e organizimit dhe realizimit të provimit përfundimtar i përcakton ministri me propozim të Akademisë.

VIII. LICENCA PËR MËSIMDHËNËS

Neni 53

(1) Kandidatit, i cili e ka dhënë provimin, i lëshohet licenca për mësimdhënës (në tekstin në vijim: licencë) të nënshkruar nga ministri dhe nga drejtori i Akademisë, në afat prej më së shumti pesëmbëdhjetë ditësh nga dita e përfundimit të provimit.

(2) Licenca mund të nënshkruhet edhe nga zëvendësdrejtori i Akademisë, me autorizim paraprak nga drejtori i Akademisë.

(3) Licenca lëshohet për kohëzgjatje prej pesë vitesh.

(4) Kandidatit, i cili e ka fituar licencën për mësimdhënës, gjatë punësimit në shkollë i paguhet pagë për mësimdhënës të rritur për 3000, 00 denarë në muaj (shtesë për licencë).

(5) Mësimdhënësit të cilët kanë fituar licencë për mësimdhënës e kanë për detyrë ta përtërijnë licencën.

(6) Licenca e cila përtëritet për herë të tretë bëhet e përhershme.

(7) Gjatë përtëritjes së licencës kandidati i nënshtrohet testit të integritetit dhe testit të personalitetit.

(8) Licenca përtëritet me bashkëngjitjen e provave për planin e realizuar të zhvillimit profesional për periudhën për të cilën e përtëritë licencën në përputhje me numrin e caktuar të orëve për trajnim, të përcaktuar në Ligjin për mësimdhënës.

(9) Formën dhe përmbajtjen e licencës e përcakton Ministri, me propozim të Akademisë.

Neni 54

(1) Mësimdhënësit, i cili e ka ndjekur trajnimin e Akademisë dhe ka fituar licencë, i sigurohet punësim në shkollë.

(2) Nëse mësimdhënësi nga paragrafi (1) i këtij neni, në afat prej tri vitesh nga dita e fitimit të licencës për mësimdhënës nuk punësohet në shkollë, i paguhet kompensim mujor në lartësi prej 80% nga paga mujore mesatare e paguar në Republikën e Maqedonisë.

(3) Nëse mësimdhënësi nga paragrafi (2) i këtij neni, refuzon të punësohet në shkollë, i ndërpritet pagesa e kompensimit mujor nga paragrafi (2) i këtij neni.

Neni 55

(1) Mësimdhënësi – shtetas i huaj mund të fitojë licencë për punë, nëse krahas kushteve të përgjithshme të përcaktuara me aktet normative nga fusha e qarkullimit, qëndrimit dhe punësimit të të huajve, i plotëson kushtet e përcaktuara me Ligjin për mësimdhënës në arsimin fillor dhe të mesëm për shtetasit e Republikës së Maqedonisë, të cilët arsimimin e kanë kryer jashtë vendit dhe nëse me sukses e ka kaluar kontrollin e njohurive dhe aftësive profesionale në përputhje me Programin për kontrollin e njohurive dhe aftësive profesionale nga paragrafi (3) të këtij neni. Kontrolli i njohurive dhe aftësive profesionale mbahet në gjuhën në të cilën e realizon punën edukative-arsimore në Republikën e Maqedonisë.

(2) Programin për kontrollin e njohurive profesionale dhe aftësive të mësimdhënësve-shtetas të huaj, përbërjen e Komisionit të provimit dhe mënyrën e zbatimit të kontrollit i përcakton Akademia me akt, për të cilin Ministri i Arsimit dhe Shkencës jep pëlqim.

(3) Kontrollin nga paragrafi (1) të këtij neni e bën Akademia.

(4) Mësimdhënësi nga paragrafi (1) të këtij neni, njohjen e gjuhës e dëshmon me vërtetim nga institucioni i autorizuar arsimor për testin e dhënë me sukses në gjuhën në të cilën e realizon punën edukative-arsimore në Republikën e Maqedonisë.

Neni 56

Akademia me aktvendim do t'ia heq licencën personit i cili aktualisht punon si mësimdhënës nëse:

- konstatohen parregullsi gjatë zhvillimit të provimit,
- i është shqiptuar ndalim për ushtrimin e profesionit, veprimtarisë ose detyrës, me ditën e plotfuqishmërisë së aktgjykimit gjyqësor dhe
- nëse është miratuar aktgjykim i plotfuqishëm për vepra penale të kryera në lidhje me ushtrimin e profesionit me të cilin i është shqiptuar dënim i pakushtëzuar me burgim mbi gjashtë muaj.

Neni 57

(1) Për heqjen e licencës propozim jep Komisioni për Revizion dhe për Heqjen e Licencës të Mësimdhënësit.

(2) Komisionin, nga paragrafi (1) të këtij neni, e formon drejtori i Akademisë.

(3) Komisionin, nga paragrafi (1) të këtij neni, përbëhet nga: dy përfaqësues nga të punësuarit në Ministri, të përcaktuar nga ministri, dy anëtarë nga radhët e të punësuarve në Akademi, të përcaktuar nga drejtori, një përfaqësues nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë.

(4) Komisioni, nga paragrafi (1) të këtij neni, mblidhet më së paku një herë në vit dhe i bën revizion mënyrës së zbatimit të më së paku dy sesioneve të mbajtura gjatë vitit rrjedhës.

(5) Komisioni nga paragrafi (1) të këtij neni ka të drejtë të bëjë revizion edhe mbi mënyrën e zbatimit të provimeve të mbajtura në pesë vitet e fundit deri në ditën e mbajtjes së mbledhjes së Komisionit, por jo më herët nga dita e fillimit të zbatimit të këtij ligji.

(6) Nëse Komisioni, nga paragrafi (1) të këtij neni, konstaton parregullsi gjatë zhvillimit të provimit, propozon heqjen e licencës të mësimdhënësit.

Neni 58

(1) Komisioni për Revizion dhe për Heqjen e Licencës te drejtori i Akademisë paraqet propozim për heqjen e licencës për mësimdhënës.

(2) Drejtori i Akademisë miraton aktvendim për heqjen e licencës për mësimdhënës, në bazë të propozimit me shkrim të Komisionit, nga paragrafi (1) të këtij neni, në afat prej shtatë ditësh nga pranimi i propozimit.

(3) Nëse drejtori i Akademisë nuk miraton aktvendim për heqjen e licencës në afatin e caktuar në paragrafin (2) të këtij neni, aktvendim për heqjen e licencës miraton ministri.

(4) Kundër aktvendimit për heqjen e licencës mund të paraqitet ankesë pranë Komisionit Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurë Administrative dhe në Procedurë të Marrëdhënies së Punës në Shkallë të Dytë, në afat prej 15 ditësh nga pranimi i aktvendimit.

(5) Pas aktvendimit përfundimtar për heqjen e licencës aktvendimi i dërgohet Ministrisë së Arsimit dhe Shkencës, Inspektoratit Shtetëror të Arsimit dhe njësisë së vetëqeverisjes lokale në juridiksionin e të cilës është shkolla në të cilën është punësuar mësimdhënësi të cilit është hequr licenca.

(6) Heqja e licencës evidentohet në Regjistër.

(7) Mësimdhënësit, të cilit i është hequr licenca i ndërpritet marrëdhënia e punës.

IX. TRAJNIME TË SPECIALIZUARA

Neni 59

(1) Këshilli Programor do të miratojë program të specializuar për trajnim për fitimin e licencës për mësimdhënësit të cilët në ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji janë në marrëdhënie pune në shkollë.

(2) Mënyrën dhe procedurën e organizimit dhe zbatimit të trajnimit të specializuar, për fitimin e licencës për mësimdhënësit të cilët janë në marrëdhënie pune, e përcakton Ministri, sipas propozimit të Akademisë, Byrosë për Zhvillimin e Arsimit dhe Qendrës për Arsim Profesional dhe Trajnim.

(3) Mësimdhënësit, nga paragrafi (1) të këtij neni, mund të fitojnë licencë për mësimdhënës në kushte dhe në mënyrë të përcaktuar me këtë ligj.

(4) Mësimdhënësve, nga paragrafi 3 të këtij neni, të cilët kanë fituar licencë për mësimdhënës u rritet paga për 3 000 denarë në muaj (shtesë për licencë).

(5) Mësimdhënësve nga paragrafi (4) i këtij neni, të cilët nuk do ta përtërijnë licencën u ndërpritet pagesa e shtesës për licencë, por nuk u ndërpritet marrëdhënia e punës në shkollën në të cilën janë punësuar, përveç nëse janë në marrëdhënie pune në kohë të caktuar.

X. REGJISTRI I MËSIMDHËNËSVE TË LICENCUAR

Përmbajtja e Regjistrit të mësimdhënësve të licencuar

Neni 60

(1) Regjistrin e mësimdhënësve me licencë (në tekstin në vijim: Regjistri) e mban Akademia.

(2) Akademia e udhëheq dhe e mirëmban bazën e të dhënave të të gjithë mësimdhënësve me licenca të cilët kanë të drejtë të punojnë në shkollat fillore dhe të mesme në Republikës së Maqedonisë.

(3) Regjistri mbahet në formë elektronike.

(4) Regjistri është dokument publik dhe publikohet në ueb-faqen e Akademisë.

(5) Regjistri mbahet me kushtet e caktuara me këtë ligj dhe aktet e përgjithshme të Akademisë.

Neni 61

(1) Personat të cilët kanë fituar licencë, përkatësisht personat të cilët e përtëritin licencën paraqesin kërkesë me shkrim pranë Akademisë për regjistrimin e tyre në Regjistër.

(2) Akademia i përcakton dokumentet e nevojshme për regjistrimin në Regjistër.

(3) Personat, të cilët i plotësojnë kushtet e regjistrimit në Regjistër, pas regjistrimit të tyre të parë marrin numër identifikimi të mësimdhënësit.

(4) Të dhënat e mësimdhënësve të regjistruar me licencë janë objekt të azhurnimit të vazhdueshëm të Akademisë.

(5) Për azhurnimin e të dhënave në Regjistër, mësimdhënësit e licencuar paraqesin kërkesë në formularin e përcaktuar, bashkë me dokumentacionin e plotë të vërtetuar në noter.

(6) Organet dhe institucionet kompetente për mbajtjen e evidencës për ndalime të shqiptuara për ushtrimin e profesionit, veprimtarisë ose detyrës, përkatësisht për aktgjykime të miratuara të plotfuqishme për vepra penale të kryera në lidhje me ushtrimin e profesionit me të cilat është shqiptuar dënim i pakushtëzuar me burgim mbi gjashtë muaj, për të njëjtat detyrimisht e njoftojnë Akademinë në afat prej 15 ditësh nga dita e futjes së të dhënës në evidencën përkatëse.

(7) Gjatë mbajtjes së Regjistrit në mënyrë përkatëse zbatohen dispozitat e Ligjit për mbrojtjen e të dhënave personale.

Të dhënat e Regjistrit

Neni 62

(1) Regjistri veçanërisht i përmban të dhënat, si vijojnë:
- emrin dhe mbiemrin e mësimdhënësit,
- numrin unik të amzës të mësimdhënësit,
- numrin identifikues të mësimdhënësit të licencuar,
- adresën e vendbanimit dhe datën e lindjes,
- datën e fitimit të licencës,
- stazhin e punës,
- trajnimet,
- sanksionet e shqiptuara për kundërvajtje që kanë të bëjnë me veprimtarinë e arsimit,
- masat e plotfuqishme gjyqësore për ndalim të përkohshëm ose të përhershëm për ushtrimin e profesionit, veprimtarisë ose detyrës,
- aktgjykimet e plotfuqishme për vepra penale të kryera në lidhje me ushtrimin e profesionit me të cilat është shqiptuar dënim i pakushtëzuar me burgim mbi gjashtë muaj dhe
- heqjen e licencës.

(2) Ministria ka të drejtë të bëjë këqyrje në të dhënat e Regjistrit.

Mbikëqyrja

Neni 63

(1) Mbikëqyrje mbi zbatimin e dispozitave të këtij ligji bën Ministria.

(2) Mbikëqyrje inspektuese mbi zbatimin e dispozitave të këtij Ligji dhe akteve normative, të miratuara në bazë të këtij Ligji, kryen Inspektorati Shtetëror i Arsimit.

XI. DISPOZITA KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 64

(1) Anëtarët e Këshillit Drejtues të Akademisë do të emërohen në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

(2) Akademia do të fillojë me punë në ditën e emërimit të anëtarëve të Këshillit Drejtues.

(3) Këshilli Drejtues, deri në zgjedhjen e drejtorit të Akademisë, emëron ushtrues detyre drejtor në afat prej një muaji nga dita e konstituimit të tij.

(4) Këshilli Drejtues e konstituon Këshillin Programor në afat prej gjashtë muajsh nga dita e konstituimit të tij.

(5) Këshilli Drejtues në afat prej 60 ditësh nga dita e konstituimit të tij, do t'i miratojë aktet e organizimit dhe sistematizimit të vendeve të punës në Akademi.

Neni 65

Deri në fitimin e titullit mësimdhënës-mentor dhe mësimdhënës-këshilltar, për ligjërues në Akademi, nga neni 29 paragrafi (5) të këtij Ligji, të cilët janë nga radhët e mësimdhënësve vendorë me titull mësimdhënës-këshilltar dhe mësimdhënës-mentor, si dhe për mësimdhënës me titull të fituar mësimdhënës-këshilltar dhe mësimdhënës-mentor të cilët e realizojnë trajnimin praktik në përputhje me nenin 31 të këtij ligji, Akademia cakton mësimdhënës të cilët janë nga radhët e mësimdhënësve me rezultate më të mira të arritura nga evaluimi integral në tre vitet e fundit dhe nëse nuk janë në raportin e sublimuar me rezultatet nga kontrolli i zbatuar ekstern të arritjeve të suksesit të nxënësve të mësimdhënësve të cilët kanë mospërputhje më të mëdha.

Neni 66

Suksesi më i ulët i arritur mesatar i kandidatëve të cilët kanë kryer studime nga fusha e shkencave shoqërore dhe humanitare nga neni 41 paragrafi 1 alineja 2 të këtij ligji, do të jetë 7.00 deri në vitin 2025.

Neni 67

Aktet nënligjore të parashikuara në këtë ligj do të miratohen në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 68

Ky Ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", ndërsa do të fillojë të zbatohet nga viti shkollor 2015/2016.

159.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА НАСТАВНИЦИ ВО ОСНОВНИТЕ И СРЕДНИТЕ УЧИЛИШТА

Се прогласува Законот за наставници во основните и средните училишта,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 14 јануари 2015 година.

Бр. 08-191/1
14 јануари 2015 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов,** с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА НАСТАВНИЦИ ВО ОСНОВНИТЕ И СРЕДНИТЕ УЧИЛИШТА

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредуваат условите за вршење на професијата наставник во основните и средните училишта во Република Македонија, засновањето на работниот однос, категориите на наставници, работните задачи на наставникот, континуираното стручно усовршување (професионален развој), напредувањето во звања (кариерен развој) и одземање на звање.

II. НАСТАВНИЦИ

Член 2

(1) Наставник во основно и средно училиште може да биде лице кое:

- има завршено најмалку четири години соодветно високо образование и се има стекнато со најмалку 240 ЕКТС. Квалификациите со кои се стекнуваат наставниците за професијата наставник во основно и средно училиште припаѓаат на VI А ниво од Националната рамка на високообразовни квалификации и соодветствуваат на ниво VI од Европската рамка на високообразовни квалификации.

-има лиценца за наставник издадена од Академијата за наставници и е запишан во Регистарот на наставници со лиценца;

- е државјанин на Република Македонија;

- го познава македонскиот стандарден јазик и стандардниот јазик на кој ќе ја изведува наставата.

(2) По исклучок, наставник во основно, односно средно училиште може да биде и лице кое нема лиценца за работа и не е запишано во Регистарот на наставници со лиценца, најмногу до една година и под менторство на наставник-ментор определен од училиштето.

(3) Исклучок во смисла на став (2) на овој член се смета дека е ако:

- на повторен конкурс не се јавило лице со лиценца за наставник или

- во Регистарот на лиценцирани наставници кој го води Академијата за наставници да нема наставник за определениот наставен предмет.

(4) По исклучок од став (1) алинеја 1 на овој член, во средното стручно образование, за практичната настава наставници можат да бидат и лица кои завршиле специјалистичко средно или више образование.

Член 3

Наставник за предметите на кои наставата се изведува на странски јазик може да биде и лице странски државјанин кое има соодветно високо образование и го познава јазикот на кој се изведува наставата, за што согласност дава Министерството за образование и наука (во натамошниот текст: Министерството).

Член 4

(1) Наставата во основно односно средно училиште ја изведуваат лиценцирани наставници.

(2) Видот на стручната подготовка на наставниците кои остваруваат воспитно-образовна работа во основно односно средно училиште е определен со Нормативот за наставен кадар утврден во наставните програми, донесен од страна на министерот за образование и наука (во натаношниот текст: министерот), на предлог на Бирото за развој на образованието и Центарот за стручно образование и обука.

Член 5

(1) Министерството врши признавање на високообразовни квалификации на наставник стекнати во странство.

(2) За признавањето на високообразовни квалификации на наставник стекнати во странство министерот формира посебна комисија, составена од пет члена од редот на универзитетски професори кои ги исполнуваат условите за ментор на докторски труд согласно Законот за високото образование, а стручните и административно-техничките работи на комисијата ги врши Информативниот центар за еквиваленција и признавање на странски високообразовни квалификации.

(3) При формирање на Комисијата од ставот (2) на овој член да се земе во предвид начелото за соодветна и правична застапеност на сите граѓани кои што припаѓаат на сите етнички заедници во Република Македонија, без да се нарушат предвидените критериуми со овој закон.

(4) Начинот на признавањето и потребната документација за признавање на високообразовни квалификации на наставник стекнати во странство се врши согласно Законот за високото образование.

Член 6

(1) Вработените во основните училишта кои вршат работи од дејноста основно образование, имаат статус на даватели на јавни услуги во основното образование и за нив се применуваат одредбите од овој закон, одредбите од Законот за основното образование, одредбите од Законот за вработените во јавниот сектор и општите прописи за работни односи.

(2) За вработените од ставот (1) на овој член се утврдуваат следниве категории и нивоа на работни места:

- категорија К – наставници:

- ниво К1 советник (наставник-советник, наставник-советник во училишта со ученици со посебни потреби и наставник-советник во училишта за уметничко образование кои изведуваат индивидуална и групна настава),

- ниво К2 ментор (наставник-ментор, наставник-ментор во училишта со ученици со посебни потреби и наставник-ментор во училишта за уметничко образование кои изведуваат индивидуална и групна настава) и

- ниво К3 наставник (наставник, наставник во училишта со ученици со посебни потреби, наставник во училишта за уметничко образование кои изведуваат индивидуална и групна настава).

Член 7

(1) Вработените во средните училишта кои вршат работи од дејноста средно образование, имаат статус на даватели на јавни услуги во средното образование и за нив се применуваат одредбите од овој закон, одредбите од Законот за средното образование, одредбите од Законот за вработените во јавниот сектор и општите прописи за работни односи.

(2) За вработените од ставот (1) на овој член се утврдуваат следниве категории и нивоа на работни места:

- категорија З - наставници:

- ниво З1 советник (наставник-советник, наставник-советник во училишта со ученици со посебни потреби и наставник-советник во училишта за уметничко образование кои изведуваат индивидуална и групна настава),

- ниво З2 ментор (наставник-ментор, наставник-ментор во училишта со ученици со посебни потреби и наставник-ментор во училишта за уметничко образование кои изведуваат индивидуална и групна настава),

- ниво 33 наставник (наставник, наставник во училишта со ученици со посебни потреби, наставник во училишта за уметничко образование кои изведуваат индивидуална и групна настава).

Член 8

(1) Директорот на училиштето, по претходно мислење на Министерството за информатичко општество и администрација и претходна согласност од градоначалникот на општината/градот Скопје на чие подрачје е училиштето и Министерството за образование и наука донесува годишен план за вработување во општинските, односно на град Скопје основни и средни училишта за следната година, согласно со Законот за вработените во јавниот сектор.

(2) Директорот, по претходно мислење на Министерството за информатичко општество и администрација и претходна согласност од Министерството за образование и наука донесува годишен план за вработување во државните основни и средни училишта за следната година, согласно со Законот за вработените во јавниот сектор.

Член 9

(1) Наставникот се избира по пат на јавен оглас.

(2) Лицата од ставот (1) на овој член, можат да засноваат работен однос и без јавен оглас, на определено време, најмногу до три месеца.

(3) Јавниот оглас од ставот (1) на овој член се објавува во најмалку два дневни весника од кои најмалку во по еден од весниците што се издаваат на македонски јазик и во весниците што се издаваат на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик.

(4) Пред објавувањето на јавниот оглас од став (1) на овој член и пред изборот на лицата од став (2) на овој член, училиштето е должно да се обрати до Академијата за наставници и да добие известување за наставници кои стекнале лиценца на Академијата за наставници и се со место на живеење во општината во кое е училиштето, а се невработени.

(5) Училиштето, пред да распише јавен оглас за вработување, потребата од работник на определено време ја обезбедува со преземање на работник со соодветно образование и со неполн фонд на наставни часови од друго јавно училиште во општината, а за градот Скопје од друго јавно училиште во општините во градот Скопје.

(6) Кога на јавниот оглас ќе се јават повеќе кандидати, предност имаат наставниците кои имаат повисок успех во текот на додипломските студии и успехот од Академијата за наставници.

Член 10

(1) Наставниците кои работат во подрачно основно училиште во населено место со помалку од десет ученици и реализираат настава со скратена програма засноваат работен однос на определено време со полн фонд на часови до реализација на скратената програма.

(2) Наставниците можат да засноваат работен однос на определено време до крајот на учебната година, доколку на јавен оглас не се пријави лице кое ги исполнува условите утврдени со овој закон.

(3) Наставниците можат да засноваат работен однос на неопределено време, пократко од полното работно време, доколку обемот на работата изнесува најмалку половина од работното време во работната недела на начин утврден со закон.

(4) Наставниците кои реализираат настава и имаат неполн фонд на часови во училиштето, можат да засноваат работен однос и во друго училиште до исполнување на полн фонд на часови.

Член 11

Наставниците ги избира директорот на училиштето по претходно мислење на училишниот одбор.

Член 12

Наставниците се должни да работат на постигнување на целите на подсистемот на образование во којшто работат, во согласност со пропишаните наставни планови и програмите на национално и училишно ниво.

Член 13

Работните должности на наставникот во училиштето опфаќа воспитно-образовната и други видови професионална работа во училиштето:

- планирање на воспитно-образовната работа во пишана или електронска форма;
- подготовка за настава (избор/изработка на наставни средства и дидактички помагала);
- изведување на наставни и воннаставни активности;
- учество во интерно и екстерно проверување на постигањата на учениците;
- водење на педагошка документација и евиденција;
- соработка со родители;
- соработка со директорот, стручните соработници и другите органи на училиштето;
- работа во стручните активи и другите стручни тела и комисии;
- вршење на задачи на одделенски/класен раководител;
- собирање и обработка на податоци во врска со воспитно-образовната и друга работа;
- менторство на ученици;
- учествува во реализација на испитите од државната матура,
- учествува во реализација на екстерното проверување на постигањата на успехот на учениците,
- планирање и учество во стручно усовршување;
- реализирање на дополнителна и додатна настава за учиниците;
- уредување на кабинети, збирки, училишни работилници, вежбални, игралишта, насади итн.;
- организирање на културни спортски и други општо корисни и хумани акции во кои учествуваат учениците;
- водење слободни ученички активности и работа со ученици на проекти и истражување;
- подготвување и водење ескурзии, излети, натпревари, настава во природа, летување, логорување што ги организира училиштето;
- вршење на други работи определени со годишната програма за работа;
- учество на истражувачки проекти и други активности за унапредување на воспитно-образовната работа и
- водење на портфолио (дел од професионалното досие).

Член 14

Се забранува телесно и психичко малтретирање на наставник.

Член 15

(1) Наставникот ја изведува наставата согласно основните професионални компетенции за наставници.

(2) Наставникот ги изведува наставата и воннаставните активности со активно вклучување на учениците и со користење на информатичка технологија.

Член 16

(1) Работното време на наставникот изнесува 40 работни часови неделно од коишто 20 до 23 часови во настава во кои влегува и времето за организирано прифаќање на учениците пред и по наставата.

(2) Во неделниот фонд на наставни часови од ставот (1) на овој член не влегуваат часовите за дополнителна и додатна настава.

(3) Почетокот и завршетокот на работното време, користењето на дневниот и годишниот одмор на лицата од ставот (1) на овој член се утврдува со статутот на училиштето.

(4) Начинот и потребното време за реализирање на работните задачи на наставникот ги утврдува министерот за образование и наука (во натамошниот текст: министерот), на предлог на Бирото за развој на образованието.

III. ОСНОВНИ ПРОФЕСИОНАЛНИ КОМПЕТЕНЦИИ НА НАСТАВНИЦИТЕ

Член 17

(1) Наставникот треба да ги поседува основните професионални компетенции за наставник за да изведува настава во основно и/или средно училиште.

(2) Основните професионални компетенции се однесуваат на знаењата, умеењата и вештините што се неопходни за квалитетно изведување на воспитно-образовната работа.

(3) Наставникот ги стекнува основните професионални компетенции во текот на високото образование и на Академијата за наставници.

Член 18

(1) Основните професионални компетенции опфаќаат професионални вредности, професионални знаења и разбирања и професионални способности и вештини во следните подрачја:

1. Знаења за наставниот предмет и за воспитно-образовниот систем;

2. Поучување и учење (планирање и подготовка на наставата, реализација на наставата, оценување на учениците, познавање на учениците и излегување во пресрет на нивните потреби);

3. Создавање на стимулативна средина за учење (создавање на безбедна средина за учење и училишна клима);

4. Социјална и образовна инклузија;

5. Комуникација и соработка со семејството и заедницата и

6. Професионален развој и професионална соработка.

(2) Основните професионални компетенции од подрачјата од став (1) на овој член ги утврдува министерот, на предлог на Бирото за развој на образованието.

IV. ПРОФЕСИОНАЛЕН РАЗВОЈ НА НАСТАВНИЦИТЕ

Член 19

(1) Наставниците во основното и средното училиште во текот на својата работа се должни континуирано професионално да се усовршуваат.

(2) Министерот донесува годишна програма за обуки за стручно усовршување на наставниците до крајот на месец јануари.

(3) Предлог програмата за обуки за стручно усовршување ја изработува и предлага Бирото за развој на образование во соработка со Центарот за стручно образование и обука, Државниот испитен центар, Државниот просветен инспекторат и Академијата за наставници.

Член 20

(1) Професионалното усовршување се остварува преку акредитирани програми за обука, преку проекти одобрени од министерството, интерно стручно усовршување во училиштето, регионални колаборативни тимови за учење и преку индивидуални форми на учење.

(2) Професионалното усовршување од став (1) на овој член се остварува без да се наруши воспитно-образовниот процес во училиштето, за што грижа води директорот на училиштето.

Член 21

(1) Наставниците се обврзани на континуирано стручно усовршување да посветат најмалку 60 часа во текот на три учебни години.

(2) Во рамките на 60 часови на стручно усовршување спаѓаат обуките што наставниците ги посетуваат во и вон училиштето, од кои најмалку 40 часови се од учество на акредитирани програми за обука за што средства се обезбедуваат во буџетот на Бирото за развој на образование.

(3) Акредитацијата на програмите за обука од став (2) на овој член ја врши Бирото за развој на образованието, согласно Законот за Бирото за развој на образованието.

(4) Секој наставник во рок од три години поминува 10 часови обука за приоритетни програми определени од министерот за што средства се обезбедуваат во буџетот на Бирото за развој на образование.

(5) Секој наставник во рок од три години поминува 10 часови обука за личен професионален развој. Трошоците за обуката за личен професионален развој се на товар на наставникот.

Член 22

(1) За сопственото стручно усовршување наставникот прави личен план за професионален развој за секоја учебна година врз основа на самоевалуацијата во однос на основните професионални компетенции, резултатите од интегралната евалуација, екстерните оценувања на знаењата на учениците, извештаите од посети на советници од Бирото за развој на образованието, Центарот за стручно образовани и обука и Државниот просветен инспекторат.

(2) Планот од став (1) на овој член го одобрува директорот на училиштето на предлог на тимот за професионален развој во училиштето.

(3) Тимот за професионален развој го сочинуваат еден наставник од соодветниот стручен актив на наставници во училиштето, педагог и/или психолог во училиштето.

(4) Формата и содржината на личниот план за професионален развој го уредува министерот, на предлог на Бирото за развој на образованието и Центарот за стручно образование и обука.

Член 23

(1) Наставникот, кој од објективни причини не може да реализира дел од планираните активности во личниот план за професионален развој од член 22 став (1) од овој закон, должен е во консултација со директорот на училиштето да направи измена во личниот план за професионален развој.

(2) На наставникот кој не го реализирал личниот план за професионален развој, а за тоа нема објективни причини, директорот следната учебна година му определува поддржан професионален развој.

(3) Поддржан професионален развој подразбира доделување на ментор кој му помага на наставникот во изработка и реализација на личниот план за професионален развој на наставникот.

Член 24

(1) За професионалниот развој на секој наставник се води професионално досие.

(2) Формата, содржината и начинот на водење на професионалното досие ги пропишува министерот, на предлог на Бирото за развој на образованието.

V. КАРИЕРЕН РАЗВОЈ НА НАСТАВНИЦИТЕ

Член 25

Наставниците во основните и средните училишта може да напредуваат во звања.

Член 26

(1) Категоријата наставник се добива со завршување на Академијата за наставници и добивање на лиценца за наставник.

(2) Наставникот може да напредува во звањата наставник-ментор и наставник-советник.

(3) Професионалните стандарди за звањата наставник-ментори и наставник-советник и начинот на стекнување ги пропишува министерот на предлог на Бирото за образование и наука и Центарот за стручно образование и обука.

(4) Бројот на наставници кои може да се стекнат со звања наставник-метор или наставник-советник за секоја општина, односно град Скопје за секоја фискална година го определува министерот, по претходна согласност од Владата на Република Македонија.

Член 27

(1) Наставник може да напредува во звање наставник-ментор доколку:

- има најмалку пет години работно искуство како наставник,
- да има лиценца за наставник,
- ги исполнува професионалните стандарди за наставник-ментор,
- најмалку еднаш е на објавениот извештај со резултати од спроведеното екстерно проверување на постигањата на успехот на учениците во редот на 20% на наставниците кај кои има најмали отстапувања во добиените показатели и
- во последните пет години да не е на објавениот извештај со резултати од спроведеното екстерно проверување на постигањата на успехот на учениците во редот на 20% на наставниците кај кои има најголеми отстапувања во добиените показатели и
- оценет е со оценка не помала од четири (4) при вреднувањето на работата на наставниците од спроведена последна инеграла евалуација.

Член 28

(1) Наставник-ментор може да напредува во звање наставник-советник доколку:

- има најмалку 12 години работно искуство, од кои три години во звањето наставник-ментор,
- да има лиценца за наставник,
- ги исполнува професионалните стандарди за наставник-советник,
- најмалу двапати е на објавениот извештај со резултати од спроведеното екстерно проверување на постигањата на успехот на учениците во редот на 20% на наставниците кај кои има најмали отстапувања во добиените показатели и
- во последните десет години да не е на објавениот извештај со резултати од спроведеното екстерно проверување на постигањата на успехот на учениците во редот на 20% на наставниците кај кои има најголеми отстапувања во добиените показатели и
- оценет е со оценка не помала од четири (4) при вреднувањето на работата на наставниците од спроведени две последни интегрални евалуации.

Член 29

(1) Исполнетоста на професионалните стандарди за звањата наставник-ментор и наставник-советник ја проверува комисија формира министерот.

(2) Комисија од став (1) на овој член е составена од: двајца претставници од соодветните наставнички факултети, еден претставник од репрезентативниот синдикат на наставници, и по еден претставник од Министерството за образование и наука, Бирото за развој на образованието, Центарот за стручно образование и обука и Државниот просветен инспекторат.

(3) Комисијата ги проценува пристигнатите апликации и документација на наставниците за стекнување на звањето наставник-ментор и наставник-советник, и согласно освоените бодови на кандидатите прави ранг листа. Највисоко рангираните наставници според бројот определен од министерот за таа година, се стекнуваат со звање наставник-ментор, односно наставник-советник.

(4) Наставникот кој нема да биде задоволен со оценката од комисијата има право на жалба до Државна комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

(5) Начинот на проценувањето на пристигнатите апликации и документација на наставниците за стекнување на звањето наставник-ментор и наставник-советник, бодирањето на кандидатите, ранг листата, како и начинот на работењето на комисијата ја пропишува министерот на предлог на Бирото за развој на образованието .

Член 30

(1) На наставникот му се одзема стекнатото звање ако:

- со правосилна одлука му е изречена мерка забрана за вршење професија, дејност или должност и
- со правосилна судска одлука е осуден на казна затвор во траење над шест месеци.

(2) Постапка за преиспитување на стекнатото звање покренува училиштето ако:

- наставникот има континуиран прекин на работен однос или мирување на работен однос во воспитно-образовна установа повеќе од три години,
- на две последователни интегрални евалуации наставникот е оценет со оценка помала од четири (4),
- е двапати на објавениот извештај со резултати од спроведеното екстерно проверување на постигањата на успехот на учениците во редот на 20% на наставниците кај кои има најголеми отстапувања во добиените показатели или
- не го реализира планот за личен професионален развој и како резултат на тоа на наставникот му е доделен поддржан професионален развој во одреден временски период.

(3) Постапката за преиспитување на стекнатото звање не се покренува ако наставникот има континуиран прекин на работен однос во воспитно-образовна установа повеќе од три години заради упатување на стручно усовршување од страна на работодавачот.

(4) Иницијатива за одземање на стекнатите звања покренува директорот на училиштето во коешто наставникот работи и ја доставува до Министерството.

(5) Министерот формира Комисија за одземање и преиспитување на звањата на наставниците, составена од три члена, од кои еден е од редот на вработените во Бирото за развој на образованието, еден од Државниот просветен инспекторат и еден од репрезентативниот синдикат на наставници.

(6) Комисијата дава предлог за одземање на звањето или предлог за одбивање на иницијативата на директорот, до министерот.

(7) Министерот врз основа на предлогот од став (6) на овој член донесува решение.

(8) Против решението на министерот од став (7) на овој член може да се поднесе жалба до Државна комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

Член 31

Работните должности на наставниците со звање наставник-ментор, освен задолженијата на член 8 од овој закон, опфаќаат и:

- менторирање на студенти од факултетите за наставници и Академијата за наставници;
- менторирање на колеги што имаат поддржан професионален развој;
- користи иновативни приоди и им помага на колегите во спроведување на акциски истражувања;
- учествува во изготвување на развојни политики на училиштето и
- други задачи согласно стекнатите компетенции за наставник-ментор.

Член 32

Работните должности на наставниците со звање наставник-советник, освен задолженијата на член 8 од овој закон, опфаќаат и:

- менторирање на студенти од факултетите за наставници и Академијата за наставници;
- менторирање на колеги што имаат поддржан професионален развој;
- водат колаборативни тимови за учење;
- изготвуваат наставни материјали за учење;
- креираат, аплицираат и спроведуваат иновативни проекти во училиштето;
- учествува во изготвување на развојни политики на училиштето и
- други задачи согласно стекнатите компетенции за наставник-советник.

VI. ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 33

(1) Глоба во износ од 2.500 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на основното, односно средното училиште, ако заснова работен однос за итни и неодложни работи со наставник во основно, односно средно училиште кој нема лиценца за наставник, ако не се обрати до Академијата за наставници, согласно член 9 став (4) од овој закон или добие известување од Академијата за наставници дека во општината на чија териоторија е училиштето има наставник со лиценца.

(2) Глоба во износ од 2.500 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на основното, односно средното училиште, ако на јавен оглас за засновање на работен однос на наставник во основно, односно средно училиште работен однос заснова кандидат без лиценца за наставник, а на јавниот оглас се пријавиле наставници со лиценца за наставник (член 9 став (5))

(3) Глоба во износ од 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на директорот на основното, односно средното училиште за прекршокот од ставовите (1) и (2) на овој член.

VII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 34

Одредбите од член 2 став (1) алинеите 1 и 2 и од член 4 став (1) од овој закон не се однесуваат за наставниците кои се во работен однос на неопределено време во основните и средните училишта на денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 35

До 2018 година работните задачи на наставник-ментор може да ги врши наставник кој има работен стаж најмалку пет години како наставник и поседува компетенции согласно професионални стандарди за наставник-ментор согласно член 26, точка 3 од овој закон и завршил акредитирана обука за менторирање.

Член 36

(1) До крајот на 2017 година наставниците се обврзани на континуирано стручно усовршување да посветат најмалку 40 часа во текот на три учебни години.

(2) Во рамките на 40 часови на стручно усовршување спаѓаат обуките што наставниците ги посетуваат во и вон училиштето, од кои најмалку 20 часови се од учество на акредитирани програми за обука, а 10 часови обука се за приоритетни програми определени од министерот за што средства се обезбедуваат во буџетот на Бирото за развој на образование, а останатите 10 се за личен професионален развој.

Член 37

Постапките започнати пред влегување во сила на овој закон ќе завршат според условите и постапките утврдени со Законот за основното образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 103/08, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 15/11, 6/12, 100/12, 24/13, 41/14, 116/14 и 135/14), односно според условите и постапките утврдени со Законот за средното образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 44/95, 24/96, 34/96, 35/97, 82/99, 29/02, 40/03, 42/03, 67/04, 55/05, 113/05, 35/06, 30/07, 49/07, 81/08, 92/08, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 51/11, 6/12, 100/12, 24/13, 41/14, 116/14 и 135/14).

Член 38

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 39

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на неговото објавување во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе отпочне да се применува од учебната 2015/2016 година.

L I GJ
PËR MËSIMDHËNËS NË SHKOLLA FILLORE DHE TË MESME

I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Me këtë ligj rregullohen kushtet për kryerje të profesionit mësimdhënës në shkollat fillore dhe të mesme në Republikën e Maqedonisë, themelimi i marrëdhënies së punës, kategoritë e mësimdhënësve, detyrat e punës të mësimdhënësit, përsosja e vazhdueshme profesionale (zhvillimi profesional), avancimi në tituj (zhvillimi i karrierës) dhe heqja e titullit.

II. MËSIMDHËNËS

Neni 2

(1) Mësimdhënës në shkollë fillore dhe të mesme mund të jetë personi i cili:

- ka mbaruar së paku katër vjet arsim të lartë adekuat dhe ka marrë së paku 240 SETK. Kualifikimet të cilat i marrin mësimdhënësit për profesionin mësimdhënës në shkollë fillore dhe të mesme i takojnë nivelit VI A nga Korniza nacionale e kualifikimeve të arsimit të lartë dhe përputhen me nivelin VI të Kornizës evropiane të kualifikimeve të arsimit të lartë.

- ka licencë për mësimdhënës të dhënë nga Akademia e Mësimdhënësve dhe është i regjistruar në Regjistrin e mësimdhënësve me licencë;

- është shtetas i Republikës së Maqedonisë;

- e njeh gjuhën standarde maqedonase dhe gjuhën standarde në të cilën do ta realizojë mësimin.

(2) Me përjashtim, mësimdhënës në shkollë fillore, përkatësisht të mesme mund të jetë edhe personi i cili nuk ka licencë për punë dhe nuk është i regjistruar në Regjistrin e mësimdhënësve me licencë, më së shumti deri në një vit dhe nën mentorim të mësimdhënësir-mentor të caktuar nga shkolla.

(3) Përjashtim në kuptim të paragrafit (2) të këtij neni konsiderohet se është nëse:

- në konkurs të sërishëm nuk është paraqitur person me licencë për mësimdhënës ose

- në Regjistrin e mësimdhënësve të licencuar të cilin e mban Akademia për Mësimdhënës të mos ketë mësimdhënës për lëndë të caktuar mësimore.

(4) Me përjashtim nga paragrafi (1) alineja 1 të këtij neni, në arsimin e mesëm profesional, për mësim praktik mësimdhënës mund të jenë edhe persona që kanë mbaruar arsim të mesëm apo të lartë specialistik.

Neni 3

Mësimdhënës për lëndët në të cilat mësimi realizohet në gjuhë të huaj mund të jetë edhe personi shtetas i huaj i cili ka arsim të lartë adekuat dhe e njeh gjuhën në të cilin realizohet mësimi, për çfarë pëlqim jep Ministria e Arsimit dhe Shkencës (në tekstin e mëtejmë: Ministria).

Neni 4

(1) Mësimin në shkollë fillore përkatësisht të mesme e realizojnë mësimdhënës të licencuar.

(2) Lloji i përgatitjes profesionale të mësimdhënësve të cilët realizojnë punë edukativo-arsimore në shkollë fillore përkatësisht të mesme është caktuar me Normativin për kuadër mësimor të përcaktuar në programet mësimore, të miratuar nga ana e ministrit të Arsimit dhe Shkencës (në tekstin e mëtejmë: ministri), me propozim të Byrosë për Zhvillim të Arsimit dhe Qendrës për Arsim Profesional dhe Trajnim.

Neni 5

(1) Ministri kryen njohje të kualifikimeve të arsimit të lartë të mësimdhënësit të fituara jashtë vendit.

(2) Për njohje të kualifikimeve të arsimit të lartë të mësimdhënësit të fituara jashtë vendit ministri formon komision të veçantë, të përbërë prej pesë anëtarësh nga radhët e profesorëve universitarë të cilët i plotësojnë kushtet për mentor të punimit të doktoraturës në pajtim me Ligjin për arsim të lartë, ndërsa punët profesionale dhe administrativo-teknike të komisionit i kryen Qendra Informative për Ekuivalencë dhe Njohje të Kualifikimeve të Huaja të Arsimit të Lartë.

(3) Gjatë formimit të Komisionit nga paragrafi (2) të këtij neni të merret parasysh parimi i përfaqësimit të drejtë dhe përkatës i të gjithë qytetarëve që u përkasin të gjitha bashkësive që jetojnë në Republikën e maqedonisë pa u cenuar kriteret e parapara me këtë ligj.

(4) Mënyra e njohjes dhe dokumentacioni i nevojshëm për njohje të kualifikimeve të arsimit të lartë të mësimdhënësit të fituara jashtë vendit bëhet në pajtim me Ligjin për arsimin e lartë.

Neni 6

(1) Të punësuarit në shkollat fillore të cilët kryejnë punë nga veprimtaria arsim fillor, kanë status të dhënëse të shërbimeve publike në arsimin fillor dhe për to zbatohen dispozitat të këtij ligji, dispozitat të Ligjit për arsimin fillor, dispozitat të Ligjit për të punësuarit në sektorin publik dhe rregullat të përgjithshme për marrëdhënie të punës.

(2) Për të punësuarit nga paragrafi (1) të këtij neni përcaktohen këto kategori dhe nivele të vendeve të punës:

- kategoria K- mësimdhënës:

- niveli K1 këshilltar (mësimdhënës-këshilltar, mësimdhënës-këshilltar në shkolla me nxënës me nevoja të veçanta dhe mësimdhënës-këshilltar në shkollat për arsim të artit të cilët realizojnë mësim individual dhe në grupe),

- niveli K2 mentor (mësimdhënës-mentor, mësimdhënës-mentor në shkolla me nxënës me nevoja të veçanta dhe mësimdhënës-mentor në shkolla për arsim të artit të cilët realizojnë mësim individual dhe në grupe) dhe

- niveli K3 mësimdhënës (mësimdhënës, mësimdhënës në shkolla me nxënës me nevoja të veçanta, mësimdhënës në shkolla për arsim të artit të cilët realizojnë mësim individual dhe në grupe).

Neni 7

(1) Të punësuarit në shkollat fillore të cilët kryejnë punë nga veprimtaria arsim fillor, kanë status të dhënësve të shërbimeve publike në arsimin fillor dhe për to zbatohen dispozitat të këtij ligji, dispozitat të Ligjit për arsimin fillor, dispozitat të Ligjit për të punësuarit në sektorin publik dhe rregullat të përgjithshme për marrëdhënie të punës.

(2) Për të punësuarit nga paragrafi (1) të këtij neni përcaktohen këto kategori dhe nivele të vendeve të punës:

- kategoria 3 - mësimdhënës:

- niveli 31 këshilltar (mësimdhënës-këshilltar, mësimdhënës-këshilltar në shkollat me nxënës me nevoja të veçanta dhe mësimdhënës-këshilltar në shkollat për arsim të artit të cilët realizojnë mësim individual dhe në grupe),

- niveli 32 mentor (mësimdhënës-mentor, mësimdhënës-mentor në shkollat me nxënës me nevoja të veçanta dhe mësimdhënës-mentor në shkolla për arsim të artit të cilët realizojnë mësim individual dhe në grupe),

- niveli 33 mësimdhënës (mësimdhënës, mësimdhënës në shkolla me nxënës me nevoja të veçanta, mësimdhënës në shkolla për arsim të artit të cilët realizojnë mësim individual dhe në grupe).

Neni 8

(1) Drejtori i shkollës, pas mendimit paraprak të Ministrisë së Shoqërisë Informatike dhe Administratës dhe pëlqimit paraprak nga kryetari i komunës/Qytetit të Shkupit në rajonin e të cilës është shkolla dhe Ministrisë së Arsimit dhe Shkencës miraton plan vjetor për punësim në shkollat fillore dhe të mesme të komunës, përkatësisht të Qytetit të Shkupit për vitit e ardhshëm, në pajtim me Ligjin për të punësuarit në sektorin publik.

(2) Drejtori, pas mendimit paraprak të Ministrisë së Shoqërisë Informatike dhe Administratës dhe pëlqimit paraprak nga Ministria e Arsimit dhe Shkencës miraton plan vjetor për punësim në shkollat shtetërore fillore dhe të mesme për vitin e ardhshëm, në pajtim me Ligjin për të punësuarit në sektorin publik.

Neni 9

(1) Mësimdhënësi zgjidhet nëpërmjet konkursit publik.

(2) Personat nga paragrafi (1) të këtij neni, mund të themelojnë marrëdhënie të punës edhe pa konkurs publik, në kohë të caktuar, më së shumti deri në tre muaj.

(3) Konkursi publik nga paragrafi (1) të këtij neni shpallet në së paku dy gazeta ditore prej të cilave së paku në një nga gazetat të cilat botohen në gjuhën maqedonase dhe në gazetat të cilat botohen në gjuhën të cilën e flasin së paku 20% të qytetarëve të cilit flasin gjuhë zyrtare të ndryshme nga gjuha maqedonase.

(4) Para shpalljes së konkursit publik nga paragrafi (1) të këtij neni dhe para zgjedhjes së personave nga paragrafi (2) të këtij neni, shkolla është e obliguar t'i drejtohet Akademisë së Mësimdhënësve dhe të marrë njoftim për mësimdhënësit të cilët kanë marrë licencë në Akademinë për Mësimdhënës dhe janë me vendbanim në komunën në të cilën është shkolla, ndërsa janë të papunësuar.

(5) Shkolla, para se të shpall konkurs publik për punësim, nevojën për punëtor në kohë të caktuar e siguron me marrjen e punëtorit me arsim adekuat dhe fond të paplotë të orëve mësimore nga shkollë tjetër publike në komunë, ndërsa për Qytetin e Shkupit nga shkollë tjetër publike në komunat në Qytetin e Shkupit.

(6) Kur në konkursin publik do të paraqiten më shumë kandidatë, përparësi kanë mësimdhënësit të cilët kanë sukses më të lartë gjatë studimeve universitare dhe suksesin nga Akademia për Mësimdhënës.

Neni 10

(1) Mësimdhënësit të cilët punojnë në shkollë fillore rajonale në vendbanim me më pak se dhjetë nxënës dhe realizojnë mësim me program të shkurtuar themelojnë marrëdhënie të punës në kohë të caktuar me fond të plotë të orëve deri në realizimin e programit të shkurtuar.

(2) Mësimdhënësit mund të themelojnë marrëdhënie të punës në kohë të caktuar deri në fund të vitit shkollor, nëse në konkurs publik nuk paraqitet person i cili i plotëson kushtet të përcaktuara me ligj.

(3) Mësimdhënësit mund të themelojnë marrëdhënie të punës në kohë të pacaktuar, më shkurt se koha e plotë e punës, nëse vëllimi i punës është së paku gjysmë nga koha e punës në javën e punës në mënyrë të përcaktuar me ligj.

(4) Mësimdhënësit që realizojnë mësim dhe kan fond jo të plotë të orëve në shkollë, mund të themelojnë marrëdhënie pune edhe në shkollë tjetër deri në plotësimin e fondit të plotë të orëve.

Neni 11

Mësimdhënësit i zgjedh drejtori i shkollës pas mendimit paraprak të Këshillit të Shkollës.

Neni 12

Mësimdhënësit janë të obliguar të punojnë në arritjen e qëllimeve të nënsistemit të arsimit në të cilin punojnë, në pajtim me planet të përcaktuara mësimore dhe programet në nivel nacional dhe shkollor.

Neni 13

Detyrat e punës të mësimdhënësit në shkollë përfshinë punë edukativo-arsimore dhe lloje të tjera të punës profesionale në shkollë:

- planifikimi i punës edukativo-arsimore në formë të shkruar ose elektronike;
- përgatitja për mësim (zgjedhje/përpunim i mjeteve mësimore dhe mjeteve ndihmëse didaktike);
- realizimi i aktiviteteve mësimore dhe jashtëmësimore;
- pjesëmarrja në kontroll intern dhe ekstern të arritjeve të nxënësve;
- mbajtja e dokumentacionit pedagogjik dhe evidencës;
- bashkëpunimi me prindërit;
- bashkëpunimi me drejtorin, bashkëpunëtorët profesionalë dhe organet tjera të shkollës;
- puna në aktivat profesionalë dhe trupat tjerë profesionalë dhe komisionet;
- kryerja e detyrave të udhëheqësit të klasës;
- grumbullimi dhe përpunimi i të dhënave në lidhje me punën edukativo-arsimore dhe punën tjetër;
- mentorimi i nxënësve;
- pjesëmarrja në realizimin e provimeve nga matura shtetërore,
- pjesëmarrja në realizimin e kontrollit ekstern të arritjeve të suksesit të nxënësve;
- planifikimi dhe pjesëmarrja në përsosje profesionale;
- realizimi i mësimit plotësues dhe shtesë të nxënësve,
- rregullimi i kabineteve, përmbledhjeve, punëtorive të shkollës, vendeve për ushtrime, fushave të sportit, mbëltimeve etj.,
- organizimi i aksioneve kulturore, sportive dhe aksioneve tjera me dobi të përgjithshme dhe humane në të cilat marrin pjesë nxënësit,
- mbajtja e aktiviteteve të lira të nxënësve dhe puna me nxënës në projekte dhe hulumtim,
- përgatitja dhe mbajtja e ekskursioneve, verimeve, garave, mësimit në natyrë, llogorimi që i organizon shkolla,
- kryerja e punëve tjera të përcaktuara me programin vjetor të punës,
- pjesëmarrja në projekte hulumtuese dhe aktivitete tjera për avancimin të punës edukativo-arsimore dhe
- mbajtja e portfolios (pjesë e dosjes profesionale).

Neni 14

Ndalohet maltretimi trupor dhe psikik i mësimdhënësit.

Neni 15

(1) Mësimdhënësi e realizon mësimin në pajtim me kompetencat profesionale themelore për mësimdhënës.

(2) Mësimdhënësi i realizon aktivitetet mësimore dhe jashtëmësimore me përfshirje aktive të nxënësve edhe me shfrytëzimin e teknologjisë informatike.

Neni 16

(1) Koha e punës e mësimdhënësit është 40 orë pune në javë prej të cilave 20 deri 23 orë në mësim në të cilat hyn edhe koha për pranim të organizuar të nxënësve para dhe pas mësimit.

(2) Në fondin javor të orëve të mësimit nga paragrafi (1) të këtij neni nuk hyjnë orët për mësim plotësues dhe shtesë.

(3) Fillimi dhe përfundimi i kohës së punës, shfrytëzimi i pushimit ditor dhe vjetor i personave nga paragrafi (1) të këtij neni përcaktohet me statutin e shkollës.

(4) Mënyra dhe koha e nevojshme për realizimin e detyrave të punës të mësimdhënësit i përcakton ministri i Arsimit dhe Shkencës (në tekstin e mëtejmë: ministri), me propozim të Byrosë për Zhvillim të Arsimit.

III. KOMPETENCA PROFESIONALE THEMELORE TË MËSIMDHËNËSVE

Neni 17

(1) Mësimdhënësi duhet t'i posedojë kompetencat profesionale themelore për mësimdhënës që të realizojë mësim në shkollë fillore dhe/ose të mesme.

(2) Kompetencat profesionale themelore kanë të bëjnë me njohuritë, mençuritë dhe shkathtësitë të cilat janë të domosdoshme për realizim kualitativ të punës edukativo-arsimore.

(3) Mësimdhënësi i fiton kompetencat profesionale themelore gjatë arsimit të lartë dhe në Akademinë për Mësimdhënës.

Neni 18

(1) Kompetencat profesionale themelore përfshijnë vlera profesionale, njohuri profesionale dhe kuptime dhe aftësi profesionale dhe shkathësi në këto sfera:

1. Njohuri për lëndën mësimore dhe për sistemin edukativo-arsimor;
2. Të mësuarit dhe mësimi (planifikimi dhe përgatitja e mësimit, realizimi i mësimit, vlerësimi i nxënësve, njohja e nxënësve dhe ardhja në ndihmë nevojave të tyre);
3. Krijimi i mjedisit stimulues për mësim (krijimi i mjedisit të sigurt për mësim dhe klimës shkollore);
4. Inkluzioni social dhe arsimor;
5. Komunikimi dhe bashkëpunimi me familjen dhe bashkësinë dhe
6. Zhvillimi profesional dhe bashkëpunimi profesional.

(2) Kompetencat profesionale themelore nga sferat të paragrafit (1) të këtij neni i përcakton ministri, më propozim të Byrosë për Zhvillim të Arsimit.

IV. ZHVILLIMI PROFESIONAL I MËSIMDHËNËSVE

Neni 19

(1) Mësimdhënësit në shkollën fillore dhe të mesme gjatë punës së tyre janë të obliguar në mënyrë të vazhdueshme profesionalisht të përsosen.

(2) Ministri miraton program vjetor për trajnime për përsosje profesionale të mësimdhënësve deri në fund të muajit janar.

(3) Propozim-programin për trajnim për përsosje profesionale e përpilon dhe propozon Byroja për Zhvillim të Arsimit në bashkëpunim me Qendrën për Arsim Profesional dhe Trajnim, Qendrën Shtetërore të Provimeve, Inspektoratin Shtetëror të Arsimit dhe Akademinë për Mësimdhënës.

Neni 20

(1) Përsosja profesionale realizohet nëpërmjet programeve të akredituara për trajnim, nëpërmjet projekteve të lejuara nga ministria, përsosje profesionale interne në shkollë, ekipe rajonale kolaborative për mësim dhe nëpërmjet formave individuale të mësimit.

(2) Përsosja profesionale nga paragrafi (1) i këtij neni realizohet pa u cenuar procesi edukativ mësimor në shkollë, për çfarë kujdeset drejtori i shkollës.

Neni 21

(1) Mësimdhënësit janë të obliguar përsosjes së vazhdueshme profesionale t'i kushtojnë së paku 60 orë gjatë tri viteve shkollore.

(2) Në kuadrin e 60 orëve të përsosjes profesionale bëjnë pjesë trajnime që mësimdhënësit i ndjekin në dhe jashtë shkollës, prej të cilave së paku 40 orë janë nga pjesëmarrja në programe të akredituara për trajnim për çka mjete sigurohen në buxhetin e Byrosë për Zhvillim të Arsimit.

(3) Akreditimin e programeve për trajnim nga paragrafi (2) të këtij neni e kryen Byroja për Zhvillim të Arsimit, në pajtim me Ligjin për Byronë për Zhvillim të Arsimit.

(4) Çdo mësimdhënës në afat prej tri vitesh kalon 10 orë trajnim për programe prioritare të caktuara nga ministri për çka mjetet sigurohen në buxhetin e Byrosë për Zhvillim të Arsimit.

(5) Çdo mësimdhënës në afat prej tri vitesh kalon 10 orë trajnim për zhvillim profesional personal. Shpenzimet për trajnimin për zhvillim profesional personal janë në ngarkim të mësimdhënësit.

Neni 22

(1) Për përsosjen profesionale personale mësimdhënësi bën plan personal për zhvillim profesional për çdo vit shkollor në bazë të vetevaluimit në lidhje me kompetencat kryesore profesionale, rezultatet nga evaluimi integral, vlerësimet eksterne të njohurive të nxënësve, raportet nga vizitat e këshilltarëve nga Byroja për Zhvillim të Arsimit, Qendra për Arsim Profesional dhe Trajnim dhe Inspektorati Shtetëror i Arsimit.

(2) Planin nga paragrafi (1) të këtij neni e miraton drejtori i shkollës në propozim të ekipit për zhvillim profesional në shkollë.

(3) Ekipin për zhvillim profesional e përbëjnë një mësimdhënës nga aktivi adekuat profesional i mësimdhënësve në shkollë, pedagogu dhe/ose psikologu në shkollë.

(4) Formën dhe përmbajtjen të planit personal për zhvillim profesional e rregullon ministri, në propozim të Byrosë për Zhvillim të Arsimit dhe Qendrës për Arsim Profesional dhe Trajnim.

Neni 23

(1) Mësimdhënësi, i cili nga shkaqe objektive nuk mund të realizojë një pjesë të aktiviteteve të planifikuara në planin personal për zhvillim profesional nga neni 22 paragrafi (1) të këtij ligji, është i obliguar në konsultim me drejtorin e shkollës të bëjë ndryshim në planin personal për zhvillim profesional.

(2) Mësimdhënësit i cili nuk e ka realizuar planin personal për zhvillim profesional, ndërsa për atë nuk ka shkaqe objektive, drejtori vitin e ardhshëm shkollor i cakton zhvillim të përkrahur profesional.

(3) Zhvillimi i përkrahur profesional nënkupton ndarje të mentorit i cili i ndihmon mësimdhënësit në përpilimin dhe realizimin e planit personal për zhvillim profesional të mësimdhënësit.

Neni 24

(1) Për zhvillimin profesional të çdo mësimdhënësi mbahet dosje profesionale.

(2) Formën, përmbajtjen dhe mënyrën e mbajtjes së dosjes profesionale e përcakton ministri, në propozim të Byrosë për Zhvillim të Arsimit.

V. ZHVILLIMI I KARRIERËS SË MËSIMDHËNËSVE

Neni 25

Mësimdhënësit në shkollat fillore dhe të mesme mund të përparojnë në tituj.

Neni 26

(1) Kategoria mësimdhënës fitohet me përfundim të Akademisë për Mësimdhënës dhe marrje të licencës për mësimdhënës.

(2) Mësimdhënësi mund të përparojë në titujt mësimdhënës-mentor dhe mësimdhënës-këshilltar.

(3) Standardet profesionale për titujt mësimdhënës-mentorë dhe mësimdhënës-këshilltar dhe mënyrën e fitimit i përcakton ministri në propozim të Byrosë për Arsim dhe Shkencë dhe Qendrës për Arsim dhe Trajnim Profesional.

(4) Numri i mësimdhënësve të cilët mund të marrin titujt mësimdhënës-mentor ose mësimdhënës-këshilltar për çdo komunë, përkatësisht qytetin e Shkupit për çdo vit fiskal e cakton ministri, pas pëlqimit paraprak nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë.

Neni 27

(1) Mësimdhënësi mund të përparojë në titull mësimdhënës-mentor nëse:

- ka së paku pesë vjet përvojë pune si mësimdhënës,
- të ketë licencë për mësimdhënës,
- i plotëson standardet profesionale për mësimdhënës-mentor,
- së paku një herë është në raportin e shpallur me rezultate nga kontrolli i zbatuar ekstern të arritjeve të suksesit të nxënësve në rendin e 20% të mësimdhënësve te të cilët ka shmangie më të vogla në treguesit e marrë dhe

- në pesë vitet e fundit të mos jetë në raportin e shpallur me rezultate nga kontrolli i zbatuar ekstern të arritjeve të suksesit të nxënësve në rendin e 20% të mësimdhënësve te të cilit ka shmangie më të mëdha në treguesit e marrë dhe
- është i vlerësuar me notë jo më të vogël se katër (4) gjatë vlerësimit të punës së mësimdhënësve nga evaluimi i fundit i zbatuar integral.

Neni 28

(1) Mësimdhënësi-mentor mund të përparojë në titull mësimdhënës-këshilltar nëse:
- ka së paku 12 vjet përvojë pune, prej të cilave tri vite në titullin mësimdhënës-mentor,
- të ketë licencë për mësimdhënës,
- i plotëson standardet profesionale për mësimdhënës-këshilltar,
- së paku dy herë është në raportin e shpallur me rezultate nga kontrolli i zbatuar ekstern të arritjeve të suksesit të nxënësve në rendin e 20% të mësimdhënësve te të cilët ka shmangie më të vogla në treguesit e marrë dhe
- në dhjetë vitet e fundit nuk është në raportin e shpallur me rezultate nga kontrolli i zbatuar ekstern të arritjeve të suksesit të nxënësve në rendin e 20% të mësimdhënësve te të cilët ka shmangie më të mëdha në treguesit e marrë dhe
- është i vlerësuar me notë jo më të vogël se katër (4) gjatë vlerësimit të punës së mësimdhënësve nga dy evaluimet e zbatuara të fundit integrale.

Neni 29

(1) Plotësimin e standardeve profesionale për titujt mësimdhënës-mentor dhe mësimdhënës-këshilltar e kontrollon komisioni i formuar nga ministri.

(2) Komisioni nga paragrafi (1) të këtij është i përbërë prej: dy përfaqësuesve nga fakultetet përkatëse mësimore, një përfaqësues nga sindikata reprezentative e mësimdhënësve, dhe nga një përfaqësues në Ministria e Arsimit dhe Shkencës, Byroja për Zhvillim të Arsimit, Qendra për Arsim Profesional she Trajnim dhe Inspektorati Shtetëror i Arsimit.

(3) Komisioni i vlerëson aplikimet e arritura dhe dokumentacionin e mësimdhënësve për fitim të titullit mësimdhënës-mentor dhe mësimdhënës-këshilltar, dhe në pajtim me pikët e fituara të kandidatëve bën rang listë. Mësimdhënësit më lartë të ranguar sipas numrit të caktuar nga ministri për atë vit, marrin titullin mësimdhënës-mentor, përkatësisht mësimdhënës-këshilltar.

(4) Mësimdhënësi i cili nuk do të jetë i kënaqur me notën nga komisioni ka të drejtë në ankesë te Komisioni shtetëror për vendosje në procedurë administrative dhe procedurë të marrëdhënies së punës në shkallë të dytë.

(5) Mënyrën e vlerësimit të aplikimeve të arritura dhe dokumentacionit të mësimdhënësve për marrje të titullit mësimdhënës-mentor dhe mësimdhënës-këshilltar, ndarjen e pikëve për kandidatët, rang-listën, si dhe mënyrën e punës së komisionit e përcakton ministri në propozim të Byrosë për Zhvillim të Arsimit.

Neni 30

(1) Mësimdhënësit i hiqet titulli i marrë nëse:
- mësimdhënësi ka ndërprerje të vazhdueshme të marrëdhënies së punës apo pezullim të marrëdhënies së punës në institucionin edukativ arsimor më shumë se tri vite,
- në tri evaluime integrale të njëpasnjëshme mësimdhënësi është vlerësuar me notë më të vogël se (4),
- me vendim të plotfuqishëm i është shqiptuar masa ndalim për kryerje të profesionit, veprimtarisë ose detyrës dhe
- me vendim të plotfuqishëm gjyqësor është i dënuar me dënim me burg në kohëzgjatje mbi gjashtë muaj,

(2) Procedurë për rishqyrtim të titullit të marrë ngre shkolla, nëse:
- mësimdhënësi ka ndërprerje të vazhdueshme të marrëdhënies së punës ose pezullim të marrëdhënies së punës në institucion edukativo-arsimor më shumë se tre vjet në dy evaluime integrale të njëpasnjëshme mësimdhënësi është i vlerësuar me notë më të vogël se katër (4),
- është dy herë në raportin e shpallur me rezultate nga kontrolli i zbatuar ekstern të arritjeve të suksesit të nxënësve në rendin e 20% të mësimdhënësve te të cilët ka shmangie më të mëdha në treguesit e marrë ose
- nuk e realizon planin për zhvillim personal profesional dhe si rezultat i kësaj mësimdhënësit i është ndarë zhvillim i përkrahur profesional në periudhë të caktuar kohore.

(3) Procedura për rishqyrtim të titullit të marrë nuk ngrihet nëse mësimdhënësi ka ndërprerje të vazhdueshme të marrëdhënies së punës në institucion edukativo-arsimor më shumë se tre vjet për shkak të dërgimit në përsosje profesionale nga ana e punëdhënësit.

(4) Iniciativë për heqje të titullit të marrë ngre drejtori i shkollës në të cilën mësimdhënësi punon dhe e dorëzon te Ministria.

(5) Ministri formon Komision për Heqje dhe Rishqyrtim të Titujve të Mësimdhënësve, të formuar prej tre anëtarëve, prej të cilëve një është nga radhët e të punësuarve në Byronë për Zhvillim të Arsimit, një nga Inspektorati Shtetëror i Arsimit dhe një nga sindikata reprezentative e mësimdhënësve.

(6) Komisioni jep propozim për heqje të titullit ose propozim për refuzim të iniciativës të drejtorit, te ministri.

(7) Ministri në bazë të propozimit nga paragrafi (6) të këtij neni miraton aktvendim.

(8) Kundër aktvendimit të ministrit nga paragrafi (7) të këtij neni mund të parashtrohet ankesë te Komisioni shtetëror për vendimmarrje në procedurë administrative dhe procedurë të marrëdhënies së punës në shkallë të dytë.

Neni 31

Detyrat e punës të mësimdhënësve me titull mësimdhënës-mentor, përveç detyrimeve nga neni 8 të këtij ligji, përfshijnë edhe:
- mentorim të studentëve nga fakultetet për mësimdhënës dhe Akademia për Mësimdhënës;
- mentorim të kolegëve të cilit kanë zhvillim të përkrahur profesional;
- shfrytëzon qasje inovative dhe u ndihmon kolegëve në zbatimin e hulumtimeve aksionale;
- pjesëmarrje në përpilimin e politikave zhvillimore të shkollës dhe
- detyra tjera në pajtim me kompetencat e fituara për mësimdhënës-mentor.

Neni 32

Detyrat e punës të mësimdhënësve me titull mësimdhënës-këshilltar, përveç detyrimeve nga neni 8 të këtij ligji, përfshijnë edhe:
- mentorim të studentëve nga fakultetet për mësimdhënës dhe Akademia për Mësimdhënës;
- mentorim të kolegëve të cilit kanë zhvillim të përkrahur profesional;
- udhëheqin ekipe kolaborative për mësim;
- përpilojnë materiale mësimore për mësim;
- krijojnë, aplikojnë dhe zbatojnë projekte inovovative në shkollë;
- merr pjesë në përpilimin e politikave zhvillimore të shkollës dhe
- detyra tjera në pajtim me kompetencat e fituara për mësimdhënës-këshilltar.

VI. DISPOZITA PËR KUNDËRVAJTJE

Neni 33

(1) Gjobë në shumë prej 2 500 deri në 3 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje shkollës fillore, përkatësisht të mesme, nëse themelon marrëdhënie të punës për punë urgjente dhe të paprolongueshme me mësimdhënës në shkollë fillore, përkatësisht të mesme, i cili nuk ka licencë për mësimdhënës, nëse nuk i drejtohet Akademisë për Mësimdhënës, në pajtim me nenin 9 paragrafi (4) të këtij ligji ose merr njoftim nga Akademia për Mësimdhënës se në komunën në territorin e të cilës është shkolla ka mësimdhënës me licencë.

(2) Gjobë në shumë prej 2 500 deri në 3 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje shkollës fillore, përkatësisht të mesme, nëse në konkurs publik për themelim të marrëdhënies së punës të mësimdhënësit në shkollë fillore përkatësisht të mesme marrëdhënie të punës themelon kandidati pa licencë për mësimdhënës, ndërsa në konkursin publik janë paraqitur mësimdhënës me licencë për mësimdhënës (neni 9 paragrafi (5)).

(3) Gjobë në shumë prej 1 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet drejtorit të shkollës fillore, përkatësisht të mesme për kundërvajtjen nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni.

VI. DISPOZITA KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 34

Dispozitat nga neni 2 paragrafi (1) alinetë 1 dhe 2 dhe nga neni 4 paragrafi (1) të këtij ligji nuk kanë të bëjnë me mësimdhënësit të cilit janë në marrëdhënie pune në kohë të pacaktuar në shkollat fillore dhe të mesme në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 35

Deri në vitin 2018 detyrat e punës të mësimdhënësit-mentor mund t'i kryejë mësimdhënësi i cili ka stazh pune së paku pesë vjet si mësimdhënës dhe posedon kompetenca në pajtim me standardet profesionale për mësimdhënës-mentor në pajtim me nenin 26, pika 3 të këtij ligji dhe ka mbaruar trajnim të akreditуar për mentorim.

Neni 36

(1) Deri në fund të vitit 2017 mësimdhënësit janë të obliguar që përsosjes së vazhdueshme profesionale t'i kushtojnë së paku 40 orë gjatë tri viteve shkollore.

(2) Në kuadër të 40 orëve të përsosjes profesionale bëjnë pjesë trajnime të cilat mësimdhënësit i ndjekin në dhe jashtë shkollës, prej të cilave së paku 20 orë janë nga pjesëmarrja në programe të akredituara për trajnim, ndërsa 10 orë trajnim janë për programe prioritare të caktuara nga ministri për çka mjete sigurohen në buxhetin të Byrosë për Zhvillim të Arsimit, ndërsa 10 tjerat janë për zhvillim personal profesional.

Neni 37

Procedurat e filluara para hyrjes në fuqi të këtij ligji do të përfundojnë sipas kushteve dhe procedurave të përcaktuara me Ligjin për arsimin fillor ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 103/08, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 15/11, 6/12, 100/12, 24/13, 41/14, 116/14 dhe 135/14), përkatësisht sipas kushteve dhe procedurave të përcaktuara me Ligjin për arsimin e mesëm ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 44/95, 24/96, 34/96, 35/97, 82/99, 29/02, 40/03, 42/2003, 67/04, 55/05, 113/05, 35/06, 30/07, 49/07, 81/08, 92/08, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 51/11, 6/12, 100/12, 24/13, 41/14, 116/14 dhe 135/14).

Neni 38

Aktet nënligjore të parapara me këtë ligj do të miratohen në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 39

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", e do të fillojë të zbatohet nga viti shkollor 2015/2016.

160.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ОБУКА И ИСПИТ ЗА ДИРЕКТОР НА ОСНОВНО УЧИЛИШТЕ, СРЕДНО УЧИЛИШТЕ, УЧЕНИЧКИ ДОМ И ОТВОРЕН ГРАЃАНСКИ УНИВЕРЗИТЕТ ЗА ДОЖИВОТНО УЧЕЊЕ

Се прогласува Законот за обука и испит за директор на основно училиште, средно училиште, ученички дом и отворен граѓански универзитет за доживотно учење,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 14 јануари 2015 година.

Бр. 08-198/1
14 јануари 2015 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов,** с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА ОБУКА И ИСПИТ ЗА ДИРЕКТОР НА ОСНОВНО УЧИЛИШТЕ, СРЕДНО УЧИЛИШТЕ, УЧЕНИЧКИ ДОМ И ОТВОРЕН ГРАЃАНСКИ УНИВЕРЗИТЕТ ЗА ДОЖИВОТНО УЧЕЊЕ

I. Општи одредби

Член 1

Со овој закон се уредуваат условите и постапката за спроведување на основната и напредната обука и испитот за директор на основно училиште, средно училиште, ученички дом и отворен граѓански универзитет за доживотно учење (во натамошен текст: училиште).

Член 2

Основната и напредната обука за кандидат за директор (во натамошниот текст: кандидатот) се спроведува со цел кандидатот да се стекне со потребните професионални компетенции за успешно организирање, раководење на воспитно-образовната работа и администрирање на работата во училиштето.

Испитот за директор (во натамошниот текст: испитот) се спроведува заради проверка на стручната оспособеност на кандидатите, за раководење, примена на законските прописи и организирање на работата во училиштата.

Обуката и испитот за кандидати за директори за основно, односно средно училиште, за директори на ученички дом и отворен граѓански универзитет за доживотно учење се спроведува согласно Програмата за обука и испит на директори на основни и средни училишта.

Член 3

Програмата за обука и испит на директори на основни и средни училишта (во натамошниот текст: Програмата) ги пропишува министерот за образование и наука (во натамошниот текст: министерот), на предлог на Државниот испитен центар.

Во Програмата се утврдени содржините на модулите од членот 9 став 2 од овој закон според кои кандидатот се подготвува за испит и опис на испитот.

Член 4

Стручните и административните работи за потребите на обуките и испитот ги врши Државниот испитен центар.

II. Услови и постапка на спроведување на основната обука

Член 5

Кандидатите за директори на основни училишта се стекнуваат со право на основна обука ако имаат најмалку високо образование, ги исполнуваат условите за наставник или стручен соработник во основно училиште и имаат најмалку пет години работно искуство во воспитно-образовната работа.

Кандидатите за директори на средни училишта се стекнуваат со право на основна обука ако имаат најмалку високо образование, ги исполнуваат условите за наставник или стручен соработник во средно училиште и имаат најмалку пет години работно искуство во воспитно-образовната работа.

Кандидатите за директори на ученички домови се стекнуваат со право на основна обука ако имаат најмалку високо образование, ги исполнуваат условите за воспитувач или стручен соработник во воспитно-образовна работа и имаат најмалку пет години работно искуство во установа за воспитно-образовната работа.

Кандидатите за директори на отворен граѓански универзитет за доживотно учење се стекнуваат со право на основна обука ако имаат високо образование и најмалку пет години работно искуство.

Член 6

Програмата ја реализираат обучувачи избрани на објавен конкурс од Државниот испитен центар.

Обучувачите од став 1 на овој член треба да ги исполнуваат следните општи услови: да имаат најмалку завршено високо образование – VII А ниво на националната рамка на квалификации, најмалку пет години работно искуство во воспитно-образовна или научна дејност и искуство како обучувач од областа на содржините на модулот за кој конкурира.

Посебните услови за обучувачите од став 1 на овој член ги утврдува Управниот одбор на Државниот испитен центар, на предлог на директорот на Државниот испитен центар.

Обучувачите се избираат за период од две години.

Обучувач не може да бидат вработен во Државниот испитен центар, Министерството за образование и наука, Државниот просветен инспекторат, Бирото за развој на образованието, Центарот за стручно образование и обука и Центарот за образование на возрасните.

Обучувачите имаат право на паричен надомест по одржана обука, што го определува Управниот одбор на Државниот испитен центар.

Висината на паричниот надоместок од став 6 на овој член се определува врз основа на број на денови на реализирана обука.

Член 7

Пријавувањето на кандидатите за обука се врши писмено со поднесување на пријава.

Кон пријавата од став 1 на овој член кандидатот треба да приложи:

1. Диплома за завршено соодветно високо образование;
2. Потврда за работно искуство во воспитно-образовна установа верифицирана од Министерството, издадена од надлежна установа,
3. Кратка биографија (резиме, Curriculum vitae) и
4. Копија од уплатница за уплатен износ за обука.

Пријавите на кандидатите од став 1 на овој член се доставуваат и се евидентираат во Државниот испитен центар.

Член 8

Реализацијата на обуката според Програмата, за пријавените кандидати започнува по формирање на група од десет кандидати, пријавени за обука согласно член 7 од овој закон.

За пријавените кандидати за обука за директор се води досие за секој кандидат поединечно.

Досието на кандидатот до испитот се состои од пријава за обука на кандидатот, семинарски работи за секој од модулите во хартиена и во електронска форма одобрени од обучувачите.

Досието на кандидатот за полагање на испит за директор, најдоцна еден месец по завршувањето на обуката согласно Програмата, се доставува до претседателот на Комисијата за полагање на испит за директор (во понатамошниот текст: Испитна комисија).

Член 9

Вкупното времетраење на обуката е 192 часа и истата е задолжителна.

Обуката се реализира согласно Програмата со шест модули и тоа: Примена на информатичко-компјутерска технологија при менаџирање во образованието, Теорија на организација, Луѓето во организацијата, Директорот како педагошки раководител, Законодавство и Финансии.

Обуката е поделена на:

- непосредна обука која се одвива во времетраење од 18 часа по модул, распределени во 12 сесии по 90 минути, кои се изведуваат во период од два дена,
- индивидуална работа во времетраење од 10 часа по модул, кандидатите подготвуваат семинарски работи на теми од реализираните содржини и
- презентирање во времетраење од четири часа, кандидатите го презентираат својот семинарски труд пред групата и обучувачот.

Обучувачот за модулите Теорија на организација, Луѓето во организацијата задолжително ја користи и стручната литература која Министерството ја обезбедува, печати и доставува до високообразовните установи.

Модулот се смета за завршен доколку кандидатот присуствувал на минимум десет од 12 сесии и успешно го презентирал семинарскиот труд.

По завршувањето на секој модул обучувачот, во рок од три дена од завршувањет на обуката, до Државниот испитен центар доставува извештај за успешно презентирани семинарски трудови од кандидатите и евидентен лист за присуство на кандидатите на обуката.

III. Услови и постапка на спроведување на испитот

Член 10

Со право на полагање на испит се стекнува кандидатот кој успешно ја завршил основната обука за директор и има положено психолошки тест и тест за интегритет за директор, кој не треба да биде постар од две години.

За спроведување на психолошкиот тест и тестот за интегритет Државниот испитен центар ангажира лиценцирани стручни лица од професионална институција.

Трошоците за полагање на тестовите од став 1 на овој член паѓаат на товар на кандидатот.

Член 11

По спроведената обука, кандидатот се пријавува за полагање на испит со поднесување на пријава до Државниот испитен центар. Во прилог на пријавата кандидатот доставува: носач на електронски запис (ЦД) со шестте семинарски трудови од модулите, потврда за положен психолошки тест и тест за интегритет, примерок од уплатница за уплатени средства и завршниот семинарски труд во три печатени примероци.

Кандидатот кој ги исполнува условите за полагање на испит се известува за времето и местото на полагање на испитот најдоцна осум дена пред денот определен за полагање на испитот, со објавување на терминот за испит на веб страницата на Државниот испитен центар.

Член 12

Испитот за директор се полага пред Испитна комисија формирана од директорот на Државниот испитен центар.

Испитната комисија се состои од претседател и четири членови. Претседателот и еден член на Испитната комисија се од редот на вработените во Државниот испитен центар, два члена се од редот на вработените во високообразовните установи, кои имаат најмалку завршено високо образование VII/2 степен или 300 кредити според Европскиот кредит-трансфер систем (ЕКТС) од областите опфатени со модулите и еден член од Министерство за образование и наука, кој го предлага министерот за образование и наука.

Претседателот и членовите на комисијата имаат свои заменици.

Испитната комисија има мандат од четири години.

Претседателот и членовите на комисијата имаат право на паричен надомест што го определува Управниот одбор на Државниот испитен центар.

Висината на надоместокот од ставот 5 на овој член е во зависност од бројот на кандидатите кои се пријавиле за полагање на испит.

Член 13

Испитот за директор се состои од три дела:

- практична проверка на компјутерски вештини,
- проверка на способноста за примена на теоретските знаења и
- презентација и одбрана на завршниот семинарски труд.

Првиот дел од испитот се полага со користење на компјутер за решавање на определен број задачи во врска со практична примена на софтверски програми и апликации што се користат во образованието и во канцелариското работење.

Вториот дел од испитот се полага со користење на компјутер и се состои од проверка на теоретските знаења и вештини стекнати во текот на обуката.

Третиот дел од испитот се состои од презентација и одбрана на завршниот семинарски труд на кандидатот.

Првиот и вториот дел од испитот технички го спроведува Државниот испитен центар, а третиот дел од испитот го спроведува Испитната комисија.

Сите делови од испитот се полагаат во просториите на Државниот испитен центар.

Член 14

Испитот за директор на училиште може да трае најмногу 120 минути за сите три дела од испитот. Првиот дел од испитот е со времетраење до 40 минути, вториот дел од испитот е со времетраење до 60 минути, а третиот со времетраење до најмногу 20 минути.

Испитот се организира најмалку два пати годишно за група од најмалку три пријавени кандидати.

Ако во текот на полагањето на испитот за директор настанат оправдани причини поради кои кандидатот не може да го продолжи полагањето на испитот (болест, породилно отсуство, повреда, влошена здравствена состојба) за што кандидатот доставува содветна лекарска потврда, како и во вонредни случаи на елементарна или друга непогода, ќе се прекине испитот за определено време, кое не може да биде подолго од шест месеци.

Решение за продолжување на испитот донесува директорот на Државниот испитен центар по молба на кандидатот. Молбата се поднесува во рок од осум дена од престанокот на причините за одлагање на испитот, но најдоцна во рок од шест месеци.

Ако кандидатот не поднесе молба за продолжување на испитот во рокот определен во ставот 4 на овој член ќе се смета дека испитот не го положил.

Против решението на Државниот испитен центар од ставот 4 на овој член кандидатот може да се изјави жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен, во рок од 15 дена од денот на приемот на решението.

Во продолжувањето на испитот, кандидатот за кој е донесено решение од став 4 на овој член, не го полага оној дел од испитот што претходно веќе го има положено.

Член 15

Првиот, вториот и третиот дел од испитот се полагаат во просторија за полагање на испит, посебно опремена со материјално-техничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањето.

Јавноста се информира за датумот и времето на полагањето на сите делови од испитот најмалку три дена пред одржувањето на испитот со објава на веб страницата на Државниот испитен центар.

Полагањето на испитот се снима и во живо се емитува на веб страницата на Државниот испитен центар, а ако поради технички причини снимањето се прекине, сминката од целиот испит се поставува на веб страницата на Државниот испитен центар.

Во просторијата за полагање на првиот и вториот дел од испитот, за време на полагање на испитот се присутни тројца претставници: двајца претставници од Државниот испитен центар од кои еден е член на Испитната комисија, а вториот е администратор и членот на Испитната комисија од Министерството за образование и наука.

Пред почетокот на полагањето на првиот и вториот дел од испитот, администраторот го утврдува идентитетот на кандидатот со увид во важечки документ за лична идентификација (лична карта или патна исправа).

Администраторот има право на паричен надомест што го определува Управниот одбор на Државниот испитен центар. Висината на надоместокот е во зависност од бројот на кандидати за испит.

На кандидатот за време на полагањето на првиот и вториот дел од испитот не му се дозволува користење на мобилен телефон, преносни компјутерски уреди и други технички и информатички средства, претходно подготвени предмети и слично.

На кандидатот за време на полагањето на првиот и вториот дел од испитот не му се дозволува да контактира со други кандидати или лица освен со администраторот, во случај доколку има технички проблем со компјутерот.

Ако техничките проблеми со компјутерот бидат отстранети за пет минути испитот продолжува, а доколку не бидат отстранети во овој рок испитот само за тој кандидат се прекинува и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на испитот.

Ако има проблеми со повеќе од пет компјутери и тие не бидат отстранети во рок од пет минути испитот се прекинува за сите кандидати што го полагаат испитот и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на испитот.

Доколку кандидатот при полагањето на првиот дел од испитот постапува спротивно од ставовите 6 и 7 на овој член, нема да му се дозволи натамошно полагање на испитот во таа испитна сесија.

Во случаите од ставот 10 на овој член, се смета дека кандидатот не го положил испитот и истото се констатира во записникот за полагање на испитот за директор.

Овластените претставници од ставот 4 на овој член, за време на полагањето на испитот, не смеат да се задржуваат подолго од пет секунди во непосредна близина на кандидатот кој го полага испитот, освен во случај на отстранување на технички проблем кога не смеат да се задржат подолго од пет минути.

Член 16

Првиот дел од испитот се состои од тест со три задачи од електронскиот систем во врска со практична примена на софтверски програми и апликации што се користат во образованието и тест со три задачи од електронскиот систем во врска со практична примена на софтверски програми и апликации што се користат во канцелариското работење.

Електронскиот систем содржи најмалку 50 задачи кои ги изготвуваат стручни лица ангажирани од Државниот испитен центар.

За првиот дел од испитот администраторот дава упатство за решавање на истиот, пред да започне полагањето на испитот.

Електронскиот систем не дозволува постоење на идентичен тест за првиот дел од испитот во една сесија за повеќе од еден кандидат.

Кандидатот задачите ги решава на компјутер.

Задачите од тестот се вреднуваат со поени определени во тестот.

Првиот дел од испитот се оценува со положил/не положил, врз основа на записот од полаганиот електронски тест што го доставува администраторот до Испитната комисија. Записот од првиот дел од испитот се чува во досието на кандидатот.

Се смета дека првиот дел од испитот го положил оној кандидат кој со точни одговори на прашањата од тестот постигнал најмалку 80% од вкупниот број предвидени поени.

За резултатите од првиот дел од испитот кандидатот ќе биде известен најдоцна три дена по полагањето на испитот.

Доколку кандидатот не ги положи вториот и/или третиот дел од испитот во рок од шест месеци по полагањето на првиот дел од испитот, должен е првиот дел од испитот повторно да го полага.

Член 17

Вториот дел од испитот кандидатот го полага ако успешно го положил првиот дел од испитот.

Во вториот дел од испитот кандидатот на компјутер решава 30 прашања од теоретските знаења стекнати од модулите во текот на обуката.

Прашања се со четири опции за заокружување од кој едната е точна, а три се неточни.

Прашањата од тестот се вреднуваат со поени определени во тестот.

Прашањата се содржат во електронскиот систем, а ги подготвуваааат обучувачите, по 60 прашања од секој модул, односно вкупно 300 прашања .

Испитната комисија ги верификува прашањата.

За вториот дел од испитот администраторот дава упатство за решавање на истиот, пред да започне полагањето на испитот.

Електронскиот систем не дозволува постоење на идентична содржина на тестот за вториот дел од испитот во една сесија за повеќе од еден кандидат.

Вториот дел од испитот се оценува со положил/не положил, врз основа на записот од полаганиот електронски тест што го доставува администраторот до испитната комисија. Записот од вториот дел од испитот се чува во досието на кандидатот.

Се смета дека вториот дел од испитот го положил оној кандидат кој со точни одговори на прашањата од тестот постигнал најмалку 80% од вкупниот број предвидени поени.

За резултатите од вториот дел од испитот кандидатот ќе биде известен најдоцна три дена по полагањето на испитот.

Член 18

Третиот дел од испитот кандидатот го полага ако успешно го положил вториот дел од испитот.

За третиот дел од испитот кандидатот изработува, презентира и брани завршен семинарски труд – студија на случај.

Темата на завршниот семинарски труд кандидатот ја добива по завршувањето на обуката, компјутерски генерирана, чија содржина по случаен избор ја одредува софтверот на електронскиот систем од листата на теми.

Темите за листата од ставот 3 на овој член ги подготвуваааат обучувачите, по 20 теми од секој модул, односно вкупно 120 теми.

Испитната комисија ги верификува темите.

Завршниот семинарски труд кандидатот го подготвува, презентира и брани во рок од 30 дена од денот на добивањето на темата.

Кандидатот завршниот семинарски труд го презентира и брани пред Испитната комисија.

Испитната комисијата полноважно одлучува ако се присутни сите нејзини членови.

Кога некој член од Испитната комисијата е спречен да присуствува на испитот кој се спроведува, на негово место се повикува неговиот заменик.

Одлуките на Испитната комисија се донесуваат со мнозинство гласови.

Третиот дел од испитот Испитната комисија го оценува со положил/не положил, врз основа подготвениот, презентираниот и одбранететиот завршен семинарски труд. Кандидатот веднаш се известува за оценката на испитната комисија.

Се смета дека кандидатот го положил испитот ако успешно ги положил сите делови од испитот.

За резултатите од полагањето на испитот Државниот испитен центар го известува кандидатот, најдоцна во рок од 15 дена.

Против решението за неположеност на испит за директор, кој го донесува Директорот на Државниот испитен центарможе да се изјави жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен, во рок од 15 дена од приемот на решението.

Член 19

За текот на испитот се води записник во кој се внесуваат следните податоци: име и презиме на кандидатот, состав на испитната комисија, дата на полагање на деловите од испитот, наслов на завршниот семинарски труд, резултати од трите делови на испитот, конечна оценка за испитот и други поважни забелешки од текот на испитот.

Записникот го потпишуваат претседателот и членовите на Испитната комисија.

По завршување на испитот досието на кандидатот се дополнува со пријава за испит, записник од спроведениот испит, носач на електронски запис (ЦД) со шест семинарски работи и завршниот семинарски труд кои се чуваат во Државниот испитен центар.

Формата и содржината на записникот од став 1 на овој член ги утврдува директорот на Државниот испитен центар.

Член 20

Кандидатите кои не го положиле испитот можат да го полагаат испитот во кој било наредени испитен рок, со нова пријава и примерок од нова уплатница за уплатени средства за испит.

Кандидатите кои не дошле на испит имаат право истиот да го полагаат во кој било наредени испитен рок со нова пријава и примерок од претходната уплатница.

Кандидатите кои и по трет пат не го положиле испитот, немаат право да го полагаат испитот во наредните три години.

По истекот на рокот од став 3 на овој член кандидатите можат повторно да следат обука и да се пријават за испит.

IV. Услови и постапка на спроведување на напредната обука

Член 21

Напредна обука задолжително посетува директор на училиште со положен испит за директор.

Член 22

Заради надградување на знаењето, директорите на училиштата се должни да посетуваат обука за континуирано професионално усовршување од најмалку четири семинарски денови, со вкупно времетраење од најмалку 32 часа, во текот на една година.

Обуката од став 1 на овој член ја организира Државниот испитен центар.

Обучувачи на напредната обука се стручни лица од редот на вработените во Државниот испитен центар, стручни лица вработени во установи од областа на образованието и стручни лица од други установи/институции поврзани со теми од содржината на Програмата за напредната обука на директори, определени од директорот на Државен испитен центар.

Програмата за напредната обука на директори ја пропишува министерот, на предлог на Државниот испитен центар, кој ја предлага во соработка со Бирото за развој на образованието, Центарот за стручно образование и обука, Центарот за образование на возрасните и Државниот просветен инспекторат.

Обучувачите имаат право на паричен надомест што го определува Управниот одбор на Државниот испитен центар.

Висината на надоместокот од ставот 5 на овој член е по семинарски ден.

За учеството на напредната обука Државниот испитен центар на директорите им издава потврда и истото го евидентира.

Формата и содржината на потврдата за учеството на напредната обука на директори ги утврдува директорот на Државниот испитен центар.

V. База на податоци, уверение и трошоци

Член 23

Евиденцијата за директорите се води во база на податоци, објавена на веб страницата на Државниот испитен центар.

Базата од ставот 1 на овој член е составена од два дела:

- Евиденција за лица кои се стекнале со уверение за директор и ги содржи следните податоци: име и презиме, општина, датум на издавање на уверението, датум на одземање на уверението.

- Евиденција за лица кои се директори на училишта и ги содржи следните податоци: име и презиме, општина, датум на издавање на уверението, датум на одземање на уверението, посетени семинарски денови и теми во рамки на напредната обука, училиште во кое е директор, електронска пошта и службен телефонски број.

Податоците од базата ги ажурира Државниот испитен центар, врз основа на податоците добиени од Министерството за образование и наука и единиците на локалната самоуправа на чие подрачје е училиштето.

Министерството за образование и наука доставува податоци за директорите на државните основни и средни училишта и државните ученички домови, а градоначалникот на општината, општината во град Скоје, односно град Скопје за општинските основни и средни училишта, ученички домови и отворени граѓански универзитети за доживотно учење, во рок од десет дена од денот на избор, односно разрешување на директор.

Член 24

На кандидатот кој го положил испитот му се издава уверение за положен испит за директор, потпишано од претседателот на Испитната комисија и од директорот на Државниот испитен центар, во рок од седум дена од денот на завршување на испитот.

Уверението може да биде потпишано и од страна на заменик на директорот на Државниот испитен центар, по претходно овластување од директорот на Државен испитен центар.

Формата и содржината на Уверението за положен испит за директор ги пропишува министерот за образование и наука, на предлог на Државниот испитен центар.

Член 25

Важноста на уверението за директор престанува доколку кандидатот за директор што го поседува не биде избран за директор во период од пет години од денот на издавање на уверението.

Во случајот од став 1 на овој член кандидатот за директор има право да добие ново уверение со повторно следење на обуката и полагање на испитот за директор.

За повторното следење на обуката и полагање на испитот, кандидатот за директор е должен да поднесе пријава за обука и пријава за испит и да ги уплати трошоците.

Член 26

Државниот испитен центар со решение го одзема уверението на лицето кое во моментот ја извршува функцијата директор ако:

- се утврдат нерегуларности во полагањето на испитот,

- го нема исполнето годишниот минимум од четири семинарски денови од напредната обука,

- му е изречена забрана за вршење професија, дејност или должност, со денот на правосилноста на судската пресуда и

- ако е донесена правосилна пресуда за кривични дела сторени во врска со вршење на службата со која му е изречена безусловна казна затвор над шест месеци.

Член 27

За одземање на уверението за директор предлог дава Комисија за ревизија и за одземање на уверение за директор.

Комисијата од став 1 од овој член ја формира министерот за образование и наука.

Комисијата од став 1 на овој член е составена од: двајца претставници од вработените во Министерството за образование и наука, определени од министерот за образование и наука, еден претставник од вработените во Државниот просветен инспекторат, определен од директорот на Државниот просветен инспекторат, еден претставник од Владата на Република Македонија и еден информатичар од Министерството за информатичко општество и администрација, определен од министерот за информатичко општество и администрација.

Комисијата од став 1 на овој член се состанува најмалку еднаш годишно и врши ревизија на начинот на спроведување на најмалку две сесии одржани во тековната година.

Комисија од став 1 на овој член има право да изврши ревизија и на начинот на спроведување на испитите одржани во последните пет години до денот на одржувањето на состанокот на комисијата, но не порано од денот на отпочнувањето со примена на овој закон.

Доколку Комисија од став 1 на овој член утврди нерегуларности во спроведувањето на испитот, предлага одземање на уверението од членот 24 од овој закон.

Член 28

Комисијата за ревизија и за одземање на уверение за директор до директорот на Државниот испитен центар доставува предлог за одземање на уверението за директор.

Директорот на Државниот испитен центар донесува решение за одземање на уверението за директор, врз основа на писмен предлог на Комисијата од став 1 на овој член, во рок од седум дена од приемот на предлогот.

Ако директорот на Државниот испитен центар не донесе решение за одземање на уверението за директор во рокот утврден во став 2 на овој член, решение за одземање на уверението за директор донесува министерот за образование и наука.

Против решението за одземање на уверение за директор може да се изјави жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен, во рок од 15 дена од приемот на решението.

По конечноста на решението за одземање на уверението за директор решението се доставува до Министерството за образование и наука, Државниот просветен инспекторат и единицата на локалната самоуправа на чие подрачје е училиштето и истото се внесува во евиденцијата од член 23 став 1 од овој закон.

Член 29

Трошоците за основната обуката, за напредната обука, за полагањето на испитот и за уверението се на товар на кандидатот.

Висината на надоместокот од став 1 на овој член ја определува директорот на Државниот испитен центар врз основа на реално направените трошоци за обуките, испитот и уверението.

Трошоците од став 1 на овој член се уплатуваат на сметка на сопствени приходи на Државниот испитен центар.

Член 30

Државниот испитен центар ќе ги користи личните податоци на кандидатот за директор во согласност со прописите за заштита на личните податоци.

Начинот на прибавувањето и размена на личните податоци на кандидатот за директор, а кои се потребни за издавање на уверението или за формирање на јавната база за евиденција, се врши во согласност со прописите за заштита на личните податоци.

Формата и содржината на обрасците за прибавување на личните податоци ги утврдува директорот на Државниот испитен центар.

Член 31

Надзор над спроведувањето на овој закон врши Министерството.

Инспекциски надзор над спроведувањето на одредбите на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон врши Државниот просветен инспекторат.

VI. Прекршочни одредби

Член 32

Глоба во износ од 4.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на директорот на Државниот испитен центар доколку не го снима, не го емитува во живо на веб страницата на Државниот испитен центар и доколку не ја постави снимката од целиот испит на веб страницата на Државниот испитен центар согласно со член 15 ставот (3) од овој закон.

Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на овластеното лице од член 15 став 4 од овој закон ако постапува спротивно на член 15 ставовите 5, 6, 7 и 12 од овој закон.

Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на директорот на Државниот испитен центар ако не донесе решение за одземање на уверение за директор во рокот утврден во член 28 став 2 од овој закон.

Член 33

За прекршоците предвидени со овој закон прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува надлежен суд.

Пред поднесување на барање за поведување прекршочна постапка за прекршоците предвидени со овој закон, Државниот просветен инспекторат води постапка за порамнување, согласно со Законот за прекршоците.

VII. Преодни и завршни одредби

Член 34

Подзаконските акти предвидени во овој закон ќе се донесат најдоцна 60 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 35

Државниот испитен центар ја изготвува и објавува базата за евиденција најдоцна до денот на отпочнувањето со примената на овој закон.

Државниот испитен центар го воспоставува единствениот електронски систем за полагање на испитот за директори најдоцна до денот на отпочнувањето со примената на овој закон.

Член 36

Започнатите постапки за обука и полагање на испит за директор до денот на отпочнувањето на примената на овој закон ќе завршат според одредбите на прописите по кои започнале.

Член 37

Кандидатите кои се стекнале со уверение за директор согласно прописите кои важеле до денот на отпочнувањето на примената на овој закон, должни се најдоцна до 1 септември 2018 година да го положат испитот за директор и да се стекнат со уверение за директор согласно одредбите од овој закон.

Член 38

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на неговото објавување во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе започне да се применува по една година од денот на неговото влегување во сила.

L I GJ
PËR TRAJNIM DHE PROVIM PËR DREJTOR TË SHKOLLËS FILLORE, SHKOLLËS SË MESME, KONVIKTIT TË NXËNËSVE DHE UNIVERSITETIT TË HAPUR CIVIL PËR MËSIM TË PËRJETSHËM

I. Dispozita të përgjithshme

Neni 1

Me këtë ligj rregullohen kushtet dhe procedurat për zbatimin trajnimit fillestar dhe të avancuar dhe provimit për drejtor të shkollës fillore, shkollës së mesme, konviktit të nxënësve dhe universitetit të hapur civil për mësim të përjetshëm (në tekstin e mëtejmë: shkolla).

Neni 2

Trajnimi themelor dhe i avancuar për kandidatin për drejtor (në tekstin e mëtejmë: kandidati) zbatohet me qëllim që kandidati të marrë kompetenca të nevojshme profesionale për organizim, menaxhim të suksesshëm me punën edukativo-arsimore dhe administrimin e punës së shkollës.

Provimi për drejtor (në tekstin e mëtejmë: provimi) realizohet për kontrollin e aftësisë profesionale të kandidateve për menaxhim, zbatim të dispozitave ligjore dhe organizim të punës në shkollë.

Trajnimi dhe provimi për kandidatë për drejtorë të shkollës fillore, përkatësisht shkollës së mesme, konviktit të nxënësve dhe universitetit të hapur civil për mësim të përjetshëm zbatohet në pajtim me Programin për trajnim dhe provim të drejtorëve të shkollave fillore dhe të mesme.

Neni 3

Programin për trajnim dhe provim të drejtorëve të shkollës fillore dhe të mesme (në tekstin e mëtejmë: Programi) i përcakton ministri i Arsimit dhe Shkencës (në tekstin e mëtejmë: ministri), me propozim të Qendrës Shtetërore të Provimeve.

Në Program përcaktohen përmbajtjet e moduleve nga neni 9 paragrafi 2 i këtij ligji sipas të cilëve kandidati përgatitet për provim dhe përshkrimi i provimit.

Neni 4

Punët administrative dhe profesionale për nevojat e trajnimeve dhe provimin i kryen Qendra Shtetërore e Provimeve.

II. Kushte dhe procedura për zbatimin e trajnimit filllestar

Neni 5

Kandidatët për drejtore të shkollave fillore e marrin të drejtën e trajnimit fillestar nëse kanë së paku arsim të lartë, i plotësojnë kushtet për mësimdhënës ose bashkëpunëtor profesional në shkolle fillore dhe kanë së paku pesë vjet përvoje pune në punën edukative arsimore.

Kandidatët për drejtorë të shkollave të mesme e marrin të drejtën e trajnimit fillestar nëse kanë së paku arsim të lartë, i plotësojnë kushtet për mësimdhënës ose bashkëpunëtor profesional në shkollë të mesme dhe kanë së paku pesë vjet përvojë pune në punën edukative arsimore.

Kandidatet për drejtorë të konvikteve të nxënësve e marrin të drejtën e trajnimit fillestar nëse kanë më së paku arsim të lartë, i plotësojnë kushtet për edukator ose bashkëpunëtor profesional në punën edukativo-arsimore dhe kanë së paku pesë vjet përvoje pune në punën edukative arsimore.

Kandidatët për drejtorë të universitetit të hapur civil për mësim të përjetshëm e marrin të drejtën për trajnim fillestar nëse kanë arsim të lartë dhe së paku pesë vjet përvojë pune.

Neni 6

Programin e realizojnë trajnues të zgjedhur në konkursi të shpallur nga Qendra Shtetërore e Provimeve.

Trajnuesit nga paragrafi 1 i këtij neni duhet t'i plotësojnë këto kushte të përgjithshme: të kenë së paku të kryer arsim të lartë - niveli VII A i kornizës nacionale të kualifikimeve, së paku pesë vjet përvojë pune në veprimtarinë edukativo-arsimore ose shkencore dhe përvojë si trajnues nga sfera e përmbajtjeve të modulit për të cilin konkuron.

Kushtet e veçanta për trajnues nga paragrafi 1 i këtij neni i përcakton Këshilli Drejtues i Qendrës Shtetërore të Provimeve, me propozim të drejtorit të Qendrës Shtetërore të Provimeve.

Trajnuesit zgjidhen për periudhë prej dy vitesh.

Trajnuesi nuk mund të jetë i punësuar në Qendrën Shtetërore të Provimeve, Ministrinë e Arsimit dhe Shkencës, Qendrën për Arsim dhe Trajnim Profesional dhe Qendrën për Arsimin e të Rriturve.

Trajnuesit kanë të drejtë kompensimi me para për trajnim të mbajtur, që e përcakton Këshilli Drejtues i Qendrës Shtetërore të Provimeve.

Shuma e kompensimit në para nga paragrafi 6 i këtij neni përcaktohet në bazë të numrit të ditëve të trajnimeve të realizuara.

Neni 7

Paraqitja e kandidatëve për trajnim bëhet me shkrim me dorëzimin e fletëparaqitjes.

Me fletëparaqitje nga paragrafi 1 i këtij neni kandidati duhet të dorëzojë:

1. Diplomë për arsim e kryer përkatës të lartë;
2. Vërtetim për përvojën e punës në institucionin edukativo-arsimor të verifikuar nga Ministria e të lëshuar nga institucioni kompetent;
3. Biografi e shkurtër (rezyme, Curriculum vitae) dhe
4. Kopje të fletëpagesës për shumën e paguar për trajnim.

Fletëparaqitjet e kandidatëve nga paragrafi 1 i këtij neni dorëzohen dhe evidentohen në Qendrën Shtetërore të Provimeve.

Neni 8

Realizimi i trajnimit sipas Programit, për kandidatët e paraqitur fillon pas formimit të grupit prej dhjetë kandidatëve, të paraqitur për trajnim në pajtim me nenin 7 të këtij ligji.

Për kandidatët e paraqitur për trajnimin për drejtor mbahet dosje për çdo kandidat veç e veç.

Dosja e kandidatit deri te provimi përbëhet nga kërkesa për trajnimin e kandidatit, punë seminarike për secilin nga modulet në letër dhe në formë elektronike të lejuara nga trajnuesit.

Dosja e kandidatit për mbajtjen e provimit për drejtor, më së voni një muaj pas përfundimit të trajnimit në pajtim me Programin, dorëzohet te kryetari i Komisionit për Mbajtjen e Provimit për Drejtor (në tekstin e mëtejmë: Komisioni i Provimit).

Neni 9

Kohëzgjatja e plotë e trajnimit është 192 orë dhe e njëjta është detyrueshme.

Trajnimi realizohet në pajtim me Programin me gjashtë module si vijojnë: Zbatimi i teknologjisë informatike-kompjuterike gjatë menaxhimit në arsim, Teoria e organizimit, Njerëzit në organizatë, Drejtori si udhëheqës pedagogjik, Legjislacioni dhe Financat.

Trajnimi ndahet në:

- trajnim i drejtpërdrejtë i cili zhvillohet në kohëzgjatje prej 18 orëve për një modul, të ndara në 12 sesione nga 90 minuta, të cilat realizohen në periudhën prej dy ditësh.
- punë individuale në kohëzgjatje prej 10 orësh për modul, kandidatët përgatitin punë seminarike në tema nga përmbajtjet e realizuara dhe
- prezantim në kohëzgjatje prej katër orësh, kandidatët e prezantojnë punimin e vet seminarik para grupit të trajnuesve.

Trajnuesi për modulet Teoria e organizatës, Njerëzit në organizatë detyrimisht e shfrytëzon edhe literaturën e profesionale që Ministria e siguron, shtyp dhe dorëzon në institucionet e arsimit të lartë,.

Moduli do të konsiderohet i përfunduar nëse kandidati ka marrë pjesë në minimum dhjetë nga 12 sesionet dhe me sukses e ka prezantuar punimin seminarik.

Pas përfundimit të çdo moduli trajnuesi, në afat prej tri ditësh nga përfundimi i trajnimit, në Qendrën Shtetërore të Provimeve, dorëzon raport për prezantimin e suksesshëm të punimeve seminarike nga kandidatët dhe listën e evidencës për praninë e kandidatëve në trajnim.

III. Kushtet dhe procedura e realizimit të provimit

Neni 10

Të drejtën e dhënies së provimit e merr kandidati i cili me sukses e ka përfunduar trajnimin fillestar për drejtor dhe e ka dhënë testin psikologjik dhe testin e integritetit për drejtor, i cili nuk duhet të jetë më i vjetër se dy vjet.

Për zbatimin e testit psikologjik dhe testit të integritetit Qendra Shtetërore e Provimeve angazhon persona të licencuar profesionalë nga institucioni profesional.

Harxhimet për mbajtjen e testeve nga paragrafi 1 i këtij neni bie në llogari të kandidatit.

Neni 11

Pas trajnimit të realizuar, kandidati paraqitet për mbajtjen e provimit me paraqitjen e fletëparaqitjes në Qendrën Shtetërore të Provimeve. Në shtojcë të kërkesës kandidati dorëzon: bartës të regjistrimit elektronik (CD) me gjashtë punimet seminarike të moduleve, vërtetim për testin e dhënë psikologjik dhe testin e integritetit, ekzemplarë nga fletëpagesa për mjetet e paguara dhe punimin përfundimtar seminarik në tre ekzemplarë të shtypur.

Kandidati i cili i plotëson kushtet për mbajtjen e provimit informohet për kohën dhe vendin e mbajtjes së provimit më së voni tetë ditë para ditës së përcaktuar për mbajtjen e provimit, me publikimin e terminit për provim në ueb faqen e Qendrës Shtetërore të Provimit.

Neni 12

Provimi për drejtor mbahet para Komisionit të provimit i formuar nga drejtori i Qendrës Shtetërore të Provimeve.

Komisioni i provimit përbëhet nga kryetari dhe katër anëtarë. Kryetari dhe një anëtar i Komisionit të provimit janë nga radhët e të punësuarve në Qendrën Shtetërore të Provimit, dy anëtarë janë nga radhët e të punësuarve në institucionet e arsimit të lartë, të cilët kanë të mbaruar së paku arsim të lartë VII/2 ose 300 kredi sipas Sistemit evropian të transferit të kredive (SETK) nga sferat e përfshira me modulet dhe një anëtar nga Ministria e Arsimit dhe Shkencës, që e propozon ministri për Arsim dhe Shkencë.

Kryetari dhe anëtarët e komisionit kanë zëvendës të tyre.

Komisioni i provimit ka mandat prej katër vitesh.

Kryetari dhe anëtarët e komisionit kanë të drejtë kompensimi në para që e përcakton Këshilli Drejtues i Qendrës Shtetërore të Provimit.

Shuma e kompensimit nga paragrafi 5 i këtij neni është në varshmëri nga numri i kandidatëve të cilët janë paraqitur për mbajtjen e provimit.

Neni 13

Provimi për drejtor përbehet nga tri pjesë:

- kontrolli praktik i shkathtësive kompjuterike,
- kontrolli i aftësisë për zbatimin e njohurive teorike dhe
- prezantimi dhe mbrojtja e punimit përfundimtar seminarik.

Pjesa e parë e provimit jepet me shfrytëzimin e kompjuterit për zgjidhjen një numri të caktuar të detyrave lidhur me zbatimin praktik të programeve softuerike dhe aplikimeve që shfrytëzohen në arsim dhe në punën në zyre.

Pjesa e dytë e provimit jepet me shfrytëzimin e kompjuterit dhe përbëhet nga kontrolli i njohurive teorike dhe shkathtësive të arritura gjatë trajnimit.

Pjesa e tretë e provimit përbehet nga prezantimi dhe mbrojtja e punimit përfundimtar seminarik të kandidatit.

Pjesën e parë dhe të dytë të provimit teknikisht e zbaton Qendra Shtetërore e Provimit, ndërsa pjesën e trete të provimit e realizon Komisionit shtetëror i provimit.

Të gjitha pjesët e provimit mbahen në hapësirat e Qendrës Shtetërore të Provimeve.

Neni 14

Provimi për drejtor të shkollës mund të zgjasë më së shumti 120 minuta për të gjitha tri pjesët e provimit. Pjesa e parë e provimit është me kohëzgjatje deri në 40 minuta, pjesa e dytë e provimi është me kohëzgjatja deri në 60 minuta, ndërsa e treta me kohëzgjatje deri më së shumti 20 minuta.

Provimi organizohet së paku dy herë në vit për grupin prej së paku tre kandidatëve të paraqitur.

Nëse gjatë dhënies së provimit për drejtor krijohen shkaqe të arsyeshme për të cilat kandidatët nuk mund ta vazhdojë mbajtjen e provimit (sëmundje, pushim i shtatzënisë, lëndim, keqësim i gjendjes shëndetësore) për të cilën kandidati dorëzon vërtetim përkatës mjekësor, si dhe në raste të jashtëzakonshme fatkeqësie elementare ose tjetër, do të ndërpritet provimi për kohë të caktuar, e cila nuk mund të jetë më e gjatë se gjashtë muaj.

Vendim për vazhdimin e provimit miraton drejtori i Qendrës Shtetëror të Provimit me lutje të kandidatit. Lutja dorëzohet në afat prej tetë ditësh nga ndërprerja e shkaqeve për shtyrjen e provimit, por më së voni në afat prej gjashtë muajsh.

Nëse kandidati nuk dorëzon lutje për vazhdimin e provimit në afatin e përcaktuar në paragrafin 4 të këtij neni do të konsiderohet se provimin nuk e ka dhënë.

Kundër aktvendimit të Qendrës Shtetërore të Provimit nga paragrafi 4 i këtij neni kandidati mund të ngritë paraqesë në Komisionin Shtetëror për vendimmarrje në procedurë administrative dhe procedurë të marrëdhënies së punës në shkallë të dytë, në afat prej 15 ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit.

Në vazhdimin e provimit, kandidati për të cilin është miratuar vendimi nga paragrafi 4 i këtij neni, nuk e mban atë pjesë të provimit që paraprakisht tanimë e ka dhënë.

Neni 15

Pjesa e parë, e dytë dhe e tretë e provimit mbahen në hapësirat e mbajtjes së provimit, të pajisur veçanërisht me pajisje materiale-teknike dhe informatike, lidhje të internetit dhe pajisje për incizimin e dhënies së provimit.

Publiku informohet për datën dhe kohën e mbajtjes së provimit për të gjitha pjesët e provimit së paku tri ditë para mbajtjes së provimit me shpallje në ueb faqen e Qendrës Shtetërore të Provimeve.

Mbajtja e provimit incizohet dhe direkt emitohet në ueb faqen e Qendrës Shtetërore të Provimit, e nëse për shkaqe teknike incizimi ndërpritet, incizimi i provimit të plotë vendoset në ueb faqen e Qendrës Shtetërore të Provimeve.

Në hapërisën e mbajtjes së pjesës së parë dhe të dytë të provimit, gjatë mbajtjes së provimit janë të pranishëm tre përfaqësues: dy përfaqësues të Qendrës Shtetërore të Provimeve prej të cilëve njëri është anëtar i Komisionit të provimit, ndërsa i dyti është administrator dhe anëtar i Komisionit të provimit nga Ministria e Arsimit dhe Shkencës.

Para fillimit të mbajtjes së pjesës së parë dhe të dytë të provimit, administratori e përcakton identitetin e kandidatit me kontrollin e dokumetit të vlefshëm për identifikim personal (letërnjoftim ose dekument udhëtimi).

Administatori ka të drejtë kompensimi në para që e përcakton Këshilli drejtues i Qendrës Shtetërore të Provimeve. Shuma e kompensimit varet nga numri i kandidatëve për provim.

Kandidatit gjatë mbajtjes së pjesës së parë dhe të dytë të provimit nuk i lejohet shfrytëzimi i telefonit celular, pajisjeve bartëese kompjuterike dhe mjeteve të tjera teknike dhe informatike, sendeve të përgatitura paraprakisht dhe të ngjashme.

Kandidatit gjatë kohës së mbajtjes së pjesës së parë dhe të dytë të provimit nuk i lejohet që të kontaktojë me kandidatë ose persona tjerë përveç me administratorin, në rast se ka probleme teknike me kompjuterin.

Nëse problemet teknike me kompjuterin mënjanohen për pesë minuta vazhdon provimi, e nëse nuk mënjanohen në këtë afat provimi vetëm për atë kandidatë ndërpritet dhe do të mbahet në afat prej tri ditësh nga dita e ndërprerjes së provimit.

Nese ka problemee me më shumë se pesë kompjuterë dhe ato nuk mënjanohen në afat për pesë minuta provimi ndërpritet përtërë kandidatët që e mbajnë provimin dhe do të mbahet në afat më së shumti prej tri ditësh nga dita e ndërprerjes se provimit.

Nëse kandidati gjatë mbajtjes së pjesës së parë të provimit veprn në kundërshtim me paragarfët 6 dhe 7 të këtij neni, nuk do t'i lejohet mbajtja e mëtejme e provimit në atë sesin të provimit.

Në rastet nga paragrafi 10 i këtij neni, llogaritet se kandidati nuk e ka dhënë provimin dhe i njëjti konstatohet në procesverbalin për mbajtjen e provimit për drejtor.

Përfaqësuesit e autorizuar nga paragrafi 4 i këtij neni, gjatë kohës së mbajtjes së provimit nuk guxojnë të qëndrojnë më gjatë se pesë sekonda në afërsi të drejtpërdrejtë të kandidatit i cili e mban provimin, përveç në raste mënjanimi të problemeve teknike kur nuk guxojnë të qëndrojnë më gjatë se pesë minuta.

Neni 16

Pjesa e parë e provimit përbëhet nga testi me tri detyra nga sistemi elektronik lidhur me zbatimin praktik të programeve të softuerit dhe aplikacioneve që shfrytëzohen në arsim dhe testi me tri detyra nga sistemi elektronik lidhur me zbatimin praktik të programeve të softuerit dhe aplikacioneve që shfrytëzohen në punën në zyrë.

Sistemi elektronik përmban së paku 50 detyra të cilat i përgatisin persona profesionistë të angazhuar nga Qendra Shtetërore e Provimeve.

Për pjesën e parë të provimit administratori jep udhëzime për zgjidhjen e të njëjtës, para fillimit të mbajtjes së provimit.

Sistemi elektronik nuk lejon ekzistimin e testit identik për pjesën e parë të provimit në një sesion për më shumë se një kandidat.

Kandiadti detyrat i zgjidh në kompjuter.

Detyrat nga testi vlerësohen me pikë të përcaktuara në test.

Pjesa e parë e vlerësohet me kaloi/nuk kaloi, në bazë të regjistrimit nga testi i dhënë elektronik që e dorëzon administratori në Komisionin e Provimeve. Regjistrimi nga pjesa e parë e provimit ruhet në dosjen e kandidatit.

Llogaritet se pjesën e parë të provimit e ka dhënë ai kandidat i cili me përgjigje të sakta të pyetjeve nga testi ka arritur më së paku 80% nga numri i përgjithshëm i pikëve të parapara.

Për rezultatet e pjesës së parë të provimit kandidati do të njoftohet më së voni tri ditë nga dhënia e provimit.

Nëse kandidati nuk e ka dhënë pjesën e dytë dhe/ose të tretë të provimit në afat prej gjashtë muajve pas dhënies së pjesës së parë të provimit, është i obliguar që pjesën e parë të prvovimit sërish ta japë.

Neni 17

Pjesën e dytë të provimit e jep nëse me sukses e ka kaluar pjesën e parë të provimit.

Në pjesën e dytë të provimit kandidati në kompjuter zgjidh 30 pyetje nga njohuritë teorike të arritura nga modulet gjatë trajnimit.

Pyetjet janë me katër opsione për rrethim prej të cilave njëra është e saktë, ndërsa tri janë të pasakta.

Detyrat nga testi vlerësohen me pikë të përcaktuara në test.

Pyetjet përmbahen në sistemin elektronik, ndërsa i përgatisin trajnuesit, nga 60 pyetje nga çdo modul, përkatësisht gjithsej 300 pyetje.

Komisioni i Provimeve i verifikon pyetjet.

Për pjesën e dytë të provimit administratori jep udhëzim për zgjidhjen e të njëjtës, para fillimit të dhënies së provimit.

Sistemi elektronik nuk lejon ekzistimin e përmbajtjes identike për pjesën e dytë të provimit në një sesion për më shumë se një kandidat.

Pjesa e dytë e provimit vlerësohet me kaloi/nuk kaloi, në bazë të regjistrimit nga testi i dhënë elektronik që e dorëzon administratori në Komisionin e Provimeve Regjistrimi nga pjesa e dytë e provimit ruhet në dosjen e kandidatit.

Llogaritet se pjesën e dytë të provimit e ka dhënë ai kandidat i cili me përgjigje të sakta të pyetjeve nga testi ka arritur më së paku 80% nga numri i përgjithshëm i pikëve të parapara.

Për rezultatet e pjesës së dytë të provimit kandidati do të njoftohet më së voni tri ditë pas dhënies së provimit.

Neni 18

Pjesën e tretë të provimit kandodati e jep nëse me sukses e ka kaluar pjesën e dytë të provimit.

Për pjesën e tretë të provimit kandidati përpunon, prezanton dhe mbron punim përfundimtar seminarik - studim të rastit.

Temën e puninimit përfundimtar seminarik kandidati e merr pas përfundimit të trajnimit, të gjeneruar me kompjuter, përmbajtjen e të cilës me zgjedhje të rastësishme e përcakton softueri i sistemit elektronik nga lista e temave.

Temat për listën nga paragrafi 3 të këtij neni i përgatisin trajnuesit nga 20 tema për çdo modul, përkatësisht gjithsej 120 tema.

Komisioni i Provimeve i verifikon temat.

Punimin përfundimtar seminarik e përgatit, prezanton dhe mbron në afat prej 30 ditësh nga dita e marrjes së temës.

Kandidati punimin përfundimtar seminarik e prezanton dhe mbron para Komisionit të Provimeve.

Komisioni i Provimeve në mënyrë të plotfuqishme vendos nëse janë të pranishëm të gjithë anëtarët e vet.

Kur ndonjë anëtar nga Komisioni i Provimeve është i penguar të marrë pjesë në provimin i cili realizohet, në vendin e tij thirret zëvendësi i tij.

Vendimet nga Komisioni i Provimeve miratohen me shumicën e votave.

Pjesën e tretë të provimit Komisioni i Provimeve e vlerëson me kaloi/nuk kaloi, në bazë të punimit përfundimtar seminarik të përgatitur, prezantuar dhe mbrojtur. Kandidti njëherë njoftohet për notën e Komisionit të Provimeve.

Llogaritet se kandidati e ka dhënë provimin nëse me suksesi i ka dhënë të gjitha pjesët e provimit.

Për rezultatet e dhënies së provimit Qendra Shtetërore e Provimeve e njofton kandidatin, më së voni në afat prej 15 ditësh.

Kundër aktvendimit për mosdhënie të provimit për drejtor, të cilin e miraton Drejtori i Qendrës Shtetërore të Provimeve, mund të paraqitet ankesë në Komisionin shtetëror për vendimmarrje në procedurë administrative dhe procedurë të marrëdhënies së punës në shkallë të dytë, në afat prej 15 ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit.

Neni 19

Për rrjedhën e provimit mbahet procesverbal në të cilin futen këto të dhëna: emri dhe mbiemri i kandidatit, përbërja e komisionit të provimit, data e dhënies së pjesëve të provimit, titulli i punimit seminarik përfundimtar, rezultatet e tri pjesëve të provimit, nota përfundimtare për provimin dhe vërejtje tjera më të rëndësishme nga rrjedha e provimit.

Procesverbali nënshkruhet nga kryetari dhe anëtarët e Komisionit të provimit.

Pas përfundimit të provimit, dosja e kandidatit plotësohet me fletëparaqitjen për provim, procesverbalin nga provimi i realizuar, bartësin e regjistrimit elektronik (CD) me gjashtë punime seminarike dhe punimin përfundimtar seminarik që ruhen në Qendrën Shtetërore të Provimeve.

Forma dhe përmbajtja e procesverbalit nga paragrafi 1 i këtij neni përcaktohet nga drejtori i Qendrës Shtetërore të Provimeve.

Neni 20

Kandidatët që nuk a kanë dhënë provimin mund ta japin provimin në cilindo afat tjetër të radhës, me fletëparaqitje të re dhe ekzemplar të fletëpagesës së re për mjetet e paguara për provim.

Kandidatët që nuk kanë ardhur në provim kanë të drejtë që të njëjtin ta japin në cilindo afat tjetër të radhës me fletëparaqitje të re dhe ekzemplar nga fletëpagesa e kaluar.

Kandidatët që edhe për herën e tretë nuk e kalojnë provimin, nuk kanë të drejtë ta japin provimin në tri vitet e ardhshme.

Pas skadimit të afatit nga paragrafi 3 të këtij neni, kandidatët mund përsëri të ndjekin trajnim dhe të paraqiten për provim.

IV. Kushtet dhe procedura e zbatimit të trajnimit të avancuar

Neni 21

Trajnim të avancuar detyrimisht ndjek drejtori i shkollës me provim të dhënë për drejtor.

Neni 22

Për mbindërtim të njohurive, drejtorët e shkollave janë të obliguar të ndjekin trajnim për përsosje të vazhdueshme profesionale nga më së paku katër ditë seminarike, me kohëzgjatje të përgjithshme nga më së paku 32 orë, gjatë një viti.

Trajnimin nga paragrafi 1 të këtij neni e organizon Qendra Shtetërore e Provimeve.

Trajnues në trajnimin e avancuar janë persona profesionalë nga radhët e të punësuarve në Qendrën Shtetërore të Provimeve, persona profesionalë të punësuar në institucione nga sfera e arsimit dhe persona profesionalë nga institucione/ente tjera lidhur me tema nga përmbajtja e Programit për trajnim të avancuar të drejtorit, të caktuar nga drejtori i Qendrës Shtetërore të Provimeve.

Programin për trajnimin e avancuar të drejtorit e përcakton ministri, i cili e propozon në bashkëpunim me Byronë për Zhvillim të Arsimit, Qendrën për Arsim Profesional dhe Trajnim, Qendrën për Arsim të të Rriturve dhe Inspektoratin Shtetëror të Arsimit.

Trajnuesit kanë të drejtë në kompensim në para që e përcakton Këshilli Drejtues i Qendrës Shtetërore të Provimeve.

Lartësia e kompensimit nga paragrafi 5 të këtij neni është për ditë seminarike.

Për pjesëmarrje në trajnim të avancuar Qendra Shtetërore e Provimeve drejtorëve u lëshon vërtetim dhe të njëjtën e evidenton.

Formën dhe përmbajtjen e vërtetimit për pjesëmarrje në trajnimin e avancuar të drejtorëve i përcakton drejtori i Qendrës Shtetërore të Provimeve.

V. Baza e të dhënave, certifikata dhe shpenzimet

Neni 23

Evidenca për drejtor mbahet në bazën e të dhënave, e publikuar në ueb faqen e Qendrës Shtetërore të Provimeve.

Baza nga paragrafi 1 të këtij neni përbëhet nga dy pjesë:

- Evidenca për persona të cilët kanë marrë certifikatë për drejtor dhe i përmban të dhënat në vijim: emrin dhe mbiemrin, komunën, datën e lëshimit të certifikatës, datën e heqjes së certifikatës.
- Evidenca për persona të cilët janë drejtorë të shkollave dhe i përmban të dhënat në vijim: emrin dhe mbiemrin, komunën, datën e lëshimit të certifikatës, datën e heqjes së certifikatës, ditët e ndjekura seminarike dhe temat në suaza të trajnimit të avancuar, shkollën në të cilën është drejtor, postën elektronike dhe numrin telefonik zyrtar.

Të dhënat nga baza i azhurnon Qendra Shtetërore e Provimeve, në bazë të të dhënave të marra nga Ministria e Arsimit dhe Shkencës dhe njësitë e vetëqeverisjes lokale në rajonin e së cilës është shkolla.

Ministria e Arsimit dhe Shkencës dorëzon të dhëna për drejtorët e shkollave shtetërore fillore dhe të mesme dhe konviktet shtetërore të nxënësve, kurse kryetari i komunës, komunës në Qytetin e Shkupit, respektivisht Qytetit të Shkupit për shkollat fillore dhe të mesme komunale, konviktet e nxënësve dhe universitetet e hapura civile për mësim të përjetshëm, në afat prej dhjetë ditëve nga dita e zgjedhjes, respektivisht shkarkimit të drejtorit.

Neni 24

Kandidatit i cili e ka kaluar provimin i lëshohet certifikatë për provim të kaluar për drejtor, të nënshkruar nga kryetari të Komisionit të provimit dhe nga drejtori i Qendrës Shtetërore të Provimeve, në afat prej shtatë ditëve nga dita e mbarimit të provimit.

Certifikata mund të nënshkruhet edhe nga ana e zëvendësdrejtorit të Qendrës Shtetërore të Provimeve, me autorizim paraprak nga drejtori i Qendrës Shtetërore të Provimeve.

Formën dhe përmbajtjen e Certifikatës për provim të kaluar për drejtor i përcakton ministri i Arsimit dhe Shkencës, me propozim të Qendrës Shtetërore të Provimeve.

Neni 25

Vlefshmëria e certifikatës për drejtor ndërpritet nëse kandidati për drejtor i cili e posedon nuk zgjidhet për drejtor në periudhë prej pesë vjetësh nga dita e lëshimit të certifikatës.

Në rastin nga paragrafi 1 i këtij neni kandidati për drejtor ka të drejtë të marrë certifikatë të re me ndjekje të sërishme të trajnimit dhe dhënie të provimit për drejtor.

Për ndjekje të sërishme të trajnimit dhe dhënie të provimit, kandidati për drejtor është i detyruar të paraqesë fletëparaqitje për trajnim dhe fletëparaqitje për provim dhe t'i paguajë shpenzimet.

Neni 26

Qendra Shtetërore e Provimeve me aktvendim e heq certifikatën e peronit i cili për momentin e ushtron funksionin drejtor nëse:

- përcaktohen parregullsi në dhënien e provimit ,
- nuk e ka plotësuar minimumin vjetor nga katër ditë seminarike nga trajnimi i avancuaar,
- i është shqiptuar ndalim për ushtrimin e profesionit, veprimtarisë ose detyrës, me ditën e plotfuqishmërisë së aktgjykimit gjyqësor dhe
- nëse është miratuar aktgjykim gjyqësor për vepra penale të bëra në lidhje me kryerjen e shërbimit me të cilin i është shqiptuar dënim me burg pa kusht mbi gjashtë muaj.

Neni 27

Për heqjen e certifikatës për drejtor propozim jep Komisioni për Revizion dhe për Heqjen e Certifikatës për Drejtor.

Komisionin nga paragrafi 1 nga ky nen e formon ministri i Arsimit dhe Shkencës .

Komisioni nga paragrafi 1 i këtij neni përbëhet nga: dy përfaqësues nga të punësuarit në Ministrinë e Arsimit dhe Shkencës, të caktuar nga ministri i Arsimit dhe Ahkencës, një përfaqësues nga të punësuarit në Inspektoratin Shtetëror të Arsimit, të caktuar nga drejtori i Inspektoratit Shtetëror të Arsimit, një përfaqësues nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë dhe një informatikan nga Ministria për Shoqëri Informatike dhe Administratë, i caktuar nga ministri për Shoqëri Informatike dhe Administratë.

Komisioni nga paragrafi 1 i këtij neni mblidhet së paku një herë në vit dhe kryen revizion të mënyrës së zbatimit të së paku dy sesioneve të mbajtura në vitin rrjedhës.

Komisioni nga paragrafi 1 i këtij neni ka të drejtë të kryejë revizion edhe në mënyrën e zbatimit të provimeve të mbajtura në pesë vjetët e fundit deri në ditën e mbajtjes së mbledhjes së komisionit, por jo më herët se dita e fillimit me zbatim të këtij ligji.

Nëse Komisioni nga paragrafi 1 i këtij neni konstaton parregullsi në zbatimin e provimit, propozon heqje të certifikatës nga neni 24 të këtij ligji.

Neni 28

Komisioni për Revizion dhe për Heqjen e Certifikatës për Drejtor te drejtori i Qendrës Shtetërore të Provimeve dorëzon propozim për heqje të certifikatës për drejtor.

Drejtori i Qendrës Shtetërore të Provimeve miraton aktvendim për heqjen e certifikatës për drejtor, në bazë të propozimit me shkrim të Komisionit nga paragrafi 1 i këtij neni, në afat prej shtatë ditësh nga pranimi i propozimit.

Nëse drejtori i Qendrës Shtetërore të Provimeve nuk miraton aktvendim për heqjen e certifikatës për drejtor në afatin e përcaktuar në paragrafin 2 të këtij neni, aktvendim për heqjen e certifikatës për drejtor miraton ministri i Arsimit dhe Shkencës.

Kundër aktvendimit për heqjen e certifikatës për drejtor mund të paraqitet ankesë në Komisionin shtetëror për vendosje në procedurë administrative dhe procedurë nga marrëdhënia e punës në shkallë të dytë, në afat prej 15 ditësh nga pranimi i aktvendimit.

Pas përfundimit të aktvendimit për heqjen e certifikatës për drejtor aktvendimi dorëzohet në Ministrinë e Arsimit dhe Shkencës, Inspektoratin Shtetëror të Arsimit dhe njësitë e vetëqeverisjes lokale në territorin e të cilës është shkolla dhe e njëjta futet në evidencën nga neni 23 paragrafi 1 i këtij ligji.

Neni 29

Shpenzimet për trajnimin themelor, për trajnimin e avancuar, për dhënien e provimit dhe për certifikatën janë në ngarkim të kandidatit.

Lartësinë e kompensimt nga paragrafi 1 i këtij neni e përcakton drejtori i Qendrës Shtetërore të Provimeve në bazë të shpenzimeve të bëra reale për trajnimet, provimin dhe certifikatën.

Shpenzimet nga paragrafi 1 i këtij neni paguhen në llogari të të ardhurave personale të Qendrës Shtetërore të Provimeve .

Neni 30

Qendra Shtetërore e Provimeve do t'i shfrytëzojë të dhënat personale të kandidatit për drejtor në pajtim me rregullat për mbrojtje të të dhënave personale.

Mënyra e sigurimit dhe shkëmbimit të të dhënave personale të kandidatit për drejtor, kurse të cilat janë të nevojshme për dhënien e certifikatës ose për formimin e bazës publike për evidencë, kryhet në pajtim me rregullat për mbrojtje të të dhënave personale.

Formën dhe përmbajtjen e formularëve për sigurimin e të dhënave personale i përcakton drejtori i Qendrës Shtetërore të Provimeve.

Neni 31

Mbikëqyrje ndaj zbatimit të këtij ligji kryen Ministria.

Mbikëqyrje inspektuese mbi zbatimin e dispozitave të këtij ligji dhe rregullave të miratuara në bazë të këtij ligji kryen Inspektorati Shtetëror i Arsimit.

IV. Dispozita kundërvajtëse

Neni 32

Gjobë në shumë nga 4 000 deri në 5 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet drejtorit të Qendrës Shtetërore të Provimeve nëse nuk e incizon, nuk e transmeton drejtpërdrejt në ueb faqen e Qendrës Shtetërore të Provimeve dhe nëse nuk e vendos incizimin nga i gjithë provimi në ueb faqen e Qendrës Shtetërore të Provimeve në pajtim me nenin 15 paragrafi (3) të këtij ligji.

Gjobë në shumë prej 500 deri në 1 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit të autorizuar nga neni 15 paragrafi 4 i këtij ligji nëse vepron në kundërshtim me nenin 15 paragrafët 5, 6, 7 dhe 12 të këtij ligji.

Gjobë në shumë prej 1 000 deri në 1 500 euro në kundërvlerë në denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje drejtorit të Qendrës Shtetërore të Provimeve nëse nuk miraton aktvendim për heqjen e certifikatës për drejtor në afatin e përcaktuar në nenin 28 pargrafi 2 të këtij ligji.

Neni 33

Për kundërvajtjet të parapara me këtë ligj procedurë kundërvajtëse mban dhe sanksion kundërvajtës shqipton gjykata kompetente.

Para parashtrimit të kërkesës për ngritjen e procedurës kundërvajtëse për kundërvajtjet e parapara me këtë ligj, Inspektorati Shtetëror i Arsimit mban procedurë për barazim, në pajtim me Ligjin për kundërvajtje.

VI. Dispozita kalimtare dhe përfundimtare

Neni 34

Aktet nënligjore të parapara me këtë ligj do të miratohen më së voni 60 ditë nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 35

Qendra Shtetërore e Provimeve e përgatit dhe shpall bazën për evidencë më së voni deri në ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji .

Qendra Shtetërore e Provimeve e vendos sistemin unik elektronik për dhënien e provimit për drejtorë më së voni deri në ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji.

Neni 36

Procedurat e filluara për trajnim dhe dhënie të provimit për drejtor deri në ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji do të përfundojnë sipas dipsozitave të rregullave sipas të cilave kanë filluar.

Neni 37

Kandidatët të cilët janë pajisur me certifikatë për drejtor në pajtim me rregullat në fuqi deri në ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji, janë të detyruar më së voni deri më 1 shtator 2018 ta japin provimin për drejtor dhe të pajisen me certifikatë për drejtor në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

Neni 38

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit të tij në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", kurse do të fillojë të zbatohet pas një viti nga dita e hyrjes së tij në fuqi .

161.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВИСОКООБРАЗОВНИТЕ УСТАНОВИ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ НА НАСТАВЕН КАДАР ВО ПРЕДУЧИЛИШНОТО ВОСПИТАНИЕ, ОСНОВНОТО И СРЕДНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Се прогласува Законот за високообразовните установи за образование на наставен кадар во предучилишното воспитание, основното и средното образование,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 14 јануари 2015 година.

Бр. 08 – 205/1
14 јануари 2015 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов,** с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА ВИСОКООБРАЗОВНИТЕ УСТАНОВИ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ НА НАСТАВЕН КАДАР ВО ПРЕДУЧИЛИШНОТО ВОСПИТАНИЕ, ОСНОВНОТО И СРЕДНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

I. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредува основањето и вршењето на дејноста на високообразовните установи на кои се стекнуваат квалификации за вршење на професијата наставник во предучилишното воспитание, основното и средното образование на територијата на Република Македонија.

Член 2

(1) Високообразовна установа која изведува студиски програми за образование и стекнување квалификации за вршење на професијата наставник во предучилишно воспитание и одделенска настава во основното образование се основа како јавна високообразовна установа факултет, единица во состав на јавен универзитет, согласно Законот за високото образование.

(2) Високообразовната установа од ставот (1) на овој член врши високообразовна дејност како студии од прв, втор и трет циклус, како и научно-истражувачка и применувачка дејност од научната област образование на наставници.

Член 3

(1) Студиски програми за образование и стекнување квалификации за вршење на професијата наставник во основното и средното образование за определени предмети може да се изведуваат и на организационите единици на јавните високообразовните установи факултети, единици во состав на универзитет, кои се одобрени од страна на министерот надлежен за работите на високото образование.

(2) Предметите од ставот (1) на овој член, за кои може да се организира образование за наставници и организационите единици кои може да ги изведуваат студиските програми, ги определува министерот надлежен за работите на високото образование. При определувањето министерот ги има во предвид потребите на општеството.

Член 4

Јавните основни, односно средни училишта и јавните установи за предучилишно воспитание, за потребите за изведување на практична настава на студентите на високообразовната установа од членовите (2) и (3) од овој закон ги определува министерот надлежен за работите на високото образование, имајќи ги предвид знаењата, способностите и вештините со кои треба да се стекнат студентите кои се образуваат за наставници во предучилишното, основното и средното образование.

Член 5

(1) Високото образование за вршење на професијата наставник во предучилишно, основно и средно образование трае најмалку четири години и со неговото завршување се стекнуваат најмалку 240 ЕКТС.

(2) Квалификациите кои се стекнуваат со завршување на студиска програма за професијата наставник во предучилишно, основно и средно образование припаѓаат на VI А ниво од Националната рамка на високообразовни квалификации и соодветствуваат на ниво VI од Европската рамка на високообразовни квалификации.

(3) Високото образование од ставот (1) на овој член дава право за стекнување со лиценца за вршење на дејноста наставник во предучилишно воспитание, основно, односно средно образование, за влез во вториот циклус на студии и се дава можност за вработување на одредени стручни работни места.

(4) Звањата со кои се стекнуваат студентите со завршување на студиската програма за образование на наставниците во предучилишно воспитание, основно и средно образование ги утврдува министерот надлежен за работите на високото образование, на предлог на високообразовната установа.

II. СТУДИСКИ ПРОГРАМИ

Член 6

(1) Студиската програма за образование на наставниците во предучилишно, основно и средно образование треба да им обезбеди на студентите стекнување на неопходните знаења, способности и вештини со кои ќе бидат оспособени за изведување на воспитно-образовна дејност и да одговорат на предизвиците со кои ќе се соочуваат во воспитно-образовниот процес и развивањето на личноста на ученикот.

(2) Со студиската програма од ставот (1) на овој член студентите за вршење на дејноста наставник во предучилишното, основното и/или средното образование треба да се стекнат со компетенции утврдени со Законот за наставници во основно и средно образование.

Член 7

(1) Содржината и структурата на студиската програма за образование на наставниците во средното образование треба да биде уредена на интегриран начин со јасно изразена поврзаност на основните предмети, стручните предмети и практичното наставно искуство.

(2) Проверката на знаењето на студентите се изведува во согласност со Законот за високото образование и задолжително за секој испит се изведува преку писмени и усмени проверки на стекнатите знаења, способности и вештини.

(3) Со оценката од проверката на знаењето се утврдува веројатноста за исполнетоста на резултатите од учењето предвидени за поединиот наставен предмет.

Член 8

Студиската програма од член 6 од овој закон се подготвува во согласност со Законот за високото образование и содржи најмалку:

- организирана академска обука, што содржи основни, напредни и стручни курсеви од научната област на педагогијата, психологијата и методиката на наставата и од научното поле на образованието,
- предавања и друг вид на комуникациски активности,
- практична настава во траење од најмалку 40 дена годишно во првите две години и од најмалку 60 дена годишно во крајните две години кои се изведуваат соодветно во јавни установи за предучилишно воспитание и училиштата од член 4 од овој закон и
- дипломски испит кој содржи: изработка и јавна одбрана на дипломски труд од научното поле на методиката на настава и писмен и усмен испит од наставните содржини кои ги определуваат клучните компетенции согласно Законот за наставници во основно и средно образование.

Член 9

(1) Студиските програми за образование и стекнување на квалификации за вршење на дејноста наставник од членот 8 од овој закон се истоветни на сите високообразовни установи и ги изработуваат посебни комисии.

(2) При изготвување на студиската програма од ставот (1) на овој член задолжително се обезбедува усогласеност со наставните програми кои се изведуваат во предучилишното, основното и средното образование, како и со утврдените стручни компетенции на наставник во Законот за наставници за основно и средно образование.

(3) Комисиите од ставот (1) на овој член ги формира министерот надлежен за работите на високото образование. При формирање на Комисијата да се применува начелото на соодветна и правична застапеност на граѓаните кои припаѓаат на сите заедници во Република Македонија, без да се нарушат критериумите што се предвидени со овој закон.

(4) Комисијата од ставот (1) на овој член во својот состав има четири членови од редот на наставно-научниот кадар од јавните високообразовни установи и еден член од Бирото за развој на образованието.

(5) Членови на Комисијата од ставот (1) на овој член кои се од редот на наставно-научниот кадар може да бидат домашни и странски лица кои ги исполнуваат условите за ментор на докторски труд согласно Законот за високото образование.

(6) Студиските програми од ставот (1) на овој член тековно ги следат сите промени во образовниот систем и соодветно одговараат на компетенциите со кои треба да се стекнат наставниците.

(7) Измена на студиската програма од ставот (1) на овој член може да покренат министерот надлежен за работите на високото образование или високообразовната установа.

Член 10

(1) Министерството надлежно за работите на високото образование за студиската програма од членот 9 од овој закон задолжително бара мислење од Бирото за развој на образованието.

(2) По добиено позитивно мислење од министерството надлежно за работите на високото образование и Бирото за развој на образованието, студиските програми од член 9 од овој закон ги акредитира Одборот за акредитација и евалуација на високото образование, на предлог на посебна стручна комисија која ја формира министерот надлежен за високото образование.

(3) Комисијата од ставот (2) на овој член се состои од седум члена од кои пет члена се доктори на науки во наставно-научно звање вонреден, односно редовен професор од областа на педагогијата, психологијата, социологијата, со докажана и плодна научно-истражувачка дејност кои ги исполнуваат условите за ментор на докторски труд согласно Законот за високото образование и два члена се од редот на наставниците со звање наставник ментор или наставник советник. При формирање на Комисијата да се применува начелото на соодветна и правична застапеност на граѓаните кои припаѓаат на сите заедници во Република Македонија, без да се нарушат критериумите што се предвидени со овој закон.

(4) Членовите на комисијата од ставот (3) на овој член треба да поседуваат еден од следниве меѓународно признати сертикати или уверенија за активно познавање на англискиот јазик не постар од пет години:

- ТОЕФЛ ИБТ најмалку 74 бода,
- ИЕЛТС (IELTS) - најмалку 6 бода,
- ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English: Legal) - најмалку Б2 (B2) ниво,
- ФЦЕ (FCE) (Cambridge English: First) - положен,
- БУЛАТС (BULATS) - најмалку 60 бода или
- АПТИС (APTIS) - најмалку ниво Б2 (B2)

(5) Во комисијата од ставот (3) на овој член не смее да биде член лице кое е член на комисијата од членот 9 од овој закон, ниту член на Одборот за акредитација и евалуација на високото образование.

(6) Министерот надлежен за работите на високото образование донесува решение за почеток со работа на студиската програма од членот 9 од овој закон.

(7) Министерот надлежен за работите на високото образование, пред донесување на решението за почеток со работа на студиската програма, може да побара и издвоено стручно мислење од посебна комисија од пет члена доктори на науки во наставно-научно звање вонреден, односно редовен професор од областа на педагогијата, психологијата, социологијата кои изведуваат наставно-научно дејност на универзитет кој е на листата која ја изготвува Центарот за светска класа универзитети при Шангајскиот Циао Тонг Универзитет од Народна Република Кина, или на универзитет кој е на ранг листата на универзитети од областа на образованието, која ја изготвува Quacquarelli Symonds (QS) од Велика Британија.

Член 11

Стручниот извештај на комисиите од ставот (3) член 10 од овој закон задолжително содржи темелни, јасни и недвосмислени препораки и мислења за:

- усогласеноста на содржината на студиската програма со исходите од учењето односно компетенциите согласно Законот за наставниците во основните и средните училишта;
- компетентноста на наставниот кадар врз основа на научно-истражувачката дејност за изведување на настава и други активности на студиската програма;
- распоредот за изведувањето на активностите;
- видот и соодветноста на начинот на проверка на знаењето и оценувањето;
- мерливите критериуми за оценувањето;
- практичната настава и
- соодветноста на литературата согласно членот 12 од овој закон.

Член 12

На студиските програми, со чие завршување се стекнува образование и квалификации за вршење дејност наставник во предучилишно, основно и средно образование, задолжително се користи и стручна литература што е во употреба на универзитет кој е на последната објавена листата која ја изготвува Центарот за светска класа универзитети при Шангајскиот Циао Тонг Универзитет од Народна Република Кина или на универзитет кој е на последната објавена ранг листата на универзитети од областа на образованието, која ја изготвува Quacquarelli Symonds (QS) од Велика Британија.

Член 13

(1) Акредитацијата на студиските програми од членот 10 од овој закон се доделува најмногу за четири години, врз основа на доставената документација и исполнетоста на условите согласно овој закон и Законот за високото образование.

(2) Високообразовната установа од членовите 2 и 3 од овој закон која изведува студиски програми од членот 10 од овој закон до министерството надлежно за работите на високото образование најмалку еднаш годишно доставува извештај за реализираните активности на наставниците и студентите пропишани во студиската програма.

(3) Извештајот од ставот (2) на овој член треба да ги исполнува условите за извештај од самоевалуација согласно Законот за високото образование и подзаконските прописи кои ги донесува Одборот за акредитација и евалуација на високото образование.

(4) Министерството надлежно за работите на високото образование најмалку еднаш годишно врши увид во исполнетоста на условите за изведување на студиската програма од членовите 10 и 17 од овој закон.

III. ЗАПИШУВАЊЕ

Член 14

(1) На студиски програми за образование и стекнување квалификации за вршење на професијата наставник во предучилишно, основно и средно образование на високообразовните установи од членовите 2 и 3 од овој закон може да се запишат лица кои:

- имаат завршено средно образование во траење од четири години односно стекнати квалификации од IV ниво согласно Националната рамка на квалификации и положено државна матура;
- имаат минимум просечен успех од 4.00 во средното образование, освен лицата кои се запишуваат на студиски програми за образование на наставници од областа на спортот кои треба да имаат минимум просечен успех од 3 во средното образование,
- поседуваат меѓународно признат сертификат за познавање на англиски јазик, издаден од официјален европски тестатор, член на здружението ALTE на ев-

ропски тестатори на Б1 (B1) нивото на ЦЕФР (CEFR), односно ИЕЛТС со 3,5 - 4,5 поени, ПЕТ, БЕК П, БУЛАТС, или Аптис, или ТОЕФЕЛ ПБТ најмалку 450 бода, ТОЕФЕЛ ЦБТ најмалку 135 бода, или ТОЕФЕЛ ИБТ најмалку 45 бода, не постари од пет години,

- имаат позитивна процена од психолошкиот тест (во натамошниот текст: тест на личноста) и
- положиле приемен испит.

(2) Кандидатите кои го положиле приемниот испит документите од ставот (1) алинеи 3 и 4 ги доставуваат во рок од 25 дена од денот кога се известени дека го положиле приемниот испит.

(3) Трошоците за полагање на тестот на личноста и добивањето на сертификатот за активно познавање на англискиот јазик се на товар на кандидатот кој полага приемен испит.

(4) Приемниот испит за студиските програми за образование на наставници во предучилишно воспитание и одделенска настава во основното образование се состои од следните предмети и активности:

- математика - основно ниво,
- мајчин јазик, говорни и писмени вештини,
- англиски јазик кој се полага доколку кандидатот не поседува меѓународно признат сертификат од ставот (1) алинеја 3 на овој член,
- природни науки,
- информатички вештини,
- ликовна уметност,
- физичко-кондициона подготвеност,
- музика и
- разговор со кандидатот.

(5) Приемниот испит за студиските програми за образование и стекнување квалификации за вршење на професијата наставник во основното и средното образование за определени предмети се состои од следните предмети и активности:

- математика – основно ниво,
- мајчин јазик, говорни и писмени вештини,
- англиски јазик, кој се полага доколку кандидатот не поседува меѓународно признат сертификат од ставот (1) алинеја 3 на овој член,“.
- два предмета кои се однесуваат на предметот за кој се стекнува со квалификации за наставник,
- информатички вештини и
- разговор со кандидатот.

(6) Базите на прашања за приемниот испит ги изготвуваат стручни лица кои имаат најмалку пет години работно искуство во соодветната област, определени од министерот надлежен за работите на високото образование.

(7) Приемниот испит на сите високообразовни установи се полага истовремено во просторија за полагање на испит, посебно опремена со материјално-техничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањето.

(8) Јавноста се информира за датумот и времето на полагањето на приемниот испит најмалку три дена пред одржувањето на испитот со објава на веб страницата на високообразовната установа.

(9) Полагањето на испитот се снима и во живо се емитува на веб страницата на високообразовната установа, а ако поради технички причини снимањето се прекине, снимката од целиот испит се поставува на веб страницата на високообразовната установа.

(10) Во просторијата за полагање на испитот, за време на полагање на испитот покрај лица определени од високообразовната установа, присутни се и двајца претставници од министерството надлежно за работите на високото образование, од кои еден е информатичар.

(11) На денот на полагањето на писмениот дел од испитот, претставник од министерството надлежно за работите на високото образование – информатичар, му дава на кандидатот пристапен код, односно лозинка со кој му се одобрува пристап во електронскиот систем.

(12) По одобувањето на пристапот, кандидатот добива електронски тест за писмениот дел од испитот, компјутерски генериран, чија содржина по случаен избор ја одредува софтверот на електронскиот систем од ставот (11) на овој член.

(13) Писмениот дел од испитот содржи и упатство за начинот на решавање на истиот, за кое претставник од лицата од ставот (10) на овој член дава појаснување, пред да започне полагањето на испитот.

(14) Електронскиот систем за полагање на испитот не може да дозволи постоење на идентична содржина на електронски тест за писмениот дел од испитот во една сесија за повеќе од еден кандидат.

(15) Испитот може да трае најмногу 90 минути.

(16) Базите на прашања за приемниот испит се ревидираат на секои две години од стручни лица кои имаат најмалку пет години работно искуство во соодветната област, кој ги определува министерот надлежен за работите на високото образование.

(17) Стручните лица од ставовите (5) и (16) на овој член потпишуваат изјава дека ќе ги чуваат во тајност испитните прашања за приемниот испит.

(18) Процедурите за тајноста на изготвување на испитните прашања за приемниот испит и начинот на оценување на испитните прашања ги пропишува министерот надлежен за работите на високото образование.

Член 15

(1) Одлука за бројот на студенти кои може да се запишат на студиските програми со кои се стекнуваат квалификации за вршење на професијата наставник во предучилишно воспитание, основно и средно образование на јавните високообразовните установи во Република Македонија донесува Владата на Република Македонија, на предлог на министерството надлежно за работите на високото образование.

(2) Запишувањето на студиите на студиските програми од став (1) на овој член се врши врз основа на јавен конкурс кој го објавува универзитетот во чиј состав е високообразовната установа од став (1) на овој член, најмалку пет месеца пред започнувањето на наставата. Конкурсот за упис содржи: име на високообразовната установа и негова адреса, назив на студиската програма, место на изведување на студиската програма, времетраење на студиите, услови за упис, предвиден број на слободни места за запишување, постапки и рокови за пријавување и за изведување на уписот.

IV. СТИПЕНДИИ

Член 16

(1) Висината на партиципацијата, односно кофинансирањето на трошоците за студирање на студиските програми од членот 10 од овој закон ги определува Владата на Република Македонија на предлог на високообразовната установа.

(2) Владата на Република Македонија со посебна одлука ја определува висината и бројот на стипендиите на студентите кои се запишуваат на студиските програми од член 10 од овој закон.

(3) Висината на стипендијата од ставот (2) на овој член, за студентите на студиските програми за образование на наставниците во предучилишна и одделенска настава, кои остваруваат просечен успех од најмалку 8.00 секоја студиска година последователно и положени најмалку 80% од испитите за претходните студиски години, изнесува најмалку 50% од просечната месечна нето плата во Република Македонија.

(4) Министерството надлежно за работите на високото образование со студентот на кого му доделува стипендија од ставот (2) на овој член склучува договор за доделување на стипендија.

(5) Со договорот за доделување на стипендија се уредуваат меѓусебните права, обврски и одговорности на министерството надлежно за работите на високото образование и студентот.

(6) Ако студентот кој добил стипендија ги прекине студиите ја враќа стипендијата во износ на стипендијата што ја примил до моментот на прекинувањето на студиите.

(7) Студентот нема да ја врати стипендијата од ставот (6) на овој член доколку ги прекинал студиите од здравствени причини кои што оневозможуваат студирање подолго од еден семестар што се докажува со конзилијарно мислење дадено од три лекари специјалисти.

(8) Ако студентот кој добил стипендија, по завршувањето на студиите не конкурира за запишување на Академијата за наставници или не го положи приемниот испит на Академијата за наставници, ја враќа стипендијата во двапати поголем износ.

(9) Ако студентот кој добил стипендија, не оствари просечен успех од најмалку 8.00 во претходната студиска година и не положени најмалку 80% од испитите за претходните студиски години, го губи правото на стипендија за следната година.

V. НАСТАВНО-НАУЧЕН КАДАР

Член 17

(1) Високообразовна дејност на високообразовна установа која изведува студиски програми за образование и стекнување квалификации за вршење на професијата наставник во предучилишно, основно и средно образование може да врши само лице избрано согласно Законот за високото образование во наставно-научно и наставно звање за времето за кое е избрано.

(2) Покрај критериумите за избор во звање согласно Законот за високото образование, лицата од став (1) на овој член треба да ги исполнуваат и следниве критериуми:

- докажана и плодна научно-истражувачка дејност во научното поле за кое се избираат во звање со објавени најмалку четири труда во меѓународни научни списанија во последните три години и трудови во списание со импакт фактор во последните три години кои носат вкупно најмалку пет бода, односно трудови во списание со импакт фактор во последните пет години кои носат вкупно најмалку десет бода, од базата на Web of Science, согласно член 95-а, став 6 од Законот за високото образование.

- да поседуваат еден од следниве меѓународно признати сертикати или уверенија за активно познавање на англискиот јазик не постар од пет години:

- ТОЕФЛ ИБТ најмалку 74 бода,

- ИЕЛТС (IELTS) - најмалку 6 бода,

- ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English: Legal) - најмалку Б2 (B2) ниво,

- ФЦЕ (FCE) (Cambridge English: First) - положен,

- БУЛАТС (BULATS) - најмалку 60 бода или

- АПТИС (APTIS) - најмалку ниво Б2 (B2) и

- положен тест на личноста и тест за интегритет, за чие спроведување се ангажираат лиценцирани стручни лица од професионална институција.

(3) Ако лицето од став (1) на овој член нема положено тест на личноста и тест за интегритет, не може да биде избрано во наставно-научно и наставно звање во високообразовната установа која изведува студиски програми за образование и стекнување квалификации за вршење на професијата наставник во предучилишно, основно и средно образование.

(4) Како предност ќе се смета ако лицата од став (1) на овој член:

- имаат најмалку еден постдокторски престој на првите 500 високо рангирани универзитети на листата која ја изготвува Центарот за светска класа универзитети при Шангајскиот Џиао Тонг Универзитет.

(5) Трошоците за полагањето на тестот на личноста, тестот за интегритет и добивањето на сертификатот за активно познавање на англискиот јазик се на товар на лицето од став (2) на овој член.

(6) Доколку на конкурсот за избор во звање се пријави лице кое се стекнало со научен назив доктор на науки на универзитет кој е на листата која ја изготвува Центарот за светска класа универзитети при Шангајскиот Џиао Тонг Универзитет од Народна Република Кина, или на универзитет кој е на ранг листата на универзитети од областа на образованието, која ја изготвува Quacquarelli Symonds (QS) од Велика Британија. Лицето се избира во звањето за кое е распишан конкурсот.

(7) Рецензионата комисија од став (9) на овој член за лицата од ставовите (2) и (6) на овој член изготвува извештај за постигнувањата на кандитатот кој се избира во научно звање.

(8) Во случај на конкурсот од став (6) на овој член да се јават повеќе лица, предност имаат лицата кои се стекнале со научен назив доктор на науки на повисоко рангирана високообразовна установа.

(9) Рецензионата комисија за избор во звање на лицата од став (1) на овој член ја формира наставно□научниот совет по претходна согласност на министерот надлежен за работите на високото образование и се состои од најмалку пет члена од кои најмалку два се од универзитети кои се на листата која ја изготвува Центарот за светска класа универзитети при Шангајскиот Џиао Тонг Универзитет или на листата која ја изготвува Quacquarelli Symonds (QS) од Велика Британија .

(10) Членовите на рецензионата комисија од ставот (9) на овој член треба да ги исполнуваат условите предвидени со ставовите (1) и (2) на овој член.

VI. ПРЕКРШОЧНА ОДРЕДБА

Член 18

(1) Глоба во износ од 2.500 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе и се изрече за прекршок на високообразовната ако најмалку еднаш годишно не достави извештај за реализираните активности на наставниците и студентите во согласност со студиската програма (член 13 став (2)),

(2) Глоба во износ од 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на деканот на високообразовната установа за прекршокот од ставот (1) на овој член.

VII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 19

Високообразовните установи за образование на наставен кадар во предучилишно, основно и средно образование се должни да ги акредитираат новите студиските програми и да добијат решение за отпочнување со работа на акредитираните студиски програми согласно овој и Законот за наставници за основно и средно образование до почетокот на академската 2015/2016 година.

Член 20

Затекнатите студенти на постојните високообразовни установи, пред стапување во сила на овој закон, го продолжуваат своето образование на соодветната високообразована установа според студиската програма по која ги започнале студиите, а со лиценца за наставник се стекнуваат согласно Законот за Академијата за наставници и Законот за наставници за основно и средно образование.

Член 21

(1) Затекнатите наставници, пред стапување во сила на овој закон, кои не ги исполнуваат условите од членот 17 од овој закон го задржуваат звањето за кое се избрани најмногу до три години од денот на влегување во сила на овој закон доколку во рок од три години од денот на влегувањето во сила на овој закон се стекнат со меѓународно признат сертификат издаден од официјален европски тестатор, член на здружението ALTE на европски тестатори на Б2 (B2) нивото на ЦЕФР (CEFR), односно ИЕЛТС со 5-6 поени, ФЦЕ, БЕК В, ИЛЕК, ИКФЕ, БУЛАТС, или Аптис, или ТОЕФЕЛ ПБТ најмалку 500 бода, ТОЕФЕЛ ЦБТ најмалку 175 бода или ТОЕФЕЛ ИБТ најмалку 60 бода, односно во рок од две години се стекнат со меѓународно признат сертификат издаден од официјален европски тестатор, член на здружението ALTE на европски тестатори на Б1 (B1) нивото на ЦЕФР (CEFR), односно ИЕЛТС со 3,5 - 4,5 поени, ПЕТ, БЕК П, БУЛАТС, или Аптис, или ТОЕФЕЛ ПБТ најмалку 450 бода, ТОЕФЕЛ ЦБТ најмалку 135 бода, или ТОЕФЕЛ ИБТ најмалку 45 бода, односно во рок од осум месеци се стекат со меѓународно признат сертификат издаден од официјален европски тестатор, член на здружението ALTE на европски тестатори на А2 (A2) нивото на ЦЕФР (CEFR), односно КЕТ, ИЕЛТС со максимум 3 поени, БУЛАТС, или Аптис, или ТОЕФЕЛ ПБТ најмалку 400 бода, ТОЕФЕЛ ЦБТ најмалку 95 бода, или ТОЕФЕЛ ИБТ најмалку 30 бода.

(2) Наставниците кои по рокот предвиден во ставот (1) од овој член нема да ги исполнат условите за избор во звање од членот 17 од овој закон им престанува работниот однос на високообразовната установа, освен наставниците избрани по втор пат во наставно-научно звање редовен професор или кои се десет години пред исполнувањето на условите за старосна пензија согласно прописите за работните односи.

Член 22

Одредбите од членот 17 став 2 алинејата 1 кои се однесуваат на објавување на трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации се применуваат до 31 декември 2016 година, а од 1 јануари 2017 година се применуваат само одредбите кои се однесуваат на објавување трудови во научни списанија со импакт фактор кои се од соодветната област во базата на Web of Science.

Член 23

До добивање на звања наставник ментор и наставник советник, за членови на Комисијата од ставот (5) член 10 од овој закон кои се од редот на наставниците со звање наставник ментор или наставник советник, се назначуваат наставници кои се од редот на наставниците со најдобри постигнати резултати од интегралната евалуација во последните три години и доколку не се во збирниот извештај со резултати од спроведеното екстерно проверување на постигањата на успехот на учениците на наставници кои се со најголеми отстапувања.

Член 24

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија", а ќе отпочне да се применува од академската 2015/2016 година.

L I GJ
PËR INSTITUCIONET E ARSIMIT TË LARTË PËR ARSIMIN E KUADRIT MËSIMOR NË EDUKIMIN PARASHKOLLOR, ARSIMIN FILLOR DHE TË MESËM

I. DISPOZITA THEMELORE

Neni 1

Me këtë Ligj rregullohet themelimi, kryerja e veprimtarisë dhe ndërprerja e punës të institucioneve të arsimit të lartë në të cilat merren kualifikime për kryerjen e profesionit mësimdhënës në edukimin parashkollor, arsimin fillor dhe të mesëm në territorin e Republikës së Maqedonisë.

Neni 2

(1) Institucioni i arsimit të lartë, i cili realizon programe të studimit për arsimin dhe marrjen e kualifikimeve për kryerjen e profesionit mësimdhënës në edukimin parashkollor dhe mësimin klasor në arsimin fillor, themelohet si institucion publik i arsimit të lartë fakultet, njësi në përbërje të universitetit publik, në pajtim me ligjin për arsimin e lartë.

(2) Institucioni i arsimit të lartë nga paragrafi (1) i këtij neni, kryen veprimtari të arsimit të lartë si studime të ciklit të parë, të dytë dhe të tretë, si edhe veprimtari kërkimore-shkencore dhe aplikative nga fusha shkencore arsim i mësimdhënësve.

Neni 3

(1) Programet e studimeve për arsimin dhe marrjen e kualifikimeve për kryerjen e profesionit mësimdhënës në arsimin fillor dhe të mesëm për lëndë të caktuara mund të realizohen edhe në njësitë organizative të institucioneve publike të arsimit të lartë fakultete, njësi në përbërje të universiteteve, të miratuara nga ministri kompetent për punët e arsimit të lartë.

(2) Lëndët nga paragrafi (1) i këtij neni, për të cilat mund të organizohet mësimi për mësimdhënës dhe njësitë organizative të cilat mund të realizojnë programe të studimeve, i përcakton ministri kompetent për punët e arsimit të lartë. Gjatë përcaktimit ministri i ka parasysh nevojat e shoqërisë.

Neni 4

Shkollat fillore publike, përkatësisht shkollat e mesme publike dhe institucionet publike për edukim parashkollor, për nevojat e realizimit të mësimit praktik të studentëve në institucionin e arsimit të lartë nga nenet (2) dhe (3) të këtij ligji, i përcakton ministri kompetent për punët e arsimit të lartë, duke i pasur parasysh njohuritë, aftësitë dhe shkathtësitë të cilat duhet t'i fitojnë studentët të cilët arsimohen për mësimdhënës në arsimin parashkollor, fillor dhe të mesëm.

Neni 5

(1) Arsimi i lartë për kryerjen e profesionit mësimdhënës në arsimin parashkollor, fillor dhe të mesëm zgjat së paku katër vjet dhe pas përfundimit të tij fitohen më së paku 240 SETK.

(2) Kualifikimet të cilat fitohen me kryerjen e programit të studimeve për profesionin mësimdhënës në arsimin parashkollor, fillor dhe të mesëm u takojnë nivelit VI A nga Korniza Nacionale e Kualifikimeve të Arsimit të Lartë dhe përkojnë me nivelin VI të Kornizës Evropiane të Kualifikimeve të Arsimit të Lartë.

(3) Arsimi i lartë nga paragrafi (1) i këtij neni, e jep të drejtën e fitimit të licencës për kryerjen e veprimtarisë mësimdhënës në edukimin parashkollor, arsimin fillor, përkatësisht të mesëm, për hyrje në ciklin e dytë të studimeve, si dhe jepet mundësia për punësim në vende të caktuara profesionale të punës.

(4) Titujt që i fitojnë studentët pas përfundimit të programit të studimeve për arsimin e mësimdhënësve në edukimin parashkollor, arsimin fillor dhe të mesëm i përcakton ministri kompetent për punët e arsimit të lartë, me propozim të institucionit të arsimit të lartë.

II. PROGRAMET E STUDIMEVE

Neni 6

(1) Programi i studimeve për arsimin e mësimdhënësve në arsimin parashkollor, fillor dhe të mesëm duhet t'u sigurojë studentëve fitimin e njohurive, aftësive dhe shkathtësive të domosdoshme me të cilat do të aftësohen për realizimin e veprimtarisë edukative-arsimore dhe t'u përgjigjen sfidave me të cilat do të ballafaqohen në procesin edukativ-arsimor dhe zhvillimin e personalitetit të nxënësit.

(2) Me programin e studimeve nga paragrafi (1) i këtij neni, studentët për kryerjen e veprimtarisë mësimdhënës në arsimin parashkollor, fillor dhe/ose të mesëm duhet të fitojnë kompetenca të përcaktuara me Ligjin për mësimdhënës në arsimin fillor dhe të mesëm.

Neni 7

(1) Përmbajtja dhe struktura e programit të studimeve për arsimin e mësimdhënësve në arsimin e mesëm duhet të rregullohet në mënyrë të integruar me një lidhshmëri qartë të shprehur të lëndëve bazike, lëndëve profesionale dhe përvojës së mësimit praktik.

(2) Kontrolli i njohurive të studentëve zbatohet në përputhje me Ligjin e arsimit të lartë dhe detyrimisht për çdo provim zbatohet përmes kontrolleve me shkrim dhe me gojë të njohurive, aftësive dhe shkathtësive të fituara.

(3) Me notën nga kontrolli i njohurive përcaktohet besueshmëria e përmbushjes së rezultateve nga mësim të parapara për lëndën e caktuar mësimore.

Neni 8

Programi i studimeve nga neni 6 i këtij Ligji, përpilohet në përputhje me Ligjin për arsimin e lartë dhe përmban, së paku:

- trajnim të organizuar akademik, që përmban kurse bazike, të avancuara dhe profesionale nga fusha shkencore e pedagogjisë, psikologjisë dhe metodikës së mësimdhënies nga fusha shkencore e arsimit,
- ligjërata dhe lloje tjera të aktiviteteve të komunikimit,
- mësim praktik në kohëzgjatje prej së paku 40 ditësh brenda vitit në dy vitet e para dhe prej së paku 60 ditësh brenda vitit në dy vitet e fundit që realizohen në institucione publike për edukim parashkollor dhe shkollat nga neni 4 të këtij Ligji dhe
- provimin e diplomës i cili i përmban: përpilimin dhe mbrojtjen publike të punimit të diplomës nga fusha shkencore e metodikës së mësimdhënies dhe provimin me shkrim dhe me gojë nga përmbajtjet mësimore të cilat i përcaktojnë kompetencat kryesore në përputhje me Ligjin për mësimdhënës në arsimin fillor dhe të mesëm.

Neni 9

(1) Programet e studimeve për arsim dhe fitimin e kualifikimeve për kryerjen e veprimtarisë mësimdhënës nga nenin 8 të këtij Ligji, janë identike në të gjitha institucionet e arsimit të lartë dhe i përpilojnë komisione të veçanta.

(2) Gjatë përpilimit të programit të studimeve, nga paragrafi (1) të këtij neni, detyrimisht sigurohet harmonizimi me programet mësimore të cilat realizohen në arsimin parashkollor, fillor dhe të mesëm, si dhe me kompetencat e përcaktuara profesionale të mësimdhënësit në Ligjin për mësimdhënës në arsimin fillor dhe të mesëm.

(3) Komisionet nga paragrafi (1) i këtij neni, i formon ministri kompetent për punët e arsimit të lartë. Gjatë formimit të Komisionit të zbatohet parimi i përfaqësimit përkatës dhe të drejtë të qytetarëve që u takojnë të gjitha bashkësive në Republikën e Maqedonisë, pa u cenuar kriteret e parapara me këtë ligj.

(4) Komisioni nga paragrafi (1) të këtij neni, në përbërjen e vet ka katër anëtarë nga radhët e kuadrit mësimor-shkencor nga institucionet publike të arsimit të lartë dhe një anëtar nga Byroja për Zhvillimin e Arsimit.

(5) Anëtarë të Komisionit nga paragrafi (1) i këtij neni, që janë nga radhët e kuadrit mësimor-shkencor mund të jenë persona vendas dhe të huaj të cilët i plotësojnë kushtet për mentor të punimit të doktoraturës, në përputhje me Ligjin për arsimin e lartë.

(6) Programet e studimeve nga paragrafi (1) i këtij neni, i ndjekin të gjitha ndryshimet në sistemin arsimor dhe në mënyrë përkatëse u përgjigjen kompetencave të cilat duhet t'i fitojnë mësimdhënësit.

(7) Ndryshime të programit të studimeve nga paragrafi (1) i këtij neni, mund të iniciojë ministri kompetent për punët e arsimit të lartë ose institucioni i arsimit të lartë.

Neni 10

(1) Ministria kompetente për punët e arsimit të lartë për programin e studimeve nga neni 9 i këtij Ligji, detyrimisht kërkon mendim nga Byroja për Zhvillimin e Arsimit.

(2) Pas marrjes së mendimit pozitiv nga ministria kompetente për punët e arsimit të lartë dhe Byroja për Zhvillimin e Arsimit, programet e studimeve nga neni 9 i këtij Ligji, i akrediton Këshilli për Akreditim dhe Evaluim të Arsimit të Lartë, me propozim zë komisionit të veçantë që e formon ministri kompetente për punët e arsimit të lartë.

(3) Komisioni nga paragrafi (2) i këtij neni, përbëhet nga shtatë anëtarë prej të cilëve pesë anëtarë janë doktorë të shkencave me titull mësimor-shkencor profesor inordinar, përkatësisht profesor i rregullt nga fusha e pedagogjisë, psikologjisë, sociologjisë, me veprimtari të dëshmuar dhe të frytshme kërkimore-shkencore të cilët i plotësojnë kushtet për mentor të punimit të doktoratës në përputhje me Ligjin për arsimin e lartë, si dhe dy anëtarë janë nga radhët e mësimdhënësve me titull mësimdhënës-mentor ose mësimdhënës-këshilltar. Gjatë formimit të Komisionit të zbatohet parimi i përfaqësimit përkatës dhe të drejtë të qytetarëve që u takojnë të gjitha bashkësive në Republikën e Maqedonisë, pa u cenuar kriteret e parapara me këtë ligj.

(4) Anëtarët e Komisionit nga paragrafi (3) i këtij neni, duhet të posedojnë një nga certifikatat ose vërtetimet e njohura ndërkombëtare për njohjen aktive të gjuhës angleze, jo më të vjetër se pesë vjet, si vijon:

- TOEFL IBT së paku 74 pikë,
- IELTS (IELTS) –së paku 6 pikë,
- ILEC (ILEC) (Cambridge English: Legal) –së paku niveli B2 (B2),
- FCE (FCE) (Cambridge English: First) – i dhënë,
- BULATS (BULATS) –së paku 60 pikë ose
- APTIS (APTIS) –së paku niveli B2 (B2).

(5) Në Komisionin nga paragrafi (3) i këtij neni nuk guxon të jetë anëtar personi i cili është anëtar i komisionit nga neni 9 i këtij Ligji, e as anëtari i Këshillit të Akreditimit dhe Evaluimit të Arsimit të Lartë.

(6) Ministri kompetent për punët e arsimit të lartë miraton aktvendim për fillimin me punë të programit të studimeve nga neni 9 i këtij Ligji.

(7) Ministri kompetent për punët e arsimit të lartë, para miratimit të aktvendimit për fillimin me punë të programit të studimeve mund të kërkojë edhe mendim të veçuar profesional nga komisioni i veçantë prej pesë anëtarësh doktorë të shkencave me titull mësimor-shkencor profesor inordinar, përkatësisht profesor i rregullt nga fusha e pedagogjisë, psikologjisë, sociologjisë të cilët realizojnë veprimtari kërkimore-shkencore në universitet, i cili është në listën që e përpilon Qendra për Rangun Botëror të Universiteteve pranë Universitetit të Shangait "Xhiao Tong" nga Republika Popullore e Kinës, ose në universitetin që është në rang-listën e universiteteve nga fusha e arsimit, të cilën e përpilon Quacquarelli Symonds (QS) nga Britania e Madhe.

Neni 11

Raporti profesional i Komisionit nga paragrafi (3) neni 10 të këtij Ligji, detyrimisht përmban rekomandime dhe mendime thelbësore të qarta dhe të padyshimta për:

- harmonizimin e përmbajtjes së programit të studimeve me rezultatet nga mësimi, përkatësisht kompetencave në përputhje me Ligjin për mësimdhënës në shkolla fillore dhe të mesme;
- kompetencën e kuadrit mësimor në bazë të veprimtarisë kërkimore-shkencore për realizimin e mësimit dhe aktiviteteve tjera të programit të studimeve;
- orarin e realizimit të aktiviteteve;
- llojin dhe mënyrën përkatëse të kontrollit të njohurive dhe vlerësimit;
- kriteret e matshëm për vlerësim;
- mësimin praktik dhe
- literaturën përkatëse në përputhje me nenin 12 të këtij Ligji.

Neni 12

Në programet e studimeve, me përfundimin e të cilave fitohet arsim dhe kualifikime për kryerjen e veprimtarisë mësimdhënës në arsimin parashkollor, fillor dhe të mesëm, detyrimisht përdoret edhe literaturë profesionale që është në përdorim në universitetin i cili është në listën e fundit të publikuar të cilën e përpilon Qendra për Rangun Botëror të Universiteteve pranë Universitetit të Shangait "Xhiao Tong" nga Republika Popullore e Kinës ose në universitetin që është ranguar në listën e fundit të publikuar të universiteteve nga fusha e arsimit, të cilën e përpilon Quacquarelli Symonds (QS) nga Britania e Madhe.

Neni 13

(1) Akreditimi i programeve të studimeve nga neni 10 i këtij Ligji, lëshohet më së shumti për katër vjet, në bazë të dokumentacionit të paraqitur dhe përmbushjes së kushteve në pajtim me këtë ligj dhe Ligjin për arsimin e lartë.

(2) Institucioni i arsimit të lartë, nga neni 2 dhe neni 3 të këtij Ligji, i cili realizon programe të studimeve nga neni 10 i këtij Ligji, në ministrinë kompetente për punët e arsimit të lartë së paku një herë në vit dërgon raport për aktivitetet e realizuara të mësimdhënësve dhe studentëve, në përputhje me programin e studimeve.

(3) Raporti nga paragrafi (2) i këtij neni, duhet t'i përmbushë kushtet e raportit për vetevaluim, në përputhje me Ligjin për arsimin e lartë dhe aktet nënligjore të cilat i miraton Këshilli i Akreditimit dhe Evaluimit të Arsimit të Lartë.

(4) Ministria kompetente për punët e arsimit të lartë së paku një herë në vit kryen këqyrje në përmbushjen e kushteve për realizimin e programit të studimeve nga nenet 10 dhe 17 të këtij Ligji.

III. REGJISTRIMI

Neni 14

(1) Në programet e studimeve për arsim dhe fitimin e kualifikimeve për kryerjen e profesionit mësimdhënës në arsimin parashkollor, fillor dhe të mesëm në institucionet e arsimit të lartë, nga neni 2 dhe neni 3 të këtij Ligji, mund të regjistrohen persona të cilët:

- kanë kryer arsim të mesëm në kohëzgjatje prej katër vitesh, përkatësisht kualifikime të fituara të nivelit IV në përputhje me Kornizën Nacionale të Kualifikimeve dhe maturë shtetërore të dhënë;
- kanë sukses minimal mesatar 4.00 në arsimin e mesëm, përveç personave që regjistrohen në programe studimore për arsimin e mësimdhënësve në sferën e sportit që duhet të kenë sukses mesatar minimal 3 në arsimin e mesëm
- posedojnë certifikatë të njohur ndërkombëtare për njohjen e gjuhës angleze të lëshuar nga testues zyrtar evropian, anëtar i Shoqatës ALTE të testuesve evropianë në nivelin B1 (B1) të CEFR (CEFR), përkatësisht IELTS

me 3,5 - 4,5 pikë, PET, BEK P, BULATS, ose Aptis, ose TEOFEL PBT së paku 450 pikë, TEOFEL CBT së paku 135 pikë, ose TEOFEL IBT së paku 45 pikë, jo më të vjetër se pesë vjet,

- kanë vlerësim pozitiv nga testi psikologjik (në tekstin e mëtutjeshëm: test i personalitetit) dhe
- e kanë dhënë provimin pranues.

(2) Kandidatët të cilët e kanë dhënë provimin pranues, dokumentet nga paragrafi (1) alinetë 3 dhe 4, i paraqesin në afat prej 25 ditësh nga dita kur janë njoftuar se e kanë dhënë provimin pranues.

(3) Shpenzimet e testit të personalitetit dhe marrjes së certifikatës për njohjen aktive të gjuhës angleze bien në barrë të kandidatit i cili e jep provimin pranues.

(4) Provimi pranues për programet e studimeve për arsimin e mësimdhënësve në edukimin parashkollor dhe mësimin klasor në arsimin fillor përbëhet nga lëndët dhe aktivitetet, si vijojnë:

- matematikë-niveli themelor,
- gjuhë amtare, shkathtësi e të folurit dhe të shkruarit,
- gjuhë angleze, që jepet nëse kandidati nuk posedon certifikatë të pranuar ndërkombëtare nga paragrafi (1) alineja 3 të këtij neni,
- shkenca natyrore,
- shkathtësi të informatikës,
- arti figurativ,
- përgatitja fizike-kondicioni,
- muzikë dhe
- bisedë me kandidatin.

(5) Provimi pranues për programet e studimeve për arsim dhe fitimin e kualifikimeve për kryerjen e profesionit mësimdhënës në arsimin fillor dhe të mesëm për lëndë të caktuara përbëhet nga lëndët dhe aktivitetet, si vijojnë:

- matematikë-niveli themelor,
- gjuhë amtare, shkathtësi e të folurit dhe të shkruarit,
- gjuhë angleze, që jepet nëse kandidati nuk posedon certifikatë të pranuar ndërkombëtare nga paragrafi (1) alineja 3 të këtij neni,
- dy lëndë që kanë të bëjnë me lëndën për të cilën fitohen kualifikime për mësimdhënës,
- shkathtësi të informatikës,
- bisedë me kandidatin.

(6) Bazat e pyetjeve për provimin pranues i përpilojnë persona profesionistë të cilët kanë së paku pesë vjet përvojë pune në fushën përkatëse, të përcaktuar nga ministri kompetent për punët e arsimit të lartë.

(7) Provimi pranues, në të gjitha institucionet e arsimit të lartë, mbahet njëkohësisht në hapësirën për mbajtjen e provimit, posaçërisht e pajisur me pajisje materiale-teknike dhe informatike, lidhje interneti dhe pajisje për incizimin e provimit.

(8) Publiku, për datën dhe kohën e mbajtjes së provimit pranues, informohet më së paku tri ditë para mbajtjes së provimit përmes publikimit në ueb-faqen e institucionit të arsimit të lartë.

(9) Procesi i zhvillimit të provimit incizohet dhe emetohet drejtpërdrejt në ueb-faqen e institucionit të arsimit të lartë, e nëse për shkaqe teknike incizimi ndërpritet, incizimi i provimit në tërësi vendoset në ueb-faqen e institucionit të arsimit të lartë.

(10) Në hapësirën ku mbahet provimi, gjatë kohës së mbajtjes së provimit përveç personave të përcaktuar nga institucioni i arsimit të lartë, janë të pranishëm edhe dy përfaqësues nga ministria kompetente për punët e arsimit të lartë, prej të cilëve njëri është informaticient.

(11) Në ditën e mbajtjes së pjesës me shkrim të provimit, përfaqësuesi nga ministria kompetente për punët e arsimit të lartë – informaticienti, kandidatit ia jep kodin e qasjes, përkatësisht fjalëkalimin me të cilin i lejohet qasje në sistemin elektronik.

(12) Pas aprovimit të qasjes, kandidatit i jepet testi elektronik për pjesën me shkrim të provimit, i krijuar në formë elektronike, përmbajtjen e të cilit sipas zgjedhjes së rastësishme e përcakton softueri i sistemit elektronik nga paragrafi (11) i këtij neni.

(13) Pjesa me shkrim e provimit përmban edhe udhëzim për mënyrën e zgjidhjes së të njëjtit, për të cilin përfaqësuesi nga personat nga paragrafi (10) i këtij neni jep sqarime para fillimit të mbajtjes së provimit.

(14) Sistemi elektronik për zhvillimin e provimit nuk mund ta lejojë ekzistimin e përmbajtjes identike të testit elektronik për pjesën me shkrim të provimit në një sesion për më shumë se një kandidat.

(15) Provimi mund të zgjas më së shumti 90 minuta.

(16) Bazat e pyetjeve të provimit pranues revidohen në çdo dy vjet nga persona profesionistë të cilët kanë së paku pesë vjet përvojë pune në fushën përkatëse, të cilët i përcakton ministri kompetent për punët e arsimit të lartë.

(17) Personat profesionistë nga paragrafët (5) dhe (16) të këtij neni, nënshkruajnë deklaratë se do t'i ruajnë në fshehtësi pyetjet e provimit pranues.

(18) Procedurat për fshehtësinë e përpilimit të pyetjeve të provimit për provimin pranues dhe mënyrën e vlerësimit të pyetjeve të provimit, i përcakton ministri kompetent për punët e arsimit të lartë.

Neni 15

(1) Vendim për numrin e studentëve të cilët mund të regjistrohen në programet e studimeve me të cilat fitohen kualifikime për kryerjen e profesionit mësimdhënës në edukimin parashkollor, arsimin fillor dhe të mesëm në institucionet publike të arsimit të lartë në Republikën e Maqedonisë, miraton Qeveria e Republikës së Maqedonisë me propozim të ministrit kompetent për punët e arsimit të lartë.

(2) Regjistrimi i studentëve në programet e studimeve nga paragrafi (1) i këtij neni, bëhet në bazë të konkursit publik të cilin e shpall universiteti në përbërje të të cilit është institucioni i arsimit të lartë, nga paragrafi (1) i këtij neni, më së paku pesë muaj para fillimit të mësimit. Konkursi për regjistrim i përmban: emërtimin e institucionit të arsimit të lartë dhe adresën e tij, emërtimin e programit të studimeve, vendin e realizimit të programit të studimeve, kohëzgjatjen e studimeve, kushtet e regjistrimit, numrin e parashikuar të vendeve të lira për regjistrim, procedurën dhe afatet për paraqitjen dhe për realizimin e regjistrimit.

IV. BURSA

Neni 16

(1) Lartësinë e participimit, përkatësisht bashkëfinancimit të shpenzimeve për studim në programet e studimeve nga neni 10 i këtij Ligji, i përcakton Qeveria e Republikës së Maqedonisë me propozim të institucionit të arsimit të lartë.

(2) Qeveria e Republikës së Maqedonisë me vendim të veçantë e përcakton lartësinë dhe numrin e bursave të studentëve dhe mënyrën dhe kushtet e akordimit të bursave për studentë të cilët regjistrohen në programet e studimeve nga neni 10 i këtij ligji.

(3) Lartësinë e bursës nga paragrafi (2) i këtij neni, për studentët e programeve të studimeve për arsimin e mësimdhënësve në mësimin parashkollor dhe klasor të cilët realizojnë sukses mesatar prej së paku 8.00 çdo vit studimor të njëpasnjëshëm dhe me së paku 80% provime të dhëna për vitet paraprake të studimeve, është së paku 50% nga neto paga mesatare mujore në Republikën e Maqedonisë.

(4) Ministria kompetente për punët e arsimit të lartë me studentin të cilit i ndahet bursë nga paragrafi (2) i këtij neni, lidh marrëveshje për ndarjen e bursës.

(5) Me marrëveshjen për ndarjen e bursës rregullohen të drejtat, detyrimet dhe përgjegjësitë e ndërsjella të ministrisë komente për punët në arsimin e lartë dhe studentit.

(6) Nëse studenti i cili ka fituar bursë i ndërpret studimet, e kthen bursën në shumën e bursës që e ka marrë deri në momentin e ndërprerjes së studimeve.

(7) Studenti nuk do ta kthejë bursën nga paragrafi (6) i këtij neni, nëse i ka ndërprerë studimet për shkaqe shëndetësore që e pamundësojnë studimin më gjatë se një semestër që dëshmohet me mendimin e konsiliumit të dhënë nga tre mjekë specialistë.

(8) Nëse studenti i cili ka fituar bursë, pas përfundimit të studimeve nuk konkurron që të regjistrohet në Akademinë për Mësimdhënës ose nuk e jep provimin pranues në Akademinë për Mësimdhënës, e kthen bursën në shumë dyfish më të lartë.

(9) Nëse studenti i cili ka fituar bursë, nuk realizon sukses mesatar prej së paku 8.00 në vitin paraprak të studimeve dhe nuk i jep së paku 80% të provimeve për vitet paraprake të studimeve, e humb të drejtën e bursës për vitin e ardhshëm.

V. KUADRI MËSIMOR-SHKENCOR

Neni 17

(1) Veprimtari të arsimit të lartë pranë institucionit të arsimit të lartë i cili realizon programe të studimeve për arsim dhe fitimin e kualifikimeve për kryerjen e profesionit mësimdhënës në arsimin parashkollor, fillor dhe të mesëm mund të kryejë vetëm personi i zgjedhur në përputhje me Ligjin për arsimin e lartë me titull mësimor-shkencor dhe mësimor për kohën për të cilën është zgjedhur.

(2) Përveç kritereve për zgjedhje në titull në përputhje me Ligjin për arsimin e lartë, personat nga paragrafi (1) i këtij neni, duhet t'i plotësojnë edhe kriteret, si vijojnë:

- veprimtari e dëshmuar dhe e frytshme kërkimore-shkencore në fushën shkencore për të cilën zgjidhen në titull me së paku katër punime të publikuara në revista shkencore ndërkombëtare, në tre vitet e fundit që gjithsej bartin së paku pesë pikë, respektivisht punime në revistë me impakt faktor në tre vitet e fundit, përkatësisht dy punime në revistë me impakt faktor në pesë vitet e fundit, që gjithsej bartin së paku dhjetë pikë, nga baza e Web of Science, në pajtim me nenin 95-a paragrafi 6 të Ligjit për arsimin e lartë.
- të posedojnë një nga certifikatat dhe vërtetimet e njohura ndërkombëtare për njohjen aktive të gjuhës angleze jo më të vjetër se pesë vjet, si vijon:
- TOEFL IBT së paku 74 pikë,
- IELTS (IELTS) –së paku 6 pikë,
- ILEC (ILEC) (Cambridge English: Legal) –së paku niveli B2 (B2),
- FCE (FCE) (Cambridge English: First) – i dhënë,
- BULATS (BULATS) –së paku 60 pikë ose
- APTIS (APTIS) –së paku niveli B2 (B2) dhe
- testin e dhënë të personalitetit dhe testin e dhënë të integritetit, për realizimin e të cilit angazhohen persona të licencuar profesionalë nga institucioni profesional.

(3) Nëse personi nga paragrafi (1) të këtij neni, nuk e ka dhënë testin e personalitetit dhe testin e integritetit, nuk mund të zgjidhet në titullin mësimor-shkencor dhe mësimor në institucionin e arsimit të lartë që realizon programe të studimeve për arsim dhe fitimin e kualifikimeve për kryerjen e profesionit mësimdhënës në arsimin parashkollor, fillor dhe të mesëm.

(4) Si përparësi do të konsiderohet nëse personat nga paragrafi (1) të këtij neni:

- kanë së paku një qëndrim pas-doktoratës në 500 universitetet e para të ranguara lartë në listën të cilën e përpilon Qendra për Rangun Botëror të Universiteteve pranë Universitetit të Shangait "Xhiao Tong".

(5) Shpenzimet e testit të personalitetit, testit të integritetit dhe fitimit të certifikatës për njohjen aktive të gjuhës angleze bien në barrë të personit nga paragrafi (2) i këtij neni.

(6) Nëse në konkursin për zgjedhje në titull paraqitet person i cili ka fituar titull shkencor doktor i shkencave në universitetin i cili është në listën të cilën e përpilon Qendra për Rangun Botëror të Universiteteve pranë Universitetit të Shangait "Xhiao Tong" nga Republika Popullore e Kinës, ose në universitetin i cili është ranguar në listën e universiteteve nga fusha e arsimit, të cilën e përpilon Quacquarelli Symonds (QS) nga Britania e Madhe. Personi zgjidhet në titullin për të cilin është shpallur konkursi.

(7) Komisioni i Recensionit, nga paragrafi (9) të këtij neni për personat nga paragrafët (2) dhe (6) të këtij neni, përpilon raport për arritjet e kandidatit i cili zgjidhet në titull shkencor.

(8) Nëse në konkursin nga paragrafi (6) të këtij neni paraqiten më shumë persona, përparësi kanë personat të cilët e kanë fituar titullin shkencor doktor i shkencave në institucionin e arsimit të lartë i cili është ranguar më lartë.

(9) Komisionin e Recensionit për zgjedhje në titull të personave, nga paragrafi (1) të këtij neni, e formon këshilli mësimor shkencor sipas pëlqimit paraprak të ministrit kompetent për punët e arsimit të lartë dhe përbëhet prej së paku pesë anëtarëve prej të cilëve së paku dy janë nga universitetet që janë në listën të cilën e përpilon Qendra për Rangun Botëror të Universiteteve pranë Universitetit të Shangait "Xhiao Tong", ose në listën të cilën e përpilon Quacquarelli Symonds (QS) nga Britania e Madhe.

(10) Anëtarët e Komisionit të Recensionit, nga paragrafi (9) të këtij neni, duhet t'i plotësojnë kushtet e parashikuara në paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni.

VI. DISPOZITA PËR KUNDËRVAJTJE

Neni 18

(1) Gjobë në shumë prej 2 500 deri në 3 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje institucionit të arsimit të lartë nëse së paku një herë në vit nuk paraqet raport për aktivitetet e realizuara të mësimdhënësve dhe studentëve në përputhje me programim e studimeve (neni 13 paragrafi (2)),

(2) Gjobë në shumë prej 1.500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet dekanit të institucionit të arsimit të lartë për kundërvajtje nga paragrafi (1) të këtij neni.

VII. DISPOZITA KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 19

Institucionet e arsimit të lartë për arsimin e kuadrit mësimor në arsimin parashkollor, fillor dhe të mesëm e kanë për detyrë t'i akreditojnë programet e reja të studimeve dhe të marrin aktvendim për fillimin me punë të programeve të akredituara të studimeve në përputhje me këtë Ligj dhe Ligjin për mësimdhënës në arsimin fillor dhe të mesëm deri në fillimin e vitit akademik 2015/2016.

Neni 20

Studentët ekzistues në institucionet ekzistuese të arsimit të lartë e vazhdojnë arsimin e tyre në institucionin përkatës të arsimit të lartë sipas programit të studimeve sipas të cilit i kanë filluar studimet, ndërsa licencën për mësimdhënës e fitojnë në përputhje me Ligjin për Akademi për Mësimdhënës dhe Ligjin për mësimdhënës në arsimin fillor dhe të mesëm.

Neni 21

(1) Mësimdhënësit ekzistues të cilët nuk i plotësojnë kushtet nga neni 17 të këtij Ligji, e mbajnë titullin për të cilin janë zgjedhur më së shumti deri në tre vjet nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji, nëse në afat prej tre vitesh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji marrin certifikatë të njohur ndërkombëtare të lëshuar nga testues zyrtar evropian, anëtar i Shoqatës ALTE të testuesve evropianë në nivelin B2 (B2) të CEFR (CEFR), përkatësisht IELTS me 5 - 6 pikë, FCE, BEK V, ILEK, IKFE, BULATS, ose Aptis, ose TEOFEL PBT më së paku 500 pikë, TEOFEL CBT më së paku 175, ose TEOFEL IBT më së paku 60 pikë, përkatësisht në afat prej dy vitesh të mrrin certifikatë të njohur ndërkombëtare të lëshuar nga testues zyrtar evropian, anëtar i Shoqatës ALTE të testuesve evropianë në nivelin B1 (B1) të CEFR (CEFR), përkatësisht IELTS me 3,5 - 4,5 pikë, PET, BEK P, BULATS, ose Aptis, ose TEOFEL PBT së paku 450 pikë, TEOFEL CBT së paku 135, ose TEOFEL IBT së paku 45 pikë, përkatësisht në afat prej tetë muajsh marrin certifikatë të njohur ndërkombëtare të lëshuar nga testues zyrtar evropian, anëtar i Shoqatës ALTE të testuesve evropianë në nivelin A2 (A2) të CEFR (CEFR), përkatësisht KET, IELTS me maksimum 3 pikë, BULATS, ose Aptis, ose TEOFEL PBT së paku 400 pikë, TEOFEL CBT së paku 95 pikë, ose TEOFEL IBT së paku 30 pikë.

(2) Mësimdhënësve të cilët pas afatit të parashikuar në paragrafin (1) të këtij neni nuk do t'i plotësojnë kushtet për zgjedhje në titull nga neni 17 të këtij Ligji, u ndërpritet marrëdhënia e punës në institucionin e arsimit të lartë, përveç mësimdhënësve të zgjedhur për herë të dytë në titullin mësimor-shkencor profesor i rregullt ose të cilët janë dhjetë vjet para përmbushjes së kushteve për pension pleqërie në përputhje me rregullat për marrëdhënie pune.

Neni 22

Dispozitat e nenit 17 paragrafi 2 alineja 1 që kanë të bëjnë me publikimin e punimeve në revista ndërkombëtare shkencore ose publikime ndërkombëtare shkencore, zbatohen nga 31 dhjetori 2016, e nga 1 janari 2017 zbatohen vetëm dispozitat që kanë të bëjnë me publikimin e punimeve në revista shkencore me impakt faktor që janë nga sfera përkatëse në bazën e Web of Science.

Neni 23

Deri në marrjen e titullit mësimdhënës-mentor dhe mësimdhënës-këshilltar për anëtar të Komisionit nga paragrafi (5) neni 10 të këtij Ligji, të cilët janë nga radhët e mësimdhënësve me titullin mësimdhënës-mentor ose mësimdhënës-këshilltar, caktohen mësimdhënës të cilët janë nga radhët e mësimdhënësve me rezultate më të mira të arritura nga evaluimi integral në tre vitet e fundit dhe nëse nuk janë në raportin e sublimuar me rezultate nga kontrolli i zbatuar ekstern për arritjet e suksesit të nxënësve të mësimdhënësve të cilët kanë mospërputhje më të mëdha.

Neni 24

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", ndërsa do të fillojë të zbatohet nga viti akademik 2015/2016.

162.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за основното образование,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 14 јануари 2015 година.

Бр. 08-207/1
14 јануари 2015 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов,** с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Член 1

Во Законот за основното образование („Службен весник на Република Македонија" број 103/2008, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 15/11, 6/12, 100/12, 24/13, 41/14, 116/14 и 135/14) по членот 34-а се додава нов член 34-б, кој гласи:

„Член 34-б

(1) Министерството, за освоено прво, второ или трето место на меѓународен натпревар од областа на математиката и природните науки, на ученикот и на наставникот кој го подготвувал ученикот за натпреварот, поединечно им доделува парична награда во износ од 50 % од просечната нето плата исплатена по работник во Републиката во последниот месец пред доделувањето на наградата за освоено прво место, 40% за освоено второ место и 30% за освоено трето место.

(2) Под меѓународен натпревар од ставот (1) на овој член се подразбира натпревар на кој учествуваат ученици од најмалку десет различни држави.

(3) За доделување на паричната награда од ставот (1) на овој член, Министерството објавува јавен повик еднаш во годината."

Член 2

Во Законот за изменување и дополнување на Законот за основното образование („Службен весник на Република Македонија" број 41/14) во членот 11 став 2, точката на крајот на реченицата се брише и се додаваат зборовите: „а одредбите кои се однесуваат на условот за положен психолошки тест и тест за интегритет кои ќе започнат да се применуваат од 1 февруари 2016 година."

Член 3

Во членот 7 од Законот за изменување и дополнување на Законот за основното образование („Службен весник на Република Македонија“ број 135/14) зборовите: „член 1“ се заменуваат со зборовите: „член 5“.

Член 4

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за основното образование.

Член 5

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I GJ
PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR ARSIM FILLOR

Neni 1

Në Ligjin për arsim fillor (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 103/2008, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 15/11, 6/12, 100/12, 24/13, 41/14, 116/14 dhe 135/14) pas nenit 34-a shtohet nen i ri 34-b, si vijon:

“Neni 34-b

(1) Ministria, për vendin e zënë të parë, të dytë ose tretë në gara ndërkombëtare nga fusha e matematikës dhe shkencave natyrore, nxënësit dhe arsimtarit që e ka përgatitur nxënësin, ndarazi u ndan shpërblim me para në shumë prej 50% të neto pagës mesatare të paguar për punëtor në Republikë në muajin e fundit para ndarjes së shpërblimit për vendin e zënë të parë, 40% për vendin e zënë të dytë dhe 30% për vendin e zënë të tretë.

(2) Me garë ndërkombëtare nga paragrafi (1) i këtij neni nënkuptohet gara në të cilën marrin pjesë nxënës prej së paku dhjetë shteteve të ndryshme.

(3) Për ndarjen e shpërblimit me para nga paragrafi (1) i këtij neni, Ministria shpall thirrje publike një herë në vit.”

Neni 2

Në Ligjin për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsim fillor (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 41/14) në nenin 11 paragrafi 2, pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: “e dispozitat që kanë të bëjnë me kushtin për testin e dhënë psikologjik dhe testin për integritet që do të fillojnë të zbatohen nga 1 shkurti 2016."

Neni 3

Në nenin 7 të Ligjit për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsim fillor (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 135/14) fjalët: “neni 1” zëvendësohen me fjalët: “neni 5".

Neni 4

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë që të përcaktojë tekst të spastruar të Ligjit për arsim fillor.

Neni 5

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në “Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë”.

163.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СРЕДНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за средното образование,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 14 јануари 2015 година.

Бр. 08-208/1
14 јануари 2015 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов,** с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СРЕДНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Член 1

Во Законот за средното образование („Службен весник на Република Македонија“ број 44/1995, 24/1996, 34/1996, 35/1997, 82/1999, 29/2002, 40/2003, 42/2003, 67/2004, 55/2005, 113/2005, 35/2006, 30/2007, 49/2007, 81/2008, 92/2008, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 51/11, 6/12, 100/12, 24/13, 41/14, 116/14 и 135/14) по членот 24-а се додава нов член 24-б, кој гласи:

„Член 24-б

(1) Министерството, за освоено прво, второ или трето место на меѓународен натпревар од областа на математиката и природните науки, на ученикот и на наставникот кој го подготвувал ученикот за натпреварот, поединечно им доделува парична награда во износ од 50% од просечната нето плата исплатена по работник во Републиката во последниот месец пред доделувањето на наградата за освоено прво место, 40% за освоено второ место и 30% за освоено трето место.

(2) Под меѓународен натпревар од ставот (1) на овој член се подразбира натпревар на кој учествуваат ученици од најмалку десет различни држави.

(3) За доделување на паричната награда од ставот (1) на овој член, Министерството објавува јавен повик еднаш во годината.

(4) Министерството, во соработка со Центарот за стручно образование и обука, може да организира избор за најдобар ученик во струката од завршните години на образованието во стручното образование.

(5) На ученикот кој е избран за најдобар ученик во струката од завршните години на образованието во стручното образование и на наставникот кој го подготвувал ученикот за натпреварот, Министерството поединечно им доделува парична награда во износ од 50%, од просечната нето плата исплатена по работник во Републиката во последниот месец пред доделувањето на наградата.

(6) Начинот на избор за најдобар ученик во струката од завршните години на образованието во стручното образование го утврдува министерот, на предлог на Центарот за стручно образование и обука.“

Член 2

Во Законот за изменување и дополнување на Законот за средното образование („Службен весник на Република Македонија“ број 41/14) во членот 10 во ставот 2 точката на крајот на реченицата се брише и се додаваат зборовите: „а одредбите кои се однесуваат на условот за положен психолошки тест и тест за интегритет кои ќе започнат да се применуваат од 1 февруари 2016 година.“

Член 3

Во Законот за изменување и дополнување на Законот за средното образование („Службен весник на Република Македонија“ број 135/14) во членот 6 зборовите: „член 5“ се заменуваат со зборовите: „член 4“.

Член 4

Подзаконскиот акт предвиден со овој закон ќе се донесе во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 5

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за средното образование.

Член 6

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I GJ
PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR ARSIMIN E MESËM

Neni 1

Në Ligjin për arsimin e mesëm (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 44/1995, 24/1996, 34/1996, 35/1997, 82/1999, 29/2002, 40/2003, 42/2003, 67/2004, 55/2005, 113/2005, 35/2006, 30/2007, 49/2007, 81/2008, 92/2008, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 51/11, 6/12, 100/12, 24/13, 41/14, 116/14 dhe 135/14) pas nenit 24-a shtohet nen i ri 24-b, si vijon:

“Neni 24-b

(1) Ministria, për vendin e zënë të parë, të dytë ose tretë në gara ndërkombëtare nga fusha e matematikës dhe shkencave natyrore, nxënësit dhe arsimtarit që e ka përgatitur nxënësin, ndarazi u jep shpërblim me para në shumë prej 50% të neto pagës mesatare të paguar për punëtor në Republikë në muajin e fundit para ndarjes së shpërblimit për vendin e parë të fituar, 40% për vendin e dytë të fituar dhe 30% për vendin e tretë të fituar.

(2) Me gara ndërkombëtare nga paragrafi (1) i këtij neni nënkuptohet gara në të cilën marrin pjesë nxënës prej së paku dhjetë shteteve të ndryshme.

(3) Për ndarjen e shpërblimit me para nga paragrafi (1) i këtij neni, Ministria shpall thirrje publike një herë në vit.

(4) Ministria, në bashkëpunim me Qendrën për Arsim dhe Trajnim Profesional, mund të organizojë zgjedhje për nxënës më të mirë në profesion nga vitet e fundit të arsimimit në arsimin profesional.

(5) Nxënësit i cili është zgjedhur për nxënës më të mirë në profesion nga vitet e fundit të arsimimit në arsimin profesional dhe arsimtarit i cili e ka përgatitur nxënësin për garë, Ministria ndarazi u ndan shpërblim me para në shumë prej 50%, të rrogës neto mesatare të paguar për punëtor në Republikë në muajin e fundit para ndarjes së shpërblimit.

(6) Mënyrën e zgjedhjes së nxënësit më të mirë nga vitet e fundit të arsimit në arsimin profesional e përcakton ministri, me propozim të Qendrës për Arsim dhe Trajnim Profesional.”

Neni 2

Në Ligjin për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsimin e mesëm (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 41/14) në nenin 10 në paragrafin 2 pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: “e dispozitat që kanë të bëjnë me kushtin për testin e dhënë psikologjik dhe testin për integritet që do të fillojnë të zbatohen nga 1 shkurti 2016."

Neni 3

Në Ligjin për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për arsim të mesëm (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 135/14) në nenin 6 fjalët: “neni 5” zëvendësohen me fjalët “neni 4".

Neni 4

Akti nënligjor i paraparë me këtë ligj do të miratohet në afat prej tre muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 5

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë që të përcaktojë tekst të spastruar të Ligjit për arsimin e mesëm.

Neni 6

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e botimit në “Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë”.

164.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за високото образование,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 14 јануари 2015 година.

Бр. 08-220/1
14 јануари 2015 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов,** с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Член 1

Во Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ број 35/2008, 103/2008, 26/2009, 83/2009, 99/2009, 115/10, 17/11, 51/11, 123/12, 15/13, 24/13, 11/14, 116/14 и 130/14), во членот 28 по ставот 3 се додаваат два нови става 4 и 5, кои гласат:

„Студиски програми од трет циклус на студии можат да организираат само универзитетите кои се меѓу првите пет рангирани универзитети и високообразовни установи во состав на универзитетите (факултети и уметнички академии), запишани во регистарот на високообразовни установи во државата, утврдени во последното рангирање согласно членот 77-а од овој закон.

Ако универзитетот, односно високообразовната установи од став 1 на овој член го изгуби статусот на еден од првите пет рангирани високообразовни установи во државата во следното рангирање, во тој случај универзитетот, односно високообразовната установа не може да запише нови кандидати во трет циклус докторски студии. Ако универзитетот, односно високообразовната установа запише нови кандидати Одборот задолжително донесува решение за престанок на решението за акредитација за сите циклуси за кои е акредитиран универзитетот, односно високообразовната установа. “

Член 2

Во членот 53 по ставот 7 се додава нов став 8, кој гласи:

„Ректор може да биде и лице странски државјанин, под истите услови утврдени во ставовите 2 и 7 на овој член.“

Член 3

Во членот 65 по ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

„Декан, односно директор, може да биде и лице странски државјанин, под истите услови утврдени во ставовите 1 и 4 на овој член.“

Ставовите 2, 3 и 4 стануваат ставови 3, 4 и 5.

Член 4

По членот 69 се додава нов член 69-а, кој гласи:

„Државен испит

Член 69-а

Заради проверка на стручната оспособеност на студентите за самостојна примена на стекнатите знаења, способности и вештини пропишани во самата студиска програма, во текот на студирањето и на крајот на завршната година се изведува и државен испит за студенти запишани на прв, односно втор циклус на студии, освен за студентите запишани на студиските програми по општа медицина. Државен испит не полага студентот за оние предмети кои ги положил во рамките на европските програми за мобилност.

Државниот испит за студенти го реализира Одборот за акредитација и евалуација на високото образование.

Државниот испит студентот го полага по завршување на втората студиска година, но може и порано доколку студентот има положено најмалку 50% од вкупниот број на предмети предвидени за конкретната студиска програма и на крајот на завршната година на студии, пред одбрана на дипломската работа, доколку студиската програма предвидува изработка и одбрана на дипломска работа.

Државниот испит студентот го полага на крајот на месеците: февруари, април, август и ноември, само еднаш во кварталот на академската година, при што првите две полагања се бесплатни.

Студентите запишани на втор циклус на студии државниот испит го полагат на крајот на последната студиска година.

Првите две полагања на државниот испит за студенти се бесплатни.

Доколку студентот не успее да го положи државниот испит двапати по ред, наредните пријавувања за полагање се на товар на студентот, и тоа за трет пат 1.000,00 денари, за четврт пат 6.000,00 денари и за секое наредно пријавување 12.000,00 денари. Средствата за полагање на државниот испит се уплаќаат на сметката на Одборот.

Државниот испит за студенти содржи пет прашања, односно студии на случај (во натамошниот текст: прашања) од секој од задолжителните и изборните предмети од членот 99 став 3 од овој закон. Прашањата се со различна тежина со четири понудени решенија, од кои едното решение е точен одговор на понуденото прашање.

Прашањата содржани во тестовите за полагање на државниот испит и нивните одговори, се чуваат во единствениот електронски систем за полагање на државниот испит.

Електронскиот систем од ставот 8 на овој член содржи и јавно достапна база на прашања од областа на клучните предмети за потребите на државниот испит.

Прашањата од секој предмет поединечно кои ќе им се достават, по случајен избор, на секој студент за време на полагање на државниот испит, преку посебен софтверски систем, ќе бидат од различно ниво на сложеност и тоа две прашања ќе бидат од најсложен вид на прашања, а останати три прашања ќе бидат составени со пониски нивоа на сложеност.

Државниот испит се полага во просторија за полагање на испит, посебно опремена со материјално-техничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањето.

Студентите се информираат за датумот и времето на полагањето на државниот испитот најмалку три дена пред одржувањето на државниот испит.

Полагањето на испитот се снима и во живо се емитува на веб страницата на министерството надлежно за високото образование, а ако поради технички причини снимањето се прекине, сминката од целиот испит се поставува на веб страницата на министерството надлежно за високото образование.

Критериумите во однос на просторните услови и материјално-техничката и информатичката опрема на просториите за полагање на државниот испит ги пропишува министерот надлежен за високото образование на предлог на Одборот.

Во просторијата за полагање на државниот испит, за време на полагање на државниот испит, се присутни еден претставник од високообразовната установа, двајца претставници од Одборот и двајца претставници од министерството надлежно за високото образование, од кои еден е информатичар.

Пред почетокот на полагањето на државниот испит, претставникот од Одборот го утврдува идентитетот на студентот со увид на лична карта или патна исправа.

На студентот за време на полагањето државниот испит не му се дозволува користење учебни помагала, мобилен телефон, преносни компјутерски уреди и други технички и информатички средства, претходно подготвени предмети и слично.

На студентот за време на полагањето на државниот испит не му се дозволува да контактира со други студенти или лица освен со информатичарот од ставот 15 на овој член, во случај доколку има технички проблем со компјутерот.

Ако техничките проблеми со компјутерот бидат отстранети за пет минути испитот продолжува, а дококу не бидат отстранети во овој рок испитот само за тој студент се прекинува и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на државниот испит.

Ако има проблеми со повеќе од пет компјутери и тие не бидат отстранети во рок од пет минути испитот се прекинува за сите студенти кои го полагаат државниот испит и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на државниот испит.

Во случаите од ставот 18 на овој член доколку студентот не се јави на државниот испит во рокот од најмногу три дена, се смета дека студентот не го положил државниот испит и истото се констатира во записникот за полагање на државниот испит.

Овластените претставници од ставот 15 на овој член, за време на полагањето на испитот, не смеат да се задржуваат подолго од пет секунди во непосредна близина на студентот кој го полага испитот, освен во случај на отстранување на технички проблем кога не смеат да се задржат подолго од пет минути.

Ако студентот не поднесе молба за продолжување на државниот испит во рокот определен во ставот 23 на овој член ќе се смета дека испитот не го положил.

На денот на полагањето на државниот испит, претставникот на одборот му дава на студентот пристапен код, односно лозинка со кој му се одобрува пристап во електронскиот систем.

По одобувањето на пристапот, студентот добива прашања, компјутерски генерирани, чија содржина по случаен избор ја одредува софтверот на електронскиот систем.

Во случај на спреченост на спроведување на државниот испит поради причини што доведуваат до техничка неможност на функционирање на електронскиот систем, полагањето на државниот испит се прекинува.

Доколку причините што доведуваат до техничка неможност на функционирање на електронскиот систем се отстранат во рок од 60 минути од прекинувањето на државниот испит, истиот продолжува веднаш по нивното отстранување.

Доколку причините што доведуваат до техничка неможност на функционирање на електронскиот систем не се отстранат во рок од 60 минути државниот испит се презакажува за друг термин.

Вкупното траење на времето определено за одговарање на прашањата од државниот испит изнесува 180 минути.

Државниот испит за студенти се смета за положен доколку студентот освоил најмалку 60% од вкупниот број предвидени бодови за секој предмет.

По исклучок од ставот 31 на овој член, државниот испит се смета за положен ако студентот за 20 % од предметите постигнал најмалку 30 % од бодовите од секој предмет поединечно, но вкупниот збир на бодовите да не биде помалку од 60 % од вкупниот број на бодови за сите предмети.

По исклучок, државниот испит за студентите кои студираат на студиските програми од научното подрачје на техничките науки, од студиските програми од областа на спортот, односно на студиските програми од областа на уметностите се изведува на начин со кој соодветно се оценуваат и постигнувањата во решавање на проблеми за техничките науки, односно на совладување на уметничките и спортските вештини.

Прашањата за државниот испит се од листа на прашања кои ги изготвуваат и предлагаат наставниците од високообразовните установи, запишани во Регистарот од член 36 од овој закон.

Прашањата за државниот испит треба да се изготвени согласно методологија за изготвување на прашања за државен испит, која ја утврдува Одборот.

Избор од предложените прашања и нивна ревизија врши Одборот, на предлог на стручно тело, формирано од Одборот.

Студентот кој не го положил државниот испит по завршувањето на втората студиска година може да ги слуша предметите од третата студиска година и да полага најмногу една половина од испитите од предметите предвидени за третата студиска година, но не може да се запише во четвртата студиска година.

Посебните услови за начинот на изведување на државниот испит за студенти, начинот на изведување на посебниот дел од испитот од ставот 33 од овој член, на предлог на Одборот за акредитација и евалуација на високото образование ги пропишува министерот надлежен за работите на високото образование, по претходна согласност од Владата на Република Македонија“.

Член 5

Членот 70 се менува и гласи:

„Членовите на Одборот ги избира и разрешува Собранието на Република Македонија. Одборот е составен од 11 члена кои се избираат на јавен оглас кој го објавува Собранието на Република Македонија во „Службен весник на Република Македонија“, во два дневни весника и во меѓународно јавно гласило. Членовите на одборот се избираат од:

- три члена од редот на наставно-научниот кадар од прво рангираниот универзитет според последното спроведено рангирање на сите универзитети и високообразовни установи во состав на универзитетите (факултети и уметнички академии) запишани во регистарот на високообразовни установи во Република Македонија,
- два члена од редот на наставно-научниот кадар од второ рангираниот универзитет според последното спроведено рангирање на сите универзитети и високообразовни установи во состав на универзитетите (факултети и уметнички академии) запишани во регистарот на високообразовни установи во Република Македонија,
- еден член од редот на наставно-научниот кадар од трето рангираниот универзитет според последното спроведено рангирање на сите универзитети и високообразовни установи во состав на универзитетите (факултети и уметнички академии) запишани во регистарот на високообразовни установи во Република Македонија,
- еден член од редот на наставно-научниот кадар од највисоко рангираниот приватен универзитет според последното спроведено рангирање на сите универзитети и високообразовни установи во состав на универзитетите (факултети и уметнички академии) запишани во регистарот на високообразовни установи во Република Македонија,
- два члена од редот на наставници странски државјани од 500-те највисоко рангирани високообразовни установи, рангирани на последната објавена листа на Центарот за универзитети од светска класа при Шангајскиот Џиао Тонг универзитет,
- два члена кои имаат објавено трудови кои имаат вкупно најмалку 15 бодови, согласно член 95-а став 6 од овој закон, во меѓународни научни списанија со импакт фактор кое е од соодветната област во базата на Web of Science во последните пет години .

Пет члена на Одборот кои се од редот на членовите од ставот 1 на овој член ја вршат функцијата професионално со полно работно време во Одборот и не можат да вршат друга функција и да бидат вработени на друго работно место согласно општите прописи од работните односи.

По исклучок, ако членот на Одборот од ставот 2 на овој член е наставник од областа на научното подрачје медицински науки и здравство, може два дена во текот на неделата надвор од работното време, како и во деновите сабота и недела да ја обавува својата здравствена дејност, без надомест.

Останатите шест члена на Одборот ќе бидат ангажирани за вршење на работи од надлежност на Одборот.

Членовите на Одборот, освен членовите од став 1 алинеа 5 на овој член, треба да имаат објавено трудови кои имаат вкупно најмалку 10 бода, согласно член 95-а став 6 од овој закон, во последните пет години во списание со импакт фактор кое е од соодветната област во базата на Web of Science.

Членот на Одборот, ако мајчиниот јазик не му е англиски јазик, треба да го исполнува и следниот услов:

- да поседува еден од следниве меѓународно признати сертификати или уверенија за активно познавање на англискиот јазик не постар од пет години:
- ТОЕФЛ ИБТ најмалку 74 бода,
- ИЕЛТС (IELTS) - најмалку 6 бода,
- ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English: Legal) - најмалку Б2 (B2) ниво,
- ФЦЕ (FCE) (Cambridge English: First) - положен,
- БУЛАТС (BULATS)-најмалку 60 бода или
- АПТИС (APTIS) - најмалку ниво Б2 (B2).

Членот од ставот 1 алинеја 4 на овој член се избира само ако на последното рангирање согласно членот 77-а од овој закон меѓу првите пет рангирани универзитети нема приватна високообразовна установа. Во тој случај се избира уште еден член кој ги исполнува условите од став 1 алинеја 6 од овој член.

Јавниот оглас од ставот 1 на овој член ги содржи и посебните услови за избор на членови на Одборот.

Членови на Одборот не можат да бидат лица избрани за ректор и проректор на универзитет, декан на факултет, односно директор на висока стручна школа и директор на научна установа која изведува високообразовна дејност.

Членовите на Одборот не можат за времетраење на мандатот да бидат и надворешни консултанти на високообразовните установи во државата, ниту членови на стручни тела на Одборот.

Членовите на стручните тела за време на нивното ангажирање не можат да бидат и надворешни консултанти на високообразовните установи во државата.

Одборот од неговите редови избира претседател.

Изборот на претседател се врши по пат на тајно гласање, со мнозинство на гласови од вкупниот број на членови на одборот.

Претседателот на Одборот е од редот на лицата кои ја вршат функцијата професионално со полно работно време и го претставува и застапува Одборот.

Членовите на Одборот се избираат за период од четири години. Едно лице не може да биде избрано повеќе од двапати едноподруго.

Конститутивната седница на Одборот ја свикува министерот надлежен за работите на високото образование.

Членовите на Одборот се независни и самостојни во својата работа и не можат да бидат разрешени од Собранието на Република Македонија пред истекот на времето за кое се избрани, освен во случаите:

- кога на член на Одборот му престанал статусот на професор во работен однос по кој било основ,
- кога е именуван или избран на функција заради која не би можел да биде избран за член,
- кога Одборот констатира дека членот подолго од шест месеца не е во состојба да ги врши обврските,
- ако повеќе од три пати неоправдано отсуствува од седниците на Одборот,
- кога постои конфликт на интерес утврден со закон,
- поради нестручно и несовесно вршење на функцијата, или
- ако со правосилна одлука му е изречена мерка забрана за вршење професија, дејност или должност.

Одборот има генерален секретар и пет секретари кои се одговорни за одделни области кои се во надлежност на Одборот. Секој од петте секретари има по три заменици. Генералниот секретар, секретарите за одделни области и нивните заменици ги именува и разрешува Собранието на Република Македонија врз основа на јавен оглас кој го објавува Собранието на Република Македонија.

Генералниот секретар, секретарите за одделени области и нивните заменици имаат мандат од четири години.

Генералниот секретар и секретарите за одделени области треба да имаат најмалку диплома за магистер и да поседуваат еден од следниве меѓународно признати сертификати или уверенија за активно познавање на англискиот јазик не постар од пет години:

- ТОЕФЛ ИБТ најмалку 74 бода,
- ИЕЛТС (IELTS) - најмалку 6 бода,
- ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English: Legal) - најмалку Б2 (B2) ниво,
- ФЦЕ (FCE) (Cambridge English: First) - положен,
- БУЛАТС (BULATS)-најмалку 60 бода или
- АПТИС (APTIS) - најмалку ниво Б2 (B2).

Замениците на секретарите треба да имаат најмалку степен на образование VI А, согласно Националната рамка на квалификации, најмалку две години работно искуство во струката и да поседуваат еден од следниве меѓународно признати сертификати или уверенија за активно познавање на англискиот јазик не постар од пет години:

- ТОЕФЛ ИБТ најмалку 74 бода,
- ИЕЛТС (IELTS) - најмалку 6 бода,
- ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English: Legal) - најмалку Б2 (B2) ниво,
- ФЦЕ (FCE) (Cambridge English: First) - положен,
- БУЛАТС (BULATS)-најмалку 60 бода или
- АПТИС (APTIS) - најмалку ниво Б2 (B2).

Генералниот секретар треба да има најмалку пет години работно искуство во струката, а секретарите за одделени области најмалку три години работно искуство во струката.

Нето платата на генералниот секретар е во висина од пет просечни нето плати исплатени во Републиката Македонија во минатата година и се исплаќа од Буџетот на министерството надлежно за работите на високото образование.

Нето платата на секретарот одговорен за одделна област е во висина од четири и половина просечни нето плати исплатени во Република Македонија во минатата година и се исплаќа од буџетот на министерството надлежно за работите на високото образование.

Нето платата на заменикот на секретарот одговорен за одделна област е во висина од четири просечни нето плати исплатени во Република Македонија во минатата година и се исплаќа од буџетот на министерството надлежно за работите на високото образование.

Генералниот секретар, секретарите за одделени области и нивните заменици можат да бидат разрешени од Собранието на Република Македонија во случаите:

- кога е именуван или избран на функција заради која не би можел да биде избран за генерален секретар, секретар за одделена област, односно заменик,
- кога подолго од шест месеца не е во состојба да ги врши обврските,
- кога постои конфликт на интерес утврден со закон,
- поради нестручно и несовесно вршење на функцијата, или
- ако со правосилна одлука му е изречена мерка забрана за вршење професија, дејност или должност.

Одборот, за потребите на вршењето на својата работа формира стручни тела, кои се составени од стручни лица од соодветната област од листа на стручни лица.

Листата на стручни лица се формира од пријавени експерти кои ги исполнуваат условите на јавниот оглас кој го објавува Одборот на својата веб страна.

Одборот за својата работа доставува годишен извештај до Собранието на Република Македонија за усвојување, најдоцна до 30 април во тековната за претходната година. Содржината на извештајот треба да биде согласно водичот на Европската мрежа на агенции за обезбедување на квалитет во високото образование (ENQA).

Нето платата на членот на Одборот кој ја врши функцијата професионално во Одборот изнесува седум и половина просечни нето плати исплатени во Република Македонија во минатата година, освен за членовите од ставот 1 алинеја 5 на овој член, за кои висината на надоместокот е во висина од петнаесет просечни нето плати исплатени во Република Македонија во минатата година. Членовите од ставот 1 алинеја 5 на овој член имаат право на надоместок за направените трошоци за превоз, како и за сместување и здравствено осигурување во Република Македонија.

Надоместокот на членот на Одборот кој не ја врши функцијата професионално во Одборот изнесува три и половина просечни нето плати исплатени во Република Македонија во минатата година, освен за членовите од ставот 1 алинеја 5 на овој член, за кои висината на платата е во висина од седум просечни нето плати исплатени во Република Македонија во минатата година. Членовите од ставот 1 алинеја 5 на овој член имаат право на надоместок за направените трошоци за превоз, како и за сместување и здравствено осигурување во Република Македонија.

Платата на членот на Одборот кој е професионално ангажиран во Одборот, се исплаќа од буџетот на министерството надлежно за работите на високото образование, а надоместокот на членот на Одборот кој не е професионално ангажиран во Одборот и на стручните тела на Одборот може да се исплаќа и од сопствените приходи на Одборот.

Член 6

Во членот 71 став 1 по алинеа 8 сврзникот „и“ се заменува со запирка и се додаваат две нови алинеи, кои гласаат:

„ - го реализира државниот испит за студенти,

- го спроведува стручниот дел од приемниот испит за студенти, странски државјани и“.

Член 7

Насловот и членот 94 се менуваат и гласат:

„Прв циклус академски студии

Член 94

Првиот циклус на академски студии трае четири години и со неговото завршување се стекнуваат најмалку 240 ЕКТС кредити.

Лицето кое ги завршило студиите од став 1 на овој член се стекнува со диплома со додавка на соодветната струка, ако со закон поинаку не е уредено.

Квалификациите кои се стекнуваат со завршување на студиска програма од став 1 на овој член припаѓаат на VI А ниво од Националната рамка на високообразовни квалификации и соодветствуваат на ниво VI од Европската рамка на високообразовни квалификации.

Во меѓународниот промет и дипломата на англиски јазик, академскиот назив по завршување на првиот циклус на студии е baccalaureus, односно baccalaurea.

Студиските програми од прв циклус на академски студии се базираат на истражувања и на студентот му обезбедуваат компетенции и методолошки вештини во една или повеќе научни области и го квалификуваат да работи независно во рамките на својата професија.

Студиските програми од прв цилкус на академски студии според содржината и резултатите од учењето треба:

- да го воведат студентот во академските дисциплини во една или повеќе научни области преку вклучување на теории и методи за да може да се стекне со широки академски знаења и вештини;

- да му овозможат на студентот академски знаења, теоретски и методолошки квалификации коишто ќе го оспособат за самостојно идентификување, формулирање и решавање на сложени проблеми во рамките на соодветните составни делови на предметните области и

- да го оспособат студентот стекнатите неопходни основни вештини да ги применува за практикување на професијата на одредени стручни работни места и за влез во вториот циклус на академски студии.

Содржината на студиската програма за првиот циклус на академски студии од член 99 од овој закон треба да има најмалку 80% совпаѓање на содржините и исходите од учењето со иста или слична студиска програма, која се изведува на универзитет, кој се наоѓа на првите 50 места од соодветната област, на ранг листата која ја изготвува Центарот за светска класа универзитети при Шангајскиот Џиао Тонг Универзитет од Народна Република Кина, освен за слободно изборните предмети.

По исклучок од став 7 на овој член, содржината на студиската програма за првиот циклус на академски студии од член 99 од овој закон од полето на правните науки, треба да има најмалку 60% совпаѓање на содржините и исходите од учењето со иста или слична студиска програма, со која се изучува европското континентално право, а која се изведува на универзитет од Европскиот простор на високото образование кој се наоѓа на првите 20 места од соодветната област на ранг листата која ја изготвува Центарот за светска класа универзитети при Шангајскиот Џиао Тонг Универзитет од Народна Република Кина, освен за слободно изборните предмети.

Ставот 7 на овој член не се применува на студиските програми од областа на уметностите, националната историја и лингвистиката .

Студиската програма за прв циклус на студии најмалку содржи:

1. Назив на студиската програма на македонски и англиски јазик согласно Фраскатиевата класификација на научните подрачја, полиња и области. Ако студиската програма се реализира на друг јазик различен од македонскиот јазик, а кој го користат припадниците на заедниците во Република Македонија, називот на студиската програма е на тој јазик, македонски јазик и англиски јазик.

2. Елаборација на општествената оправданост од студиската програма со прилози за поткрепување, кои се однесуваат на домашни и стратешки документи на Обединетите Нации и докажана консултација со релевантни потенцијални работодавачи по однос на вработливоста.

3. Европска димензија на студиската програма преку компаративно прикажување на содржините со исти или слични студиски програми од најмалку три релевантни универзитети од ставовите 7 и 8 на овој член.

4. Потребните квалификации на наставниот и соработничкиот кадар од соодветното научно поле за изведување на предметните содржини за кои се избираат.

5. Оптовареност изразена во ЕКТС и доколку е предвидено, подготвителни курсеви.

6. Услови за запишување на студиската програма посебно за: редовни, вонредни и странски студенти кои вклучуваат предмети релевантни за студиската програма, од државната матура или приемен испит со јасна, недвосмислена и точна содржина на испитот, неговото траење, изведување и оценување.

7. Опис на академскиот профил:
- цели на студиската програма,
- наставни предмети и
- академски и стручни знаења, вештини и способности кои се стекнуваат со завршување на студиската програма согласно Националната рамка на високообразовни квалификации.

8. Правила со кои се уредуваат модулите, задолжителните и изборните предмети и нивниот опис со:
- цел на предметот и резултати од учењето согласно Националната рамка на високообразовни квалификации,
- детална содржина на предметот по поглавја и единици со резулатите од учење за секое поглавје,
- оптовареност со предметот изразена во ЕКТС,
- детален опис на наставните и работни методи за предметот,
- взаемна поврзаност на предметите и
- неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот.

9. Правила со кои се уредува пишувањето на писмени испити, задачи, есеи, семинарски работи, проекти, дипломска работа и други активности кои се изведуваат писмено кои опфаќаат најмалку содржина, големина, начин на пишување и други релевантни барања.

10. Правила со кои се уредува начинот на оценувањето и опис на вреднувањето на постигнувањата на студентот како и можностите за избор на предмети на универзитетите во Македонија и странство.

11. Правила со кои се уредува практичната настава (и работното искуство за вработените вонредни студенти), нејзиното изведување, придобивки, поврзаност со исходите од учење на студиската програма и предметите како и оценување на постигнувањата од практичната настава.

12. Роковите за завршување на предвидените активности од студиската програма.

13. Правила, можности и услови за вонредно студирање на студиската програма.

14. Содржина на додатокот на диплома кој се издава со завршување на студиската програма.

15. Работни места според важечката ИСЦО (ISCO) класификација на занимања за кои студентот е оспособен за работа на почетно ниво.

16. Научни полиња за студиски програми од втор цилкус на академски и стручни студии, за кои со завршување на соодветната студиска програма од прв циклус на студии, се обезбедува соодветна проодност.

Посебните услови за организирање, изведување и содржината на студиските програми за прв цилкус на академски студии по научни полиња како и начинот на писменото, усното и другите видови на оценување на знаењата, способностите и вештините на студентите ги уредува Одборот за акредитација и евалуација на високото образование врз основа на претходна согласност од Владата на Република Македонија.

Согласност на академскиот назив, по претходно мислење од министерот надлежен за работите на високото образование, дава Одборот за акредитација и евалуација на високото образование".

Член 8

Членот 95 се менува и гласи:

„Академските универзитетски студии од вториот циклус траат една односно две години и со нивното завршување се стекнуваат 60 односно 120 ЕКТС кредити. Овие студии можат да траат и подолго доколку тоа е во согласност со меѓународно прифатените стандарди за даден профил.

Вкупниот број на кредити кои се стекнуваат на првиот и вториот циклус на академски универзитетските студии изнесува 300 односно 360 ЕКТС кредити.

Лицето кое ги завршило студиите од ставот 1 на овој член со вкупно 300 ЕКТС кредити се стекнува со назив – магистер специјалист од соодветната област и нема право за продолжување на студии од трет циклус.

Лицето кое ги завршило студиите од ставот 1 на овој член со вкупно 360 ЕКТС кредити се стекнува со научен назив – магистер на науки, или со друг назив на студиите од членот 106 на овој закон.

Во меѓународниот промет и дипломата на англиски јазик, научниот назив по завршување на вториот циклус на студии од став 3 на овој член е master.

Во меѓународниот промет и дипломата на англиски јазик, научниот назив по завршување на вториот циклус на студии од став 4 на овој член е master of science.

Лицето кое ги завршило студиите од став 1 на овој член со 300 односно со 360 ЕТКС кредити на студиските програми од уметноста се стекнува со назив – магистер на уметности и имаат право за продолжување на студии од трет циклус од областа на уметноста.

Академските студии од областа на уметностите се состојат од два дела: магистерски труд и јавна изведба на уметничко дело или изложба.

Посебните услови за академските студии од став 1 на овој член од областа на уметноста ги пропишува високообразовната установа со посебен акт “.

Член 9

Во членот 95-а ставот 2 се менува и гласи:

„Право да биде ментор на студентите од втор циклус на студии има само наставник кој објавил најмалку шест труда во меѓународни научни списанија или трудови кои имаат вкупно најмалку 5 бода, согласно став 6 на овој член во списание со импакт фактор кое е од соодветната област во базата на Web of Science и кој добил акредитација од Одборот за акредитација и евалуација во високото образование.“

Ставот 5 се менува и гласи:

„Право да биде ментор на студентите од втор циклус на студии од областа на уметностите има само наставник кој има остварено најмалку три соодветни врвни уметнички изведби во последните пет години на релевантни домашни и меѓународни настани согласно листа која ја изготвува Министерството за култура и кој добил акредитација од Одборот.

По ставот 5 се додаваат два нови става 6 и 7, кои гласат:

“Труд објавен во списание со импакт фактор кое е од соодветната област во базата на Web of Science носи вкупно пет бода. Авторот кој го објавил трудот самостојно добива пет бода. Доколку трудот има повеќе автори, првиот автор добива четири бода, вториот два и пол бода, а секој наредeн автор добива по два бода.

За авторите кои објавиле трудови од став 6 на овој член, министерството надлежно за работите на високото образование, води Регистар во електронска форма, кој се објавува на неговата веб страна.

Член 10

Во членот 96 став 6 зборовите “најмалку два“ се заменуваат со зборовите “трудови кои имаат вкупно најмалку десет бода , согласно член 95-а став 6 од овој закон.”, а по зборовите „импакт фактор“ се додаваат зборовите „кои се од соодветната област во базата на Web of Science,“.

Во ставот 10 зборовите: „или еден труд во меѓународно списание со импакт фактор“ се заменуваат со зборовите: “или трудови кои имаат вкупно најмалку пет бода, согласно член 95-а став 6 од овој закон во меѓународно списание со импакт фактор кои се од соодветната област во базата на Web of Science.“.

Ставот 12 се брише.

Член 11

Во членот 104 ставот 2 се менува и гласи:

„На студиските програми од прв и втор циклус акредитација врши Одборот за акредитација и евалуација на високото образование, а решение за почеток со работа дава министерството надлежно за работите на високото образование. На студиските програми од трет циклус акредитација врши Одборот за акредитација и евалуација на високото образование, а решение за почеток со работа дава Владата. Извештаите за акредитација и евалуација целосно се објавуваат на веб страната на Одборот. “

Ставот 4 се менува и гласи:

„За студиските програми од прв и втор циклус на приватните високообразовни установи решение за почеток со работа дава министерството надлежно за работите на високото образование, по претходна акредитација од Одборот за акредитација и евалуација на високото образование. За студиските програми од трет циклус решение за почеток со работа дава Владата, по претходна акредитација од Одборот за акредитација и евалуација на високото образование. Извештаите за акредитација и евалуација целосно се објавуваат на веб страната на Одборот. “

Член 12

Во членот 105 ставот 4 се менува и гласи:

„Студиските програми од втор циклус кои содржат 120 кредити и заедно со 240 кредити стекнати на првиот циклус на академски студии и траат две години, се вреднуваат како магистерски студии. “

Во ставот 5 бројот „180“ се менува со бројот „240“.

Во ставот 6 бројот „300“ се менува со бројот „360“.

Член 13

Членот 106-а се брише.

Член 14

Во членот 108 ставот 2 се брише.

Во ставот 3 кој станува став 2 зборовите: „или училишна матура во уметничко образование“ се бришат.

Ставот 14 кој станува став 13, се менува и гласи:

„Студентите странски државјани се запишуваат на студии на јавните и приватните високообразовни установи под исти услови како и државјаните на Република Македонија, по исклучок на условите утврдени во ставовите 1 и 2 на овој член и доколку претходно имаат положено приемен испит. “

По ставот 14 кој станува став 13 се додаваат 13 нови ставови 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 и 26, кои гласат:

„Приемниот испит за студенти, странски државјани е составен од два дела и тоа: тест за проверка на јазичните вештини и стручен испит. Тестот за проверка на јазичните вештини се состои од прашања со кои се проверува нивото на познавање на јазикот на кој кандидатот ќе ја следи наставата, а кој не може да биде пониз ок од ниво „Б“, освен ако високообразовната установа не одредува повисок степен на познавање на јазикот на кој се изведува студиската програма.

Тестот за проверка на јазичните вештини го спроведува сертифицирана високообразовна установа согласно стандардите на Заедничката европска рамка за референтност на јазиците, поставена од Советот на Европа, по посебна програма утврдена од високообразовната установа, а по претходна согласност од Одборот за акредитација и евалуација на високото образование.

Трошоците за полагање на тестот за проверка на јазичните вештини се на товар на кандидатот.

Висината на средствата за полагање на тестот за проверка на јазичните вештини ја определува високообразовната установа, по претходна согласност на министерот надлежен за високото образование.

Стручниот дел од испитот го спроведува Одборот за акредитација и евалуација на високото образование, во високообразовната установа во која се запишуваат студентите странски државјани и се состои од прашања од два предмети клучни за соодветната област.

Стручниот дел од испитот од ставот 14 на овој член се полага писмено по електронски пат, со одговарање на определен број на прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер.

Прашањата на тестот зависно од тежината се вреднуваат со поени определени во тестот.

Прашањата содржани во тестовите за полагање на стручниот дел од испитот и нивните одговори, се чуваат во единствениот електронски систем за полагање на приемниот испит.

Електронскиот систем од ставот 21 на овој член содржи база на прашања од областа на предмети за потребите на стручниот дел од испитот.

Во електронскиот систем е содржано и посочување на литература во кои се содржани одговорите на прашањата од првиот и вториот дел од испитот.

Резултатите од полагањето на стручниот дел од испитот му се достапни на кандидатот на компјутерот на кој го полагал испитот, веднаш по неговото завршување.

Студентите странски државјани кои ги стипендира Владата на Република Македонија кои студираат на универзитетите на кои наставата се изведува на англиски јазик, не полагаат приемен испит доколку достават доказ/диплома за познавање на ниво Б1 од Европската јазична рамка, издадена од официјален европски тестатор, член на Здружението АЛТЕ на европски тестатори.

Студентите странски државјани кои сакаат да се запишат на студии на јавните и приватните високообразовни установи во Република Македонија, не го полагаат вториот дел на приемниот испит, односно тестот за проверка на јазичните вештини, ако следат настава на јазик на државата од која доаѓаат или претходното образование го завршиле на јазикот на кој се изведува студиската програма на високообразовната установа на која се запишуваат.“

Член 15

По членот 108 се додава нов член 108-а кој гласи:

„Член 108-а

На денот на полагањето на стручниот дел од испитот, спроведувачот на испитот му дава на кандидатот пристапен код, односно лозинка со кој му се одобрува пристап во електронскиот систем од членот 108 став 22 од овој закон.

По одобрувањето на пристапот, кандидатот добива електронски тест од испитот, компјутерски генериран, чија содржина по случаен избор ја одредува софтверот на електронскиот систем од членот 108 став 22 од овој закон и од базата од членот 108 став 23 од овој закон.

Стручниот дел од испитот содржат упатство за начинот на решавање на истиот, за кое спроведувачот дава појаснување, пред да започне полагањето на испитот.

Електронскиот систем за полагање на испитот не може да дозволи постоење на идентична содржина на електронскиот тест од испитот, во една сесија за повеќе од еден кандидат.

Приемниот испит започнува со полагање на тестот за проверка на јазичните вештини, а потоа полагање на стручниот испит.

Тестот за проверка на јазичните вештини се полага во рок од 15 дена пред полагање на стручниот испит.

Приемниот испит се смета дека е положен, доколку кандидатот го положил и двата дела на испитот.

Доколку кандидатот не го положи тестот за проверка на јазичните вештини нема право да го полага стручниот испит.

Се смета дека испитот го положил оној кандидат кој со точни одговори на прашањата од тестот постигнал најмалку 70% од вкупниот број предвидени позитивни поени одделно во двата дела на испитот.

Приемниот испит се спроведува во два приемни рока и тоа на почетокот на месец јуни и на почетокот на месец септември.

На странските државјани им се ограничува или ускратува упис ако станува збор за студии кои се однесуваат на воено или полициско образование или студии кои се од интерес за националната безбедност.

Посебните услови за начинот на изведување на приемен испит за студенти странски државјани на предлог на Одборот за акредитација и евалуација на високото образование ги утврдува министерот надлежен за работите на високото образование.“

Член 16

Во членот 110 по ставот 4 се додава нов став 5, кој гласи:

„На одлуката за бројот на студентите кои се запишуваат на студии од трет циклус на приватна високообразовна установа согласност дава Владата, на предлог на наставно-научниот совет, односно на наставничкиот совет, односно на советот на приватната научна установа. “

Ставот 5 станува став 6.

Член 17

Во членот 110-а по ставот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

„Високообразовните установи, двапати годишно, и тоа еднаш по запишување на студиите и еднаш на крајот на академската година, имаат обврска да достават список на запишани и дипломирани студенти во тековната академска година, по факултети и студиски програми до министерството надлежно за високото образование, Агенцијата за вработување на Република Македонија и Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Македонија.“

Ставовите 3 и 4 стануваат ставови 4 и 5.

Член 18

Во членот 113 во ставот 6 точката во крајот на реченицата се заменува со запирка и се додаваат зборовите: „со усна и писмена проверка “.

Член 19

Во членот 120, по ставот 2, се додаваат два нови става 3 и 4, кои гласат:

„За издадените дипломи од страна на високообразовните установи во Република Македонија од нивното основање министерството надлежено за работите на високото образование води Регистар.

Формата, содржината и начинот на водење на Регистарот од став 3 на овој член го пропишува министерот надлежен за работите на високото образование.“

Член 20

Во член 121 по ставот 6 се додава нов став 7, кој гласи:

„Високообразовна дејност, како наставно-научен односно наставен кадар, може да врши и лице странски државјанин, под исти услови утврдени во член 125 од овој закон.“

Ставовите 7 и 8 стануваат ставови 8 и 9.

Член 21

Во членот 125 ставовите 2, 3, 4 и 5 се менуваат и гласат:

“За доцент може да биде избрано лице кое има научен степен доктор на науки од научната област во која се избира, просечен успех од најмалку осум на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, објавени најмалку четири научноистражувачки трудови во соодветната област во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации или научни труда во научно списание со импакт фактор кои се од соодветната област во базата на Web of Science во последните пет години, кои носат вкупно најмалку десет бода, согласно член 95-а став 6 од овој закон, како и постигнувања во примената на истражувачките резултати и способност за изведување на одделни видови високообразовна дејност и позитивна оценка од самоевалуацијата.

За вонреден професор може да биде избрано лице кое има научен степен доктор на науки од научната област во која се избира, објавени најмалку пет научноистражувачки трудови во соодветната област во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации или научни труда во научно списание со импакт фактор кои се од соодветната област во базата на Web of Science во последните пет години, кои носат вкупно најмалку 15 бода, согласно член 95-а став 6 од овој закон, како и учество во научноистражувачки проекти, односно значајни достигнувања во примената на научноистражувачките резултати, придонес во оспособувањето на помлади наставници и кое покажало способност за изведување на разни видови високообразовна дејност и позитивна оценка од самоевалуацијата.

За редовен професор може да биде избрано лице кое има научен степен доктор на науки од научната област за која се избира, објавени најмалку шест научноистражувачки трудови во соодветната област во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации или научни труда во научно списание со импакт фактор кои се од соодветната област во базата на Web of Science во последните пет години, кои носат вкупно најмалку 20 бода, согласно член 95-а став 6 од овој закон, како и кое учествувало или раководело со научноистражувачки проект и кое има придонес во оспособувањето на помлади наставници и кое покажало способност за изведување на сите видови високообразовна дејност и позитивна оценка од самоевалуацијата.

За повторен избор за редовен професор може да биде избрано лице кое има научен степен доктор на науки од научната област за која се избира, објавени најмалку шест научноистражувачки трудови во соодветната област во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации или научни труда во научно списание со импакт фактор кои се од соодветната област во базата на Web of Science во последните седум години, кои носат вкупно најмалку 20 бода, согласно член 95-а став 6 од овој закон, како и кое учествувало или раководело со научноистражувачки проект и кое има придонес во оспособувањето на помлади наставници и кое покажало способност за изведување на сите видови високообразовна дејност и позитивна оценка од самоевалуацијата.“

Член 22

Во членот 133 ставот 14 се менува и гласи:

„Лице избрано во наставно-научно звање или соработничко звање на кое му мирува работниот однос поради вршење на функција на избрано или именувано лице, може да изведува настава и да спроведува испити во деновите петок, сабота и недела, не може да биде ментор или член на комисија за оценка или одбрана на магистерски труд и докторска дисертација и не може да прима надоместок од високообразовната установа за извршена наставна, научно-истражувачка или применувачка дејност, освен членовите на Одборот од став 2 на член 70 од овој закон кои професионално ја извршуваат својата функција во Одборот.“

Член 23

Во членот 136 во ставовите 1 и 2 по зборовите: „импакт фактор“ се додаваат зборовите: „кои се од соодветната област во базата на Web of Science“.

Ставот 2 се менува и гласи:

“По исклучок, лице може да биде избрано во повисоко наставно-научно, наставно и научно звање и порано, пред истекот на најмалку половина од времето за кое е извршен изборот во постојното звање, доколку покрај условите од ставот 1 на овој член има објавено научни труда во научно списание со импакт фактор кои се од соодветната област во базата на Web of Science, кои носат вкупно најмалку 20 бода, согласно член 95-а став 6 од овој закон. Предвремен избор во повисоко звање по истекот на половина од времето за кое е извршен изборот во постојното звање може да се спроведе за лицата кои докторирале или магистрирале на еден од првите 200 високо рангирани универзитети согласно со Шангајската листа.“

Член 24

Во членот 146-а по зборовите: „импакт фактор“ се додаваат зборовите: „кои се од соодветната област во базата на Web of Science“.

Член 25

Во членот 146-б во ставот 4 по зборовите: „импакт фактор“ се додаваат зборовите: „кои се од соодветната област во базата на Web of Science“.

Член 26

Во членот 157 по ставот 2 се додаваат четири нови ставови 3, 4, 5 и 6 кои гласат:

„Спроведување на постапка за еквиваленција и признавање на странска високообразовна квалификација не може да започне доколку барателот не достави доказ дека има положено државен испит на високообразовна установа во Република Македонија која изведува иста или слична студиска програма како програмата за која кандидатот бара признавање.

Ако во Република Македонија не се изведува студиска програма за која кандидатот бара признавање, тогаш кандидатот доставува доказ дека има положено државен испит на високообразовна установа во Република Македонија која реализира студиска програма од исто научно поле со студиката програма за која се бара признавање.

Определувањето на високообразовната установа од ставовите 3 и 4 на овој член го врши министерството надлежно за признавање на странски високообразовни квалификации на предлог на стручната комисија од член 159 од овој закон.

По исклучок од став 3 на овој член, при еквиваленција и признавање на странската високообразовна квалификација за прв и втор циклус стекнати во некоја од земјите на ОЕЦД, не се бара доказ за положен државен испит во Република Македонија.“

Член 27

Во членот 158 по ставот 1 се додаваааат три нови ставови 2, 3 и 4, кои гласат:

„За еквиваленција и признавање на странските високообразовни квалификации министерството надлежно за високо образование води регистар кој се објавува на неговата веб страницата.

Министерот надлежен за високото образование, најмалку еднаш во текот на календарска година, формира комисија составена од три члена, која врши ревизија на постапката на еквиваленција и признавање на странските високообразовни квалификации, на одреден број на предмети, по случаен избор.

Формата и содржината на регистарот од став 2 на овој член ја пропишува министерот надлежен за високото образование.

Член 28

По членот 167-б се додаваат два нови члена 167-в и 167-г, кои гласат:

„Член 167-в

Глоба во износ од 5000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на член на рецензиона комисија ако не постапи согласно член 132 став 7 од Законот за високо образование, односно при избор на кандидат во наставно-научно звање биде предложен кандидат кој не ги исполнува условите согласно одредбите од Законот за високо образование или не биде предложен кандидат кој ги исполнува условите за избор во звање.

Глоба во износ од 3000 евра во денарска противвредност ќе им се изрече на претседателот и членовите на Одборот за акредитација и евалуација на високото образование ако не постапат согласно член 70 став 7 од овој закон, односно не достават годишен извештај за своето работење.

Глоба во износ од 3000 евра во денарска противвредност ќе им се изрече на претседателот и членовите на Одборот за акредитација и евалуација на високото образование ако не постапат согласно член 104 ставови 2 и 4 од овој закон, односно не ги објават извештаите за акредитација и евалуација на студиските програми.

Глоба во износ од 15000 евра во денарска противвредност ќе и се изрече на високообразовната установа ако запише ученик кој е без положена државна матура (член 108 став 1).

Глоба во износ од 10000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице на високообразовната установа за прекршокот од ставот 4 на овој член.”

„Член 167-г

Глоба во износ од 10.000 до 30.000 евра во денарска противвредност и мерка забрана за вршење на високообразовна дејност ќе и се изрече на високообразовната установа која ќе му дозволи на студентот полагање на повеќе од една половина на испити од трета студиска година или запишување во четврта студиска година без претходно да го има положено државниот испит кој се полага по завршувањето на втората студиска година односно му издаде диплома за завршено високо образование на студент кој не положил државен испит (член 69-а). “

Член 29

По членот 168-а се додава нов член 168-б, кој гласи:

“Издавање на диплома без положен државен испит

Член 168-б

Одговорното лице на високобразовната установа, кое ќе постапи спротивно на овој закон, односно ќе му дозволи на студентот полагање на повеќе од една половина на испити од трета студиска година или запишување во четврта студиска година без претходно да го има положено државниот испит кој се полага по завршувањето на втората студиска година односно му издаде диплома за завршено високо образование на студент кој не положил државен испит, ќе се казни со затвор од 1 до 3 години (член 69-а).“

Член 30

Студентите запишани според студиските програми до денот на влегувањето во сила на овој закон можат да ги завршат студиите под услови кои важеле при уписот, но најдоцна во рокот определен за завршување на студиската програма продолжен за две години за студиите за прв циклус, односно за една година за студиите за втор и трет циклус.

Член 31

Одредбата од членот 4 од овој закон ќе се применува за студентите кои ќе се запишат на прв, односно втор циклус на студии од академската 2015/2016 година.

До отпочнување на примената на одредбите од членот 4 од овој закон претседателот на Одборот може да донесе решение за пробно спроведување на државниот испит со кое ќе ги определи високообразовните установи во кои ќе се спроведе истиот. Резултатите од пробното спроведување на државниот испит нема да имаат правни последици врз учесниците во истиот. Резултатите од пробното спроведување на државниот испит ќе се искористат за потребите на Одборот, заради подобрување на процедурите за спроведување на државниот испит.

Високообразовните установи најдоцна до 30 септември 2015 година треба да ги акредитираат студиските програми согласно член 7 од овој закон.

За академската 2015/2016 година, јавниот конкурс за запишувањето на студии универзитетот, односно самостојната високообразовна установа кој ги реализира студиите е согласно акредитираните студиски програми, односно студиските програми од член 94 од Законот за високото образование, кои се во постапка на акредитација во Одборот и се објавува најдоцна еден месец пред започнување на наставата.

Член 32

Одредбите од членот 14 и 15 на овој закон ќе започнат да се применуваат од академската 2015/2016 година.

Член 33

Единствениот електронски систем за полагање на приемниот испит од членот 14 ставот 22 на овој закон ќе се воспостави најдоцна во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Бројот на прашањата во базата од членот 14 став 22 од овој закон се зголемува за 10% годишно, почнувајќи од академската 2017/2018 година.

Член 34

Високообразовните установи во рок од две години од денот на влегувањето во сила на овој закон имаат обрска до министерството надлежено за работите на високото образование да ги достават податоците потребни за регистарот од член 19 став 1 на овој закон.

Член 35

Студентите кои се стекнале со звања пред влегувањето во сила на овој закон, истите ги задржуваат.

Член 36

Учениците кои се стекнале со средно образование пред воведувањето на државна матура, училишна матура и завршен испит можат да конкурираат за упис на високообразовна установа.

Член 37

Одредбите од членот 26 став 1 од овој закон ќе започнат да се применуваат по една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 38

Одредбите од членовите 95-а, 96, 125 и 136 од Законот за високото образование кои се однесуваат на објавување на трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации се применуваат до 31 декември 2016 година, а од 1 јануари 2017 година се применуваат само одредбите кои се однесуваат на објавување трудови во научни списанија со импакт фактор кои се од соодветната област во базата на Web of Science.

Член 39

Членовите на Одборот, започнувајќи од 1 јануари 2018 година, треба да имаат објавено трудови кои имаат вкупно најмалку 15 бода, согласно членот 95-а став 6 од овој закон.

Член 40

Најдоцна во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон се конституира Одборот за акредитација и евалуација на високото образование и се избираат генерален секретар, секретари за одделени области и нивни заменици.

До конституирање на Одборот за акредитација и евалуација на високото образование согласно овој закон, продолжува со работа Одборот за акредитација и евалуација на високото образование формиран согласно Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ број 35/08, 103/08, 26/09, 83/09, 99/09, 115/10, 17/11, 51/11, 123/12, 15/13, 24/13, 41/14, 116/14 и 130/14).

Конститутивната седница на Одборот за акредитација и евалуација на високото образование ја свикува министерот надлежен за работите на високото образование.

Член 41

Со влегување во сила на овој закон, основање и вршењето на дејноста на високообразовните установи за образование на наставници во предучилишно воспитание, основното и средното образование се врши согласно Законот за високообразовните установи за образование на наставници во предучилишно воспитание, основното и средното образование.

Член 42

Признавањето на странски високообразовни квалификации за вршење на дејноста на наставници во предучилишно воспитание, основното и средното образование се врши согласно Законот за високообразовните установи за образование на наставници во предучилишно воспитание, основното и средното образование.

Член 43

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 44

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I GJ
PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR ARSIMIN E LARTË

Neni 1

Në Ligjin për arsimin e lartë (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 35/2008, 103/2008, 26/2009, 83/2009, 99/2009, 115/10, 17/11, 51/11, 123/12, 15/13, 24/13, 11/14, 116/14 dhe 130/14), në nenin 28 pas paragrafit 3 shtohen dy paragrafë të rinj 4 dhe 5, si vijojnë:

"Programe studimore të ciklit të tretë mund të organizojnë vetëm universitetet që janë në mesin e pesë universiteteve të para të ranguara dhe institucione të arsimit të lartë në përbërje të universiteteve (fakultete dhe akademi arti), të regjistruara në regjistrin e institucioneve të arsimit të lartë të shtetit, të përcaktuara në rangimin e fundit në pajtim me nenin 77-a të këtij ligji.

Nëse universiteti, përkatësisht institucioni i arsimit të lartë nga paragrafi 1 i këtij neni e humb statusin e njërit prej pesë universiteteve të para të ranguara në shtet në rangimin e ardhshëm, në atë rast universiteti, përkatësisht institucioni i arsimit të lartë nuk mund të regjistrojë kandidatë të rinj në ciklin e tretë të studimeve të doktoraturës. Nëse universiteti, përkatësisht institucioni i arsimit të lartë regjistron kandidatë të rinj, Këshilli detyrimisht miraton aktvendim për ndërprerjen e aktvendimit për akreditim për gjitha ciklet për të cilat është akredituar universiteti, përkatësisht institucioni i arsimit të lartë."

Neni 2

Në nenin 53 pas paragrafit 7 shtohet paragraf i ri 8, si vijon:

"Rektor mund të jetë edhe personi shtetas i huaj, në kushtet e njëjta të përcaktuara në paragrafët 2 dhe 7 të këtij neni."

Neni 3

Në nenin 65 pas paragrafit 1 shtohet paragraf i ri 2, si vijon:

"Dekan, përkatësisht drejtor mund të jetë edhe personi shtetas i huaj, në kushtet e njëjta të përcaktuara në paragrafët 1 dhe 4 të këtij neni."

Paragrafët 2, 3 dhe 4 bëhen paragrafë 3, 4 dhe 5.

Neni 4

Pas nenit 69 shtohet nen i ri 69-a, si vijon:

"Provimi shtetëror

Neni 69-a

Për shkak të kontrollit të aftësimit profesional të studentëve për zbatim të pavarur të njohurive të marra, aftësive dhe shkathtësive të përcaktuara në vetë programin studimor, gjatë studimit dhe në fund të vitit përfundimtar realizohet edhe provim shtetëror për studentët e regjistruar në ciklin e parë, përkatësisht të dytë të studimeve, përveç për studentët e regjistruar në programet studimore për mjekësi të përgjithshme. Provim shtetëror nuk jep studenti për ato lëndë të cilat i ka dhënë në suazat e programeve evropiane për mobilitet.

Provimin shtetëror për studentë e realizon Këshilli për Akreditim dhe Evaluim të Arsimit të Lartë.

Provimin shtetëror studenti e jep pas përfundimit të vitit të dytë studimor, por mund edhe më herët nëse studenti i ka dhënë së paku 50% të numrit të përgjithshëm të lëndëve të parapara për programin studimor konkret dhe në fund të vitit përfundimtar të studimeve, para mbrojtjes së punimit të diplomës, nëse programi studimor parasheh përpilim dhe mbrojtje të punimit të diplomës.

Provimin shtetëror studenti e jep në fund të muajve: shkurt, prill, gusht dhe nëntor, vetëm një herë në tremujorin e vitit akademik, me ç'rast dy mbajtjet e para janë falas.

Studentët e regjistruar në ciklin e dytë të studimeve provimin shtetëror e japin në fund të vitit të fundit studimor.

Dy mbajtjet e para të provimit shtetëror për studentë janë falas.

Nëse studenti nuk ka pasur sukes që ta japë provimin shtetëror dy herë radhazi, paraqitjet e ardhshme për mbajtje të provimit janë në ngarkim të studentit, edhe atë për herën e tretë 1 000,00 denarë, për herën e katërt 6 000,00 denarë dhe për çdo paraqitje të ardhshme 12 000,00 denarë. Mjetet për dhënien e provimit shtetëror paguhen në llogari të Këshillit.

Provimi shtetëror për studentë përmban pesë pyetje, përkatësisht studime të rastit (në tekstin e mëtejmë: pyetje) prej çdo lënde të detyrueshme dhe zgjedhore nga neni 99 paragrafi 3 i këtij ligji. Pyetjet janë me peshë të ndryshme me katër zgjidhje të ofruara, prej të cilave njëra zgjidhje është përgjigje e saktë e pyetjes së ofruar.

Pyetjet e përmbajtura në testet për dhënie të provimit shtetëror dhe përgjigjet e tyre, ruhen në sistemin unik elektronik për dhënie të provimit shtetëror.

Sistemi elektronik nga paragrafi 8 i këtij neni përmban edhe bazë të qasshme publikisht të pyetjeve nga sfera e lëndëve kryesore për nevojat e provimit shtetëror.

Pyetjet nga çdo lëndë veças që do t'u jepen, me zgjedhje të rastësishme, secilit student gjatë dhënies së provimit shtetëror, nëpërmjet sistemit të veçantë softuerik, do të jenë të nivelit të ndryshëm të ndërlikueshmërisë edhe atë dy pyetje do të jenë të llojit më të ndërlikuar, kurse tri pyetjet tjera do të përbëhen me nivele më të ulëta të ndërlikueshmërisë.

Provimi shtetëror mbahet në hapësirë për dhënie të provimit, veçanërisht të pajisur me pajisje materiale-teknike dhe informatike, lidhje të internetit dhe pajisje për incizim të dhënies.

Studentët informohen për datën dhe kohën e dhënies së provimit shtetëror së paku tri ditë para mbajtjes së provimit shtetëror.

Dhënia e provimit incizohet edhe drejtpërdrejt emitohet në ueb faqen e ministrisë kompetente për arsim të lartë, ndërkaq nëse për shkaqe teknike incizimi ndërpritet, incizimi i provimit të tërësishëm vendoset në ueb faqen e ministrisë kompetente për arsim të lartë.

Kriteret në lidhje me kushtet hapësinore dhe pajisjen materiale-teknike dhe informatike të hapësirave për dhënien e provimit shtetëror i përcakton ministri kompetent për arsim të lartë me propozim të Këshillit.

Në hapësirën për dhënien e provimit shtetëror, gjatë kohës së dhënies së provimit shtetëror, janë të pranishëm një përfaqësues i institucionit të arsimit të lartë, dy përfaqësues të Këshillit dhe dy përfaqësues të ministrisë kompetente për arsimin e lartë, prej të cilëve njëri është informatikan.

Para fillimit të dhënies së provimit shtetëror, përfaqësuesi i Këshillit e konfirmon identitetin e studentit me këqyrje të letërnjoftimit ose dokumentit të udhëtimit.

Studentit gjatë dhënies së provimit shtetëror nuk i lejohet shfrytëzimi i veglave ndihmëse mësimore, telefonit mobil, aparateve portative kompjuterike dhe mjeteve tjera teknike dhe informatike, lëndëve të përgatitura paraprakisht dhe ngjashëm.

Studentit gjatë kohës së dhënies së provimit shtetëror nuk i lejohet të kontaktojë me studentë tjerë ose persona përveç me informatikanin nga paragrafi 15 i këtij neni, në rast se ka problem teknik me kompjuterin.

Nëse problemet teknike me kompjuterin mënjanohen për pesë minuta provimi vazhdon, e në qoftë se nuk mënjanohen në këtë afat provimi vetëm për atë student ndërpritet dhe do të mbahet në afat prej më së shumti tri ditësh nga dita e ndërprerjes së provimit shtetëtor.

Nëse ka probleme me më shumë se pesë kompjuterë dhe ato nuk mënjanohen në afat prej pesë minutave provimi ndërpritet për gjithë studentët të cilët e japin provimin shtetëror dhe do të mbahent në afat prej më së shumti tri ditësh nga dita e ndërprerjes së provimit shtetëror.

Në rastet e paragrafit 18 të këtij neni nëse studenti nuk paraqitet në provimin shtetëror në afat prej më së shumti tri ditësh, konsiderohet se studenti nuk e ka dhënë provimin shtetëror dhe kjo konstatohet në procesverbalin për dhënien e provimit shtetëror.

Përfaqësuesit e autorizuar nga paragrafi 15 i këtij neni, gjatë dhënies së provimit, nuk guxojnë të qëndrojnë më gjatë se pesë sekonda në afërsi të drejtpërdrejtë të studentit i cili e jep provim, përveç në rast të mënjanimit të problemit teknik kur nuk guxojnë të qëndrojnë më gjatë se pesë minuta.

Nëse studenti nuk parashtron lutje për vazhdimin e provimit profesional në afatin e caktuar në paragrafin 23 të këtij neni do të konsiderohet se provimin nuk e ka dhënë.

Në ditën e dhënies së provimit shtetëror, përfaqësuesi i Këshillit i jep studentit kod për qasje, përkatësisht fjalëkalim me të cilin i lejohet qasja në sistemin elektronik.

Pas aprovimit të qasjes, studenti merr pyetje, të gjeneruara me kompjuter, përmbajtjen e të cilave me përzgjedhje të rastësishme e cakton softueri i sistemit elektronik.

Në rast të pengesës së zbatimit të provimit shtetëror për shkaqe të çojnë në pamundësi teknike të funksionimit të sistemit elektronik, dhënia e provimit shtetëror ndërpritet.

Nëse shkaqet që çojnë në pamundësi teknike të funksionimit të sistemit elektronik mënjanohen në afat prej 60 minutave nga ndërprerja e provimit shtetëror, i njëjti vazhdon menjëherë pas mënjanimit të tyre.

Nëse shkaqet që çojnë në pamundësi teknike të funksionimit të sistemit elektronik nuk mënjanohen në afat prej 60 minutave provimi shtetëror ricaktohet për termin tjetër.

Kohëzgjatja e përgjithshme e caktuar për përgjigjen e pyetjeve të provimit shtetëror është 180 minuta.

Provimi shtetëror për studentë konsiderohet i dhënë nëse studenti ka fituar së paku 60% të numrit të përgjithshëm të pikëve të parapara për të gjitha lëndët.

Me përjashtim nga paragrafi 31 i këtij neni, provimi shtetëror konsiderohet i dhënë nëse studenti për 20% të lëndëve ka fituar së paku 30% të pikëve nga çdo lëndë e veçantë, por numri i përgjithshëm i pikëve të mos jetë më i vogël se 60% nga numri i përgjithshëm i pikëve për të gjitha lëndët

Provimi shtetëror konsiderohet si i kaluar edhe nëse studenti për 20% të lëndëve ka arritur së paku 30% të pikëve për secilën lëndë veças, por shuma e përgjithshme e pikëve të mos jetë më pak se 60% e numrit të përgjithshëm të pikëve të parapara për të gjitha lëndët.

Me përjashtim, provimi shtetëror për studentët që studiojnë në programet studimore nga fusha shkencore e shkencave teknike, përkatësisht në programet studimore nga sfera e arteve realizohet në mënyrë me të cilën në mënyrë përkatëse vlerësohen edhe arritjet në zgjidhjen e problemeve për shkencat teknike, përkatësisht të përvetësimit të shkathtësive artistike.

Pyetjet për provimin shtetëror janë nga lista e pyetjeve që i përpilojnë dhe propozojnë mësimdhënësit e institucioneve të arsimit të lartë, të regjistruar në Regjistrin nga neni 36 i këtij ligji.

Pyetjet për provimin shtetëror duhet të jenë të përpiluara në pajtim me metodologjinë për përpilimin e pyetjeve për provim shtetëror, të cilën e përcakton Këshilli.

Zgjedhje të pyetjeve të propozuara dhe revizion të tyre bën Këshilli, me propozim të trupit profesional, të formuar nga Këshilli.

Sudenti që nuk e ka dhënë provimin shtetëror pas mbarimit të vitit të dytë të studimeve mund t'i dëgjojë lëndët e vitit të tretë të studimeve dhe të japë më së shumti gjysmën e provimeve të lëndëve të parapara për vitin e tretë të studimeve, por nuk mund të regjistrohet në vitin e katërt të studimeve.

Kushtet e veçanta për mënyrën e realizimit të provimit shtetëror për studentë, mënyrën e realizimit të pjesës së veçantë të provimit nga paragrafi 33 i këtij neni, me propozim të Këshillit për Akreditim dhe Evaluim të Arsimit të Lartë i përcakton ministri kompetent për punët nga arsimi i lartë, me pëlqim paraprak të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë."

Neni 5

Neni 70 ndryshohet si vijon:

"Anëtarët e Këshillit i zgjedh dhe shkarkon Kuvendi i Republikës së Maedonisë. Këshilli përbëhet prej 11 anëtarëve që zgjidhen në konkurs publik të shpallur nga Kuvendi i Republikës së Maqedonisë në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë" , në dy gazeta ditore dhe në gazetë publike ndërkombëtare. Anëtarët e Këshillit zgjidhen nga:

- tre anëtarë nga radhët e kuadrit mësimor shkencor të universitetit të parë të ranguar sipas rangimit të fundit të zbatuar të të gjithë universiteteve dhe institucioneve të arsimit të lartë në përbërje të universiteteve (fakultete dhe akademi të artit) të regjistruara në regjistrin e institucioneve të arsimit të lartë në Republikën e Maqedonisë,
- dy anëtarë nga nga radhët e kuadrit mësimor shkencor të universitetit të dytë të ranguar sipas rangimit të fundit të zbatuar të të gjithë universiteteve dhe institucioneve të arsimit të lartë në përbërje të universiteteve (fakultete dhe akademi të artit) të regjistruara në regjistrin e institucioneve të arsimit të lartë në Republikën e Maqedonisë,
- një anëtar nga nga radhët e kuadrit mësimor shkencor të universitetit të tretë të ranguar sipas rangimit të fundit të zbatuar të të gjithë universiteteve dhe institucioneve të arsimit të lartë në përbërje të universiteteve (fakultete dhe akademi të artit) të regjistruara në regjistrin e institucioneve të arsimit të lartë në Republikën e Maqedonisë,
- një anëtar nga nga radhët e kuadrit mësimor shkencor të universitetit privat më të lartë të ranguar sipas rangimit të fundit të zbatuar të të gjithë universiteteve dhe institucioneve të arsimit të lartë në përbërje të universiteteve (fakultete dhe akademi të artit) të regjistruara në regjistrin e institucioneve të arsimit të lartë në Republikën e Maqedonisë,
- dy anëtarë nga radhët e mësimdhënësve shtetas të huaj nga 500 institucioneve të arsimit të lartë të ranguara më lartë, të ranguar në listën e fundit të publikuar të Qendrës për universitete të klasës botërore të Universitetit së Shangait Xhiao Tong,
- dy anëtarë që kanë publikuar punime që kanë gjithsej së paku 15 pikë, sipas nenit 95-a paragrafi 6 të këtij ligji, në revista shkencore ndërkombëtare me impakt faktor që është nga sfera përkatëse në bazën e Web of Science në pesë vitet e fundit.

Pesë anëtarë të Këshillit të cilët janë nga radhët e anëtarëve nga paragrafi 1 të këtij neni, e kryejnë funksionin në mënyrë profesionale me orar të plotë të punës në Këshill dhe nuk mund të kryejnë funksion tjetër dhe të jenë të punësuar në vend tjetër pune në pajtim me rregullat e përgjithshme të marrëdhënieve të punës.

Me përjashtim, nëse anëtari i Këshillit nga paragrafi 2 i këtij neni është mësimdhënës nga sfera shkencore të shkencave mjekësore dhe shëndetësisë mundet dy ditë gjatë javës jashtë kohës së punës, si dhe në ditët e shtunë dhe e diel ta ushtrojë veprimtarinë e vet shëndetësore, pa kompensim.

Gjashtë anëtarët tjerë të Këshillit do të angazhohen për kryerjen e punëve në kompetencë të Këshillit.

Anëtarët e Këshillit, përveç anëtarëve nga paragrafi 1 alineja 5 e këtij neni, duhet të kenë publikuar punime që kanë së paku 10 pikë, sipas nenit 95-a paragrafi 6 të këtij ligji, në pesë vitet e fundit në revistë me impakt faktor që është nga sfera përkatëse në bazën e Web of Science.

Anëtari i Këshillit, nëse gjuhë amëtare e tij nuk është gjuha angleze, duhet ta plotësojë edhe kushtin në vijim:

- të posedojë një prej certifikatave ose dëshmive të njohura ndërkombëtare për njohje aktive të gjuhës angleze jo më të vjetër se pesë vite:
- TOEFL IBT së paku 74 pikë,

- IELTS (IELTS) – së paku 6 pikë,
- ILEC (ILEC) (Cambridge English: Legal) – së paku niveli B2 (B2),
- FCE (FCE) (Cambridge English: First) – të kaluar,
- BULATS (BULATS) – së paku 60 pikë ose
- APTIS (APTIS) – së paku niveli B2 (B2).

Anëtari nga paragrafi 1 alineja 4 e këtij neni zgjidhet vetëm nëse në rangimin e fundit në pajtim me nenin 77-a të këtij ligji, në mesin e pesë universiteteve të para të ranguara nuk ka institucion privat të arsimit të lartë. Në këtë rast zgjidhet edhe një anëtar i cili i plotëson kushtet nga paragrafi 1 alineja 6 e këtij neni.

Konkursi publik nga paragrafi 1 i këtij i përmban edhe kushtet e veçanta për zgjedhje të anëtarëve të Këshillit.

Anëtarë të Këshillit nuk mund të jenë persona të zgjedhur për rektor dhe prorektor të universitetit, dekani i fakultetit, përkatësisht drejtori i shkollës së lartë profesionale dhe drejtori i institucionit shkencor që realizon veprimtari të arsimit të lartë.

Anëtarët e Këshillit nuk munden që gjatë kohëzgjatjes së mandatit të jenë edhe konsultues të jashtëm të institucioneve të arsimit të lartë në shtet, as anëtar të trupave profesional të Këshillit.

Anëtarët e trupave profesionalë gjatë kohës së angazhimit të tyre nuk mund të jenë edhe konsultues të jashtëm të institucioneve të arsimit të lartë në shtet.

Këshilli nga radhët e veta zgjedh kryetar.

Zgjedhja e kryetarit kryhet nëpërmjet votimit të fshehtë, me shumicë të votave të numrit të përgjithshëm të anëtarëve të Këshillit.

Kryetari i Këshillit është nga radhët e personave të cilët e kryejnë funksionin në mënyrë profesionale me kohë të plotë të punës dhe e përfaqëson dhe prezanton Këshillin.

Anëtarët e Këshillit zgjidhen për periudhë prej katër vitesh. Një person nuk mund të zgjidhet më shumë se dy herë radhazi.

Mbledhjen konstitutive të Këshillit e konvokon ministri kompetent për punët e arsimit të lartë.

Anëtarët e Këshillit janë të pavarur dhe të mëvetësishëm në punën e tyre dhe nuk mund të revokohen nga Kuvendi i Republikës së Maqedonisë para skadimit të kohës për të cilën janë zgjedhur, përveç në rastet:

- kur anëtarit të Këshillit i është ndërprerë statusi i profesorit në marrëdhënie të punës në çfarëdo baze,
- kur është emëruar ose zgjedhur në funksion për të cilin nuk do të mund të zgjidhej për anëtar,
-kur Këshilli konstaton se anëtari më gjatë se gjashtë muaj nuk është në gjendje t'i realizojë obligimet,
- nëse më shumë se tri herë mungon pa arsye në mbledhjet e Këshillit,
- kur ekziston konflikt i interesave i përcaktuar me ligj,
- për shkak të kryerjes joprofesionale dhe të pandërgjegjshme të funksionit ose
- nëse me vendim të plotfuqishëm i është shqiptuar masa ndalim për ushtrimin e profesionit, veprimtarisë ose detyrës.

Këshilli ka sekretar të përgjithshëm dhe pesë sekretarë përgjegjës për sfera të veçanta që janë në kompetencë të Këshillit. Secili nga pesë sekretarët ka nga tre zëvendës. Sekretarin e përgjithshëm, pesë sekretarë përgjegjës për sfera të veçanta dhe zëvendësit e tyre i emëron dhe shkarkon Kuvendi i Republikës së Maedonisë në bazë të konkursit të shpallur publik nga Kuvendi i Republikës së Maqedonisë.

Sekretari i përgjithshëm, sekretarët për sfera të veçanta dhe zëvendësit e tyre kanë mandat prej katër vitesh.

Sekretari i përgjithshëm dhe sekretarët për sfera të veçanta duhet të kenë së paku diplomë për magjistër dhe të posedojë një prej certifikatave ose dëshmive të njohura ndërkombëtare për njohje aktive të gjuhës angleze jo më të vjetër se pesë vite:

- TOEFL IBT së paku 74 pikë,
- IELTS (IELTS) – së paku 6 pikë,
- ILEC (ILEC) (Cambridge English: Legal) – së paku niveli B2 (B2),
- FCE (FCE) (Cambridge English: First) – të kaluar,
- BULATS (BULATS) – së paku 60 pikë ose
- APTIS (APTIS) – së paku niveli B2 (B2).

Zëvendësit e sekretarëve duhet të kenë së paku shkallën e arsimit VI A, sipas Kornizës nacionale të kualifikimeve, së paku dy vite përvojë pune në profesiondhe të posedojë një prej certifikatave ose dëshmive të njohura ndërkombëtare për njohje aktive të gjuhës angleze jo më të vjetër se pesë vite:

- TOEFL IBT së paku 74 pikë,
- IELTS (IELTS) – së paku 6 pikë,
- ILEC (ILEC) (Cambridge English: Legal) – së paku niveli B2 (B2),
- FCE (FCE) (Cambridge English: First) – të kaluar,
- BULATS (BULATS) – së paku 60 pikë ose
- APTIS (APTIS) – së paku niveli B2 (B2).

Sekretari i përgjithshëm duhet të ketë së paku pesë vite përvojë pune në profesion e sekretarët për sfera të veçanta së paku tre vite përvojë pune në profesion.

Rroga neto e sekretarit të përgjithshëm është në shumë prej pesë rrogash mesatare neto të paguara në Republikën e Maqedonisë në vitn e kaluar dhe paguhet nga buxheti i ministrisë kompetente për punët e arsimit të lartë.

Rroga neto e sekretarit përgjegjës për sferë të veçantë është në shumë prej katër rrogash e gjysmë mesatare neto të paguara në Republikën e Maqedonisë në vitn e kaluar dhe paguhet nga buxheti i ministrisë kompetente për punët e arsimit të lartë.

Rroga neto e zëvendëssekretarit përgjegjës për sferë të veçantë është në shumë prej katër rrogash mesatare neto të paguara në Republikën e Maqedonisë në vitn e kaluar dhe paguhet nga buxheti i ministrisë kompetente për punët e arsimit të lartë.

Sekretari i përgjithshëm, sekretarët për sfera të veçanta dhe zëvendësit e tyre mund të revokohen nga Kuvendi i Republikës së Maqedonisë në rastet:

- kur është emëruar ose zgjedhur në funksion për të cilin nuk do të mund të zgjidhej si sekretar i përgjithshëm, sekretar për sferë të veçantë, përkatësisht zëvendës,
-kur më gjatë se gjashtë muaj nuk është në gjendje t'i realizojë obligimet,
- kur ekziston konflikt i interesave i përcaktuar me ligj,
- për shkak të kryerjes joprofesionale dhe të pandërgjegjshme të funksionit ose
- nëse me vendim të plotfuqishëm i është shqiptuar masa ndalim për ushtrimin e profesionit, veprimtarisë ose detyrës.

Këshilli, për nevojat e kryerjes së punës së vet formon trupa profesionalë, të cilët përbëhen nga persona profesionalë nga sfera përkatëse nga lista e personave profesionalë.

Lista e personave profesionalë formohet nga ekspertët e paraqitur të cilët i përmbushin kushtet e konkursit publik të cilin e publikon Këshilli në ueb faqen e vet.

Këshilli për punën e vet dorëzon raport vjetor në Kuvendin e Republikës së Maqedonisë për miratim, më së voni deri më 30 prill në vitin rrjedhës për vitin paraprak. Përmbajtja e raportit duhet të jetë në pajtim e udhërrëfyesin e Rrjetit evropian të agjencive për sigurim të cilësisë në arsimin e lartë (ENQA).

Rroga neto e anëtarit të Këshillit i cili e ushtron funksionin në mënyrë profesionale në Këshill është shtatë rroga e gjysmë neto mesatare të paguara në Republikën e Maqedonisë në vitin e kaluar, përveç për anëtarët nga paragrafi 1 alineja 5 të këtij neni, për të cilët shuma e kompensimit është pesëmbëdhjetë rroga neto mesatare të paguara në Republikën e Maqedonisë në vitin e kaluar.

Anëtarët nga paragrafi 1 alineja 5 të këtij neni, kanë të drejtë kompensimi për shpenzimet e bëra të udhëtimit, si dhe për vendosje dhe sigurim shëndetësor në Republikën e Maqedonisë.

Kompensimi i anëtarit të Këshillit që nuk e ushtron funksionin në mënyrë profesionale në Këshill është tri rroga e gjysmë neto mesatare të paguara në Republikën e Maqedonisë në vitin e kaluar, përveç për anëtarët nga paragrafi 1 alineja 5 të këtij neni, për të cilët shuma e rrogës është shtatë rroga neto mesatare të paguara në Republikën e Maqedonisë në vitin e kaluar. Anëtarët nga paragrafi 1 alineja 5 të këtij neni, kanë të drejtë kompensimi për shpenzimet e bëra të udhëtimit, si dhe për vendosje dhe sigurim shëndetësor në Republikën e Maqedonisë.

Rroga e anëtarit të Këshillit i cili është i angazhuar në mënyrë profesionale në Këshill, paguhet nga buxheti i ministrisë kompetente për punët e arsimit të lartë, ndërsa kompensimi i anëtarit të Këshillit i cili nuk është i angazhuar në mënyrë profesionale në Këshill dhe trupat profesionalë të Këshillit mund të paguhet edhe nga të hyrat personale të Këshillit.

Neni 6

Në nenin 71 paragrafi 1 pas alinesë 8 lidhëza "dhe" zëvendësohet me presje dhe shtohen dy aline të reja, si vijojnë:

„ - e realizon provimin shtetëror për studentë,

- e realizon pjesën profesionale nga provimi pranues për studentë, shtetas të huaj dhe".

Neni 7

Titulli dhe neni 94 ndryshohen si vijojnë:

"Cikli i parë i studimeve akademike

Neni 94

Cikli i parë i studimeve akademike zgjat katër vite dhe me mbarimin e tij fitohen së paku 240 kredi SETK.

Personi që i ka mbaruar studimet nga paragrafi 1 i këtij merr diplomë me shtesën për profesionin përkatës, nëse me ligj nuk është rregulluar ndryshe.

Kualifikët që merren me mbarimin e grupit të studimeve nga paragrafi 1 i këtij i takojnë nivelit VI A të Kornizës nacionale të kualifikimeve të arsimit të lartë dhe përkojnë me nivelin VI A të Kornizës evropiane të kualifikimeve të arsimit të lartë.

Në qarkullimin ndërkombëtar dhe diplomën në gjuhën angleze, titulli akademik pas mbarimit të ciklit të parë të studimeve është baccalaureus, përkatësisht baccalaurea.

Programet studimore të ciklit të parë të studimeve akademike bazohen në hulumtime dhe studentit i sigurojnë kompetenca dhe shkathtësi metodologjike në një apo më shumë sfera shkencore dhe e kualifikojnë të punojë i pavarur në kuadër të profesionit të vet.

Programet studimore të ciklit të parë të studimeve akademike sipas përmbajtjes dhe rezultateve nga mësimi duhet:

- ta fusin studentin në disiplinat akademike në një apo më tepër sfera shkencore përmes përfshirjes në teori dhe metoda që të mund të fitojnë njohuri dhe shkathtësi të gjera akademike;

- t'i mundësojë studentit njohuri akademike, kualifikime teorike dhe metodologjike të cilat do ta aftësojnë për identifikim, formulim dhe zgjidhje të mëvetësishme të problemeve të ndërlikuara në kuadër të pjesëve përkatëse të sferave konkrete;

- ta aftësojnë studentin që shkathtësitë e fituara të nevojshme themelore t'i zbatojë për praktikim të profesionit në vende të caktuara pune profesionale dhe për hyrje në ciklin e dytë të studimeve akademike;

Përmbajtja e programeve studimore për ciklin e parë të studimeve akademike nga neni 99 i këtij ligji, duhet të ketë së paku 80% përputhje të përmbajtjes dhe rezultateve nga mësimi me program të njëjtë apo të ngjashëm studimor i cili realizohet në universitetin që gjendet në 50 vendet e para nga sfera përkatëse në rang-listën të cilën e përpilon qendra për klasën botërore të universiteteve pranë Universitetit të Shangait Xhiao Tong nga Republika Popullore e Kinës, përveç për lëndët e lira zgjedhore.

Me përjashtim të paragrafit 7 të këtij neni, përmbajtja e programit studimor për ciklin e parë të studimeve akademike nga neni 99 i këtij ligji nga sfera e shkencave juridike, duhet të ketë së paku 60% përputhje të përmbajtjeve dhe rezultateve nga mësimi me program të njëjtë apo të ngjashëm studimor, me të cilën studiohet e drejta kontinentale evropiane, e që realizohet në universitet nga Hapësira evropiane e arsimit të lartë e cila gjendet në 20 vendet e para nga sfera përkatëse, në rang-listën të cilën e përpilon qendra për klasën botërore të universiteteve pranë Universitetit të Shangait Xhiao Tong nga Republika Popullore e Kinës, përveç për lëndët e lira zgjedhore.

Paragrafi 7 i këtij neni nuk zbatohet në programet studimore nga sfera e arteve, historisë nacionale dhe linguistikës.

Programi studimor për ciklin e parë të studimeve i përmban së paku:

1. Titullin e programit studimor në gjuhën maqedonase dhe angleze në pajtim me Klasifikimin e Fraskatievit të sferave, lëmive dhe fushave shkencore. Nëse programi studimor realizohet në gjuhë tjetër të ndryshme nga gjuha maqedonase, e që e përdorin pjesëtarët e bashkësive në Republikën e Maqedonisë, titulli i programit studimor në atë gjuhë në gjuhën maqedonase dhe angleze.

2. Elaborimin e arsyetimit shoqëror të programit studimor me shtojca për mbështetje, që kanë të bëjnë me dokumentet vendore strategjike të Kombeve të Bashkuara dhe konsultimin e dëshmuar me punëdhënës potencialë relevantë në lidhje me punësimin.

3. Dimensioni evropian i programit studimor përmes paraqitjes komparative të përmbajtjeve me programe të njëjta apo të ngjashme studimore prej së paku tre universiteteve relevante dhe nga paragrafët 7 dhe 8 të këtij neni.

4. Kualifikimet e nevojshme të kuadrit mësimdhënës dhe të bashkëpunëtorëve nga sfera shkencore përkatëse për realizmin e përmbajtjeve për të cilat zgjidhen.

5. Ngarkesën e shprehur në SETK dhe nëse është paraparë, kurse përgatitore.

6. Kushtet për regjistrim në programe studimore për: studentë të rregullt, me korrespodencë dhe të huaj që përfshijnë, lëndë, relevante për programin studimor, nga matura shtetërore ose provimi pranues me përmbajtje të qartë, dhe të saktë të provimit, kohëzgjatja e tij, realizimi dhe vlerësimi.

7. Përshkrimi i profilit akademik:

- qëllimet e programit studimor,

- lëndët mësimore dhe

- njohuritë akademike dhe profesionale, shkathtësitë dhe aftësitë që fitohen me përfundimin e programit studimor në pajtim me Kornizën nacionale të kualifikimeve të arsimit të lartë.

8. Rregullat me të cilat rregullohen modulet, lëndët e detyrueshme dhe zgjedhore dhe përshkrimi i tyre me:

- qëllimin e lëndës dhe rezultatet nga mësimi në pajtim me Kornizën nacionale të kualifikimeve të arsimit të lartë,

- përmbajtjen e hollësishme të lëndës në kapitujt dhe njësi me rezultate nga mësimi për çdo kapitull,

- ngarkimin me lëndën e shprehur në SETK,

- përshkrimin e hollësishëm i metodave mësimore dhe të punës për lëndët,

- lidhjen e ndërsjellë të lëndëve dhe

- parakushtet e domosdoshme për dëgjim dhe dhënie të provimit.

9. Rregullat me të cilat rregullohet shkrimi i provimeve me shkrim, detyrave, eseve, punimeve të seminarit, projekteve, punimit të diplomës dhe aktiviteteve tjera që realizohen me shkrim që përfshijnë së paku përmbajtjen, madhësinë, mënyrën e shkrimit, dhe kërkesat tjera relevante.

10. Rregullat me të cilat rregullohet mënyra e vlerësimit dhe përshkrimit të vlerësimit të arritjeve të studentit si dhe mundësitë për zgjedhje të lëndëve të universiteteve në Maqedoni dhe jashtë vendit.

11. Rregullat me të cilat rregullohet mësimi praktik (dhe përvoja e punës për studentët e punësuar me korrespodencë), realizimi i tij, përfitimet, lidhja me rezultate nga mësimi i programit studimor dhe lëndët si dhe vlerësimi i arritjeve nga mësimi praktik.

12. Afatet për përfundimin e aktiviteteve të parapara nga programi studimor.

13. Rregullat, mundësitë dhe kushtet për studim me korrespodencë të programeve studimore.

14. Përmbajtja e shtesës së diplomës që lëshohet me mbarimin e programit studimor.

15. Vendet e punës sipas klasifikimit ISCO të vlefshme për profesionet për të cilat studenti është i aftë për punë në Nivelin fillestar.

16. Fushat shkencore për programet studimore nga cikli i dytë i studimeve akademike profesionale, për të cilat me përfundim të programit studimor përkatës nga cikli i parë i studimeve, sigurohet kalimi përkatës.

Kushtet e veçanta për organizim, realizim dhe përmbajtje të programeve studimore për ciklin e parë të studimeve akademike, sipas fushave shkencore i rregullon Këshilli i Akreditimit dhe Evaluimit i Arsimit të Lartë në bazë pëlqimit paraprak nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë.

Pëlqim për titullin akademik, pas mendimit paraprak nga ministri kompetent për punët e arsimit të lartë jep Këshilli i Akreditimit dhe Evaluimit i Arsimit të Lartë".

Neni 8

Neni 95 ndryshohet si vijon:

"Studimet universitare akademike nga cikli i dytë zgjasin një respektivisht dy vjet dhe me përfundimin e tyre fitohen 60, përkatësisht 120 kredi SETK. Këto studime mund të zgjasin edhe më gjatë nëse kjo është në pajtim me standardet e pranuara ndërkombëtare për profilin e dhënë.

Numri i përgjithshëm i kredive që fitohen në ciklin e parë dhe të dytë të studimeve universitare akademike arrin 300 përkatësisht 360 kredi SETK.

Personi i cili i ka mbaruar studimet nga paragrafi 1 i këtij neni me gjithsej 300 SETK kredi e fiton titullin - magjistër specialist nga sfera përkatëse dhe nuk ka të drejtë për vazhdimin e studimeve nga cikli i tretë.

Personi i cili i ka mbaruar studimet nga paragrafi 1 i këtij neni me gjithsej 360 SETK kredi e fiton titullin shkencor - magjistër i shkencave, ose me titull tjetër të studimeve nga neni 106 i këtij ligji.

Në qarkullimin ndërkombëtar edhe diploma e gjuhës angleze, titulli shkencor pas përfundimit të ciklit të dytë të studimeve nga paragrafi 3 i këtij neni është master.

Në qarkullimin ndërkombëtar edhe diploma e gjuhës angleze, titulli shkencor pas përfundimit të ciklit të dytë të studimeve nga paragrafi 4 i këtij neni është master of science.

Personi i cili i ka mbaruar studimet nga paragrafi 1 i këtij neni me 300 respektivisht me 360 SETK kredi të programeve studimore të artit e fiton titullin - magjistër i arteve dhe kanë të drejtë për vazhdim të studimeve nga cikli i tretë nga sfera e artit.

Studimet akademike nga sfera e arteve përbëhen nga dy pjesë punimi i magjistraturës dhe realizimi publik i veprës artistike ose ekspozitës.

Kushtet e veçanta për studimet akademike nga paragrafi 1 i këtij neni nga sfera e artit i përcakton institucioni i arsimit të lartë me akt të veçantë".

Neni 9

Në nenin 95-a paragrafi 2 ndryshohet si vijon:

"Të drejtë për të qenë mentor i studentëve në ciklin e dytë të studimeve ka vetëm mësimëdhënësi i cili ka publikuar së paku gjashtë punime në reviza shkencore ndërkombëtare ose një punime që kanë së paku 5 pikë sipas paragrafit 6 të këtij neni në revistë me impakt faktor që është nga sfera përkatëse në bazën e Web of Science dhe i cili ka marrë akreditim nga Këshilli për Akreditim dhe Evaluim në Arsimin e Lartë."

Paragrafi 5 ndryshohet si vijon:

"Të drejtë të jetë mentor i studentëve të ciklit të dyë të studimeve nga sfera e arteve ka vetëm mësimdhënësi që ka realizuar së paku tri ekspozita të nivelit të lartë përkatëse në pesë vitet e fundit në ngjarje relevante ndërkombëtare dhe të vendit sipas listës që e përpilon Ministria e Kulturës dhe që marrë akreditim nga Këshilli."

Pas paragrafit 5 shtohen dy paragrafë të rinj 6 dhe 7, si vijonë:

"Punimi i publikuar me impakt faktor nga sfera përkatëse në Web of Science bart gjithsej pesë pikë. Autori që e ka publikuar punimin mëvetësisht fiton pesë pikë. Nëse punimi ka më shumë autorë, autori i parë i fiton katër pikë, i dyti i fiton dy pikë e gjysmë e sicili i ardshëm fiton nga dy pikë.

Për autorët që kanë publikuar punime nga nga paragrafi 6 i këtij neni, ministria kompetente për punët e arsimit të lartë, mban Regjistër në formë elektronike që shpallet në ueb faqeve e saj."

Neni 10

Në nenin 96 paragraf 6 fjalët: "së paku dy" zëvendësohen me fjalët: "punime që kanë gjithsej së paku dhjetë pikë, sipas nenit 95-a paragrafi 6 të këtij ligji." e pas fjalëve "impakt faktor" shtohen fjalët: “që janë nga sfera përkatëse në bazën e Web of Science,".

Në paragrafin 10 fjalët : "ose një punim në gazetë ndërkombëtare me impakt faktor" zëvendësohen me fjalët: "punime që kanë gjithsej së paku dhjetë pikë, sipas nenit 95-a paragrafi 6 të këtij ligji në gazetë ndërkombëtare me impakt faktor që janë nga sfera përkatëse në bazën e Web of Science.".

Paragrafi 12 shlyhet.

Neni 11

Në nenin 104 paragrafi 2 ndryshohet si vijon:

"Për programet studimore të ciklit të parë dhe të dytë akreditimin e bën Këshilli për Akreditim dhe Evaluim i Arsimit të Lartë, ndërsa aktvendim për fillim me punë jep ministria kompetente për punët e arsimit të lartë. Për programet studimore të ciklit të tretë akreditimin e ben Këshilli për Akreditim dhe Evaluim i Arsimit të Lartë, ndersa aktvendim për fillim me punë jep Qeveria. Raportet për akreditim dhe evaluim publikohen tërësisht në ueb faqen e Këshillit. “

Paragrafi 4 ndryshohet si vijon:

"Për programet studimore të ciklit të parë dhe të dyte në institucionet private të arsimit të lartë aktvendim për fillim me punë jep ministria kompetente për punët e arsimit të lartë, pas akreditimit paraprak nga Këshilli për Akreditim dhe Evaluim i Arsimit të Lartë. Për programet studimore të ciklit të tretë aktvendim për fillim me punë jep Qeveria, pas akreditimit paraprak nga Këshilli për Akreditim dhe Evaluim i Arsimit të Lartë. Raportet për akreditim dhe evaluim publikohen tërësisht në ueb faqen e Këshillit. “

Neni 12

Ne nenin 105 paragrafi 4 ndryshohet si vijon:

"Programet studimore të ciklit të dytë që përmbajnë 120 kredi dhe bashkë me 240 kredi të marra në ciklin e parë të studimeve akademike dhe zgjasin dy vjet, vlerësohen si studime të magjistraturës.“

Në paragrafin 5 numri "180" zëvendësohet me numrin "240".

Në paragrafin 6 numri "300" zëvendësohet me numrin "360".

Neni 13

Neni 106-a shlyhet.

Neni 14

Në nenin 108 paragrafi 2 shlyhet.

Në paragrafin 3 që bëhet paragraf 2 fjalët: “ose matura shkollore në arsimin e artit" shlyhen.

Paragrafi 14 që bëhet paragrafi 13 ndryshohet si vijon:

"Studentët shtetas të huaj regjistrohen në studime në institucionet publike dhe private të arsimit të lartë në kushte të njëjta si edhe shtetasit e Republikës së Maqedonisë, me përjashtim të kushteve të përcaktuara në paragrafët 1 dhe 2 të këtij neni edhe nëse paraprakisht e kanë dhënë provim pranues.“

Pas paragrafit 14 që bëhet paragraf 13 shtohen 13 paragrafë të rinj 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 dhe 26, si vijojnë:

"Provimi pranues për studentët, shtetas thuaj përbëhet prej dy pjesëve edhe atë: test për kontroll të shkathtësive gjuhësore dhe provim profesional. Testi për kontroll të shkathtësive gjuhësore përbëhet nga pyetje me të cilat kontrollohet niveli i njohjes së gjuhës në të cilën kandidati do ta ndjekë mësimin, ndërsa i cili nuk mund të jetë më i ulët se niveli "B", përveç nëse institucioni i arsimit të lartë nuk cakton shkallë më të lartë të njohjes së gjuhës në të cilën realizohet programi studimor.

Testin për kontroll të shkathtësive gjuhësore e realizon institucioni i certifikuar i arsimit të lartë në pajtim me standardet e Kornizës së përbashkët evropiane për referencë të gjuhëve, e vendosur nga Këshilli i Evropës, me program të veçantë të përcaktuar nga institucioni i arsimit të lartë, e pas pëlqimit paraprak të Këshillit për Akreditim dhe Evaluim të Arsimit të Lartë.

Shpenzimet për dhënie të testit për kontroll të shkathtësive gjuhësore janë në ngarkim të kandidatit.

Lartësinë e mjeteve për dhënie të testit për kontroll të shkathtësive gjuhësore e cakton institucioni i arsimit të lartë, pas pëlqimit paraprak të ministrit kompetent për arsimin e lartë.

Pjesën profesionale të provimit e realizon Këshilli për Akreditim dhe Evaluim i Arsimit të Lartë, në institucionin e arsimit të lartë në të cilin regjistrohen studentët shtetas të huaj dhe përbëhet nga pyetje prej dy lëndëve kryesore për sferën përkatëse.

Pjesa profesionale e provimit nga paragrafi 14 i këtij neni jepet me shkrim në mënyrë elektronike, me përgjigje të numrit të caktuar të pyetjeve në formë të zgjidhjes së testit elektronik në kompjuter.

Pyetjet e testit varësisht nga pesha vlerësohen me pikë të përcaktuara në test.

Pyetjet e përmbajtura në testet për dhënie të pjesës profesionale të provimit dhe përgjigjet e tyre, ruhen në sistemin unik elektronik për dhënie të provimit pranues.

Sistemi elektronik nga paragrafi 21 i këtij neni përmban bazë të pyetjeve nga sfera e lëndëve për nevojat e pjesës profesionale të provimit.

Në sistemin elektronik përmbahet edhe udhëzim i literaturës në të cilat përmbahen përgjigjet e pyetjeve nga pjesa e parë dhe e dytë e provimit.

Rezultatet nga dhënia e provimit profesional të provimit janë të kapshme për kandidatin në kompjuterin në të cilin e ka dhënë provimin, menjëherë pas përfundimit të tij.

Studentët shtetas të huaj të cilët marrin bursë nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë që studiojnë në universitetet në të cilat mësimi realizohet në gjuhën angleze, nuk japin provim pranues nëse dorëzojnë dëshmi/diplomë për njohje të nivelit B1 nga Korniza gjuhësore evropiane, të lëshuar nga testuesi evropian zyrtar, anëtar i Shoqatës ALTE e testuesve evropianë.

Studentët shtetas të huaj që dëshirojnë të regjistrohen në studime në institucionet private dhe publike të arsimit të lartë në Republikën e Maqedonisë, nuk e japin pjesën e dytë të provimit pranues, përkatësisht testin për kontroll të shkathtësive gjuhësore, nëse e ndjekin mësimin në gjuhën e shtetit nga i cili vijnë ose arsimin paraprak e kanë kryer në gjuhën në të cilën realizohet programi studimor në institucionin e arsimit të lartë në të cilin regjistrohen."

Neni 15

Pas nenin 108 shtohet nen i ri 108-a si vijon:

"Neni 108-a

Në ditën e dhënies së pjesës profesionale të provimit, realizuesi i provimit i jep kandidatit kod për qasje, përkatësisht fjalëkalim me të cilin i lejohet qasja në sistemin elektronik nga neni 108 paragrafi 22 i këtij ligji.

Pas lejimit të qasjes, kandidati merr test elektronik nga provimi, të gjeneruar me kompjuter, përmbajtjen e të cilit sipas zgjedhjes së rastësishme e cakton softueri i sistemit elektronik nga neni 108 paragrafi 22 i këtij ligi dhe nga baza e nenit 108 paragrafi 23 i këtij ligji.

Pjesa profesionale e provimit përmban udhëzim për mënyrën e zgjidhjes së provimit, për të cilin realizuesi jep sqarim, para se të fillojë dhënia e provimit.

Sistemi elektronik për dhënie të provimit nuk mund të lejojë ekzistim të përmbajtjes identike të testit elektronik nga provimi, në një sesion për më shumë se një kandidat.

Provimi pranues fillon me dhënie të testit për kontroll të shkathtësive gjuhësore, e pastaj dhënien e provimit profesional.

Testi për kontroll të shkathtësive gjuhësore jepet në afat pre 15 ditësh para dhënies së provimit profesional.

Provimi pranues konsiderohet se është dhënë, nëse kandidati i ka dhënë të dyja pjesët e provimit.

Nëse kandidati nuk e kalon testin për kontroll të shkathtësive gjuhësore nuk ka të drejtë ta japë provimin profesional.

Konsiderohet se provimin e ka dhënë ai kandidat i cili me përgjigje të sakta të pyetjeve nga testi ka arritur së paku 70% të numrit të përgjithshëm të pikave të paraparë pozitivë veç e veç në të dyja pjesët e provimit.

Provimi pranues realizohet në të dyja afatet pranuese edhe atë në fillim të muajit qershor dhe në fillim të muajit shtator.

Shtetasve të huaj u kufizohet ose shkurtohet regjistrimi nëse bëhet fjalë për studime që kanë të bëjnë me arsimin ushtarak ose policor ose studimet që janë me interes për sigurinë nacionale.

Kushtet e veçanta për mënyrën e realizimit të provimit pranues për studentë shtetas të huaj me propozim të Këshillit për Akreditim dhe Evaluim të Arsimit të Lartë i përcakton ministri kompetent për punët e arsimit të lartë."

Neni 16

Në nenin 110 pas paragrafit 4 shtohet paragraf i ri 5, si vijon:

"Për vendimin për numrin e studentëve që regjistrohen në studime të ciklit të tretë në institucion privat të arsimit të lartë pëlqim jep Qeveria, me propozim të këshillit

mësimor-shkencor, përkatësisht të këshillit të mësimdhënësve, përkatësisht të këshillit të institucionit privat shkencor.“

Paragrafi 5 bëhet paragraf 6.

Neni 17

Në nenin 110-a pas paragrafit 2 shtohet paragraf i ri 3, si vijon:

"Institucionet e arsimit të lartë, dy herë në vit, edhe atë një herë pas regjistrimit të studimeve dhe një herë në fund të vitit akademik, kanë për obligim të dorëzojnë listë të studentëve të regjistruar dhe studentëve të diplomuar në vitin akademik rrjedhës, sipas fakulteteve dhe programeve studimore në ministrinë kompetente për arsimin e lartë, Agjencinë për Punësim të Republikës së Maqedonisë dhe Fondin për Sigurim Pensional dhe Invalidor të Maqedonisë."

Paragrafët 3 dhe 4 bëhen paragrafë 4 dhe 5.

Neni 18

Në nenin 113 në paragrafin 6 pika në fund të fjalisë zëvendësohet me presje dhe shtohen fjalët: “me kontroll gojor dhe me shkrim".

Neni 19

Në nenin 120, pas paragrafit 2, shtohen dy paragrafë të rinj 3 dhe 4, si vijojnë:

"Për diplomat e lëshuara nga ana e institucioneve të arsimit të lartë në Republikën e Maqedonisë nga themelimi i tyre ministria kompetente për punët e arsimit të lartë mban Regjistër.

Formën, përmbajtjen dhe mënyrën e mbajtjes së Regjistrit nga paragrafi 3 i këtij neni e përcakton ministri kompetent për punët e arsimit të lartë."

Neni 20

Në nenin 121 pas paragrafit 6 shtohet paragraf i ri 7 si vijon:

"Veprimtari të arsimit të lartë, si kuadër shkencor-mësimor, përkatësisht kuadër mësimor, mund të kryejë edhe personi shtetas i huaj, në kushtet e njëjta të përcaktuara në nenin 125 të këtij ligji."

Paragrafët 7 dhe 8 bëhen paragrafë 8 dhe 9.

Neni 21

Në nenin 125 në paragrafët 2, 3, 4 dhe 5 ndryshohen si vijojnë:

"Docent mund të zgjidhet personi që ka shkallën shkencore doktor i shkencave në sferën shkencore që zgjidhet, sukses mesatar prej së paku tetë të studimeve të ciklit të parë dhe të dytë për çdo cikës veças, së paku katër punime të botuara shkencore hulumtuese në sferën përkatëse në revista shkencore ndërkombëtare ose publikime shkencore ndërkombëtare ose punime shkencore në revistë shkencore me impakt faktor nga sfera përkatëse në bazën e Web of Science në pesë vitete e fundit, që bartin gjithsej së paku dhjetë pikë sipas nenit 95-a paragrafi 6 i këtij ligji, si dhe arritje në zbatimin e rezultateve hulumtuese dhe aftësi për realizimin e llojeve të caktuara të veprimtarisë së arsimit të lartë dhe notë pozitive nga vetevaulimi.

Profesor inordinar mund të zgjidhet personi që ka shkallën shkencore doktor i shkencave në sferën shkencore që zgjidhet, së paku pesë punime të botuara shkencore hulumtuese në sferën përkatëse në revista shkencore ndërkombëtare ose publikime shkencore ndërkombëtare ose punime shkencore në revistë shkencore me impakt faktor nga sfera përkatëse në bazën e Web of Science në pesë vitete e fundit, që bartin gjithsej së paku 15 pikë sipas nenit 95-a paragrafi 6 i këtij ligji, si dhe pjesëmarrje projekte shkencore hulumtuese përkatësisht arritje të rëndësishme në zbatimin e rezultateve shkencore hulumtuese, kontribut në aftësimin e mësimdhënësve të rinj dhe që ka treguar aftësi për realizimin e llojeve të ndryshme të veprimtarisë së arsimit të lartë dhe notë pozitive nga vetevaulimi.

Profesor ordinar mund të zgjidhet personi që ka shkallën shkencore doktor i shkencave në sferën shkencore që zgjidhet, së paku gjashtë punime të botuara shkencore hulumtuese në sferën përkatëse në revista shkencore ndërkombëtare ose publikime shkencore ndërkombëtare ose punime shkencore në revistë shkencore me impakt faktor nga sfera përkatëse në bazën e Web of Science në pesë vitete e fundit, që bartin gjithsej së paku 20 pikë sipas nenit 95-a paragrafi 6 i këtij ligji, si dhe që ka marrë pjesë ose ka udhëhequr projekte shkencore hulumtuese dhe që ka kontribut në aftësimin e mësimdhënësve të rinj dhe që ka treguar aftësi për realizimin e llojeve të ndryshme të veprimtarisë së arsimit të lartë dhe notë pozitive nga vetevaulimi.

Për rizgjedhje të profesorit ordinar mund të zgjidhet personi që ka shkallën shkencore doktor i shkencave në sferën shkencore që zgjidhet, së paku gjashtë punime të botuara shkencore hulumtuese në sferën përkatëse në revista shkencore ndërkombëtare ose publikime shkencore ndërkombëtare ose punime shkencore në revistë shkencore me impakt faktor nga sfera përkatëse në bazën e Web of Science në shtatë vitete e fundit, që bartin gjithsej së paku 20 pikë sipas nenit 95-a paragrafi 6 i këtij ligji, që ka marrë pjesë ose ka udhëhequr projekte shkencore hulumtuese dhe që ka kontribut në aftësimin e mësimdhënësve të rinj dhe që ka treguar aftësi për realizimin e llojeve të ndryshme të veprimtarisë së arsimit të lartë dhe notë pozitive nga vetevaulimi."

Neni 22

Në nenin 133 paragrafi 14 ndryshohet si vijon:

"Personi i zgjedhur në titull shkencor-mësimor apo titull bashkëpunoëtor të cilit i pezullohet marrëdhënia e punës për shkak të ushtrimit të funksionit të personit të zgjedhur apo të emëruar, mund të realizojë mësim dhe të zbatojë provime në ditët e premte, e shtunë dhe e diel, nuk mund të jetë mentor apo anëtar i komisionit për vlerësim apo mbrojtje të punimit të magjistraturës dhe disertacionit të doktoraturës dhe nuk mund të pranojë kompensim nga institucioni i arsimit të lartë për veprimtari të kryer mësimore, hulumtuese-shkencore ose aplikative, përveç anëtarëve të Këshillit nga paragrafi 2 të nenit 70 të këtij ligji që në mënyrë profesionale e kryejnë funksionin e tyre në Këshill."

Neni 23

Në nenin 136 në paragrafët 1 dhe 2 pas fjalëve: "impakt faktor" shtohen fjalët: "që janë nga sfera përkatëse në bazën e Web of Science".

Paragrafi 2 ndryshohet si vijon:

"Me përjashtim, personi mund të zgjidhet në titull më të lartë mësimor shkencor, mësimor dhe shkencor edhe më herët, para kalimit të së paku gjysmës së kohës për të cilën është kryer zgjedhja në titull të përhershëm, nëse krahas kushteve paragrafi 1 i këtij ligji, ka publikuar punime shkencore në revistë shkencore me impakt faktor nga sfera përkatëse në bazën e Web of Science, që bartin gjithsej së paku 20 pikë sipas nenit 95-a paragrafi 6 i këtij ligji. Zgjedhje e parakohshme në titull më të lartë para kalimit të së paku gjysmës së kohës për të cilën është kryer zgjedhja në titull të përhershëm mund të realizohet për personat që kanë doktoruar ose magjistruar në njërin nga 200 universitet e ranguara lartë sipas listës së Shangajit."

Neni 24

Në nenin 146-a pas fjalëve: "impakt faktor" shtohen fjalët: "që janë nga sfera përkatëse në bazën e Web of Science".

Neni 25

Në nenin 146-b në paragrafin 4 pas fjalëve: "impakt faktor" shtohen fjalët: "që janë nga sfera përkatëse në bazën e Web of Science".

Neni 26

Në nenin 157 pas paragrafit 2 shtohen katër paragrafë të rinj 3, 4, 5 dhe 6 si vijojnë:

"Zbatimi i procedurës për ekuivalencë dhe njohje të kualifikimit të huaj të arsimit të lartë nuk mund të fillojë nëse kërkuesi nuk dorëzon dëshmi se e ka dhënë provim shtetëror në institucion të arsimit të lartë në Republikën e Maqedonisë që realizon program të njëjtë studimor apo të ngjashëm si programi për të cilin kandidati kërkon njohje.

Nëse në Republikën e Maqedonisë nuk realizohet programi studimor për të cilin kandidati kërkon njohje, atëherë kandidati dorëzon dëshmi se e ka dhënë provimin shtetëror në institucionin e arsimit të lartë në Republikën e Maqedonisë që realizon program studimor nga fusha e njëjtë shkencore me programin studimor për të cilin kërkohet njohje.

Caktimin e institucionit të arsimit të lartë nga paragrafët 3 dhe 4 të këtij neni e kryen ministria kompetente për njohje të kualifikimeve të huaja të arsimit të lartë me propozim të komisionit profesional nga neni 159 të këtij ligji.

Me përjashtim nga paragrafi 3 i këtij neni, gjatë ekuivalencës dhe njohjes së kualifikimi të huaj të arsimit të lartë për ciklin e parë dhe të dytë të marra në ndonjërin prej vendeve të OECD-së, nuk kërkohet dëshmi për provimin e dhënë shtetëror në Republikën e Maqedonisë."

Neni 27

Në nenin 158 pas paragrafit 1 shtohen tre paragrafë të rinj 2, 3 dhe 4 si vijojnë :

"Për ekuivalencën dhe njohjen e kualifikimeve të huaja të arsimit të lartë ministria kompetente për arsim të lartë mban regjistër që publikohet në ueb faqen e saj.

Ministri kompetent për arsimin e lartë, së paku një herë gjatë vitit kalendarik, formon komision të përbërë prej tre anëtarëve, që kryen revizion të procedurës së ekuivalencës dhe njohjes së kualifikimeve të të huaja të arsimit të lartë, të numrit të caktuar të lëndëve, me zgjedhje të rastësishme.

Formën dhe përmbajtjen e regjistrit nga paragrafi 2 i këtij neni, e përcakton ministri kompetent për arsim të lartë."

Neni 28

Pas nenit 167-b shtohen dy nene të reja 167-v dhe 167-g, si vijojnë:

"Neni 167-v

Gjobë në shumë prej 5 000 eurosh në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet anëtarit të komisionit të recensionit nëse nuk vepron në pajtim me nenin 132 paragrafi 7 të Ligjit për arsim të lartë, përkatësisht gjatë zgjedhjes së kandidatit në titull shkencor-mësimor propozohet kandidati që nuk i plotëson kushtet në pajtim me dispozitat e Ligjit për arsim të lartë apo nuk propozohet kandidati i cili i plotëson kushtet për zgjedhje në titull.

Gjobë në shumë prej 3 000 eurosh në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet kryetarit dhe anëtarëve të Këshillit për Akreditim dhe Evaluim të Arsimit të Lartë nëse nuk veprojnë në pajtim me nenin 70 paragrafi 7 të këtij ligji, përkatësisht nuk dorëzojnë raport vjetor për punën e tyre.

Gjobë në shumë prej 3000 eurosh në kundërvlerë me denarë do t'u shqiptohet kryetarit dhe anëtarëve të Këshillit për Akreditim dhe Evaluim të Arsimit të Lartë nëse nuk veprojnë në pajtim me nenin 104 paragrafët 2 dhe 4 të këtij ligji, përkatësisht nuk i publikojnë raportet për akreditim dhe evaluim të programeve studimore.

Gjobë në shumë prej 15 000 eurosh në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet institucionit të arsimit të lartë nëse regjistron nxënës i cili nuk e ka dhënë maturën shtetërore (neni 108 paragrafi 1).

Gjobë në shumë prej 10 000 eurosh në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit përgjegjës në institucionin e arsimit të lartë për kundërvajtjen nga paragrafi 4 i këtij neni.

Neni 167-g

Gjobë në shumë prej 10 000 deri në 30 000 euro në kundërvlerë me denarë dhe masa ndalim për ushtrim të veprimtarisë së arsimit të lartë do t'i shqiptohet institucionit të arsimit të lartë që do t'i lejojë studentit dhënie të më shumë se gjysmës së provimeve të provimeve të vitit të tretë studimor ose regjistrimin në vitin e katërt studimor pa e dhënë paraprakisht provimin shtetëror i cili jepet pas mbarimit të vitit të dytë apo nëse i lëshon diplomë për arsimin e lartë të kryer studentit që nuk e ka dhënë provimin shtetëror (neni 69-a)."

Neni 29

Pas nenit 168-a shtohet nen i ri 168-b, si vijon:

"Lëshimi i diplomës pa provim shtetëror të dhënë

Neni 168-b

Personi përgjegjës në institucionin e arsimit të lartë, që do të veprojë në kundërshtim me këtë ligj, përkatësisht do t'i lejojë studentit dhënie të më shumë se gjysmës së provimeve të provimeve të vitit të tretë studimor ose regjistrimin në vitin e katërt studimor pa e dhënë paraprakisht provimin shtetëror i cili jepet pas mbarimit të vitit të dytë përkatësisht i lëshon diplomë për arsimin e lartë të kryer studentit që nuk e ka dhënë provimin shtetëror do të dënohet me burg prej 1 deri në 3 vjet (neni 69-a)."

Neni 30

Studentët e regjistruar sipas programeve studimore deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji mund t'i mbarojnë studimet në kushte që kanë vlejtur gjatë regjistrimit, por më së voni në afatin e caktuar për mbarim të programit studimor të vazhduar për dy vjet për studimet për ciklin e parë, përkatësisht për një vit për studimet për ciklin e dytë dhe të tretë.

Neni 31

Dispozita e nenit 4 të këtij ligji do të zbatohet për studentët që do të regjistrohen në ciklin e parë, përkatësisht të dytë të studimeve nga viti akademik 2015/2016.

Deri në fillimin e zbatimit të dispozitave të nenit 4 të këtij ligji kryetari i Këshillit mund të miratojë aktvendim për zbatim provues të provimit shtetëror me të cilin do t'i caktojë institucionet e arsimit të lartë në të cilat do të zbatohet i njëjti. Rezultatet nga zbatimi provues i provimit shtetëror nuk do të kenë pasoja juridike mbi pjesëmarrësit në të njëjtin. Rezultatet nga zbatimi provues i provimit shtetëror do të shfrytëzohen për nevojat e Këshillit, për përmirësimin e procedurave për zbatim të provimit shtetëror.

Institucionet e arsimit të lartë më së voni derim më 30 shtator 2015 duhet t'i akreditojnë programet studimore sipas nenit 7 të këtij ligji.

Për vitin akademik 2015/2016, konkursi publik për regjistrimin e studimeve universiteti, përkatësisht institucioni i pavarur i arsimit të lartë që i realizon studimet është në pajtim me programet e akredituara studimore, përkatësisht programet studimore nga neni 94 i Ligjit për arsimin e lartë, që janë në procedurë të akreditimit në Këshill dhe shpallet më së voni një muaj para fillimit të mësimit.

Neni 32

Dispozitat e nenit 14 dhe 15 të këtij ligji do të zbatohet për studentët që do të regjistrohen në ciklin e parë, përkatësisht të dytë të studimeve nga viti akademik 2015/2016.

Neni 33

Sistemi unik elektronik për dhënie të provimit pranues nga neni 14 paragrafi 22 i këtij ligji do të vendoset më së voni në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Numri i pyetjeve në bazën nga paragrafi 14 paragrafi 22 të këtij ligji rritet për 10% në vit, duke filluar nga viti akademik 2017/2018.

Neni 34

Institucionet e arsimit të lartë në afat prej dy vitesh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji e kanë për obligim që te ministria kompetente për punët e arsimit të lartë t'i dorëzojnë të dhënat e nevojshme për regjistrin nga neni 19 paragrafi 1 i këtij ligji.

Neni 35

Studentët që kanë marrë tituj para hyrjes në fuqi të këtij ligji, i mbajnë të njëjtit.

Neni 36

Nxënësit që kanë kryer arsim të mesëm para futjes së maturës shtetërore, maturës shkollore dhe provimit përfundimtar mund të konkurrojnë për regjistrim në institucion të arsimit të lartë.

Neni 37

Dispozitat nga neni 26 paragrafi 1 i këtij ligji do të fillojnë të zbatohen pas një viti nga dita e hyrjes në fuqi e këtij ligji.

Neni 38

Dispozitat e neneve 95-a, 96, 125 dhe 136 të Ligjit për arsim të lartë që kanë të bëjnë me botimin e punimeve në revista shkencore ndërkombëtare apo publikime shkencore ndërkombëtare zbatohen deri më 31 dhjetor 2016, kurse nga 1 janari 2017 zbatohen vetëm dispozitat që kanë të bëjnë me botimin e punimeve në revista shkencore me impakt faktor që janë nga sfera përkatëse në bazën e Web of Science.

Neni 39

Anëtarët e Këshillit, duke filluar nga 1 janari 2018, duhet të kenë të botuara punime që kanë gjithsej së paku 15 pikë, sipas nenit 95-a paragrafi 6 të këtij ligji.

Neni 40

Më së voni në afat prej 60 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji konstituohet Këshilli për Akreditim dhe Evaluim i Arsimit të Lartë dhe zgjidhen sekretari i përgjithshëm, sekretarët e sferave përkatëse dhe zëvendësit e tyre.

Deri në konstituimin e Këshillit për Akreditim dhe Evaluim të Arsimit të Lartë sipas këtij ligji, vazhdon me punë Këshilli për Akreditim dhe Evaluim i Arsimit të Lartë i formuar sipas Ligjit për arsim të lartë ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 35/08, 103/08, 26/09, 83/09, 99/09, 115/10, 17/11, 51/11, 123/12, 15/13, 24/13, 41/14, 116/14 dhe 130/14).

Mbledhjen konstitutive të Këshillit për Akreditim dhe Evaluim të Arsimit të

Lartë e konvokon ministri kompetent për punët e arsimit të lartë.

Neni 41

Me hyrjen në fuqi të këtij ligji, themelimi dhe ushtrimi i veprimtarisë së institucioneve të arsimit të lartë për arsimin e mësimdhënësve në edukimin parashkollor, arsimin fillor dhe të mesëm bëhet në pajtim me Ligjin për institucione të arsimit të lartë për arsim të mësimdhënësve në edukimin parashkollor, arsimin fillor dhe të mesëm.

Neni 42

Njohja e kualifikimeve të huaja të arsimit të lartë për ushtrimin e veprimtarisë së mësimdhënësve në edukimin parashkollor, arsimin fillor dhe të mesëm bëhet në pajtim me Ligjin për institucione të arsimit të lartë për arsim të mësimdhënësve në edukimin parashkollor, arsimin fillor dhe të mesëm.

Neni 43

Aktet nënligjore të parapara me këtë ligj do të miratohen në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 44

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

165.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАДОЛЖУВАЊЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА СО ЗАЕМ КАЈ ЕВРОПСКАТА БАНКА ЗА ОБНОВА И РАЗВОЈ ПО ДОГОВОРОТ ЗА ЗАЕМ ЗА ПРОЕКТОТ „РЕХАБИЛИТАЦИЈА НА ИСТОЧНИОТ ДЕЛ ОД ЖЕЛЕЗНИЧКАТА ПРУГА НА КОРИДОР VIII, ФАЗА 1 - ДЕЛНИЦА КУМАНОВО - БЕЉАКОВЦЕ“

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за задолжување на Република Македонија со заем кај Европската банка за обнова и развој по Договорот за заем за Проектот „Рехабилитација на источниот дел од железничката пруга на коридор VIII, фаза 1 - делница Куманово - Бељаковце“,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 16 јануари 2015 година.

Бр. 08-281/1
16 јануари 2015 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов,** с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАДОЛЖУВАЊЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА СО ЗАЕМ КАЈ ЕВРОПСКАТА БАНКА ЗА ОБНОВА И РАЗВОЈ ПО ДОГОВОРОТ ЗА ЗАЕМ ЗА ПРОЕКТОТ „РЕХАБИЛИТАЦИЈА НА ИСТОЧНИОТ ДЕЛ ОД ЖЕЛЕЗНИЧКАТА ПРУГА НА КОРИДОР VIII, ФАЗА 1 - ДЕЛНИЦА КУМАНОВО - БЕЉАКОВЦЕ“

Член 1

Во Законот за задолжување на Република Македонија со заем кај Европската Банка за обнова и развој по Договорот за заем за проектот „Рехабилитација на ис-

точниот дел од железничката пруга на Коридор VIII, фаза 1 - делница Куманово - Бељаковце“ („Службен весник на Република Македонија“ број 100/12) членот 2 се менува и гласи:

„Условите и начинот на користење на заемот од членот 1 на овој закон се утврдуваат со Договор за измена и преформулирање бр.1 на Договорот за заем од 21.08.2012 година за за проектот „Рехабилитација на источниот дел од железничката пруга на Коридор VIII, фаза 1 - делница Куманово - Бељаковце“, кој ќе се склучи помеѓу Република Македонија и Европската банка за обнова и развој.

Во име на Република Македонија Договорот за измена и преформулирање бр.1 на Договорот за заем од 21.08.2012 година од ставот 1 на овој член ќе го потпише министерот за финансии или од него овластено лице.“

Член 2

Членот 4 се менува и гласи:

„За реализација на проектот од членот 1 од овој закон, Јавното претпријатие за железничка инфраструктура „Македонски Железници“-Скопје ќе склучи Проектен договор со Европската банка за обнова и развој.“

Член 3

Членот 5 се менува и гласи:

„Проектот ќе го имплементира Јавното претпријатие за железничка инфраструктура „Македонски Железници“-Скопје во соработка со Министерството за транспорт и врски и Министерството за финансии.“

Член 4

По членот 5 се додаваат три нови члена 5-а, 5-б и 5-в кои гласат:

„Член 5-а

За средствата од заемот од член 1 на овој закон ќе се склучи Договор за подзаем меѓу Јавното претпријатие за железничка инфраструктура „Македонски Железници“-Скопје, Министерството за финансии и Министерството за транспорт и врски.

Член 5-б

Република Македонија заемот од членот 1 на овој закон, ќе го отплаќа од средствата кои ќе се приберат со отплатата на позајмените средства на Јавното претпријатие за железничка инфраструктура „Македонски Железници“-Скопје, согласно Договорот за подзаем од членот 5-а од овој закон.

Член 5-в

Прометот на добра и услуги извршен кон Јавното претпријатие за железничка инфраструктура „Македонски Железници“-Скопје, наменети за реализација на проектот „Рехабилитација на источниот дел од железничката пруга на Коридор VIII, фаза 1 - делница Куманово - Бељаковце“, финансиран со Договорот за заем од членот 1 од овој закон е ослободен од данок на додадена вредност со право на одбивка на претходниот данок.

Увозот на добра/стоки од страна на Јавното претпријатие за железничка инфраструктура „Македонски Железници“–Скопје, наменети за реализација на проектот „Рехабилитација на источниот дел од железничката пруга на Коридор VIII, фаза 1 - делница Куманово - Бељаковце“, финансиран со Договорот за заем од членот 1 од овој закон е ослободен од данок на додадена вредност и царински давачки, како и од акциза при увоз на патнички автомобили и минерални масла.

За прометот кој е извршен кон Јавното претпријатие за железничка инфраструктура „Македонски Железници“-Скопје, за цели на реализација на проектот „Рехабилитација на источниот дел од железничката пруга на Коридор VIII, фаза 1 - делница Куманово - Бељаковце“, финансиран со Договорот за заем од член 1 од овој закон, за кој истиот е даночен должник согласно членот 32 точка 4 и членот 32-а од Законот за данокот на додадена вредност е ослободен од обврската да пресмета и плати данок на додадена вредност.

Даночниот обврзник кој врши промет ослободен од данок на додадена вредност согласно ставот (1) на овој член, задолжително освен име (назив) на примателот на доброто или корисникот на услугата, во фактурата го наведува и називот на проектот и називот на Договорот за заем од членот 1 од овој закон.

Јавното претпријатие за железничка инфраструктура „Македонски Железници“-Скопје при увоз на добрата ослободени согласно ставот (2) на овој член, на надлежниот царински орган задолжително му доставува копија од Договорот за заем од членот 1 од овој закон и изјава дека увезените добра/стоки се наменети за реализација на проектот „Рехабилитација на источниот дел од железничката пруга на Коридор VIII, фаза 1 - делница Куманово - Бељаковце“, финансиран со Договорот за заем од членот 1 од овој закон.“

Член 5

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

L I GJ

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR HUAMARRJE TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË TE BANKA EVROPIANE PËR RINDËRTIM DHE ZHVILLIM SIPAS MARRËVESHJES PËR HUA PËR PROJEKTIN "REHABILITIMI I PJESËS LINDORE TË HEKURUDHËS SË KORRIDORIT VIII, FAZA 1 SEGMENTI KUMANOVË-BELAKOVC"

Neni 1

Në Ligjin për huamarrje të Republikës së Maqedonisë te Banka Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim sipas Marrëveshjes për hua për Projektin "Rehabilitimi i pjesës lindore të hekurudhës së Korridorit VIII, faza 1 segmenti Kumanovë-Belakovc" ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 100/12) neni 2 ndryshohet si vijon:

"Kushtet dhe mënyra e shfrytëzimit të huas nga neni 1 i këtij ligji përcaktohen me Marrëveshje për ndryshim dhe riformulim numër 1 të Marrëveshjes për hua nga 21.08.2012 për Projektin "Rehabilitimi i pjesës lindore të hekurudhës së Korridorit VIII, faza 1 segmenti Kumanovë-Belakovc", që do të lidhet ndërmjet Republikës së Maqedonisë dhe Bankës Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim.

Në emër të Republikës së Maqedonisë Marrëveshjen për ndryshim dhe riformulim numër 1 të Marrëveshjes për hua nga 21.08.2012 nga paragrafi 1 i këtij neni, do ta nënshkruajë ministri i Financave ose personi i autorizuar prej tij."

Neni 2

Neni 4 ndryshohet si vijon:

"Për realizimin e projektit nga neni 1 i këtij ligji, Ndërmarrja Publike për Infrastrukturë Hekurudhore "Hekurudhat e Maqedonisë" - Shkup, do të lidhë Marrëveshje të projektit me Bankën Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim."

Neni 3

Neni 5 ndryshohet si vijon:

"Projektin e implementon Ndërmarrja Publike për Infrastrukturë Hekurudhore "Hekurudhat e Maqedonisë" - Shkup, në bashkëpunim me Ministrinë e Transportit dhe Lidhjeve dhe Ministrinë e Financave."

Neni 4

Pas nenit 5 shtohen tri nene të reja 5-a, 5-b, dhe 5-v, si vijojnë:

"Neni 5-a

Për mjetet e huas nga neni 1 i këtij ligji do të lidhet Marrëveshje për nënhua ndërmjet Ndërmarrjes Publike për Infrastrukturë Hekurudhore "Hekurudhat e Maqedonisë" - Shkup, Ministrisë së Financave dhe Ministrisë së Transportit dhe Lidhjeve.

Neni 5-b

Republika e Maqedonisë huan nga neni 1 i këtij ligji, do ta paguajë nga mjetet që do të grumbullohen me pagesën e mjeteve të huazuara të Ndërmarrjes Publike për Infrastrukturë Hekurudhore "Hekurudhat e Maqedonisë" - Shkup, sipas Marrëveshjes për nënhua nga neni 5-a i këtij ligji.

Neni 5-v

Qarkullimi i të mirave dhe shërbimeve i kryer ndaj Ndërmarrjes Publike për Infrastrukturë Hekurudhore "Hekurudhat e Maqedonisë" - Shkup, të dedikuara për realizimin e Projektit "Rehabilitimi i pjesës lindore të hekurudhës së Korridorit VIII, faza 1 segmenti Kumanovë-Belakovc", të financuar me Marrëveshje për hua nga neni 1 i këtij ligji lirohet nga tatimi mbi vlerën e shtuar me të drejtën e heqjes së tatimit paraprak.

Importi i të mirave/shërbimeve nga Ndërmarrja Publike për Infrastrukturë Hekurudhore "Hekurudhat e Maqedonisë" - Shkup, të dedikuara për realizimin e Projektit "Rehabilitimi i pjesës lindore të hekurudhës së Korridorit VIII, faza 1 segmenti Kumanovë-Belakovc", të financuar me Marrëveshje për hua nga neni 1 i këtij ligji, lirohet nga tatimi mbi vlerën e shtuar dhe detyrime doganore, si dhe nga akciza gjatë importit të automobilave dhe vajrave minerale.

Për qarkullimin e kryer ndaj Ndërmarrjes Publike për Infrastrukturë Hekurudhore "Hekurudhat e Maqedonisë" - Shkup, për qëllime të realizimit të Projektit "Rehabilitimi i pjesës lindore të hekurudhës së Korridorit VIII, faza 1 segmenti Kumanovë-Belakovc", të financuar me Marrëveshje për hua nga neni 1 i këtij ligji, për të cilin i njëjti është obligues tatimor sipas nenit 32 pika 4 dhe nenit 32-a të Ligjit për tatim mbi vlerën e shtuar, lirohet nga obligimi për llogaritjen dhe pagesën e tatimit mbi vlerën e shtuar.

Obliguesi tatimor që kryen qarkullim të liruar nga tatimi mbi vlerën e shtuar sipas paragrafit (1) të këtij neni, detyrimisht përveç emrit (emërtimit) të pranuesit të së mirës ose shfrytëzuesit të shërbimit, në faturë i shënon edhe emërtimin e projektit edhe emërtimin e Marrëveshjes për hua nga neni 1 i këtij ligji.

Ndërmarrja Publike për Infrastrukturë Hekurudhore "Hekurudhat e Maqedonisë" - Shkup gjatë importit të të mirave të liruara sipas paragrafit (2) të këtij neni, organit kompetent doganor detyrimisht i dorëzon kopje të Marrëveshjes për hua nga neni 1 i këtij ligji dhe deklaratë se të mirat/shërbimet e importuara janë të dedikuara për realizimin e Projektit "Rehabilitimi i pjesës lindore të hekurudhës së Korridorit VIII, faza 1 - segmenti Kumanovë-Belakovc", të financuar me Marrëveshje për hua nga neni 1 i këtij ligji."

Neni 5

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

166.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАДОЛЖУВАЊЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА СО ЗАЕМ КАЈ ЕВРОПСКАТА БАНКА ЗА ОБНОВА И РАЗВОЈ ПО ДОГОВОРОТ ЗА ЗАЕМ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОЕКТОТ „ИЗГРАДБА НА НОВА И РЕКОНСТРУКЦИЈА НА ПОСТОЈНАТА ДЕЛНИЦА БЕЉАКОВЦЕ-КРИВА ПАЛАНКА - ИСТОЧНИОТ ДЕЛ ОД ЖЕЛЕЗНИЧКАТА ПРУГА НА КОРИДОР VIII, ФАЗА 2“

Се прогласува Законот за дополнување на Законот за задолжување на Република Македонија со заем кај Европската банка за обнова и развој по Договорот за заем за финансирање на Проектот „Изградба на нова и реконструкција на постојната делница Бељаковце-Крива Паланка - источниот дел од железничката пруга на Коридор VIII, фаза 2“,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 16 јануари 2015 година.

Бр. 08-284/1
16 јануари 2015 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов,** с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н

ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАДОЛЖУВАЊЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА СО ЗАЕМ КАЈ ЕВРОПСКАТА БАНКА ЗА ОБНОВА И РАЗВОЈ ПО ДОГОВОРОТ ЗА ЗАЕМ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОЕКТОТ „ИЗГРАДБА НА НОВА И РЕКОНСТРУКЦИЈА НА ПОСТОЈНАТА ДЕЛНИЦА БЕЉАКОВЦЕ-КРИВА ПАЛАНКА - ИСТОЧНИОТ ДЕЛ ОД ЖЕЛЕЗНИЧКАТА ПРУГА НА КОРИДОР VIII, ФАЗА 2“

Член 1

Во Законот за задолжување на Република Македонија со заем кај Европската Банка за обнова и развој по Договорот за заем за финансирање на проектот „Изградба на нова и реконструкција на постојната делница Бељаковце-Крива Паланка - источниот дел од железничката пруга на Коридор VIII, фаза 2“ („Службен весник на Република Македонија“ број 178/14) по членот 7 се додава нов член 7-а, кој гласи:

„Член 7-а

Прометот на добра и услуги извршен кон Јавното претпријатие за железничка инфраструктура „Македонски Железници“-Скопје, наменети за реализација на Проектот „Изградба на нова и реконструкција на постојната делница Бељаковце-Крива Паланка - источниот дел од железничката пруга на Коридор VIII, фаза 2“, финансиран со Договорот за заем од членот 1 од овој закон е ослободен од данок на додадена вредност со право на одбивка на претходниот данок.

Увозот на добра/стоки од страна на Јавното претпријатие за железничка инфраструктура „Македонски Железници“-Скопје, наменети за реализација на Проектот „Изградба на нова и реконструкција на постојната делница Бељаковце-Крива Паланка - источниот дел од

железничката пруга на Коридор VIII, фаза 2“, финансиран со Договорот за заем од членот 1 од овој закон е ослободен од данок на додадена вредност и царински давачки, како и од акциза при увоз на патнички автомобили и минерални масла.

За прометот кој е извршен кон Јавното претпријатие за железничка инфраструктура „Македонски Железници“-Скопје, за цели на реализација на Проектот „Изградба на нова и реконструкција на постојната делница Бељаковце-Крива Паланка - источниот дел од железничката пруга на Коридор VIII, фаза 2“, финансиран со Договорот за заем од член 1 од овој закон, за кој истиот е даночен должник согласно членот 32 точка 4 и членот 32-а од Законот за данокот на додадена вредност е ослободен од обврската да пресмета и плати данок на додадена вредност.

Даночниот обврзник кој врши промет ослободен од данок на додадена вредност согласно ставот (1) на овој член, задолжително освен име (назив) на примателот на доброто или корисникот на услугата, во фактурата го наведува и називот на проектот и називот на Договорот за заем од членот 1 од овој закон.

Јавното претпријатие за железничка инфраструктура „Македонски Железници“-Скопје при увоз на добрата ослободени согласно ставот (2) на овој член, на надлежниот царински орган задолжително му доставува копија од Договорот за заем од членот 1 од овој закон и изјава дека увезените добра/стоки се наменети за реализација на Проектот„Изградба на нова и реконструкција на постојната делница Бељаковце-Крива Паланка-источниот дел од железничката пруга на Коридор VIII, фаза 2“, финансиран со Договорот за заем од членот 1 од овој закон.“

Член 2

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

L I G J

PËR PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR HUAMARRJE TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË TE BANKA EVROPIANE PËR RINDËRTIM DHE ZHVILLIM SIPAS MARRËVESHJES PËR HUA PËR FINANCIMIN E PROJEKTIT "NDËRTIMI I SEGMENTIT TË RI DHE RIKONSTRUKTIMI I SEGMENTIT EKZISTUES BELAKOVC-KRIVA PALLANKË - PJESA LINDORE E HEKURUDHËS SË KORRIDORIT VIII, FAZA 2"

Neni 1

Në Ligjin për huamarrje të Republikës së Maqedonisë te Banka Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim sipas Marrëveshjes për hua për financimin e Projektit "Ndërtimi i segmentit të ri dhe rikonstruktimi i segmentit ekzistues Belakovc-Kriva Pallankë - pjesa lindore e hekurudhës së Korridorit VIII, faza 2" ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 178/14), pas nenit 7 shtohet neni i ri 7-a, si vijon:

"Neni 7-a

Qarkullimi i të mirave dhe shërbimeve i kryer ndaj Ndërmarrjes Publike për Infrastrukturë Hekurudhore "Hekurudhat e Maqedonisë" - Shkup, të dedikuara për realizimin e Projektit "Ndërtimi i segmentit të ri dhe rikonstruktimi i segmentit ekzistues Belakovc-Kriva Pallankë - pjesa lindore e hekurudhës së Korridorit VIII, faza 2", të financuar me Marrëveshje për hua nga neni 1 i këtij ligji lirohet nga tatimi mbi vlerën e shtuar me të drejtën e heqjes së tatimit paraprak.

Importi i të mirave/shërbimeve nga Ndërmarrja Publike për Infrastrukturë Hekurudhore "Hekurudhat e Maqedonisë" - Shkup, të dedikuara për realizimin e Projektit "Ndërtimi i segmentit të ri dhe rikonstruktimi i segmentit ekzistues Belakovc-Kriva Pallankë - pjesa lindore e hekurudhës së Korridorit VIII, faza 2", të financuar me Marrëveshje për hua nga neni 1 i këtij ligji, lirohet nga tatimi mbi vlerën e shtuar dhe detyrime tatimore, si dhe nga akciza gjatë importit të automobilave dhe vajrave minerale.

Për qarkullimin e kryer ndaj Ndërmarrjes Publike për Infrastrukturë Hekurudhore "Hekurudhat e Maqedonisë" - Shkup, të dedikuara për realizimin e Projektit "Ndërtimi i segmentit të ri dhe rikonstruktimi i segmentit ekzistues Belakovc-Kriva Pallankë - pjesa lindore e hekurudhës së Korridorit VIII, faza 2", të financuar me Marrëveshje për hua nga neni 1 i këtij ligji, për të cilin i njëjti është obligues tatimor sipas nenit 32 pika 4 dhe nenit 32-a të Ligjit për tatim mbi vlerën e shtuar, lirohet nga obligimi për llogaritjen dhe pagesën e tatimit mbi vlerën e shtuar.

Obliguesi tatimor që kryen qarkullim të liruar nga tatimi mbi vlerën e shtuar sipas paragrafit (1) të këtij neni, detyrimisht përveç emrit (emërtimit) të pranuesit të së mirës ose shfrytëzuesit të shërbimit, në faturë i shënon edhe emërtimin e projektit edhe emërtimin e Marrëveshjes për hua nga neni 1 i këtij ligji.

Ndërmarrja Publike për Infrastrukturë Hekurudhore "Hekurudhat e Maqedonisë" - Shkup gjatë importit të të mirave të liruara sipas paragrafit (2) të këtij neni, organit kompetent doganor detyrimisht i dorëzon kopje të Marrëveshjes për hua nga neni 1 i këtij ligji dhe deklaratë se të mirat/shërbimet e importuara janë të dedikuara për realizimin e Projektit "Ndërtimi i segmentit të ri dhe rikonstruktimi i segmentit ekzistues Belakovc-Kriva Pallankë - pjesa lindore e hekurudhës së Korridorit VIII, faza 2", të financuar me Marrëveshje për hua nga neni 1 i këtij ligji."

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

167.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ГАРАНЦИЈА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА НА ОБВРСКИТЕ ПО ДОГОВОРОТ ЗА ЗАЕМ ЗА ПРОЕКТОТ „НАБАВКА НА НОВИ ВЛЕЧНИ И ВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА ВО МЖ ТРАНСПОРТ АД-СКОПЈЕ“ КОЈ ЌЕ СЕ СКЛУЧИ МЕЃУ ЕВРОПСКАТА БАНКА ЗА ОБНОВА И РАЗВОЈ И МЖ ТРАНСПОРТ АД-СКОПЈЕ

Се прогласува Законот за дополнување на Законот за гаранција на Република Македонија на обврските по Договорот за заем за Проектот „Набавка на нови влечни и влечени средства во МЖ Транспорт АД-Скопје“ кој ќе се склучи меѓу Европската банка за обнова и развој и МЖ Транспорт АД-Скопје,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 16 јануари 2015 година.

Бр. 08 – 285/1
16 јануари 2015 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Горге Иванов,** с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ГАРАНЦИЈА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА НА ОБВРСКИТЕ ПО ДОГОВОРОТ ЗА ЗАЕМ ЗА ПРОЕКТОТ „НАБАВКА НА НОВИ ВЛЕЧНИ И ВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА ВО МЖ ТРАНСПОРТ АД-СКОПЈЕ“ КОЈ ЌЕ СЕ СКЛУЧИ МЕЃУ ЕВРОПСКАТА БАНКА ЗА ОБНОВА И РАЗВОЈ И МЖ ТРАНСПОРТ АД-СКОПЈЕ

Член 1

Во Законот за гаранција на Република Македонија на обврските по Договорот за заем за Проектот „Набавка на нови влечни и влечени средства во МЖ Транспорт АД-Скопје“ кој ќе се склучи меѓу Европската банка за обнова и развој и МЖ Транспорт АД-Скопје („Службен весник на Република Македонија“ број 121/12) по членот 5 се додава нов член 5-а, кој гласи:

„Член 5-а

Прометот на добра и услуги извршен кон МЖ Транспорт АД-Скопје, наменети за реализација на Проектот „Набавка на нови влечни и влечени средства во МЖ Транспорт АД-Скопје“, финансиран со Договорот за заем од членот 1 од овој закон е ослободен од данок на додадена вредност со право на одбивка на претходниот данок.

Увозот на добра/стоки од страна на МЖ Транспорт АД-Скопје, наменети за реализација на Проектот „Набавка на нови влечни и влечени средства во МЖ Транспорт АД-Скопје“, финансиран со Договорот за заем од членот 1 од овој закон е ослободен од данок на додадена вредност и царински давачки, како и од акциза при увоз на патнички автомобили и минерални масла.

За прометот кој е извршен кон МЖ Транспорт АД-Скопје за цели на реализација на Проектот „Набавка на нови влечни и влечени средства во МЖ Транспорт АД-Скопје“, финансиран со Договорот за заем од членот 1 од овој закон, за кој истиот е даночен должник согласно членот 32 точка 4 и членот 32-а од Законот за данокот на додадена вредност е ослободен од обврската да пресмета и плати данок на додадена вредност.

Даночниот обврзник кој врши промет ослободен од данок на додадена вредност согласно ставот (1) на овој член, задолжително освен име (назив) на примателот на доброто или корисникот на услугата, во фактурата го наведува и називот на проектот и називот на Договорот за заем од членот 1 од овој закон.

МЖ Транспорт АД-Скопје при увоз на добрата ослободени согласно ставот (2) на овој член, на надлежниот царински орган задолжително му доставува копија од Договорот за заем од членот1 од овој закон и изјава дека увезените добра/стоки се наменети за реализација на Проектот „Набавка на нови влечни и влечени средства во МЖ Транспорт АД-Скопје“, финансиран со Договорот за заем од членот 1 од овој закон.“

Член 2

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија".

L I GJ
PËR PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR GARANCI TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË TË OBLIGIMEVE SIPAS MARRËVESHJES PËR HUA PËR PROJEKTIN "FURNIZIM ME MJETE TË REJA TËRHEQËSE DHE TË TËRHEQURA NË HM TRANSPORTI SHA-SHKUP", QË DO TË LIDHET NDËRMJET BANKËS EVROPIANE PËR RINDËRTIM DHE ZHVILLIM DHE HM TRANSPORTI SHA-SHKUP

Neni 1

Në Ligjin për garanci të Republikës së Maqedonisë të obligimeve sipas Marrëveshjes për hua për Projektin "Furnizim me mjete të reja tërheqëse dhe të tërhequra në HM Transporti SHA-Shkup", që do të lidhet ndërmjet Bankës Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim dhe HM Transporti SHA-Shkup ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 121/12), pas nenit 5 shtohet neni i ri 5-a, si vijon:

"Neni 5-a

Qarkullimi i të mirave dhe shërbimeve i kryer ndaj HM Transporti SHA-Shkup, të dedikuara për realizimin e Projektit "Furnizim me mjete të reja tërheqëse dhe të tërhequra në HM Transporti SHA-Shkup", të financuar me Marrëveshje për hua nga neni 1 i këtij ligji lirohet nga tatimi mbi vlerën e shtuar me të drejtën e heqjes së tatimit paraprak.

Importi i të mirave/shërbimeve nga HM Transporti SHA-Shkup, të dedikuara për realizimin e Projektit "Furnizim me mjete të reja tërheqëse dhe të tërhequra në HM Transporti SHA-Shkup", të financuar me Marrëveshje për hua nga neni 1 i këtij ligji, lirohet nga tatimi mbi vlerën e shtuar dhe detyrime tatimore, si dhe nga akciza gjatë importit të automobilave dhe vajrave minerale.

Për qarkullimin e kryer ndaj HM Transporti SHA-Shkup, për qëllime të realizimit të Projektit "Furnizim me mjete të reja tërheqëse dhe të tërhequra në HM Transporti SHA-Shkup", të financuar me Marrëveshje për hua nga neni 1 i këtij ligji, për të cilin i njëjti është obligues tatimor sipas nenit 32 pika 4 dhe nenit 32-a të Ligjit për tatim mbi vlerën e shtuar, lirohet nga obligimi për llogaritjen dhe pagesën e tatimit mbi vlerën e shtuar.

Obliguesi tatimor që kryen qarkullim të liruar nga tatimi mbi vlerën e shtuar sipas paragrafit (1) të këtij neni, detyrimisht përveç emrit (emërtimit) të pranuesit të së mirës ose shfrytëzuesit të shërbimit, në faturë i shënon edhe emërtimin e projektit edhe emërtimin e Marrëveshjes për hua nga neni 1 i këtij ligji.

HM Transporti SHA-Shkup gjatë importit të të mirave të liruara sipas paragrafit (2) të këtij neni, organit kompetent doganor detyrimisht i dorëzon kopje të Marrëveshjes për hua nga neni 1 i këtij ligji dhe deklaratë se të mirat/shërbimet e importuara janë të dedikuara për realizimin e Projektit "Furnizim me mjete të reja tërheqëse dhe të tërhequra në HM Transporti SHA-Shkup", të financuar me Marrëveshje për hua nga neni 1 i këtij ligji."

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

168.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ГАРАНЦИЈА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА НА ОБВРСКИТЕ ПО ДОГОВОРОТ ЗА ЗАЕМ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА НАЦИОНАЛНИ ПАТИШТА, КОЈ ЌЕ СЕ СКЛУЧИ МЕЃУ ЕВРОПСКАТА БАНКА ЗА ОБНОВА И РАЗВОЈ И ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИПАТИШТА

Се прогласува Законот за дополнување на Законот за гаранција на Република Македонија на обврските по Договорот за заем за финансирање на Програмата за национални патишта, кој ќе се склучи меѓу Европската банка за обнова и развој и Јавното претпријатие за државни патишта,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 16 јануари 2015 година година.

Бр. 08-287/1
16 јануари 2015 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов,** с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н

ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ГАРАНЦИЈА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА НА ОБВРСКИТЕ ПО ДОГОВОРОТ ЗА ЗАЕМ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА НАЦИОНАЛНИ ПАТИШТА, КОЈ ЌЕ СЕ СКЛУЧИ МЕЃУ ЕВРОПСКАТА БАНКА ЗА ОБНОВА И РАЗВОЈ И ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА

Член 1

Во Законот за гаранција на Република Македонија на обврските по Договорот за заем за финансирање на Програмата за национални патишта, кој ќе се склучи меѓу Европската банка за обнова и развој и Јавното претпријатие за државни патишта („Службен весник на Република Македонија“ број 178/14) по членот 5 се додава нов член 5-а, кој гласи:

„Член 5-а

Прометот на добра и услуги извршен кон Јавното претпријатие за државни патишта, наменети за реализација на Програмата за национални патишта, финансирана со Договорот за заем од членот 1 од овој закон е ослободен од данок на додадена вредност со право на одбивка на претходниот данок.

Увозот на добра/стоки од страна на Јавното претпријатие за државни патишта, наменети за реализација на Програмата за национални патишта финансирана со Договорот за заем од член 1 од овој закон е ослободен од данок на додадена вредност и царински давачки, како и од акциза при увоз на патнички автомобили и минерални масла.

За прометот кој е извршен кон Јавното претпријатие за државни патишта, за цели на реализација на Програмата за национални патишта, финансирана со Договорот за заем од членот 1 од овој закон, за кој иститот е даночен должник согласно членот 32 точка 4 и членот 32-а од Законот за данокот на додадена вредност е ослободен од обврската да пресмета и плати данок на додадена вредност.

Даночниот обврзник кој врши промет е ослободен од данок на додадена вредност согласно ставот (1) на овој член, задолжително освен име (назив) на примателот на доброто или корисникот на услугата, во фактурата го наведува и називот на проектот и називот на Договорот за заем од членот 1 од овој закон.

Јавното претпријатие за државни патишта при увоз на добрата ослободени согласно ставот (2) на овој член, на надлежниот царински орган задолжително му доставува копија од Договорот за заем од членот 1 од овој закон и изјава дека увезените добра/стоки се наменети за реализација на Програмата за национални патишта, финансирана со Договорот за заем од членот 1 од овој закон.”

Член 2

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

L I GJ

PËR PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR GARANCI TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË TË OBLIGIMEVE SIPAS MARRËVESHJES PËR HUA PËR FINANCIMIN E PROGRAMIT PËR RRUGË NACIONALE, QË DO TË LIDHET NDËRMJET BANKËS EVROPIANE PËR RINDËRTIM DHE ZHVILLIM DHE NDËRMARRJES PUBLIKE PËR RRUGË SHTETËRORE

Neni 1

Në Ligjin për plotësimin e Ligjit për garanci të Republikës së Maqedonisë të obligimeve sipas Marrëveshjes për hua për financimin e Programit për rrugë nacionale, që do të lidhet ndërmjet Bankës Evropiane për

Rindërtim dhe Zhvillim dhe Ndërmarrjes Publike për Rrugë Shtetërore ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 178/14), pas nenit 5 shtohet neni i ri 5-a, si vijon:

"Neni 5-a

Qarkullimi i të mirave dhe shërbimeve i kryer ndaj Ndërmarrjes Publike për Rrugë Shtetërore, të dedikuara për realizimin e Programit për rrugë nacionale, të financuar me Marrëveshje për hua nga neni 1 i këtij ligji lirohet nga tatimi mbi vlerën e shtuar me të drejtën e heqjes së tatimit paraprak.

Importi i të mirave/shërbimeve nga Ndërmarrja Publike për Rrugë Shtetërore, të dedikuara për realizimin e Programit për rrugë nacionale, të financuar me Marrëveshje për hua nga neni 1 i këtij ligji, lirohet nga tatimi mbi vlerën e shtuar dhe detyrime tatimore, si dhe nga akciza gjatë importit të automobilave dhe vajrave minerale.

Për qarkullimin e kryer ndaj Ndërmarrjes Publike për Rrugë Shtetërore, për qëllime të realizimit të Programit për rrugë nacionale, të financuar me Marrëveshje për hua nga neni 1 i këtij ligji, për të cilin i njëjti është obligues tatimor sipas nenit 32 pika 4 dhe nenit 32-a të Ligjit për tatim mbi vlerën e shtuar, lirohet nga obligimi për llogaritjen dhe pagesën e tatimit mbi vlerën e shtuar.

Obliguesi tatimor që kryen qarkullim lirohet nga tatimi mbi vlerën e shtuar sipas paragrafit (1) të këtij neni, detyrimisht përveç emrit (emërtimit) të pranuesit të së mirës ose shfrytëzuesit të shërbimit, në faturë i shënon edhe emërtimin e projektit edhe emërtimin e Marrëveshjes për hua nga neni 1 i këtij ligji.

Ndërmarrja Publike për Rrugë Shtetërore gjatë importit të të mirave të liruara sipas paragrafit (2) të këtij neni, organit kompetent doganor detyrimisht i dorëzon kopje të Marrëveshjes për hua nga neni 1 i këtij ligji dhe deklaratë se të mirat/shërbimet e importuara janë të dedikuara për realizimin e Programit për rrugë nacionale, të financuar me Marrëveshje për hua nga neni 1 i këtij ligji."

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

169.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ГАРАНЦИЈА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА НА ОБВРСКИТЕ ПО ДОГОВОРОТ ЗА ЗАЕМ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОЕКТОТ ЗА РЕХАБИЛИТАЦИЈА НА МАГИСТРАЛНИТЕ И РЕГИОНАЛНИТЕ ПАТИШТА, КОЈ ЌЕ СЕ СКЛУЧИ МЕЃУ МЕЃУНАРОДНАТА БАНКА ЗА ОБНОВА И РАЗВОЈ-СВЕТСКАТА БАНКА И ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА

Се прогласува Законот за дополнување на Законот за гаранција на Република Македонија на обврските по Договорот за заем за финансирање на проектот за рехабилитација на магистралните и Регионалните патишта, кој ќе се склучи меѓу Меѓународната банка за обнова и развој-Светската банка и Јавното претпријатие за државни патишта,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 16 јануари 2015 година.

Бр. 08-288/1
16 јануари 2015 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Ѓорге Иванов,** с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н

ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ГАРАНЦИЈА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА НА ОБВРСКИТЕ ПО ДОГОВОРОТ ЗА ЗАЕМ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОЕКТОТ ЗА РЕХАБИЛИТАЦИЈА НА МАГИСТРАЛНИТЕ И РЕГИОНАЛНИТЕ ПАТИШТА, КОЈ ЌЕ СЕ СКЛУЧИ МЕЃУ МЕЃУНАРОДНАТА БАНКА ЗА ОБНОВА И РАЗВОЈ-СВЕТСКАТА БАНКА И ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА

Член 1

Во Законот за гаранција на Република Македонија на обврските по Договорот за заем за финансирање на Проектот за рехабилитација на магистралните и регионалните патишта, кој ќе се склучи меѓу Меѓународната банка за обнова и развој-Светската банка и Јавното претпријатие за државни патишта („Службен весник на Република Македонија“ број 116/14) по членот 5 се додава нов член 5-а, кој гласи:

„Член 5-а

Прометот на добра и услуги извршен кон Јавното претпријатие за државни патишта, наменети за реализација на Проектот за рехабилитација на магистралните и регионалните патишта, финансиран со Договорот за заем од членот 1 од овој закон е ослободен од данок на додадена вредност со право на одбивка на претходниот данок.

Увозот на добра/стоки од страна на Јавното претпријатие за државни патишта, наменети за реализација на Проектот за рехабилитација на магистралните и регионалните патишта финансиран со Договорот за заем од членот 1 од овој закон е ослободен од данок на додадена вредност и царински давачки, како и од акциза при увоз на патнички автомобили и минерални масла.

За прометот кој е извршен кон Јавното претпријатие за државни патишта, за цели на реализација на Проектот за рехабилитација на магистралните и регионалните патишта, финансиран со Договорот за заем од членот 1 од овој закон, за кој истиот е даночен должник согласно членот 32 точка 4 и член 32-а од Законот за данокот на додадена вредност е ослободен од обврската да пресмета и плати данок на додадена вредност.

Даночниот обврзник кој врши промет е ослободен од данок на додадена вредност согласно ставот (1) на овој член, задолжително освен име (назив) на примателот на доброто или корисникот на услугата, во фактурата го наведува и називот на проектот и називот на Договорот за заем од членот 1 од овој закон.

Јавното претпријатие за државни патишта при увоз на добрата ослободени согласно ставот (2) на овој член, на надлежниот царински орган задолжително му доставува копија од Договорот за заем од членот 1 од овој закон и изјава дека увезените добра/стоки се наменети за реализација на Проектот за рехабилитација на магистралните и регионалните патишта, финансиран со Договорот за заем од членот 1 од овој закон.“

Член 2

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I GJ

PËR PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR GARANCI TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË TË OBLIGIMEVE SIPAS MARRËVESHJES PËR HUA PËR FINANCIMIN E PROJEKTIT PËR REHABILITIMIN E RRUGËVE MAGJISTRALE DHE RAJONALE, QË DO TË LIDHET NDËRMJET BANKËS NDËRKOMBËTARE PËR RINDËRTIM DHE ZHVILLIM - BANKËS BOTËRORE DHE NDËRMARRJES PUBLIKE PËR RRUGË SHTETËRORE

Neni 1

Në Ligjin për plotësimin e Ligjit për garanci të Republikës së Maqedonisë të obligimeve sipas Marrëveshjes për hua për financimin e Projektit për rehabilitimin e rrugëve magjistrale dhe rajonale, që do të lidhet ndërmjet Bankës Ndërkombëtare për Rindërtim dhe Zhvillim - Bankës Botërore dhe Ndërmarrjes Publike për Rrugë Shtetërore ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 116/14), pas nenit 5 shtohet neni i ri 5-a, si vijon:

"Neni 5-a

Qarkullimi i të mirave dhe shërbimeve i kryer ndaj Ndërmarrjes Publike për Rrugë Shtetërore, të dedikuara për realizimin e Projektit për rehabilitimin e rrugëve magjistrale dhe rajonale, të financuar me Marrëveshje për hua nga neni 1 i këtij ligji lirohet nga tatimi mbi vlerën e shtuar me të drejtën e heqjes së tatimit paraprak.

Importi i të mirave/shërbimeve nga Ndërmarrja Publike për Rrugë Shtetërore, të dedikuara për realizimin e Projektit për rehabilitimin e rrugëve magjistrale dhe rajonale, të financuar me Marrëveshje për hua nga neni 1 i këtij ligji, lirohet nga tatimi mbi vlerën e shtuar dhe detyrime tatimore, si dhe nga akciza gjatë importit të automobilave dhe vajrave minerale.

Për qarkullimin e kryer ndaj Ndërmarrjes Publike për Rrugë Shtetërore, për qëllime të realizimit të Projektit për rehabilitimin e rrugëve magjistrale dhe rajonale, të financuar me Marrëveshje për hua nga neni 1 i këtij ligji, për të cilin i njëjti është obligues tatimor sipas nenit 32 pika 4 dhe nenit 32-a të Ligjit për tatim mbi vlerën e shtuar, lirohet nga obligimi për llogaritjen dhe pagesën e tatimit mbi vlerën e shtuar.

Obliguesi tatimor që kryen qarkullim lirohet nga tatimi mbi vlerën e shtuar sipas paragrafit (1) të këtij neni, detyrimisht përveç emrit (emërtimit) të pranuesit të së mirës ose shfrytëzuesit të shërbimit, në faturë i shënon edhe emërtimin e projektit edhe emërtimin e Marrëveshjes për hua nga neni 1 i këtij ligji.

Ndërmarrja Publike për Rrugë Shtetërore gjatë importit të të mirave të liruara sipas paragrafit (2) të këtij neni, organit kompetent doganor detyrimisht i dorëzon kopje të Marrëveshjes për hua nga neni 1 i këtij ligji dhe deklaratë se të mirat/shërbimet e importuara janë të dedikuara për realizimin e Projektit për rehabilitimin e rrugëve magjistrale dhe rajonale, të financuar me Marrëveshje për hua nga neni 1 i këtij ligji."

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

170.

Врз основа на член 20 став 3 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 8/05, 150/07, 35/11, 166/12, 137/13, 188/13, 27/14 и 180/14), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 13.1.2015 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ПРЕСТАНОК И ЗА ДАВАЊЕ НА ТРАЈНО КОРИСТЕЊЕ НА НЕДВИЖНИ СТВАРИ НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ТРУД И СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА

Член 1

Со оваа одлука на досегашниот корисник Министерството за одбрана му престанува користењето на недвижните ствари и тоа:

- објект бр. 1, влез 1, кат ПР, со внатрешна површина од 2 м2;
- објект бр. 1, влез 1, кат ПР, со внатрешна површина од 130 м2;
- објект бр. 1, влез 1, кат ПР, со внатрешна површина од 101 м2;
- објект бр. 1, влез 1, кат МЕ1, со внатрешна површина од 98 м2;
- објект бр. 1, влез 1, кат МЕ1, со внатрешна површина од 5 м2;
- објект бр. 1, влез 1, кат МЕ2, со внатрешна површина од 91 м2;
- објект бр. 1, влез 1, кат 01, со внатрешна површина од 113 м2;
- објект бр. 1, влез 1, кат 01, со внатрешна површина од 4 м2;
- објект бр. 2, влез 1, кат ПР, со внатрешна површина од 102 м2;
- објект бр. 3, влез 1, кат ПР, со внатрешна површина од 97 м2;
- објект бр. 4, влез 1, кат ПР, со внатрешна површина од 82 м2;
- објект бр. 5, влез 1, кат ПР, со внатрешна површина од 82 м2;
- објект бр. 6, влез 1, кат ПР, со внатрешна површина од 98 м2;

кои се наоѓаат на ул. „120“ населба Карпош - Куманово, лоцирани на катастарска парцела бр. 8338, катастарска општина Куманово, евидентирани во Имотен лист бр. 46527, сопственост на Република Македонија.

Член 2

Недвижните ствари од член 1 од оваа одлука се даваат на трајно користење без надомест на Министерството за труд и социјална политика.

Член 3

Примопредавањето на недвижните ствари од член 1 од оваа одлука, ќе се изврши помеѓу Министерството за труд и социјална политика и Министерството за одбрана, во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на оваа одлука.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 42-74/1
13 јануари 2015 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрески,** с.р.

171.

Врз основа на член 91, став (2) од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 8/05, 150/07, 35/11, 166/12, 137/13, 188/13, 27/14 и 180/14), Владата на Република Македонија на седницата одржана на 13.1.2015 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ЗАПИШУВАЊЕ НА ПРАВОТО НА СОПСТВЕНОСТ НА НЕДВИЖНИ СТВАРИ ВО КОРИСТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО ЈАВНАТА КНИГА ЗА ЗАПИШУВАЊЕ НА ПРАВАТА НА НЕДВИЖНОСТИТЕ

Член 1

Се запишува правото на сопственост на недвижни ствари - објекти во корист на Република Македонија во Јавната книга за запишување на правата на недвижностите, кој се наоѓа на КП бр. 771 за КО Здуње и тоа:

- број на зграда 3, намена на зграда и друг објект Б4-3, влез 1, кат 1, намена на посебниот дел од зграда ДП, со внатрешна површина од 189 м2;
- број на зграда 3, намена на зграда и друг објект Б4-3, влез 1, кат 1, намена на посебниот дел од зграда ХС, со внатрешна површина од 48 м2;
- број на зграда 3, намена на зграда и друг објект Б4-3, влез 1, кат 1, намена на посебниот дел од зграда Х, со внатрешна површина од 4 м2;
- број на зграда 3, намена на зграда и друг објект Б4-3, влез 1, кат 2, намена на посебниот дел од зграда ДП, со внатрешна површина од 200 м2;
- број на зграда 3, намена на зграда и друг објект Б4-3, влез 1, кат 2, намена на посебниот дел од зграда ХС, со внатрешна површина од 47 м2;

- број на зграда 4, намена на зграда и друг објект Б4-3, влез 1, кат 1, намена на посебниот дел од зграда ДП, со внатрешна површина од 46 м2;
- број на зграда 4, намена на зграда и друг објект Б4-3, влез 1, кат 1, намена на посебниот дел од зграда ХС, со внатрешна површина од 4 м2;
- број на зграда 12, намена на зграда и друг објект Б4-3, влез 1, кат 1, намена на посебниот дел од зграда ДП, со внатрешна површина од 69 м2;
- број на зграда 27, намена на зграда и друг објект Г1-7, влез 1, кат ПР, намена на посебниот дел од зграда ДП, со внатрешна површина од 74 м2.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 42-11340/1-14
13 јануари 2015 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрески,** с.р.

172.

Врз основа на член 54 став 5 од Законот за безбедност на храната („Службен весник на Република Македонија” бр. 157/10, 53/11, 1/12, 164/13, 187/13 и 43/14), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 13.1.2015 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ПОСЕБНИТЕ БАРАЊЕ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ДОДАТОЦИТЕ НА ИСХРАНА

Член 1

Со оваа одлука се дава согласност на Правилникот за изменување на Правилникот за посебните барања за безбедност на додатоците на исхрана, бр. 08-12384/2 од 22.12.2014 година и бр. 02-3950/7 од 15.12.2014 година.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”.

Бр.42-11468/1-14
13 јануари 2015 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрески**, с.р.

173.

Врз основа на член 26 став 4 од Законот за Централен регистар („Службен весник на Република Македонија” бр. 50/01, 49/03, 109/05, 88/08, 35/11, 43/14 и 199/14), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 13.1.2015 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА ФИНАНСИСКИОТ ПЛАН НА ЦЕНТРАЛНИОТ РЕГИСТАР НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2015 ГОДИНА

1. Со оваа одлука се дава согласност на Финансискиот план на Централниот регистар на Република Македонија за 2015 година, бр. 0201-3/36 од 29.12.2014 година, донесен од Управниот одбор на Централниот регистар на Република Македонија, на седницата одржана на 29.12.2014 година.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”.

Бр.42-11668/1-14
13 јануари 2015 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрески**, с.р.

Службен весник на Република Македонија

www.slvesnik.com.mk contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о. – Скопје
бул. „Партизански одреди” бр. 29. Поштенски фах 51.
в. д. директор и одговорен уредник – м-р Тони Трајанов
телефон: +389-2-55 12 400
телефакс: +389-2-55 12 401

Претплатата за 2015 година изнесува 10.100 денари.
„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации: 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД – Скопје.
Печат: ГРАФИЧКИ ЦЕНТАР ДООЕЛ, Скопје.

ISSN 0354-1622
2015010